

DIRITTO
ECCLESIAST
161
G
18
BIB NAZ NAPOLI

BIBL. NAZ.
161
G
18

COLLECTANEA DOCTORUM,

SACRÆ ROTÆ DECISIONUM, ET SACRÆ CONGREGATIONIS CONCILIJ RESOLUTIONUM

AD CONCILIUM TRIDENTINUM

AUTHORE

HIERONYMO BALDASSINIO

PATRICIO ÆSINO J. U. D.

OPUS

Episcopis, Vicarijs, Canonicis, Animarum Pastoribus, Religiosis, Advocatis, Judicibus, nècnon omnibus Studiosis utillimum.

ÆSII

EX TYPOGRAPHIA HÆREDUM CAPRARI.

MDCCLXI.

SUPERIORUM PERMISSU.

EMINENTISSIMO, ET REVERENDISSIMO PRINCIPI

PETRO HIERONYMO
GUGLIELMIO

SANCTÆ ROMANÆ ECCLESIÆ

PRESBYTERO CARDINALI

HIERONYMUS BALDASSINIUS
FELICITATEM.

UM primùm jucundiſſima illa effulſit dies, quà, totà hac noſtrà plaudente Civitate, ob verè præclara merita tua Sacræ Purpuræ TIBI honor fuit delatus, conſtitui jàm, tùm ſingularem tuam ergà me benevolen-

tiam, aliquà immortalis in T*E meæ voluntatis significatione ostendere, Librumque hunc, quantùmvis tenuem, & exiguum tuo amplissimo Nomine decoratum in publicùm edere. Sed quùm statim multæ subortæ essent difficultates, quæ me diù, multumquè suspensum habuere, meditatum opus differre coactus fui. Iis verò, Deo juvante, explicatis, tandèm prodit in lucem, illumque expeditum, absolutumquè tamquàm grati, & devinctissimi animi testimonium* T*IBI offero, àc dedico. Accipe igitùr,* C*ARDINALIS* A*MPLISSIME, qualecumquè hoc obsequij mei monumentum. Quod si* T*U, nisi magnoperè fallor, libentèr prò tua singulari humanitate, excipies; ad hæc tua tot, tàm ampla, àc singularia ergà me beneficia, hoc novum etiàm adijces, mequè plurimùm sempèr* T*IBI debere profitebor. Id unum deniquè restat, ùt Deum Optimum Maximum enixè orem, àc deprecer (quod & feci sempèr, nèc facere unquàm desistam) ùt* T*E sospitem, atquè incolumem diutissimè servet, quo & mibi præsidio, & Urbi huic, quam & unicè sempèr dilexisti, & plurimis affecisti beneficijs, ornamento esse posis. Vale.*

Datum Æsij Kalendis Octobris MDCCLXI.

TOTIUS

TOTIUS OPERIS RATIO.

QUamquàm & sæpè, & diligentèr fuerit Œcumenicis in Concilijs dè Ecclesiæ Disciplinà actum, numquàm tamèn aùt plura, aùt salubriora ad eam restituendam, augendam, conservandamquè prodiere Decreta, quàm in *Tridentino* condita fuerunt. Etenim in hàc Synodo non dè uno, vel altero dumtaxàt Disciplinæ capite, sed dè omnibus, & singulis, nèc perfunctoriè, sed accuratissimo quidèm studio fuit tractatum. Itàque in eà & omnes Superiorum Conciliorum, Romanorumquè Pontificum, dè ratione vitæ à Clericis instituendæ, dè Beneficiorum collatione, dè Residentià Prælatorum, dè sacris Visitationibus, dè Synodis Provincialibus, dèque Fidei, morumquè Doctrinà populo tradendà, ut cœtera, quæ sunt inumerabilia, prætercam, Sanctiones confirmatæ sunt, atquè multa etiam addita, quæ tempori, & necessitati magis consentanea visa fuere. Quamobrèm nullius Concilij Decreta sunt, quæ frequentiùs in his, quæ dè Ecclesiasticà Disciplinà instituuntur, controversijs, appellari consueverint. Hinc Ego ex quo meum hisce studijs animum admovi, non modò hujus Synodi Decreta, & declarationes à Sacrà Congregatione Cardinalium ejusdem Tridentini Interpretum editas, quæquè ad Concilium illustrandum doctissimi, clarissimiquè viri, ac præsertìm Augustinus Barbosa, Johannes Gallemartius, duoquè S. R. E. Cardinales, Bellarminus, & Dè Luca vulgaverant, opera, quàm diligentissimè mihi pervolvenda esse existimavi; sed etiàm omnia, quæ mihi inter legendum occurrissent, Auctorum loca, in quibus Tridentini Decreta vèl referrentur, vèl illustrarentur, adnotare constitui, ut quùm eadem à me recitanda essent, Doctores, quos aùt consulerem, aùt adscriberem, haberem. Jàm verò quùm singulis fermè diebus in tabulas referrem, id brevì sum consecutus, ut si non perfectum, numerisquè omnibus absolutum, talem tamèn, qualem optabam, Authorum in singula Tridentinorum Decretorum loca cathalogum conficerem. Nequè verò plus requirebam: Nam Opus hoc, non ut ederem, sèd ut privatis meis rationibus consulerem, susceperam. Sed quùm Librum hunc, ut fieri solet, cum Amicis communicassem, hi non modò ratum illum habuerunt, sed etiàm rem non inutilem ijs, qui Ecclesiasticis in causis pertractandis versantur, me facturum, si vulgassem, existimarunt. Quarè stimulos mihi adijcere, ut illum ederem, cœperunt, nequè anteà destiterunt, quàm à me, ut morem ipsis gererem, impetrassent. Quùm igitùr illis obsequi constituissem, manus iterùm Operi admovi, nequè labori, aùt diligentiæ peperci, ùt eorum, quorum commodo vulgabatur, rationibus, quoàd possem, prospicerem. Itàque præclarissima quæquè Theologorum, ac Juris Canonici Peritorum Opera post Tridentinum edita consului, remissiones in loca, quæ prætermissa à me fuerant,

fuerant, collegi, quas collegeram, expendi, Authoribusquè, si qui laudati à me fuissent, quorum vèl parva apud Sapientes esset auctoritas, vèl minùs pervia opera, alios, quorum major existimatio esset, vulgatioraquè opera, suffeci. Illud autèm quàm diligentissimè cavi, ut neminem (si unum, vèl alterum ex Theologis excipias, qui mihi appellandi necessariò fuerunt, quùm alii non suppeterent) neminem, inquam, laudarem, qui Tridentini verba, quibus ad eum remissio subijciebatur, non afferret, vèl saltèm non indicaret. Ad haèc Rotæ Decisiones, & Congregationis Cardinalium ejusdem Tridentini Interpretum suis quibusquè locis indicavi. Nèc Johannis Soteallij, & Horatij Lutij Notas, quæ Sacræ Scripturæ, Juris Canonici, cœterorumquè Conciliorum loca, quibus Tridentinæ Sanctiones consonant, innuunt, nèc Philippi Chiffletij remissiones ad posteriores Summorum Pontificum Bullas, quæ aliquam Concilij Decretis lucem afferunt, eaquè temperant, vèl interpretantur, ab aliis, àc à me ipso aucta, prætermisi. Has tamèn Doctorum remissionibus minimè inserui, sed ad marginem (quemadmodùm prioribus in Editionibus factum fuerat) edendas curavi, nè aliqua in tantà rerum varietate confusio oriretur. Denique ex tot Tridentini Concilij Editionibus, quæ circùmferuntur, quam Romæ anno MDCCXXXII. Hieronymus Mainardus curavit, secutus sum: est enim omnium optima, quippè quæ non modò cum alterà Manutianà ab Angelo Massarello, qui Tridentino Concilio à Secretis fuerat, emendata, sèd etiam cum authenticis ipsius Concilij Actis, quæ in Archivo Arcis Sancti Angeli asservantur, collata fuit: cui nè quid deesset, quod utile Juris Canonici Studiosis esse posset, brevem, expeditamquè Methodum legendi Decreta dè Reformatione per Titulos, & Capita præmisi, àc pratèr Orationem ab Hieronymo Ragazzono extremà in Sessione habitam, quæ rerum in Concilio tractatarum summam exhibet, septem, & viginti Constitutiones, quas ex veteri Jure desumptas Synodus Tridentina verbis conceptissimis novas fecit, non illas quidèm, ùt veteribus in Editionibus habentur, vitiatàs, sèd quales in Chiffletianà prodiere, quàm emendatissimas, àc præterea alteram sanctæ memoriæ Benedicti XIV. Constitutionem, in quà plura dilucidantur dubia quoad Residentiam, àc tandèm binas Pii IV. Constitutiones, quarum priori Forma Juramenti professionis Fidei præscribitur, alterà Privilegia, exemptiones, immunitates &c., quæ cum Tridentini Concilij Decretis pugnant, revocantur, consultò adjeci. Hæc ea sunt, quæ mihi non ùt Operi huic existimationem conciliarem, sèd ùt consuetudini servirem, commemoranda esse putavi. Cæterum tantùm abest, ùt Eruditorum expectationi me satisfecisse existimem, ùt nè ipse quidèm mihi planè satisfaciam. Illud tamèn æquos rerum existimatores daturos confido, ùt si alia defuerunt, certè nèc benèmerendi de Juris Canonici Studiosis voluntatem, nèc in deligendis, indicandisquè Authoribus diligentiam defuisse.

Operis

OPERIS APROBATIO.

J*Ussu Reverendissimi Patris F. Thomæ Augustini Ricchinij Sacri Palatij Apostolici Magistri Librum legi, cui titulus:* Collectanea Doctorum &c., *in quo nihil offendi, quod Catholicæ Fidei, bonisquè moribus adversetur; sed nèc satis commendare possum gravissimum Authoris Studium, quo Doctores de Re Theologicà disputantes colligit, suoquè ordine applicat maximo Studiosorum commodo ad ea Religionis Dogmatà illustranda, quæ Sacra Tridentina Synodus docuit, decrevitquè.*
Die 24. *Maij* 1761.

Fr. Alexander de Pretis Ord. Præd.
Sac. Theol. Magister.

IMPRIMATUR IN URBE, VEL EXTRA URBEM.

F. Thomas Augustinus Ricchinius Ord. Præd.
Sac. Pal. Apost. Magist.

Imprimatur

Imprimatur.

Franciſcus Canon. Ginammi Vicarius Generalis.

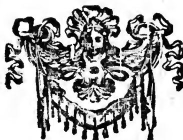
Imprimatur.

Fr. Thomas Gigli Ord. Prædic. Vicarius S. Officij Æſij.

ORDO

ORDO LEGENDI
DECRETA REFORMATIONIS
PER
CONCILIUM TRIDENTINUM
Facta, distincta per Titulos, & Capita.

CAP.

BULLA

ADMONITIO
ATQUE HORTATIO
LEGATORUM SEDIS APOSTOLICÆ
AD
PATRES IN CONCILIO TRIDENTINO
LECTA IN PRIMA SESSIONE.

Reverendissimi Patres &c. Quum ipsa muneris nostri ratio, qui in hac sancta Synodo Præsidentium, & Sedis Apostolicæ Legatorum personam gerimus, hoc postulatura videatur, ut crescentibus negotiis, quæ in hoc sacro consessu ad Dei gloriam, & Ecclesiæ utilitatem sunt expedienda, sæpius apud vos cohortandi & commonendi causâ verba faciamus; tum vero in hac prima sessione, quæ felix (ut speramus) principium ipsi Concilio est datura, minime hoc a nobis prætermittendum duximus. Eo vero libentius hoc officio fungimur, quòd quum vos vel hortamur, ut ea faciatis, quæ digna tanto Conventu sint, vel a contrariis dehortamur, nosmetipsos etiam hortamur, ac dehortamur, qui in eadem quasi navi vobiscum sumus, iisdem periculis, quibus vos, iisdem tempestatibus subjicimur. Nosmetipsos, inquam, excitamus ad vigilandum, ne vel in scopulos incidamus, qui plurimi procul dubio in hoc cursu sese offerent: vel magnitudine negotiorum, tamquam fluctuum, obrui nos negligentiâ nostrâ patiamur, verum spe & fide erecti, eò navigationem dirigamus, quò maxime portus salutis ad Dei gloriam in CHRISTO JESU sese ostendet.

Igitur, ut ab eo incipiamus, de quo maxime in hoc principio admonendi omnes sumus, unusquisque nostrûm ante oculos sibi imprimis proponere debet, quænam sint, quæ ab hoc sacro Concilio expectentur: ex quo quisque facile intelliget, quantum sibi oneris incumbat. Sunt verò ea, (ut omnia summatim complectamur) quæ in Bulla Indictionis Concilii continentur, nempe hæresum Extirpatio, disciplinæ ecclesiasticæ & morum Reformatio, ac tandem Pax externa totius Ecclesiæ. Hæc ergo sunt, quæ nos curare, vel potius pro quibus assidue orare, ut Dei benignitate fiant, oportet. Atque illud est, de quo ante omnia in ipso Concilii exordio omnes & singulos, qui huc convenimus, primùm autem nos ipsos, qui in tam sancto ministerio præsidemus, admonendos duximus; ne unquam cogitemus, vel per singulos, qui hìc adsunt, vel per universum Concilium, etiamsi omnes Pastores ex universo terrarum orbe huc coirent, tantis malis, quibus nunc grex Chri-

sti est oppressus, provideri posse. Si enim putamus hoc a nobis perfici posse, aut ab alio quàm ab ipso Christo, quem Deus Pater unicum nobis Servatorem & Pastorem dedit, cui etiam omnem potestatem dedit, erramus sane in fundamento omnium actionum nostrarum, & divinam iram magis provocabimus; adjungimus enim ad superiora mala, quæ propterea nobis acciderunt, quòd ipsum Fontem aquæ vivæ reliquimus, hoc alterum maximum peccatum, quòd nostrâ vel prudentiâ iisdem malis mederi velimus; ut merito de nobis dicatur, quod Propheta in persona Dei veterem populum accusans, dicit: (a) *Duo mala fecit populus hic, me dereliquerunt fontem aquæ vivæ, & foderunt sibi cisternas non valentes continere aquas*. Tales vero cisternæ sunt omnia consilia, quæ a nostra prudentia, non afflata Spiritu divino, proficiscuntur: quæ non modo populos in pietate & obedientia, tamquam aquas in cisternis continere non valent, sed quo magis his artibus retinere eos laboramus, eo violentius tamquam torrentes a nobis defluunt & discedunt; ut superiorum annorum experientia multis in locis satis nos docere potest, & nunc admonere, unicam tantùm viam medendis his malis relictam, si nostra omnia remedia inutilia esse agnoscentes, & valere potius ad augenda, quàm ad tollenda mala, ad Christi potentiam, quem dexteram suam Deus Pater appellat, mala, ad Christi sapientiam, qui est sapientia Patris, in omnibus nos, qui patrum personam gerimus, fide & spe confugiamus; hujus nos in omnibus ministros esse cognoscamus. *Hic* vero *quæritur*, inquit Apostolus, (b) *inter dispensatores, ut fidelis, quis inveniatur*. Hoc autem agendum nunc nobis est, (c) ut ministros nos in omnibus idoneos præbeamus. Erimus vero idonei, si nos ex nobis minime idoneos esse judicaverimus. Quis enim, inquit idem Apostolus, ad hæc idoneus, (d) ut qui ne cogitare quidem aliquid ex nobis, quasi ex nobis simus sufficientes? Verùm hoc fateri non satis est nobis: hoc dicere potuit Apostolus, & per hanc portam ingredi, & obeundum munus suum, & in eo se ministrum fidelem ac idoneum ostendere: qui simul dicere potuit, de ministerio suo loquens: (e) *Nihil mihi conscius sum*. Nobis vero, qui si verum fateri volumus, aliter dicere non possumus, quin nobis conscii simus, in administrando munere nobis imposito in plurimis defecisse, & horum etiam malorum, ad quæ corrigenda vocamur, non minima ex parte causam extitisse, non satis est hic fateri ad tantum munus nos impares esse. Quid ergo nobis agendum, ut idonei hoc tempore Christi ministri in Ecclesia instauranda esse possimus? (f) Idem prorsus, quod Christus ipse Episcopus animarum nostrarum fecit, quum venit ad fundandam & formandam Ecclesiam suam. Idem sane, Patres, faciendum erit nobis, quod ipsa Sapientia Patris fecit, quum venit, ut multos filios in gloriam adduceret: id quod nobis item propositum nunc esse debet. Is enim, quum oppressos peccatis omnes invenisset, omnia omnium peccata in seipsum transtu-

(a) *Isaia 2.* (b) *I. Corinth. 4.* (c) *II. Corinth. 3.* (d) *II. Corinth. 3.*
(e) *I. Corinth. 4.* (f) *I. Petr. 2.*

transtulit, seque unum ante Deum pro omnibus reum & nocentem constituit, tamquam omnia scelera, quæ nos commiseramus, ipse commisisset, quum tamen ab omni labe peccati purissimus esset; quippe (a) *Qui peccatum non fecit, neque umquam inventus est dolus in ore ejus.* Quod vero Christus pro immensa sua charitate erga Patrem, & pro misericordia erga nostrum genus fecit, hoc nunc, ut ipsi faciamus, justitia ipsa a nobis flagitat, ut omnium horum malorum, quibus grex Christi est oppressus, nos Pastores coram tribunali misericordiæ DEI reos constituamus, atque omnium peccata in nos ipsos non tam pie quàm juste transferentes, quia revera horum malorum magna ex parte nos causa sumus, divinam misericordiam per JESUM Christum imploremus. Quod vero dicimus, nos Pastores his malis, quibus Ecclesia est oppressa, causam dedisse, si quis hoc acrius, & magis per exagerationem quamdam verborum, quàm vere dictum existimet, hoc quidem ipsa rerum experientia, quæ mentiri non potest, comprobabit. Respiciamus ergo paululùm ad ipsa mala, quibus Ecclesia opprimitur, ac simul etiam ad nostra peccata. Sed quis hæc numerare valeat? quæ simul cum reliquis malis multitudine superant arenam maris, & usque ad cœlum clamant.

Circumscribamus ergo tantam multitudinem nostrorum malorum illis limitibus, quibus hoc Concilium, quod capitalibus malis medendis est vocatum, ea circumscripsit. Sunt vero illa tria, quæ supra commemoravimus: Hæreses: lapsa morum Disciplina: & intestinum Bellum. Hìc ergo videamus & consideremus, quum jam multis annis Ecclesia his calamitatibus vexetur, undenam ipsa originem habuerunt; num illis nos quodammodo principium, num fomentum dederimus. Primùm vero examinemus initium hæresum, quæ hac nostra ætate passim pullularunt; quibus si negare volumus nos principium dedisse, quia nullius hæreseos ipsi auctores fuimus; tamen quum perversæ de Fide sententiæ, tamquam vepres quædam sint & spinæ, quæ in agro Domini, qui nobis colendus commendatus est, ortæ sint; & si illæ quidem sua sponte, ut solent aliquando vitiosæ herbæ, pullularunt, tamen qui non coluit, quem debuit, agrum, qui non seminavit, qui pullulantes, per se non statim curam adhibuit, ut extirparet, non minus quidem principium illis dedisse dicendus est, quam si ipsas seminaverit, præsertim quum hæc omnia a negligentia agricolæ ortum ducant, & incrementum habeant. Hic ergo se ipsos excutiant, qui sunt agricolæ in agro Domini, conscientiam suam interrogent, quomodo in eo colendo, quomodo in seminando se gesserint. Quod qui fecerint, his præsertim temporibus, quibus paucissimi agro Domini colendo incumbunt, non multum credimus dubitabunt, num ad ipsos pullulantium passim in Ecclesia hæresum culpa pertineat. Hæc vero monendi tantum causâ dicta satis sint de his, quæ ad primum caput pertinet.

Veniamus ad secundum, quod lapsam morum disciplinam, & abu-

(a) I. Petr. 4.

fus, ut vocant, complectitur. Hic vero nihil attinet diu investigare, quinam tantorum malorum auctores fuerint, quum præter nos ipsos ne nominare quidem ullum alium auctorem possimus.

Quare ad tertium accedamus, quod impedimenta pacis Ecclesiæ in se continet; qualia sunt arma, vel domestica vel externa, hæc enim jampridem pacem Ecclesiæ perturbarunt & adhuc perturbant, de quibus hoc tantùm dicimus; Si (quod Deus ipse certissimis signis ostendit) hæc arma flagella ejus sunt, quibus nos affligit; quia duorum priorum capitum rei sumus, in quibus nos excusare non possimus, etiam horum armorum præcipuam nos causam esse, negare non possumus. Ejusmodi vero flagella Deum ob causam immittere censemus, ut nos peccantes castiget, & peccata ipsa, quibus Majestatem ejus maxime offendimus, nobis ante oculos ponat. Hìc vero quisquis aliquando animadvertit, quibus modis Ecclesia armorum violentiâ vexata fuerit, secum ipse consideret, quænam illa sint, in quibus præcipue Ecclesia propter ipsa arma detrimentum patiatur. Nec vero hìc refert, de quorum armis loquamur: sive de intestinis nostrorum Principum: sive de externis turcarum armis, quæ superioribus annis nos magnis calamitatibus affecerunt: sive de eorum, qui ab obedientia suorum Pastorum discesserunt, & ipsos a suis sedibus expulerunt. Hoc enim summatim dicimus de omni genere armorum, si qui illa contra nos tractarunt: a suis Ecclesiis Pastores fugarunt: Ordines confunderunt, laicos autem in Episcoporum locum suffecerunt: Ecclesiæ bona diripuerunt: cursum verbi Dei impediverunt.

Hìc, inquam, dicimus, nihil horum esse, quod in libro abusuum Pastorum maxima illorum pars, qui hoc nomen sibi vindicant, per se factum esse, si legere libuerit, non scriptum apertis verbis inveniat. Nostram enim ambitionem, nostram avaritiam, nostras cupiditates his omnibus malis populum Dei prius affecisse statim inveniet; atque harum vi ab Ecclesiis Pastores fugari; easque pabulo verbi privari: bona Ecclesiarum, quæ sunt bona pauperum, ab illis tolli: indignis sacerdotia conferri: & illis, qui nihil a laicis præterquam in vestis genere, ac ne in hoc quidem differunt, dari. Quid enim horum est, quod negare possimus, per hos annos a nobis factum esse? Quare si turca, si hæretici hoc idem adversus nos faciunt, quid hìc aliud quàm flagitia nostra, & simul justum Dei judicium videmus? Judicium vero plenum misericordia; si enim pro meritis nos castigaret, jam pridem sicut Sodoma & Gomorrha fuissemus.

Cur vero hæc nunc commemoramus? An ut vos confundamus? Absit; Sed magis, ut vos ceu Patres & Fratres carissimos, primùm autem nosmetipsos admoneamus, quo pacto hæc, quibus nunc affligimur, flagella, & graviora, quæ impendent, nisi resipiscamus, vitare possimus; ut effugiamus tremendum illud Dei judicium, omnibus quidem non resipiscentibus tremendum, maxime vero illis, qui præsunt. (a) *Judicium enim*

(a) *Sap.* 5.

enim grave (inquit Scriptura) *his, qui præsunt, fiet*. Judicium vero incipere nunc videmus a domo Dei. Dum enim nunc ejiciuntur Sacerdotes, dum conculcantur ab hominibus, quid aliud hoc indicat, quàm divinum de nobis judicium, quod prædixit Christus, quum diceret: (a) *Sacerdotes suos* esse *sal terræ: quod si sal evanuerit, ad nihilum valere ultra, nisi ut ejiciatur foras, & conculcetur ab hominibus?* Hæc vero omnia nos nunc patimur. Quod si propter justitiam, ut nostri majores, beati nos quidem! at nunc juste quidem, quia sal evanuit; minime autem propter justitiam patimur, in omnibus enim nostris afflictionibus videmus; judicium Dei. Atque utinam quidem illud videremus; hoc enim initium esset omnia Dei judicia & flagella effugiendi, atque in gratiam & in veram gloriam ingrediendi; quæ res fecit, ut in his commemorandis acriores & longiores fuerimus; nisi enim hæc bene cognita & perspecta fuerint, frustra intramus in Concilium, frustra invocamus Spiritum Sanctum, qui primùm ingressum in animam hominis semper facere solet per ipsius hominis condemnationem, ut condemnet mundum de peccato.

Quare, nisi ille Spiritus nos apud nosmetipsos primùm condemnaverit, nondum illum ingressum esse ad nos affirmare possumus; ac ne ingressurum quidem, si peccata nostra audire recusamus. Idem enim dicetur nobis, quod populo veteri per prophetam Ezechielem est dictum, quum, nondum agnitis suis sceleribus, Deum per Prophetam interrogare vellent; sic autem ait Propheta: (b) *Venerunt viri Israel ad interrogandum Dominum, & sederunt coram me. Hæc autem dicit Dominus: Numquid ad interrogandum me venistis? Vivo ego, dicit Dominus, quia non respondebo vobis.* Sequitur autem: *Si judicas eos, abominationes patrum illorum ostende illis.* In quibus verbis ostendit Deus, quare noluerit respondere illis, quia nondum scilicet abominationes suas & patrum suorum audierant. Quare quum idem DEI Spiritus sit, qui tum dabat responsa, & quem nunc nos sedentes coram Domino invocamus, quid nobis faciendum sit, ut proposita responsa habeamus, ex his videtis; & simul, quàm necessario nos, qui præsidemus in hoc sacro Consessu, a detegendis nostris peccatis sermonis exordium vobiscum duximus.

Quia vero nonnullos nunc videmus, sua primùm peccata & nostri Ordinis graviter deflentes, atque Dei misericordiam omnibus votis implorantes, ideo quidem in maxima spe sumus, ad nos venisse, quem invocamus, Dei Spiritum. Hoc vero maximum pignus divinæ misericordiæ habemus, nempe ipsam hanc inchoationem Concilii, in quo nunc convenimus ad erigendam & instaurandam pene collapsam Ecclesiam: ùt vetus populus post diuturnam captivitatem apud externos reges, rediit Hierosolymam ad instaurandum templum: In illius verò populi statu, in illorum læta ad patriam profectione, & templi instauratione, nostri quidem temporis & nostri status, in hoc præsertim Concilio, imaginem intueri possumus; & in Ducum ejusdem populi exemplo, vestrum, qui Duces estis populo DEI ad cœlestem patriam contendenti, officium videre.

(a) *Matth. 5.* (b) *Ezechielis 20.*

dere. Quare omnes vos magnopere hortamur, ut sæpius ad memoriam revocetis, quæ in Esdræ, quæ in Nehemiæ, quæ etiam in Danielis libris sunt scripta: in quibus consilia omnium Ducum populi explicantur, quæ hunc unum semper scopum habuerunt, ut sua & populi atque patrum peccata confitentes, ad pœnitentiam, & implorationem divinæ misericordiæ omnes excitarent: Quod quum populus faceret, tum quidem omnia illis feliciter successere. Eadem vero consilia nobis, si felicem successum & exitum expectare volumus in instauranda Ecclesia, ob quam causam læti huc in spiritu convenimus, sequenda erunt; atque eò quidem magis, quò etiam majora nobis certamina impendent instauraturis Ecclesiam, quàm illis multi, quominus id perficeretur, se opposuere; si multi etiam, quum opus impedire non possent, eos irriserunt: hoc quidem sic habetote, nobis nec irrisores defuturos, nec qui maximis viribus a cœpto opere nos deterreant & avocent. (*a*) Habebimus vero non modo colluctationem cum carne & sanguine, sed cum spiritualibus nequitiis in cœlestibus. Verùm his omnibus potentior est is, in cujus nomine hoc opus sumus aggressi. Quare in eo confidamus, ipsum precibus invocemus, & ipse omnia perficiet.

Quia verò hoc Concilium cum deliberantium, tum vero judicantium spem refert; in quo & deliberantur de iis, quæ ad universalis Ecclesiæ bonum pertinent, & etiam judicatur tam de rebus quàm de personis: (*b*) sedemus enim tamquam judicantes duodecim tribus Israel, quibus comprehenditur universus populus DEI; ideo hìc maxime locus videbitur nos ipsos admonendi, ut caveamus ab his; quæ vel consultandi vel judicandi vim in nobis depravare solent. Hæc vero sunt ipsæ animi passiones, quæ ideo etiam perturbationes vocantur, quia rectum & verum de rebus judicium & sensum perturbant ac pervertunt: in quibus maxime illa sunt cavenda, quæ recte monet Ethnicus ille in conciliis abjicienda, quum dicit: (*c*) *Omnes homines, qui de rebus dubiis consultant, ab ira, odio, amicitia, vacuos esse debere*. Nam quum in hæc omne genus hominum sit propensum, tum vero ii maxime, qui Principibus serviunt, tales enim veementiores habent affectiones: facillime autem ad gratiam loquuntur, vel ad odium, ut scilicet ipsos existiment Principes affectos esse, a quibus mercedem expectant.

Quum vero de Principibus loquimur, tam de his, qui Ecclesiastici vocantur, quàm, qui sæculares loquimur. Ac, licèt quidem nos Principes Christianos habere agnoscamus & gaudeamus: id quod in veteri, & jam recens fundata Ecclesia, patres nostri non habuerunt; tamen ante omnia nobis in hoc Concilio semper est animadvertendum, hunc non esse locum laudandi aliquem, nisi solum Deum in Christo JESU, atque illum solum justificandi, omne autem genus hominum condemnandi; primùm vero nos ipsos, qui loquimur, ut cum Daniele dicamus: (*d*) *Nobis confusio faciei, regibus nostris, principibus nostris, & patribus nostris, qui peccaverunt; tibi autem Domino Deo nostro misericordia, &* propi-

(*a*) *Ephes. 6.* (*b*) *Matth. 19. Luca. 22.* (*c*) *Cæsaris in Catilinam verba.* (*d*) *Baruch. 1. Dan. 9.*

propitiatio ; quia recessimus a te Domino Deo nostro , misericordia & propitiatio ; quia recessimus a te , & non audivimus vocem Domini Dei nostri , ut ambularemus in lege ejus , quam posuit nobis per servos suos Prophetas , & omnis Israel prævaricati sunt legem tuam , & stillavit super nos maledictio , & detestatio . Hinc vero nunc locus esset , ut ejusdem Prophetæ exemplum sequentes , cujus verba modo recitavimus , non solùm nostra , qui Sacerdotes sumus ; sed populi , sed principum coram DEO & Ecclesia ejus peccata confiteremur , proque omnibus veniam imploraremus . Sic vero dicit Daniel : (*a*) *Cumque adhuc loquerer , & orarem , & confiterer peccata mea , & peccata populi mei .* Nomine populi hoc loco omnium ordinum personas complectens , ut ejus confessio , quam modo recitavimus , declarat .

Qua in re quid nobis , qui pro salute universæ Ecclesiæ , tantis malis oppressæ , huc convenimus , faciendum sit , satis indicare videtur : nimirum ut nostra & simul principum ac populi peccata flentes confiteamur : id quod planè in spiritu moeroris satis nunc abunde facimus ; verbis vero uberius faceremus , si ipsi principes adessent , qui suam nobiscum confessionem & lacrymas conjungerent .

Ejusmodi vero quasi funiculis pecatorum , ut Prophetæ loquuntur , Sacerdotum ac Principum atque ipsius populi peccata sunt colligata , ut difficile sit de unius ordinis peccatis inquirere , quin reliquorum simul ordinum peccata appareant . Sic vero omnes ordines una orationis serie accusans , in veteri populo dicit Ezechiel in persona DEI : (*b*) *Sacerdotes eius contempserunt legem meam , & polluerunt sanctuaria mea : inter sacrum & prophanum non habuerunt distantiam : Principes ejus in medio illius , quasi lupi rapientes prædam , ad effundendum sanguinem , ad perdendas animas , & avara sectanda lucra . Populi terræ calumniabantur calumniam .* Hæc ille . Quæ utinam ad illa solùm tempora pertinerent ; ac non nostri quoque temporis imaginem referrent . Utinam quum de corruptela morum Sacerdotum loquimur , huic maximam occasionem , maximam materiam , & auctoritatem ipsos Principes , atque ipsum populum dedisse negare possemus . Sed reprimamus nunc verba usque ad tempus magis opportunum , fontes autem communium lacrymarum aperiamus .

Redeamus vero ad eos , quos coepimus , admonendos , præsertim Episcopos , qui cum mandatis Principum hùc venerunt . Sic vero illos admonemus , ut omni , quà possunt fide & diligentiâ , suis Principus serviant , verum ut Episcopos decet . Sic illis serviant , ùt servi Dei , non ùt servi hominum . (*c*) *Nolite* , inquit Apostolus , *servi hominum esse* . Primùm vero serviant uni regi Christo , cui Deus Pater omnem potestatem dedit ; deinde vero propter eum omnibus , maxime autem Principibus . (*d*) *Cui honorem , honorem : cui tributum , tributum .* Hortamur autem , ut principibus serviant ad honorem , quemadmodum eorum mandata verbis ipsis præseferunt , in quibus nihil fere nisi honorificum, & ad

(*a*) *Ibid.* (*b*) *Ezech.* 22. (*c*) *Rom.* 13. (*d*) 1. *Cor.* 7.

& ad publicam utilitatem ſpectans, proponitur. Sic vero in ſumma ſerviant, ut eorum officium in primis ſpectet ad honorem Dei & utilitatem hujus Concilii, quod propter publicum bonum eſt convocatum.

Quare, ut ab hoc maxime dehortamur omnes, qui hic ſententias coram Deo & Angelis ejus atque coram univerſa Eccleſia ſumus dicturi, ne ad gratiam hominis alicujus loquamur, ſic etiam multò magis, ne ad odium cujuſquam ſententiam proferamus, etiamſi contra nos adverſarii vel inimici & hoſtis perſonam gerat: denique ut ab omni inter nos contentione abſtineamus, maxime optamus, & in Domino hortamur. Hæc enim ſunt, quæ contriſtant & repellunt, quem invocabimus, Spiritum Sanctum, ſine quo nihil omnino facere poterimus, quod ad bonum & pacem Eccleſiæ cedat. (a) *Cum enim*, inquit Apoſtolus, *ſint inter vos contentiones, nonne homines eſtis, & ſecundum hominem ambulatis?* Quum vero homines eos appellat, Spiritus Dei expertes intellexit. In omnibus autem, quæ ad reformationem Eccleſiæ pertinent, ob quam cauſam convenimus, imitari nos oportet illum, qui eam primùm formavit: de quo, ad hoc ipſum opus ingrediente, ſic in perſona Dei Propheta loquitur: (b) *Ecce ſervus meus, quem elegi: Dilectus meus, in quo bene complacuit animæ meæ: dedi ſpiritum meum ſuper eum: judicium gentibus nunciabit: non contendet, neque clamabit: arundinem quaſſatam non confringet, & linum fumigans non extinguet.* Hunc vero Spiritum pacis charitatis & manſuetudinis, quum ſemper apud omnes & cum omnibus oſtendere debeamus, tum vero maxime in hoc ſacro Conſeſſu, in quo convenimus, ut per gratiam ipſius Spiritus, contentionibus, quæ nimis diu Eccleſiam vexarunt, finis tamen imponatur.

Quare, ne ipſi ullam contentionis cauſam alicui demus, qui pacificorum perſonam gerimus, maxime eſt cavendum. Hoc vero, & cetera omnia incommoda & impedimenta pacis unico modo evitabimus, atque ad optatæ pacis portum perveniemus, ſi precibus, ab humili & contrito corde profectis, ipſum Chriſti Spiritum, *qui eſt Pax noſtra*, invocaverimus: ut in hoc Concilio præſideat: ut lucem cordibus noſtris infundat: utque nos in omnibus ad ipſius honorem & veram Eccleſiæ utilitatem regat & dirigat. Ad tales enim ipſe dicit: *Adbuc te loquente, ecce adſum*. Quare, ut ejuſmodi orationibus aſſidue incumbamus, quanta poſſumus caritate vos in Domino hortamur, ut uno ore atque uno ſpiritu Deum Patrem in Chriſto Jeſu glorificemus, qui eſt DEUS benedictus in ſæcula. Amen.

BULLA

(a) *1. Cor. 3.* (b) *Iſaiæ 42.*

BULLA INDICTIONIS
Sacri Oecumenici, & *Generalis*
CONCILIJ TRIDENTINI
SUB PAULLO III. PONT. MAX.
PAULLUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI,
Ad futuram rei memoriam.

INITIO Noſtri hujus Pontificatus, quem non ob merita noſtra, ſed propter ſuam magnam bonitatem, Dei Omnipotentis providentia Nobis commiſit, cernentes jàm tùm in quas perturbationes temporum, quotquè incommoda rerum ferè omnium noſtra Paſtoralis ſollicitudo, & vigilia eſſet vocata; cupiebamus quidèm mederi Chriſtianæ Reip. malis, quibus illa jàmdudum vexata, & propèmodum oppreſſa eſt: ſed ipſi etiam, ut homines, circumdati infirmitate, ad tantum onus tollendum impares vires noſtras eſſe ſentiebamus. Nam quùm pace opus eſſe intelligeremus ad liberandam, & conſervandam à plurimis impendentibus periculis Remp., omnia invenimus odijs, & diſſentionibus plena, diſſentientibus præſertim Principibus ijs inter ſe, quibus ſumma rerum penè omnis à Deo permiſſa eſt. Quùm unum ovile, & unum Paſtorem Dominici eſſe gregis, ad integritatem Chriſtianæ Religionis, & ad cœleſtium bonorum ſpem in nobis confirmandam, neceſſarium duceremus; ſchiſmatis diſſidijs, hæreſibus erat Chriſtiani nominis divulſa jàm penè, & lacerata unitas. Quùm tutam, atquè munitam ab infidelium armis, atque inſidijs Rempublicam optaremus; noſtris erratis, noſtraque cunctorum culpà, Dei videlicet irà peccatis noſtris imminente, Rhodus fuerat amiſſa, Hungaria vexata, conceptum, & meditatum contra Italiam, contraquè Auſtriam, & Illyricum terra, mariquè bellum: quùm impius, & immitis hoſtis noſter Turca nullo tempore requieſceret; noſtrumquè inter ſe odia, & diſſenſiones, ſuam benè gerendæ rei occaſionem duceret. Igitur, ut dicebamus, in tantà hæreſum, diſſenſionum, bellorumquè tempeſtate, tantiſquè excitatis fluctibus, quùm eſſemus ad moderandam, & gubernandam *Petri* naviculam vocati, nèc viribus ipſi

Hebr. 5.

Joan. 10.

noſtris

Psalm. 54. Nostris satis fideremus: primùm conjecimus in Domino cogitatus Nostros, ut ipse nos nutriret, animumquè Nostrum firmitate, & robore, mentem consilio, sapientiàque instrueret. Deindè animo repetentes, Majores Nostros, sapientia admirabili, & sanctitate præditos, sæpè in summis Christianæ Reipub. periculis remedium optimum, atquè opportunissimum, Oecumenica Concilia, & Episcoporum generales conventus adhibuisse; ipsi quoquè animum ad Generale habendum Concilium adjecimus; exquisitisquè Principum sententijs, quorum Nobis videbatur utilis in primis, & opportuna ad hanc rem esse consensio, quùm eos tunc non alienos ab hoc tàm sancto opere invenissemus, Oecumenicum Concilium, & Generalem eorum Episcoporum, aliorumquè Patrum, ad quos pertineret, Conventum in Civitate Mantuæ indiximus, anno Incarnationis Domini, sicut Literis, & monumentis nostris testatum est, millesimo quincentesimo trigesimo septimo, Pontificatus Nostri tertio, ad x. Kalend. Jun. inchoandum; spem propè certam habentes fore, ut, cùm illìc in nomine Domini
Matth. 18. essemus congregati; ipse, sicut promisit, Dominus in medio nostrum affuturus, & bonitate, ac misericordià suà omnes temporum procellas, omniaquè pericula Spiritu oris sui facilè depulsurus esset. Sed, ut semper insidiatur pijs actionibus humani generis hostis, primùm, contrà omnem spem, & expectationem nostram, denegata fuit Nobis Mantuana Civitas, nisi aliquas conditiones subiremus ab institutis Majorum nostrorum, & conditione temporum, nostràque, ac hujus Sanctæ Sedis, ac nominis Ecclesiastici dignitate, libertatequè prorsùs alienas; quas in alijs nostris Literis expressimus. Quàpropter alium invenire locum, aliamquè deligere Civitatem necesse habuimus; quæ quùm non statim nobis occurreret idonea, & apta; ad sequentes Kal. Nov. prorogare Concilij celebrationem fuimus coacti. Interim sævus, & perpetuus hostis noster Turca ingenti classe Italiam adortus, aliquot oppida in litoribus Apuliæ cepit, vastavit, diripuit, prædas hominum abegit: Nos in maximo timore, & periculo omnium, muniendis litoribus nostris, finitimisque auxilio juvandis fuimus occupati: nèc tamen intereà destitimus consulere, & hortari Christianos Principes, ut de idoneo ad habendum Concilium loco quid sentirent, Nobis exponerent: quorum quùm essent incertæ, variæque sententiæ, tempusque diutiùs, quàm erat opus, videretur extrahi; Nos optimo animo, atque, ut arbitramur, etiàm consilio, Vincentiam elegimus, Urbem copiosam, & Venetorum, qui eam Nobis

bis

bis concedebant, virtute, auctoritate, potentia quum aditum patentem, tum stationem omnibus liberam, atque tutam in primis in se habentem. Sed quum jam tempus longius progressum esset; novæque Urbis electionem omnibus significari conveniret, jamque Kalendæ Nov. appetentes facultatem hujus divulgationis excluderent, hyemsque esset propinqua: rursus altera prorogatione tempus Concilij differre in proximum sequens ver, Maijque futuras Kalendas, compulsi fuimus. Qua re firmiter constitúta, atque decreta, quum & Nos ipsos, & cœtera omnia ad eum bene agendum, Deo juvante, celebrandumque Conventum pararemus, plurimùm reputantes interesse quum celebrationis Concilij, tum universæ Christianæ Reipub. Christianos Principes pace inter se, & concordia consentire; charissimos in Christo filios Nostros, Carolum Romanorum Imperatorem semper Augustum, & Christianissimum Regem Franciscum, duo præcipua Christiani Nominis firmamenta, atque subsidia, orare, atque obsecrare institimus, ut ad colloquium inter se, & Nobiscum unà convenirent; quorum quidem apud utrumque Literis, Nuntijs, & à Latere Nostro missis, ex Venerabilium Fratrum Nostrorum numero, Legatis sæpissimè egeramus, ut ex simultate, & diffidijs ambo in unum fœdus, & piam amicitiam vellent convenire, labentibusque succurrere Christianis rebus: quarum servandarum quum esset illis potestas à Deo præcipuè tributa, si id non agerent, & ad commune Christianorum bonum sua consilia non dirigerent, acris, & severa ratio eidem Deo ab ipsis reddenda esset. Qui aliquando precibus Nostris annuentes, Nicæam se contulere: quò Nos quoque longum iter, & senili ætati nostræ vehementer contrarium, Dei, & pacis conciliandæ causa suscepimus: neque prætermisimus intereà, quum tempus Concilij præstitutum, Kalendæ videlicet Majæ appropinquarent, tres Legatos summæ virtutis, ac auctoritatis, à Latere Nostro, de numero eorumdem Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, Vincentiam mittere, qui initium Concilij facerent; Prælatosque undique venientes exciperent, & ea, quæ judicarent esse opus, agerent, & tractarent; quoad Nos, ab itinere, & negotio pacis reversi, omnia accuratius dirigere possemus. Interim verò in illud sanctum opus, maximèque necessarium, tractationem videlicet pacis inter Principes, incubuimus, & quidem omni animi studio, omni pietate, ac diligentia. Testis est Nobis Deus, cujus freti clementia, Nosmetipsos itineris, & vitæ periculo exposuimus. Nostra testis conscientia, quæ nihil ha-

bet in hac re quidem, in quo Nos arguat, aut prætermissæ, aut non quæsitæ ad pacificandum occasionis. Principes ipsi testes, quos tam sæpè, tamquè vehementer Nuntijs, Literis, Legatis, monitis, hortatu, precibusque omnibus obsecraveramus, ut simultates deponerent, ut societatem coirent, ut Christianæ Reipub. in maximum, & propinquum jàm adductæ discrimen, communibus studijs, & subsidijs opitularentur. Jam verò testes illæ vigiliæ, atque curæ, illi diurni, nocturnique animi Nostri labores, gravesque sollicitudines, quas ob hanc rem, & causam plurimas jàm suscepimus: nec tamen ad optatum exitum Nostra consilia, & acta adhùc perducta sunt. Ità enim visum Domino Deo est: quem tamèn non desperamus aliquandò optata Nostra benigniùs respecturum. Ipsi quidem, quantum in Nobis fuit, nihil, quod esset Nostro Pastorali Officio debitum, in hac re omisimus. Quòd si qui sunt, qui actiones pacis Nostras in aliam interpretentur partem, dolemus quidèm, sed tamèn in dolore Nostro gratias Deo Omnipotenti agimus, qui ad exemplum, & Doctrinam patientiæ Nostræ suos voluit Apostolos haberi dignos, qui prò nomine Jesu, qui Pax Nostra est, contumeliam paterentur. Verùm in illo congressu, colloquioquè Nostro, quod Nicææ habitum est, etsi, peccatis Nostris impedientibus, inter duos Principes vera, & perpetua pax non potuit confici, induciæ tamen decennales factæ sunt: quarum opportunitate Nos sperantes, & Sacrum Concilium commodiùs celebratum iri, & deindè ex Concilij auctoritate perfici posse pacem; apud Principes institimus, ut & ipsi venirent ad Concilium, & Prælatos suos præsentes ducerent, absentesque accerserent. Qui quùm de utroque se excusassent: quod & ipsis redire in regna sua tùm necesse esset, & Prælatos, quos secum habuissent, itinere, atque impendiis fessos, atque exhaustos, recreari, & refici oporteret, Nos hortati sunt, ut aliam quoque prorogationem temporis habendi Concilij decerneremus. Quà in re concedendà quùm essemus aliquantùm difficiles, Literas interim à Legatis Nostris, qui Vincentiæ erant, accepimus, transacto jam, & longiùs præterito Concilij ineundi die, unum vix, aut alterum ex externis Nationibus Prælatùm Vincentiam se contulisse. Quo Nuntio accepto, quùm videremus, eo tempore nulla jam ratione haberi Concilium posse, ipsis Principibus concessimus, ut differretur tempus agendi Concilij usquè ad Sanctum Pascha, diemque Festum futuræ Dominicæ Resurrectionis. Cujus nostri præcepti, expectationisque Decretæ Literæ Genuæ Anno Incarna-

Actor. 5. in fin. & 2. Cor. 12. f. g.

carnationis Domini M. D. XXXVIII. iv. Kal. Julij factæ, publicatæque sunt; atque hanc dilationem eò propensiùs fecimus, quòd pollicitus est nobis uterquè Princeps, Legatos suos Romam ad Nos se missurum, ut ea, quæ ad perfectionem pacis reliqua essent, nequè Nicææ ob brevitatem temporis potuerant omnia confici, Romæ commodiùs coram Nobis agerentur, & tractarentur, & ob hanc rationem etiam à Nobis ambo petierunt, ut hæc pacificationis procuratio Concilij celebrationi præponeretur; quùm ipsum Concilium, pace facta, multò deindè utiliùs, & salutariùs Christianæ Reipub. futurum esset; semper enim hæc pacis spes Nobis injecta Principum Nos voluntatibus assentiri hortata est: quam spem vehementèr auxitpost discessum à Nicæa Nostrum ipsorum duorum Principum inter se benevola, amicaque congressio: quæ, maxima Nostrà cum lætitià, à Nobis intellecta, confirmavit Nos in bonà spe, ut tandem aliquandò Nostras preces apud Deum exauditas, & vota pacis accepta esse crederemus. Hanc igitur pacis conclusionem quùm, & expeteremus, & urgeremus, nec solùm duobus antedictis Principibus, verùm etiam charissimo in Christo Filio Nostro Ferdinando, Regi Romanorum, videretur, actionem Concilij, nisi pace factà, suscipi non oportere; cunctique à Nobis per Literas, suosque Oratores contenderent, ut alias rursus temporis prorogationes faceremus; præcipuè autem instaret Serenissimus Cæsar, promisisse se demonstrans ijs, qui à Catholicà unitate dissentiunt, se operam suam apud Nos interpositurum, ut aliqua concordiæ ratio iniretur; quod ante suam in Germaniam profectionem aptè non posset fieri. Nos, eàdem semper spe pacis, & tantorum Principum voluntate adducti, quùm præsertim cerneremus, nè ad dictum quidem Resurrectionis Festum alios Prælatos Vincentiam convenisse, prorogationis nomen jam fugientes, quod tam sæpè frustrà fuerat repetitum, celebrationem Generalis Concilij ad Nostrum, & Sedis Apostolicæ beneplacitum suspendere maluimus: itàque fecimus, & de suspensione hujusmodi Literas ad singulos supradictorum Principum decimà die Junij MDXXXIX. dedimus, sicut ex illis perspicuè potest intelligi. Eà itàque suspensione necessariò per nos factà, dum tempus illud magis idoneum à Nobis, pacisque aliqua conclusio expectatur; quæ & dignitatem posteà, frequentiamque Concilio, & Christianæ Reip. præsentiorem salutem erat allatura; Christianæ intereà res in deteriùs quotidiè prolapsæ sunt, Hungaris, Rege ipsorum mortuo, Turcam vocantibus; Ferdinando Rege bellum in eos movente;

vente; Belgis ad defectionem à Cæsare ex parte quadam incitatis: cujus defectionis comprimendæ causa per Galliam amicissimè, & cum Rege Christianissimo concordissimè; magno benevolæ inter eos voluntatis indicio transiens in Belgas Serenissimus Cæsar, & illinc deinde in Germaniam profectus, Conventus Germaniæ Principum, & Civitatum, tractandæ ejus, quam dixerat, concordiæ causa habere cœpit. Sed quum, spe pacis jam deficiente, ille quoque modus curandæ in Conventibus, tractandæque concordiæ ad majores potiùs discordias concitandas aptus esse videretur; inducti fuimus ad pristinum Concilij Generalis remedium reverti, idque per Legatos Nostros S. R. E. Cardinales, ipsi Cæsari obtulimus; quod etiam postremò, & præcipuè in Ratisponensi Conventu egimus; quum illic dilectus filius Noster, Gaspar tit. S. Praxedis, Cardinalis Contarenus, summa doctrina, & integritate Legatum Nostrum ageret; nam quum, id, quod ne accideret, antea veriti eramus, ex ejus Conventus sententia peteretur à Nobis, ut ab Ecclesia dissentientium quosdam articulos tolerandos declararemus, quoad per Oecumenicum Concilium illi excuterentur, & deciderentur; idque Nobis, ut concederemus, neque Christiana, & Catholica veritas, neque Nostra, & Sedis Apostolicæ dignitas permitteret; palàm potius Concilium, ut quàm primùm fieret, proponi mandavimus. Neque verò in alia unquam sententia, & voluntate fuimus, quàm ut primo quoque tempore Concilium Oecumenicum, & Generale congregaretur; sperabamus enim ex eo & pacem populo Christiano, & Christianæ Religionis integritatem posse recuperari: verumtamen id cum bona gratia, & voluntate Christianorum Principum habere volebamus. Quam voluntatem dùm expectamus; dùm observamus tempus absconditum, tempus beneplaciti tui, ò Deus; aliquandò tandem decernere compulsi sumus, omne esse tempus beneplacitum Deo, quum de rebus sanctis, & ad Christianam pietatem pertinentibus consilia ineuntur. Quapropter videntes, maximo quidem animi Nostri cum dolore, rem Christianam quotidie in pejus ruere, Hungaria a Turcis oppressa, Germanis periclitantibus, cœteris omnibus metu, mœroreque afflictis, nullius jàm Principis consensum expectare, sed tantùm Dei Omnipotentis voluntatem, & Christianæ Reip. utilitatem attendere constituimus. Itaque quum Vincentiam ampliùs non haberemus, cuperemusque quum universæ Christianorum saluti, tùm Germanicæ Nationis incommodis in eligendo per Nos Novi Concilij habendi loco consulere; aliquotque locis propositis, ipsam

Psalm. 68.

Tri-

Tridentinam Civitatem ab ipsis desiderari videremus: Nos etsi in citeriore Italià commodiùs omnia tractari posse judicabamus, ad eorum tamèn postulationes Nostram voluntatem paternà charitate deflexímus. Itaquè Tridentum Civitatem elegimus: quà in Civitate Oecumenicum Concilium ad proximè venturas Kalendas Novemb. haberetur, idoneum locum illum statuentes, quo ex Germanià quidèm alijsquè Germaniæ finitimis Nationibus facillimè, ex Gallià, Hispanià, cœterisque Provincijs remotioribus non difficiliter Episcopi, & Prælati convenire possent. Dies autem Concilij ea à Nobis spectata est, quæ spatium in se haberet, & publicandi per Christianas Nationes Nostri hujus Decreti, & facultatis omnibus Prælatis ad veniendum tribuendæ. Quo minùs autèm annuum tempus præfiniremus mutando Concilij loco, sicut quibusdam constitutionibus aliàs præscriptum est, ea res fuit in causà, quòd longiùs extrahi spem sanandæ aliquà in parte Christianæ Reip., quæ tot detrimentis, & calamitatibus affecta est, noluimus: & tamèn videmus tempora: agnoscimus difficultates: quid sperari possit ex consilijs nostris, incertum esse intelligimus. Sed quià scriptum est: Revela Domino viam tuam, & spera in eo, & ipse faciet: magis Dei clementiæ, & misericordiæ confidere, quàm Nostræ imbecillitati diffidere constituimus. Sæpè enim fit in bonis operibus incipiendis, ut, quod humana consilia non valent, divina virtus efficiat. Hujus igitùr ipsius Dei Omnipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, ac Beatorum ejus Apostolorum Petri, & Paulli auctoritate, quà Nos quòque in terris fungimur, freti, atque subnixi, de Venerabilium item Fratrum Nostrorum, S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu, sublatà, amotàque suspensione, de quà suprà commemoratum est, quam per præsentes tollimus, & amovemus, Sacrum Oecumenicum, & Generale Concilium in Civitate Tridentina, loco commodo, & libero, omnibusquè Nationibus opportuno, ad Kal. proximas Novemb. anni præsentis ab Incarnatione Domini MDXLII. incipiendum, prosequendum, &, eodem Domino adjuvante, ad ipsius gloriam, atque laudem, & Christiani totiùs Populi salutem, absolvendum, perficiendumquè indicimus, annuntiamus, convocamus, statuimus, atque decernimus; omnes omnibus ex locis tàm Venerabiles Fratres Nostros Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos Filios Abbates, quàm alios quoscumquè, quibus jure, aùt privilegio in Concilijs Generalibus residendi, & sententias in eis dicendi permissa potestas est, requirentes, hortantes, admonentes, ac nihilominùs eis vi jurif-

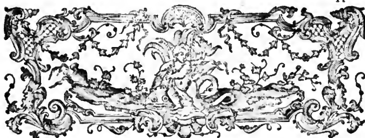
jurisjurandi, quod Nobis, & huic Sanctæ Sedi præstiterunt, ac sanctæ virtute obedientiæ, alijsquè sub pœnis, jure, aùt consuetudine in celebrationibus Conciliorum adversùs non accedentes ferri, & proponi solitis, mandantes, arcteque præcipientes, ut ipsimet, nisi fortè justo detineantur impedimento, de quo tamèn fidem facere compellantur, aùt certè per suos legitimos Procuratores, & Nuntios, Sacro huic Concilio omninò adesse, & interesse debeant. Supra autèm dictos, Imperatorem, Regemquè Christianissimum, necnon cœteros Reges, Duces, Principes, quorum præsentia, si aliàs unquàm, hoc quidèm tempore, maximè Sanctissimæ Christi Fidei, & Christianorum omnium futura est salutaris, rogantes, atquè obsecrantes per viscera misericordiæ Dei, & Domini Nostri Jesu Christi, cujus Fidei veritas, & religio, & intùs, & extrà gravitèr jàm oppugnatur, ut, si salvam volunt Christianam esse Remp., si se Domino obstrictos, & obligatos prò maximis illius ergà se beneficijs intelligunt, nè deserant ipsius Dei causam, & negotium; ipsimet ad Sacri Concilij celebrationem veniant, in quo ipsorum pietas, atquè virtus communi utilitati, salutique suæ, ac cœterorum & temporali, & æternæ, plurimùm est profutura. Sin autèm [id, quod nollemus] accedere ipsi non poterunt; at graves saltem viros Legatos cum auctoritate mittant, qui personam Principis sui quisquè, & cum prudentià, & cum dignitate possint in Concilio referre. In primis verò ut id curent, quod ipsis facillimum est, ut ex suis cujusquè Regnis, ac Provincijs Episcopi, & Prælati sinè tergiversatione, & morà ad Concilium proficiscantur; quod maximè quidèm à Prælatis, Principibusquè Germaniæ Deum ipsum, atquè Nos impetrare æquum est: ut quùm eorum præcipuè causà, ipsisquè cupientibus Concilium indictum sit, & in eà Civitate indictum, quæ ab eis est desiderata, non graventur ipsi suà cunctorum præsentià id celebrare, & ornare; quò meliùs, atquè commodiùs, quæ ad integritatem, & veritatem Christianæ Religionis, quæ ad bonorum morum reductionem, emendationemquè malorum, quæ ad Christianorum intèr se tàm Principum, quàm Populorum pacem, unitatem, concordiamquè pertineant, & quæ ad repellendos impetus Barbarorum, & Infidelium, quibus illi universam Christianitatem obruere moliuntur, sint necessaria, Deo, nostris consultationibus præeunte, & lumen sapientiæ suæ, ac veritatis mentibus nostris præferente, agi in dicto Sacro Oecumenico Concilio, & conspirante omnium charitate, consuli, tractari, confici, ad optatos-

què

que exitus deduci, quamprimùm, & quamoptimè possint. Atque ut Nostræ hæ Literæ, & quæ in eis continentur, ad notitiam cunctorum, quorum oportet, perveniant, nevè quis illorum ignorantiæ excusationem prætendat, quùm præsertim etiam non ad omnes eos, quibus nominatim illæ essent intimandæ, tutus forsitan pateat accessus, volumus, & mandamus, ut in Basilicà Vaticanà Principis Apostolorum, & in Ecclesià Lateranensi, quùm ibi multitudo Populi ad audiendam rem divinam congregari solita est, palàm clarà voce per Curiæ Nostræ Cursores, aut Notarios aliquos publicos legantur, lectæquè in valvis dictarum Ecclesiarum, itèmque Cancellariæ Apostolicæ Portis, & Campi Floræ solito loco affigantur, ubi ad lectionem, & notitiam cunctorum aliquandiù expositæ pendeant: quùmque indè amovebuntur, earum nihilominùs exempla in eisdem locis remaneant affixa. Nos enim per lectionem, publicationem, affixionemque hujusmodi, omnes, & quoscumque, quos antedictæ Nostræ Literæ comprehendunt, post spatium duorum Mensium à die Literarum publicationis, & affixionis, ità volumus obligatos esse, atquè adstrictos, ac si ipsismet illæ coràm lectæ, & intimatæ essent, transumptis quidem earum, quæ manu publici Notarij scripta, aut subscripta, & sigillo personæ alicujus Ecclesiasticæ in dignitate constitutæ munita fuerint, ut fides certa, & indubitata habeatur, mandamus, atquè decernimus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ indictionis, annuntiationis, convocationis, statuti, decreti, mandati, præcepti, & obsecrationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Paulli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MDXLII., XI. Kalend. Jun. Pontificatus Nostri anno VIII.

Blosius.

Hier. Dand.

SESSIO PRIMA

Sacrosancti Oecumenici, & Generalis

CONCILIJ TRIDENTINI

SUB PAULLO III. PONT. MAX.

Celebrata die XIII. Mensis Decembris Anno Domini MD XLV.

Decretum de inchoando Concilio.

LACETNE' vobis, ad laudem, & gloriam Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, ad incrementum, & exaltationem Fidei, & Religionis Christianæ, ad extirpationem hæresum, ad pacem, & unionem Ecclesiæ, ad reformationem Cleri, & Populi Christiani, ad depressionem, & extinctionem hostium Christiani Nominis, decernere, & declarare Sacrum Tridentinum, & Generale Concilium incipere, & inceptum esse? *Responderunt*, Placet.

Antunez *de Donat. Reg. lib.* 2., *cap.* 24., *n.* 13., 25., *& seqq.*
Cabassut. *in Histor. Concilior.*, *Verb.* Concil. Tridentinum, *pag.* 580., *n.* 1.
Cohellius *in Notit. Cardinalat.*, *pag.* 55., *lit.* E.
Cucch. *in Instit. Major.*, *lib.* 2., *tit.* 3., *n.* 2., *& seq.*
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. tom.* 1., *tract.* 3. *de Concil.*, *cap.* 3., *n.* 2., *& cap.* 6. *per tot.*
Petra *ad Constit. Apostol. tom.* 2., *pag.* 349., *n.* 39.
Pignattel. *in Consult. Canon. tom.* 10., *Consult.* 147., *n.* 10.
Rubeus *in Adnot. ad Decis.* 90., *n.* 291.

Indictio futuræ Sessionis.

Et quùm proxima sit celebritas Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, & subsequantur aliæ Festivitates labentis, & incipientis anni; placetnè vobis, primam futuram Sessionem habendam esse die Jovis post Epiphaniam, quæ erit septima Mensis Jan. Anno Domini MDXLVI? *Responderunt*, Placet.

SESSIO SECUNDA

Celebrata die XII. Mensis Januarij MDXLVI.

Decretum dè modo vivendi, & alijs in Concilio servandis.

SAcrosancta Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, in eà præsidentibus eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, agnoscens cum Beato Jacobo Apostolo, quòd omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est, descendens à Patre luminum, qui ijs, qui postulant à se sapientiam, dat omnibus affluenter, & non improperat eis; & simùl sciens, quòd initium sapientiæ est Timor Domini; statuit, & decrevit, omnes, & singulos Christifideles in Civitate Tridentina congregatos, exhortandos esse, prout exhortatur, ut se à malis, & peccatis hactenùs commissis emendare, ac de cœtero in timore Domini ambulare, & desideria carnis non perficere, orationibus instare, sæpiùs confiteri, Eucharistiæ Sacramentum sumere, Ecclesias frequentare, præcepta deniquè Dominica, quantum quisquè poterit, adimplere, necnon quotidiè prò pace Principum Christianorum, & unitate Ecclesiæ privatim orare velint: Episcopos verò, & quoscumquè alios in ordine sacerdotali constitutos, Oecumenicum Concilium in eà Civitate concelebrantes, ut assiduè in Dei laudes incumbere, hostias, laudes, & preces offerre, Sacrificium Missæ, quolibet saltèm die Dominico, in quo Deus lucem condidit, & à mortuis resurrexit, ac Spiritum Sanctum in Discipulos infudit, peragere satagant, facientes, sicut idem Spiritus Sanctus per Apostolum præcipit, obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, prò Sanctissimo Domino Nostro Papa, prò Imperatore, prò Regibus, & cœteris, qui in sublimitate constituti sunt, & prò omnibus hominibus: ut quietam, & tranquillam vitam agamus, pace fruamur, & fidei incrementum videamus. Prætereà hortatur, ut jejunent saltèm singulis sextis ferijs in memoriam Passionis Domini, & eleemo-

Jac. 1.
Prov. 1., & 9., Psal., 110. Eccl. 1
Ad Galat. 5.
Act. 2.
1. Timoth. 2.

eleemosynas pauperibus erogent: in Ecclesiâ autem Cathedrali singulis quintis ferijs celebretur Missa dè Spiritu Sancto, cum Litanijs, & alijs orationibus ad hoc institutis: in alijs verò Ecclesijs eadem die dicantur ad minùs Li-

I. taniæ, & orationes: tempore autèm, quo Sacra peraguntur, collocutiones, & confabulationes non fiant: sed ore, & animo celebranti assistatur.

Infra Session. 22. in Decreto de observandis in cel. Miss.

Cabassut *in Histor. Concilior. verb.* Concilium Tridentinum, *pag.* 580., *n.* 1.

II. Et quoniam oportet Episcopos esse irreprehensibiles, sobrios, castos, domui suæ benè præpositos;

1. Tim. 3.

Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 3., *n.* 1.

III. Hortatur etiam, ut ante omnia quilibet in mensâ servet sobrietatem, moderationemque ciborum;

Vid. *Sess.* 25., *cap.* 1., *n.* 4. *de Reform.*

IV. Deindè quùm in eo loco sæpè otiosi sermones oriri soleant, ut in ipsorum Episcoporum mensis divinarum Scripturarum lectio admisceatur:

Campanil. *in Diversor. Jur. Canon.*, *Rubr.* 4., *n.* 2.

V. Familiares verò suos unusquisquè instruat, & erudiat, nè sint rixosi, impudici, cupidi, elati, blasphemi, & voluptatum amatores; vitia demùm fugiant, & virtutes amplectantur; & in vestitu, & cultu, & omnibus actibus honestatem præseferant, sicut decet Ministros Ministrorum Dei.

Tit. 2. 1. Tim. 3. c. si. 2. qu. 7. cum sim. Concil. Tolet. III. c. 7. Conc. Rhemen. c. 27. Eus. in 4 Decr. & infra Sess. 25. c. 1. de refor. c. Pro reverentia Dist. 44.

Alzedo *de Precellent. Episcop. dignit.*, *cap.* 5., *pag.* 55., *n.* 39.
Pax Jordan. *in Elucubr. tom.* 1. *lib.* 2. *tit. Unic. sub n.* 15. *Vers.* Et in Tridentino.
Ugolin. *de Offic.*, *& potest. Episcop.*, *par.* 1., *cap.* 3., *n.* 5.

Ad hæc, quùm hujus Sacrosancti Concilij precipua cura, sollicitudo, & intentio sit, ut, propulsatis hæresum tenebris, quæ per tot annos operuerunt terram, Catholicæ veritatis lux, Jesu Christo, qui vera Lux est, annuente, candor, puritasquè refulgeat; & ea, quæ reformatione egent, reformentur: ipsa Synodus hortatur omnes Catholicos hìc congregatos, & congregandos, atquè eos præsertìm, qui sacrarum Litterarum peritiam habent, ut sedulà meditatione diligentèr secum ipsi cogitent, quibus potissimùm vijs, & modis ipsius Synodi intentio dirigi, & optatum effectum sortiri possit; quò maturiùs, & consultiùs damnari damnanda, & probanda probari queant: ut per totum orbem omnes uno ore, & eàdem fidei confessione glorificent Deum, & Patrem Domini Nostri Jesu Christi.

In sententijs verò dicendis, juxtà Toletani Concilij statum, in loco benèdictionis considentibus Domini Sacerdo-

Conc. Tolet. II., c. 1., Conc. Constantin. Sess.

cerdotibus, nullus debeat, aut immodestis vocibus perstrepere, aut tumultibus perturbare; nullis etiam falsis, vanisvè, aut obstinatis disceptationibus contendere: sed, quidquid dicatur, sic mitissimà verborum prolatione temperetur, ut nèc audientes offendantur, nèc recti judicij acies perturbato animo inflectatur.

1. in princ. c. In loco 9., q. 4. Vide & 4. Tolet. c 3.

Insuper ipsa Sacra Synodus statuit, ac decrevit, quòd si fortè contigerit aliquos debito in loco non sedere, & sententiam, etiam sub verbo, *Placet*, proferre, Congregationibus interesse, & alios quoscumque actus facere, Concilio durante, nulli propterea præjudicium generetur, nullique novum jus acquiratur.

Idem in conclusione repetitur. Episcopis forma præscripta est 1. Brac. c. 24., & c. Episcopos 17. Dist.

Deindè indicta fuit futura Sessio ad diem Jovis, quartam Mensis Febr. proximè venturi.

SESSIO TERTIA

Celebrata die IV. Mensis Februarij MDXLVI.

Decretum de Symbolo Fidei.

IN NOMINE SANCTÆ, ET INDIVIDUÆ TRINITATIS, PATRIS, ET FILIJ, ET SPIRITUS SANCTI.

HÆc Sacrosancta Oecumenica, & Generalis Tridentina Synodus, in Spiritus Sancto legitimè congregata, in ea præsidentibus eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, magnitudinem rerum tractandarum considerans, præsertim earum, quæ duobus illis capitibus, de extirpandis hæresibus, & moribus reformandis, continentur, quorum causa præcipuè est congregata; agnoscens autèm cum Apostolo, non esse sibi colluctationem adversùs carnem, & sanguinem, sed adversùs spirituales nequitias in cœlestibus, cum eodem omnes, & singulos in primis hortatur, ut confortentur in Domino, & in potentià virtutis ejus, in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possint omnia tela nequissimi ignea extinguere, atquè galeam spei salutis accipiant, cum gladio spiritus, quod est Verbum Dei.

Ephes. 6.

Ephes. 6.

Itàque, ut hæc pia ejus sollicitudo principium, & progressum suum per Dei gratiam habeat, antè omnia statuit, & decernit, præmittendam esse confessionem Fidei, Patrum exempla in hoc secuta, qui sacratioribus Conciliis hoc scutum contra omnes hæreses, in principio suarum actionum apponere consuevere: quo solo aliquandò, & infideles ad fidem traxerunt, hæreticos expugnarunt, & fideles confirmarunt. Quarè Symbolum Fidei, quo sancta Romana Ecclesia utitur, tanquàm principium illud, in quo omnes,

Conc. Nicæn. Conc. com sub [illegible] l. 1. Conc. [illegible] in princ. [illegible] n. 6. A[illegible] n. 17. cum fin c. 1. Dist. 15. c. Baptizandos, cum seq. de Conf. Dist. 4., cap. 1. de sum. Trin.

qui

qui fidem Christi profitentur, necessariò conveniunt: ac fundamentum firmum, & unicum, contra quod portæ Inferi nunquam prævalebunt, totidem verbis, quibus in omnibus Ecclesijs legitur, exprimendum esse censuit: quod quidem ejusmodi est. CREDO in unum Deum Patrem omnipotentem, factorem Cœli, & Terræ, visibilium omnium, & invisibilium; & in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum, & ex Patre natum ante omnia sæcula; Deum de Deo, Lumen de Lumine, Deum verum de Deo vero; genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt: qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Cœlis, & Incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, & Homo factus est: crucifixus etiam prò Nobis, sub Pontio Pilato passus, & sepultus est: & resurrexit tertià die secundùm Scripturas: & ascendit in Cœlum, sedet ad dexteram Patris: & iterum venturus est cum glorià judicare vivos, & mortuos; cujus Regni non erit finis: & in Spiritum Sanctum Dominum, & vivificantem; qui ex Patre, Filioque procedit; qui cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur; qui locutus est per Prophetas: & unam sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum: & expecto Resurrectionem mortuorum, & vitam venturi sæculi. Amen.

Matth. 16.

Indictio futuræ Sessionis.

Eadem Sacrosancta Oecumenica, & Generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, in eà præsidentibus eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, intelligens multos Prælatos ex diversis partibus accinctos esse itineri, nonnullos etiam in vià esse, quo hùc veniant, cogitansquè omnia ab ipsa Sacra Synodo decernenda eò majoris apud omnes existimationis, & honoris videri posse, quò majori fuerint, & pleniori Patrum consilio, & præsentià sancita, & corroborata; statuit, & decrevit, futuram Sessionem post præsentem celebrandam esse die Jovis, quæ subsequetur Dominicam *Lætare*, proximè futuram: interim tamèn non differri discussionem, & examinationem eorum, quæ ipsi Synodo discutienda, & examinanda videbuntur.

SESSIO

SESSIO QUARTA

Celebrata die VIII. Mensis Aprilis Anno MDXLVI.

Decretum de Canonicis scripturis.

I. SAcrosancta Oecumenica, & Generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in eà eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, hoc sibi perpetuò ante oculos proponens, ut, sublatis errori- (Serm. 31. 1.) bus, puritas ipsa Evangelij in Ecclesià conservetur; quod promissum antè per Prophetas in Scripturis sanctis, Dominus Noster Jesus Christus, Dei Filius, proprio ore primùm promulgavit, deindè per suos Apostolos, tanquàm (Matth., & Marc. ult.) fontem omnis, & salutaris veritatis, & morum disciplinæ, omni creaturæ prædicari jussit; perspiciensque hanc veritatem, & disciplinam contineri in Libris scriptis, & sine scripto traditionibus,

Merbesius *in Sum. part.* 1., *qu.* 4., *pag.* 4.

Natalis Alexander *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. lib.* 1. *de Fide*, & *Symb.*, *art.* 2., *pag.* 8.

II. quæ ab ipsius Christi ore ab Apostolis acceptæ, aut ab ipsis Apostolis, Spiritu Sancto dictante, quasi per manus traditæ, ad Nos usquè pervenerunt;

(2.He. 1. c. Ecclesiasticarum, Dist. 11., & c. Quùm Marthæ de celeb. Miss. Conc. Senonense tempore Clement. VII. dec. 5)

Amort. *in Demonstrat. crit. Christ. Relig. part.* 1., *q.* 3., *pag.* 12.

Bellarminus *de Verbo Dei lib.* 4., *cap.* 2., *pag.* 80.

Canus *de Loc. Theologic. lib.* 3., *cap.* 5., *pag.* 97., & *seq.*

Simonet. *tom.* 2. *Instit. Theolog. tract.* 9., *disput.* 4., *art.* 1., *pag.* 334.

III. orthodoxorum Patrum exempla secuta, omnes libros tàm veteris, quàm novi Testamenti, quùm utriusque unus Deus sit auctor,

Gravina *lib.* 4. *Cathol. Præscript. Controv.* 2. *special. art.* 1., & 2., *pag.* 28., & *seq.*

De Turre *tract.* 1. *in Instit. ad Verbi Dei scripti intelligentiam*, *qu.* 2., *art.* 2., & 3., *pag.* 19., & *seq.*

IV. nec non traditiones ipsas, tùm ad fidem, tùm ad mores pertinentes, tamquam vel ore tenus à Christo, vel à Spiritu Sancto dictatas, & continuà successione in Ecclesià Catholicà conservatas pari pietatis affectu, ac reverentià suscepit, & veneratur.

Bannes *in* 2. 2. *S. Thom. qu.* 1., *art.* 10., *conclus.* 5., *pag.* 372.

Casini *in Encyclopedia Sacr. script. disp. prævia* 9., *pag.* 72.

Æstius *in Epistol.* 2. *ad Thessalonicenses cap.* 2., *pag.* 75.

L'Herminier *tom.* 8. *Summ. Theolog. tract. de fid.*, *pag.* 209.

Pignattel. *in Consult. Canon. tom.* 1., *Consult.* 148., *n.* 5.

Siandus

Siandus *in Lexico Polemico Verb.* Luterus *pag.* 450.

V. Sacrorum verò librorum Indicem huic Decreto adscribendum censuit: ne cui dubitatio suboriri possit, quinam sint, qui ab ipsa Synodo suscipiuntur. Sunt verò infrascripti; Testamenti veteris, quinque Moysi, id est, Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium; Josue, Judicum, Ruth, quatuor Regum, duo Paralipomenon, Esdræ primus, & secundus, qui dicitur Nehemias, Tobias, Judith, Hester, Job, Psalterium Davidicum centum quinquaginta Psalmorum, Parabolæ, Ecclesiastes, Canticum Canticorum, Sapientia, Ecclesiasticus, Isaias, Jeremias cum Baruch, Ezechiel, Daniel, duodecim Prophetæ minores, idest, Osea, Joel, Amos, Abdias, Jonas, Michæas, Nahum, Habacuc, Sophonias, Aggæus, Zacharias, Malachias, duo Machabæorum, primus, & secundus. Testamenti novi, quatuor Evangelia, secundùm Matthæum, Marcum, Lucam, & Johannem: Actus Apostolorum a Luca Evangelista conscripti: quatuordecim Epistolæ Paulli Apostoli, ad Romanos, duæ ad Corinthios, ad Galatas, ad Ephesios, ad Philippenses, ad Colossenses, duæ ad Thessalonicenses, duæ ad Timotheum, ad Titum, ad Philemonem, ad Hebræos: Petri Apostoli duæ, Johannis Apostoli tres, Jacobi Apostoli una, Judæ Apostoli una, & Apocalypsis Johannis Apostoli.

In can. Apost. c. 84., Innocen. I. ep. 3., c. 7, Gelasius in Conc. 70. ep., Conc. Laod. c. 39., Conc. Car. 3. c. 47. c. Sancta Romana. Dist. 15, & tune Epist. Eugen. in Conc. Florent. ad Arm:.

Amort *in Demonstrat. Critic. Religion. Catholic. part.* 1., *qu.* 19., *pag.* 105.

Azorius *in Instit. Moral. tom.* 1., *lib.* 8., *cap.* 1., *pag.* 922.

Blanchini *in Vindicijs Canonic. Scripturar. præfat. gener. cap.* 1., *pag.* 2.

Crespesius *in Summ. Catholicæ Fidei Verb.* Lib. Canonici *pag.* 565.

Gotti *in Opere inscripto Veritas Christianæ Religionis tom.* 1., & 2.

Graveson. *in tract. de Sacra Scriptura.*

VI. Si quis autem libros ipsos integros cum omnibus suis partibus, prout in Ecclesia Catholica legi consueverunt, & in veteri vulgata Latina editione habentur,

Gonet. *in tract. de Fid. disp.* 2., *art.* 1., §. 3., *pag.* 251.

Habert *in Prolegom. Theolog. cap.* 6., §. 3., *pag.* 47.

Natal. Alex. *in Theolog. Dogmat, & Moral. lib.* 1. *de Fide, art.* 2., *pag.* 15.

Suarez *de Fide tract.* 1., *disp.* 4., *sect.* 3. *pag.* 192.

VII. pro Sacris, & Canonicis non susceperit; & traditiones prædictas sciens, & prudens contempserit; anathema sit.

Bellarminus *de Verbo Dei lib.* 4., *cap.* 6., *pag.* 87.

Canus *de Loc. Theolog. lib.* 3., *cap.* 6., *pag.* 101.

Crespesius *in Summ. Catholicæ Fidei Verb.* Traditiones Patrum *pag.* 866., *& seq.*

Merbesius *in Summ. part.* 1., *qu.* 10., *pag.* 11.

Pignattel. *in Consul. Canon. tom.* 10., *Conf.* 148., *n.* 20.

Omnes itaque intelligant, quo ordine, & via ipsa Synodus, post jactum Fidei confessionis fundamentum, sit progressura, & quibus potissimùm testimonijs, ac præsidijs in confirmandis dogmatibus, & instaurandis in Ecclesia moribus sit usura.

Decretum de editione, & usu sacrorum librorum.

I. Insuper eadem Sacrosancta Synodus considerans, non parum utilitatis accedere posse Ecclesiæ Dei, si ex omnibus Latinis editionibus, quæ circumferuntur, sacrorum librorum, quænam pro authentica habenda sit, innotescat; statuit, & declarat, ut hæc ipsa vetus, & vulgata editio, quæ longo tot sæculorum usu in ipsa Ecclesia probata est, in publicis lectionibus, disputationibus, prædicationibus, & expositionibus pro authentica habeatur; & ut nemo illam reijcere, quovis prætextu audeat, vel præsumat.

Amort *in Demonstrat. Critic. Religionis Catholic. part.* 1., *qu.* 19., *pag.* 106.

Azorius *in Instit. Moral. tom.* 1., *lib.* 8., *cap.* 3., *pag.* 931.

Bannes *in* 1. *part. S. Thom. qu.* 50., *art.* 8., *pag.* 75.

Bellarminus *lib.* 2. *de Verb. Dei cap.* 10., *pag.* 46.

Calmet *Tom.* 2. *Differt. in Sacr. Script. Differt. divulgatam pag.* 395.

Canus *de Loc. Theolog. lib.* 2., *cap.* 13., *pag.* 53.

Casini *in Encyclopedia Sacr. Script. disput. Prævia quinta pag.* 33., *& seq.*

Graveson *in Tract. de Sacr. Scriptur. part.* 1., §. 6., *pag.* 143.

Gravina *Catholicar. Præscript. lib.* 4. *de Sacror. Biblior. version., art.* 2., *pag.* 296.

De la Rua *tom.* 1. *controv. Theolog., controv.* 2. *positiva, dub.* 16., *pag.* 216.

Natalis Alexander *Differt.* 39. *in Hist. Eccles. secul.* 4., *art.* 5., *pag.* 441.

Pineda *de Rebus Salomonis lib.* 5., *cap.* 8., *pag.* 169.

Simonet. *de Fid. Disput.* 3., *pag.* 330., *& seq.*

Sixtus Senensis *Bibliothec. Sanctæ lib.* 8., *pag.* 1101.

De Turre *in tract.* 2. *Institution. ad Verb. Dei scripti intelligentiam qu.* 5., *art.* 8., §. 3. *pag.* 59.

Valentia *in Analysi Fidei lib.* 8., *cap.* 5., *pag.* 74.

II. Prætereà, ad coercenda petulantia ingenia, decernit, ut nemo suæ prudentiæ innixus, in rebus Fidei, & mo-

c. Hæresis &c. Quidam, in fi.

rum,

rum ad ædificationem doctrinæ Christianæ pertinentium, Sacram Scripturam ad suos sensus contorquens, contra eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu, & interpretatione Scripturarum sanctarum,

24, q. 3. in fin. Sess. 13., c. 1.

Azorius *in Instit. Moral. tom.* 1., *lib.* 8., *cap.* 2., *qu.* 1., *pag.* 926.
Fuscus *de visitat. lib.* 1., *cap.* 17., *n.* 18.
Hosius *de Fide*, *& Symbol. cap.* 18., *pag.* 21. *a tergo*, *& seq.*
Lindanus *lib.* 3. *Panopliæ Evangelicæ pag.* 108., *& seq.*
Petavius *in Prolegom. in opuscul. Theolog. cap.* 1., *pag.* 4.
Staplesonius *lib.* 10., *Controv.* 6., *cap.* 12., *& seq.*
Torrensis *in Confess. Augustiniana lib.* 1., *cap.* 7., *n.* 10., *pag.* 68.

III. aut etiam contra unanimem consensum Patrum, ipsam Scripturam sacram interpretari audeat; etiamsi hujusmodi interpretationes nullo unquam tempore in lucem edendæ forent.

Sic Synodus in Trul. c. 19., quam putant. Constant 6, c. Exiit. circa fi. de ver. sig. in 6.

Bannes *in* 1. *part. qu.* 1., *art.* 8., *pag.* 85.
Canus *de Loc. Theolog. lib.* 7., *cap.* 3., *pag.* 223.
Catalanus *Tom.* 4. *in Concil. General. in Histor. Concil. Lateranen.* v. *pag.* 347.
Gravina *Lib.* 4. *Cathol. Præscript. de Sacror. Biblior. interpretatione art.* 4., *pag.* 505.
Natal. Alex. *Dissert.* 12. *in sæcul.* 15., *&* 16., *art.* 2., *pag.* 682.
Thomassinus *in Prolegomenis Theolog. cap.* 20., *& seq.*
Vener. *in Exam. Episcop. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 31.

IV. Qui contravenerint, per Ordinarios declarentur, & pœnis à jure statutis puniantur.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Sacra Scriptura.

V. Sed, & impressoribus modum in hac parte, ut par est, imponere volens, qui jàm sinè modo, hoc est, putantes sibi licere quidquid libet, sinè licentia Superiorum Ecclesiasticorum, ipsos Sacræ Scripturæ libros, & super illis annotationes, & expositiones quorumlibet indifferenter, sæpe tacito, sæpe etiam ementito prælo, &, quod gravius est, sine nomine authoris imprimunt; alibi etiam impressos libros hujusmodi temere venales habent; decernit, & statuit, ut posthac Sacra Scriptura, potissimùm verò hæc ipsa vetus, & vulgata editio, quamemendatissimè imprimatur:

Vide infrà de libr. prohibitis regula 10. Nunc etiam censuris Bullæ Cœnæ Impressores librorum prohibitorum innodantur

Natalis Alex. *Dissert.* 12. *in Histor. Eccles. sæcul.* 15., *&* 16., *art.* 2., *pag.* 682.

VI. nullique liceat imprimere, vel imprimi facere quosvis libros de rebus sacris sinè nomine authoris: neque illos in futurum vendere, aùt etiàm apud se retinere, nisi primùm

Vide infr. I.

examinati, probatiquè fuerint ab Ordinario; sub pœna anathematis, & pecuniæ in canone Concilij novissimi Lateranensis apposita.

Cabassut *in Histor. Concilior. pag.* 567., *n.* 8.
Concina *lib.* 1. *in Decal. Diss.* 2., *cap.* 11.
Gavant. *in Manual. Episcop. Verb.* Librorum editio *n.* 1.
Pastor *de Benef. Eccles. lib.* 3., *tit.* 40., *n.* 42.

VII. Et, si Regulares fuerint, ultrà examinationem, & probationem hujusmodi, licentiam quoque à suis Superioribus impetrare teneantur, recognitis per eos libris, juxta formam suarum ordinationum.

Barbos. *de Offic.*, & *Potest. Episcop. part.* 3., *allegat.* 90., *n.* 14.
Campanil. *in Diversf. Jur. Canon. rub.* 11., *cap.* 13., *n.* 4.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccles. cap.* 19., *n.* 2.
Novar. *in Lucern. Regular. Verb.* Impressio librorum *num.* 1. *pag.* 145.
Pellizar. *de Regular. tom.* 2., *tit.* 8., *cap.* 6., *sect.* 1., *n.* 58.
Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 7., §. 3., *n.* 136.
Suarez *tom.* 5. *in* 3. *part.*, *disput.* 23., *sect.* 7., *n.* 1.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. tom.* 1., *adnot.* 48., §. *unic.*, *n.* 81.

VIII. Qui autem scripto eos communicant, vel evulgant, nisi anteà examinati, probatique fuerint, eisdem pœnis subjaceant, quibus impressores.

Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccles. part.* 2., *cap.* 4., *Verb.* Libros manuscriptos.

IX. Et, qui eos habuerint, vel legerint, nisi prodiderint authores, prò authoribus habeantur.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Librorum impressio.

X. Ipsa verò hujusmodi librorum probatio in scriptis detur, atque ideò in fronte libri vel scripti, vel impressi, authenticè appareat: idque totum, hoc est, & probatio, & examen, gratis fiat; ut probanda probentur, & reprobentur improbanda.

Gavant. *in Manual. Episcop. Verb.* Libror. editio *n.* 10.
Pax Jordan. *in Elucubr. tom.* 1., *lib.* 1., *tit.* 19., *n.* 64.

XI. Post hæc, temeritatem illam reprimere volens, qua ad profana quæque convertuntur, & torquentur verba, & sententiæ Sacræ Scripturæ, ad scurrilia scilicet, fabulosa, vana, adulationes, detractiones, superstitiones impias, & diabolicas incantationes, divinationes, sortes, libellos etiam famosos; mandat, & præcipit, ad tollendam hujusmodi irreverentiam, & contemptum, ne de cœtero quisquam quomodolibet verba Scripturæ Sacræ ad hæc, & similia audeat usurpare, ut omnes hujus generis homines temeratores, & violatores verbi Dei, juris, & arbitrij pœnis per Episcopos coerceantur.

Cata-

Catalanus *tom. 4. in Concil. Oecumenica, in Histor. Concil. Trident., pag. 372.*
Dandin. *de Suspect. de Hæres. cap. ultim., sess. 2., subsect. 2., n. 40.*
Engel *in Jur. Canonic. lib. 1., tit. 1., §. 1., n. 7.*
Pilaja *Decis. Pontif. lib. 1., decis. 7., n. 19.*
Simonet. *tom. 2., tract. disput. 2., art. 4., pag. 309.*
Tournelij *tom. 1. Prælect., qu. 4., pag. 63.*

Indictio futuræ Sessionis.

Item hæc sacrosancta Synodus statuit, & decernit; proximam futuram Sessionem tenendam, & celebrandam esse feria quinta post Sacratissimum Festum proximum Pentecostes.

SESSIO QUINTA

Celebrata die XVII. Mensis Junij MDXLVI.

Decretum de Peccato Originali.

UT Fides Nostra Catholica, sinè qua impossibile est placere Deo, purgatis erroribus, in sua sinceritate integra, & illibata permaneat; & nè Populus Christianus omni vento doctrinæ circumferatur; quum Serpens illè antiquus, humani generis perpetuus hostis, inter plurima mala, quibus Ecclesia Dei his nostris temporibus perturbatur, etiam de peccato originali, ejusque remedio non solùm nova, sed vetera etiam dissidia excitaverit: Sacrosancta Oecumenica, & Generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, jàm ad revocandos errantes, & nutantes confirmandos accedere volens, sacrarum Scripturarum, & sanctorum Patrum, ac probatissimorum Conciliorum testimonia, & ipsius Ecclesiæ judicium, & consensum sequuta, hæc de ipso peccato originali statuit, fatetur, ac declarat. Hebr. 11. Ephes. 4. Genes. 3.

I.

I. Si quis non confitetur, primum hominem Adam, quùm mandatum Dei in Paradiso fuisset transgressus, statim sanctitatem, & justitiam, in qua constitutus fuerat, amisisse, * incurrisseque per offensam prævaricationis hujusmodi iram, & indignationem Dei, atque ideo mortem, quam anteà illi comminatus fuerat Deus, & cum morte captivitatem sub ejus potestate, qui mortis deindè habuit imperium, hoc est, diaboli, Cœlest. 1., epist. 1., c. 4. Gen. 3. Hebr. 2., Conc. Arausicanum 2. c. 1.

Gonet.

Gonet. *de Vitijs*, *& peccat. disput.* 8., *art.* 2., *pag.* 454.
* Gotti *de prim. Homin. qu.* 7., *dub.* 4., §. 1., *pag.* 241.
* Habert. *in Theolog. dogmat.*, *& moral. tom.* 8., *de prim. homin.*, *cap.* 5., *pag.* 151.
L'Herminier *de peccatis pag.* 393.
* Silvius *in* 1. 2. *quæst.* 81., *art.* 1.

II. totumque Adam, per illam prævaricationis offensam, secundùm corpus, & animam in deterius commutatum fuisse: anathema sit.

Boucat. *de Homin. creat. art.* 3., §. 3., *& seq.*
Droit. *de Re Sacramentar. tom.* 2., *lib.* 9., *cap.* 2., *pag.* 417.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Adam.

I I.

Rom. 5. 1. Cor. 15. Conc. Arausican. 2., cap. 2. Si quis Adæ prævaricationem sibi soli, & non ejus propagini asserit nocuisse; & acceptam à Deo sanctitatem, & justitiam, quam perdidit, sibi soli, & non nobis etiam eum perdidisse; aut inquinatum illum per inobedientiæ peccatum, mortem, & pœnas corporis tantùm in omne genus humanum transfudisse, non autem, & peccatum, quod mors est animæ: anathema sit: quùm contradicat Apostolo dicenti: Per unum hominem peccatum intravit in Mundum, & per peccatum mors: & ità in omnes homines mors pertransijt, in quo omnes peccaverunt. Rom. 5. d. c. Placuit. c. Regenerante, & c. Quæris, in fi. de Consf. dist. 4.

Berti *de Theolog. disciplin. lib.* 13., *cap.* 2., *pag.* 21.
Franciscus Bonæ spei *de peccatis disput.* 12., *resol.* 1., *pag.* 209.
Gonet. *de Vitijs*, *& peccat. disput.* 7., *art.* 1., §. 1., *pag.* 421,
Gotti *de prim. homin. qu.* 7., *dub.* 1., §. 3., *pag.* 212.
Habert. *in Theolog. dogmat.*, *& moral. tom.* 3., *de Peccat. Origin.*, *cap.* 7., §. 1., *pag.* 209., *& tom.* 8., *de vitijs cap.* 5., *pag.* 318.
Salmaticenses *de Peccat. disput* 14., *dub.* 1., §. 1.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 81., *art.* 1.
Simonet. *de Peccat. disput.* 5., *art.* 1., *pag.* 436.

I I I.

I. Si quis hoc Adæ peccatum, quod origine unum est, & propagatione, non imitatione transfusum * omnibus inest, unicuique proprium,

Azor. *in Instit. Moral. part.* 1., *lib.* 4., *cap.* 26. *sub lit.* D. *pag.* 407.
Bellarminus *tom.* 4. *Controverf. Controv.* 2., *lib.* 4., *cap.* 3., *& seq.*
Berti *de Theolog. discipl. lib.* 13., *cap.* 5., *prop.* 2., *pag.* 42.
Gotti *de Prim. Homin. qu.* 8., *dub.* 3., §. 1., *pag.* 277.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Adam.
* Medina *in* 1. 2. *qu.* 81., *art.* 1., *pag.* 426.
* Valentia *in* 1. 2. *disp.* 6., *quæst.* 11., *punct.* 1., *pag.* 615.

Vasquez

Vasquez *tom.* 2., *disput.* 151., *n.* 18., *&* 19.

II. vèl per humanæ naturæ vires, vèl per aliud remedium asserit tolli, quàm per meritum unius mediatoris D. N. J. C., qui nos Deos reconciliavit in Sanguine suo, factus nobis justitia, sanctificatio, & redemptio; 1. Tim. 2. Coloss. 2. 1. Cor. 1.

Boucat. *de peccatis art.* 2., *pag.* 173.

Habert. *in Theolog. Dogmat.*, *&* *Moral. tom.* 3. *de Peccat. Original. cap.* 7., §. 4., *pag.* 243.

III. aùt negat ipsum Christi Jesu meritum per Baptismi Sacramentum in forma Ecclesiæ ritè collatum, tàm adultis, quàm parvulis applicari; anathema sit: quià non est aliud nomen sùb Cœlo datum hominibus, in quo oporteat, nos salvos fieri. Undè illa vox: Ecce Agnus Dei: Ecce qui tollit peccata Mundi. Et illa: Quicumque baptizati estis, Christum induistis. Act. 4. Johan. 1. Gal. 3.

Lauræa *in Epitom. Canon.*, *Verb.* Baptismi effectus.

I V.

I. Si quis parvulos recentes ab uteris matrum baptizandos negat, etiamsi fuerint à baptizatis parentibus orti; Conc. Millev. c. 2. Conc. Afr. c. 77. & c. Placuit. de Cons. dist. 4.

Coninch. *de Sacram.*, *&* *Censur. tom.* 1., *qu.* 68., *n.* 55.

Lauræa *in Epitom. Canon.*, *Verb.* Baptismi necessitas:

Silvius *in* 1. 2., *qu.* 81., *art.* 3., *conclus.* 3., *pag.* 326.

II. aut dicit in remissionem quidem peccatorum eos baptizati, sèd nihil ex Adam trahere originalis peccati, quod regenerationis lavacro necesse sit expiari ad vitam æternam consequendam;

Berti *de Theolog. disciplin. lib.* 13., *cap.* 4., *pag.* 37.

Boucat *de peccatis in part. art.* 2., *pag.* 173.

Concina *tom.* 1. *in Apparat. ad Theolog.*, *dissert.* 1., *cap.* 5., *pag.* 190.

Habert. *in Theolog. Dogmat.*, *&* *Moral. tom.* 3. *de Peccat. Original.*, *cap.* 7., §. 7., *pag.* 278.

L'Herminier *de peccatis pag.* 275.

Medina *in* 1. 2. *quæst.* 81., *art.* 1., *pag.* 426.

Natal. Alexand. *in Theolog. Dog.*, *&* *Moral. de Peccatis cap.* 1., *art.* 1., *pag.* 6.

Simonet. *eod. tractat. disp.* 5., *art.* 4., *resp.* 2., *pag.* 446.

III. undè fit consequens, ut in eis forma Baptismatis in remissionem peccatorum non vera, sèd falsa intelligatur; anathema sit: quoniàm non alitèr intelligendum est id, quod dixit Apostolus: Per unum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors; &ità in omnes homines mors pertransijt, in quo omnes peccaverunt: nisi quemadmodùm Ecclesia Catholica ubiquè diffusa sempèr intellexit. Proptèr hanc enim regulam fidei ex traditione Apostolorum etiàm parvuli, Rom. 5. c. Placuit c. Quæris. in fin. & c. Regenerante, de Cons. Dist. 4.

li, qui nihil peccatorum in semetipsis adhùc committere potuerunt, ideò in remissionem peccatorum veracitèr baptizantur, ut in eis regeneratione mundetur, quod generatione contraxerunt. Nisi enim quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non potest introire in Regnum Dei.

Johan. 3. c. Filius, & c. Non dubito de Consf. Dist. 4., c. Debitum, cum seq. de Bapt

Bellarminus *tom.* 3. *Controvers. de Baptism. cap.* 40.
Gotti *de prim. homin. qu.* 7., *dub.* 3., §. 1., *pag.* 238.
Grananieto *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 42., *sub n.* 4. *Vers.* Ex quibus.
Habert. *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 8. *de Vit.*, & *Peccat.*, *cap.* 7., *pag.* 326.
Juvenin *tom.* 2., *par.* 7., *dissert.* 7. *de Peccat. Origin. qu.* 2.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 1., *consult.* 153., *n.* 17.
Vehagavia *in tractat. Unic. de Sacrament. Baptis. cap.* 14., *pag.* 302.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 81., *art.* 1., *Vers.* Quær. 4., *pag.* 321.

V.

I. Si quis per Jesu Christi Domini Nostri gratiam, quæ in Baptismate confertur, reatum originalis peccati remitti negat;

Silvius *in* 1. 2. *qu.* 74., *art.* 3., *conclus.* 2., *pag.* 267.

II. aut etiam asserit non tolli totum id, quod veram, & propriam peccati rationem habet; sed illud dicit tantùm radi, aut non imputari; anathema sit:

Bellarminus *tom.* 3. *Controvers. de Sacram. Baptism. lib.* 1., *cap.* 13., *pag.* 136.
Droit *de Re Sacram. lib.* 2., *qu.* 3., *cap.* 3., §. 2., *pag.* 152.
Rosignol. *de Sacram. Nov. Leg. part.* 2., *de Baptism. qu.* 9., *art.* 1., *n.* 8.
Tournely *de Baptism. quæst.* 4., *art.* 1., *conclus.* 2., *pag.* 188.

III. in renatis enim nihil odit Deus: quià nihil est damnationis ijs, qui verè consepulti sunt cum Christo per Baptisma in mortem:

Rom. 8. Rom. 6., & c. proprie de Consf. Dist. 4.

Gavardus *de Gratia quæst.* 4., *art.* 1., §. 1., *pag.* 353.

IV. qui non secundum carnem ambulant, sèd veterem hominem exuentes, & novum, qui secundum Deum creatus est, induentes, innocentes, immaculati, puri, innoxij, àc Deo dilecti effecti sunt, hæredes quidèm Dei, cohæredes autèm Christi, itaùt nihil prorsùs eos ab ingressu Cœli remoretur.

Rom. 8. Coloss. 3. Ephes. 4., c. Quemodo renovari, de Pœnit. Dist. 1. Rom. 8., Gal. 3.

Habert. *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 5. *de Baptism.*, *cap.* 11., *pag.* 246.
Lauræa *in Epitom. Canon.*, *Verb.* Baptismi effectus.

V. Manere autèm in baptizatis concupiscentiam, vel fomitem hæc Sancta Synodus fatetur, & sentit: quæ quum ad agonem relicta sit, nocere non consentientibus, & virilitèr

tèr per Christi Jesu gratiam repugnantibus non valet: quinimò qui legitimè certaverit, coronabitur. 2. Thim. 2.

Boucat. *de Peccat. dissert.* 3., *sect.* 3., *pag.* 166.
Gotti *de prim. homin. quæst.* 8., *dub.* 2., §. 2., *pag.* 267.
L'Herminier *de Peccatis pag.* 185.
Natalis Alexand. *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. de Baptismo cap.* 8., *propos.* 1., *pag.* 411.
Silvius *in* 1. 2., *qu.* 74., *art.* 3., *conclus.* 3., *pag.* 268.
Valentia *in* 1. 2., *disp.* 6., *qu.* 12., *punct.* 1., §. 5., *pag.* 646.

VI. Hanc concupiscentiam, quam aliquandò Apostolus peccatum appellat, sancta Synodus declarat, Ecclesiam Catholicam nunquàm intellexisse peccatum appellari, quod verè, & propriè in renatis peccatum sit, sèd quià ex peccato est, & ad peccatum inclinat. Si quis autem contrarium senserit; anathema sit. Rom. 6. 7. & 8. Coloss. 3.

Bellarminus *tom.* 4. *Controversiar.*, *Controv.* 2., *lib.* 5., *cap.* 10. *pag.* 156.
Concina *de Baptism.*, & *Confirmat. diss.* 1, *cap.* 14., *pag.* 110.
Franciscus Bonæ Spei *de peccatis disp.* 12., *dub.* 2., *pag.* 216.
Gonet. *de Vitijs*, & *Peccat. disput.* 7., *art.* 5., *pag.* 433.
Medina *in* 1. 2., *qu.* 83., *art.* 1., *pag.* 434.
Tappeu *in explicat. art. pag.* 119.
Valentia *in* 1. 2., *disp.* 6., *quæst.* 12., *punct.* 1., §. 6., *pag.* 648.

VII. Declarat tamèn hæc ipsa Sancta Synodus, non esse suæ intentionis comprehendere in hoc Decreto, ubi de Peccato Originali agitur, Beatam, & Immaculatam Virginem Mariam Dei Genitricem; sèd observandas esse Constitutiones felicis recordationis Xisti Papæ IV. sùb pœnis in eis Constitutionibus contentis, quas innovat. In Extravag. comm. de Reliqu., & vener. SS. cap. 2.

Barbos. *de Offic.*, & *potest. Episcop. part.* 3., *allegat.* 50., *n.* 109., & *allegat.* 105., *n.* 59.
Campanil. *in Divers. Jur. Canon. rub.* 12., *cap.* 13., *n.* 140.
Habert *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 3. *de Vit.*, & *Peccat.*, *cap.* 7., §. 6., *pag.* 257.
L'Herminier *de Peccatis pag.* 299.
Juvenin. *part.* 7. *dissert.* 7., *de Peccat. Origin.*, *qu.* 4., *pag.* 304.
Medina *in* 1. 2., *qu.* 81., *art.* 3., *pag.* 431.
Natal. Alexand. *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. de peccat. cap.* 1., *art.* 1., *pag.* 18.
Simonet. *de peccat.*, *disp.* 5., *art.* 6., *pag.* 448.
Valentia *in* 1. 2., *dis.* 6., *qu.* 11., *punct.* 2., *pag.* 625.
Panimolla *decis.* 84., *adnot.* 3., *n.* 38.

DECRETUM DE REFORMATIONE.

CAPUT I.

De instituenda Lectione Sacræ Scripturæ.

I. Eadem Sacrosancta Synodus, pijs Summorum Pontificum, & probatorum Conciliorum constitutionibus inhærens, easque amplectens, & illis adijciens, ne cœlestis ille Sacrorum Librorum thesaurus, quem Spiritus Sanctus summa liberalitate hominibus tradidit, neglectus jaceat, statuit, & decrevit, quòd in illis Ecclesijs, in quibus præbenda, aut præstimonium, seu aliud quovis nomine nuncupatum stipendium prò Lectoribus Sacræ Theologiæ deputatum reperitur, Episcopi, Archiepiscopi, Primates, & alij Locorum Ordinarij eos, qui præbendam, aut præstimonium, seu stipendium hujusmodi obtinent, ad ipsius Sacræ Scripturæ expositionem, & interpretationem per se ipsos, si idonei fuerint, alioquin per idoneum substitutum, ab ipsis Episcopis, Archiepiscopis, Primatibus, & alijs Locorum Ordinarijs eligendum, etiam per subtractionem fructuum, cogant, & compellant.

Conc. Lateran. sub Innoc. III. cap. 11. Cabilon. 2., c. 3., c. De quibusdam. 37. Dist.

Gallemart. *ad Conc. Trid. sess.* 5., *cap.* 1., *n.* 1. *cum seqq.*
Gonter *in Concil. Provinc. Avenion. tit.* 13., *pag.* 60.
Petra *ad Constit. Apostol. tom.* 4., *pag.* 245., *n.* 9.
Piasec. *in prax. Episcop. part.* 2., *cap.* 3., *n.* 16.
Ventrigl. *in Prax. Eccles. tom.* 2., *adnot.* 12., §. 1., *n.* 2.

II. De cœtero verò præbenda, præstimonium, aut stipendium hujusmodi non nisi personis idoneis, & quæ per se ipsas id munus explicare possint, conferantur: & aliter facta provisio nulla sit, & invalida.

Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 2., *cap.* 5., *n.* 7.
Droit *de Re Sacramentar. lib.* 8., *sess.* 5., *pag.* 363.
Pignatel. *in Consul. Canon. tom.* 1., *Cons.* 130., *n.* 35.

III. In Ecclesiis autem Metropolitanis, vel Cathedralibus, si Civitas insignis, vel populosa, ac etiam in Collegiatis existentibus in aliquo Insigni Oppido, etiam nullius Diœcesis, si ibi Clerus numerosus fuerit, ubi nulla præbenda, aut præstimonium, seu stipendium hujusmodi deputatum reperitur, præbenda quomodocumque, præterquàm ex causa resignationis, * primò vacatura, cui aliud onus incompatibile injunctum non sit, ad eum usum ipso facto perpetuò constituta, & deputata intelligatur:

c. Quia, & c. fi. de Magist., & infr. sess. 23. de ref. c. 18.

Clericat. *de Benef. discord.* 43., *n.* 49.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 17., *n.* 12.
* Gallemart. *ad Concil. Trident. sess.* 5., *cap.* 1., *n.* 11.
Lambertin. *de Synod. Diœcesan. lib.* 13., *cap.* 9., *n.* 16.

Pau-

Paulut. *in Jurisprud. Sacr. tom.* 2., *lib.* 6., *cap.* 2. *sub n.* 5. *Vers.* In Monasterijs *pag.* 386.

Pax Jordan. *in Elucubr. tom.* 2., *lib.* 7., *tit.* 3., *n.* 3.

* Petra *ad Constit. Apostol. tom.* 4., *pag.* 246., *n.* 13.

Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 3., *Conf.* 62., *n.* 5.

Rota *in Urgellen. Canonicatus Theologalis* 19. *Januarij* 1728. §. *subsistere* coram Cornelio.

S. C. C. *in Theatina Erectionis Theologalis* 10. *Decembris* 1746.

IV. & quatenus in ipsis Ecclesijs nulla, vel non sufficiens præbenda foret, Metropolitanus, vel Episcopus ipse per assignationem fructuum alicujus simplicis beneficij, ejusdem tamen debitis supportatis oneribus, vel per contributionem beneficiatorum suæ Civitatis, & Diœcesis, vel aliàs, prout commodiùs fieri poterit, de Capituli consilio ita provideat, ut ipsa Sacræ Scripturæ lectio habeatur, — Infr. sess. 24, c. 15. de Refor.

Rota *in Prænestina Canonicatus Theologalis* 28. *Junij* 1723. §. Haud relevante *coram Cardinal. Corio.*

V. ita tamen, ut quæcumque aliæ lectiones, vel consuetudine, vel quavis alia ratione institutæ, propter id minimè prætermittantur.

Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 3., *conf.* 62., *n.* 8.

VI. Ecclesiæ verò, quarum annui proventus tenues fuerint, & ubi tam exigua est Cleri, & Populi multitudo, ut Theologiæ lectio in eis commodè haberi non possit, saltem magistrum habeant, ab Episcopo cum Consilio Capituli eligendum, qui Clericos, aliosque Scholares pauperes Grammaticam gratis doceat, ut deinceps ad ipsa Sacræ Scripturæ studia, annuente Deo, transire possint; — Conc. Constant. 9. c. 5., c. 1. & c. Quia de Magist. Conc. Later. sub Alex. III c. 18., & sub Inn. III. c. 11., & inf. sess. 23., c. 18. de ref. Clem. Ne in agro. de statu mon.

Cabassut *in Theor.*, & *Prax. Jur. Canon. lib.* 2., *cap.* 24., *n.* 19.

Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 32. *sub num.* 6. *Vers.* Ad Doctrinam.

Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 10., §. 1., *n.* 30.

Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccles. Discipl. part.* 1., *lib.* 2., *cap.* 10., *n.* 2.

Tondut. *quæst.*, & *resol: Benefic. part.* 1., *cap.* 17., *num.* 1.

VII. ideoque illi Magistro Grammatices, vel alicujus simplicis beneficij fructus, quos tandiu percipiat, quandiu in docendo perstiterit, assignentur, dum tamen beneficium ipsum suo debito non fraudetur obsequio; — Is ad professionem Fidei tenetur ex Bulla Pij IV. *In Sacrosancta* 1564.

Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 10., *Consult.* 149., *n.* 8.

VIII vel ex Capitulari, vel Episcopali mensa condigna aliqua merces persolvatur; vel alias Episcopus ipse aliquam rationem ineat suæ Ecclesiæ, & Diœcesi accommodam; ne pia hæc, utilis, atque fructuosa provisio quovis quæsito colore negligatur.

Pignatel. *in loco supra citato.*

IX. In Monasterijs quoque Monachorum, ubi commodè fieri queat, etiam lectio Sacræ Scripturæ habeatur; qua in re si Abbates negligentes fuerint, Episcopi Locorum, in hoc ut Sedis Apostolicæ delegati, eos ad id opportunis remedijs compellant.

Cui addidit Paullus V. lectionem Hebraicam, Græcam, & Arabicam const. Apostolicæ, 1616.

Barbos. *de Offic. & Potest. Episcop. part.* 3., *allegat.* 56., *numer.* 16.
Campanil. *in Diversor. Jur. Canon. rub.* 12., *cap.* 13., *n.* 5.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 15., *n.* 73.
Leo *in Thesaur. For. Eccles. part.* 2., *cap.* 2., *n.* 59., & 60.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccles. cap.* 19., *n.* 3.
Novar. *in Lucerna Regular. Ver.* Abas *n.* 7., *pag.* 2.
Pax Jordan. *in Elucubr. tom.* 2., *lib.* 7., *tit.* 3., *n.* 3.
Piasec *in Prax. Episcop. part.* 2., *cap.* 3., *n.* 41.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 57.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccles. discipl. part.* 1., *lib.* 2., *cap.* 10., *num.* 2.

X. In Conventibus verò aliorum Regularium, in quibus studia commodè vigere possunt, Sacræ Scripturæ lectio similiter habeatur: quæ lectio à Capitulis Generalibus, vel Provincialibus assignetur dignioribus magistris.
Gavant. *in Manual. Episcop. Verb.* Regularium Jura *n.* 31.
Gibert *in Jur. Canon. tom.* 2., *tit.* 13., *sect.* 19., *n.* 5.

XI. In Gymnasijs etiam publicis, ubi tam honorifica, & cæterorum omnium maximè necessaria lectio hactenus instituta non fuerit, Religiosissimorum Principum, ac Rerumpublicarum pietate, & charitate ad Catholicæ Fidei defensionem, & incrementum, sanæque Doctrinæ conservationem, & propagationem instituatur; &, ubi instituta fuerit, & negligeretur, restituatur.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 10., *Consf.* 149., *n.* 17.

XII. Et, ne sub specie pietatis impietas disseminetur, statuit eadem Sancta Synodus, neminem ad hujusmodi lectionis officium tam publicè, quàm privatim admittendum esse, qui priùs ab Episcopo loci de vita, moribus, & scientia examinatus, & approbatus non fuerit:

Hinc emanavit Bulla Pij IV. de Profess. fidei 13. Decemb. 1564.

Tondut *quæst.*, & *resol. benef. part.* 1., *cap.* 17., *n.* 18.
Cortiada *decis.* 166., *num.* 1., *tom.* 3.
Rota *decis.* 285., *n.* 1., *coram Millino*.

XIII. quod tamen de lectoribus in claustris Monachorum non intelligatur.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 10., *Consf.* 149., *in d. n.* 17.

XIV. Docentes verò ipsam Sacram Scripturam, dum publicè in Scholis docuerint, & Scholares, qui in ipsis Scholis student, privilegiis omnibus de perceptione fructuum, præbendarum,

c. fin. de mag.

darum, & beneficiorum suorum, in absentia à jure communi concessis, plenè gaudeant, & fruantur.
Barbos. *de Jur. Eccles. Univ. lib.* 1., *cap.* 13., *n.* 51.
Gibert *in Jur. Canon. tom.* 2., *tit.* 21., *regul.* 59., *pag.* 328.
Habert *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 4., *de Contract. cap.* 11., §. 1., *pag.* 271.
Pignatel. *in Consf. Canon. tom.* 1., *Consf.* 134., *n.* 5.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccles. univ. part.* 1., *tit.* 4., *n.* 62.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccles. Discipl. part.* 2., *lib.* 3., *cap.* 71., *n.* 9.
Rota *in Monopolitana Beneficiorum* 2. *Decembris* 1737. §. *coram Peralta.*

CAPUT II.

De verbi Dei concionatoribus, & quaestoribus eleemosynarum.

I. QUia verò Christianæ Reipublicæ non minùs necessaria est prædicatio Evangelij, quam lectio, — c. Inf. Sess. 24. c. 4. de Refor.
Frances *de Eccles. Cathedr. cap.* 18., *num.* 216.

II. & hoc est præcipuum Episcoporum munus;
S. C. C. in Civitatis Castellanæ juris concionandi 19. *Junij* 1751.
Vid. Auctores Relat. in sess. 24. *de Reform. cap.* 4., *n.* 1.

III. statuit, & decrevit eadem Sancta Synodus, omnes Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & omnes alios Ecclesiarum Prælatos teneri per se ipsos, si legitimè impediti non fuerint, ad prædicandum Sanctum Jesu Christi Evangelium. — 11. Tol. c. 3.
Ibid. num. 2.

IV. Si verò contigerit Episcopos, & alios prædictos legitimo detineri impedimento; juxta formam Generalis Concilij viros idoneos assumere teneantur ad hujusmodi prædicationis officium salubriter exequendum: — c. Inter cætera de off. jud. ord. vide infra viii. Infr. Sess. 24. de reform. c. 4.
Alzedo *de Præcellent. Episcopal. Dignitat. cap.* 13., *n.* 10.
Barbos. *de Offic.* & *Potest. Episcop. part.* 3., *allegat.* 75., *n.* 4.
Filesacus *de Sacr. Episcopor. Auth. cap.* 1., §. 4., & *cap.* 15. *per tot.*
Leo *in Thesaur. For. Eccles. part.* 1., *cap.* 8., *n.* 5.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 4., *Consf.* 206., *n.* 2.
Rota *in Recent. Decis.* 234., *n.* 51., *par.* 6.

V. si quis autem hoc adimplere contempserit, districtæ subjaceat ultioni.

VI. Archipresbyteri quoque, Plebani, & quicumque Parochiales vel aliàs curam animarum habentes, Ecclesias quocumque modo obtinent, per se, vel alios idoneos, si legitimè impediti fuerint, diebus saltem Dominicis, & festis solemnibus, plebes sibi commissas prò sua, & earum capacitate pascant salutaribus verbis; — Conc. Constantinop. 6., cap. 8. c.

Amo-

Amostaz. *de Caus. Pijs lib.* 7., *cap.* 11., *n.* 39.
Passerin. *de Homin. Stat. tom.* 2., *qu.* 187., *art.* 4., *inspect.* 2., *num.* 25., *&* 26.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 10., *Consf.* 90., *n.* 10.
Sac. Cong. Conc. *in Nullius Orbitelli* 28. *Aprilis* 1736.
Vid. Authores in supradict. sess. 24. *relat. in numer.* 4.
Vid. Constit. BENED. XIV., quæ incipit = Quum semper = 103., §. 6., *tom.* 1., *pag.* 223.

VII. docendo ea, quæ scire omnibus necessarium est ad salutem; annunciandoque eis cum brevitate, & facilitate sermonis vitia, quæ eos declinare, & virtutes, quas sectari oporteat; ut pœnam æternam evadere, & cœlestem gloriam consequi valeant,

Exiit. § habetur etiam, de ver. sig. in 6. Concil. Lateran. ultimum, sess. 4

Piasec. *in prax. Episcop. part.* 2., *cap.* 3., *n.* 16.
Sacra Cong. Conc. *in Eystetten. Permutationis Parochiæ* 22. *Septembris* 1742.

VIII. Id verò si quis eorum præstare negligat, etiam si ab Episcopi jurisdictione, quavis ratione exemptum se esse prætenderet; etiam si Ecclesiæ, quovis modo exemptæ dicerentur, aut alicui Monasterio, etiam extra Diœcesim existenti, forsan annexæ, vel unitæ, modò re ipsa in Diœcesi sint, provida Pastoralis Episcoporum sollicitudo non desit, ne illud impleatur: Parvuli petierunt panem, & non erat, qui frangeret eis.

IX. Itaque, ubi ab Episcopo moniti trium mensium spatio muneri suo defuerint, per censuras Ecclesiasticas, seu aliàs ad ipsius Episcopi arbitrium cogantur, ita ut etiam, si ei sic expedire visum fuerit, ex beneficiorum fructibus alteri, qui id præstet, honesta aliqua merces persolvatur, donec principalis ipse resipiscens officium suum impleat.

Ser. Trep. 4.

Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 10., *cap.* 9., *n.* 8.
Squillant. *de Oblig. Clericor. part.* 1., *num.* 168., *& de Oblig., & Privileg. Episcop. part.* 1., *cap.* 18., *n.* 6.

X. Si quæ verò Parochiales Ecclesiæ reperiantur subjectæ Monasterijs in nulla Diœcesi existentibus; si Abbates, & Regulares Prælati in prædictis negligentes fuerint; à Metropolitanis, in quorum Provincijs Diœceses ipsæ sitæ sunt, tanquam quoad hoc Sedis Apostolicæ Delegatis compellantur:

Pignatel. *in Consf. Canon. tom.* 10., *Consf.* 151., *n.* 15.

XI. neque hujus Decreti exequutionem consuetudo, vel exemptio, aut appellatio, aut reclamatio, sive recursus impedire valeat, quousque desuper à competenti judice, qui summariè, & sola facti veritate inspecta procedat, cognitum, & decisum fuerit.

Tho-

Thomassin. *de Vet.*, *& Nov. Eccles. Discipl. part.* 1., *lib.* 1., *cap.* 48., *n.* 9.

XII. Regulares verò cujuscumque Ordinis, nisi à suis Superioribus, de vita, moribus, & scientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Ecclesijs suorum Ordinum, prædicare non possint: cum qua licentia personaliter se coram Episcopis præsentare, & ab eis benedictionem petere teneantur, antequam prædicare incipiant.

Conc. Lateran. ultimum, sess. 11. de modo prædic.

Bassi *de Sodalitijs qu.* 19., *n.* 3.
Campanil. *in Diversf. Jur. Canon. rub.* 12., *cap.* 13., *n.* 6.
Gibert *in Jur. Canon. tom.* 2., *tit.* 13., *sect.* 17., *n.* 1.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccles. part.* 2., *cap.* 4. *Verb.* Prædicatio. *vers.* Idipsum.
Panimol. *Decis.* 91., *adnot.* 1., *n.* 18.
Piton. *in Discept. Eccles. tom.* 4., *Discept.* 101., *n.* 2.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 13., *cap. unic.*, *n.* 7.
Ventrigl. *in Prax. Eccles. tom.* 1., *adnot.* 47., §. *unic.*, *n.* 75.
S. C. C. *in Firmana Concionatoris* 11. *Augusti* 1742.

XIII In Ecclesiis verò, quæ suorum Ordinum non sunt, ultra licentiam suorum Superiorum, etiam Episcopi licentiam habere teneantur, sine qua in ipsis Ecclesijs non suorum Ordinum nullo modo prædicare possint:

c. Excommunicamus, §. Quia verò. de hæret., infr. sess. 14., c. 4. de reform.

Cenedo *Qu. Canon.* 26. *sub n.* 13.
Fagnan. *in Cap.* Quum Capella de Privileg. *n.* 21.
Gavant. *in Manual. Episcop. Verb.* Regularium jura *n.* 32.
Vanespen *in Jur. Eccles. Univ. part.* 1., *tit.* 3., *cap.* 9. *Vers.* Et quidem.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap* 96., *n.* 11.

XIV ipsam autem licentiam gratis Episcopi concedant.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 18., *n.* 25.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 78., *n.* 3.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccles. cap.* 12., *n.* 8.
Ricciul. *in Lucubr. Eccles. lib.* 5., *cap.* 12. *n.* 11.
Tranchedin *Consult.* 69., *n.* 28., *tom.* 1.

XV. Si verò, quod absit, prædicator errores, aut scandala disseminaverit in Populum, etiamsi in Monasterio sui, vel alterius Ordinis prædicet; Episcopus ei prædicationem interdicat:
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Prædicatores.
Pax Jordan. *in Elucubr. tom.* .1, *lib.* 6., *tit.* 1., *n.* 96.
Piasec. *in Prax. Episcop. part.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 41. *Vers.* Si item.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 8., *Cons.* 2., *n.* 4.
Zoesius *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 29. *in Additam. Vers.* Tertio.

XVI quòd si hæreses prædicaverit, contra eum, secundùm juris dispo-

dispositionem ; aut loci consuetudinem ; procedat ; etiam si prædicator ipse generali, vel speciali privilegio exemptum se esse prætenderet: quo casu Episcopus auctoritate Apostolica, & tanquam Sedis Apostolicæ delegatus procedat.

Barbos. *de Offic.*, & *Potest. Episcop. part.* 3., *allegat.* 76., *n.* 48., & 49.

Campanil. *in Divers. Jur. Canon. rub.* 12., *cap.* 13., *n.* 21.

Leo *in Thesaur. For. Eccles. part.* 2., *cap.* 2., *n.* 61.

Miranda *in Manual. Prælator. qu.* 50., *art.* 7., *tom.* 5.

Novar. *in Lucern. Regular. Verb.* Prædicatores *n.* 2., *pag.* 229.

Zerbi *in Gemm. Episcop. tit.* 52., *resol.* 10., *n.* 5.

Pilaja *Decis. Pontific. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 50.

XVII. Curent autem Episcopi, ne quis prædicator vel ex falsis informationibus, vel aliàs calumniosè vexetur, justamve de eis conquerendi occasionem habeat.

XVIII. Caveant præterea Episcopi, ne aliquem, vel eorum, qui quum sint nomine Regulares, extra claustra tamen, & obedientiam Religionum suarum vivunt ; vel Presbyterorum sæcularium, nisi ipsis noti sint, & moribus, atque doctrina probati, etiam quorumlibet privilegiorum prætextu, in sua Civitate, vel Diœcesi prædicare permittant, donec ab ipsis Episcopis super ea re Sancta Sedes Apostolica consulatur: à quà privilegia hujusmodi, nisi tacita veritate, & expresso mendacio, ab indignis extorqueri verisimile non est.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Prædicatores.

Panimolla *decis.* 91., *annot.* 1., *n.* 17.

XIX. Quæstores verò eleemosynarij, qui etiam Quæstuarij vulgò dicuntur, cujuscumque conditionis existant, nullo modo, nec per se, nec per alium prædicare præsumant, & contrafacientes ab Episcopis, & Ordinarijs locorum, privilegijs quibuscumque non obstantibus, opportunis remedijs omninò arceantur.

Conc Later. sub Innoc 3. c 62. c. Cum ex eo de pœnit., & remiss. Clemen. Abusionibus, eo tit. infra Sess. 21. de Reform. c. 9. c. Ut officium, § comprehendi de hæres in 6. Ex Bulla Sancti Pij V. *Et si Dominici* 1567. sublata sunt indulgentiæ etiam perpetuæ, quæ quæstuandi præbeant occasionem.

Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 8., *Consult.* 12., *n.* 12.

Raynald. *in Observ. Criminal. lib.* 3., *cap.* 28., §. 6., *n.* 15.

Romaguer. *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 5., *tit.* 11., *cap.* 1., *num.* 3.

Indictio futuræ Sessionis.

Item hæc Sacrosancta Synodus statuit, & decernit, primam futuram Sessionem tenendam, & celebrandam esse die Jovis, feria quinta post Festum B. Jacobi Apostoli :

Prorogata deinde fuit Sessio ad diem XIII. *mensis Januarij* MDXLVII.

SESSIO SEXTA

Celebrata die XIII. Mensis Januarij MDXLVII.

Decretum de Justificatione.

PROŒMIUM.

QUum hoc tempore, non sine multarum animarum jactura, & gravi Ecclesiasticæ unitatis detrimento, erronea quædam disseminata sit de Justificatione Doctrina; ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei, Ecclesiæ tranquillitatem, & animarum salutem, Sacrosancta, Oecumenica, & Generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea nomine Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Paulli Divina Providentia Papæ Tertij, Reverendissimis Dominis, Dominis Jo. Maria, Episcopo Prænestino de Monte, & Marcello tit. S. Crucis in Jerusalem Presbytero, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & Apostolicis de Latere Legatis: exponere intendit omnibus Christifidelibus veram, sanamque doctrinam ipsius Justificationis, quam Sol justitiæ Christus Jesus, Fidei nostræ auctor, & consummator docuit, Apostoli tradiderunt, & Catholica Ecclesia, Spiritu Sancto suggerente, perpetuò retinuit: districtiùs inhibendo, ne deinceps audeat quisquam aliter credere, prædicare, aut docere, quàm præsenti Decreto statuitur, ac declaratur.

Malac. 4. Hebr. 12.

CAPUT I.

De naturæ, & legis ad justificandos homines imbecillitate.

PRimùm declarat Sancta Synodus, ad Justificationis doctrinam probè, & sincerè intelligendam, oportere, ut unusquisque agnoscat, & fateatur, quòd quum omnes homines in prævaricatione Adæ innocentiam perdidissent; facti immundi, &, ut Apostolus inquit, natura filij iræ, quemadmodum in Decreto de peccato originali exposuit, usque adeò servi erant peccati, & sub potestate Diaboli, ac mortis, ut non modò gentes per vim naturæ, sed ne Judæi quidem per ipsam etiam litteram Legis Moysi, inde liberari, aut surgere possent; tametsi in eis liberum arbitrium minimè extinctum esset, viribus licèt attenuatum, & inclinatum.

Cœlest. r. epist. 1. c. 4., 1. Co. 15. Rom. 5. Isai. 64.

Ephes. 2., supra Sess. 5. in princ. Rom 3., & 6. Hebr. 2.

Conc. 2. Arau. c. 25.

Billuart *de Actib. Human. dist.* 2., *art.* 2., *pag.* 191.
Habert *in Theol. Dogm., & Mor. to.* 2. *de Grat. c.* 7., §. 9., *pag.* 667.

Johan. a S. Thom. *in* 1. 2. *disp.* 19., *art.* 3., *pag.* 397.
Vega *in Concil. Trid. lib.* 2., *cap.* 1., *& seq.*

CAPUT II.

De dispensatione, & mysterio adventus Christi.

I. QUo factum est, ut cœlestis Pater, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, Christum Jesum, Filium suum, & antè legem, & legis tempore multis sanctis Patribus declaratum, ac promissum, quum venit beata illa plenitudo temporis, ad homines miserit, ut & Judæos, qui sub lege erant, redimeret, & gentes, quæ non sectabantur justitiam, justitiam apprehenderent, atque omnes adoptionem filiorum reciperent.

2. Cor. 1. Gen. 49. comm. Gal. 4. Rom. 9. Rom. 3., & 5. Coloss. 2. 1. Tim. 2., & 2. Tim. 1. cap. Multiplex. de pœnit. Dist. 1.

Labbeus *in Concil. General. tom.* 20., *pag.* 33.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Christus cur venit in Mundum.

II. Hunc proposuit Deus propitiatorem per fidem in sanguine ipsius pro peccatis nostris, non solùm autem pro nostris, sed etiam pro totius mundi.

1. Johan. 2.

Berti *de Theolog. Discipl. lib.* 17., *cap.* 3., *pag.* 349.
Boucat *de Grat. diss.* 4., *pag.* 305., *art.* 4.
L'Herminier *tom.* 4. *eod. tract. pag.* 526.
Natalis Alex. *in Theolog. Dogmat., & Moral. de Fid. qu.* 2., *cap.* 2., *art.* 5., §. 9., *pag.* 484.
Vega *in Concil Trid. lib.* 3.

CAPUT III.

Qui per Christum justificantur.

I. VErùm, etsi ille pro omnibus mortuus est;

1. Cor. 4.

Berti *de Theolog. discipl. lib.* 17., *cap.* 3.
Æstius *in* 4. *sent. dist.* 19., §. 3.
Nicolaus L'Herminier *tom.* 4., *tract.* 1. *de grat. qu.* 427.

II. non omnes tamen mortis ejus beneficium recipiunt;

Cardinalis Sfondratus *in libr., cui titulus* Nodus prædestinationis dissolutus *part.* 1., §. 4. *Verb.* Concilium *pag.* 17.

III. sed ij dumtaxat, quibus meritum passionis ejus communicatur:

Habert *in Theolog. Dogmat., & Moral. tom.* 2. *de Incarn.* §. 2., *pag.* 210.
Natalis Alex. *eod. tit. de Fid. qu.* 2., *cap.* 2., *art.* 5., §. 9., *pag.* 484.

IV. nam, sicut re vera homines, nisi ex semine Adæ propagati nasce-

nascerentur, non nascerentur injusti, quum ea propagatione, per ipsum dum concipiuntur, propriam injustitiam contrahant:

Allusio ad verb. Aug. epist. 89. *omnes, qui renascuntur in justificationem*, &c. quæ alibi crebro inculcat: infra Can. 1.

Berti *de Theolog: discipl. lib.* 13., *cap.* 6., *pag.* 53.
Habert *in Theolog. Dog.*, & *Moral. tom.* 3., *de Vitijs*, & *peccat. cap.* 7., §. 5., *pag.* 251.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Homo.

V. ita, nisi in Christo renascerentur, numquam justificarentur; quum ea renascentia per meritum passionis ejus gratia, qua justi fiunt, illis tribuatur.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 18., *sub n.* 23.

VI. Pro hoc beneficio Apostolus gratias nos semper agere hortatur Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis Sanctorum in lumine, & eripuit de potestate tenebrarum, transtulitque in regnum Filij dilectionis suæ; in quo habemus redemptionem, & remissionem peccatorum. Coloss. 1.
Vega *lib.* 4. *in Concil. Trid.*

CAPUT IV.

Insinuatur descriptio Justificationis impij, & modus ejus in statu gratiæ.

I. Quibus verbis Justificationis impij descriptio insinuatur, ut sit translatio ab eo statu, in quo homo nascitur filius primi Adæ, in statum gratiæ, & adoptionis filiorum Dei, per secundum Adam Jesum Christum, Salvatorem nostrum: Gal. 4., Tit. 3.
Bellarminus *in Controv. de Verbo Dei lib.* 1., *cap.* 18., *pag.* 29.
Droit *de Re Sacramentar. lib.* 2., *append.* 1., §. 1., *pag.* 198.
Fagnan. *in Cap.* Omnis *de Pænit.*, & *Remis. n.* 10.
Gonet. *de Justif. disp.* 1., *art.* 2., §. 1., *pag.* 135.
Habert *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 2. *de Grat. cap.* 8., *pag.* 671.
Isambert. *de grat. disp.* 2., *ad qu.* 113. 1. 2., *art.* 2., *pag.* 472.
Labbeus *in Concil. General. tom.* 20., *pag.* 34. *lit.* A.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Justificatio.
Medina *in* 1. 2. *qu.* 113., *art.* 1., *pag.* 630.
Valentia *in* 1. 2. *disp.* 8., *qu.* 5., *punct.* 3., *pag.* 1098.

II. quæ quidem translatio post Evangelium promulgatum, sine lavacro regenerationis, aut ejus voto, fieri non potest: sicut scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua., & Spiritu Sancto, non potest introire in Regnum Dei. Joh. 3. c Filius, &c. Non dubito de Cons. Dist. 4.
Antoin. *de Baptism. pag.* 471.
Layman *in Theolog. Moral. lib.* 5., *tract.* 2., *cap.* 6. *sub n.* 6. *Vers.* Dico secundo.

Mastrius *in Theolog. Moral. disp.* 17., *n.* 4. *de Baptism.*
Reiffenstuel *eod. tit. tract.* 14. *dist.* 2., *qu.* 5., *n.* 60.
Tournely *de Sacram. Baptism. art.* 2., *pag.* 121.
Vega *in Concil. Trid.*

CAPUT V.

De necessitate præparationis ad justificationem in adultis, & unde sit.

I. Declarat præterea, ipsius justificationis exordium in adultis à Dei per Christum Jesum præveniente gratia sumendum esse,

Habert. *in Theolog. Dogmat., & Moral tom.* 2. *de Gratia cap.* 4., §. 7., *pag.* 408.
Vega *lib.* 6. *in Concil. Trident.*

II. hoc est, ab ejus vocatione, qua, nullis eorum existentibus meritis, vocantur;

L'Herminier *tom.* 4., *tract. de grat. pag.* 141.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 109., *art.* 6., *qu.* 1., *pag.* 527.

III. ut, qui per peccata à Deo aversi erant, per ejus excitantem, atque adjuvantem gratiam ad convertendum se ad suam ipsorum justificationem, eidem gratiæ liberè assentiendo, & cooperando, disponantur:

Labbei *in Concil. General. pag.* 34. *lit.* B. C.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Justificatio.
De Walemburch *de Justif. cap.* 38., *pag.* 410.

IV. ita ut tangente Deo cor hominis per Spiritus Sancti illuminationem, neque homo ipse nihil omnino agat, inspirationem illam recipiens, quippe qui illam & abijcere potest,

Infra Can 3. Prosp. lib. 2. de Voc. gentium c. 28., & 29.

Boucat. *de Gratia dissert.* 1., *art.* 1., *pag.* 27.
Gammacheus *in* 1. 2. *qu.* 111., *cap.* 6., *pag.* 380.
L'Herminier *tom.* 4. *tract. de grat. pag.* 319.
Thomassin. *in Theolog. Dogmat. de Consens. Schol. de Grat. cap.* 20., *n.* 15., *& seq., pag.* 409.

V. neque tamen sine gratia Dei movere se ad justitiam coram illo libera sua voluntate possit, unde in sacris literis quum dicitur: Convertimini ad me, & ego convertar ad vos: libertatis nostræ admonemur. Quum respondemus: Converte nos Domine ad te, & convertemur: Dei nos gratia præveniri confitemur.

Zach. 1. a Joel. 2. c. Convertimini. de Pænitent. Distinct. 1. Thre. 5. d. 21.

Bellarminus *de Controv. tom.* 4. *de grat., & liber. arbit. lib.* 6., *cap.* 15., *pag.* 368.
Droit *de Re Sacramentar. tom.* 2., *lib.* 6., *cap.* 4., §. 1., *pag.* 17.

Frassen

Frassen *de grat. disp.* 4., *art.* 2., *qu.* 1., *concl.* 1., *pag.* 491.
Vega *lib.* 6., *cap.* 1., *pag.* 51.
Vid. recensit. Canon. 3. *præsentis session.*

CAPUT VI.

Modus præparationis.

I. DIsponuntur autem ad ipsam justitiam, dum excitati divina gratia, & adjuti, fidem ex auditu concipientes, liberè moventur in Deum, credentes vera esse, quæ divinitus revelata, & promissa sunt; Rom. 10.
Concina *de Pænit. lib.* 1., *dist.* 1., *cap.* 2., *q.* 6., *pag.* 31., *& dist.* 2., *cap.* 6., §. 2., *pag.* 143.
Gonet *de Justif. disp.* 1., *art.* 6., §. 1., *pag.* 154.
Isambert *in* 1. 2. *disp.* 4., *ad qu.* 113., *art.* 1., *pog.* 475.
Silvius *in* 1. 2. *disp.* 4., *ad qu.* 113., *art.* 1., *pag.* 475.
De Walemburch *de Justif. cap.* 38., *pag.* 410.

II. atque illud in primis, à Deo justificari impium per gratiam ejus, per redemptionem, quæ est in Christo Jesu:
Bellarminus *in loc. cit. pag.* 388.

III. & dum peccatores se esse intelligentes, à divinæ justitiæ timore, quo utiliter concutiuntur, ad considerandam Dei misericordiam se convertendo, in spem eriguntur, fidentes Deum sibi propter Christum propitium fore; Rom. 13.
Bertus *de Theolog. discipl. lib.* 19., *cap.* 4., *pag.* 491., *& seq.*
De Walemburch *de Justif. cap.* 72., *pag.* 467., *& cap.* 84., §. 3., *pag.* 497.

IV. illumque, tamquam omnis justitiæ fontem, diligere incipiunt; ac propterea moventur adversùs peccata per odium aliquod, & detestationem, hoc est, per eam pœnitentiam, quam ante Baptismum agi oportet: denique dum proponunt suscipere Baptismum, inchoare novam vitam, & servare divina mandata. Ps. 41. Infr. c. 14., & Sess. 14., c. 4. de Contritione.
Antoinè *de Pænit. cap.* 1., *art.* 1., *n.* 4., *pag.* 500.
Bonaccin. *Oper. Moral. tom.* 1., *disp.* 5., *de Sacram. Pænit. qu.* 5., *punct.* 3., *prop.* 3., *n.* 3.
Frassen *de grat. dist.* 3., *art.* 1., *qu.* 3., *pag.* 635.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Justificatio.
Layman *in Theolog. Moral. lib.* 5., *tract.* 1., *cap.* 6., *assertione*, *& tract.* 6., *cap.* 1., *sub n.* 5.
Suarez *tom.* 3. *de Grat. cap.* 5., *n.* 5., *in fin. pag.* 212., *& cap.* 24., *n.* 13. *lit.* E., *pag.* 218.

V. De hac dispositione scriptum est: Accedentem ad Deum oportet credere, quia est, & quod inquirentibus se remunerator Hebr. 11.

Marc. 2., & Matt. 9. Eccl. 1. Act. 2. cap. Agunt & c. Proprie. de Conf. Dist. 4. Matt., & Marc. ult. c. Prima, c. Si quis. 79. & c. Proprie. de Consec. Dist. 4. 1. Regum 7. 2.

nerator sit: &: Confide fili, remittuntur tibi peccata tua: &: Timor Domini expellit peccatum: &: Pœnitentiam agite, & baptizetur unusquisque vestrum in nomine Jesu Christi, in remissionem peccatorum vestrorum, & accipietis donum Spiritus Sancti: &: Euntes ergò docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, docentes eos servare quæcumque mandavi vobis. Denique: Præparate corda vestra Domino.

CAPUT VII.

Quid sit Justificatio impij, & quæ ejus causæ.

I. HAnc dispositionem, seu præparationem justificatio ipsa consequitur, quæ non est sola peccatorum remissio, sed & sanctificatio, & renovatio interioris hominis per voluntariam susceptionem gratiæ, & donorum, unde homo ex injusto fit justus, & ex inimico amicus, ut sit hæres secundùm spem vitæ æternæ. (Tit. 3.)

Concina *de Pœnit. diss.* 1., *cap.* 2., *qu.* 7., *pag.* 33., & *diss.* 2., *cap.* 6., §. 2., *pag.* 150.
Gonet. *de Justif. disp.* 1., *art.* 2., §. 3., *pag.* 137.
Habert *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 5. *de Baptism. cap.* 11., *pag.* 248.
Isambert. *in* 1. 2. *disp.* 6. *ad qu.* 113., *art.* 4., *pag.* 501.
Mezger *tract.* 9., *disp.* 8., *art.* 2., §. 1., *pag.* 91.
Reiffenstuel *in Theol. Moral. tract.* 14., *dist.* 2., *qu.* 2., *n.* 26.
Simonet. *de grat. disp.* 6., *art.* 2., *pag.* 121.
Vega *lib.* 5. *in Concil. Trid. cap.* 2., *pag.* 34.

II. Hujus justificationis causæ sunt; finalis quidem, gloria Dei, & Chtisti, ac vita æterna: efficiens verò, misericors Deus, qui gratuitò abluit, & sanctificat signans, & ungens Spiritu promissionis sancto, qui est pignus hæreditatis nostræ: (1. Cor. 6. Tit. 3. Ephes. 1. Ephes. 2. Ro. 5.)

Bellarminus *de Controv. tom.* 4. *de Justif. lib.* 1., *cap.* 2., *pag.* 373.
Boucat *de grat. diss.* 6., *art.* 3., *conclus.* 2., *cap.* 585.
Droit *de Re Sacram. lib.* 2., *qu.* 4., *cap.* 3., §. 1., *pag.* 160.
Gammacheus *in* 1. 2. *quæst.* 112., *cap.* 1., *pag.* 391., & *seq.*
Labbeus *ad Concil. General. pag.* 34., *tom.* 20.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Justificatio.
De Walemburch *de Justif. cap.* 6., *pag.* 370.
Vega *lib.* 7., *cap.* 4. *in Concil. Trid.*

III. meritoria autem, dilectissimus Unigenitus suus, Dominus noster Jesus Christus, qui quum essemus inimici, propter nimiam charitatem, qua dilexit nos, sua sanctissima passio- (Ephes., Ro. 4. d.)

passione in ligno Crucis nobis justificationem meruit, & pro nobis Deo Patri satisfecit: instrumentalis item, Sacramentum Baptismi, quod est Sacramentum Fidei, C. Nihil est. de Consec. Dist. 4.
Cyrillus *lib. de recta Fide pag.* 17.
Labbeus *ad Concil. General. pag.* 34., *tom.* 20.
Silvius *tom.* 4. *in Commentar. D. Thom. qu.* 69., *art.* 1. *de effectib. Baptism. cap.* 262.

IV. sine qua nulli unquam contingit justificatio: Hebr. 11.
Driedo *in tract.* 2. *de captivit.*, & *redempt. gener. human. cap.* 1., *part.* 2., *membr.* 3., *propos.* 3., *pag.* 42., *tom.* 2.
Gonet. *de Justif. disp.* 1., *art.* 7., §. 3., *pag.* 167.
Mastrius *in Disputat. Theologal. tom.* 3., *disp.* 3. *de Merito Christ. qu.* 9., *art.* 5., *pag.* 203., *num.* 350.
Thomassin. *de Incarnat. Verb. tom.* 1., *lib.* 5., *cap.* 6., *columm.* 2., *pag.* 45.
Valentia *in* 1. 2. *disp.* 8., *qu.* 4., *punct.* 1., *pag.* 1044.

V. demum unica formalis causa est justitia Dei; non qua ipse justus est, sed qua nos justos facit; qua videlicet ab eo donati, renovamur spiritu mentis nostræ, & non modo reputamur, sed verè justi nominamur, & sumus, justitiam in nobis recipientes, unusquisque suam secundùm mensuram, quam Spiritus Sanctus partitur singulis, prout vult, & secundùm propriam cujusque dispositionem, & cooperationem. 1. Cor. Ephes. 4. Philip. 3. Rom. 5. 1. Cor. 12. Eph. 4.
Colet *in Instit. Theolog. tom.* 4. *de Sacram. art.* 2., *pag.* 142.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Gratia sanctificans.
Reiffenstuel *in Theolog. Moral. tract.* 14., *dist.* 2., *qu.* 1., *n.* 4.
Suarez *de Gratia tom.* 3., *lib.* 8., *cap.* 7., *n.* 9., *pag.* 216.

VI. Quamquam enim nemo possit esse justus, nisi cui merita passionis Domini nostri Jesu Christi communicantur: id tamen in hac impij justificatione fit, dum ejusdem sanctissimæ passionis merito per Spiritum Sanctum charitas Dei diffunditur in cordibus eorum, qui justificantur, atque ipsis inhæret: Philip. 3. Rom. 5.
Bellarminus *tom.* 4. *Controv. de Justif. lib.* 2., *cap.* 2., *pag.* 410.
Droit *de Re Sacrament. lib.* 2., *qu.* 4., *cap.* 3., §. 1., *pag.* 159.
Frassen *de Grat. disp.* 3., *art.* 2., *qu.* 3., *cond.* 1., *pag.* 647.
Gotti *de Baptism. qu.* 6., *dub.* 3., §. 1., *pag.* 277.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 113., *art.* 2., *concl.* 3., *pag.* 604.
Tournely *de Sacram. Baptism. art.* 3., *pag.* 173.
De Walemburch *de Justif. cap.* 39., *pag.* 431.

VII. unde in ipsa justificatione cum remissione peccatorum hæc omnia simul infusa accipit homo per Jesum Christum, cui inseritur, fidem, spem, & charitatem: Infr. c. 10.
Labbeus *ad Concil. General. pag.* 34., *tom.* 20.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Baptismi effectus.

Pigna-

Pignatel. *in Conf. Canon. tom.* 2., *Conf.* 9., *n.* 21.
Vega *in Concil. Trid. lib.* 5., *cap.* 2., *pag.* 34.

VIII. nam fides, nisi ad eam spes accedat, & charitas, neque unit perfectè cum Christo, neque corporis ejus vivum membrum efficit:

Silvius *in* 1. 2. *quæst.* 5., *art.* 7., *pag.* 47.

IX. qua ratione verissimè dicitur, Fidem sine operibus mortuam, & otiosam esse: *Jacob. 2.*

Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 18., *n.* 14., *& lib.* 2., *cap.* 33., *num.* 10.
Suarez *tom.* 3. *de Grat. lib.* 8., *cap.* 18., *n.* 6., *pag.* 256.

X. &: In Christo Jesu neque circumcisionem aliquid valere, neque præputium, sed fidem, quæ per charitatem operatur. Hanc fidem ante Baptismi Sacramentum ex Apostolorum traditione Catechumeni ab Ecclesia petunt, quum petunt fidem vitam æternam præstantem, quam sine spe, & charitate fides præstare non potest: unde & statim verbum Christi audiunt: Si vis ad vitam ingredi, serva mandata. *Gal. 5., & 6. Circumcisio de Pœnit. Dist. 2. Matth. 19.*

Isambert *in* 1. 2. *disp.* 8. *ad qu.* 113., *art.* 1., *pag.* 519.

XI. Itaque veram, & Christianam justitiam accipientes, eam ceu primam stolam pro illa, quam Adam sua inobedientia sibi, & nobis perdidit, per Christum Jesum illis donatam, candidam, & immaculatam jubentur statim renati conservare, ut eam perferant ante tribunal Domini Nostri Jesu Christi, & habeant vitam æternam. *Lucæ 15. c. Quomodo renovari, de Pœnit. Dist. 2.*

Frassen *de Grat. disp.* 2., *art.* 1., *qu.* 1., *concluf.* 2., *pag.* 541.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 110., *art.* 2., *concluf.* 3., *pag.* 562.

CAPUT VIII.

Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis justificari.

I. Quum verò Apostolus dicit, justificari hominem per fidem, & gratis; ea verba in eo sensu intelligenda sunt, quem perpetuus Ecclesiæ Catholicæ consensus tenuit, & expressit: ut scilicet per fidem ideò justificari dicamur, quia fides est humanæ salutis initium, fundamentum, & radix omnis justificationis, *Rom. 4. Hebr. 11., infra Can. 9.*

Concina *de Fide diss.* 1., *cap.* 7., *pag.* 55.
Droit *de Re Sacramentar. lib.* 6., *cap.* 4., §. 2., *pag.* 19.
Gonet. *de Justif. disp.* 1., *art.* 6., §. 2., *pag.* 155.
Habert. *in Theolog. Dogmat.*, *& Moral. tom.* 2. *de Grat. cap.* 7., §. 7., *pag.* 653.
L'Herminier *tom.* 4. *tract. de Justif. pag.* 560.
Labbeus *in Concil. Genral. tom.* 20., *pag.* 35.

Laurea

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Fidei effectus.
Natalis Alex. *de Fide qu.* 1., *art.* 3., *pag.* 22.
Reiffenstuel *in Theol. Moral. tract.* 4., *dist.* 2., *qu.* 1., *n.* 1.
De Walemburch *de Justif. cap.* 38., *pag.* 450.
Vid. Auctor. relat. in Canon. 9. præsentis sess.

II. sine qua impossibile est placere Deo, & ad filiorum ejus consortium pervenire:
Bellarminus *de Controvers. tom.* 4., *pag.* 320., *&* 396.
Layman *in Theol. Moral. lib.* 2., *tract.* 1., *cap.* 8., *n.* 2.

III. gratis autem justificari ideo dicamur, quia nihil eorum, quæ justificationem præcedunt, sive fides, sive opera, ipsam justificationis gratiam promerentur:
Suarez *tom.* 2. *de Grat. in Prolegom.* 3., *cap.* 1., *n.* 2.

IV. si enim gratia est, jam non ex operibus: alioquin, ut idem Apostolus inquit, gratia jam non est gratia. Rom. 11., Ephes. 2., Tit. 3.
Berti *de Theolog. discipl. lib.* 19., *cap.* 5., *prop.* 1., *pag.* 496.
Isambert *in* 1. 2. *disp.* 3. *ad qu.* 114., *art.* 1., *pag.* 563.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 113., *art.* 4., *qu.* 7., *pag.* 614.
Vega *in Concil. Trid. lib.* 8.

CAPUT IX.

Contra inanem hæreticorum fiduciam.

I. QUamvis autem necessarium sit credere, neque remitti, neque remissa unquam fuisse peccata, nisi gratis divina misericordia propter Christum:
Bellarminus *de Controv. to.* 3., *lib.* 4. *de Justif. cap.* 17., *pag.* 488.
Labbeus *in Concil. General. tom.* 20., *pag.* 36.

II. nemini tamen fiduciam, & certitudinem remissionis peccatorum suorum jactanti, & in ea sola quiescenti, peccata dimitti, vel dimissa esse dicendum est: quum apud hæreticos, & schismaticos possit esse, imò nostra tempestate sit, & magna contra Ecclesiam Catholicam contentione prædicetur vana hæc, & ab omni pietate remota fiducia. Infrà Can. 12. & 13.
Menocch. *Consil.* 82., *num.* 58., *tom.* 1.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 112., *art.* 5., *conclus.* 6., *pag.* 593.
Valentia *in* 1. 2. *disp.* 8., *qu.* 4., *punct.* 4., *pag.* 1069.
Vid. Auctor. recensit. in Canon. 11., *&* 13. *hujus session.*

III. Sed neque illud asserendum est, oportere eos, qui verè justificati sunt, absque ulla omnino dubitatione apud semet ipsos statuere se esse justificatos, neminemque à peccatis absolvi, ac justificari, nisi eum, qui certò credat se absolutum, & justificatum esse; Infrà Can. 14.
L'Herminier *tom.* 4. *tract. de Justif. pag.* 583.
Silvius *in* 1. 2. *q.* 112., *art.* 5., *conclus.* 6., *pag.* 593.

 atque

III. atque hac sola fide absolutionem, & justificationem perfici, quasi qui hoc non credit, de Dei promissis, deque mortis, & resurrectionis Christi efficacia dubitet:
Labbeus *ad Concil. General. tom.* 20., *pag.* 36.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Justificatio.
Valentia *in* 1. 2. *disp.* 8., *quæst.* 4., *punct.* 4., *pag.* 1069.

IV. nam, sicut nemo pius de Dei misericordia, de Christi merito, deque Sacramentorum virtute, & efficacia dubitare debet; sic quilibet, dum se ipsum, suamque propriam infirmitatem, & indispositionem respicit, de sua gratia formidare, & timere potest;
Habert. *in Theolog. Dogm.*, & *Mor. tom.* 1. *de Deo uno cap.* 8. §. 10., *pag.* 474., & *tom.* 2. *de Grat. cap.* 7., §. 2., *pag.* 629.
Isambert *in* 1. 2. *disp.* 12., *ad qu.* 113., *art.* 5., *pag.* 550.
Juvenin. *in Instit. Theolog. part.* 6., *diss.* 2., *art.* 4.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 6., *qu.* 4., *concl.* 9.
Suarez *tom.* 3., *lib.* 8. *de Caus. habitual. Grat. pag.* 256.

V. quum nullus scire valeat certitudine fidei, cui non potest subesse falsum, se gratiam Dei esse consequutum.
Berti *de Theolog. discipl. lib.* 19., *cap. ult.*, *prop.* 2., *pag.* 537.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 18., *n.* 11. *in fin.*
Gammacheus *in* 1. 2. *qu.* 112., *cap.* 5., *pag.* 397.
Gavardus *de Grat. qu.* 4., *art.* 5., *pag.* 350.
Gonet. *de Grat. disp.* 5., *art.* 1., §. 1., *pag.* 127.
Johan. a S. Thom. *in* 1. 2. *disp.* 24., *art.* 3., *pag.* 485.
Maranta *in Controv. Jur. part.* 4., *resp.* 2., *n.* 52.
Medina *in* 1. 2. *qu.* 112., *art.* 5., *pag.* 623.
Mezger *tract.* 9., *disp.* 8., *art.* 6., §. 1., *pag.* 100.
Vega *in Concil. Trid. lib.* 9., *cap.* 8.

CAPUT X.

De acceptæ Justificationis incremento.

I. Sic ergo justificati, & amici Dei, ac domestici facti, euntes de virtute in virtutem, renovantur, ut Apostolus inquit, de die in diem, hoc est, mortificando membra carnis suæ, & exhibendo ea arma justitiæ in sanctificationem, per observationem mandatorum Dei, & Ecclesiæ, in ipsa justitia per Christi gratiam accepta, cooperante fide bonis operibus, crescunt, atque magis justificantur: sicut scriptum est: Qui justus est, justificetur adhuc. Et iterum: Ne verearis usque ad mortem justificari. Et rursus: Videtis, quoniam ex operibus justificatur homo, & non ex fide tantum.

(Eph. 2. Psal. 83. Infra Can. 24. 2. Cor. 4. in fi. Coloss. 3. Roman. 6. d. — Apoc. ult. Eccles. 18. c. Jac. 2. d.)

Frassen *de Grat. disp.* 2., *art.* 1., *q.* 3., *conc.* 1., *pag.* 547.

Lab-

Labbeus *in Concil. General. tom.* 20., *pag.* 36.
Suarez *de Grat. tom.* 3., *lib.* 7., *n.* 8., & *lib.* 9., *cap.* 2., *n.* 4.
Vid. recensit. Canon. 24. *hujus Session.*

II. Hoc verò justitiæ incrementum petit sancta Ecclesia, quum orat: Da nobis, Domine, fidei, spei, & charitatis augumentum. Dominica 13. post Pentecost.
Concina *de Peccat. diss.* 1., *cap.* 7., *pag.* 323.
Vega *in Concil. Trid. lib.* 10.

CAPUT XI.

De observatione mandatorum, deque illius necessitate, & possibilitate.

I. Nemo autem, quantumvis justificatus, liberum se esse ab observatione mandatorum putare debet;
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Homo.
Reiffenstuel *in Theol. Moral. tract.* 9., *dist.* 1., *qu.* 1., *n.* 2.

II. nemo audeat temeraria illa, & à Patribus sub anathemate prohibita voce uti; Dei præcepta homini justificato ad observandum esse impossibilia: Ex Aug. c. 43. lib. De nat. & gratia.
Bellarm. *de Contr. to.* 4. *de Justif. lib.* 4., *cap.* 12., *pag.* 480.
Berti *de Theolog. discipl. lib.* 17., *cap.* 3., *pag.* 329.
L'Herminier *tom.* 4. *tract. de Grat.*, *pag.* 383.
Simonet. *de Grat. disp.* 4., *art.* 2., *pag.* 35.
Vid. Auctor. relat. in can. 18. *præsentis Session.*

III. nam Deus impossibilia non jubet, sed jubendo monet, & facere, quod possis, & petere, quod non possis; & adjuvat, ut possis. Cujus mandata gravia non sunt: cujus jugum suave est, & onus leve: 1. Joh. 5., Infr. Can. 18. Conc Arausi.2., c. 25. Hieron. in ep. ad Cesip.
Boucat *de Grat. diss.* 9., *pag.* 294.
Frassen *de Grat. disp.* 2., *art.* 3., *sect.* 4., *pag.* 606.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 32., *n.* 2. *in fin.*
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 109., *art.* 4., *quær.* 3., *pag.* 520.

IV. qui enim sunt filij Dei, Christum diligunt: qui autem diligunt eum, ut ipsemet testatur, servant sermones ejus; quod utique cum divino auxilio præstare possunt. Joh. 5. Matth. 11. Joh 14., Conc. Africanum, c. 81 82., & 83., Conc. Millevitan. cap. 7. 8., & 9.
Labbeus *ad Concil. Gener. tom.* 20., *pag.* 36.
Suarez *tom.* 3. *de Grat. lib.* 10. *de conservat. grat. habitual. n.* 30., *pag.* 370.
Vega *lib.* 11., *cap.* 11., *pag.* 257.

V. Licet enim in hac mortali vita quantumvis sancti, & justi, in levia saltem, & quotidiana, quæ etiam venialia dicuntur, peccata quandoque cadant, non propterea desinunt esse justi;

Concina *de peccat. diss.* 1., *cap.* 3., *pag.* 305.
Frassen *de Grat. disp.* 2., *art.* 1., *qu.* 3., *concl.* 3., *pag.* 1550.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Justus.
Layman *in Theol. Moral. tract.* 3., *lib.* 3., *cap.* 5., *n.* 2.
Natal. Alex. *de Peccat. cap.* 1., *art.* 5., *pag.* 40.
Valentia *in* 1. 2. *disp.* 6., *qu.* 18., *punct.* 1., *pag.* 710.

VI. nam justorum illa vox est, & humilis, & verax: Dimitte nobis debita nostra. Quo fit, ut justi ipsi eo magis se obligatos ad ambulandum in via justitiæ sentire debeant, quò liberati jam à peccato, servi autem facti Deo, sobriè, justè, & piè viventes proficere possunt per Christum Jesum, per quem accessum habuerunt in gratiam istam. Deus namque sua gratia semel justificatos non deserit, nisi ab eis prius deseratur.

[Margin: Matth. 6, Luc. 11., c. Adhuc. c. De quotidianis. de Pœnit. Dist. 3. Rom. 6. Tit. 2. Rom. 5. Aug. l. De nat. & gratia, c. 26., & Prof. Ser. 7. ad c. Gallorum, & resp. ad 7. object. Vincen.]

Bellarminus *de Controv. tom.* 4., *lib.* 2., *cap.* 12., *pag.* 69. 71., & 90.
L'Herminier *tom.* 4. *Tract. de Grat. pag.* 229.
Medina *in* 1. 2. *qu.* 109., *art.* 10., *pag.* 602.
Natalis Alex. *de Fid. art.* 5., §. 10., *qu.* 499.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 109., *art.* 10., *concl.* 3., *pag.* 550.

VII. itaque nemo sibi in sola fide blandiri debet, putans fide sola se hæredem esse constitutum, hæreditatemque consequuturum, etiam si Christo non compatiatur, ut & conglorificetur:

[Margin: Infra Canon. 20. Rom. 8.]

Coccius *in Thes. Cath. de Justif. art.* 3.
Juvenin. *in Instit. Theolog. part.* 6., *dissert.* 2., *cap.* 1., *art.* 1.
Labbeus *in Concil. General. tom.* 20., *pag.* 237.
Medina *in* 1. 2. *quæst.* 13., *art.* 4., *pag.* 641.

VIII. nam & Christus ipse, ut inquit Apostolus, quum esset Filius Dei, didicit ex ijs, quæ passus est, obedientiam; & consummatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi, causa salutis æternæ. Propterea Apostolus ipse monet justificatos, dicens: Nescitis, quòd ij, qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium: sic currite, ut comprehendatis. Ego igitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi aerem verberans, sed castigo corpus meum, & in servitutem redigo: ne fortè quum alijs prædicaverim, ipse reprobus efficiar. Item Princeps Apostolorum Petrus: Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis: hæc enim facientes, non peccabitis aliquando.

[Margin: Phil. 2. Hebr. 5. — 1. Cor. 9. — Ibid. — 2. Petr. 1.]

Suarez *tom.* 3. *de Grat. lib.* 9., *cap.* 9., *n.* 19.

IX. Unde constat eos orthodoxæ Religionis Doctrinæ adversari, qui dicunt, justum in omni bono opere saltem venialiter peccare:

Vid.

Vid. recensit: Canon. 25. in præsenti Session.

X. atque etiam eos, qui statuunt, in omnibus operibus justos peccare, si in illis suam ipsorum socordiam excitando, & sese ad currendum in stadio cohortando, cum hoc, ut in primis glorificetur Deus, mercedem quoque intuentur æternam; quum scriptum sit: Inclinavi cor meum ad faciendas justificationes tuas propter retributionem. Et de Moyse dicat Apostolus, quod aspiciebat in remunerationem.
Vid. Auctor. relat. in Canon. 31. præsentis Session.

Infra Can. 25. Infra Can. 31. Ps. 118 Heb. 11. 27. Infra Can. 16. c. Cotidianarum in fi. 23., q. 3.

CAPUT XII.

Prædestinationis temerariam præsumptionem cavendam esse.

NEmo quoque, quamdiu in hac mortalitate vivitur, de arcano Divinæ prædestinationis mysterio usque adeò præsumere debet, ut certò statuat, se omnino esse in numero prædestinatorum: quasi verum esset, quòd justificatus, aut ampliùs peccare non possit; aut si peccaverit, certam sibi resipiscentiam promittere debeat; nam nisi ex speciali revelatione, sciri non potest, quos Deus sibi elegerit.

Ezech. 18. Galat. 3.

Fuscus *de Visitat. lib. 1., cap. 18., n. 11. in fin.*
Maranta *in Controv. Forens. part. 4., respons. 5., n. 52.*
Suarez *tom. 3. de Grat. lib. 9., cap. 11., pag. 333.*
Vid. Auctor. in Canon. 15., & 16. hujus Session. recensitos.

CAPUT XIII.

De perseverantiæ munere.

I. SImiliter de perseverantiæ munere, de quo scriptum est: Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit: quod quidem aliunde haberi non potest, nisi ab eo, qui potens est eum, qui stat, statuere, ut perseveranter stet, & eum, qui cadit, restituere:

Matth. 10, & 24. c. Suggestum. 7., qu. 1., & c. Non reverebantur. de Pœnit. Dist. 2. Infr Can. 16., & 22. Ezech. 33.

Bellarminus *in Controv. tom. 4. de Justif. lib. 3., cap. 14. Col. 1., lit. D. pag. 458.*
Boucat *de Grat. diss. 4., art. 4. concl. 3., pag. 231.*
Frassen *de Grat. disp. 1., art. 2., qu. 3., concl. 1., pag. 534.*
Gonet. *de Justif. disp. 2., aet. 9., pag. 200.*
Johan. a S. Thom. *in 1. 2. disp. 21., art. 2., pag. 433.*
Mezger *tract. 9., disp. 9., art. 5., §. 4., pag. 114.*

II. nemo sibi certi aliquid absoluta certitudine polliceatur:
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Perseverantia.

Rom. 14. Philip. 1. 2. Cor. 8.

Suarez

Suarez *tom. 2. de Grat. cap. 2, pag. 353.*

III. tametsi in Dei auxilio firmissimam spem collocare, & reponere omnes debent. Deus enim, nisi ipsi illius gratiæ
Phil. 1., & 2. 1. Cor. 10. defuerint, sicut cœpit opus bonum, ita perficiet, operans velle, & perficere.

Corne.l. a Lapide *tom. 11. in Epistol. S. Paulli ad Philippens. part. 2., pag. 459.*

Habert *in Theolog. Dogm., & Moral. tom. 2. de Grat. cap. 7., §. 2., pag. 626.*

Labbeus *ad Concil. General. tom. 20., pag. 37.*

Natal. Alex. *de Fid. qu. 2., cap. 2., §. 11., pag. 176.*

Silvius *in 1. 2. qu. 109., art. 10., concl. 3., pag. 549.*

Simonet. *de Grat. disp. 4., art. 2., pag. 95.*

IV. Verumtamen, qui se existimant stare, videant, ne cadant;

Bellarminus *tom. 3. de Sacram. in Gener. lib. 1., cap. 28., col. 1., lit.* D., *&* E., *pag. 53.*

Suarez *tom. 3. de Grat. lib. 9., cap. 11., pag. 353.*

V. & cum timore, ac tremore salutem suam operentur in la-
Philip. 2. boribus, in vigiliis, in eleemosynis, in orationibus, & oblationibus, in jejuniis, & castitate:

Frassen *de Grat. disp. 1., art. 2., qu. 3., concl. 3., pag. 537.*

VI. formidare enim debent, scientes, quod in spem gloriæ, &
1. Petr. 1. 2 nondum in gloriam renati sunt, de pugna, quæ superest cum carne, cum mundo, cum diabolo: in qua victores esse non possunt, nisi cum Dei gratia Apostolo obtempe-
Rom. 8. rent dicenti: Debitores sumus non carni, ut secundùm carnem vivamus: si enim secundùm carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.

Concina *de Pecc. diss. 1., cap. 1., pag. 323.*

Medina *in 1. 2., qu. 109., art. 4., pag. 587.*

Natalis Alex. *de Fide qu. 2., cap. 2., §. 11., pag. 176.*

Silvius *in 1. 2. qu. 109., art. 10., concl. 3., pag. 459.*

CAPUT XIV.

De lapsis, & eorum reparatione.

I. QUi verò ab accepta justificationis gratia per peccatum
Infr. Can. 23., & 29. exciderunt, rursus justificari poterunt,

Bellarminus *de Controv. tom. 4. de Pœnit. lib. 2., cap. 3., pag. 508.*

Labbeus *ad Concil. General. tom. 20., pag. 38.*

Suarez *in 3. part. S. Thomæ tom. 4., disp. 1., qu. 84., art. 1.*

II. quum, excitante Deo, per Pœnitentiæ Sacramentum merito

rito Christi amissam gratiam recuperare procuraverint:
Henno *in Theol. tract. de Pœnit. disp.* 4., *qu.* 5., *concl.* 2.
Vega *in Concil. Trid. lib.* 13., *cap.* 1.

III. hic enim justificationis modus est lapsi reparatio: quam secundam post naufragium deperditæ gratiæ tabulam sancti Patres aptè nuncuparunt:
Fagnan. *in Cap.* Omnis de Pœnit., & Remiss. *n.* 8.
Habert *in Theolog. Dogmat.*, *& Moral. tom.* 6. *de Pœnit. cap.* 1., §. 5., *pag.* 40.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Pœnitentiæ Sacramentum.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 6., *n.* 3., *&* 8.
Vid. Authbor. relat. in Canon. 2., *n.* 2. *de Pœnitent.*

Hieronim. tom. 1. in Epistol. ad Demetr. quæ incipit, *Inter omnes*. Et in cap. Secunda post naufragium, de Pœnit. Dist. 1.

IV. etenim pro ijs, qui post Baptismum in peccata labuntur, Christus Jesus Sacramentum instituit Pœnitentiæ, quum dixit: Accipite Spiritum Sanctum: quorum remiseritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt.
Clericat. *de Pœnit. decis.* 12., *n.* 2.
Concina *eod. tract. diss.* 1., *cap.* 3., §. 2., *pag.* 38.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 38., *n.* 5.
Æstius *in* 4. *Sentent. dist.* 14., §. 3., *pag.* 185.
Gavardus *in* 4. *Sent. de Pœnit. qu.* 1., *art.* 1., §. 3., *pag.* 377.
Gibert. *in Jure Canon. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 3., *sect.* 3., *n.* 4.
Habert *in Theol. Dogm.*, *& Mor. to.* 6. *de Pœnit. cap.* 2., *pag.* 62.
Merbesius *de Sacram. diss.* 4., *qu.* 21., *pag.* 67.

Joh. 20. Matth. 16. c. Ut constitueretur Dist. 50. c. Ut evidenter 1., qu. 1. cum sim. infr. Sess. 14. de Pœnit. c. 3.

V. Unde docendum est, Christiani hominis pœnitentiam post lapsum multò aliam esse à baptismali,
Juvenin. *de Pœnit. part.* 8., *diss.* 5.
Labbeus *ad Concil. General. tom.* 20., *pag.* 38.
Tournely *de Sacram. Pœnit. pag.* 35.
Vid. Authbor. relat. in cap. 8. *n. de Pœnit.*

VI. eaque contineri non modò cessationem à peccatis, & eorum detestationem, aut cor contritum, & humiliatum, verùm etiam eorumdem sacramentalem Confessionem saltem in voto, & suo tempore faciendam, & sacerdotalem absolutionem;
Layman *in Theolog. Moral. lib.* 5., *tract.* 6., *cap.* 5., *n.* 4.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Pœnitentiæ ritus.

Ps. 50., c. Sacrificium. De Pœnit. Dist. 1.

VII. itemque satisfactionem per jejunia, eleemosynas, orationes, & alia pia spiritualis vitæ exercitia: non quidem pro pœna æterna, quæ vel Sacramento, vel Sacramenti voto una cùm culpa remittitur; sed pro pœna temporali,
Bellarmin. *tom.* 3. *de Pœnit. lib.* 4., *cap.* 6., *pag.* 574.
Juvenin. *de Pœnit. diss.* 5., *part.* 8.

Florent. Conc. in Decretis Eugenij.

VIII quæ, ut sacræ Litteræ docent, non tota semper, ut in Baptismo fit *, dimittitur illis, qui gratiæ Dei, quam acceperunt,

Ephes. 4. 8. 1. Cor. 3.

perunt, ingrati, Spiritum Sanctum contristaverunt, & templum Dei violare non sunt veriti. De qua pœnitentia scriptum est: memor esto, unde excideris: age pœnitentiam, & prima opera fac. Et iterum: Quæ secundùm Deum tristitia est, pœnitentiam in salutem stabilem operatur. Et rursus: Pœnitentiam agite: & facite fructus dignos pœnitentiæ.

Apoc. 2. c. Quia sanctitas. 50. dist. & c. Miror. de Pœnit. Dist. 1. 2. Corinth. 7. Matth. 3. & 4. Lucæ 5. infra Can. 17.

*Vid. Auctor. relat. in cap. 2., n. 4. *, & cap. 8., num. 2. de Pœnit.*

CAPUT XV.

Quolibet mortali peccato amitti gratiam, sed non fidem.

I. ADversùs etiam hominum quorundam callida ingenia, qui per dulces sermones, & benedictiones seducunt corda innocentium, asserendum est, non modò infidelitate, per quam, & ipsa fides amittitur,

Rom. 16.

Henno *in Theolog. tom.* 1. *de Peccat. actual. disp.* 4., *art.* 2., *concluf.* 2.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Gratia sanctificans.

Vega *in Concil. Trid. lib.* 14.

II. sed etiam quocumque alio mortali peccato, quamvis non amittatur fides, * acceptam justificationis gratiam amitti:

* Bellarmin. *de Controv. tom.* 4. *de Ammiss. Grat.*, & *stat. peccat. cap.* 8., *pag.* 38.

Frassen *de Grat. disp.* 2., *art.* 1., *qu.* 3., *concl.* 2., *pag.* 550., & *disp.* 3., *art.* 3., *qu.* 2., *concl. unic. pag.* 659.

* Labbeus *ad Concil. General. tom.* 20., *pag.* 38.

Suarez *tom.* 3. *de Grat. lib.* 11., *cap.* 4., *pag.* 417.

III. divinæ legis doctrinam defendendo, quæ à Regno Dei non solùm infideles excludit, sed & fideles quoque, fornicarios, adulteros, molles, masculorum concubitores, fures, avaros, ebriosos, maledicos, rapaces, cœterosque omnes, qui lethalia committunt peccata:

1. Tim. 1. 1. Cor. 6.

Labbeus *ad Concil. General. cap.* 20. *circa fin. pag.* 30.

IV. à quibus cum divinæ gratiæ adjumento abstinere possunt, & pro quibus à Christi gratia separantur.

Philip. 4. c. Cor. 11. c. Quod dicit. Distinct. 41.

Bellarm. *de Controv. tom.* 4., *lib.* 2., *cap.* 3., *pag.* 508.

CA-

CAPUT XVI.

De fructu Justificationis, hoc est, de merito bonorum operum, deque ipsius meriti ratione.

I. HAc igitur ratione justificatis hominibus, sive acceptam gratiam perpetuò conservaverint, sive amissam recuperaverint, proponenda sunt Apostoli verba: Abundate in omni opere bono, scientes, quòd labor vester non est inanis in Domino; non enim injustus est Deus, ut obliviscatur operis vestri, & dilectionis, quam ostendistis in nomine ipsius. Et: Nolite amittere confidentiam vestram, quæ magnam habet remunerationem. Atque ideò benè operantibus usque in finem, & in Deo sperantibus proponenda est vita æterna, & tamquam gratia filijs Dei per Christum Jesum misericorditer promissa, 1. Cor. 15. Hebr 6 c. Non enim injustus. de Pœnit. dist. 2. Heb 10. in fin. infr. Can. 16. Matth. 10.

Frassen *in Append. ad tract. de Grat. quæst.* 1., *conclus.* 1., *pag.* 668.

Isambert. *in* 1. 2. *disp.* 3. *ad qu.* 114., *art.* 8., *pag.* 571.

Gonet. *de Justif. disp.* 2., *art.* 4., §. 4., *pag.* 182.

Suarez *tom.* 3. *de Grat. lib.* 12., *cap.* 16., *n.* 3., *pag.* 491.

II. & tamquam merces * ex ipsius Dei promissione bonis ipsorum operibus, & meritis fideliter reddenda. Ps. 102. Ro. 5

* Gammacheus *in* 1. 2. *qu.* 114., *cap.* 1., *pag.* 424.

* Medina *in* 1. 2. *qu.* 114., *art.* 2., *pag.* 651.

Mezger *tract.* 9., *disp.* 9., *art.* 2., §. 1., *pag.* 105.

Silvius *in* 1. 2. *qu.* 114., *art.* 2., *concl.* 8., *quæst.* 4., *pag.* 626., & *art.* 3., *concl.* 4., *pag.* 629.

III. Hæc est enim illa corona justitiæ, quam post suum certamen, & cursum repositam sibi esse ajebat Apostolus, à justo Judice sibi reddendam, non solùm autem sibi, sed & omnibus, qui diligunt adventum ejus: quum enim ille ipse Christus Jesus, tamquam caput in membra, & tamquam vitis in palmites, in ipsos justificatos jugiter virtutem influat: 2. Timoth. 4. Johan. 15.

Gammacheus *in* 1. 2. *qu. qu.* 114., *cap.* 2., *pag.* 426.

Henno *in Theolog. tractat. de princip. actuum human. disput.* 2., *art.* 3.

Suarez *tom.* 3. *de Grat. lib.* 12., *cap.* 16., *n.* 3., & *cap.* 30., *num.* 25.

IV. quæ virtus bona eorum opera semper antecedit, & comitatur, & subsequitur,

Juvenin *in Institut. Theolog. part.* 6., *dissertat.* 1. *de Grat. actual. cap.* 3.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Justus.

Silvius *in* 1. 2. *qu.* 109., *art.* 6., *concl.* 3., *pag.* 524.

V. & sine qua nullo pacto Deo grata, & meritoria esse possent:
Labbeus *ad Concil. General. tom.* 20., *pag.* 59.

VI. nihil ipsis justificatis ampliùs deesse credendum est, quo minus plenè illis quidem operibus, quæ in Deo sunt facta, divinæ legi pro hujus vitæ statu satisfecisse, & vitam æternam suo etiam tempore, (si tamen in gratia decesserint) consequendam, verè promeruisse censeantur: quum Christus Salvator noster, dicat: Si quis biberit ex aqua, quam Ego dabo ei, non sitiet in æternum: sed fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. Ita neque propria nostra justitia, tamquam ex nobis propria statuitur: neque ignoratur, aut repudiatur justitia Dei:

Apoc. 14. Johan. 4. Rom. 10.

Bellarminus *tom.* 4. *Controv. lib.* 5., *cap.* 2., *pag.* 495., *& cap.* 3., *pag.* 496.
Maurus *de aug. merit. de cond. qu.* 104., *pag.* 339.
Mezger *tract.* 9., *disp.* 9., *art.* 4., §. 2., *pag.* 109.
Suarez *tom.* 3. *de Grat.*, *lib.* 12., *cap.* 5., *n.* 2., *pag.* 455.

VII. quæ enim justitia nostra dicitur, quia per eam nobis inhærentem justificamur,
Labbeus *ad Concil. General. tom.* 20., *pag.* 39.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Justus.

VIII. illa eadem Dei est, quia à Deo nobis infunditur per Christi meritum.
Bellarminus *tom.* 4. *Controv. de Justific. lib.* 2., *cap.* 10., *pag.* 425.
Suarez *tom.* 3. *de Grat. lib.* 7., *cap.* 7., *n.* 4., *pag.* 84.

IX. Neque verò illud omittendum est, quòd licèt bonis operibus in Sacris Litteris usque adeò tribuatur, ut, etiam qui uni ex minimis suis potum aquæ frigidæ dederit, promittat Christus eum non esse sua mercede cariturum: & Apostolus testetur id, quod in præsenti est momentaneum, & leve tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operari in nobis:

Matth. 10. in fin. & Marc. 9. circa fin. 2. Cor. 4.

Labbeus *ad Concil. Gener. tom.* 20., *pag.* 39.

X. absit tamen, ut Christianus homo in se ipso vel confidat, vel glorietur, & non in Domino; cujus tanta est erga omnes homines bonitas, ut eorum velit esse merita, quæ sunt ipsius dona.

2. Cor. 1. in fin., 2. Cor. 10 in fin., Gal. 6., Jer. 9.

Suarez *tom.* 3. *de Grat. lib.* 12., *cap.* 14., *lit.* E. *pag.* 492.

XI. Et quia in multis offendimus omnes, unusquisque, sicut misericordiam, & bonitatem, ita severitatem, & judicium ante oculos habere debet,

Ex Ep. Cœlest. I., c. 12. Jac. 4.

Mansi *in Biblioth. tom.* 2., *tract.* 41., *disc.* 29., *pag.* 884.

XII. neque se ipsum aliquis, etiam si nihil sibi conscius fuerit, judicare:

1. Cor. 4.

Lauræa *in Epit. Can. Verb.* Homo. quo-

XIII quoniam omnis hominum vita non humano judicio examinanda, & judicanda est, sed Dei, qui illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium: & tunc laus erit unicuique à Deo, qui, ut scriptum est, reddet unicuique secundum opera sua. 1. Cor. 4. Ibid. Matt.16 Ro.2.

Bellarmin. *de Justif. lib. 3., cap. 3., qu.* 436.
Labbeus *ad Concil. Gener. cap.* 20., *pag.* 39.

Post hanc Catholicam de Justificatione doctrinam, quam nisi quisque fideliter, firmiterque receperit, justificari non poterit, placuit Sanctæ Synodo hos Canones subjungere; ut omnes sciant, non solùm quid tenere, & sequi, sed etiam quid vitare, & fugere debeant.

DE JUSTIFICATIONE.

CANON I.

Si quis dixerit, hominem suis operibus, quæ vel per humanæ naturæ vires, vel per legis doctrinam fiant, absque divina per Jesum Christum gratia posse justificari coram Deo; anathema sit. Supra c.1, & 4. Ro. 3. 1. Corin. 15.

Frassen. *de Grat. disp.* 1., *art.* 2., *qu.* 2., *concl.* 1., *pag.* 529.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1. *cap.* 23., *sub num.* 23.
Natalis Alexander *in Theolog. Dogmat.,* & *Moral. de Fid. qu.* 2., *art.* 2., §. 11., *pag.* 165.
Vega *lib.* 6., *in sess.* 6., *cap. de Justif. cap.* 3., *pag.* 52.

CANON II.

Si quis dixerit, ad hoc solùm divinam gratiam per Christum Jesum dari, ut faciliùs homo justè vivere, ac vitam æternam promereri possit; quasi per liberum arbitrium sine gratia utrumque, sed ægrè tamen, & difficulter possit; anathema sit. Conc Afr. cap. 80. & c. ult. de Cons. Dist. 4. ex Conc. Millevit.

Berti *de Theolog. Discipl. lib.* 12. *cap.* 6., *pag.* 515.
Æstius *in secund. sent. dist.* 27., §. 18., & *seq.*
Gammacheus *in secund. qu.* 109., *cap.* 6., *pag.* 355.
Isambert. *de Grat. disp.* 7., *art.* 2., & *seq.*, *pag.* 340.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Gratia *pag.* 412.
Tournely *de Grat. Chris. part.* 2., *qu.* 4., *art.* 2., *concl.* 1., & 2.

CANON III.

Si quis dixerit, sine præveniente Spiritus Sancti inspiratione, atque ejus adjutorio, hominem credere, Conc. Arausf. 2 c. 6 supere. 5, Ro. 5.

Billuart *de Grat. part.* 2., *qu.* 4., *art.* 2., *pag.* 350.
Boucat *eod. tractat. dissert.* 4., *section.* 4., *conclus.* 1., *pag.* 218.
Habert *in Theol. Dogm.,* & *Mor. tom.* 2. *de Incarnat. cap.* 15. §. 1. *pag.* 200., & *de Grat. cap.* 4., §. 7., *pag.* 408.

Medina *in* 1. 2. *qu.* 109., *art.* 1., *pag.* 572.
Tournely *de Grat. part.* 2., *qu.* 4., *art.* 2., *pag.* 350.
Valentia *in* 1. 2. *disp.* 8., *qu.* 5., *punct.* 4., §. 2., *pag.* 1112.

II. sperare,
Frassen *de Grat. art.* 2., *qu.* 1., *concl.* 1., *pag.* 490.
Isambert *de Spe disp.* 5., *art. ult.*, *pag.* 211.

III. diligere,
Bellarmin. *tom.* 4. *Controv. lib.* 6., *Controv.* 3., *cap.* 7.
Berti *de Theolog. discipl. lib.* 18., *cap.* 3., *prop.* 2., *pag.* 407.
Gammacheus *in* 1. 2. *qu.* 109., *de Grat. cap.* 5., *pag.* 348.
L'Herminier *tom.* 4., *tract. de Grat. pag.* 208.
Natalis Alex. *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. de Fid. qu.* 2., *art.* 2., §. 10., *pag.* 168.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 109., *art.* 3., *conclus.* 6., *pag.* 510., & 515.

IV. aut pœnitere posse, sicut oportet, ut ei justificationis gratia conferatur; anathema sit.
Antoin. *de Pœnit. cap.* 1., *qu.* 6., *pag.* 579.
Concina *eod. tract. lib.* 1., *diss.* 1., *cap.* 2., *qu.* 4., *pag.* 30.
Droit. *de Re Sacram. to.* 2., *lib.* 6, *cap.* 4., §. 5., *pag.* 17.

CANON IV.

Conc. Arausicanum 2. c. 3. 4. 5. 6. 9., & 25. Ecclef. 15.

I. Si quis dixerit liberum hominis arbitrium a Deo motum, & excitatum nihil cooperari assentiendo Deo excitanti, atque vocanti quoad obtinendam justificationis gratiam se disponat, ac præparet;
Billuart *de Actibus humanis diss.* 2., *art.* 2., *pag.* 191.
Concina *de Jure natur.*, & *gent. lib.* 1., *diss.* 1., *cap.* 6., §. 1., *pag.* 86.
Gammacheus *in* 1., & 2. *qu.* 3., *cap.* 6., *pag.* 381.
Gotti *in Theol. tom.* 9., *tract. de Justif. qu.* 2., *dub.* 1., §. 2., *num.* 3.
L'Herminier *to.* 4., *tract. de Justif.*, & *merit. pag.* 562.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Liberum arbitrium.

II. neque posse dissentire, si velit;
Bellarminus *tom.* 4. *Controv. lib.* 6., *Controv.* 3., *cap.* 9., & *seq.*
Boucat *de Grat. diss.* 3., *art.* 4., §. 3., *pag.* 178., & *diss.* 4., *pag.* 299.
Isambert. *de Liber. Arbitr. disp.* 7., *art.* 7., *pag.* 27.
Vega *in cap.* 5., & 6. *de Justificat. lib.* 6., *cap.* 2.

III. sed veluti inanime quoddam nihil omnino agere, mereque passive se habere; anathema sit.
Frassen *de Grat. disp.* 2., *art.* 3., *sect.* 2., *pag.* 588.
Natal. Alex. *iu Theolog. Dogmat.*, & *Moral. de Fid. qu.* 2., *cap.* 2., §. 11., *pag.* 179.

Na-

Natal. Alex. *in Theol. Dogmat.*, & *Moral. de Fid. qu.* 2. *cap.* 2., §. 11., *pag.* 179.
Valentia *in* 1., & 2. *disp.* 8., *qu.* 5., *punct.* 4., §. 3., *pag.* 1135.

CANON V.

I. Si quis liberum hominis arbitrium post Adæ peccatum amissum, & extinctum esse dixerit;

Vide Aug. l. 1. contra 2 Ep. Pelag. cap. 2.

Berti *de Theol. Discipl. lib.* 16., *cap.* 2., *prop.* 1., *pag.* 269.
Billuart *de Actibus humanis diss.* 2., *art.* 2., *pag.* 191.
Concina *de Jur. nat.*, & *gent. diss.* 1., *cap.* 6., §. 1., *pag.* 86.
Isambert. *de Liber. arbitr. disp.* 7., *art.* 7., *pag.* 27.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Adam.
Mezger *de Necess. Grat. disp.* 2., *art.* 2., §. 2., *pag.* 15.

II. aut rem esse de solo titulo, immò titulum sine re, figmentum denique à Satana invectum in Ecclesiam; anathema sit,

Bellarminus *tom.* 4. *Controversiar. lib.* 5., *Controv.* 3., *cap.* 13., & *seq.*
Coccius *de Natur. homin. in Thes. Cathol. art.* 5.
Gonet. *de Actibus human. disp.* 2., *art.* 1., §. 3.
L'Herminier *eod. tractat. pag.* 279.
Rotffensis *in resp. ad art. Lutheri art.* 36.
Vega *lib.* 2. *in cap.* 1., *cap.* 13., & *seq.*

CANON VI.

I. Si quis dixerit, non esse in potestate hominis, vias suas malas facere,

Johan 1.

Berti *de Theolog. disciplin. lib.* 16., *cap.* 2., *pag.* 269.
Billuart. *de Actib. human. diss.* 2., *art.* 2., *pag.* 291.
Concina *de Jur. nat.*, & *gent. diss.* 1., *cap.* 6., §. 1., *pag.* 86.
Isambert. *de Liber. Arbitr. disp.* 7., *art.* 7., *pag.* 27.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Homo.

II. sed mala opera ita, ut bona, Deum operari, non permissivè solùm, sed etiam propriè, & per se, adeò ut sit proprium ejus opus non minus proditio Judæ, quàm vocatio Paulli; anathema sit.

Vide Aug. ibid. c. 3., & Prosp. Sentent. 14. ad c. Gallorum, & respon. ad 10. objection Vincent. Conc. Arausicanum 2. circa fin.

Bellarminus *tom.* 4. *Controvers. lib.* 2., *Controvers.* 2.
Coccius *in Thes. Cath. tom.* 2., *lib.* 2., *art.* 1.
Gammacheus *in* 1. 2. *quæst.* 79., *pag.* 207.
Gonet. *de Peccatis disp.* 6., *art.* 3., §. 1., *pag.* 417.
Habert *in Theol. Dogm.*, & *Mor. tom.* 1. *de Deo Uno cap.* 20. §. 3., *pag.* 486.
L'Herminier *de Peccatis pag.* 574.
Natal. Alexand. *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. eod. tract. cap.* 1., *art.* 3., *pag.* 29.
Valentia *in* 1. 2. *disp.* 7., *qu.* 9., *punct.* 1.. *pag.* 595., & *seq.*

CA-

CANON VII.

I. Si quis dixerit, opera omnia, quæ ante justificationem fiunt, quacumque ratione facta sint, verè esse peccata,
Berti *de Theol. disc. lib.* 18., *cap.* 2., *prop.* 1., *pag.* 383.
Billuart. *tom.* 3., *dissert.* 3., *art.* 3., §. 1., *pag.* 198.
Frassen. *de Grat. disp.* 1., *art.* 2., *qu.* 2., *concl.* 2., *pag.* 495.
Gonet. *eod. tract. disp.* 1., *art.* 3., §. 1. *pag.* 42.
Gotti *in Theol. tom.* 9. *de Justif. qu.* 2., *dub.* 3., §. 2., *n.* 14.
L'Herminier *tom.* 4. *de Grat. pag.* 233.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Opera humana.
Mezger *de Grat. necessit. disp.* 2., *art.* 2., §. 2., *pag.* 14.

II. vel odium Dei mereri;
Medina *in* 1. 2. *qu.* 109., *art.* 2., *pag.* 576.
Vega *lib.* 6. *in cap.* 5., & 6. *de Justif., cap.* 39., *pag.* 85.

III. aut, quanto vehementiùs quis nititur se disponere ad gratiam, tanto eum graviùs peccare; anathema sit.
Ysambert. *in* 1. 2. *disp.* 3. *ad qu.* 113., *art.* 1., *pag.* 473.
Medina *in* 1. 2. *qu.* 109., *art.* 5., & 6., *pag.* 591.
Vega *in loco supracitato cap.* 41., *pag.* 87.

CANON VIII.

Ps. 17, Luc. c. 12, & Matth. 9. in fin.

Si quis dixerit, gehennæ metum, per quem ad misericordiam Dei, de peccatis dolendo, confugimus, vel à peccando abstinemus, peccatum esse, aut peccatores pejores facere; anathema sit.
Berti *de Theol. disc. lib.* 23., *cap.* 12., *prop.* 2., *pag.* 505.
Billart. *de Pœnit. diss.* 4., *art.* 5., *pag.* 177.
Concina *de Spe cap.* 3., *pag.* 163.
Frassen. *de Grat. disp.* 3., *art.* 1., *qu.* 3., *pag.* 635.
Gonet. *de Pœnit. disp.* 7., *art.* 3., §. 1., *pag.* 395.
Gotti *de Justif. qu.* 2., *dub.* 4., §. 1., *n.* 1.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Moral. de Pœnit. cap.* 4., *art.* 3., *prop.* 5., *pag.* 58.
Vega *lib.* 6. *in cap.* 5., & 6. *de Justif. cap.* 23., *pag.* 66.

CANON IX.

Supra c. 7., & 8.

Si quis dixerit, sola fide impium justificari, ità ut intelligat nihil aliud requiri, quod ad justificationis gratiam consequendam cooperetur, & nulla ex parte necesse esse, eum suæ voluntatis motu præparari, atque disponi; anathema sit.
Bellarminus *tom.* 4. *Controv. lib.* 1. *de Justif. cap.* 13., & *seq.*, & *lib.* 2., *cap.* 4.
Billuart. *tom.* 3., *dissert.* 6., *art.* 7., *pag.* 411., & *dissert.* 7., *art.* 4., §. 2.
Gavardus *de Grat. qu.* 3., *art.* 4., *pag.* 347.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Moral. tom.* 2. *de Grat. cap.* 4., §. 5., *pag.* 400.

L'Her-

L'Herminier *tom.* 4. *de Justif.*, *& Merit. pag.* 559.
Isambert. *in* 1. 2. *disp.* 5. *ad qu.* 113., *art.* 1., *pag.* 486., *& disp.* 6. *ad eamd. quæst. art.* 4., *pag.* 506.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Fidei effectus.
Mezger *tract.* 9., *disp.* 8., *art.* 5., §. 1., *pag.* 97.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 113., *art.* 3., *pag.* 608.
Simonet. *de Grat. disp.* 6., *art.* 11., *respons.* 3., *pag.* 129.
De Walemburch *de Justif. cap.* 75., §. 1., *pag.* 473.
Valentia *in* 1. 2. *disp.* 8., *qu.* 5., *punct.* 4., §. 1., *pag.* 1108.

CANON X.

I. Si quis dixerit, homines sine Christi justitia, per quam nobis meruit, justificari, Sup. c. 7., Gal. 2., & 5. Eph. 1., & 4.
Billuart *tom.* 3., *diss.* 7., *art.* 2., §. 1., *pag.* 430.
Droit *de Re Sacr. lib.* 2., *qu.* 4., *cap.* 3., §. 1., *pag.* 159.
Gavardus *de Grat. qu.* 3., *art.* 3., *pag.* 348.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Homo.
Medina *in* 1. 2. *qu.* 113., *art.* 2., *pag.* 632.
De Walemburch *de Justif. cap.* 36., *pag.* 408.
Vega *lib.* 4. *in Concil. Trid. cap.* 3.

II. aut per eam ipsam formaliter justos esse; anathema sit.
Amort *in Demonst. Chrit. part.* 1., *qu.* 9., *pag.* 51.
Boucat *de Grat. diss.* 6., *art.* 2., *pag.* 381.
Frassen *eod. tract. disp.* 3., *art.* 2., *qu.* 1., *concl. unic.*, *pag.* 640.
L'Herminier *de Justif. tom.* 4., *pag.* 574.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 113., *art.* 2., *concl.* 2., *pag.* 603.
Valentia *in* 1. 2. *disp.* 8., *qu.* 5., *punct.* 2., *&* 3., *pag.* 1099.
Vega *lib.* 7. *in Concil. Trid. cap.* 22., *pag.* 3.

CANON XI.

I. Si quis dixerit, homines justificari, vel sola imputatione justitiæ Christi,
Bellarm. *tom.* 4. *Controv. lib.* 2. *de Justif.*, *cap.* 7., *pag.* 419.
Billuart *tom.* 3., *diss.* 4., *art.* 1., *pag.* 282., *& dissert.* 7., *art.* 2., §. 1., *pag.* 430.
Gonet *de Justif. disp.* 1., *art.* 2., §. 1., *pag.* 133.
Gotti *eod. tract. qu.* 1., *dub.* 3., §. 3
Habert *in Theol. Dog.*, *& Mor. tom.* 2. *de Grat. cap.* 4., *pag.* 352.
Isambert *in* 1. 2. *disp.* 7. *ad qu.* 13., *art.* 9., *pag.* 511.
Silvius *in* 1. 2. *qu.* 113., *art.* 2., *concl.* 2., *pag.* 603.

II. vel sola peccatorum remissione, exclusa gratia, & charitate, quæ in cordibus eorum per Spiritum Sanctum diffundatur, atque illis inhæreat; Rom. 5.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 4., §. 5., *pag.* 54.
Gammacheus *in* 1. 2., *qu.* 110., *cap.* 1., *pag.* 364.
L'Herminier *tom.* 4. *de Justif. pag.* 569.

Mezger

Mezger *tract. 9., disp. 7., art. 1., §. 2.*
Tournely *de Baptism., art. 3., pag. 171.*
De Walemburch *de Justific. cap. 49., pag. 431., & cap. 69., pag. 465.*

III. aut etiam, gratiam, qua justificamur, esse tantùm favorem Dei; anathema sit.
Amort. *in Demonstr. Chr. part. 1., qu. 9., pag. 51.*
Boucat *de Grat. diss. 6., art. 3.. concl. 2., pag. 385.*
Droit *de Re Sacr. lib. 2., qu. 4., cap. 3., §. 1., pag. 159.*
Frassen *de Grat. disp. 3., art. 2., qu. 1., concl. unic., pag. 640.*
Gavardus *eod. tract. qu. 3., art. 1., pag. 332.*
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Gratia sanctificans.

CANON XII.

I. Si quis dixerit, fidem justificantem nihil aliud esse, quam fiduciam divinæ misericordiæ peccata remittentis propter Christum; Supra c. 9.
Bellarm. *tom. 4. Contr. lib. 1. de Justif. cap. 5., & seq.*
Billuart. *tom. 3. diss. 17., art. 4., §. 1., pag. 446.*
Boucat *de Grat. diss. 6., art. 1., concl. 1., pag. 474.*
Gonet. *de Justif. disput. 1., art. 6., §. 1., pag. 154.*
Gotti *eod. tract. qu. 2., dub. 2., §. 3., n. 11.*
Habert *in Theol. Dogm., & Mor. tom. 2. de Grat. cap. 4., §. 5., pag. 400.*
Isambert. *in 1. 2. disp. 4. ad qu. 113., art. 2., pag. 476.*

II. vel eam fiduciam solam esse, qua justificamur, anathema sit.
Concina *de Fide diss. 1., cap. 4., pag. 43.*
Frassen *de Grat. disp. 3., art. 1. qu. 2., concl. 1., pag. 631.*
Gammach. *in 1. 2. de Fide qu. 4., & 5., cap. 21., pag. 537.*
Gavardus *de Grat. qu. 4., art. 1., §. 1., pag. 355.*
Johan. a S. Thoma *in 1. 2. disp. 28., art. 1., pag. 506.*

CANON XIII.

I. Si quis dixerit, omni homini ad remissionem peccatorum assequendam necessarium esse, ut credat certò, & absque ulla hæsitatione propriæ infirmitatis, & indispositionis, peccata sibi esse remissa, anathema sit.
Billuart *de Justif. tom. 6., diss. 6., art. 4., pag. 417.*
Boucat *de Grat. diss. 6., art. 4., pag. 388.*
Concina *de Fide diss. 1., cap. 4., pag. 43.*
Isambert. *in 1. 2. disputat. 4., ad quæst. 113., artic. 7., pag. 481.*
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Homo.
Mezger *tract. 9., disp. 8., art. 6.. §. 1., pag. 10.*
Natalis Alexander *in Theol. Dogmat., & Mor. de Fide qu. 1., art. 3., pag. 24.*
Silvius *in 1, 2. qu. 113., art. 4., concl. 2., pag. 611.*

Vega *lib. 9. in Concil. Trid. cap. 6., pag.* 145.

CANON XIV.

I. Si quis dixerit, hominem à peccatis absolvi, ac justificari ex eo, quòd se absolvi, ac justificari certo credat; Supra c. 9.

Habert *in Theol. Dogmat.*, & *Moral. tom. 2. de Grat. cap.* 4., §. 8., *pag.* 414.

Isambert. *in* 1. 2. *disp.* 12. *ad qu.* 113., *art.* 1., *pag.* 547.

Vega *in cap.* 5., & 6. *in Concil. Trid. cap.* 15., *lib.* 6.

II. aut neminem verè esse justificatum, nisi qui credat se esse justificatum; & hac sola fide absolutionem, & justificationem perfici, anathema sit.

Concina *de Fide diss.* 1., *cap.* 4., *pag.* 43.

Johan. a S. Thom. *in* 1. 2. *disp.* 28., *art.* 2., *pag.* 506.

Natalis Alexander *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. de Fide qu.* 1., *art.* 3., *pag.* 24.

CANON XV.

Si quis dixerit, hominem renatum, & justificatum teneri ex fide ad credendum, se certò esse in numero prædestinatorum, anathema sit. Aug. c. 13. lib de Correpe., & Gratia. Supra c. 12.

Boucat *de Gratia diss.* 6., *art.* 4., *pag.* 388.

Concina *de Fide diss.* 1., *cap.* 4., *pag.* 43.

Frassen *de Grat. disp.* 3., *art.* 3., *qu.* 2., *concl. unic.*, *pag.* 662.

Habert *in Theol. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 1. *de Deo Uno cap.* 8., §. 10., *pag.* 473.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Homo.

Natalis Alexander *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. de Fide qu.* 1., *art.* 3., *pag.* 24.

De Walemburch *de Justif. cap.* 85., *pag.* 503.

CANON XVI.

Si quis magnum illud usque in finem perseverantiæ donum se certò habiturum absoluta, & infallibili certitudine dixerit, nisi hoc ex speciali revelatione didicerit, anathema sit. Aug lib. de dono perfev. cap. 13 Supra cap. 12., & 23 Galat 5. Ezech. 18.

Habert *in Theol. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 1. *de Deo Uno cap.* 8., §. 10., *pag.* 473.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Perseverantia.

Medina *in* 1. 2. *qu.* 112., *art.* 5., *pag.* 623.

Natalis Alexander *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. de Fide qu.* 2., *cap.* 2., §. 17., *pag.* 261.

Silvius *in* 1. 2. *qu.* 112., *art.* 5., *pag.* 596.

Vega *lib.* 12. *in Concil. Trident. cap.* 10.

CANON XVII.

Si quis justificationis gratiam non nisi prædestinatis ad vitam contingere dixerit: reliquos verò omnes, qui vocantur, vocari quidem, sed gratiam non accipere, utpote Conc. Araus. a c. 25.

 divi-

divina potestate prædestinatos ad malum, anathema sit.

Æstius *in 3. Sentent. dist.* 31., §. 1., *pag.* 107.

Habert *in Theol. Dogm.*, & *Moral. to.* 1. *de Deo Uno cap.* 20., §. 3., *pag.* 486., & *to.* 2. *de Incarn. cap.* 15., §. 1., *pag.* 204.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Gratia sanctificans.

Natalis Alexander *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Fide qu.* 2., *cap.* 2., §. 17., *pag.* 258.

De Walemburch *de Justif. cap.* 86., *pag.* 507.

CANON XVIII.

Supra c. 11. 1. Johan. 5.

Si quis dixerit, Dei præcepta homini etiam justificato, & sub gratia constituto, esse ad observandum impossibilia, anathema sit.

Coccius *in Thes. Cath. de Justif. art.* 2., *pag.* 219.

Gammacheus *in* 1. 2. *qu.* 109., *cap.* 6., *pag.* 355.

Habert *in Theol. Dogm.*, & *Moral. tom.* 2. *de Gratia cap.* 7., §. 1., *pag.* 586.

L'Herminier *tom.* 4. *in tract. de Grat. pag.* 383.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Præcepta Dei.

Natalis Alexander *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Fide qu.* 2., *art.* 5., §. 10., *pag.* 499.

Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 1., *Consl.* 4., *n.* 2.

Tournely *de Grat. Christi part.* 2., *qu.* 8., *art.* 1., *parg.* 575.

Vega *lib.* 11. *in Concil. Trid. cap.* 9., & 10.

CANON XIX.

I. Si quis dixerit, nihil præceptum esse in Evangelio præter fidem, cætera esse indifferentia, neque præcepta, neque prohibita, sed libera;

Clement. Ad nostram. §. 4. de hæret.

Berti *de Theol. Discip. lib.* 20., *cap.* 12., *cap.* 104.

Billuart *tom.* 3., *diss.* 7., *art.* 4., §. 2., *pag.* 450.

Continuator Tournely *de Leg. cap.* 4., *art.* 3., *sect.* 1., *pag.* 108.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Deus.

Silvius *in* 1. 2. *qu.* 5., *art.* 7., *pag.* 47.

Simonet, *de Legibus disp.* 4., *art.* 1., *pag.* 257.

II. aut decem præcepta nihil pertinere ad Christianos, anathema sit.

Bontemp. *in Fascic. Fl. Moral. tract.* 7. *de Præceptis Decal.*, *tit.* 1.

Concina *in Decal.*, *proleg.* 2., *cap.* 1., *pag.* 26.

Habert *in Theolog. Dogmat.*, & *Mor. tom.* 2. *de Incarnat. cap.* 15., §. 4., *pag.* 228.

L'Herminier *de Legibus pag.* 651.

Natalis Alexander *in Theol. Dogm.*, & *Moral. lib.* 4., *cap.* 2., *art.* 2., *pag.* 104.

Vega *Lib.* 11. *in Concil. Trid. cap.* 7., *pag.* 251. *a tergo.*

CANON XX.

Supra c. 11.

Si quis hominem justificatum, & quantumlibet perfectum

fectum dixerit non teneri ad observantiam mandatorum Dei, & Ecclesiæ, sed tantùm ad credendum; quasi verò Evangelium sit nuda, & absoluta promissio vitæ æternæ sine conditione observationis mandatorum, anathema sit.

Concina *proleg.* 2. *in Decal. cap.* 1., *pag.* 26.

L'Herminier *ibid.*

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Homo, *& Verb.* Evangel.

Silvius *in* 1. 2. *qu.* 5., *art.* 7:, *pag.* 47.

Vega *lib.* 11. *in Concil. Trid. cap.* 7., *pag.* 251.

CANON XXI.

Si quis dixerit, Christum Jesum à Deo hominibus datum fuisse, ut redemptorem, cui fidant, non etiam ut legislatorem, cui obediant, anathema sit. Is. 33. & Matth. 1. 2. 6.

Æstius *in* 3. *Sent. dist.* 36., §. 2., *pag.* 126.

Gammacheus *in* 1. 2., *qu.* 106., *& seq.*, *pag.* 334.

Gavardus *de Leg. Evang. qu.* 2., *art.* 5., *pag.* 283.

Gonet. *de Legibus disp.* 12., *art.* 1., *pag.* 575.

Habert *in Theol. Dogm., & Mor. tom.* 2. *de Incarnat. cap.* 15., §. 4., *pag.* 228.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Christus quoad alia:

Simonet. *de Legibus disp.* 4., *art.* 1., *pag.* 257.

Vega *loco nuper citato.*

CANON XXII.

I. Si quis dixerit, justificatum, vel sine speciali auxilio Dei in accepta justitia perseverare posse, Supra cap. 13.

Billuart. *tom.* 3., *diss.* 3., *art.* 9.

Boucat. *de Gratia diss.* 3., *art.* 6., *pag.* 189.

Gammacheus *in* 1. 2. *qu.* 109., *cap.* 11., *pag.* 361.

Gonet. *de Gratia disp.* 1., *art.* 8., §. 2., *pag.* 77.

Habert *in Theol. Dogm., & Mor. tom.* 1. *de Deo Uno cap.* 8., §. 9., *pag.* 461., *& tom.* 2. *de Gratia cap.* 7., §. 2., *pag.* 600.

Johan. a S. Thom. *in* 1. 2. *disp.* 2., *art.* 2., *pag.* 432.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Justificatus *pag.* 491.

Mezger *de Necessit. Grat. disp.* 3., *art.* 3., §. 1., *pag.* 29.

Silvius *in* 1. 2. *qu.* 109. *art.* 10., *concl.* 3., *pag.* 549.

Tournely *de Grat. part.* 2., *qu.* 4., *art.* 10., *pag.* 456.

II. vel cum eo non posse, anathema sit.

Berti *de Theol. Disc. lib.* 18., *cap.* 7., *pag.* 432.

Boucat *de Gratia diss.* 1., *art.* 4., *pag.* 44.

Gavardus *eod. tract. qu.* 2., *art.* 10., *pag.* 329.

Isambert. *pariter de Grat. disp. ult. ad qu.* 109., *art.* 1., *pag.* 364.

Medina *in* 1. 2. *qu.* 109., *art.* 10., *pag.* 603.

Natalis Alexander *in Theol. Dogm., & Mor. de Fide qu.* 2., *cap.* 2., §. 11., *pag.* 175.

Valentia *in* 1. 2. *disp.* 8., *qu.* 1., *punct.* 6., *pag.* 943.

CANON XXIII.

I. Si quis hominem semel justificatum dixerit amplius
Supra c. 14. peccare non posse, neque gratiam amittere, atque ideò eum, qui labitur, & peccat, numquam verè fuisse justificatum;

Berti *in Theol. Disc. lib.* 19., *cap. ult.*, *prop.* 1., *pag.* 531.
Æstius *in* 3. *Sent. dist.* 31., §. 1., *pag.* 107.
Habert *in Theol. Dogm.*, & *Mor. tom.* 2. *de Grat. cap.* 4., §. 9., *pag.* 427.
L'Herminier *de Justif. tom.* 4., *pag.* 589.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Justificatus.
Mezger *de Necess. Grat. art.* 5., §. 1., *pag.* 25., *disp.* 2.
Natalis Alexander *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Fide qu.* 2., *cap.* 2., §. 17., *pag.* 259.
Vega *lib.* 12. *in Concil. Trid. cap.* 4., & *seq.*

II. aut contra, posse in tota vita peccata omnia, etiam venialia, vitare, nisi ex speciali Dei privilegio, quemadmodum de Beata Virgine tenet Ecclesia, anathema sit.

Billuart *tom.* 3., *diss.* 3., *art.* 6., §. 2., *pag.* 239.
Boucat. *de Grat. diss.* 4., *art.* 4., *concl.* 2., *pag.* 231.
Frassen *de Grat. disp.* 1., *art.* 2., *quæst.* 2., *concl.* 3., *pag.* 531., & *concl.* 4., *pag.* 533.
Gammach. *in* 1. 2. *qu.* 109., *cap.* 7., *pag.* 356., & 358.
Gonet. *de Grat. disp.* 3., *art.* 7., §. 1., *pag.* 72., & *pag.* 75.
Habert *in Theol. Dogm.*, & *Mor. tom.* 2. *de Grat. cap.* 5., §. 3., *pag.* 471.
Johan. a S. Thom. *in* 1. 2. *disp.* 20., *art.* 3., *pag.* 427.
Isambert. *de Grat. disp.* 8., *art.* 8., *pag.* 359.
Medina *in* 1. 2. *qu.* 109., *art.* 9., *pag.* 599.

CANON XXIV.

I. Si quis dixerit, justitiam acceptam non conservari;
Supra c. 10. atque etiam non augeri coram Deo per bona opera;

Berti *de Theol. Disc. lib.* 19., *ccp. ult.*, *prop.* 3., *pag.* 541.
Frassen *de Grat. disp.* 2., *art.* 1., *qu.* 3., *concl.* 1., *pag.* 547.

II. sed opera ipsa fructus solummodo, & signa esse justificationis adeptæ, non autem ipsius augendæ causam, anathema sit.

Habert *in Theol. Dogm.*, & *Mor. tom.* 1. *de Deo Uno cap.* 18., §. 5., *pag.* 419., & *to.* 2. *de Grat. cap.* 4., §. 10., *pag.* 432.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Opera humana.

CANON XXV.

I. Si quis in quolibet bono opere justum saltem venia-
Sup. c. 11. in fin. liter peccare dixerit;

Berti *de Theol. Disc. lib.* 19., *cap.* 6., *pag.* 504.

Frassen

Fraffen *de Grat. disp.* 1., *art.* 2., *qu.* 2., *concl.* 1., *pag.* 494.
Gavardus *de Grat. qu.* 5., *art.* 1., *pag.* 375.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Opera humana.
Roffensis *in Resp. ad art. Luth. art.* 32.

II. aut, quod intolerabilius est, mortaliter, atque ideò pœnas æternas mereri; tantumque ob id non damnari, quia Deus ea opera non imputet ad damnationem, anathema sit.
Gavardus *qu.* 3. *de Peccat. art.* 1., *pag.* 166., *& seq.*
Natalis Alexander *in Theol. Dogm.*, *& Moral. eod. tract. cap.* 1., *art.* 5., *pag.* 40.
Roffensis *in Resp. ad art. Luth. art.* 31.
Valentia *in* 1. 2. *disp.* 8., *qu.* 1., *punct.* 5., §. 3., *pag.* 925.

CANON XXVI.

Si quis dixerit, justos non debere pro bonis operibus, quæ in Deo fuerint facta, expectare, & sperare æternam retributionem à Deo per ejus misericordiam, & Jesu Christi meritum, si benè agendo, & divina mandata custodiendo usque in finem perseveraverint, anathema sit. (Supra c. 16. Matth. 24.)
Berti *de Theol. Disc. lib.* 19., *cap.* 7., *pag.* 526.
Boucat *de Grat. diss.* 7., *art.* 2., *pag.* 393.
Isambert. *in* 1. 2. *disp.* 3. *ad qu.* 114., *art.* 7., *pag.* 569.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Justus.
Natalis Alexander *in Theol. Dogm.*, *& Moral. de Fide qu.* 2., *cap.* 2., §. 11., *pag.* 178.

CANON XXVII.

Si quis dixerit, nullum esse mortale peccatum, nisi infidelitatis; aut nullo alio, quantumvis gravi, & enormi, præterquam infidelitatis, peccato, semel acceptam gratiam amitti, anathema sit. (1. Cor. 6., supra c. 15.)
Bellarm. *tom.* 4. *Controv.*, *controvers.* 2., *lib.* 1., *cap.* 8.
Habert *in Theol. Dogm.*, *& Mor. tom.* 2. *de Grat. cap.* 4., §. 8., *pag.* 414.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Peccatum.
Vega *lib.* 14. *in Concil. Trid. cap.* 7., *pag.* 426.

CANON XXVIII.

I. Si quis dixerit, amissa per peccatum gratia, simul & fidem semper amitti;
Berti *de Theol. Disc. lib.* 23., *cap.* 10., *prop.* 1.
Gammacheus *in* 1. 2. *de Fide qu.* 6., *cap.* 25., *pag.* 551.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Fides.
Vega *lib.* 14. *in Concil. Trid. cap.* 8., *pag.* 427.

II. aut fidem, quæ remanet, non esse veram fidem, licèt non sit viva;
Gammacheus *loco supracit. quæst.* 4., *&* 5. *cap.* 21., *pag.* 154.

aut

III. aut eum, qui fidem sine charitate habet, non esse Christianum, anathema sit.
Natalis Alexander *in Theol. Dogm.*, & *Mor: de Fide qu.* 2., *art.* 5., *pag.* 45.

CANON XXIX.

I. Si quis dixerit, eum, qui post Baptismum lapsus est, non posse per Dei gratiam resurgere;
Supra c. 14.
Æstius *in* 3. *Sent. dist.* 32., §. 3., *pag.* 108.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Gratia sanctificans.
Vega *lib.* 13. *in Concil. Trid. cap.* 3., & *seq.*

II. aut posse quidem, sed sola fide amissam justitiam recuperare sine Sacramento Pœnitentiæ, prout Sancta Romana, & universalis Ecclesia à Christo Domino, & ejus Apostolis edocta, hucusque professa est, servavit, & docuit, anathema sit.
Valentia *in* 1. 2. *disp.* 8., *qu.* 5., *punct.* 4., §. 1., *pag.* 1106.

CANON XXX.

Infra Sess. 14. cap. 8.
Si quis post acceptam justificationis gratiam cuilibet peccatori pœnitenti ita culpam remitti, & reatum æternæ pœnæ deleri dixerit, ut nullus remaneat reatus pœnæ temporalis exsolvendæ, vel in hoc sæculo, vel in futuro in Purgatorio, antequam ad regna cœlorum aditus patere possit, anathema sit.
Infr. Sess. 25. in princ.
Besombes *de Sacram. cap.* 8., *art.* 6., §. 5., *pag.* 396.
Billuart *de Pœnit. diss.* 3., *art.* 1., §. 3., *pag.* 96.
Concina *eod. tract. lib.* 1., *diss.* 1., *cap.* 2., *qu.* 7., *pag.* 33.
Droit *de Re Sacram. tom.* 1., *lib.* 5., *cap.* 1., §. 3., *pag.* 497.
Gonet. *de Pœnit. disp.* 3., *art.* 5., §. 1., *pag.* 365.

CANON XXXI.

Supr c. 11. in fin.
Si quis dixerit, justificatum peccare, dum intuitu æternæ mercedis benè operatur, anathema sit.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Homo.
Vega *lib.* 11. *in Concil. Trid. cap.* 39., *pag.* 293. *a tergo.*

CANON XXXII.

I. Si quis dixerit, hominis justificati bona opera ita esse dona Dei, ut non sint etiam bona ipsius justificati merita;
Frassen *de Gratia in Append. de Mer. quæst.* 1., *concl.* 1., *pag.* 668.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Opera humana.
Mezger *tract.* 9., *disp.* 9., *art.* 1., §. 1., *pag.* 101.

II. aut ipsum justificatum bonis operibus, quæ ab eo per Dei gratiam, & Jesu Christi meritum, cujus vivum membrum est, fiunt, non verè mereri augmentum gratiæ,
Boucat *de Grat. diss.* 7., *art.* 2., *pag.* 393.
Gavardus *eod. tract. qu.* 5., *art.* 5., *pag.* 389.

Gonet. *de Justif. disp.* 2., *art.* 7., *pag:* 196.
Maurus *de Augm, merit. de cond, qu,* 104., *pag.* 339.
Medina *in* 1. 2; *qu.* 114., *art,* 8., *pag,* 661,
Silvius *in* 1, 2. *qu,* 114., *art,* 8., *pag,* 639.
Simonet, *de Gratia disp,* 7., *art,* 7., *resp,* 6., *pag,* 142,

III, vitam æternam,
Berti *de Theol. Discipl, lib,* 19., *cap,* 7., *prop,* 2., *pag,* 521,
Johan, à S, Thom. *in* 1, 2. *disp,* 30., *pag,* 526,
Isambert, *in* 1, 2, *disp,* 3, *ad qu,* 114., *art,* 7., *pag,* 569,
Mezger *tract,* 9., *disp,* 9., *art,* 5., §. 1., *pag,* 111,
Valentia *in* 1. 2. *disp,* 8., *qu,* 6., *punct,* 4., §. 1., *pag,* 1173,

IV, & ipsius vitæ æternæ, si tamen in gratia decesserit, consequutionem,
Habert *in Theolog, Dogm, , & Moral, tom,* 1, *de Deo Uno cap,* 18., §. 9., *pag,* 468.
Vega *lib,* 15, *in Concil, Trid, cap,* 1., *pag,* 445,

V, atque etiam gloriæ augmentum, anathema sit,
Gavardus *de Gratia qu,* 5., *art,* 5., *pag,* 389,
Maurus *de Aug, merit, de cond, qu,* 104., *pag,* 339.
Simonet, *de Grat, disp,* 7., *art,* 7., *resp,* 6., *pag,* 42,

CANON XXXIII,

Si quis dixerit, per hanc doctrinam catholicam de Justicatione, à Sancta Synodo hoc præsenti decreto expressam, aliqua ex parte gloriæ Dei, vel meritis JESU Christi Domini Nostri derogari, & non potius veritatem Fidei nostræ, Dei denique, ac Christi JESU gloriam illustrari, anathema sit,
Gonet, *de Justif, disp,* 1., *art,* 2., §. 2. *pag,* 136,
Lauræa *in Epitom, Canon, Verb,* Justificatio,

DECRETUM DE REFORMATIONE,

Prælati debent in Ecclesiis suis residere: si secus fecerint, juris antiqui pænæ in eos innovantur, & novæ decernuntur.

CAPUT I,

I, EAdem Sacrosancta Synodus, eisdem præsidentibus Apostolicæ Sedis Legatis, ad restituendam collapsam admodum Ecclesiasticam disciplinam, depravatosque in Clero, & Populo Christiano mores emendandos se accingere volens, ab ijs, qui majoribus Ecclesiis præsunt, initium censuit esse sumendum: integritas enim præsidentium salus est subditorum, c. Miramur 61, Dist. 1.
Alzedo *de Præcellent, Episcopal, Dignit, cap,* 1., *n,* 48.

II, Confidens itaque per Domini, ac Dei nostri misericordiam, providamque ipsius Dei in terris Vicarij solertiam, omnino futurum, ut ad Ecclesiarum regimen [onus quippe angelicis humeris formidandum] Cap. Inter corporalia. de transl. Episc.

Leo

Leo *in Thesaur. For. Eccles. part.* 1., *cap.* 3., *n.* 14.
Passerin. *de Stat. Homin. qu.* 185., *art.* 3., *n.* 77.

III. qui maximè digni fuerint, quorumque prior vita, ac omnis ætas à puerilibus exordijs usque ad perfectiores annos per disciplinæ stipendia Ecclesiasticæ laudabiliter acta testimonium præbeat, secundùm Venerabiles Beatorum Patrum sanctiones assumantur: omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Ecclesijs quibuscumque, quovis nomine, ac titulo præfectos monet, ac monitos esse vult, ut attendentes sibi, & universo gregi, in quo Spiritus Sanctus posuit eos regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo, vigilent, sicut Apostolus præcipit, in omnibus laborent, & ministerium suum impleant:

c. In Sacerdotibus, & c. Episcopum. 61. Dist. cap. fin. 59. Dist. Conc. Sard. cap. 13., & inf. Sess. 24. de Ref. c. 1. Act. 20. 2. Tim. 4 Johan. 10, c. Si Rector 55., Dist. c. Adversitas. 7 qu. 1., cap. Nisi de renun.

Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 33., *n.* 20.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 4., *cons.* 17., *num.* 1.
Vid. sess. 23., *cap.* 1. *de Reformat. n.* 6.

IV. implere autem illud se nequaquam posse sciant, si greges sibi commissos, mercenariorum more, deserant; atque ovium suarum, quarum sanguis de eorum est manibus à Supremo Judice requirendus, custodiæ minime incumbant: quum certissimum sit non admitti pastoris excusationem, si lupus oves comedit, & pastor nescit.

Ezech. 33., & 34., Act. 20. c. Ephesijs. 43., Dist. c. 1. 13. qu. 1. & infra Sess. 24., c. 1. in fin de Reform.

Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 4., §. 1., *n.* 1.

V. Ac nihilominus, quia nonnulli, quod vehementer dolendum est, hoc tempore reperiuntur, qui propriæ etiam salutis immemores, terrenaque cœlestibus, ac divinis humana præferentes, in diversis curijs vagantur, aut in negotiorum temporalium solicitudine, ovili derelicto, atque ovium sibi commissarum cura neglecta, se detinent occupatos: placuit Sacrosanctæ Synodo antiquos canones, qui temporum, atque hominum injuria penè in desuetudinem abierunt, adversùs non residentes promulgatos innovare, quemadmodum virtute præsentis decreti innovat; ac ulterius pro firmiori eorumdem residentia, & reformandis in Ecclesia moribus, in hunc, qui sequitur, modum statuere, atque sancire. Si quis à Patriarchali, Primatiali, Metropolitana, seu Cathedrali Ecclesia, sibi quocumque titulo, causa, nomine, seu jure commissa, quacumque ille dignitate, gradu, & præeminentia præfulgeat, legitimo impedimento, seu justis, & rationabilibus causis cessantibus, sex mensibus continuis, extra suam Diœcesim morando, abfuerit, quartæ partis fructuum unius anni, fabricæ Ecclesiæ, & pauperibus loci per Superiorem Ecclesiasticum applicandorum, pœnam ipso jure incurrat. Quòd si per alios sex

c. Pervenit, cum multis sep. 7. q. 1. De cler. non Resid. per totum, & c. Quum ex eod. de elect. in 6.

Novas adhuc pœnas adjecit Pius IV. in Bulla, *In suprema*. 1564.

Vide Sess. 23., c. 1, de Ref. ubi causæ subindicantur.

c. Ex tuæ. de cler. non resid. c. Quoniam. §. Porrò. vers. non contest.

ſex menſes in hujuſmodi abſentia perſeveraverit, aliam quartam partem fructuum ſimiliter applicandam eo ipſo amittat. Creſcente verò contumacia, ut ſeveriori ſacrorum canonum cenſuræ ſubjiciatur, Metropolitanus Suffraganeos Epiſcopos abſentes, Metropolitanum verò abſentem Suffraganeus Epiſcopus antiquior reſidens, ſub pœna interdicti ingreſſus Eccleſiæ eo ipſo incurrenda, infra tres menſes per litteras, ſeu Nuncium Romano Pontifici denunciare teneatur; qui in ipſos abſentes, prout cujuſque major, aut minor contumacia exegerit, ſuæ ſupremæ Sedis auctoritate animadvertere, & Eccleſijs ipſis de Paſtoribus utilioribus providere poterit, ſicut in Domino noverit ſalubriter expedire. c. Ex parte. de cler. non reſid.

Girald. *ad Theſaur. de Pœn. Eccleſ. part.* 2., *cap.* 2. *Verb.* Reſidentiam *n.* 1.
Lambertin. *de Synod. Diœceſ. lib.* 10., *cap.* 9., *n.* 6.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Reſidentia.
Pignatel. *in Conſult. Canon. tom.* 4., *conſult.* 17., *n.* 3., & 10.
Sanctarel. *Var. Reſolut. qu.* 4., *n.* 7.
Squillant *de Obligat.*, & *Privil. Epiſc. part.* 1., *cap.* 1., *n.* 23.
Ventrigl. *in Juriſd. Archiep. cap.* 84., *num.* 1., & *in Prax. Eccleſ. part.* 1., *adnot.* 20., §. 1., *n.* 11., & 12.
Panimoll. *Deciſ.* 80., *n.* 1.
Rota *in Tuden. Servitiorum ſuper privatione* 17. *Aprilis* 1752. §. 2. *coram Amadeo.*

CAPUT II.

Nulli beneficium exigens perſonalem reſidentiam obtinenti abeſſe licet, niſi juſta de cauſa ab Epiſcopo approbanda: qui tunc etiam Vicarium, ſubducta parte fructuum, ſubſtituat ad curam animarum.

I. Epiſcopis inferiores, quævis beneficia Eccleſiaſtica perſonalem reſidentiam de jure, ſive conſuetudine exigentia, in titulum, ſive commendam obtinentes, ab eorum Ordinarijs, quemadmodum eis pro bono Eccleſiarum regimine, & divini cultus augmento, locorum, & perſonarum qualitate penſata, expediens videbitur, opportunis juris remedijs reſidere cogantur:

Barboſ. *de Offic.*, & *Poteſt. Epiſcop. part.* 3., *alleg.* 53., *n.* 71.
Clericat. *de Beneſ. diſcord.* 10., *n.* 16.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 4., §. 1. *ſub n.* 5.
Gavant. *in Manual. Epiſcop. Verb.* Parochorum reſidentia *n.* 1., & 3.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Epiſcopi obligationes.
Card. de Luc. *in adnot. ad Conc. Trid. diſcor.* 4., *n.* 5.
Ricciardel. *in Lyc. Eccleſ. tom.* 1., *cap.* 2., §. 4., *n.* 9.
Ugolin. *de Offic.*, & *Poteſt. Epiſc. cap.* 15., §. 4., *n.* 4.
S. C. C. *in Tyburtina indult.* 7. *Septemb.* 1753.

I nulli-

II. nullique privilegia, seu indulta perpetua de non residendo, aut de fructibus in absentia percipiendis, suffragentur.

c. fi. de resc. in 6.

Schmalzgrueber *in Jur. Eccles. Univers. part.* 1., *tit.* 4., *n.* 62.

III. Indulgentijs verò, & dispensationibus temporalibus, ex veris, & rationabilibus causis tantùm concessis, & coram Ordinario legitimè probandis, in suo robore mansuris:

Roboratur declaratione Pii IV 1564. 24. Nov. c. Quum ex eo de elect. in c. Benefic. de regul. eod., & infrà Sess. 7., c., c. 5., & 7. de Reform.

Petra *in Commentar. ad Constit. Apostol. tom.* 3., *pag.* 555., *num.* 3.
Thomasin. *de Vet.*, & *Nov. Eccles. discipl. part.* 2., *lib.* 3., *cap.* 34., *n.* 11.

IV. quibus casibus nihilominus officium sit Episcoporum, tamquam in hac parte à Sede Apostolica delegatorum, providere, ut per deputationem idoneorum Vicariorum, & congruæ portionis fructuum assignationem, cura animarum nullatenus negligatur;

Campanil. *in Divers. Jur. Canon. rubr.* 7., *cap.* 6., *n.* 116.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 2., *n.* 7.
Valensuel *Consil.* 54., *n.* 13., *tom.* 1.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 84.

V. nemini, quo ad hoc, privilegio, seu exemptione quacumque suffragante.

Vide const. S. Pii V. *Ad exequendum*. 1567.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 17., *n.* 13.
Leo *in Thesaur. For. Eccles. part.* 2., *cap.* 2., *n.* 62.
Tondut *Qu.*, & *Resol. benef. part.* 2., *cap.* 1., *n.* 15.

Excessus sæcularium Clericorum, & Regularium degentium extra Monasteria, ab Ordinario loci corrigantur.

CAPUT III.

Ecclesiarum Prælati ad corrigendum subditorum excessus prudenter, ac diligenter intendant: & nemo sæcularis Clericus, cujusvis personalis, vel Regularis extra Monasterium degens, etiam sui Ordinis privilegij prætextu, tutus censeatur, quo minus, si deliquerit, ab Ordinario loci, tamquam super hoc à Sede Apostolica delegato, secundùm canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi valeat.

Infrà Sess. 14 cap. 4, & 5. de Reformat.

Aldret. *Jur. Allegat, cap.* 6., *n.* 15.
Amostaz. *de Caus. Pijs lib.* 5., *cap.* 3., *n.* 68.
Ciarlin. *Controv. Forens. cap.* 50., *n.* 3.
Cirin. *Nex. Eccles. jurisdict. cap.* 6., *n.* 190.
Crispin. *Visit. Pastor. part.* 1., §. 15., *n.* 2.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 6., *n.* 163.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 33., §. 4., *n.* 32.
Konig. *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 31. *sub n.* 14.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Regulares *fol.* 729.
Leo *in Thesaur. For. Eccles. part.* 1., *cap.* 8., *n.* 63.
Milazo *Assert. Jur.* 5., *n.* 27.

Mat-

Matthæuc. *Official. Cur. Eccleſ. cap. ultim. n.* 20.
Nicolius *Lucubr. Canon. lib.* 1., *tit.* 29., *pag*: *62.*, *tom.* 2.
Novar. *in Lucer. Regular. Verb.* Delinquens *n.* 1., *pag.65.*
Piaſec. in *Prax. Epiſcop. part.* 2., *cap.* 3., *ſub n.* 42.
Pignatel. *in Conſult. Canon. tom.* 8., *conſ.* 125., *n.* 5.
Squillant. *de oblig.*, & *privileg. Epiſcop. part.* 3., *cap.* 10. *n.* 41.
Ugolin. *de Offic.*, & *Poteſt. Epiſcop. cap.* 20., §. 8., *n.* 1.
Panimol. *Deciſ.* 84., *adnot.* 3., *n.* 13.
Pilaja *Deciſ. Pontif. lib.* 1., *deciſ.* 12., *n.* 50.
Sperel. *Deciſ.* 38., *n.* 17., *tom.* 1.

CAPUT IV.

Ecclesias quascumque Episcopi, & alii majores Prælati, quoties opus fuerit, visitent; omnibus, quæ huic Decreto obstare possent, sublatis.

I. Capitula Cathedralium, & aliarum majorum Eccleſiarum, illorumque perſonæ, nullis exemptionibus, conſuetudinibus, ſententiis, juramentis, concordiis, quæ tantùm ſuos obligent auctores, non etiam ſucceſſores, tueri ſe poſſint, quo minus à ſuis Epiſcopis, & alijs majoribus Prælatis, per ſe ipſos ſolos, Seſſ.25., c.6. de Refor, & c. 4 de Reform. Seſſ.14.

Barboſ. *de Offic.*, & *Poteſt. Epiſcop. part.* 3., *allegat.* 73., *n.* 4.
Fuſcus *de Viſitat. lib.* 1., *cap.* 15., *n.* 3.
Gratian. *in Diſceptation. Forenſ. to.* 1., *diſc.* 154., *n.* 40.
Lambertin. *de Synod. Diœceſ. lib.* 13., *cap.* 9., *n.* 5.
Leo *in Theſaur. For. Eccleſ. part.* 2., *cap.* 2., *n.* 64.
Ludovicus a Saravia *de Juriſd. Adjunctor. qu.* 26. *ſub n.* 19.
Spada *Conſil.* 155., *n.* 2., *tom.* 1.
Ugolin. *de Offic.*, & *Poteſt. Epiſc. part.* 2., *cap.* 49., §. 5., *n.* 3.
Rota *Deciſ.* 743., *n.* 1., *part.* 1. *Diverſor.*
Cor. Dunozet. Jun. *Deciſ.* 209., *n.* 2.
Burgen. *Juris viſitandi de Bribieſca* 27. *Junij* 1716. §. Abſque *coram Cerro*.
S. C. C. *in Gerunden. Juriſdictionis ſuper adjunctis*, & *viſitatione Cathedralium* 27. *Januarij*, & 16. *Martij* 1748.

II. vel illis, quibus ſibi videbitur, adjunctis, juxta canonicas ſanctiones, Infrà Seſſ. ult. de Reform. c. 6.

Antonel. *de Regim. Eccleſ. lib.* 5., *cap.* 7., *n.* 34.
Fagnan. *in Cap.* Quum Venerabilis *de Cenſib. n.* 4.
Gavant. *in Manual. Epiſcop. Verb.* Viſitatio *n.* 4.
A Saravia *de Juriſdict. Adjunctor. qu.* 24., *n.* 13.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privileg. Epiſc. part.* 1., *cap.* 3., *n.* 27.
Thomaſin. *de Vet.*, & *Nov. Eccleſ. Diſcipl. part.* 1., *lib.* 3., *cap.* 45. *ſub n.* 10.
Ventrigl. *in Prax. Eccleſ. tom.* 2., *adnot.* 24., *n.* 13.

III. toties, quoties opus fuerit, viſitari, corrigi, & emendari, etiam auctoritate Apoſtolica, poſſint, & valeant.

Daniel de Nobilib. *tom.* 1., *disput.* 26., *n.* 4.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Episcopi jurisdictio.
Piasec. *in Prax. Episcop. part.* 2., *cap.* 3., *n.* 5.
Spada *in Consil.* 155., *n.* 38., *tom.* 1.
Tondut *qu.*, *& resol. Benef. part.* 1., *cap.* 61., *n.* 3.
Rota *decis.* 1029. *n.* 2. *cor. Emerix. Jun.*
Eadem cor. Molin. *decis.* 846., *n.* 83., *part.* 2., *tom.* 3.

Episcopi in aliena Diœcesi nec Pontificalia exerceant, nec Ordines conferant.

CAPUT V.

I. Vide Conc. I. Nicen. c. 15., & 16., & Arelat. c. 23., & II Antioch. sub Jul. I. cap. 3. Sard. cap. 18., & 19., & III. Carth. 9. cap. 20. 21., & Aur III. cap. 15. cap. Placuit. cum seq. 7. qu. 1., & in l. Sess. 14. de Refor. c. 2., 3., & 8.

I. NUlli Episcopo liceat, cujusvis privilegij prætextu, Pontificalia in alterius Diœcesi exercere, nisi de Ordinarij loci expressa licentia, & in personas eidem Ordinario subjectas tantùm:

Alzedo *de Præcellent. Episcopal. Dignit. cap.* 13., *pag.* 156., *num.* 90.
Argyr *in Discept. Eccles. lib.* 4., *Discept.* 6., *n.* 3., *to.* 2.
Bayo *in Prax. Eccles. part.* 3., *tom.* 2., *qu.* 66., *n.* 3.
Campanil. *in Diverf. Jur. Canon. rubr.* 9., *cap.* 6. *sub n.* 6.
Capon. *in Discept. Forens. tom.* 1., *discept.* 16., *n.* 4., *& tom.* 5., *discept.* 390., *n.* 1.
Cirin. *Nex. Eccles. jurisd. cap.* 6., *n.* 96.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 22. *sub n.* 9.
Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Episcopus quoad Diœcesim alienam.
Pastor *de Benef. Eccles. lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 36.
Pax Jordan. *in Elucubr. part.* 1., *lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 119.
Pellizar. *in Manual. Regular. tom.* 2., *tract.* 8., *cap.* 5., *num.* 68.
Piasec. *in Prax. Episcop. part.* 2., *cap.* 4., *n.* 80.
Pignatel. *tom.* 2., *consult.* 1., *n.* 1., *tom.* 4., *consult.* 106., *n.* 6., *& tom.* 7., *consult.* 45., *n.* 17.
Squillant *de Oblig.*, *& Privileg. Episcop. part.* 2., *cap.* 3., *num.* 1.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 24., *n.* 3.
Ugolin *de Offic.*, *& Potest. Episcop. cap.* 2., §. 2., *n.* 5.
Wiestner *in Instit. Canon. lib.* 1., *tit.* 8., *n.* 13. *& cap.* 4., §. 14. *sub n.* 3.
Zerol. *in Prax. Episcop. part.* 1. *Verb.* Archiepiscopus. *Vers.* Ad secundum, *& part.* 2. *Verb.* Episcopus. *Vers.* Secundo.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 104.
Rota *in Ferrarien. Jurisdictionis super bono jure* 6. *Maij* 1735. §. 3. *cor. Eminentissimo Crescentio.*

II. Si secus factum fuerit, Episcopus ab exercitio Pontificalium,

Engel

Engel *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 11., §. 2., *n.* 13.
Gavant. *in Manual. Episc. Verb.* Ordo in genere *n.* 55.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccles. part.* 2. *Verb.* Ordines recepti *cap.* 16., *n.* 7.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 7., *cons.* 72., *n.* 3., & *tom.* 10., *Cons.* 154., *n.* 1.
Vulp. *in Prax. Eccles. cap.* 8., *n.* 22.

III. & sic ordinati ab exequutione Ordinum sint ipso jure suspensi.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 595., *n.* 48.
Guttierez *Qu. Canon. lib.* 1., *cap.* 26., *n.* 24.
Majulin. *de Irregularit. lib.* 4., *cap.* 20., *n.* 1.
Piasec. *in Prax. Episcop. part.* 1., *cap.* 1., *n.* 46.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 2., *cons.* 66., *n.* 10.
Ventrigl. *in Prax. Eccles. part.* 1., *adnot.* 23., §. 2., *n.* 19.

Indictio futuræ Sessionis.

Placetne Vobis, proximam futuram Sessionem celebrari die Jovis feria quinta post primam Dominicam subsequentis Quadragesimæ, quæ erit dies tertia mensis Martij? *Responderunt*, Placet.

SESSIO SEPTIMA

Celebrata die III. Mensis Martij MDXLVII.

Decretum de Sacramentis.

PROŒMIUM.

AD consummationem salutaris de Justificatione doctrinæ, quæ in præcedenti proxima Sessione uno omnium Patrum consensu promulgata fuit; consentaneum visum est de Sanctissimis Ecclesiæ Sacramentis agere, per quæ omnis vera justitia, vel incipit, vel cœpta augetur, vel amissa reparatur: propterea Sacrosancta Oecumenica, & Generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, ad errores eliminandos, & extirpandas hæreses, quæ circa sanctissima ipsa Sacramenta hac nostra tempestate, tum de damnatis olim à Patribus nostris hæresibus suscitatæ, tum etiam de novo adinventæ sint, quæ Catholicæ Ecclesiæ puritati, & animarum saluti magnopere officiunt; sanctarum Scripturarum doctrinæ, Apostolicis traditionibus, atque aliorum Conciliorum, & Patrum consensui inhærendo, hos præsentes Canones statuendos, & decernendos

c Nulla. de Cons. Dist. 4.

dos

dos censuit; reliquos, qui supersunt ad cœpti operis perfectionem, deinceps, divino Spiritu adjuvante, editura.

DE SACRAMENTIS
IN GENERE.

CANON I.

Conc. Florent. in Decretis Eugenij ad Armenos.

C. Ad abolendam. de hæret.

Si quis dixerit, Sacramenta novæ legis non fuisse omnia à Jesu Christo Domino nostro instituta; aut esse plura, vel pauciora, quàm septem, videlicet, Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem, & Matrimonium; aut etiam aliquod horum septem non esse verè, & propriè Sacramentum, anathema sit.

Bellarminus *de Effect. Sacram. lib.* 2., *cap.* 24., *tom.* 3.
Berti *de Theol. Discipl. tom.* 3., *lib.* 30., *cap.* 5., *prop.* 1.
Bontempius *in Fascicul. Flor. Moral. tract.* 10., *tit.* 5., *n.* 38. *Vers.* Ex SS. Canonibus.
Boucat *de Sacram. in gener. tom.* 8., *cap.* 2., *punct.* 5., *conclus.* 2., *part. ultim.*, & *sect.* 4., *punct.* 1.
Boyvin *de Sacram. cap.* 1., *qu.* 2., *conclus.* 1., *pag.* 5., & *disp.* 2., *qu.* 3., *pag.* 98.
Colet *in Instit. Theolog. tom.* 4., *cap.* 1. *de Sacram. in gener. pag.* 12.
Concina *eod. tractat. tom.* 8., *diss. unic.*, *cap.* 7.
Droit *de Re Sacram. tom.* 1., *lib.* 1., *qu.* 2., *cap.* 2., *pag.* 18.
Fagnan. *in Cap.* Omnis de Pœnit., & Remiss. *sub n.* 21.
Gotti *in* 3. *part. S. Thomæ de Sacram. qu.* 3., *dub.* 1.
A S. Gregorio *in universal. tractat. lib.* 3. *de Sacram. in gener. cap.* 8., *n.* 5.
Melchior Canus *Relect. de Sacram. Causant. Gratia part.* 4., *conclus.* 7.
Natalis Alexander *in Theol. Moral. tom.* 2., *lib.* 2. *de Sacram. in Gener. cap.* 4., *art.* 1.

CANON II.

Si quis dixerit, ea ipsa novæ Legis Sacramenta à Sacramentis antiquæ Legis non differre, nisi quia cœremoniæ sunt aliæ, & alij ritus externi, anathema sit.

Bellarminus *de Sacram. Effect. lib.* 2., *cap.* 14., *tom.* 3.
Clericat. *de Sacram. in gener. decis.* 1., *n.* 5.
Colet *in Instit. Theol. eod. tract. tom.* 4., *cap.* 1. *pag.* 11.
Æstius *in* 4. *Sentent. dist.* 1., §. 27., *pag.* 25.
Habert *in Theol. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 5. *de Sacram. cap.* 4., *pag.* 21.

Maldo-

Maldonatus *eod. tract. cap.* 3., *tom.* 1.
De Marinis *tom.* 2. *in* 3. *partem qu.* 62., *cap.* 9., *pag.* 44.
Melchior Canus *Relect. de Discrimin. inter. Nov.*, *& Veter. Sacram. part.* 5.
Natalis Alexander *in Theol. Dogmat.*, *lib.* 2. *de Sacram. in gener. propos.* 4., *tom.* 2.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 2., *Cons.* 164. *Vers.* Solùm.
Suarez *in* 3. *partem qu.* 62., *art.* 1., *sect.* 2., *pag.* 57.
Valentia *in* 3. *partem disput.* 3. *de Sacram. in gener. qu.* 3. *punct.* 3., *pag.* 566.

CANON III.

Si quis dixerit, hæc septem Sacramenta ita esse inter se paria, ut nulla ratione aliud sit alio dignius, anathema sit. c. Nihil. de Consf. Dist. 2. cum sim.

Campanil. *in Diversf. Jur. Canon. rubr.* 1., *n.* 14.
Concina *de Sacram. in gener. tom.* 8., *dissert. unic.*, *cap.* 7., *n.* 19.
Droit. *de Re Sacrament. lib.* 1., *qu.* 2., *tom.* 1.
Gotti *in* 3. *partem S. Thom. de Sacram. in gen. tom.* 2. *de Ord. Sacr. Nov. Legis* §. 2., *dub.* 2.
Isambertus *de Sacram. in gener. ad qu.* 62., *disp.* 2., *art.* 4., *pag.* 65.
Layman *in Theolog. Moral. lib.* 5., *tract.* 4., *cap.* 1., *n.* 3.
De Marinis *tom.* 2. *in* 3. *partem part.* 1., *quæst.* 65., *cap. unic.*, *pag.* 122.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccles. Univ. tom.* 3., *part.* 5., *tit.* 41., §. 1., *n.* 3.
Suarez *in* 3. *partem qu.* 65., *art.* 3., *pag.* 761.
Tournely *de Sacram. in gener. qu.* 2., *art.* 4., *pag.* 58.
Vasquez *in* 3. *partem qu.* 65., *art.* 3., *pag.* 273.

CANON IV.

Si quis dixerit, Sacramenta Novæ Legis non esse ad salutem necessaria, sed superflua; & sine eis, aut eorum voto per solam fidem homines à Deo gratiam justificationis adipisci, licèt omnia singulis necessaria non sint, anathema sit. Sup. Sess. 6. de Justif. cap. 5., & can. 7.

Boucat *de Sacram. in gener. tom.* 6., *art.* 4., *dissert. unic.*
Boyvin *de Sacram. cap.* 1., *qu.* 6., *conclus.* 1., *pag.* 15.
Campanil. *in Diverf. Jur. Can. rub.* 1. *sub num.* 10. *Vers.* Quia.
Concina *de Sacram. in gener. tom.* 8., *cap.* 4., *dissert. unic.*
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 1. *in proœm. sub n.* 12.
Gotti *in* 3. *partem S. Thom. de Sacram. necessitat. tom.* 2., *dub.* 2., §. 2.
Silvius *in* 3. *partem qu.* 65., *art.* 4., *pag.* 197.

Suarez *in 3. partem qu. 62., art. 1., sect. 1., pag. 56.*

CANON V.

Si quis dixerit, hæc Sacramenta propter solam fidem nutriendam instituta fuisse, anathema sit,

Concina *de Sacram. in gener. tom. 8., cap. 8., dissert. unic.*
Cucch. *in Instit. major. lib. 5., tit. 1., n. 12.*
Æstius *in 4. Sentent. dist. 1., §. 2., pag. 2.*
Gotti *in 3. partem S. Thom. tom. 2. de Sacram. essent., & necessit. dub. 6., §. 1.*
Natalis Alexander *in Theol. Dogm. tom. 2., lib. 2. de Sacram. in gener. prop. 3.*
Navarra *Oper. tom. 1., cap. 22. de Sacram. sub n. 2.*
Vasquez *in 3. partem qu. 62., art. 4., disput. 131., cap. 4., pag. 186.*

CANON VI.

Conc. Flor. sub Eug. IV. in decr. de Sacr.

Si quis dixerit, Sacramenta Novæ Legis non continere gratiam, quam significant; aut gratiam ipsam non ponentibus obicem non conferre; quasi signa tantùm externa sint acceptæ per fidem gratiæ, vel justitiæ, & notæ quædam Christianæ professionis, quibus apud homines discernuntur fideles ab infidelibus, anathema sit.

Boucat *de Sacram. in gener. tom. 6., dissert. unic., artic. 5., sect. 2.*
Boyvin *de Sacram. cap. ultim., qu. 1., pag. 41.*
Colet *in Instit. Theolog. tom. 4., cap. 7. de Sacram. in gener. pag. 699.*
Droit *de Re Sacram. lib. 8., cap. 1., §. 1., pag. 279.*
Gibert. *in Jur. Canon. tom. 3. de Sacram. tit. 1., sect. 2., pag. 316.*
Gonet. *de Sacram. in commun. disput. 3. de Gratia Sacrament. §. 1.*
A S. Gregorio *in univers. tract. lib. 3. de Sacram. in gener. cap. 6., n. 9.*
Habert *in Theol. Dogm., & Mor. tom. 5., cap. 4., pag. 21.*
De Marinis *tom. 2. in 3. partem qu. 62., art. 5., cap. 1., pag. 48.*
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract. 14., dist. 2., qu. 1., n. 5.*
Suarez *in 3. partem qu. 62., art. 4., sect. 1., pag. 62.*
Tournely *de Sacram. in gener. qu. 3., art. 1., pag. 72.*

CANON VII.

Si quis dixerit, non dari gratiam per hujusmodi Sacramenta semper, & omnibus, quantùm est ex parte Dei, etiam si ritè ea suscipiant, sed aliquando, & aliquibus, anathema sit.

Concina *de Sacram. in gener. tom. 8., cap. 8., qu. 4., n. 28.*

Droen *de Re Sacram. tom.* 1., *lib.* 1., *cap.* 1., *qu.* 3.
Gotti *in* 3. *partem S. Thom. de Sacram. efficac. tom.* 2., *qu.* 4., *dub.* 2., §. 1.
A S. Gregorio *in Univerſ. Tractat. lib.* 3. *de Sacram. in cap.* 3., *n.* 5.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 1., *cap.* 6., *n.* 6.
Suarez *in* 3. *partem qu.* 61., *art.* 4., *ſect.* 5., *pag.* 74.
Vaſquez *in* 3. *partem qu.* 64., *diſp.* 135., *cap.* 4., *num.* 48. *pag.* 241.

CANON VIII.

Si quis dixerit, per ipſa novæ Legis Sacramenta ex opere operato non conferri gratiam, ſed ſolum fidem divinæ promiſſionis ad gratiam conſequendam ſufficere, anathema ſit.

Berti *de Theol. Diſcipl. tom.* 3., *lib.* 30., *cap.* 19., *prop.* 5.
Boucat *tom.* 6., *diſſ. unic. de Sacram. art.* 5., *ſeſſ.* 3.
Boyvin *de Sacram. cap. ultim. qu.* 4., *pag.* 46., & *qu.* 7., *pag.* 55.
Clericat. *de Sacram. in gener. deciſ.* 17., *n.* 1.
Colet *in Inſtit. Theol. tom.* 4., *cap.* 5. *eod. tract. pag.* 161.
Coninch. *de Sacram. in gener. ad qu.* 62. 3. *part. S. Thom. art.* 1., *dub.* 1., *pag.* 23.
Droit *de Re Sacram. lib.* 1., *qu.* 3., *cap.* 1., §. 1., *pag.* 29.
Gonet. *diſput.* 3. *de Grat. Sacram.* §. 1.
Iſambertus *eod. tract. ad qu.* 62., *diſp.* 3., *art.* 2., *pag.* 63.
Juvenin. *de Sacram. in gener. diſſ.* 1., *qu.* 7., *cap.* 1., *art.* 2.
Schmier *in Jur. Canon. Univ. tom.* 2., *lib.* 3., *tract.* 1., *part.* 2., *cap.* 1., *ſect.* 2., §. 1., *n.* 43.
Tournely *de Sacram. Pœnit. qu.* 2., *art.* 2., *pag.* 45., & *qu.* 3., *art.* 2., *pag.* 88.
Vanroy *tom.* 4. *Theol. in tract. de Sacram. in gener. cap.* 3., *qu.* 1. *pag.* 29.

CANON IX.

I. Si quis dixerit, in tribus Sacramentis, Baptiſmo ſcilicet, Confirmatione, & Ordine non imprimi characterem in anima, Inf. Seſſ. 23. Can. 4. ex Decretis Eugenii in Concil. Florent.

Bellarminus *de Effect. Sacram. tom.* 3., *lib.* 2., *cap.* 19., *prop.* 6.
Boucat *de Sacram. in gener. art.* 5., *concl.* 2.
Boyvin *eod. tract. qu. ult.*, *pag.* 60.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 16., *n.* 1., & *lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 7.
Gonet. *de Sacram. in gener. diſput.* 4. *de Character. Sacram. artic.* 1.
Gotti *in* 3. *partem S. Thomæ eod. tract. tom.* 2., *qu.* 5. *de Character. Sacram. dub.* 1., *n.* 3.

Grananier *in Decretal. tit.* 42. *sub n.* 2. *in fin. pag.* 644.
A S. Gregorio *in Universal. tract. lib.* 3. *de Sacram. in gener. cap.* 5., *n.* 2.
De Marinis *tom.* 2. *in* 3. *part. qu.* 63., *art.* 6., *cap.* 1., *pag.* 83.
Pax Jordan. *in Lucubr. tom.* 1., *lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 56.
Pichler *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 16., *n.* 1.
Pirhing. *eod. tract. lib.* 1., *tit.* 16.
Vasquez *in* 3. *partem qu.* 73., *art.* 4., *disput.* 134., *cap.* 1., *pag.* 219.
Rota *in recent. decis.* 355., *n.* 5. *in fin. part.* 4., *tom.* 1.

II. hoc est signum quoddam spirituale, & indelebile, unde ea iterari non possunt, anathema sit.
Bellarmin. *tom.* 3., *lib.* 2., *cap.* 19., *de Sacram. in gener.*
Berti *tom.* 3. *de Theol. Discipl. lib.* 30., *cap.* 22., *prop.* 2.
Campanil. *in Divers. Jur. Canon. rub.* 2., *n.* 22.
Clericat. *de Sacram. in gener. decis.* 19., *n.* 1.
Concina *eod. tract. tom.* 8., *qu.* 1., *cap.* 9., *n.* 5.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 1., *cap.* 7., *n.* 1.
Natalis Alexander *in Theol. Dogmat. tom.* 2., *lib.* 2. *de Sacram. in gener. art.* 3.
Paulut. *in Jurisprud. Sac. tom.* 2., *lib.* 5., *tract.* 7., *cap.* 8., *n.* 3.
Rosignol. *de Sacram. Nov. Leg. part.* 3. *de Confirmat. art.* 4., *n.* 1., & *art.* 5. *pariter n.* 1.
Vanroy *tom.* 4. *Theolog. in tract. de Sacram. in gener. cap.* 3., *qu.* 5., *pag.* 41.

CANON X.

Vide Conc. Carth. 4., c. 98, & Conc. Constant. ast art. 13 Johan. Wiclef. Inf Sess. 34. de Pœnit. c. 6.

Si quis dixerit, Christianos omnes in verbo, & omnibus Sacramentis administrandis habere potestatem, anathema sit.
Berti *de Theol. Discipl. lib.* 30., *cap.* 13. *propos.* 3.
Clericat. *de Sacram. in gener. decis.* 2., *n.* 2.
Droit *de Re Sacramentar. tom.* 1., *lib.* 1., *quæst.* 6., *cap.* 1., §. 1., *pag.* 59.
Æstius *in* 4. *Sentent. dist.* 1., §. 22., *pag.* 19.
Gibert. *in Jur. Canon. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 1., *sect.* 7., *n.* 1., *pag.* 317.
Gotti *in Theol. Schol. in* 3. *part. S. Thom. tom.* 2. *de Sacram. Ministro qu.* 7., *dub.* 1., §. 2.
Habert *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 5., *cap.* 9., *pag.* 66.
Juvenin. *de Sacram. in gener. quæst.* 5. *de Sacram. Ministro cap.* 1.
Valentia *in* 3. *partem disp.* 3. *de Sacram. in gener. qu.* 5., *punct.* 3., *pag.* 595.
Vasquez *in* 3. *partem qu.* 64., *disp.* 138., *cap.* 1., *pag.* 258.

CA-

CANON XI.

Si quis dixerit, in Ministris, dum Sacramenta conficiuut, & conferunt, non requiri intentionem saltem faciendi, quod facit Ecclesia, anathema sit.

Conc. Flor. in Decretis Eugenij

Berti *de Theol. Discipl. lib.* 30., *cap.* 16., *prop.* 1., & 2.
Boyvin *de Sacram. cap.* 2., *qu.* 3., *pag.* 30.
Colet *in Instit. Theol. tom.* 4., *cap.* 2., *pag.* 70.
Concina *de Sacram. in gener. dissert. unic. lib.* 1., *cap.* 11., §. 3.
Droit *de Re Sacram. lib.* 1., *qu.* 6., *cap.* 3., *sect.* 1., §. 2., *pag.* 93.
Habert *in Theol. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 5. *de Sacram. in gener. cap.* 10., *pag.* 69., & *tom.* 8. *eod. tract. cap.* 3., *pag.* 533.
Isambert. *eod. tract. ad quæst.* 64. 3. *part. disp.* 6., *art.* 1., *pag.* 132.
De Marinis *tom.* 2. *in* 3. *part. qu.* 64., *art.* 10., *cap.* 9., *pag.* 113.
Piasec *in Prax. Episc. part.* 1., *sub n.* 50. *Ver.* Requiritur.
Rosignol. *de Sacram. Nov. Leg. part.* 2. *de Baptism. qu.* 3., *art.* 4., §. 1., *n.* 5.
Suarez *in* 3. *partem qu.* 64., *disp.* 13., *sect.* 2., *pag.* 150.

CANON XII.

Si quis dixerit, Ministrum in peccato mortali existentem modò omnia essentialia, quæ ad Sacramentum conficiendum, aut conferendum pertinent, servaverit, non conficere, aut conferre Sacramentum, anathema sit.

Idem error damnatur in Wiclef. à Conc. Constan. Sess. 8., c. Multæ. c. Remissionem. c. Christus. cum plur. seq. 1. q. 1. c. ult. 15., q. ult.

Concina *de Sacram. in gener. tom.* 8., *dissert. unic.*, *lib.* 1., *cap.* 1., §. 5., *qu.* 6., *n.* 11.
Colet *in Instit. Theol. tom.* 4., *cap.* 2., *pag.* 25.
Ægydius Coninch. *de Sacram. in gener. ad qu.* 63., *art.* 5., *pag.* 57.
Frances *de Ecclef. Cathed. cap.* 19., *n.* 133.
Gibert. *in Jur. Canon. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 1., *sect.* 4., *n.* 1., *pag.* 316.
Gonet. *de Sacram. in gener. disput.* 6., *art.* 3. *de Sacram. Ministro*.
Isambertus *eod. tract. ad qu.* 64., *dist.* 4., *art.* 3., *pag.* 124.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 1., *qu.* 4., *n.* 43.
Vasquez *in* 3. *partem quæst.* 64., *disputat.* 137., *cap.* 2., *pag.* 254.

CANON XIII.

Si quis dixerit, receptos, & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus, in solemni Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut sine peccato à Ministris pro libito omitti, aut in novos alios per quemcumque Ecclesiarum Pastorem mutari posse, anathema sit.

Besombes *de Sacram. sect.* 1., *cap.* 1., *propos.* 3.; *& sect.* 4., *cap.* 1.

Berti *de Theol. Discipl. lib.* 30., *cap.* 23., *prop.* 2.

Contenson. *lib.* 11., *part.* 4., *dissert.* 1., *cap.* 1., *specul.* 3., *pag.* 46.

Droit *de Re Sacram. lib.* 1., *qu.* 7., *pag.* 123.

Gotti *in Theolog. Scholast. tom.* 2. *in* 3. *part. S. Thom. qu.* 9., *dub.* 1., *& seq.*

A S. Gregorio *in univers. tractat. lib.* 3. *de Sacram. in gener. cap.* 9., *n.* 13.

Habert *in Theolog. Dogmat., & Moral. tom.* 5. *de Baptism. cap.* 4., *pag.* 195.

Juvenin. *de Sacram. in gener. dissert.* 1., *qu.* 7., *cap.* 3.

Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccles. cap.* 21. *sub n.* 18.

Suarez *in* 3. *part. qu.* 65. *disp.* 15., *sect.* 2., *pag.* 175.

Tournely *de Sacram. in gener. qu.* 1., *art.* 4., *pag.* 24.

Valentia *in* 3. *part. disp.* 3. *eod. tract. qu.* 1., *punct.* 4., *pag.* 542.

DE BAPTISMO.

CANON I.

Aug. Enchiridij c. 47., c. Aliud. & c. Non regenerabantur. de Conf. Dist. 4.

Si quis dixerit, Baptismum Johannis habuisse eamdem vim cum Baptismo Christi, anathema sit.

Campanil. *in divers. Jur. Canon. rub.* 1., *n.* 29.

Crespesius *in Summa Ecclesiast. Disciplin. Verb.* Baptismus; *Vers.* Baptismus Johannis.

Cucch. *in Instit. major. lib.* 2., *tit.* 3. *de Baptismo n.* 13., *fol.* 21.

Frances *de Eccles. Cathedr. cap.* 19., *n.* 10.

Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 7., *n.* 15.

Gibert. *in Jur. Canon. tom.* 3. *de Baptism., titul.* 2., *sect.* 1., *num.* 14.

Lauræa *in Epitom. Canon. Verb.* Baptismus.

Habert *in Theol. Dogmat., & Moral. tom.* 5. *de Baptismo cap.* 1., *pag.* 177.

Natalis Alexander *in Theol. Moral. lib.* 2. *de de Baptismo cap.* 2., *proposit. unic., pag.* 278.

Navarra *Oper. tom.* 2., *cap.* 22. *de Baptismo n.* 6.

Rosignol. *de Sacram. Nov. Leg. part.* 2. *de Baptism. qu.* 1., *art.* 1., *n.* 1.

Tournely *de Sacram. Baptism. qu.* 1., *art.* 5., *pag.* 71.

CANON II.

c. Penul de Bapt. c. Filius. & c. non dubito. de Cons. Dist. 4. Johan. 3.

Si quis dixerit, aquam veram, & naturalem non esse de necessitate Baptismi; atque ideo verba illa Domini nostri Jesu Christi: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto: ad metaphoram aliquam detorserit, anathema sit.

An-

Antoinè *in Theol. Mor. in tract. de Baptism. pag.* 469.
Bellarminus *de Controv. tom. 3. de Sacram. Baptism. lib.* 1., *cap.* 2., *pag.* 112.
Bonacina *Oper. Moral. tom.* 1., *disput.* 2. *de Baptism. quæst.* 2., *punct.* 3., *n.* 1.
Bontempius *in Fascicul. Flor. Moral. tract.* 10., *tit.* 3., *n.* 16.
Colet *in Instit. Theolog. de Baptism. tom.* 4., *cap.* 2., *art.* 1., *pag.* 214.
Clericat. *de Baptism. decis.* 29., *n.* 3.
Dandin. *de Suspect. de Hæres. cap.* 3., *sect.* 3., *subsect.* 2., *n.* 1., & *seqq.*
Droit. *de Re Sacramentar. lib.* 2. *quæst.* 2., *cap.* 1., §. 2., *pag.* 130.
Æstius *in* 4. *Sentent. dist.* 2., §. 3., *pag. mihi* 35.
Gotti *in Theolog. tom.* 13. *in tract. de Baptism. qu.* 1., *dub.* 3., §. 2., *num.* 5.
Juvenin. *de Sacram. dissert.* 2., *qu.* 3., *cap.* 1., *art.* 2.
Quartus *de Benediction. tit.* 2., *sect.* 7., *Prælud.* 2.
Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 1., §. 7., *n.* 139.
Cortiada *decis. Cathalon.* 217., *n.* 26., *tom.* 3.
Pilaja *Decis. Pontific. tom.* 1., *decis.* 2., *lib.* 2., *n.* 5.

CANON III.

Si quis dixerit, in Ecclesia Romana, quæ omnium Ecclesiarum mater est, & magistra, non esse veram de Baptismi Sacramento doctrinam, anathema sit.

c. Non decet 12. Dist. c. Ad abolendam de hæret

Cavaler. *Instit. Canon. lib.* 2., *tit.* 2. *de Sacram. in gener.* §. Rursus Sacramentum *n.* 11., & 12., *pag.* 15.
Clericat. *de Sacram. Matrim. decis.* 13., *n.* 29.
Laurra *in Epitom. Canon. Verb.* Baptismus.
Navarra *Oper. tom.* 1., *cap.* 22. *de Sacrament. Baptism. num.* 6.
Petra *ad Constit. Apostol. tom.* 3., *pag.* 138., *n.* 32.

CANON IV.

Si quis dixerit, Baptismum, qui etiam datur ab Hæreticis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, cum intentione faciendi, quod facit Ecclesia, non esse verum Baptismum, anathema sit.

Conc. Flor. in Decr. Eug. c. Dictum §. quod verò cum 2. cap. seqq. 1., qu. 1.

Campanil. *in Diversor. Jur. Canon. rub.* 1. *sub n.* 103.
Colet *in Instit. Theolog. tom.* 4. *de Sacram. in gener. cap.* 2., *pag.* 42.
Dandin. *de Suspect. de Hæres. cap.* 3., *sect.* 3., *subsect.* 4., *n.* 29., & *seqq.*
Droit *de Re Sacram. lib.* 2., *qu.* 3., *cap.* 1., §. 2., *pag.* 141.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 2.
Juvenin. *de Sacram. qu.* 6., *artic.* 3., §. 6., *pag.* 70.

Lay-

Layman *in Theolog. Moral. lib.* 5., *tract.* 1., *cap.* 4., *n:* 5.
Natalis Alexander *eod. tract. lib.* 2., *cap.* 5., *prop.* 3., *pag. mihi* 338.
Reiffenstuel *in Jur: Canon. lib.* 1., *tit.* 1., §. 7., *n.* 143.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 2., *decis.* 2., *n.* 6.

CANON V.

Johan. 3. e Nulla praeter. de Conf. Distinct. 5.

Si quis dixerit, Baptismum liberum esse, hoc est non necessarium ad salutem, anathema sit.

Antoine *in Theol. Moral. de Baptism. pag.* 471.
Bellarmin. *de Controv. tom.* 3., *lib.* 1., *cap.* 4. *de Sacram: Baptism. pag.* 114. *in fin.*
Bonaccina *de Baptism. disp.* 2., *qu.* 2., *punct.* 2., *prop.* 1., *to.* 1.
Bontempius *in Fascicul. Flor. Moral. tract.* 10., *tit.* 2., *n.* 3. *Vers.* Tandem.
Frances *de Eccles. Cathedr. cap.* 19., *n.* 79.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 7., *n.* 1., & 2.
A S. Gregorio *in Universal. tract. cap.* 15., *n.* 9.
Habert *in Theolog. Dogm.*, & *Mor. lib.* 5. *de Baptism. cap.* 9., *pag.* 232.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 2., *cap.* 6., *n.* 6.
Mastrius *in ead. eod. tract. disp.* 17., *qu.* 1., *art.* 1., *n.* 4.
Rosignol. *de Sacram. Nov. Leg. part.* 2. *de Baptism. qu.* 1., *art.* 4., *n.* 3.
Tournely *de Sacram. Baptism. qu.* 2., *art.* 1., *pag.* 99.

CANON VI.

Si quis dixerit, baptizatum non posse, etiam si velit, gratiam amittere, quantumcumque peccet, nisi nolit credere, anathema sit.

Bellarmin. *de Controv. tom.* 3., *lib.* 1., *cap.* 14. *de Sacram. Baptism. pag.* 137.
Billuart. *in Cursu Theolog. tom.* 3. *in* 3. *partem de Baptismo diss.* 4., *art.* 1., *pag.* 577.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5. *de Baptism. tit.* 2., *n.* 125.
Grananiet. *in Decretal. tit.* 42. *n.* 7., *pag.* 650.
Navarra *ibid. loc. sup. cit.*
Rosignol. *de Sacram. Nov. Leg. part.* 2. *de Baptism. qu.* 9., *artic.* 10., *n.* 12.

CANON VII.

Gal. 5.

Si quis dixerit, baptizatos per Baptismum ipsum solius tantum fidei debitores fieri, non autem universae Legis Christi servandae, anathema sit.

Bellarminus *de Controv. tom.* 3., *lib.* 1., *cap.* 15. *de Sacram. Baptism. pag.* 139.
Billuart. *in Cursu Theolog. tom.* 3. *in* 3. *partem diss.* 4., *art.* 1., *pag.* 577.

Droit

Droit *de Re Sacramentar. lib.* 2., *quæst.* 4., *cap.* 2., §. 2., *pag.* 158.

Gibert. *in Jur. Canon. tom.* 3., *tit.* 2., *de Baptism. sect.* 13., *n.* 14., *pag.* 9.

Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Baptizatorum obligationes.

Natalis Alexander *in Theol. Mor. lib.* 2. *de Baptism. cap.* 8., *prop.* 9., *pag.* 467.

CANON VIII.

Si quis dixerit, baptizatos liberos esse ab omnibus Sanctæ Ecclesiæ præceptis, quæ vel scripta, vel tradita sunt, ita ut ea observare non teneantur, nisi se sua sponte illis submittere voluerint, anathema sit.

Bellarminus *de Controv. tom.* 3., *lib.* 1., *cap.* 16. *de Sacram. Baptism. pag.* 140.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 3., *n.* 127.

Navarra *Oper. tom.* 1., *cap.* 22. *de Sacram. Baptism. n.* 6:

Natalis Alexander *in Theol. Moral. lib.* 2. *de Baptism. prop.* 10., *pag.* 492.

CANON IX.

Si quis dixerit, ita revocandos esse homines ad Baptismi suscepti memoriam, ut vota omnia, quæ post Baptismum fiunt, vi promissionis in Baptismo ipso jam factæ, irrita esse intelligant; quasi per ea, & fidei, quam professi sunt, detrahatur, & ipsi Baptismo, anathema sit.

Bellarminus *de Controv. tom.* 3. *de Sacram. Baptism. lib.* 1., *cap.* 17., *pag.* 141.

Billuart *loco sup. cit.*

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 2., *n.* 126.

Natalis Alexander *in Theol. Mor. lib.* 2. *de Baptism. cap.* 8., *prop.* 11., *pag.* 500.

CANON X.

Si quis dixerit, peccata omnia, quæ post Baptismum fiunt, sola recordatione, & fide suscepti Baptismi, vel dimitti, vel venialia fieri, anathema sit.

Bellarminus *de Controv. tom.* 3. *de Sacram. Baptism. cap.* 18., *pag.* 141.

Droit *de Re Sacramentar. lib.* 2., *quæst.* 4., *cap.* 3., §. 1., *pag.* 162.

Æstius *in* 4. *Sentent. distinct.* 4., §. 8., *pag.* 56.

Navarra *loc. sup. cit.*

CANON XI.

Si quis dixerit, verum, & ritè collatum Baptismum iterandum esse illi, qui apud infideles fidem Christi negaverit, quum ad pœnitentiam convertitur, anathema sit. c. Majores §. ult. de Baptism.

Antoine *in Theol. Moral. de Baptism. pag.* 471.

Bil-

Billuart. *in Curf. Theolog. to.* 3. *in* 3. *part. Differt.* 3. *art.* 2. *pag.* 528.

Campanil. *in Diverf. Jur. Canon. Rubr.* 1. *n.* 24.

Colet *in Inftit. Theolog. tom.* 4: *de Sacram. art.* 4. *pag.* 306.

Cucch. *in Inftit. Major. lib.* 5., *tit.* 2. *fub n.* 138. *verf.* Quin etiam.

Dandin. *de fufpect. de Hæref. cap.* 3. *fect.* 3., *Subfect.* 4. *n.* 4., & *n.* 39.

Gibert. *in Jur. Canon. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 2. *fect.* 14., *n.* 15. *pag.* 10.

Gotti *in Theolog. tom.* 13. *in tract. de Baptifm. qu.* 1. *dub.* 8. §. 1. *pag.* 183.

Layman *in Theolog. Moral. lib.* 5. *tract.* 2. *cap.* 5. *n.* 2. *verf.* De Numerica.

Schmalzgrueber *in Jur. Canon. lib.* 3. *tit.* 42. *n.* 57.

CANON XII.

Si quis dixerit, neminem effe baptizandum, nifi ea ætate, qua Chriftus baptizatus eft, vel in ipfo mortis articulo; anathema fit.

Bellarminus *de Controv. tom.* 3. *de Sacram. Baptifm. lib.* 1. *cap.* 8. *pag.* 125.

Clericat. *de Baptifm. dec.* 23. *n.* 12.

Cucch. *in Inftit. Major. lib.* 5. *tit.* 2. *n.* 23.

Droit *de Re Sacram. lib.* 2. *qu.* 6. *cap.* 2. §. 1. *pag.* 188.

Æftius *in* 4. *Senten. Diftinct.* 4. §. 24. *pag.* 71.

Frances *de Ecclef. Cathedr. cap.* 19. *n.* 20.

Habert *in Theolog. Dogm.*, & *Moral. tom.* 5. *de Baptifm. cap.* 7. *pag.* 220.

Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Baptifmus in qua ætate fufcipiendus.

Navarra *loc. fup. cit.*

Reiffenftuel *in Jur. Canon. lib.* 1. *tit.* 1. *n.* 146.

CANON XIII.

Si quis dixerit, parvulos, eo quod actum credendi
I. non habent, fufcepto Baptifmo inter fideles computandos non effe; ac propterea, quum ad annos difcretionis pervenerint, effe rebaptizandos;

Aug. l. 1. de Pec. m. & Rem. c. 19 & l. 5. c. 2.

Cucch. *in Inftit. Major. lib.* 5. *tit.* 1. *n.* 22.

Dandin. *de Sufpect. de Hæref. cap.* 3. *fect.* 3. *fubfect.* 3. *n.* 12.

Habert. *in Theolog. Dogmat.* & *Moral. tom.* 5. *de Baptif. cap.* 7. *pag.* 220.

Rofignol. *de Sacram. Nov. Leg. part.* 2. *de Baptifmo qu.* 3. *art.* 1. *fect.* 4. *n.* 10.

Tournely *de Sacram. Baptifm. qu.* 2. *art.* 3. *pag.* 155.

II. aut præftare omitti eorum Baptifma, quam eos non actu pro-

proprio credentes, baptizari in sola fide Ecclesiæ, anathema sit.
Berti *de Theol. Discipl. lib.* 31., *cap.* 16., *proposit. unic. pag.*, 504.
Æstius *in* 4. *Senten. Distinct.* 4. §. 28. *pag.* 75.
Juvenin. *de Sacr. Diss.* 2. *Qu.* 7. *cap.* 1. *art.* 8. *pag.* 73.
Natal. Alex. *in Theo. Mor. lib.* 2. *de Bap. c.* 4. *prop.* 1. *pag.* 300.
Silvius *in* 8. *part. Qu.* 68. *art.* 9. *pag.* 224.

CANON XIV.

Si quis dixerit hujusmodi parvulos baptizatos, quùm adoleverint, interrogandos esse, an ratum habere velint, quod Patrini eorum nomine, dum baptizarentur, polliciti sunt: &, ubi se nolle responderint, suo esse arbitrio relinquendos; nec alia interim pœna ad Christianam vitam cogendos, nisi, ut ab Eucharistiæ, aliorumque Sacramentorum perceptione arceantur, donec resipiscant, anathema sit.

Bellarmin. *de Controv. to.* 3. *de Sac. Baptis. lib.* 1., *cap.* 8., *n.* 125.
Concina *in Theolog. Christ. de Sacram. lib.* 2., *dissert.* 1., *cap.* 12., *n.* 5., *pag.* 102.
Contensonius *in Theolog. Ment.*, & *Cord. tom.* 7., *lib.* 11., *par.* 1., *dissert.* 3., *cap.* 1., *pag.* 279., & *seq.*
Droit *de Re Sacramentar. lib.* 2., *cap.* 2., *n.* 2., *pag.* 191.
Habert *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 5. *de Baptism. cap.* 7., *pag.* 220.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Baptizandorum dispositiones.
Perez. *de Matrim. disput.* 27., *sect.* 4. *sub n.* 6.
Tournely *de Sacram. Baptism. qu.* 2., *art.* 3., *pag.* 157.

DE CONFIRMATIONE.

CANON I.

Si quis dixerit, Confirmationem baptizatorum otiosam cæremoniam esse, & non potius verum, & proprium Sacramentum; aut olim nihil aliud fuisse, quam catechesim quamdam, qua adolescentiæ proximi fidei suæ rationem coram Ecclesia exponebant, anathema sit.

c. Nullus ministrorum de Cons. Dist. 4.

Bontemp. *in Fascicul. flor. moral tractat.* 10., *tit.* 5., *n.* 38., *vers.* Ex SS. Canonibus.
Boyvin *de Sacram. disput.* 2., *qu.* 2., *pag.* 96.
Clericat. *de Confirmat. decis.* 53., *n.* 4.
Concina *in Theolog. Christian. de Sacram. lib.* 2., *dissert.* 2., *cap.* 1., *n.* 10., *pag.* 120.
Dandin. *de Suspect. de Hæres. cap.* 3., *sect.* 3., *subsect.* 1., *n.* 8. *cum seqq.*
De Gonteriis *in Conc. Provincial. Avenion. tit.* 27., *pag.* 111.
Isambert. *tom.* 2., *disput. in* 3. *part. S. Thomæ, disput.* 1. *ad qu.* 72., *artic.* 1., *pag.* 275.
Natal. Alex. *in Theolog. Dogmat. lib.* 2. *de Sacram. tract.* 3. *cap.*

3., cap. 1., art. 1., *proposit. unic.*, pag. 300.
Tournely *de Sacram. Confirmat. qu.* 1., *art.* 2., *pag.* 212.
Venespen. *in Jur. Eccles. Univ. par.* 2., *tit.* 3., *cap.* 1., *n.* 1.
Vitasse *in tract. Theol. to.* 7. *de Sacr. Confir. art.* 2., *pag.* 12.

Vide fin. Epist. Urbani I. *Ad omnes* & c. c. 1. eum, seq de conf Dist. 5.

CANON II.

Si quis dixerit, injurios esse Spiritui Sancto eos, qui sacro Confirmationis chrismati virtutem aliquam tribuunt, anathema sit.

Berti *de Theologic. disciplin. lib.* 32., *cap.* 2., *prop.* 2., *pag.* 20.
Bonaccin. *Oper. Moral. tom.* 1., *disput.* 3. *de Confirmat. qu. unic.*, *punct.* 3., *proposit.* 1., *n.* 1., *pag.* 45.
Cucch. *in Instit. major. lib.* 3., *tit.* 3., *n.* 24.
Droit *de Re Sacram. lib.* 1., *cap.* 2., *pag.* 39.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram.*, *tit.* 13., *sect.* 1., *n.* 2., *pag.* 327.
Habert. *in Theolog. Dogmat.*, & *Moral. tom.* 5. *de Confirmat.*, *cap.* 3., *pag.* 306.
Silvius *in* 3. *part. S. Thom. qu.* 62., *art.* 7., *pag.* 247.
Tournely *de Sacram. Confirm. qu.* 2., *art.* 2., *pag.* 261.
Vitasse *in tract. Theolog. de Euchar. art.* 2., *sect.* 2., *assert.* 1., *pag.* 12., & *to.* 7. *de Sacram. Confirm. art.* 2., *sect.* 2.

CANON III.

a. Manus de conf. Dist 6. Con. Flor. in decr. Eug. Vide Eus. Pap. 1. ep. ad Epis. Thuiciæ Innoc. I. Ep. 1. c. 3. & inf. sess. 23. cap. 4.

Si quis dixerit, sanctæ Confirmationis ordinarium ministrum non esse solum Episcopum, sed quemvis simplicem sacerdotem, anathema sit.

Colet *in Instit. Theol. to.* 4., *cap.* 4. *de Confirmat. pag.* 350.
Concin. *in Theol. de Sacram. lib.* 2., *diss.* 2., *cap.* 4., *n.* 5., *pag* 126.
Danieli *in Instit. Canon. lib.* 2., *tit.* 4., *n.* 4., *pag.* 331.
Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *cap.* 2., §. 1. *pag.* 252., & *sect.* 6. *p.* 387
Ægidius Conin. *to.* 1. *de Sacram. in* 3. *part. qu.* 72., *art.* 11., *pag.* 149
Isambert. *to.* 2. *in* 3. *part. S. Thom. disp.* 6. *ad qu.* 72., *ar.* 1. *p.* 306.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 7., *cap.* 7., *n.* 2.
Leo *in Thesaur. For. Eccles. par.* 1., *cap.* 4., *n.* 9.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Moral. lib.* 2., *tract.* 3. *de Confirm. cap.* 2., *propos. unic.*, *pag.* 306.
Pax Jordan. *in Elucubr. tom.* 1., *lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 7.
Petra *ad Constit. Apost. tom.* 3., *pag.* 140., *n.* 45., & 55.
Piasec *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 1.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 10., *consult.* 155., *n.* 1.
Pirhing. *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 15., *n.* 5., *vers.* Idque.
Rosignol. *de Sacram. Nov. Leg. par.* 3. *de Confir. qu.* 5., *art.* 1., *n.* 5.
Zoesius *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 15., *n.* 7.
Rota *decis.* 439., *n.* 80., *tom.* 4. *cor. Ansaldo.*

DECRETUM DE REFORMATIONE.

Sup. Sess. 6. c. 2. & infr. Sess. 23. c. 2.

EAdem Sacrosancta Synodus, eisdem præsidentibus Legatis, incœptum residentiæ, & reformationis negotium

tium ad Dei laudem, & Christianæ Religionis incrementum prosequi intendens, ut sequitur, statuendum censuit, salva semper in omnibus Sedis Apostolicæ auctoritate. Inf. Sess. ult. de refor. cap. 1.

CAPUT I.

Qui sit capax regiminis Ecclesiarum Cathedralium.

I. AD Cathedralium Ecclesiarum regimen nullus, nisi ex legitimo matrimonio natus, Sess 22. c. 2 plus exigitur.
Barbos. *de offic.*, *& potest. Episcop. par.* 2., *allegat.* 1., *n.* 32.
De Graffis *in aur. Decis. par.* 1., *lib.* 3., *cap.* 2., *n.* 12.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Episcopi eligendi.
Leo *in Thesaur. For. Eccles. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 8.
Ugolin. *de offic.* *& potest. Episcop. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 5.

II. & ætate matura,
Engel *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 14., §. 1., *n.* 2.
Girald. *ad Thesaur. de Pæn. Eccles. par.* 2., *Verb.* Electio, *cap.* 3., *vers.* Nota primo.
Guttierez *qu. canon. lib.* 1., *cap.* 26., *n.* 39.
De Laur. *de Ætat.*, *& Benef. requisit. cap.* 5., §. Denique, *pag.* 41.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *cap.* 44., *n.* 30.
Passerin. *de Elect. canon. cap.* 25., *n.* 434.
Pastor *de Benef. Eccles. lib.* 3., *tit.* 22., *n.* 6.
Pignatel. *in Cons. Canon. tom.* 10. *cons.* 18. *n.* 3.
Squillant *de Privileg. Cleric. cap.* 4., *n.* 77.
Zecch. *de Stat.* *& muner. Episcop. cap.* 3., *n.* 1.
Pilaja *decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 102.
Rota *decis.* 221., *n.* 6., *tom.* 2. *coram Crispo*.

III. gravitate morum,
Fagnan. *in cap.* Quum in cunctis, *n.* 6., *de Elect.*
De Graffis *in aur. Decis. par.* 1., *lib.* 3., *cap.* 2., *n.* 26.
Squillant. *de oblig.*, *& privileg. Episcop. par.* 1., *cap.* 8., *n.* 1.

IV. litterarumque scientia, juxta constitutionem Alexandri Tertii, quæ incipit: *Quum in cunctis*, in Concilio Lateranensi promulgatam, præditus assumatur. c. Cum in cunctis de elect.
Frances *de Eccles. Cathedr. cap.* 33., *n.* 70., *& seqq.*
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 28., *n.* 4.
Passerin. *de elect. canon. cap.* 25., *n.* 25.
Ugolin. *de offic.*, *& potest. Episcop. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 2.

CAPUT II.

Detinentes plures Cathedrales Ecclesias, jubentur omnes, excepta una, dimittere, certo modo, & tempore.

I. NEmo, quacumque etiam dignitate, gradu, aut præeminentia præfulgens, plures Metropolitanas, seu Cathedrales Ecclesias in titulum, sive commendam, aut alio quovis nomine, contra Sacrorum Canonum instituta, reci-

c. Cum in cunct § cum verò de elect. cap. Sicut de excess prælat. c. 1. & 2. 21. q. 1 c. Sanctorum 70.

Dist. c. Unum, §. sed 10. q. 3. c. Quia in tantum c. Ad hæc & c. De multa depræb c. Quia nonnullide mag. c. Quùm singula de præb. in 6. Clem. Gratiæ de rescr. cap Execrabil. §. qui verò. in Extrav. com. de Præb. & infrà Ses. 24. cap. 17. de ref.

recipere, & simul retinere præsumat: quùm valde felix sit ille censendus, cui unam Ecclesiam benè, ac fructuosè, & cum animarum sibi commissarum salute regere contigerit.

Azor. *in Instit. Moral. par.* 2., *lib.* 6., *cap.* 10., *lit.* D., *pag.* 430.
Fagnan. *in cap.* Dudum, *n.* 36.
Frances *de Eccles. Cathed. cap.* 8., *n.* 375.
Card. de Luc. *in adnot. ad Conc. Trid. disc.* 7., *n.* 3.
Pignatell. *in Consult. Canon. to.* 10., *consult.* 156., *n.* 3.
Thomassin. *de Vet., & Nov. Eccles. discipl. de Benef. part.* 2., *lib.* 3., *cap.* 10., *n.* 3.

II. Qui autem plures Ecclesias contra præsentis decreti tenorem nunc detinent, una, quam maluerint, retenta, reliquas infra sex menses, si ad liberam Sedis Apostolicæ dispositionem pertineant, alias infra annum dimittere teneantur: alioquin Ecclesiæ ipsæ, ultimò obtenta dumtaxat excepta, eo ipsò vacare censeantur.

Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Ecclesiæ plures.
Girald. *ad Thesaur. de pœn. Eccles. par.* 2., *verb.* Beneficia plura incompatibilia, *cap.* 7., *n.* 1.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 10., *cons.* 156., *n.* 1.

Habilibus dumtaxat personis beneficia conferantur.

CAPUT III.

I. INferiora beneficia Ecclesiastica, præsertim curam animarum habentia, personis dignis, & habilibus,

Fermasin. *in cap. Fin. de ætat., & qualit. ordin. qu.* 1., *n.* 36., *tom.* 1., *pag.* 434.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 2., *n.* 25.
Gavant. *in Manual. Episcop. verb.* Beneficiorum collatio *n.* 3.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Beneficia quibus danda.
Marant. *in Controv. Jur. respons.* 62., *n.* 30.
Squillant. *de Oblig., & Privileg. Episcop. par.* 1., *cap.* 13., *n.* 4.
A Saravia *de Jurisdict. adjunct. qu.* 19., *n.* 5.
Wiestner *in Jur. Eccles. lib.* 1., *tit.* 14., *art.* 4., *n.* 63.
Zerol. *in Prax. Episcop. verb.* Beneficia, *vers.* Ad octavum.

II. & quæ in loco residere, ac per se ipsas curam ipsam exercere valeant, juxtà constitutionem Alexandri III. in Lateranensi, quæ incipit, *Quia nonnulli*, & aliam Gregorii X. in Generali Lugdunensi Concilio, quæ incipit, *Licet Canon*, editam conferantur.

C. Quia nonnulli de Cler. non resid. C. Licet. canon. de Elect. in 6.

Barbos. *de Offic., & Potest. Episc. par.* 3., *allegat.* 33., *n.* 71.
Frances *de Eccles. Cathed. cap.* 21., *n.* 170.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 10., *Consult.* 156., *n.* 6.

Ven-

Ventrigl. *in Prax. Ecclef. tom.* 1., *adnot.* 20., §. 1.
Ugolin. *de Offic.* , *& Poteſt. Epiſc. par.* 1., *cap.* 15., §. 3., *n.* 1.
Rota *deciſ.* 204., *n.* 11., *tom.* 1. *coram Molines*.

III. Aliter autem ſacta collatio, ſive proviſio, omninò irritetur: & Ordinarius collator pœnas conſtitutionis Concilii Generalis, quæ incipit, *Grave nimis*, ſe noverit incurſurum. C. Grave nimis de Præben.
Barboſ. *de offic.*, *& Poteſt. Epiſc. par.* 3., *alleg.* 63., *n.* 4.
Gibert. *in Jur. Canon. tom.* 2., *tit.* 10., *ſect.* 3., *n.* 1., *pag.* 202.
Hurtad *Reſol. Moral. tom.* 1., *par.* 2., *reſol.* 6., *n.* 70.
Leo *in Theſaur. For. Eccleſ. par.* 3., *cap.* 8., *n.* 52.

Plurium beneficiorum retentor contra ſacros canones iis privatur.

CAPUT IV.

I. QUicumque de cætero plura curata, aut aliàs incompatibilia beneficia Eccleſiaſtica, ſive per viam unionis ad vitam, ſeu commendæ perpetuæ, aut alio quocumque nomine, & titulo, contrà formam ſacrorum Canonum, & præſertim conſtitutionis Innocentii III. quæ incipit, *De multa*, recipere, ac ſimul retinere præſumpſerit; beneficiis juxta ipſius conſtitutionis diſpoſitionem, ipſo jure, etiam præſentis canonis vigore, privatus exiſtat. Infrà Seſs. 24. de refor. cap. 17. C. De multa de Præben.
Amoſtaz *de cauſ. Piis lib.* 3., *cap.* 12.
Clericat *de Benef. diſcord.* 14., *n.* 16., *& diſcord.* 45., *n.* 54.
Corrad. *in prax. Diſpenſat. lib.* 6., *cap.* 4., *n.* 20.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 3., §. 6., *n.* 68.
Fuſcus *de viſitat. lib.* 2., *cap.* 3., *n.* 7.
Gavant. *in Manual. Epiſc. verb.* Beneficiorum pluralitas *n.* 2.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Beneficia plura.
Leo *in Theſaur. For. Eccleſ. par.* 3., *cap.* 1., *n.* 24.
Murga *de Benef. Eccleſ. qu.* 3., *n.* 960., *& qu.* 4., *n.* 6.
Paſtor *eod. tract. lib.* 3., *tit.* 15., *n.* 2.
Roſa *de exequut. Lit. Apoſtol. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 52.
Squillant. *de oblig. Cleric. part.* 2., *n.* 2.
Ventrigl. *in Prax. Eccleſ. adnot.* 17., §. 1., *n.* 2.
Rota *in recent. Deciſ.* 357., *n.* 6., *par.* 15.
Cor Molines *deciſ.* 5., *n.* 6., *tom.* 1., *& deciſ.* 713., *n.* 6., *par.* 1., *tom.* 3.
Cor. Cardin. Creſcentio *deciſ.* 127., *n.* 7., *tom.* 1.
Pampilonen. *Beneficii de Allo* 13. *Februarii* 1705., §. 4. In primo *cor. Cardin. Scotto*.
Genuen. *Canonicatus Theologalis* 26. *Junii* 1744., §. 4., *cor. Nunez*.
S. C. C. in *Auguſtana Beneficii* 3., *&* 24. *Martii* 1736.

CAPUT

CAPUT V.

Plura beneficia curata obtinentes suas dispensationes exhibeant Ordinario, qui per Vicarios Ecclesiis provideat, congrua portione fructuum assignata.

Infra cap. 7. & supra Sess. 6. de refor. c. 1. in fin. C. Ordinarii. de Off. Ord. in 6.

I. Ordinarii locorum quoscumque plura curata, aut alias incompatibilia beneficia ecclesiastica obtinentes, dispensationes suas exhibere districtè compellant, & alias procedant juxta constitutionem Gregorii X. in Generali Lugdunensi Concilio editam, quæ incipit, *Ordinarii*, quam eadem Sancta Synodus innovandam censet, & innovat;
Barbos. *de Offic.*, *& Potest. Episc. par.* 3., *allegat.* 57., *n.* 224.
Capon. *in Discept. Forens. tom.* 1., *discept.* 1., *n.* 10.
Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 23., *n.* 6.
Mascart. *de Probat. tom.* 3., *Conclus.* 1372., *n.* 26.
Murga *de Benef. Eccles. qu.* 9., *n.* 49.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 10, *Consult.* 157., *n.* 1.
Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 5., §. 12., *n.* 348.
Text. *in cap.* Ordinarii *de Offic. Ordinar. in* 6.
Rota *Decis.* 455. *n.* 4., *tom.* 2. *cor.* Eminent. *Caprara*.
Leodien. *Canonicatus* 6. *Martii* 1744., §. 4. *cor. Peralta*.

...de constit. S. Pii V. *Ad exequendum.* 1567.

II. addens insuper, quod ipsi Ordinarii etiam per idoneorum Vicariorum deputationem, & congruæ portionis fructuum assignationem omnino provideant, ut animarum cura nullatenus negligatur, & beneficia ipsa debitis obsequiis minimè defraudentur:
Campanil. *in diversor. Jur. Canon. rubr.* 7., *cap.* 6., *n.* 116.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 2., *n.* 7.
Tondut. *qu.*, *& resol. Benef. par.* 1., *cap.* 36., *n.* 6.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *sub n.* 84.
Themud. *Decis. Olysipon. par.* 2., *decis.* 227., *n.* 2.

III. appellationibus, privilegiis, & exemptionibus quibuscumque, etiam cum judicum specialium deputatione, & illorum inhibitionibus in præmissis nemini suffragantibus.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 17., *n.* 13.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Episcopi obligationes.
Leo *in Thesaur. For. Eccles. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 62.

Quæ beneficiorum uniones validæ censeantur.

CAPUT VI.

Vide Sess. 14. c. 9. de refor. & Sess. 24 de Refor. c. 13. & Sess. 25. de refor. c. 9.

I. Uniones perpetuæ a quadraginta annis citra factæ examinari ab Ordinariis, tamquam a Sede Apostolica delegatis, possint:
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 12., *n.* 12.
Lezana *in Consult. Moral. tom.* 4. *consult.* 45., *n.* 57.
Vanespen. *in Jur. Eccles. Univ. par.* 2., *tit.* 29., *n.* 3.
Rota *in recent decis.* 226., *n.* 10., *par.* 15.

II. & quæ per subreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint; irritæ declarentur: Coc-

Cochier. *ad Regul. Cancell. regul.* 11., *n.* 20.
Marescot. *var. resol. lib.* 2., *cap.* 37., *n.* 38.
Rota *decis.* 7., *n.* 24., *tom.* 3., *tit. de Union. Benef. cor. Cardin. Falconerio.*

III. Illæ vero, quæ a dicto tempore citra concessæ nondum in toto, vel in parte sortitæ sunt effectum, & quæ deinceps ad cujusvis instantiam fient, nisi eas ex legitimis, aut aliàs rationabilibus caußis coram loci Ordinario, vocatis, quorum interest, verificandis, factas fuisse constiterit, per subreptionem obtentæ præsumantur, ac propterea, nisi aliter a Sede Apostolica declaratum fuerit, viribus omninò careant.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 8. *n.* 313.
Rebuf. *in Prax. Benef. tit. de union. Benef. n.* 45. *&* 48.
Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 3. *tit.* 12. §. 3. *n.* 67.
Rota *Decis.* 640. *n.* 15., *to.* 2. *cor. Dunozet. Jun.*

CAPUT VII.

Beneficia curata unita visitentur: per Vicarios etiam perpetuos cura exerceatur; quorum deputatio fiat cum portione fructuum assignanda, etiam super re certa.
Inf. Sess. 14. de ref. c. 9.

I. Beneficia ecclesiastica curata, quæ Cathedralibus, Collegiatis, seù aliis Ecclesiiis, vel Monasteriis, beneficiis, seu collegiis, aut piis locis quibuscumque perpetuo unita, & annexa reperiuntur, ab Ordinariis locorum annis singulis visitentur:
Crispin. *in Visit. Pastoral. part.* 1., §. 13., *n.* 20.
Felician. *in Manual. Visit. lib.* 1., *tit.* 11., *pag.* 61.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 26., *n.* 29.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 46.
Squillant. *de oblig., & privileg. Episc. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 6.
Zecchius *de Republ. Eccles. in tit.* De Prælatis *cap.* 1., *pag.* 96.
Panimol. *decis.* 84., *adnot.* 1., *n.* 17.
Rota *decis.* 53., *n.* 26., *&* 27. *cor. Peutingerio.*
Cor. Eminent. Caprara *decis.* 400., *n.* 1., *tom.* 1.
Cor. Kouniz *decis.* 214., *n.* 11., *tom.* 1.
Cor. Molines *decis.* 771., *n.* 8., *&* 9. *par.* 3., *tom.* 1.
Cor. Eminent. Crescentio *decis.* 263., *n.* 56., *tom.* 2.
Cor. SS. D. N. CLEMENTE XIII. *decis.* 6., *to.* 1.

II. qui sollicitè providere procurent, ut per idoneos Vicarios, etiam perpetuos, nisi ipsis Ordinariis pro bono Ecclesiarum regimine aliter expedire videbitur, ab eis cum tertiæ partis fructuum, aut majori, vel minori, arbitrio ipsorum Ordinariorum, portione, etiam super certa re assignanda, ibidem deputandos, animarum cura laudabiliter exerceatur:
Clericat. *de Benef. discord.* 64., *n.* 12.

Vide Sess. 25. c. 16. de refor. & supr c. 5.
Qualiter sit assignanda, declarat Bulla S. Pii V. 1567. *Ad exequendum.*

Fagnan.

Fagnan. *in cap. Ex Parte n.* 11. *de offic. Vicar.*
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 37., §. 2., *n.* 19.
Paſtor *de Benef. Eccleſ. lib.* 1., *tit.* 4., *n.* 13.
Pignatel. *in Conſult. Canon. to.* 8., *conſ.* 44., *n.* 1., *&* 19., *& to.* 10., *conſ.* 158., *n.* 19.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 5., *n.*188., *to.* 2.
Wieſtner *in Jur. Eccleſ. lib.* 1., *tit.* 28., *n.* 5. *in fin.*
Rota *deciſ.* 22., *n.* 1., *tom.* 1. *cor.* SS. D. N. CLEMENTE XIII.
Ratisbonen. *Vicariæ* 1. *Aprilis* 1743. § 5. *cor. de Vais*, *&* 4. *Maii* 1746. §. 3. *cor. Card. Millino.*

III. appellationibus, privilgiis, exemptionibus, etiam cum judicum deputatione, & illorum inhibitionibus quibuſcumque in premiſſis minime ſuffragantibus.
Cucch. *in Inſtit. Major. lib.* 2. *tit.* 17. *n.* 13.
Spada *conſil.* 158. *n.* 3. *tom.* 1.
Tondut. *qu. & Reſol. Benef. par.* 2. *cap.* 1. *n.* 13.
Rota *deciſ.* 308, *n.* 21. *cor. Criſpo.*
Cor. SS. D. N. CLEMENTE XIII. *deciſ.* 6. *n.* 23.

Eccleſiæ reparentur: cura animarum ſolicitè exerceatur.

CAPUT VIII.

I. Locorum Ordinarii Eccleſias quaſcumque quomodolibet exemptas, auctoritate Apoſtolica ſingulis annis viſitare teneantur.

Inf. Seſs. 24 de ref. c. 9. & S ſſ. 21. de ref. c. 8. Conc Tol. 4. c. 35 Conc. Bracaren. 2. c. 1. Conc. Arel. ſub Leone III. c. 17. c. Dece nimus c Epiſcopam, &c. Placuit. 10. q. 1

Alzedo *de Præcellent. Epiſcop. dignit. par.* 2. *cap.* 2. *n.* 43.
Amoſtaz. *de cauſ. piis lib.* 6. *cap.* 3. *n.* 47.
Criſpin. *viſit. Paſtoral. par.* 1. §. 13. *n.* 14.
Fagnan. *in cap.* Quoniam *n.* 23. *de offic. Deleg. c.* Quanto *ſub n.* 31. *de offic. Ordinar.*
Mareſcot. *var. Reſol. lib.* 2. *cap.* 15. *n.* 5.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 2. *n.* 203.
Pignatell. *in Conſult. canon. tom.* 2. *conſult.* 26. *n.* 27.
Pinſſon *de Benef. par.* 3. §. 15. *n.* 19.
Piton. *de Contr. Patron. tom.* 1. *allegat.* 41. *n.* 16. *verſ.* Pariter.
Rota *deciſ.* 709. *n.* 37. *to.* 3. *par.* 1. *cor. Molines*
Auximana *Manutentionis* 5. *Maii* 1745. §. 17. *cor. Card. Elephantutio.*
Leodien. *Juriſdictionis* 11. *Martii* 1748. §. 4. *cor. Cardinal. Caprara.*

II. & opportunis juris remediis providere, ut quæ reparatione indigent, reparentur.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Epiſcopus quoad viſitationem
Lezana *in Conſult. moral.* 45. *n.* 58.
Paſtor *de Benef. Eccleſ. lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 21.

Pilaja

Pilaja *decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 26.
Rota *decis.* 6., *n.* 15., *tom.* 1. *cor.* SS. D. N. CLEMENTE XIII.

III. & cura animarum, si qua illis immineat, aliisque debitis obsequiis minimè defraudentur:
Azor. *in Instit. Moral. par.* 2., *lib.* 5., *cap.* 40., *lit.* B.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 579., *n.* 23.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 20., *n.* 10.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 5.
Ventrigl. *in prax. tom.* 2., *adnot.* 24., *n.* 10.
Rota *decis.* 723., *n.* 2. *cor. Cerro.*
Cor. Cardin. Crescentio *decis.* 206., *n.* 19., *tom.* 2., & *decis.* 314., *n.* 11., *tom.* 3. *cor. eodem.*

IV. appellationibus, privilegiis, consuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore præscriptis, judicum deputationibus, & illorum inhibitionibus penitùs exculsis.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 2., *cons.* 26., *n.* 24.
Rota *in Burgen. Juris visitandi de Bribiesca* 11. *Januarii* 1715. §. *final. cor. Cerro.*

CAPUT IX.

Munus consecrationis non differendum.

I. AD majores Ecclesias promoti munus consecrationis infra tempus a jure statutum suscipiant:

c. Quoniam. Distinct. 100.

Alzedo *de Præcellent. Dignit. cap.* 4., *pag.* 40., *n.* 2.
Campanil. *in divers. Jur. Can. rubr.* 6., *cap.* 4., *n.* 9.
Girald. *ad Thesaur. de pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Episc. *c.* 2., *n.* 1.
Pastor *de Benef. Eccles. lib.* 1., *tit.* 6., *n.* 2.
Petra *ad Constit. Apost. tom.* 5., *pag.* 208. *sub n.* 12.
Vanespen. *in Jur. Eccles. univ. par.* 1., *tit.* 15., *cap.* 1., *n.* 15.
Ventrigl. *de Jurisdict. Archiep. cap.* 80., *n.* 2.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. cap.* 2., *n.* 2.
Rota *decis.* 110., *n.* 1. *coram Seraphino.*
Vid. Sess. 23. *cap.* 2. *de Reformat.*

II. & prorogationes ultra sex menses concessæ nulli suffragentur.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccles. par.* 2., *cap.* 2., *verb.* Episcopus, *vers.* Nota quartò.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Consecratio Episcoporum.

CAPUT X.

Sede vacante Capitula nulli dent dimissorias, nisi arctiata occasione obtinendi, aut obtenti beneficii, ut vis contravenientium pæna.

Sess. 23. de refor. c. 20. c. Quum nullus de temp. ordin. in 6.

I. NON liceat Capitulis Ecclesiarum, Sede vacante, infra annum a die vacationis, ordinandi licentiam, aut litteras dimissorias, seu *reverendas*, ut aliqui vocant, tam ex juris communis dispositione, quam etiam cujusvis privilegii, aut consuetudinis vigore, alicui concedere:
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 4., *cap. ult.*, *n.* 30.

Barbos. *de offic*, *& potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 7. *sub n.* 11.
Campanil. *in diversi. Jur. Can. rubr.* 9., *cap.* 8., *n.* 5.
Droit *de Re Sacramentar. cap.* 3., §. 2., *pag.* 262., *lib.* 8.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Capitulum Sede vacante *n.* 26.
Monet. *de commut. ultim. volunt. cap.* 10., *n.* 180.
Piasec. *in prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1. *sub n.* 13., *vers.* Capitulum.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 3., *consult.* 8., *n.* 1.
Piton. *in Discept. Eccles. tom.* 2., *pag.* 96., *n.* 125.
Wiestner *in Jur. Eccles. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 73.
Sperel. *decis.* 114., *n.* 30., *tom.* 2.

II. qui beneficii ecclesiastici recepti, sive recipiendi occasione arctatus non fuerit, concedere:
Azor. *in Instit. Moral. par.* 2., *lib.* 3., *cap.* 49., *lit.* A.
Clericat. *de Benef. discord.* 32., *n.* 17.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 2. *sub n.* 36.
Genuens. *in Prax. Cur. Archiep. cap.* 87. *sub n.* 33.
Habert. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. to.* 7. *De Ordin. cap.* 9. *pag.* 232.
Oliva *de Far. Eccles. par.* 2., *qu.* 20., *n.* 8.
Schmier *in Jur. Canon. univ. tom.* 2., *lib.* 3., *tract.* 1., *par.* 1., *cap.* 4., *sect.* 2., §. 4., *n.* 97.
Solier. ad Pastor *de Benef. Eccles. lib.* 3., *tit.* 42., *lit.* X.
Squillant. *de Oblig.*, *& Privil. Episc. par.* 3., *cap.* 19., *n.* 30.
Ventrigl. *in prax. Eccles. adnot.* 23., §. 1., *n.* 27., *tom.* 1.
Vulp. *eod. tract. cap.* 8., *n.* 34.
Zerol. *in prax. Episc. verb.* Capitulum, *vers.* Ad primum.
Panimol. *decis.* 139., *n.* 68., *tom.* 2.

III. si secus fiat, Capitulum contraveniens ecclesiastico subjaceat interdicto:

Infra Sess. 23. ibid.

Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 1., *verb.* Ordines collati *cap.* 19.
Habert *in Theol. Dogm.*, *& Mor. tom.* 7. *De Ordine pag.* 223.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Capitulum Cathedr. Ecclesiæ.
Leo *in Thesaur. For. Eccles. par.* 3., *cap.* 8., *n.* 48.

IV. & sic ordinati, si in minoribus Ordinibus constituti fuerint, nullo privilegio Clericali, præsertim in criminalibus, gaudeant: in majoribus verò, ab exequutione Ordinum, ad beneplacitum futuri Prælati, sint ipso jure suspensi.
Capon. *in discept. Forens. tom.* 2., *discept.* 108., *n.* 53.
Monacel. *in Form. Legal. For. Eccl. to.* 3., *form.* 3., *tit.* 2., *n.* 1.
Pastor *de Benef. Eccles. lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 38.
Pax Jordan. *in Elucubr. tom.* 1., *lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 13.
Pignatell. *in Consult. Canon. tom.* 3., *conf.* 8., *n.* 1.
Squillant. *de Oblig. Cleric. par.* 4., *n.* 71., *&* 72.
Vulp. *in prax. For. Eccles. cap.* 44., *n.* 21.
Zecchius *de Respub. Eccl. in tit.* De Capit. Canonic. *pag.* 201.

CA-

CAPUT XI.

Facultates de promovendo sine juxta causa nomini suffragentur

I. FAcultates de promovendo a quocumque non suffragentur, nisi habentibus legitimam causam, ob quam a propriis Episcopis ordinari non possint, in litteris exprimendam;
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Ordo in genere *n.* 2.
Genuens. *in prax. Cur. Archiep. cap.* 83. *sub n.* 4.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. tom.* 2., *lib.* 5., *tract.* 7., *cap.* 6., *n.* 14. *in fin.*, *pag.* 277.
Piasec. *in prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 12.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 2., *consult.* 1., *n.* 8., & *tom.* 10., *cons.* 158., *n.* 43.
Vulp. *in Prax. For. Eccles. cap.* 8., *n.* 1.

Supra Sess. *6.* c. 5. de refor. Infra Sess. 14. c. 2. de Refor.

II. & tunc non ordinentur, nisi ab Episcopo in sua diœcesi residente, aut pro eo Pontificalia exercente,
Campanil. *in divers. Jur. Canon.*, *rub.* 9., *cap.* 5. *sub n.* 6.
Guttierez *Quæst. Canon. lib.* 1., *cap.* 26., *n.* 27.
III. & diligenti prævio examine.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 11., §. 3., *n.* 39.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Ordinandorum examen.
Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 106., & 115.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. par.* 1., *verb.* Dimissoriæ, *vers.* Quartò.

CAPUT XII.

Facultas de non promovendo annum non excedat

c. Licèt canon. & Cap. ex eo. de elect. in 6.

FAcultates de non promovendo, præterquam in casibus a jure expressis, concessæ, ad annum tantum suffragentur.
Amayden. *de Styl. Datar. lib.* 1., *cap.* 16., §. 7., *n.* 14.
Barbos. *de offic.*, & *potest. Paroch. cap.* 3., *n.* 13., & *seqq. n.* 24.
Fermosin. *de Offic.*, & *Sac. Eccles. tom.* 1., *pag.* 372., *cap.* 5. *de ætat.*, & *qualit. qu.* 2., *n.* 27, & 28.
Scoppa *ad Cod. Fabrian. lib.* 1., *tit.* 2., *explanat.* 91., *n.* 3.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episcop. cap.* 26., §. 20., *n.* 2.

CAPUT XIII.

A quocumque præsentati non instituantur sine prævio examine Ordinarii, & approbatione, certis exceptis.

Infr. Sess. 25. c. 9. de refor.

I. PRæsentati, seu electi, vel nominati a quibusvis ecclesiasticis personis, etiam Sedis Apostolicæ Nuntiis, ad quævis ecclesiastica beneficia, non instituantur, nec confirmentur, neque admittantur, etiam prætextu cujusvis privilegii, seu consuetudinis, etiam ab innumerabili tempore præscriptæ,
Leo *in Thesaur. For. Eccles. par.* 2., *cap.* 6., *n.* 11.

Lotter *de re benef. lib.* 2., *qu.*, 31., *n.* 7.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 2., *consf.* 1., *n.* 11.
Piton. *de Controv. Patronor. tom.* 2., *allegat.* 100., *n.* 302.
Rota *decis.* 52., *n.* 4. *coram Ubago*.

II. nisi fuerint prius a locorum Ordinariis examinati, & idonei reperti.
Campanil. *in diversor. Jur. Canon. rubr.* 5., *cap.* 3., *n.* 7.
Hurtad. *in Resol. Moral. tom.* 2., *tract.* 12., *cap.* 1., *resol.* 31., *n.* 1824. *cum seqq.*
Murga *de Benef. Eccles. qu.* 3., *n.* 52.
Thomat. *decis.* 107., *n.* 10.
Rota *decis.* 158., *n.* 9., *tom.* 1., *decis.* 1172., *n.* 1., *tom.* 5., *& decis.* 1312., *n.* 1., *tom.* 5. *coram Molines*.

III. Et nullus appellationis remedio se tueri possit, quo minus examen subire teneatur;
Barbos. *de offic.*, *& potest. Episc. par.* 3., *allegat.* 72., *n.* 124.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 10., *consf.* 160, *n.* 1.
Rota *decis.* 308. *sub n.* 2. *coram Roxas*.

IV. Præsentatis tamen, electis, seu nominatis ab Universitatibus, seu Collegiis generalium studiorum exceptis.

Vide Sess. 24. c. 18. de refor.

Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Præsentatus.
Pastor *de Benef. Eccles. lib.* 2., *tit.* 15., *n.* 2.
Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 7., §. 1., *n.* 18.
Ugolin. *de Offic.*, *& Potest. Episc. cap.* 51., §. 31. *sub n.* 2.

Quænam Causæ civiles exemptorum ab Episcopis cognosci possint.

CAPUT XIV.

I. IN exemptorum causis constitutio Innocentii IV., quæ incipit, *Volentes*, in Generali Concilio Lugdunensi edita, servetur, quam eadem Sacrosancta Synodus innovandam censuit, & innovat:

Cap. Volentes de Privil. in 6. Inf. Sess. 14. de refor. c. 6. in fin.

Marant. *in Controv. Jur. respons.* 80. *n.* 31. *part.* 3.
Petra *ad constit. Apostol. tom.* 1. *pag.* 360. *n.* 31.

II. addendo insuper, quod in civilibus causis mercedum, & miserabilium personarum, clerici sæculares, aut regulares extra monasterium degentes, quomodolibet exempti, etiam si certum judicem a Sede Apostolica deputatum in partibus habeant;
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 7. *cap.* 2. *n.* 7.
Barbos. *de Offic. & Potest. Episcop. part.* 3., *alleg.* 105. *n.* 21.
Chocchier. *de Jurisd. Ordin. in exempt. p.* 2., *qu.* 45., *n.* 71.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 15., *n.* 44.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Episcopi Jurisdictio.
Lezana *in Consult. Moral. tom.* 1., *cap.* 11., *n.* 10.
Ludovic. Bellus *consul.* 61. *sub n.* 10., *vers.* Nec etiam.

Pasqua-

Pasqualig. *Qu. Moral. canon.* 135., *n.* 1.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 42.
Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 1. ,*tit.* 31., §. 6., *n.* 163.
Thomassin. *de vet.*, & *nov. Eccles. discipl. de Benef. lib.* 3.,
par. 1., *cap.* 40., *n.* 6.
Vulp. *in Prax. For. Eccles. cap.* 42., *n.* 24.
Pilaja *decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 59.
Rota *in recent. decis.* 285., *n.* 12., *par.* 15.

III. in aliis vero, si ipsum judicem non habuerint, coram locorum Ordinariis, tamquàm in hoc ab ipsa Sede delegatis, conveniri, & jure medio ad solvendum debitum cogi, & compelli possint;
Andreuc. *de Episcop. titular. par.* 2., *cap. unic.*, §. 1., *n.* 127.
Forti *de Judice Conservator. art.* 2., *n.* 10.
Leo *in Thesaur. For. Eccles. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 65.
Lotter. *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 25., *n.* 55.
Rota *decis.* 254., *n.* 11., *tom.* 2. *cor.* SS. D. N. CLEMENTE XIII.

IV. privilegiis, exemptionibus, Conservatorum deputationibus, & eorum inhibitionibus, adversus præmissa nequaquàm valituris.
Campanil. *in divers. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 29.
Cenedo *Qu. Canon. lib.* 1., *qu.* 26., *n.* 33.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 17., *n.* 8.
Marant. *in Controv. Jur. cap.* 78., *n.* 21., & *seq.*, *par.* 3.
Novar. *in Lucern. Regular. verb.* Causa *n.* 3., *pag.* 35.

CAPUT XV.

Ordinarii curent ut hospitalia quæcumque, etiam exempta, a suis administratoribus fideliter gubernentur.
Sess. 25. cap. 8. de refor.

CUrent Ordinarii, ut hospitalia quæcumque a suis administratoribus, quocumque illi nomine censeantur, etiam quomodolibet exemptis, fideliter, & diligenter gubernentur; constitutionis Concilii Viennensis, quæ incipit, *Quia contingit*, forma servata; quam quidem constitutionem eadem Sancta Synodus innovandam duxit, & innovat, cum derogationibus in ea contentis.

Clement. Quia contingit. de Relig. dom.

Barbos. *de Offic.*, & *Potest. Episc. allegat.* 75., *n.* 1., *par.* 3.
Capon. *Discept. Foren.* 134., *n.* 11., & 29.
Chocchier. *de Jurisd. Ordin. in exempt. par.* 2., *qu.* 45., *n.* 79.
Daniel. de Nobilib. *disput.* 49., *n.* 10.
Fagnan. *in cap.* De Xenodochiis *de Religios. domib. n.* 8.
Frances *de Eccles. Cathed. cap.* 27., *n.* 131.
De Gonteriis *in Concil. Provinc. Avenion. tit.* 41., *pag.* 193.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Episcopi obligationes.
Card. de Luc. *in Adnot. ad Conc. Trid. dist.* 10., *n.* 1.
Tho-

Thomassin. *de Vet.*, *& Nov. Eccles. discipl. de Benef. par.* 1., *lib.* 2., *cap.* 91. *sub n.* 7.
Vanespen. *in Jur. Eccles. Univ. par.* 2., *tit.* 37., *cap.* 2., *n.* 22.
Vulp. *in prax. For. Eccles. cap.* 11., *n.* 1.

Indictio futuræ Sessionis.

Item hæc Sacrosancta Synodus statuit, & decrevit, proximam futuram Sessionem habendam, & celebrandam esse die Jovis, feria quinta post sequentem Dominicam in Albis, quæ erit vigesima prima mensis Aprilis præsentis anni MDXLVII.

BULLA FACULTATIS
TRANSFERENDI CONCILII.

PAULLUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Venerabili fratri Johanni Mariæ Episcopo Prænestino, & dilectis filiis, Marcello tit. sanctæ Crucis in Jerusalem Presbytero, ac Reginaldo sanctæ Mariæ in Cosmedin Diacono Cardinalibus, Nostris, & Apostolicæ Sedis Legatis de Latere, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Regimini Universalis Ecclesiæ, meritis licet imparibus, disponente Domino, præsidentes, nostri officii partes esse putamus, ut, si quid gravius, causa Reipublicæ Christianæ, constituendum sit, id non modo tempore opportuno, verum etiam loco commodo, & idoneo perficiatur. Quum itaque Nos nuper, postquam suspensionem celebrationis Sacri, Œcumenici, & Universalis Concilii, alias per Nos in Civitate Tridentina, ex causis tunc expressis, de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu indicti, ex certis aliis etiam tunc expressis causis, usque ad aliud opportunius, & commodius tempus per Nos declarandum, de simili consilio, & assensu factam, audita pace inter charissimos in Christo filios nostros, Carolum Rom. Imperatorem semper Augustum, & Franciscum Regem Christianissimum, conciliata, pari consilio, & assensu sustuleramus, & amoveramus; nequeuntes ipsi, tunc legitimè impediti, ad dictam Civitatem personaliter accedere, & eidem Concilio interesse, Vos nostros, & Apostolicæ Sedis Legatos de Latere, in eodem Concilio de simili consilio constituerimus, & deputaverimus, Vosque ad eamdem Civitatem, tamquam pacis angelos,

los, destinaverimus; prout in diversis nostris desuper confectis Litteris plenius continetur: Nos, ne tam sanctum celebrationis Concilii hujusmodi opus ex incommoditate loci, aut alias quovis modo impediatur, aut plus debito differatur, opportunè providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, parique consilio, & assensu, Vobis insimul, aut duobus ex Vobis, reliquo legitimo impedimento detento, seu inde forte absente, quandocumque vobis videbitur, Concilium prædictum de eadem Civitate Tridentina ad quamcumque aliam commodiorem, & opportuniorem, seu tutiorem Civitatem, de qua Vobis etiam videbitur, transferendi, & mutandi, ac illud in ipsa Civitate Tridentina supprimendi, & dissolvendi: nec non Prælatis, & aliis personis Concilii hujusmodi, ne in eo ad ulteriora in dicta Civitate Tridentina procedant, etiam sub censuris, & pœnis ecclesiasticis inhibendi, ac idem Concilium in alia Civitate hujusmodi, ad quam illud transferri, & mutari contigerit, continuandi, tenendi, & celebrandi, & ad illud Prælatos, & alias personas Concilii Tridentini hujusmodi, etiam sub perjurii, & aliis in Litteris Indictionis Concilii hujusmodi expressis pœnis, evocandi, eidemque sic translato, & mutato Concilio, nomine, & auctoritate prædictis, præsidendi, ac in eo procedendi, ceteraque in præmissis, & circa ea necessaria, & opportnna, alias juxta priorum Vobis directarum Litterarum continentiam, & tenorem, faciendi, statuendi, ordinandi, & exequendi, plenam, & liberam Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus potestatem, & facultarem; ratum, & gratum habituri quidquid per Vos in præmissis factum, statutum, ordinatum, exequutumve fuerit, idque facturi, auctore Domino, inviolabiliter observari: Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Paulli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ MDXLIV. viii. Kalend. Mart., Pontificatus nostri anno xi.

Fab. Episcopus Spol.

B. Motta:

SES-

SESSIO OCTAVA

Celebrata die XI. Mensis Martii MDXLVII.

Decretum de Translatione Concilii.

PLacetne vobis decernere, & declarare, de hujusmodi morbo ex præmissis, & aliis allegatis ita manifestè, & notoriè constare, ut Prælati in hac Civitate sine vitæ discrimine commorari, & in ea iccircò inviti minimè retineri possint, & debeant? itemque, attento recessu multorum Prælatorum post proximè præteritam Sessionem, & attentis protestationibus aliorum complurium Prælatorum in Congregationibus generalibus factis, hinc omninò, timore ipsius morbi, abire volentium, qui justè detineri non possunt, & ex quorum discessu Concilium, vel dissolveretur, vel ex paucitate Prælatorum bonus ejus progressus impediretur; & attento etiam imminenti periculo vitæ, & aliis causis per aliquos ex Patribus in ipsis Congregationibus allegatis, utpote notoriè veris, & legitimis, placetne vobis similiter decernere, & declarare, pro conservatione, & prosequutione ipsius Concilii, securitate vitæ ipsorum Prælatorum, Concilium ipsum ad Civitatem Bononiæ, veluti ad locum magis paratum, salubrem, & idoneum, pro tempore transferendum esse, & ex nunc transferri, & ibidem Sessionem jam indictam, statuta die vigesima prima Aprilis, celebrandam esse, & celebrari; & successivè ad ulteriora procedendum, donec Sanctissimo Domino Nostro, & Sacro Concilio expedire videbitur, ut ad hunc, seu alium locum, communicato etiam consilio cum Invictissimo Cæsare, Christianissimo Rege, & aliis Regibus, ac Principibus Christianis, ipsum Concilium reduci possit, & debeat? *Responderunt*, Placet.

SESSIO NONA

Celebrata Bononiæ die XXI. Mensis Aprilis MDXLVII.

Decretum prorogationis Sessionis.

HÆC Sacrosancta Œcumenica, & Generalis Synodus, quæ dudum in Civitate Tridenti congregata erat, nunc Bononiæ in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea nomine Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri, Domini Paulli, Divina Providentia, Papæ III., eisdem Reverendissimis Dominis, D. Johanne Maria Episcopo Prænestino, de Monte, & Marcello,

cello, tit. S. Crucis in Jerusalem Presbytero, S.R.E. Cardinalibus, & Apostolicis de Latere Legatis, considerans, quod die undecima mensis Martii præsentis anni, in generali publica Sessione, in eadem Civitate Tridenti, & in loco consueto celebrata, omnibusque agendis de more peractis, ex causis tunc instantibus, urgentibus, & legitimis, interveniente etiam auctoritate Sanctæ Sedis Apostolicæ, eisdem Reverendissimis Præsidentibus etiam specialiter concessa, decrevit, & ordinavit, Concilium ex eo loco in hanc Civitatem transferendum esse, sicuti transtulit; itemque Sessionem pro præsenti die vigesima prima Aprilis illic indictam, ut de Sacramentorum, & Reformationis materiis, de quibus tractandum proposuerat, Canones sancirentur, & promulgarentur, in hac ipsa Civitate Bononiæ celebrari debere; considiransque nonnullos ex Patribus, qui in hoc Concilio interesse consueverunt, his superioribus majoris Hebdomodæ, & Solemnitatis Paschalis diebus, in propriis Ecclesiis occupatos, aliquos etiam aliis impedimentis detentos, huc nondum accessisse, quos tamen brevi affuturos sperandum est; ac propterea factum esse, ut non ea, quam Sancta Synodus desiderabat, Prælatorum frequentia potuerint materiæ ipsæ Sacramentorum, & Reformationis examinari, & discuti: ut omnia maturo consilio, cum dignitate, & gravitate debita fiant, bonum, opportunum, & expediens censuit, censetque Sessionem prædictam, quæ hoc ipso die, ut præfertur, celebranda erat, ad diem Jovis, infra octavam Pentecostes proximè futuram, quoad ipsas materias expediendas, differendam, & prorogandam esse, quemadmodum differt, ac prorogat; quam diem & rei gerendæ maximè opportunam, & Patribus, præsertim absentibus, percommodam judicavit, & judicat: hoc tamen adjecto, quod terminum ipsum ipsa Sancta Synodus, pro ejus arbitrio, & voluntate, sicuti rebus Concilii putaverit expedire, etiam in privata Congregatione restringere, & imminuere possit, & valeat.

SESSIO DECIMA

Celebrata Bononiæ die II. Mensis Junii MDXLVII.

Decretum Prorogationis Sessionis.

QUamvis hæc Sacrosancta, Œcumenica, & Generalis Synodus Sessionem, quæ die vigesima prima mensis Aprilis proximè præteriti, super Sacramentorum, & Reformationis materiis, in hac inclyta Civitate Bononiæ, ex

decreto in Urbe Tridentina, in publica Sessione, die undecima mensis Martii promulgato, celebranda erat, propter aliquas causas, ac præsertim propter absentiam nonnullorum Patrum, quos brevi affuturos sperabat, ad hunc præsentem diem differendam, & prorogandam esse decreverit: volens tamen cum iis, qui non venerunt, etiam adhuc benignè agere, eadem Sacrosancta Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea S.R.E. Cardinalibus, & Apostolicæ Sedis Legatis, statuit, & decernit, Sessionem ipsam, quam hac die secunda mensis Junii præsentis anni millesimi quincentesimi quadragesimi septimi, celebrare decreverat, ad diem Jovis post Festum Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit decimaquinta mensis Septembris proximè futuri, quoad prædictas, & alias materias expediendas, differendam, & prorogandam esse, quemadmodum differt, & prorogat; ita tamen, quod prosequutio discussionis, & examinationis tam eorum, quæ ad dogmata, quam ad Reformationem pertinent, interim non omittatur; & terminum ipsum ipsa Sancta Synodus, pro ejus libito, & voluntate, etiam in privata Congregatione, abbreviare, & prorogare liberè possit, & valeat.

Die xiv. Septembris MDXLVII. in Congregatione Generali Bononiæ prorogata fuit Sessio, quæ futura erat die sequenti, ad beneplacitum Sacri Concilii.

BULLA RESUMPTIONIS

CONCILII TRIDENTINI

SUB JULIO III. PONT. MAX.

JULIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad futuram rei memoriam.

QUum ad tollenda Religionis nostræ dissidia, quæ in Germania longo tempore, non sine totius Christiani Orbis perturbatione, & scandalo, viguerunt, bonum, opportunum, & expediens esse videatur, sicuti etiam charissimus in Christo filius noster Carolus Romanorum Imperator semper Augustus Nobis per suas litteras, & Nuncios significari fecit, ut Sacrum, Œcumenicum, Generale Concilium, per fel. rec. Paullum Papam III., Prædecessorem Nostrum, indictum, & per Nos tunc Cardinalatus honore fungentes, atque ipsius Prædecessoris nomine, una

cum

cum duobus aliis S.R.E. Cardinalibus ipsi Concilio præsidentes, incœptum, ordinatum, & continuatum, in quo plures publicæ, & solemnes habitæ fuerunt Sessiones, pluraque tam in causa fidei, quam reformationis promulgata decreta, multaque etiam ad utramque causam pertinentia examinata, & discussa, ad Civitatem Tridentinam reducatur: Nos, ad quos, ut Summos pro tempore Pontifices spectat Generalia Concilia indicere, & dirigere, ut Ecclesiæ pacem, & Christianæ Fidei, atque orthodoxæ Religionis incrementum, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam procuremus, &, quantum in Nobis est, tranquillitati ipsius Germaniæ, quæ sanè provincia retroactis temporibus in vera religione, ac sacrorum Conciliorum, & Sanctorum Patrum doctrina excolenda, exhibendaque Maximis Pontificibus, Christi Redemptoris Nostri in terra Vicariis, debita obedientia, & reverentia, nulli Christianorum Provinciæ fuit umquam secunda, paternè consulamus, sperantes per ipsius Dei gratiam, & benignitatem futurum, ut Reges omnes, ac Principes Christiani justis, piisque Nostris in hac re votis annuant, faveant, atque assistant; Venerabiles fratres, Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios Abbates, omnesque alios, & singulos, qui de jure, vel consuetudine, vel privilegio, Conciliis Generalibus interesse debent, quosque idem Prædecessor Noster in suis Indictionis, & aliis quibuscumque desuper confectis, & publicatis Litteris, Concilio interesse voluit, per viscera misericordiæ Domini Nostri JESU Christi hortamur, requirimus, & monemus, ut proximis futuris Kalendis Maii, quem diem ad ipsum Concilium in eo, in quo nunc reperitur, statu resumendum, & prosequendum, prævia matura deliberatione, & ex certa Nostra scientia, & de Apostolicæ auctoritatis plenitudine, ac Venerabilium Fratrum Nostrorum ejusdem S.R.E. Cardinalium consilio, & assensu, statuimus, decernimus, & declaramus, in ipsa Civitate Tridenti, legitimo cessante impedimento, convenire, & se congregare, ac ipsius Concilii continuationi, & prosequutioni, omni mora postposita, incumbere velint. Nos enim operam sedulò daturi sumus, ut eodem tempore in eadem Civitate Nostri omninò adsint Legati: per quos, si per ætatem Nostram, valetudinemque, & Sedis Apostolicæ necessitates, personaliter adesse nequiverimus, Spiritu Sancto duce, ipsi Concilio præsidebimus: quacumque ipsius Concilii translatione, & suspensione, cœterisque contrariis non obstantibus quibuscumque, ac præsertim illis, quæ idem Prædecessor Noster in suis Litteris

Teste Marcel. I. in Epist. 1. ad Episc. Prov. Anthioch., & Pelag. II. in Epist. sua decret., & Bonifac. Episc. ad Zachariam Pap., & Synod. Chalcedon. Act. 1., & 2., Nicæna 1. Act. 6., & Nicolao II. in Epist. ad Michael Imp.

N 2

teris prædictis, quas cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & decretis, in suo robore permanere volumus, atque decernimus, &, quatenus opus sit, innovamus, voluit non obstare: irritum nihilominus decernentes, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrorum hortationis, requisitionis, monitionis, statuti, declarationis, innovationis, voluntatis, & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Paulli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MDL. xviii. Kalend. Decemb., Pontificatus Nostri anno primo.

M. Card. Crescen.

Rom. Amasæus.

SACROSANCTI, OECUMENICI, ET GENERALIS

CONCILII TRIDENTINI

SESSIO UNDECIMA,

Quæ est prima

SUB JULIO III. PONT. MAX.

Celebrata Kalend. Maii MDLI.

Decretum de resumendo Concilio.

PLacetne Vobis, ad laudem & gloriam Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ad incrementum, & exaltationem Fidei, & Religionis Christianæ, Sacrum, Œcumenicum, & Generale Concilium Tridentinum, juxta formam, & tenorem Litterarum Sanctissimi Domini Nostri, resumi debere, & procedendum esse ad ulteriora? *Responderunt*, Placet.

Indictio futuræ Sessionis.

Placetne Vobis proximam futuram Sessionem habendam, & celebrandam esse in futuris Kalend. Septembris? *Responderunt*, Placet.

SES-

SESSIO DUODECIMA

Quæ est secunda

SUB JULIO III. PONT. MAX.

Celebrata die prima Septembris MDLI.

Decretum Prorogationis Sessionis.

SAcrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nuntiis, quæ in proximè præterita Sessione sequentem hanc hodie habendam, & ad ulteriora procedendum esse decreverat, quum ob inclytæ Germanicæ Nationis, cujus præcipuè causa agitur, absentiam, ac non magnam cœterorum Patrum frequentiam, procedere hactenus distulerit, de Venerabilium in Christo Fratrum, & filiorum suorum, Maguntini, & Treverensis Archiepiscoporum, & Sacri Romani Imperii Principum Electorum, & complurium ipsius, aliarumque Provinciarum Episcoporum, sub hanc ipsam diem adventu in Domino exultans, & dignas ipsi Omnipotenti Deo agens gratias, firmamque spem concipiens, quamplurimos alios, tam ipsius Germanicæ, quam aliarum Nationum Prælatos, & sui officii debito, & hoc exemplo commotos, prope diem esse venturos; futuram Sessionem ad quadragesimam diem, quæ erit undecima mensis Octobris proximè sequentis, indicit; & Concilium ipsum in statu, in quo reperitur, prosequendo, quum in præteritis Sessionibus de septem Sacramentis Novæ Legis in genere, & in specie de Baptismo, & Confirmatione definitum fuerit, statuit, & decernit de Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento, nec non, quod ad Reformationem attinet, de reliquis, quæ ad faciliorem, & commodiorem Prælatorum residentiam pertinent, agi, & tractari debere: ac monet, & hortatur omnes Patres, ut interim, Domini Nostri JESU Christi exemplo, quantum tamen humana Matth. 4. fragilitas patietur, jejuniis, & orationibus vacent; ut tandem placatus, qui in sœcula sit benedictus, Deus corda hominum ad veræ suæ fidei agnitionem, & Sanctæ matris Ecclesiæ unitatem, ac rectè vivendi normam reducere dignetur.

SES-

SESSIO TERTIADECIMA,

Quæ est tertia

SUB JULIO III. PONT. MAX.

Celebrata die XI. Octobris MDLI.

Decretum de Sanctissimo EUCHARISTIÆ Sacramento.

SAcrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nunciis, etsi in eum finem, non absque peculiari Spiritus Sancti ductu, & gubernatione, convenerit, ut veram, & antiquam de Fide, & Sacramentis doctrinam exponeret, & ut hæresibus omnibus, & aliis gravissimis incommodis, quibus Dei Ecclesia miserè nunc exagitatur, & in multas, ac varias partes scinditur, remedium afferret, hoc præsertim jam inde a principio in votis habuit, ut
Matth. 13. stirpitus convelleret zizania execrabilium errorum, & schismatum, quæ inimicus homo his nostris calamitosis temporibus in doctrina Fidei, usu, & cultu Sacrosanctæ Eucharistiæ superseminavit: quam alioqui Salvator Noster in Ecclesia sua, tanquam symbolum reliquit ejus unitatis, & charitatis, qua Christianos omnes inter se conjunctos, & copulatos esse voluit. Itaque eadem Sacrosancta Synodus sanam, & sinceram illam de venerabili hoc, & divino Eucharistiæ Sacramento doctrinam tradens, quam semper Catholica Ecclesia, ab ipso JESU Christo Domino nostro, & ejus Apostolis erudita, atque a Spiritu Sancto, illi omnem veritatem in dies suggerente, edocta, retinuit, & ad finem usque sæculi conservabit: omnibus Christi fidelibus interdicit, ne posthac de Sanctissima Eucharistia aliter credere, docere, aut prædicare audeant, quam ut est hoc præsenti decreto explicatum, atque definitum.

Lucæ 12. Jo 14., & 16. Dist. 21. in princip. vers. *Ego rogavi*, & inf. Sess. 22. cap 1., & sup. Sess. 5. c. 1.

C A P U T I.

I. *De reali præsentia Domini nostri Jesu Christi in sanctissimo EUCHARISTIÆ Sacramento.*

PRincipio docet Sancta Synodus, & apertè, ac simpliciter profitetur, in almo Sanctæ Eucharistiæ Sacramento, post panis, & vini consecrationem, Dominum Nostrum JESUM Christum, verum Deum, atque hominem,
Johan. 1. verè, realiter, ac substantialiter sub specie illarum rerum sensibilium contineri;

Bel-

Bellarm. *de Controv. tom. 3. de Sacram. Euchar. lib.* 1., *cap.* 2., *pag.* 185.
Berti *de Theolog. Discipl. lib.* 33., *cap.* 8., *pag.* 259.
Droit *de Re Sacramentar. lib.* 4., *quæst.* 6., *pag.* 398.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Eucharistiæ natura.
Valentia *in 3. part. disp.* 6., *qu.* 4., *punct.* 1., *pag.* 934.
Vid. Author. relat. in Can. I. hujus Sessionis.

II. neque enim hæc inter se pugnant, ut ipse Salvator noster semper ad dexteram Patris in Cœlis assideat juxta modum existendi naturalem, & ut multis nihilominus aliis in locis sacramentaliter præsens sua substantia nobis adsit, ea existendi ratione, quam etsi verbis exprimere vix possumus, possibilem tamen esse Deo, cogitatione per fidem illustrata assequi possumus, & constantissimè credere debemus*; ita enim majores nostri omnes, quotquot in vera Christi Ecclesia fuerunt, qui de Sanctissimo hoc Sacramento disseruerunt, apertissimè professi sunt, hoc tam admirabile Sacramentum in ultima cœna Redemptorem nostrum instituisse, quum post panis, vinique benedictionem, se suum ipsius Corpus illis præbere, ac suum Sanguinem, disertis, & perspicuis verbis testatus est:

cap. 1. de sum Trin., supraSess. 3. in Symbolo. Ephes. I. Matth. 10. in fin.

Mat. 19. Luc. 18.

c cum Marthæ, de celeb. Miss. cl. unica. de rel. & ven. Sanct.

* Besombes *de Sacram. cap.* 7., *art.* 4., *consect.* 1., *pag.* 383.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 5., *n.* 33.
Daniel. *in Instit. Can. lib.* 2., *tit.* 5., *n.* 3., *pag.* 340.
Gibert. *in Jur. Canon. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 4., *sect.* 2., *n.* 1.
* Isambert. *in 3. part. disput.* 4. *ad qu.* 75., *art.* 1., *pag.* 486.
* Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Christus in Sacram. Euchar.
Suarez *in 3. part. qu.* 73., *art.* 5., *disput.* 41., *pag.* 456.

III. quæ verba a Sanctis Evangelistis commemorata, & a Divo Paulio postea repetita, quum propriam illam, & apertissimam significationem præ se ferant, secundum quam a Patribus intellecta sunt; indignissimum sanè flagitium est, ea a quibusdam contentiosis, & pravis hominibus ad fictitios, & immaginarios tropos, quibus veritas Carnis, & Sanguinis Christi negatur, contra universum Ecclesiæ sensum, detorqueri; quæ tamquam columna, & firmamentum veritatis, hæc ab impiis hominibus excogitata commenta, velut satanica, detestata est, grato semper, & memore animo præstantissimum hoc Christi beneficium agnoscens.

Matth. 26. Marci 14. Lucæ 22. Cor. 11.

1. Timoth. 3.

Droit *de Re Sacram. qu.* 6., *sect.* 1., *art.* 2., *pag.* 407. ; *& seq.*
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 4., *sect.* 2., *n.* 13.
Suarez *in 3. part. qu.* 75., *art.* 1., *disput.* 46., *sect.* 3., *pag.* 523.
Valentia *in 3. part. disp.* 6., *qu.* 3., *punct.* 1., *pag.* 800., *& seq.*

CA-

CAPUT II.

De ratione institutionis Sanctissimi hujus Sacramenti.

I. Psal. 110. 1. Cor. 11. Lucæ 22. c. Iteratur. de consl. Dist. 2. Ergo Salvator noster, discessurus ex hoc mundo ad Patrem, Sacramentum hoc instituit, in quo divitias divini sui erga homines amoris velut effudit, memoriam faciens mirabilium suorum; & in illius sumptione colere nos sui memoriam præcepit, suamque annunciare mortem, donec ipse ad judicandum mundum veniat. (Matth. 26.)

Genet. *de Euchar. cap.* 10., *qu.* 7., *pag.* 187.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 4., *sect.* 2., *n.* 3.

II. Sumi autem voluit Sacramentum hoc, tamquam spiritualem animarum cibum, quo alantur, & confortentur viventes vita illius, qui dixit; Qui manducat me, & ipse vivet propter me: (Johan. 6.)

Antoin. *de Euchar. cap.* 2., *qu.* 2., *pag.* 549.
Boucat *eod. tract. art.* 6., *pag.* 191.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 5., *n.* 1.
Habert. *in Theolog. Dogm., & Moral. tom.* 5. *de Euchar. cap.* 20., *pag.* 619.
Isambert. *in* 3. *part. disp.* 1. *ad qu.* 75., *art.* 6., *pag.* 432.
Valentia *in* 3. *part. disp.* 6., *qu.* 7., *punct.* 1., *pag.* 1017.
Vanroy *de Euchar. in append. art.* 1., *pag.* 274.

III. & tamquam antidotum, quo liberemur a culpis quotidianis, & a peccatis mortalibus præservemur.

Colet *in Instit. Theolog. tom.* 1. *de Euchar. cap.* 7., *pag.* 653.
Concin. *de Euchar. dissert.* 1., *cap.* 10., *n.* 5., *pag.* 329.
Droit *de Re Sacram. lib.* 4., *qu. ult.*, *pag.* 445.
Paullus a Lugduno *de Sacram. dissert.* 3., *qu.* 8., *pag.* 256.
Tournely *de Euchar. qu.* 7., *conclus.* 3., *pag.* 317.
Vitasse *in Tract. Theolog. de Augustiss. Euchar. Sacram. qu.* 6., *art.* 1., *pag.* 452.
Pilaja *decis. Pontif. lib.* 2.. *dec.* 2., *n.* 10.

IV. 1. Cor. 5. & 11. Ephes. 5. Rom. 12. Pignus præterea id esse voluit futuræ nostræ gloriæ, & perpetuæ felicitatis, adeoque symbolum unius illius Corporis, cujus ipse caput existit, cuique nos, tamquam membra, arctissima fidei, spei, & charitatis connexione adstrictos esse voluit, ut idipsum omnes diceremus, nec essent in nobis schismata. (1. Cor. 1.)

Besombes *de Sacram. cap.* 7., *art.* 2., *pag.* 379.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Eucharistiæ natura.
Layman *in Theol. Moral. lib.* 5., *tract.* 4., *cap.* 1. *sub n.* 5., *vers.* Quartò unicum.
Merbesius *de Euchar. qu.* 7., *sect.* 15., *pag.* 162.

Natal.

Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Euchar. cap.* 1., *art.* 1., §. 2., *pag.* 28.
Suarez *in* 3. *part. qu.* 79., *art.* 8., *disput.* 44., *sect.* 2., *pag.* 783.

CAPUT III.

De excellentia Sanctissimæ EUCHARISTIÆ super reliqua Sacramenta.

I. COmmune hoc quidem est Sanctissimæ Eucharistiæ eum cœteris Sacramentis, symbolum esse rei sacræ, & invisibilis gratiæ formam visibilem : c. Sacrificium de Consf. Dist. 2.
Suarez *in* 3. *part. qu.* 74., *disput.* 42., *art.* 1., *pag.* 473.
Tournely *de Sacram. in gener. qu.* 1., *art.* 1., *pag.* 6.

II. verum illud in ea excellens, & singulare reperitur, quod reliqua Sacramenta tunc primùm sanctificandi vim habent, quùm quis illis utitur : at in Eucharistia ipse sanctitatis author ante usum est ; nondum enim Eucharistiam de manu Domini Apostoli susceperant, quùm verè tamen ipse affirmaret Corpus suum esse, quod præbebat. c. Multi 1. qu. 1. Mat. 10. Marc. 14.
Concina *de Euchar. dissert.* 1., *cap.* 6., §. 5., *pag.* 300.
Droit *de Re Sacram. lib.* 4., *qu.* 1., §. 4., *pag.* 356.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 4., *sect.* 2., *n.* 4.
Isambert. *in* 3. *part. qu.* 73., *art.* 2., *pag.* 318.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Eucharistiæ natura.
Petra *ad Constit. Apost. tom.* 3., *n.* 1., *pag.* 298.

III. Et semper hæc fides in Ecclesia Dei fuit, statim post consecrationem verum Domini nostri Corpus, verumque ejus Sanguinem sub panis, & vini specie unà cum ipsius anima, & divinitate existere ; Infrà can. 1.
Bellarmin. *de Controv. tom.* 3. *de Sacram. Euchar. lib.* 4., *cap.* 21., *pag.* 547.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 10., §. 7., *pag.* 183.
Genet. *de Euchar. cap.* 7., *qu.* 3., *pag.* 167.
Gotti *de Euchar. qu.* 3., *dub.* 6., §. 1., *pag.* 111.
Tournely *de Sacram. Euchar. qu.* 17., *art.* 6., *pag.* 193.
Vid. Author. relat. in Can. I. *hujus Sessionis.*

IV. sed Corpus quidem sub specie panis, & Sanguinem sub vini specie, ex vi verborum ;
Boyvin *de Sacram. cap.* 3., *qu.* 11., *pag.* 147.
Colet *in Instit. Theolog. tom.* 1. *de Euchariſt. cap.* 1., *pag.* 466.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Eucharistiæ natura.

Merbesius *de Euchar. qu. 7., pag.* 138.
Reiffenstuel *in Theol. Moral. tract.* 14. *dist.* 4., *quæst.* 6. *n.* 50.

V. ipsum autem Corpus sub specie vini, & Sanguinem sub specie panis, animamque sub utràque, vi naturalis illius connexionis, & concomitantiæ, qua partes Christi Domini, qui jam ex mortuis resurrexit, non ampliùs moriturus, inter se copulantur: Divinitatem porrò propter admirabilem illam ejus cum corpore, & anima hypostaticam unionem.

Rom. 6. c. Semel Christus c. Iteratur, c. Singuli, & c. Qui manducat de Cons. Distinct. 2.

Concina *de Euchar. differt.* 1., *cap.* 6., §. 5., *pag.* 300.
Isambert. *in* 3. *part. qu.* 73., *art.* 4., *pag.* 540.
Natal: Alex. *in Theolog. Dogm.*, & *Mor. de Euchar. cap.* 2, *art.* 3., *confect.* 3., *pag.* 216.
Suarez *in* 3. *part. qu.* 76., *art.* 2., *disput.* 41., *sect.* 3., *p.* 636.

VI. Quapropter verissimum est, tantumdem sub alterutra specie, atque sub utraque contineri; totus enim, & integer Christus sub panis specie, & sub quavis ipsius speciei parte, totus item sub vini specie, & sub ejus partibus existit. Vid. *Auth. relat. in* Can. III. *bujus Sess.*

Infra Can. 3. Sess. 21. c. 3. Vid Homil. 5. de Pascha, inter eas, quæ Eus. Emissenoadscribuntur, & de Cons. Dist. 2., c. Ubi pars est.

CAPUT IV.

De Transubstantiatione.

I. Quoniam autem Christus Redemptor noster, Corpus suum id, quod sub specie panis offerebat, verè esse dixit; ideò persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, idque nunc denuò Sancta hæc Synodus declarat, per consecrationem panis, & vini, conversionem fieri totius substantiæ panis in substantiam Corporis Christi, Domini nostri, & totius substantiæ vini in substantiam Sanguinis ejus:

Lucæ 22. Joh. 6. 1. Cor. 11.

c. Panis de Cons. Dist. 2. c. Quùm Marthæ de celebr. Miss. Inf. can. 2.

Droit *de Re Sacr. lib.* 4., *qu.* 6., *sect.* 2., §. 1. *pag.* 431.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 11., §. 3., *pag.* 144.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 5., *n.* 7.
Habert. *in Theolog. Dogm.*, & *Moral. tom.* 5. *de Euchar. cap.* 13., *pag.* 525., & *cap.* 14., *pag.* 532.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Eucharistiæ natura.
Reiffenstuel *in Theolog. Moral. tract.* 14., *distinct.* 4., *qu.* 6., *n.* 52.
Sabinus *in Luc. Moral. tract.* 44. *de Euchar. n.* 31.
Valentia *in* 3. *partem disput.* 6., *quæst.* 3., *punct.* 2., *p.* 869.
Vanroy *de Euchar. cap.* 4., *pag.* 224.

quæ

II. quæ conversio convenienter, & propriè a Sancta Catholica Ecclesia Transubstantiatio est appellata.
Berti *de Theolog. discipl. lib.* 33., *cap.* 10., *pag.* 308.
Concin. *de Euchar. dissert.* 1, *cap.* 6., §. 3., *pag.* 287.
Danieli *in Instit. Can. lib.* 2., *tit.* 5., *n.* 3., *pag.* 341.
Genet. *de Euchar. cap.* 7., *pag.* 164.
Paullus a Lugduno *de Sacram. dissert.* 3., *art.* 2., *pag.* 213.
Natal. Alex. *in Theolog. Dogmat.*, *& Moral. de Euchar. cap.* 2., *art.* 2., *pag.* 193.
Suarez *in* 2. *part. qu.* 75., *art.* 2., *disp.* 49., *sect* 2., *pag.* 586., *& disp.* 50., *sect* 1., *pag.* 601.
Vid. Author. relat. in Can. II. *bujus Session.*

CAPUT V.

De cultu, & veneratione huic Sanctissimo Sacramento exhibenda.

I. Nullus itaque dubitandi locus relinquitur, quin omnes Christi fideles, pro more in Catholica Ecclesia semper recepto, latriæ cultum, qui vero Deo debetur, huic sanctissimo Sacramento in veneratione exhibeant: neque enim ideò minus est adorandum, quod fuerit a Christo Domino, ut sumatur, institutum: nam illum eumdem Deum præsentem in eo adesse credimus, quem Pater æternus introducens in orbem terrarum, dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei: quem Magi procidentes adoraverunt: quem denique in Galilæa ab Apostolis adoratum fuisse, Scriptura testatur.

Infra can. 6.
Matth. 26.
Psal. 96. Heb. 1.
Matth 2.
Matth. 28. Luca 24.

Boucat *de Eucharist. art.* 6., *sect.* 1., *pag.* 175.
Colet *in Instit. Theolog. de Eucharist. cap.* 1., *p.* 466.
Droit *de Re Sacramentar. lib.* 4. *qu.* 1., §. 3., *pag.* 355.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 1., *n.* 8.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 3. *de Sacram. tit.* 4., *sect.* 2., *n.* 6.
Layman *in Theolog. Moral. lib.* 5., *tract.* 4., *cap.* 7.
Reiffenstuel *eod. tit. tract.* 5., *dist.* 1., *qu.* 3., *n.* 30.
Sabinus *in Luc. Moral. tract.* 12., *n.* 8.
Suarez *in* 3. *part. qu.* 79., *art.* 8., *disp.* 65., *sect.* 1., *p.* 787.

II. Declarat præterea Sancta Synodus, piè, & religiosè admodum in Dei Ecclesiam inductum fuisse hunc morem, ut singulis annis peculiari quodam, & festo die præcelsum hoc, & venerabile Sacramentum singulari veneratione, ac solemnitate celebraretur, utque in processionibus reverenter, & honorificè illud per vias, & loca publica circumferretur,

Urbanus Papa citatus in Clementina unic. de Reliqu. & ven. Sanct.
Infr. Canon. 6.

Berti *de Theol. Discip. lib.* 33., *theor.* 3., *pag.* 333.
Concina *de Sacram. Euch. diss.* 1., *c.* 6., §. 5., *qu.* 3., *pag.* 300., & *qu.* 4., *pag.* 301.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 5., *n.* 40.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 10., §. 11., *pag.* 140.
Gibert. *in Jur. Canon. tom.* 3. *de Sacr. tit.* 4., *sect.* 2., *n.* 6.
Gotti *de Euch. qu.* 3., *dub.* 7., §. 3., *pag.* 125.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Christus in Sacramento Eucharistiæ.
Natal. Alexander *in Theol. Dogm.*, & *Moral. de Euchar. cap.* 2., *art.* 3. *confect.* 7., *pag.* 224.
Petra *ad Const. Apost. tom.* 3., *pag.* 295. *n.* 5.
Rota *decis.* 214 *tom.* 3., *n.* 4. *coram Ansaldo*
Savonen. *Aggregationis* 16. *Aprilis* 1714. §. Descendentes *coram Cardin. Scotto.*

III. æquissimum est enim, sacros aliquos statutos esse dies, quùm Christiani omnes singulari, ac rara quadam significatione gratos, & memores testentur animos erga communem Dominum, & Redemptorem pro tam ineffabili, & planè divino beneficio, quo mortis ejus victoria, & triumphus repræsentatur. Ac sic quidem opportuit, victricem veritatem de mendacio, & hæresi triumphum agere; ut ejus adversarii, in conspectu tanti splendoris, & in tanta universæ Ecclesiæ lætitia positi, vel debilitati, & fracti tabescant, vel pudore affecti, & confusi aliquando resipiscant.

1.Cor.15.Heb.2

Habert *in Theol. Dog.*, & *Moral. tom.* 5. *de Euch. c.* 3., *p.* 376.

CAPUT VI.

De asservando sacræ EUCHARISTIÆ Sacramento, & ad infirmos deferendo.

I. Consuetudo asservandi in sacrario sanctam Eucharistiam adeò antiqua est, ut eam sæculum etiam Niceni Concilii agnoverit.

Infra Canon. 7. cap. Sane d. celebr. at Miss. c. Presbyt. de cons. Disti. & . Conc. Nicæn. l. c. 3.

Berti *de Theol. Discipl. lib.* 33., *cap.* 12., *pag.* 330.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 5. *sub n.* 141. *vers.* Et quum dictum sit.
Duran. *de Rit. Eccl. lib.* 1., *c.* 16., *part.* 4., & 6. *cum seqq.*
Æstius *in* 4. *Sent. Dist.* 10., §. 11., *pag.* 139.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 5., *n.* 3.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 3. *de Sacram. tit.* 4., *sect.* 5., *n.* 14.
Isambert. *in* 3. *part. qu.* 73., *art.* 3., *pag.* 321.
Petra *ad Constit. Apost. tom.* 3., *pag.* 303. *n.* 26.

Pigna-

Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 4., *conf.* 31. *n.* 1.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 7. §. 3. *sub n.* 24., *vers.* Atque Tabernaculum.
Tournely *de Sacr. Euchar. qu.* 4., *art.* 2., *pag.* 159.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. part.* 2., *adnot.* 21. *n.* 1.

II. Porrò deferri ipsam sacram Eucharistiam ad infirmos, & in hunc usum diligenter in Ecclesiis conservari, prætérquamquod cum summa æquitate, & ratione conjunctum est, tum multis in Conciliis præceptum invenitur, & vetustissimo Catholicæ Ecclesiæ more est observatum. Quare Sancta hæc Synodus retinendum omninò salutarem hunc, & necessarium morem statuit.

Conc. Rhemen. II. Conc. Lateran sub Innoc. III. c. 16, Ancyran. c 6. Carth IV. c. 77 & 73 Agathen. c 15 & c' Præsent. dist. 93.

Boucat *de Euchar. art.* 6., *Sect.* 4., §. 2. *pag.* 187.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 41., §. 2. *n.* 15.
Gotti *de Euchar. qu.* 3., *dub.* 7., §. 1., *pag.* 113.
Habert. *in Theol. Dogm.*, *&* *Moral. tom.* 5. *de Euchar. c.* 3., *pag.* 348.
Layman *in Theol. Moral. lib.* 5., *tract.* 4., *cap.* 3. *sub n.* 2., *vers.* Altera pars.
Natal. Alexander *in Theol. Dogm.*, *&* *Moral. de Euch. c.* 2., *art.* 3. *consect.* 2. *pag.* 211.
Vid. Can. VII. *præsentis Sessionis.*

CAPUT VII.

De præparatione, quæ adhibenda est, ut dignè quis sacram EUCHARISTIAM percipiat.

I. SI non decet ad sacras ullas functiones quempiam accedere, nisi sanctè; certe, quo magis sanctitas, & divinitas cœlestis hujus Sacramenti viro Christiano comperta est, eo diligentiùs cavere ille debet, ne absque magna reverentia, & sanctitate ad id percipiendum accedat: præsertim quùm illa plena formidinis verba apud Apostolum legamus: Qui manducat, & bibit indignè, judicium sibi manducat, & bibit, non dijudicans Corpus Domini. Quare communicare volenti revocandum est in memoriam ejus præceptum: Probet autem se ipsum homo. Ecclesiastica autem consuetudo declarat, eam probationem necessariam esse, ut nullus sibi conscius peccati mortalis, quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissa sacramentali Confessione, ad sacram Eucharistiam accedere debeat. Quod a Christianis omnibus, etiam ab iis Sacerdotibus, *quibus ex officio incubuerit celebrare, hæc Sancta Synodus perpetuò servandum esse decrevit; modo non desit illis copia confessoris.

1. Cor. 11. cap. Quid est, cap. Et sancta cap. Sicut Judas., & cap. Timorem. De cons. Dist. 2.

1. Cor. 1. c. Quotidie. &c. Panem de cons. Dist. 2. cap. Omnis, qui cum seq. de Pœn. Dist. 1.

Infra canon. 11.

Inf. ibid.

Antoin.

Antoin. *de Euchar. cap.* 2., *qu.* 3., *pag.* 550.
Besombes *de Sacram. cap.* 1., *art.* 5., *pag.* 320.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 41., §. 2., *n.* 16.
* Fliegen ad Wigandt *in Tribunal. Confessar.*, & *Ordinan. pag.* 8.
Genet. *de Euchar. cap.* 11., *qu.* 8., *pag.* 209.
Gotti *eod. tract. qu.* 4., *dub.* 4., §. 1., *pag.* 132.
Paullus a Lugduno *de Sacram. dissert.* 3., *qu.* 6., *pag.* 235.
Valentia *in* 3. *part. disput.* 6., *qu.* 8., *punct.* 3., *pag.* 133.

II. Quod si, necessitate urgente, Sacerdos absque prævia confessione celebraverit, quamprimum confiteatur.
Berti *in Theolog. Discipl. lib.* 33., *cap.* 17., *n.* 4., *p.* 391.
Colet *in Instit. Theolog. de Euchar. par.* 1., *cap.* 6., *p.* 549.
Concina *de Euchar. dissert.* 1., *cap.* 11., *qu.* 2., *pag.* 338.
Isambert. *in* 3. *part. disput.* 2. *ad qu.* 79., *art.* 5., *p.* 623.
Sabinus *in Luc. Moral. tract.* 44. *de Euchar. n.* 58.
Suarez *in* 3. *par. qu.* 80., *art.* 5., *disput.* 46., *sect.* 7.; *pag.* 812.

CAPUT VIII.

De usu admirabili hujus Sacramenti.

I. Quoad usum autem rectè, & sapienter Patres nostri tres rationes hoc Sanctum Sacramentum accipiendi distinxerunt *. Quosdam enim docuerunt sacramentaliter dumtaxat id sumere, ut peccatores: alios tantum spiritualiter, illos nimirum, qui voto propositum illum cœlestem panem edentes, fide viva, quæ per dilectionem operatur, fructum ejus, & utilitatem sentiunt: tertios porro sacramentaliter simul, & spiritualiter; hi autem sunt, qui ita se prius probant, & instruunt, ut vestem nuptialem induti ad divinam hanc mensam accedant.

c. Quidest quòm seq. c. Dupliciter &c. In illo. de consl Dist a Augustinus contra Donat sæpè Prosper. in l. Sent. Gal. 5.

Inf. can. 8.

Matth. 22.

Besombes *de Sacram. cap.* 1., *art.* 3., *confect.* 3., *pag.* 323.
* Habert. *in Theolog. Dogm.*, & *Mor. tom.* 5. *de Euchar.*, *cap.* 15., *pag.* 550.
Isambert. *in* 3. *par. ad qu.* 80., *disput.* 1., *art.* 1., *p.* 624.
Merbesius *de Euchar. qu.* 7., *sect.* 12., *pag.* 158.
Valentia *in* 3. *part. disput.* 6., *qu.* 8., *punct.* 1., *pag.* 125.
Vid. Can. VIII. *hujus Sessionis.*

II. In sacramentali autem sumptione semper in Ecclesia Dei mos fuit, ut laici a Sacerdotibus communionem acciperent;
Concina *de Euchar. dissert.* 1., *cap.* 7., *qu.* 1., *p.* 304., & *seq.*
Droit *de Re Sacram. lib.* 4., *qu.* 4., *cap.* 2., *pag.* 385.
Gotti *eod. tract. qu.* 4., *dub.* 1., §. 1., *pag.* 117.

Lauræa

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Euchariſtia à quo diſpenſanda:
Layman *in Theol. Moral. lib.* 5., *tract.* 4., *cap.* 7., *n.* 1.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Moral. de Euchar. cap.* 4., *prop.* 2., *pag.* 284.
Vitaſſe *in Tract. Theol. tom.* 4. *de Auguſtiſs. Euchar. Sacr. qu.* 7., *art.* 2., *aſſert.* 1., *pag.* 462.

III. Sacerdotes autem celebrantes ſeipſos communicarent: qui mos, tamquam ex traditione Apoſtolica deſcendens, jure, ac merito retineri debet. cap. Relatum de Conf. Diſtinct 2. Infr. can. 10. Hebr. 5., & 7.
Vid. Author. relat. in Can. X. *hujus Seſſionis.*

IV. Demum autem paterno affectu admonet Sancta Synodus, hortatur, rogat, & obſecrat per viſcera miſericordiæ Dei noſtri, ut omnes, & ſinguli, qui Chriſtiano nomine cenſentur, in hoc unitatis ſigno, in hoc vinculo charitatis, in hoc concordiæ ſymbolo jam tandem aliquando conveniant, & concordent, memoreſque tantæ majeſtatis, & tam eximii amoris JESU Chriſti Domini noſtri, qui dilectam animam ſuam in noſtræ ſalutis pretium, & carnem ſuam nobis dedit ad manducandum, (Johan 6. c. primo de conſ. Diſt. 2.) hæc ſacra myſteria Corporis, & Sanguinis ejus ea fidei conſtantia, & firmitate, ea animi devotione, ea pietate, & cultu credant, & venerentur, ut panem illum ſuperſubſtantialem frequenter ſuſcipere poſſint, & is verè eis ſit animæ vita, & perpetua ſanitas mentis, cujus vigore confortati, ex hujus miſeræ peregrinationis itinere ad cœleſtem patriam pervenire valeant, eumdem panem Angelorum, quem modò ſub ſacris velaminibus edunt, abſque ullo velamine manducaturi. (Pſal. 77. cap. Re vera de conſ. Diſt. 2.)
Colet *in Inſtit. Theol. cap.* 7. *de Euchar. pag.* 626.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 4., *cap.* 5., *n.* 6.
Reiffenſtuel *eod. tit. tract.* 10., *diſt.* 3., *qu.* 5., *n.* 53.
Suarez *in* 2. *part. diſput.* 69., *ſect.* 4., *pag.* 849.

Quoniam autem non eſt ſatis veritatem dicere, niſi detegantur, & refellantur errores; placuit Sanctæ Synodo hos Canones ſubjungere, ut omnes jam, agnita Catholica doctrina, intelligant quoque, quæ ab illis hæreſes caveri, vitarique debeant.

De Sacroſancto EUCHARISTIÆ Sacramento.

CANON I.

Si quis negaverit in Sanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramento contineri verè, realiter, & ſubſtantialiter Corpus, & Sanguinem unà cum anima, & divinitate Domini noſtri JESU Chriſti, ac proinde totum Chriſtum; ſed dixerit, tantummodò eſſe in eo, ut in ſigno, vel figura, aut virtute, anathema ſit. (Supra cap. 3. Concil. Conſtanţienſe.)

Bon-

Bontemp. *in Fascic. Flor. Mor. de Sacr. Euch. tit. 6. verb.* Item.
Gibert. *in Jur. Can. tom. 3. de Sacram. tit. 4., sect. 1., n. 5., pag. 14.*
Habert. *in Theol. Dogm.,* & *Mor. tom. 5. de Euchar: cap. 4., pag. 384.*
Isambert. *to. 2. in 3. par. ad qu. 76., disp. 1., art. 1., p. 536.*
De Marinis *to. 2. in 3. par. qu. 75., art. 1., cap. 1., p. 253.*
Merbesius *in Sum. Christian. par. 3., qu. 7., p. 138.*
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.,* & *Mor. de Euch. cap. 2., art. 1., prop. unic., pag. 165.*
Passerin. *in Com. 13., qu. 75., art. 1., cap. 1., pag. 96.*
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract. 14., dist. 4., qu. 6., n. 49.*
Sabinus *in Luc. Mor. tract. 44. de Euchar. n. 29.*
Suarez *in 3. par. qu. 75., art. 1., disp. 46., sect. 1., p. 519.*

CANON II.

Idem Concil. damnans articul. Joha. Wiclef.

Si quis dixerit, in sacrosancto Eucharistiæ Sacramento remanere substantiam panis, & vini, unà cum Corpore, & Sanguine Domini Nostri JESU Christi; negaveritque mirabilem illam, & singularem conversionem totius substantiæ panis in Corpus, & totius substantiæ vini in Sanguinem, manentibus dumtaxat speciebus panis, & vini; quam quidem conversionem Catholica Ecclesia aptissimè Transubstantiationem appellat, anathema sit.

Bonaccin *de Sacram. Euch. to. 1., disp. 4., qu. 3., punct. 6., §. 2., n. 1.*
Boyvin *de Sacram. cap. 3., qu. 10., concl. 1., p. 144.*
Contenson. *de Euch. dissert. 1, cap. 2., specul. 2., pag. 233.*
Cucch. *in Instit. Major. lib. 5., tit. 5., n. 127.*
Æstius *in 4. Sent. distin. 11., §. 1., pag. 141.*
Fuscus *de Visitat. lib. 1., cap. 5., n. 7.*
Habert. *in Theol. Dogm.,* & *Mor. to. 5. de Euch., c. 14., p. 531.*
Isambert. *to. 2. in 3. par. qu. 75., disp. 6., art. 1., p. 497.*
Lambertin. *de Sacrif. Miss. sect. 1., cap. 323., pag. 123.*
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Eucharistiæ natura.
De Marinis *to. 2. in 3. p. qu. 75., art. 8., cap. 1., pag. 258.*
Passerin. *in Com. 17. qu. 75., art. 9., cap. 1., pag. 153.*
Suarez *in 3. part. qu. 75., art. 2., disp. 49., sect. 2., pag. 586,* & *disp. 10., sect. 1., pag. 601.*
Tournely *de Sacram. Euch. qu. 3., art. 7., p. 202.,* & *204.*
Valentia *in 3. part. disp. 6., qu. 3., punct. 2., §. 1., pag. 869.,* & *§. 5., pag. 882.*
Vitasse *in Tract. Theolog. tom. 4. de Augustiss. Euch. Sacram. qu. 2., art. 2., pag. 598.*

CANON III.

Si quis negaverit, in venerabili Sacramento Eucharistiæ

ſtiæ ſub unaquaque ſpecie, & ſub ſingulis cujuſque ſpeciei partibus, ſeparatione facta, totum Chriſtum contineri, anathema ſit.

Conc. Florent. in Decretis Eugenii ad Armenos. Supra c. 3. & infrà Seſſ. 21. c. 1. de Commun.

Berti *de Theol. Diſcip. lib.* 33., *cap.* 12., *theor.* 1., *pag.* 327.
Bonaccin. *de Sacr. Euch. tom.* 1., *diſp.* 4., *qu.* 3., *punct.* 5., *n.* 4.
Colet *in Inſtit. Theol. de Euch. par.* 1., *cap.* 1., *pag.* 467.
Dandin. *de Suſpect. de Hæreſ. c.* 3. *ſect.* 3. *ſubſect.* 2. *n.* 13., & 14.
Droit *de Re Sacr. lib.* 4. *qu.* 1. §. 3. *pag.* 355.
De Marinis *tom.* 2. *in* 3., *p.*, *qu.* 76., *art.* 8., *c.* 1., *pag.* 283. & *cap.* 6., *pag.* 293.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Euch. cap.* 2., *ar.* 3: *confect.* 4. *pag.* 218.
Paſſerin. *in Comm.* 21., *qu.* 76., *art.* 1., & 2., *cap.* 1., *pag.* 172., & *com.* 22., *in art.* 3., *cap.* 1., *pag.* 196.

CANON IV.

I. Si quis dixerit, peracta conſecratione, in admirabili Euchariſtiæ Sacramento non eſſe Corpus, & Sanguinem Domini noſtri JESU Chriſti, ſed tantum in uſu, dum ſumitur, non autem ante, vel poſt;

Supra c. 3.

Contenſon. *de Euch. diſt.* 2., *cap.* 1., *ſpecul.* 3., *pag.* 338.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacr. tit.* 4., *ſect.* 2., *n.* 5.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. tom.* 5. *de Euch. c.* 3., *p.* 370.
Natal. Alex. *eod. tract. cap.* 2., *art.* 3., *confect.* 1., *pag.* 110.
Suarez *in* 3. *part. qu.* 75., *art.* 1., *diſp.* 40., *ſect.* 8., *p.* 540.
Valentia *in* 2. *part. diſp.* 6., *qu.* 1. *de Euchar. punct.* 3., *p.* 751

II. & in hoſtiis, ſeu particulis conſecratis, quæ poſt communionem reſervantur, vel ſuperſunt, non remanere verum Corpus Domini, anathema ſit.

Bellarmin. *de Controv. tom.* 3. *de Sacr. Euch. lib.* 4., *c.* 2., *p.* 311
Gibert. *in Jur. Canon. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 4. *de Sanctiſſ. Euchar. Sacram. ſect.* 5., *n.* 16.
Gotti *de Euch. qu.* 3., *dub.* 5., §. 2., *pag.* 108.

CANON V.

Conc. Florent. ibid., Supra c. 2.

Si quis dixerit, vel præcipuum fructum Sanctiſſimæ Euchariſtiæ eſſe remiſſionem peccatorum, vel ex ea non alios effectus provenire, anathema ſit.

Colet *in Inſtit. Theol. to.* 1. *de Euch. cap.* 7., *pag.* 698.
Contenſon. *eod. tract. diſſert.* 3., *cap.* 2., *ſpecul.* 2. *Quæres primo*, *pag.* 613.
Æſtius *in* 4. *Sent. diſt.* 12., §. 5., *pag.* 156.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 4., *n.* 13., *p.* 16.
Juvenin. *eod. tract. tom.* 2., *p.* 8., *diſſ.* 4. *de Euch. art.* 1., *p.* 400.
De Marinis *to.* 2. *in* 3. *part. qu.* 79. *art.* 8., *cap.* 1., *pag.* 339.
Natal. Alex. *de Euch. cap.* 3., *prop.* 1., *pag.* 257.
Paſſerin. *eod. tract. tom.* 3. *in qu.* 73., *art.* 3., *cap. unic.*, *pag.* 28.

Romaguer. *ad conſt. Syn.Ger. lib.* 3., *tit.* 17., *c.* 27., *n.* 1., *& ſeqq.*
Valentia *in* 3. *part. diſp.* 6., *qu.* 7., *punct.* 1., *pag.* 121.

CANON VI.

I. Si quis dixerit, in Sancto Euchariſtiæ Sacramento Chriſtum, Unigenitum Dei Filium, non eſſe cultu latriæ, etiam externo, adorandum: atque ideò nec feſtiva peculiari celebritate venerandum, neque in Proceſſionibus, ſecundum laudabilem, & univerſalem Eccleſiæ Sanctæ ritum, & conſuetudinem, ſolemniter circumgeſtandum, vel publicè, ut adoretur, populo proponendum,

Supra cap. 5.

Colet *in Inſtit. Theol. tom.* 1. *de Euch. cap.* 1. *pag.* 466.
Concin. *eod. tract. diſſ.* 1., *cap.* 6., §. 5., *n.* 2., *pag.* 179.
Contenſ. *de Euch. diſſ.* 2., *cap.* 1., *Specul.* 3., *Corol. alter.*, *pag.* 364.
Fuſcus *de Viſit. lib.* 1., *cap.* 5. *ſub n.* 8.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 4., *ſect.* 2., *n.* 8.
Lambertin. *de Sacrif. Miſſ. lib.* 2., *c.* 15., *n.* 26., *pag.* 167.
Natal. Alex. *in Theol. Dog.*, *& Mor. de Euch. c.* 2., *art.* 3., *confect.* 6., *p.* 221., *& confect.* 7., *p.* 224., *& confect.* 8., *p.* 230.
Petra *ad Conſtit. Apoſt. tom.* 3., *pag.* 295., *n.* 5.
Tournely *de Sacram. Euch. qu.* 3., *art.* 3., *pag.* 149.
Vaneſpen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 4., *cap.* 15., *n.* 15., *verſ.* Et Canone.

II. & ejus adoratores eſſe idololatras, anathema ſit.
Beſomb. *de Sacram. cap.* 1., *art.* 3., *pag.* 323.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Euchariſtiæ cultus.
Merbeſius *in Summ. Chriſt. par.* 3., *colloq.* 2., *ſect.* 11., *p.* 262.
Sabin. *in Luc. Moral. tract.* 44. *de Euch. n.* 33.

CANON VII.

Si quis dixerit, non licere Sacram Euchariſtiam in ſacrario reſervari, ſed ſtatim poſt conſecrationem adſtantibus neceſſariò diſtribuendam; aut non licere, ut illa ad infirmos honorificè deferatur, anathema ſit.

Supra cap. 6.

Contenſon. *loc. cit. pag.* 338.
Cucch. *in Inſtit. Maj. lib.* 5., *tit.* 5. *ſub n.* 141., *verſ.* Sciendum *& verſ.* Et quùm edictum ſit.
Æſtius *in* 4. *Sent. diſt.* 10., §. 11., *pag.* 139.
Frances *Var. Reſol. cap.* 25., *n.* 4., *& ſeq.*
Merbeſius *in Summ. Chriſt.* 3. *par.*, *colloq.* 2., *ſect.* 12., *p.* 263.
Nat. Alex. *in Theol. Dog.*, *& Mor. de Euch. c.* 2., *ar.* 5., *conſ.* 2., *p.* 215
Petra *ad Conſtit. Apoſt. tom.* 3., *pag.* 298., *n.* 2.
Romaguer. *ad Conſt. Syn. Gerun. lib.* 3., *tit.* 17., *c.* 26., *n.* 1., *& ſeqq.*, *& cap.* 28., *n.* 1., *&* 2.
Tournely *de Sacr. Euch. qu.* 4., *art.* 2., *pag.* 159., *&* 161.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 1., *adnot.* 21., *n.* 1.

CA-

CANON VIII.

Si quis dixerit, Christum in Eucharistia exhibitum, spiritualiter tantùm manducari, & non etiam sacramentaliter, ac realiter, anathema sit. Supra cap. 8.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 5., *n.* 57.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 9., §. 1., *pag.* 120.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Eucharistiæ natura.
Menoch. *Consil.* 82., *n.* 136., & *seq.*
Sabinus *loc. mox cit. n.* 50.
Suarez *in* 3. *part. qu.* 78., *art.* 6., *disp.* 42., *sect.* 1., *p.* 745.

CANON IX.

Si quis negaverit, omnes, & singulos Christi fideles utriusque sexus, quùm ad annos discretionis pervenerint, teneri singulis annis, saltem in Paschate, ad communicandum, juxta præceptum Sanctæ Matris Ecclesiæ, anathema sit. Infra Sess. 14. Can. 8. de Pœnit. C. Omnis de Pœnit.

Antoin. *in Theol. Moral. de Euchar. pag.* 481.
Berti *de Theol. Discipl. lib.* 33., *cap.* 14., *thes.* 5., *p.* 356.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 5., *n.* 76.
Ferrar. *in Biblioth. Can. verb.* Eucharistia *pag.* 170., *n.* 9.
Fliegen. ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ordin. c.* 10., *p.* 324.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 3., *n.* 32.
Gotti *de Euch. qu.* 4., *dub.* 8., §. 2., *pag.* 161.
Lambertin. *de Synod. Diœcesf. lib.* 12., *cap.* 6., *n.* 10.
Paullus à Lugduno *de Euch. diss.* 3., *qu.* 7., *p.* 244., *t.* 6. *Theol.*
Merbesius *in Sum. Christian. par.* 3. *de Euch. qu.* 1., *pag.* 276.
Natal. Alex., *in Theol. Dogm.*, & *Mor. eod. tract. art.* 5., *propos.* 3., *pag.* 127.
Petra *ad Constit. Apost. tom.* 4., *pag.* 557., *n.* 5.
Suarez *in* 3. *par. qu.* 80., *art.* 11., *disp.* 70., *sect.* 2., *p.* 814.
Vanroy *de Euchar. cap.* 6., *qu.* 2., *pag.* 244.
Vitasse *in Tract. Theol. tom.* 4. *de Augustiss. Euch. Sacram. pag.* 436., *assert.* 3.
De Graffis *Decis. Aur. lib.* 1., *cap.* 9., *n.* 5.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 2., *decis.* 2., *n.* 13.

CANON X.

Si quis dixerit, non licere Sacerdoti celebranti seipsum communicare; anathema sit. Supra cap. 8.

Colet *in Instit. Theol. tom.* 1. *de Euch. cap.* 5., *pag.* 536.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. cap.* 16., *p.* 562.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Eucharistia à quo dispensanda.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 4., *cap.* 7., *n.* 1.
Natal. Alex. *in Theol. Dog.*, & *Mor. de Euch. c.* 4., *reg.* 2., *p.* 292.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 1., *cap.* 3., *n.* 31.

CANON XI.

Si quis dixerit, solam fidem esse sufficientem præpa- Supra c. 7.

 rationem

rationem ad sumendum Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum, anathema sit.

Bellarmin. *de Controv. to.* 3., *lib.* 4., *cap.* 17., *p.* 342.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacr. tit.* 4., *sect.* 10., *n.* 8.
De Graffis *in Decis. Aur. lib.* 1., *cap.* 11., *n.* 10.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Euch. prop.* 2. *pag.* 334.
Valentia *in* 3. *part. disp.* 6., *qu.* 8., *punct.* 3., *pag.* 1031.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 9., *n.* 21.

II. Et, ne tantum Sacramentum indignè, atque ideò in mortem, & condemnationem sumatur, statuit, atque declarat ipsa Sancta Synodus, illis, quos conscientia peccati mortalis gravat, quantumcumquè etiam se contritos existiment, habita copia Confessoris, necessariò præmittendam esse Confessionem Sacramentalem.

Supra c. 7.

Boyvin *de Sacram. cap.* 3., *qu.* 21., *pag.* 166.
Colet *in Instit. Theol. de Euch. par.* 1., *cap.* 6., *pag.* 586.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 12., §. 6., *pag.* 158.
De Graffis *in Decis. aur. lib.* 1., *c.* 12., *n.* 3., & *c.* 38., *n.* 1.
De Joriis *in Tract. de Sacr. Matrim. par.* 2., *qu.* 5., *n.* 4. *in fin.*
Lambertin. *de Sacrif. Miss. lib.* 3., *cap.* 11., *n.* 3., *pag.* 321.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Eucharistia à quibus sumenda.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 10., *dist.* 3., *qu.* 2., *n.* 16.
Suarez *in* 3. *par. qu.* 8., *art.* 5., *disp.* 66., *sect.* 3., *p.* 801.

III. Si quis autem contrarium docere, prædicare, vel pertinaciter asserere, seu etiam publicè disputando defendere præsumpserit, eo ipso excommunicatus existat.

Covar. *in cap.* Alma Mater *par.* 1., §. 1., *n.* 7. *de Senten. Excommun. lib.* 6.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 5. *de Sacram. tit.* 4., *sect.* 10., *n.* 7.
De Gonteriis *in Conc. Prov. Avenion. tit.* 21., *cap.* 3.
De Graffis *in Decis. Aur. lib.* 1., *cap.* 11., *n.* 10.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Euchar. cap.* 5., *prop.* 2., *pag.* 334.

DECRETUM DE REFORMATIONE.

Episcopi prudenter moribus subditorum reformandis invigilent; ab eorum correctione non appelletur.

CAPUT I.

I. Eadem Sacrosancta Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nunciis, intendens nonnulla statuere, quæ ad jurisdictionem pertinent Episcoporum, ut juxta proximæ Sessionis decretum, illi in commissis sibi Ecclesiis eò libentiùs resideant, quò faciliùs, & commodiùs sibi subjectos regere, & in vitæ, ac morum honestate continere potuerint;

Engel

Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., §. 1., *n.* 1.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 40., *n.* 31., & 35.
Portius *Consil.* 162., *n.* 21.
Ricciardel. *in Lyc. Eccles. par.* 1., *cap.* 8., §. 1., *n.* 18.

II. illud primùm eos admonendos censet, ut se pastores, non percussores esse meminerint,

Tit. 1. Timot. 3. 1. Petr 5. Dist. 45. in prim. Dist. 91. c. ult. Dist. 95. c. Esto subjectus,

Bellet. *Disquisit. Cleric. par.* 1. *de Discipl. Cleric.* §. 15., *n.* 93.
Daniel. de Nobil. *disput.* 25., *n.* 44.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 37., *n.* 7.
Gavant. *in Man. Episc. verb.* Visitatio circà Canonicos, *n.* 17.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 17. *sub. n.* 1., *vers.* In Concil. Trident.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. cap.* 4., §. 4., *n.* 3.
De Graffis *in Aur. Decis. par.* 2., *lib.* 4., *cap.* 3., *n.* 27.

III. atque ita præesse sibi subditis oportere, ut non in eis dominentur, sed illos, tamquam filios, & fratres, diligant: elaborentque, ut hortando, & monendo ab illicitis deterreant; ne, ubi deliquerint, debitis eos pœnis coercere cogantur.

De Angelis *in Opusc.* 5., *n.* 42. *post tract. de Impens. Dotal.*
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 1., *cons.* 85., *n.* 4.
Squillant *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 1., *cap.* 50., *n.* 2.
Vulp. *in Prax. For. Eccles. cap.* 41., *n.* 21.

IV. Quos tamen, si quid per humanam fragilitatem peccare contigerit, illa Apostoli est ab eis servanda præceptio, ut illos arguant, obsecrent, increpent in omni bonitate, & patientia; quùm sæpè plus erga corrigendos agat benevolentia, quàm austeritas; plus exhortatio, quàm comminatio; plus charitas, quam potestas.

2. Tim. 4

23. q. 4. c. Quod Christ 45. Dist. c. Licèt nonnumquam.

Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 1., *glos.* 12., *n.* 6.
Fagnan. *in Cap.* Si aliquando *de Sent. Excom. n.* 21.
De Graffis *in Aur. Decis. part.* 2., *lib.* 4., *c.* 5., *n.* 6.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 1., *tit.* 1., *c.* 3., *n.* 14.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. cap.* 4., §. 4., *n.* 3.

V. Sin autem ob delicti gravitatem virga opus fuerit, tunc cum mansuetudine rigor, cùm misericordia judicium, cùm lenitate severitas adhibenda est, ut sine asperitate disciplina populis salutaris, ac necessaria conservetur; & qui correcti fuerint, emendentur; aut, si resipiscere noluerint, cœteri, salubri in eos animadversionis exemplo, à vitiis deterreantur; quùm sit diligentis, & pii simul pastoris officium morbis ovium levia primùm adhibere fomenta; post, ubi morbi gravitas ita postulet, ad acriora, & graviora remedia descendere, sin autem, ne ea quidem proficiant illis submovendis, cœteras saltem oves à contagionis periculo liberare.

c. Resecandæ, & c. Corripiantur 24. q. 3.

Fuscus

Fuſcus *de Viſitat. lib.* 1., *cap.* 4., *n.* 19.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Epiſcopi obligationes.
Pignatel. *in Conſult. Canon. tom.* 10., *conſ.* 144., *n.* 2.
Zecchius *de Stat.*, & *Offic. Epiſc. cap.* 7., *n.* 9.

VI. Quùm igitur rei criminum plerumquè ad evitandas pœnas, & Epiſcoporum ſubterfugienda judicia, quærelas, & gravamina ſimulent, & appellationis diffugio judicis proceſſum impediant: ne remedio ad innocentiæ præſidium inſtituto, ad iniquitatis defenſionem abutantur, utque hujuſmodi eorum calliditati, & tergiverſationi occurratur; ità ſtatuit, & decrevit: In cauſis viſitationis, & correctionis, ſive habilitatis, & inhabilitatis, necnon criminalibus, ab Epiſcopo, ſeù illius in ſpiritualibus Vicario Generali, ante definitivam ſententiam, ab interloquutoria, vel alio quocumque gravamine non appelletur;

c. Quàm ſpeciali § Porrò, c. Ad noſtram, c. Suggeſtum de appel.

Infrà Seſſ. 22. c. 1. de refor., & Seſſ. 24. c. 20. de reform.

Bontemp. *in Faſcic. Flor. Mor. tract.* 5. *de Judiciis tit.* 9. *de Appellat. ſub n.* 55. *verb.* Item.
Cirin. *in Nex. Eccleſ. Juriſd. cap.* 6., *n.* 190.
Coſta *de Remed. Subſid. remed.* 128., *n.* 8., & 9.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 33., *n.* 42., & *lib.* 2., *tit.* 28., *n.* 28.
Frances *Var. Reſol. cap.* 49., *n.* 28.
Piaſec. *in Prax. Epiſc. par.* 2., *cap.* 4. *ſub n.* 100.
Sbroz *de Offic. Vicar. lib.* 3., *qu.* 2., *n.* 19.
Vela *Diſſert. Jur.* 41., *n.* 33., *tom.* 2.
Ventrigl. *de Juriſdict. Archiep. cap.* 121., *n.* 5.
Giurba *Deciſ. Sicil. deciſ.* 56., *n.* 6.

VII. neque Epiſcopus, ſeu Vicarius appellationi hujuſmodi, tamquam frivolæ deferre teneatur; ſed ea, ac quacumque inhibitione ab appellationis Judice emanata, nec non omni ſtylo, & conſuetudine, etiam immemorabili, contraria non obſtante, ad ulteriora valeat procedere,

c. Ut debitus de appel.

Fuſcus *de Viſit. lib.* 2., *cap.* 13. *ſub n.* 10.
Genuenſ. *in Prax. Cur. Archiep. cap.* 70., *n.* 8.
Valenſuel. *Conſil.* 195., *n.* 31., *tom.* 2.
Vulp. *in Prax. For. Eccleſ. cap.* 21., *n.* 6.
Zerol. *in Prax. Epiſc. verb.* Appellatio *verſ.* Ad decimum.

VIII. niſi gravamen hujuſmodi per definitivam ſententiam reparari, vel ab ipſa definitiva appellari non poſſit: quibus caſibus ſacrorum, & antiquorum Canonum ſtatuta illibata perſiſtant.

Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Appellatio ab Epiſcopo.
Piaſec. *in Prax. Epiſc. par.* 2., *cap.* 4., *n.* 99.
Pignatel. *in Conſult. Can. tom.* 3., *conſult.* 66., *n.* 11.
Rota *in Colonien. Juriſd. ſuper Attentatis* 29. *Aprilis* 1744. §. 3. *coram Reverendiſſimo de Thunn*.

CA-

CAPUT II.

In criminalibus appellat. ab Episcopo, quando Metropolitano, aut uni ex vicinioribus committenda sit.

c. 2. de consuet

c. Statutum. de rescript. in 6.

I. A Sententia Episcopi, vel ipsius in spiritualibus Vicarii Generalis, in criminalibus appellationis causa, ubi appellationi locus fuerit, si Apostolica authoritate in partibus eam committi contigerit, Metropolitano, seu illius etiam Vicario in spiritualibus Generali; aut, si ille aliqua de causa suspectus foret, vel ultra duas legales dietas distet, seu ab ipso appellatum fuerit, uni ex vicinioribus Episcopis, seu illorum Vicariis,

Cabal. *Consil.* 166., *n.* 8., *tom.* 1.
Cocchier. *de Permut. Benef. part.* 1., *cap.* 7. *sub n.* 7.
Lauræa *in Epit. lib.* 2., *cap.* 23., *n.* 8.
Fuscus *de Visit. Can. verb.* Appellatio ab Episcopo.
Sbroz *de Offic. Vicar. lib.* 3., *qu.* 3., *n.* 1.
Vulp. *in Prax. For. Eccles. cap.* 21., *n.* 34.
Pilaja *Decis. Pontif. tom.* 1., *decis.* 7., *n.* 85.

II. non autem inferioribus judicibus committatur.

Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *c.* 4. *sub n.* 100., *vers.* Eadem.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 10., *cons.* 145., *n.* 1.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 5., *cap.* 1., *n.* 14.

CAPUT III.

Acta primæ instantiæ intrà triginta dies dentur gratis reo appellanti.

I. REus, ab Episcopo, aut ejus Vicario in spiritualibus Generali, in criminali causa appellans, coram judice, ad quem appellavit, acta primæ instantiæ omninò producat: & judex, nisi illis visis, ad ejus absolutionem minimè procedat.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Appellatio *n.* 1.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 143., *n.* 1.
Giurba *Decis. Sicil.* 29., *n* 1.

II. Is autem, à quo appellatum fuerit, intrà triginta dies acta ipsa postulanti gratis exhibeat;

Pignatel. *in Consult. Can. tom.* 10., *cons.* 161., *n.* 1.
Sbroz *de Offic. Vicar. lib.* 3., *qu.* 9.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 5., *cap.* 1., *n.* 10.

III. alioqui absque illis causa appellationis hujusmodi, prout justitia suaserit, terminetur.

Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Appellans.
Zerol. *in Prax. Episc. par.* 2., *verb.* Visitatio, *vers.* Quartò.

CAPUT IV.

Qua ratione clerici ob gravia crimina sacris exauctorandi.

3. qu 8. c. Suggere & 15. qu. 7 c. Felix Episcopus.

I. QUùm verò tam gravia nonnunquam sint delicta, ab ecclesiasticis commissa personis, ut ob eorum atro-

citatem

Conc. II. Hispalens. c. 6.
C. Si quis cum seq. 15. q. 1. 7. c. Degradatio. de Pœn. in 6.

citatem a sacris Ordinibus deponendæ, & Curiæ sint tradendæ sæculari: in quo secundum Sacros Canones certus Episcoporum numerus requiritur: quos si omnes adhibere difficile esset, debita juris exequutio differretur; si quando autem intervenire possent, eorum residentia intermitteretur: propterea statuit, & decrevit: Episcopo per se, seu illius Vicarium in spiritualibus Generalem, contra Clericum, in sacris, etiam Presbyteratus, Ordinibus constitutum, etiam ad illius condemnationem, nec non verbalem depositionem, & per se ipsum, etiam ad actualem, atque solemnem degradationem ab ipsis Ordinibus, & gradibus Ecclesiasticis, in casibus, in quibus aliorum Episcoporum præsentia, in numero à Canonibus definito requiritur, etiam absque illis procedere liceat; adhibitis tamen, & in hoc sibi assistentibus totidem Abbatibus, usum mitræ, & baculi ex privilegio Apostolico habentibus, si in Civitate, aut Diœcesi reperiri, & commodè interesse possint;

Ambrosin. *de Immunit. Eccles. cap.* 17. *n.* 37.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 37., *n.* 12.
Fagnan. *in Cap.* Aqua *de Consecr. Eccles.*, *vel Altar. n.* 27.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 7., *cap.* 34., *n.* 4.
Lezzana *Consult. Moral.* 45., *n.* 116.
Murga *Disquisit. Moral. tom.* 2., *disquis.* 11., *disp.* 16., *n.* 10.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Abbas, *n.* 4., *pag.* 1.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 43., *n.* 25.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 11., *cap.* 1., *n.* 15.

II. alioquin aliis personis in ecclesiastica dignitate constitutis, quæ ætate graves, ac juris scientia commendabiles existant.

Antonel. *de Regim. Eccles. lib.* 6., *cap.* 3., *n.* 2.
Barbos. *de Off.*, *& Potest. Episc. par.* 3., *allegat.* 110., *n.* 23.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Degradatus.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 5., *n.* 56.
Monacel. *Form. Legal. For. Eccl. tit.* 15., *form.* 12., *n.* 15., *to.* 2.
Oliva *de For. Eccles. par.* 2., *qu.* 11., *n.* 14.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *c.* 4. *sub n.* 93., *vers.* Degradatio
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 2., *cons.* 163., *pag.* 158.
Cortiada *Decis. Cathalon.* 34., *n.* 7., *tom.* 1.

Summariè cognoscat Episcopus de gratiis, aut absolutionem criminis aut remissionem pœnæ respicientibus.

CAPUT V.

ET quoniam per fictas causas, quæ tamen satis probabiles videntur, interdum accidit, ut nonnulli ejusmodi gratias extorqueant, per quas pœnæ illis Episcoporum justa severitate inflictæ, aut remittuntur omnino, aut minuuntur: quùm non ferendum sit, ut mendacium, quod tantopere

tantopere Deo displicet, non modò ipsum impunitum sit, verum etiam alterius delicti veniam impetret mentienti; iccircò, ut sequitur, statuit, & decrevit: Episcopus apud Ecclesiam suam residens, de subreptione, & obreptione gratiæ, quæ super absolutione alicujus publici criminis, vel delicti, de quo ipse inquirere cœperat, aut remissione pœnæ, ad quam criminosus per eum condemnatus fuerit, falsis precibus impetratur, per seipsum, tamquam Sedis Apostolicæ Delegatus, etiam summariè cognoscat; ipsamque gratiam, postquam per falsi narrationem, aut veri taciturnitatem obtentam esse legitimè constiterit, non admittat.

Exod. 23., Lev. 19. Prov. 6. 10. 12 & 19. cap Si quis dixerit cùm seq & cap. Nemo peritorum 11. q. 3.

cap. Super litteris. & cap. Quàm dilecta. de rescr.

Argyr *in Discept. Eccl. lib.* 5., *discep.* 6., *n.* 9., *&* 15., *to.* 12.
Daniel de Nobil. *Disp. Select. par.* 1., *disp.* 10. *sub n.* 13.
Fagnan. *in Cap.* Quoniam *de Offic. Deleg. n.* 29.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Gratiæ *n.* 3.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopus circà judicia facienda.
Leo *in Thesaur. For. Eccles. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 66.
Lezzana *Consult. Moral.* 45., *n.* 76.
Thomassin. *in Vet.*, *&* *Nov. Eccl. Discip. de Benef. p.* 2., *lib.* 3.
Vener *in Exam. Episc. lib.* 5., *cap.* 1., *n.* 18.

CAPUT VI.

Non citetur personaliter Episcopus, nisi depositionis, aut privationis causa.
cap. Sunt nonnulli. 2. qu. 7.

QUoniam verò subditi Episcopo, tametsi jure correpti fuerint, magnopere tamen eum odisse, & tamquam injuria affecti sint, falsa illi crimina objicere solent; ut, quoquo pacto possint, ei molestiam exhibeant, cujus vexationis timor plerumque illum ad inquirenda, & punienda eorum delicta segniorem reddit: idcircò, ne is magno suo, & Ecclesiæ incommodo gregem sibi creditum relinquere, ac non sine Episcopalis dignitatis diminutione vagari cogatur, ita statuit, & decrevit: Episcopus nisi ob causam, ex qua deponendus, sive privandus venirit, etiamsi ex officio, aut per inquisitionem, seu denunciationem, vel accusationem, sive alio quovis modo procedatur, ut personaliter compareat, nequaquam citetur, vel moneatur.

Infr. sess. 24. c. 5. de refor.

Barbos. *de Offic.*, *&* *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 112., *n.* 6.
Campanil. *in Divers. Jur. Canon. rubr.* 11., *cap.* 23., *n.* 153., *vers.* Et hoc casu.
Capon. *in Discept. Foren. tom.* 2., *discept.* 105., *n.* 11.
Gratian. *Discept. Foren. tom.* 1., *cap.* 169., *n.* 15.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopus quomodò judicandus.
Leuren. *de Vicar. Episcop. cap.* 1., *qu.* 85., *n.* 4.
Petra *ad Const. Apost. tom.* 1., *pag.* 235, *n.* 44.

Raynald. *in Observ. Crim. lib.* 3., *c.* 32., §. 4., *n.* 406., & 410
Sbroz *de Vicar. Episc. lib.* 2., *qu.* 58., *n.* 7., & *qu.* 59., *n.* 1., *vers.* Nec dicatur.
Vermigl. *Consil.* 159., *n.* 1.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. c.* 2., §. 2., *n.* 4., *vers.* Decimo.

Qualitates testium contra Episcopum describuntur.

CAPUT VII.

I. Testes in causa criminali, ad informationem, vel indicia, seu aliàs in causa principali, contra Episcopum, nisi contestes, & bonæ conversationis, existimationis, & famæ fuerint, non recipiantur;

cap. Accusatio quoque. c. Accusatio Episcoporum. c. Testes 2. qu. 7. & c. ult. 2. qu. 5. Conc. Rom. sub Silvest. I. juxta Anacleti Papæ ep. 2. & Carthag., II. c. 6. & Carthag. IV. c. 96. & Xist. III. ep. 3. c. 2.

Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Testes repellendi.
Petra *ad Const. Apost. to.* 1., *pag.* 243., *n.* 13., 17.
Raynald. *in Supplem. ad cap.* 32., *n.* 134.
Rugier. *de Testam. Canon. lib.* 1., *sect.* 3. *sub n.* 7., *vers.* Hæc.
Vermigl. *Consult.* 159., *n.* 2.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 112., *n.* 11.

II. & si odio, temeritate, aut cupiditate aliquid deposuerint, gravibus pœnis mulctentur.
Barbos. *de Offic.*, & *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 112., *n.* 11.
Pignatel. *in Consult. Canon. tom.* 10., *cons.* 161., *n.* 8.

Graves Episcoporum Causæ a Pont. Max. cognoscantur.
Conc. Sard. c. x. c. Ad abolendam de heret. & infra Sess. 24. c. 5. de refor.

CAPUT VIII.

Causæ Episcoporum, quùm pro criminis objecti qualitate comparere debeant, coram Pontifice Max. referantur, ac per ipsum terminentur.
Barbos. *de Offic.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 112., *n.* 1.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopus quomodo judicandus.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 10.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 22., *n.* 30., & 99.
Oliva *de For. Eccl. par.* 3., *qu.* 8. *sub n.* 50.
Petra *ad Constit. Apost. tom.* 1., *pag.* 236., *n.* 37.
Sbroz *de Vicar. Episc. lib.* 2., *qu.* 38., *n.* 7.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 5., *cap.* 3., *n.* 19., *vers.* Ad cap. 8.
Ventrigl. *de Offic.*, & *Potest. Episc. cap.* 2., §. 2., *n.* 4., *vers.* Undecimo.
Cortiada *Decis. Cathalon.* 122., *n.* 20.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 4., *decis.* 2., *n.* 16.

Decretum

Decretum prorogationis definitionis quatuor articulorum de Sacramento Eucharistiæ, & Salvi Conductus Protestantibus dandi.

EAdem Sancta Synodus errores omnes, qui super hoc Sanctissimo Sacramento repullularunt, tanquam vepres ex agro Dominico evellere, ac omnium fidelium saluti prospicere cupiens, quotidianis precibus, Deo omnipotenti piè oblatis, inter alios, ad hoc Sacramentum pertinentes articulos, diligentissima veritatis Catholicæ inquisitione tractatos, plurimis, accuratissimisque pro rerum gravitate disputationibus habitis, cognitis quoque præstantissimorum Theologorum sententiis, hos etiam tractabat. An necessarium sit ad salutem, & divino jure præceptum, ut singuli Christifideles sub utraque specie ipsum Venerabile Sacramentum accipiant. Et: Num minus sumat, qui sub altera, quàm qui sub utraque communicat. Et: An erraverit Sancta Mater Ecclesia, laicos, & non celebrantes Sacerdotes, sub panis specie dumtaxat communicando. Et: An parvuli etiam communicandi sint. Sed quoniam ex nobilissima Germaniæ Provincia ii, qui se Protestantes nominant, super his ipsis articulis, antequam definiantur, audiri à Sancta Synodo cupiunt, & eam ob causam fidem publicam ab illa postularunt, ut ipsis tutò hùc venire, & in hac Urbe commorari, ac libere coram Synodo dicere, atque proponere, quæ senserint, & posteà, quùm libuerit, recedere liceat; Sancta ipsa Synodus, licet magno desiderio eorum adventum multos antea menses expectârit, tamen, ut pia mater, quæ ingemiscit, & parturit, summopere id desiderans, ac laborans, ut in iis, qui Christiano nomine censentur, nulla sint schismata, sed, quemadmodum eumdem omnes Deum, & Redemptorem agnoscunt, ita idem dicant, idem credant, idem sapiant, confidens Dei misericordiæ, & sperans fore, ut illi in sanctissimam, & salutarem unius fidei, spei, charitatisque concordiam redigantur, libenter eis in hac re morem gerens, securitatem, & fidem, ut petierunt, publicam, quam *Salvum Conductum* vocant, quod ad se pertinet, ejus, qui infrascriptus erit, tenoris, dedit, atque concessit: & eorum causa definitionem illorum articulorum ad secundam Sessionem distulit, quam, ut illi commodè ei interesse possint, in diem festum Conversionis Divi Paulli, qui erit xxv. die mensis Januarii anni sequentis, indixit. Illudque præterea statuit, ut in eadem Sessione de Sacrificio Missæ agatur, propter magnam utriusque rei connexio-

nem. Intereà Sessione proxima de Pœnitentiæ, & Extremæ Unctionis Sacramentis tractandum. Illam autem die festo Divæ Catharinæ Virginis, & Martyris, qui erit XXV. Novembris, habendam esse decrevit, simulque, ut in utraque materiam Reformationis prosequatur.

SALVUS CONDUCTUS,

DATUS PROTESTANTIBUS.

SAcrosancta Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nunciis, omnibus, & singulis, sive Ecclesiasticis, sive sæcularibus personis universæ Germaniæ, cujuscumque gradus, status, conditionis, & qualitatis sint, quæ ad Œcumenicum hoc, & Generale Concilium accedere voluerint, ut de iis rebus, quæ in ipsa Synodo tractari debent, omni libertate conferre, proponere, & tractare, ac ad ipsum Œcumenicum Concilium liberè, & tutò venire, & in eo manere, & commorari, ac articulos, quot illis videbitur, tam scripto, quam verbo offerre, proponere, & cum Patribus, sive iis, qui ab ipsa Sancta Synodo delecti fuerint, conferre, & absque ullis conviciis, & contumelijs disputare, nec non, quando illis placuerit, recedere possint, & valeant, publicam fidem, & plenam securitatem, quam *salvum Conductum* appellant, cum omnibus, & singulis clausulis, & decretis necessariis, & opportunis, etiamsi specialiter, & non per verba generalia exprimi deberent, quæ pro expressis haberi voluit, quantum ad ipsam S. Synodum spectat, concedit. Placuit præterea Sanctæ Synodo, ut, si pro majori libertate, ac securitate eorum, certos, tam pro commissis, quam prò committendis per eos delictis, judices eis deputari cupiant, illos sibi benevolos nominent, etiamsi delicta ipsa quantumcumquè enormia, ac hæresim sapientia fuerint.

SESSIO QUARTADECIMA,

Quæ est quarta

SUB JULIO III. PONT. MAX.

Celebrata die XXV. Novembris MDLI.

Doctrina de Sanctissimis Pœnitentiæ, & Extremæ Unctionis Sacramentis.

SAcrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus

dentibus in ea eisdem Sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nuncijs, quamvis in decreto de Justificatione multus fuerit de Pœnitentiæ Sacramento, propter locorum cognatione, necessaria quadam ratione, sermo interpositus; tanta nihilominus circa illud nostra hac ætate diversorum errorum est multitudo, ut non parum publicæ utilitatis retulerit, de eò exactiorem, & pleniorem definitionem tradidisse, in qua demonstratis, & convulsis, Spiritus Sancti præsidio, universis erroribus, Catholica veritas perspicua, & illustris fieret; quam nunc Sancta hæc Synodus Christianis omnibus perpetuò servandam proponit. Supra sess. 6. cap. 14. de Justificatione.

Droit *de Re Sacram. lib. 6., art. 2., §. 2., pag.* 58.

CAPUT I.

De necessitate, & institutione Sacramenti Pœnitentiæ.

I. SI ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum esset, ut justitiam in Baptismo, ipsius beneficio, & gratia, susceptam, constanter tuerentur; non fuisset opus, aliud ab ipso Baptismo Sacramentum ad peccatorum remissionem esse institutum. Quoniam autem Deus, dives in misericordia, cognovit figmentum nostrum, illis etiam vitæ remedium contulit, qui sese posteà in peccati servitutem, & dæmonis potestatem tradidissent, Sacramentum videlicet Pœnitentiæ; quo lapsis post Baptismum beneficium mortis Christi applicatur. Infrà Can. 1. de pœn. Psal. 102. Ephes. 2.

Gibert. *in Jur. Can. tom. 3. de Sacram. tit. 6., sect. 2., n.* 5.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm., & Mor. de Pœnit. cap.* 1., *art.* 5., *prop.* 4., *pag.* 23.

II. Fuit quidem Pœnitentia universis hominibus, qui se mortali aliquo peccato inquinassent, quovis tempore ad gratiam, & justitiam assequendam necessaria, Supr. sess. 6. cap. 14 de Justific. Conc. Cabilon. sub Vitaliano II. cap. 8.

Boucat *de Pœnit. art.* 1., *sect.* 3., §. 2., *pag.* 155.
Dupasquier *de Sacr. Pœnit. disp.* 7., *qu.* 2., *conclus.* 1.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf., & Ordin. cap.* 11., *p.* 327
Layman *in Theol. Mor. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 6., *c.* 2., *n.* 1.
Merbesius *de Sacram. dissert.* 4., *qu.* 11., *pag.* 42.
Sporer *in Theol. Sacr. par.* 3., *c.* 2., *sect.* 2., *qu.* 1., *p.* 135.

III. illis etiam, qui Baptismi Sacramento ablui petivissent, ut, perversitate abjecta, & emendata, tantam Dei offensionem, cum peccati odio, & pio animi dolore detestarentur: unde Propheta ait: Convertimini, & agite pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris, & non erit vobis in ruinam iniquitas. Dominus etiam dixit; Nisi pœnitentiam Ezech. 18. Lucæ 13.

Act. 2. c. Agunt. & c. Propriè. de Consecr. Dist. 4. tiam egeritis, omnes similiter peribitis. Et Princeps Apostolorum Petrus peccatoribus Baptismo initiandis, pœnitentiam commendans, dicebat; Pœnitentiam agite, & baptizetur unusquisque vestrum.

Concina *de Pœnit. lib.* 1., *diss.* 1., *c.* 2., *qu.* 9., *pag.* 30.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 1., *n.* 7.
Vitasse *de Pœnit. qu.* 1., *art.* 2., *pag.* 5.

IV. Porrò nec ante adventum Christi Pœnitentia erat Sacramentum,

Bonaccin. *de Pœnit. Sacram. qu.* 2., *prop.* 2., *n.* 2.
A S. Gregorio *in Universal. Tract. cap.* 39., *n.* 1.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Pœnitentiæ Sacramentum.
Navarra *de Sacram. Pœnit. c.* 22. *sub n.* 11., *vers.* Circa hoc;
Tournely *eod. tract. pag.* 35.

V. nec est post adventum illius cuiquam ante Baptismum:

Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Pœnit. cap.* 2., *pag.* 13.
Fagnan. *in Cap.* Omnis *de Pœnit.*, *& Remiss. n.* 4.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 3., *n.* 1.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. de Pœnit. cap.* 1., *art.* 3., *prop.* 2., *pag.* 15.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 60., *n.* 10.

VI. Dominus autem Sacramentum Pœnitentiæ tunc præcipuè instituit, quùm à mortuis excitatus, insufflavit in discipulos suos, dicens: Accipite Spiritum Sanctum; quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt.

Jo. 20. Matth. 16. c. Ut constitueretur 50. Dist & infrà c. 8. in fin. & can. 3.

Bontemp. *in Fascic. Flor. Moral. tit.* 10. *de Sacram. Pœn. assert.* 1., *n.* 81.
Clericat. *de Pœnit. decis.* 12., *n.* 2.
Concina *eod. tract. diss.* 1., *cap.* 3., §. 2., *pag.* 38.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 38., *n.* 5.
Æstius *in* 4. *Sen. dist.* 14., §. 3., *pag.* 185.
Gavardus *in* 4. *Sent. de Pœnit. qu.* 1., *art.* 1., §. 3., *pag.* 377.
Genet. *in Theol. Mor. to.* 4. *de Sacr. Pœnit. tract.* 6., *cap.* 2.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 3., *n.* 4
Habert. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. to.* 6. *de Pœnit. c.* 2., *p.* 62.
Merbesius *de Sacram. diss.* 4., *qu.* 21., *pag.* 67.
Simonet. *de Poenit. disp.* 1., *art.* 2., *pag.* 306.
De Graffis *in Decis. Aur. lib.* 1., *cap.* 1., *n.* 5.

VII. Quo tam insigni facto, & verbis tam perspicuis, potestatem remittendi, & retinendi peccata, ad reconciliandos fideles, post Baptismum lapsos, Apostolis, & eorum legitimis successoribus fuisse communicatam, universorum Patrum consensus semper intellexit:

Berti *in Theol. discipl. lib.* 34., *par. alt.*, *c.* 1., *pag.* 16., *& seq.*

Billuart,

Billuart *de Pœnit. differt.* 1., *art.* 1., §. 2., *pag.* 14.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 6. *de Pœnit. c.* 2., *pag.* 64.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Pœnit. cap.* 1., *art.* 5., *prop.* 1., *pag.* 17.
Valentia *in* 3. *part. disp.* 7., *qu.* 9., *punct.* 2., *pag.* 1402.
Vitasse *de Poenit. qu.* 1., *art.* 3., *assert.* 3., *pag.* 10.

VIII. & Novatianos, remittendi potestatem olim pertinaciter negantes, magna ratione Ecclesia Catholica, tamquam hæreticos, explosit, atque condemnavit.
Concina *de Poenit. lib.* 1., *differt.* 1., *cap.* 5., *pag.* 44.
Habert. *in Theol. Dog.*, & *Mor. to.* 6. *de Poenit. c.* 2., *pag.* 59.

Eufeb. Cæfarienf. Hift. Eccl. lib. 6. cap. 38. Cyprian. contra Novat.

IX. Quare verissimum hunc illorum verborum Domini sensum Sancta hæc Synodus probans, & recipiens, damnat eorum commentitias interpretationes, qui verba illa ad potestatem prædicandi verbum Dei, & Christi Evangelium annuntiandi, contra hujusmodi Sacramenti institutionem, falsò detorquent.
Vid. Can. III. *hujus Sessionis.*

CAPUT II.

De differentia Sacramenti Poenitentiæ, & Baptismi.

I. CŒterùm hoc Sacramentum multis rationibus à Baptismo differre dignoscitur;
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Pœnitentiæ Sacramentum.
Tournely *de Sacram. Poenit. pag.* 35.
Vid. Author. relat. in Can. II. n. I. *hujus Sessionis.*

Supr. Seff. 6. de Justif. c. 4. & infr. can. 8.

II. nam præterquam quod materia, & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur, longissimè dissidet: constat certè, Baptismi ministrum judicem esse non oportere, quùm Ecclesia in neminem judicium exerceat, qui non priùs in ipsam per Baptismi januam fuerit ingressus. Quid enim mihi, inquit Apostolus, de iis, qui foris sunt, judicare?
Berti *de Theol. discipl. lib.* 34., *c.* 2, *prop.* 2., *pag.* 484., & *seq.*
Boucat *de Poenit. art.* 1., *sect.* 3., §. 5., *pag.* 158.
Concina *eod. tract. lib.* 1., *diss.* 1., *c.* 4., *qu.* 4., *pag.* 41.
Droit *de Re Sacram. tom.* 2., *lib.* 6., *qu.* 3., *c.* 1., *pag.* 30.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 14., §. 4., *pag.* 185.
Fagnan. *in Cap.* Omnis *de Poenit.*, & *Remiss. n.* 3.
Guarnier. *de Eccl. Militan. lib.* 1., *c.* 5., *n.* 19., *pag.* 24.
Habert. *in Theol. Dog.*, & *Mor. tom.* 6. *de Poen. c.* 1., §. 4., *p.* 45.
Layman *in Theol. Moral. lib.* 5., *tract.* 2., *cap.* 6. *sub n.* 8., *vers.* Dubitant.
Simonet. *de Pœnit. disp.* 1., *art.* 2., *pag.* 306.

1. Cor. 5. in fin. c Multi 2. q. 1. c Gaudem 3. de conver. coo.

Secus

III. Secus est de domesticis fidei, quos Christus Dominus lavacro Baptismi, sui Corporis membra semel effecit; nam hos, si se posteà crimine aliquo contaminaverint, non jam repetito Baptismo ablui, quum id in Ecclesia Catholica nulla ratione liceat, sed ante hoc tribunal, tamquam reos, sisti voluit, ut per Sacerdotum sententiam non semel, *sed quoties ab admissis peccatis ad ipsum pœnitentes confugerint, possent liberari.

c. 1. Cor. 12. c. Verbum de Pœn. Dist. 4.

Antoin. *de Pœnit. art.* 2., *pag.* 511.
* Besombes *de Sacr. c.* 8. *art.* 1., *pag.* 387., *& c.* 1., *art.* 4., *p.* 251
* Billuart *de Pœnit. dissert.* 1., *art.* 4., §. 3., *pag.* 71.
Monacel. *in Form. Legal. For. Eccl. to.* 2., *tit.* 16., *form.* 2., *n.* 14.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. de Pœnit. cap.* 1., *art.* 5., *prop.* 7., *pag.* 26.
Vitasse *eod. tract. qu.* 1., *art.* 6., *assert.* 2., *pag.* 38.

IV. Alius præterea est Baptismi, & alius Pœnitentiæ fructus; per Baptismum enim Christum induentes, nova prorsus in illo efficimur creatura, plenam, & integram peccatorum omnium remissionem consequentes:

Galat. 3.

Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 34.
Gotti *de Pœnit. qu.* 1., *dub.* 1., §. 3., *pag.* 234.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Baptismi effectus.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 7., *qu.* 1., *punct.* 5., *pag.* 1270.
De Graffis *in Decis. Aur. lib.* 2., *c.* 38., *n.* 4., *& lib.* 4., *c.* 1., *n.* 9.

V. ad quam tamen novitatem, & integritatem per Sacramentum Pœnitentiæ, sine magnis nostris fletibus, & laboribus, divina id exigente justitia, pervenire nequaquam possumus:
Concina *de Sacr. Pœnit. lib.* 2., *diss.* 3., *c.* 4., §. 3., *pag.* 624.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 3., *n.* 7.
Habert. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. tom.* 6. *de Pœnit. cap.* 4., *pag.* 102., *&* 516.
Merbes. *de Sacram. diss.* 4., *qu.* 54., *pag.* 156.
Sabin. *in Luc. Mor. tract.* 60., *n.* 12.

VI. ut meritò Pœnitentia laboriosus quidam Baptismus à Sanctis Patribus dictus fuerit:
Antoin. *de Pœnit. art.* 1. *sub n.* 7., *pag.* 100.
Morin. *de Sacram. Pœnit. lib.* 3., *cap.* 1., *n.* 1.

VII. Est autem hoc Sacramentum Pœnitentiæ lapsis post Baptismum ad salutem necessarium, ut nondum regeneratis ipse Baptismus.
Billuart *de Pœnit. diss.* 1., *art.* 4., §. 2., *pag.* 68.
Bontemp. *in Fascic. Flor. Mor. tract.* 10., *tit.* 11., *assert.* 3.
Colet *in Instit. Theol. tom.* 5. *de Pœnit. cap.* 2., *pag.* 18.
Gavard. *in* 4. *Sent. de Pœnit. cap.* 2., *pag.* 18.
Genet. *in Theol. Mor. tom.* 4., *tract.* 6., *cap.* 2.

A S. Gregorio

A S. Gregorio *in Univerſ. Tract. cap.* 39., *n.* 4.
Lambertin. *de Synod. Dioec. lib.* 13., *cap.* 19., *n.* 6.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Pœnitentiæ Sacramenti effectus.
Mezger *de Poenit. diſp.* 41., *art.* 2., §. 1., *pag.* 376.
Reiffenſtuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 1., §. 8., *n.* 147.
Valentia *in* 3. *part. diſp.* 7., *qu.* 1., *punct.* 6., *pag.* 1276.

CAPUT III.

De partibus, & fructibus hujus Sacramenti.

I. Docet præterea Sancta Synodus, Sacramenti Pœnitentiæ formam, in qua præcipuè ipſius vis ſita eſt, in illis miniſtri verbis poſitam eſſe: *Ego te abſolvo, &c.*
Beſomb. *de Sacram. cap.* 1., *art.* 9., *pag.* 251.
Bonaccin. *de Poenit. Sacram. qu.* 4., *punct.* 1.
Dandin. *de Suſp. de Hæreſ. c.* 3., *ſect.* 1., *ſubſect.* 3., *n.* 15.
Dupaſquier *de Poenit. Sacram. diſp.* 4., *qu.* 4.
Æſtius *in* 4. *Sent. diſt.* 25., §. 3., *pag.* 201.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *ſect.* 5., *n.* 1.
Gotti *in Theol. de Poenit. qu.* 1., *dub.* 2., §. 3., *pag.* 240.
Habert. *in Theol. Dogm., & Mor. de Poenit. c.* 11., §. 1., *p.* 463.
Lauræa *in Theol. eod. tract. diſp.* 17., *art.* 5., *to.* 2.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm., & Mor. de Poenit. cap.* 7., *art.* 1., *prop.* 1., *pag.* 280.
Vitaſſe *de Poenit. qu.* 2., *art.* 3., *pag.* 48.

II. Quibus quidem de Eccleſiæ Sanctæ more preces quædam laudabiliter adjunguntur: ad ipſius tamen formæ eſſentiam nequaquam ſpectant, neque ad ipſius Sacramenti adminiſtrationem ſunt neceſſariæ.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 38., *n.* 6.
Gibert. *tom.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *ſect.* 5., *n.* 2.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Poenitentiæ Sacramentum.
Simonet. *de Poenit. diſp.* 8., *art.* 1., §. 5., *pag.* 394.

III. Sunt autem quaſi materia hujus Sacramenti ipſius Poenitentis actus, nempe Contritio, Confeſſio, & Satisfactio. Suprà ſeſſ. 6. de Juſtif. cap. 14. & infrà can. 4.
Beſomb. *de Sacram. cap.* 8., *art.* 1., *pag.* 387.
Billuart *de Poenit. diſſ.* 1., *art.* 2., *pag.* 37.
Clericat. *de Poenit. deciſ.* 13., *n.* 1.
Concina *eod. tract. lib.* 1., *diſſ.* 1., *cap.* 6., *pag.* 46.
Droit *de Re Sacram. to.* 2., *lib.* 6., *cap.* 2., *art.* 1., *p.* 37.,
Genet. *in Theol. Mor. tom.* 4., *tract.* 6., *cap.* 3.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 6., *cap.* 3., *n.* 6.
Reiffenſtuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *diſt.* 6., *qu.* 2., *n.* 110.
Simonet. *de Poenit. diſp.* 1., *art.* 3., *reſp.* 2., *pag.* 307.
Tournely *de Sacram. Poenit. art.* 3., *concluſ.* 3.

IV. Qui quatenus in pœnitente ad integritatem Sacramenti, ad plenamque, & perfectam peccatorum remissionem ex Dei institutione requiruntur, hac ratione Pœnitentiæ partes dicuntur.
Habert. *in Theol. Dogm.*, *&* *Mor. to. 6. de Poenit. cap.* 1., §. 4., *pag.* 45.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 61. *de Mater. Sacram. Poenit.*

V. Sanè verò res, & effectus hujus Sacramenti, quantùm ad ejus vim, & efficaciam pertinet, reconciliatio est cum Deo,
Billuart *de Poenit. diss.* 1., *art.* 3., *pag.* 54.
Genet. *de Sacram. Poenit. tract.* 6., *cap.* 4.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 5., *n.* 7.

VI. quam interdum in viris piis, & cùm devotione hoc Sacramentum percipientibus, conscientiæ pax, ac serenitas cum vehementi spiritus consolatione consequi solet.
Gibert. *loc. sup. cit. n.* 8.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Pœnitentiæ Sacramenti effectus.

VII. Hæc de partibus, & effectu hujus Sacramenti Sancta Synodus tradens, simul eorum sententias damnat, qui Pœnitentiæ partes incussos conscientiæ terrores, & fidem esse contendunt.
Vid. Author. relat. in Can. IV. n. II. *bujus Sessionis.*

CAPUT IV.

De Contritione.

I. Contritio, quæ primum locum inter dictos pœnitentis actus habet, animi dolor, ac detestatio est de peccato commisso, cùm proposito non peccandi de cœtero.
Supra. sess. de Justific. c. 6., & 14.
Besomb. *de Sacram. cap.* 8., *art.* 6., §. 1., *pag.* 393.
Billuart *de Poenit. diss.* 4., *art.* 1., *pag.* 144.
Bontemp. *in Fascic. Flor. Mor. eod. tract. tit.* 10., *n.* 90.
Clericat. *de Sacram. Poenit. decis.* 2., *n.* 1.
Droit *de Re Sacram. tom.* 2., *lib.* 6., *qu.* 4., *cap.* 1., *pag.* 45.
Dupasquier *de Poenit. disp.* 3., *qu.* 1., *concl.* 1.
Fliegen ad Wigandt *in Tribun. Conf.*, *&* *Ordin. cap.* 11., *pag.* 326.
Cardin. Lauræa *in Theol. tom.* 2., *disp.* 8., *art.* 1.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 6., *cap.* 5.

II. Fuit autem quovis tempore ad impetrandam veniam peccatorum hic Contritionis motus necessarius;
Antoin. *de Poenit. art.* 1., *pag.* 497.
Concin. *eod tract. lib.* 1., *diss.* 1., *cap.* 7., *n.* 1., *pag.* 50.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 16., §. 2., *pag.* 233.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 1., *n.* 4.
A S. Gregorio

A S. Gregorio *in Univerſ. Tract. cap.* 41., *n.* 7.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. tom.* 6. *de Pœnit. cap.* 1., §. 2., *pag.* 28.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 6., *cap.* 2., *n.* 1.
Maſtrius *in* 2. *Sent. diſp.* 6. *de Peccat. qu.* 9., *art.* 3., *concl.* 2., *n.* 271., & *ſeqq.*, *pag.* 368.
Simonet. *de Pœnit. diſp.* 1., *art.* 2., *reſponſ.* 1., *pag.* 325.
Vitaſſe *de Contrit. art.* 2., *aſſert.* 5., *pag.* 78.

III. & in homine poſt Baptiſmum lapſo, ita demum præparat ad remiſſionem peccatorum, ſi cùm fiducia divinæ miſericordiæ, & voto præſtandi reliqua, conjunctus ſit, quæ ad ritè ſuſcipiendum hoc Sacramentum requiruntur.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *ſect.* 7., *n.* 3.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Contritio.

IV. Declarat igitur Sancta Synodus, hanc Contritionem, non ſolùm ceſſationem à peccato, & vitæ novæ propoſitum, & inchoationem, ſed veteris etiam odium continere, juxta illud: Proiicite à vobis omnes iniquitates veſtras, in quibus prævaricati eſtis, & facite vobis cor novum, & ſpiritum novum. Et certè, qui illos Sanctorum clamores conſideraverit: Tibi ſoli peccavi, & malum coram te feci: Laboravi in gemitu meo, lavabo per ſingulas noctes lectum meum: Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ: & alios hujus generis, facilè intelliget, eos ex vehementi quodam anteactæ vitæ odio, & ingenti peccatorum deteſtatione manaſſe.

Infra c. 5.
Ezech. 18.
Pſalm. 50. c. Et venit. de Pœn. Dist. 1. c. Totam. de Pœn. Diſt. 3. Pſalm. 6.
Iſaiæ 38.

Antoin. *de Pœnit. art.* 1., *n.* 5., *pag.* 500.
Berti *de Theol. Diſcipl. lib.* 34., *cap.* 4., *pag.* 513.
Colet *in Inſtit. Theol. to.* 5. *de Pœnit. cap.* 1., *pag.* 73.
Æſtius *in* 4. *Sent. diſt.* 16., §. 1., *pag.* 231.
Gavard. *in* 4. *Sent. de Pœnit. qu.* 1., *art.* 1., §. 1., *pag.* 36.
Gotti *de Pœnit. qu.* 2., *dub.* 1., §. 1., *pag.* 241.
Reiffenſtuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *diſt.* 6., *qu.* 4., *n.* 37.
Valentia *in* 3. *part. diſp.* 7., *qu.* 2., *punct.* 1., *pag.* 1292.

V. Docet præterea, etſi Contritionem hanc aliquando charitate perfectam eſſe contingat, hominemque Deo reconciliare, priuſquam hoc Sacramentum actu ſuſcipiatur; ipſam nihilominus reconciliationem ipſi Contritioni, ſine Sacramenti voto, quod in illa includitur, non eſſe adſcribendam.
Billuart *de Pœnit. diſſert.* 4., *art.* 4., §. 2., *pag.* 69.
Bontemp. *in Faſcic. Flor. Mor. de Sacram. Poenit. tract.* 10. *tit.* 10., *pag.* 498.
Labat. *de Poenit. diſp.* 1., *dub.* 2., §. 2., *pag.* 31.
Merbeſ. *de Sacram. diſſert.* 4., *qu.* 13., *pag.* 47.

Mezger *de Poenit. disp.* 41., *art.* 2., §. 1., *pag.* 376.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. de Poenit. cap.* 4., *art.* 3., *prop.* 1., *pag.* 53.
Sabin. *in Luc. Mor. tract.* 62., *n.* 24.
Tournely *de Sacr. Poenit. art.* 2., *pag.* 50., *& de Baptis. p.* 121.

VI. Illam verò Contritionem imperfectam, quæ Attritio dicitur, quoniam vel ex turpitudinis peccati consideratione, vel ex gehennæ, & pœnarum metu communiter concipitur, si voluntatem peccandi excludat cum spe veniæ, declarat, non solum non facere hominem hypocritam, & magis peccatorem, *

Bonaccin. *de Sacram. Pœnit. qu.* 5., *sect.* 1., *punct.* 1.
Droit *de Re Sacram. lib.* 6., *qu.* 4., *cap.* 1., *pag.* 46.
Dupasquier *de Pœnit. disp.* 3., *qu.* 3.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 38., *n.* 6.
A S. Gregorio *in Univ. Tract. cap.* 39., *n.* 3.
Habert. *in Theol. Dog.*, *& Mor. to.* 6. *de Pœnit. c.* 8., §. 2., *p.* 168
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Attritio.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 7., *cap.* 13., *n.* 2.
Sporer *in Theolog. par.* 3., *cap.* 3.

* *Vid.* Can. V. *hujus Sessionis.*

VII. verùm etiam donum Dei esse, & Spiritus Sancti impulsum, non adhuc quidem inhabitantis, sed tantùm moventis, quo pœnitens adjutus viam sibi ad justitiam parat.

Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 16., §. 9., *pag.* 240.
Gotti *de Pœnit. qu.* 4., *dub.* 3., §. 1., *pag.* 267.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 6., *cap.* 1., *n.* 1.
Merbes. *de Sacram. dissert.* 4., *qu.* 17., *pag.* 62.
Mezger *de Pœnit. disp.* 46., *art.* 1., §. 2., *pag.* 405.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. de Pœnit. cap.* 4., *art.* 3., *prop.* 5., *pag.* 58.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 7., *qu.* 2., *punct.* 3., *pag.* 1306.
De Graffis *in Decis. Aur. lib.* 1., *cap.* 2., *n.* 5.

Johæ 3. Matth. 12. Lucæ 11. c. Quamobrem. de Pœn. Dist. 1.

VIII. Et quamvis sine Sacramento Pœnitentiæ per se ad justificationem perducere peccatorem nequeat, tamen eum ad Dei gratiam in Sacramento Pœnitentiæ impetrandam disponit: hoc enim timore utiliter concussi Ninivitæ, ad Jonæ prædicationem, plenam terroribus, pœnitentiam egerunt, & misericordiam à Domino impetrarunt.

Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Pœnit. cap.* 5., *pag.* 101.
Fliegen ad Wigandt *in Tribun. Confess.*, *& Ordin. c.* 11., *pag.* 328.
Gotti *de Pœnit. qu.* 4., *dub.* 1., §. 2., *pag.* 263.
Card. de Lauræa *de Poenit. disp.* 9., *n.* 146.
De Lugo *eod. tract. disp.* 5., *n.* 133.
Mastrius *in Theol. Mor. disp.* 21., *n.* 43.

Merbesius

Merbesius *de Sacram. diss.* 4., *qu.* 10., *confect.* 4., *pag.* 39.

IX. Quamobrem falsò quidam calumniantur Catholicos scriptores, quasi tradiderint, Sacramentum Pœnitentiæ absque bono motu * suscipientium gratiam conferre: quod nunquam Ecclesia Dei docuit, neque sensit: sed & falsò docent, Contritionem esse extortam, & coactam, non liberam, & voluntariam.

Droit *de Re Sacram. lib.* 6., *qu.* 4., *cap.* 4., *art.* 1., §. 2., *p.* 69
Habert. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. to.* 6. *de Poenit. c.* 8., §. 3., *p.* 178
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Contritio.
* Monacel. *in Form. Legal. For. Eccles. to.* 2., *formul.* 2., *tit.* 16., *n.* 15.
‡ Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. de Poenit. cap.* 4., *art.* 2., *propos.* 1., *pag.* 52.

CAPUT V.

De Confessione.

I. EX institutione Sacramenti Pœnitentiæ jam explicata, universa Ecclesia semper intellexit, institutam etiam esse à Domino integram peccatorum Confessionem, (Lucæ 5. & 17. Jac. 5. 1. Johan. 1. infra can. 6.)

Besomb. *de Sacram. cap.* 1., *art.* 4., §. 2., *prop.* 1., *pag.* 255.
Canus *Refec. de Sacram. Poenit. par.* 6.
Concina *de Poenit. lib.* 1., *dissert.* 4., *cap.* 2., *pag.* 269.
Dupasquier *de Sacram. Poenit. disp.* 5., *qu.* 6., *concl.* 6.
Genet. *in Theol. Mor. tom.* 4., *tract.* 6., *cap.* 6.
Juvenin. *de Poenit. qu.* 5., *cap.* 1., *art.* 3., *pag.* 415.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Confessio Sacramentalis.
Petra *ad Const. Apost. to.* 4., *pag.* 398. *sub n.* 3.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 63. *de Integrit. Confess. n.* 27.
Tournely *de Poenit. qu.* 6., *art.* 1., *pag.* 159.
Valentia *in* 3. *part. disp.* 7., *qu.* 9., *punct.* 2., *pag.* 1416.

II. & omnibus post Baptismum lapsis jure divino necessariam existere:

Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 17., §. 5., *pag.* 245.
Merbesius *de Sacram. dissert.* 4., *qu.* 22., *pag.* 69.
Vid. Can. VI. *præsentis Sessionis.*

III. quia Dominus Noster JESUS Christus à terris ascensurus ad Cœlos Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit tamquam Præsides, & Judices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quæ Christi fideles ceciderint: quo pro potestate clavium, remissionis, aut retentionis peccatorum sententiam pronuncient: (Johan. 20 Matth. 16. c. Verbum de Poen. Dist. 1. & c. Adhuc de Poen. Dist. 3.)

Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 9., *n.* 3.

Habert.

Habert. *in Theol. Dog., & Mor. to. 6. de Poenit. c. 9., §. 2., p. 217.*

IV. Constat enim Sacerdotes judicium hoc incognita causa exercere non potuisse, neque æquitatem quidem illos in pœnis injungendis servare potuisse, si in genere dumtaxat, & non potius in specie, ac sigillatim sua ipsi peccata declarassent.

Hieron. expon. illud Eccl. 10. *Si mordeat serpens in silentio.*

Besomb. *de Sacram. cap. 1., art. 4., §. 2., pag. 255.*
Concin. *de Poenit. lib. 1., diss. 4., cap. 2., pag. 269.*
Æstius *in 4. Sent. dist. 16., §. 5., pag. 245.*
Gibert. *in Jur. Can. to. 6. de Sacram. tit. 6., sect. 9., n. 4.*

V. Ex his colligitur, oportere à pœnitentibus omnia peccata mortalia, quorum, post diligentem sui discussionem, conscientiam habent, in Confessione recenseri,

An tamen per literas, seu internuncium, consule Bullam Clementis VIII. *Sanctis.* 1602.

Vitasse *de Confess. adnot. 5., pag. 303.*
Vid. etiam Authores relat. in Can. VII. n. I. *hujus Sess.*

VI. etiam si occultissima illa sint, & tantùm adversus duo ultima Decalogi præcepta commissa, quæ nonnumquam animum gravius sauciant, & periculosiora sunt iis, quæ in manifesto admittuntur:

Infr. can. 6. Deuter. 5.

Vid. recensitum Can. VII. n. II.

VII. nam venialia, quibus à gratia Dei non excludimur, & in quæ frequentius labimur, quamquam rectè, & utiliter, citràque omnem præsumptionem in Confessione dicantur, quod piorum hominum usus demonstrat, taceri tamen citrà culpam, multisque aliis remediis expiari possunt.

Supra Sess. 6. can. 23. cap. Adhuc. &c. De quotidianis de Pœn. Dist. 3.

Antoin. *de Poenit. art. 2., pag. 509.*
Besombes *de Sacram. cap. 1., art. 4., §. 2., pag. 258., & §. 3., pag. 263.*
Billuart *de Poenit. dissert. 5., art. 2., pag. 273.*
Clericat. *de Sacram. in genere decis. 20., n. 3.*
Cucch. *in Instit. Major. lib. 5., tit. 4., n. 9.*
Danieli *in Inst. Can. lib. 2., tit. 6., n. 12., pag. 364.*
Dupasquier *de Poenit. disp. 3., qu. 11.*
Genet. *de Sacram. Poenit. tract. 6., cap. 5.*
Girald. *ad Thesaur. de Poen. Eccles. par. 2., cap. 2., verb.* Sacramentum Confessionis, *vers.* Nota primò.
Habert. *in Theol. Dogm., & Mor. tom. 6. de Poenit. cap. 4., pag. 88.*
Layman *in Theol. Mor. lib. 5., tract. 6., cap. 5., n. 12.*

VIII. Verùm quùm universa mortalia peccata, etiam cogitationis, homines iræ filios, & Dei inimicos reddant: necessum est, omnium etiam veniam, cùm aperta, & verecunda Confessione, à Deo quærere.

Concina *de Poenit. lib. 1., disser. 4., c. 4., qu. 1., pag. 283.*
Æstius *in 4. Sent. dist. 17., §. 9., pag. 252.*

Gavardus

Gavardus *in* 4. *Sent. eod. tract. qu.* 1., *art.* 3., §. 2., *p.* 287
Gotti *de Poenit. qu.* 6., *dub.* 2., §. 1., *pag.* 312.
Merbesius *de Sacram. differt.* 4., *qu.* 25., *pag.* 75.

IX. Itaque dum omnia, quæ memoriæ occurrunt, peccata Christi fideles confiteri student, procul dubio omnia divinæ misericordiæ ignoscenda exponunt.
Æstius *loc. sup. cit.*
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 11., *n.* 6.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Poenit. cap.* 5., *art.* 6., §. 1., *pag.* 126.

X. Qui verò secus faciunt, & scienter aliqua retinent, nihil divinæ bonitati per Sacerdotem remittendum proponunt; si enim erubescat ægrotus vulnus medico detegere, quod ignorat, medicina non curat. Hieron. dicto loco.
Antoin. *de Poenit. art.* 2., *pag.* 508.
Billuart *de Poenit. diss.* 7., *art.* 2., §. 1., *pag.* 458.
Concina *eod. Tract. lib.* 1., *diss.* 4., *cap.* 4., *qu.* 1., *pag.* 283.
Gavard. *in* 4. *Sent. de Poenit. qu.* 1., *art.* 5., §. 3., *pag.* 431.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 11., *n.* 7.

XI. Colligitur prætereà, etiam eas circumstantias in Confessione explicandas esse, quæ speciem peccati mutant; quod sine illis peccata ipsa neque à pœnitentibus integrè exponantur, nec judicibus innotescant; & fieri nequeat, ut de gravitate criminum recte censere possint, & poenam, quam oportet, pro illis, poenitentibus imponere:
Besomb. *de Sacram. cap.* 1., *art.* 4., §. 2., *pag.* 255.
Mastrius *in* 2. *Sent. disp.* 5., *qu.* 4., *art.* 4., *concl.* 1., *n.* 206., *p.* 283.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Poenit. cap.* 5., *art.* 6., §. 1., *pag.* 126.
Vitasse *de Confess. art.* 5., *pag.* 303.
Videri etiam possunt Author. relati in Can. VII. n. III. *hujus Sessionis.*

XII. unde alienum à ratione est, docere circumstantias has ab hominibus otiosis excogitatas fuisse; aut unam tantùm circumstantiam confitendam esse, nempè peccasse in fratrem, Sed & impium est, Confessionem, quæ hac ratione fieri præcipitur, impossibilem dicere, aut carnificinam illam conscientiarum appellare:
Vid. Author. relat. in Can. VIII. n. I. *bujus Sessionis.*

XIII. constat enim, nihil aliud in Ecclesia à poenitentibus exigi, quèm ut, postquam quisque diligentiùs se excusserit, & conscientiæ suæ sinus omnes, & latebras exploraverit, ea peccata confiteatur, quibus se Dominum, & Deum suum mortaliter offendisse meminerit:
Antoin. *de Poenit. art.* 2., *pag.* 508.

Berti

& inventum humanum esse, atque à Patribus in Concilio Lateranensi congregatis, initium habuisse, docere non verentur: Infrà Can. 8. & 14.
Labat *de Pœnit. disp.* 2., *dub.* 2., §. 1., *pag.* 225.
Tournely *eod. tract. qu.* 6., *art.* 2., *pag.* 164.
Vid. Author. relat. in Can. VI. n. II. *hujus Sessionis.*

XVIII. neque enim per Lateranense Concilium Ecclesia statuit, ut Christi fideles confiterentur, quod jure divino necessarium, & institutum esse intellexerat; sed ut præceptum Confessionis, saltem semel in anno, ab omnibus, & singulis, quùm ad annos discretionis pervenissent, impleretur: Cap. Omnis de Pœn., & remiss.
Fagnan. *in cap.* Omnis *de Pœnit. & Remiss. n.* 25.
Vid. Can. VIII. n. II. *hujus Sess.*

XIX. unde jam in universa Ecclesia, cum ingenti animarum fidelium fructu, observatur mos ille salutaris confitendi sacro illo, & maximè acceptabili tempore Quadragesimæ: quem morem hæc sancta Synodus maximè probat, & amplectitur, tamquam pium, & meritò retinendum.
Vid. recensitum Can. VIII. *loco supra cit.*

CAPUT VI.

De Ministro hujus Sacramenti, & Absolutione.

I. Circa Ministrum autem hujus Sacramenti, declarat Sancta Synodus falsas esse, & à veritate Evangelii penitus alienas doctrinas omnes, quæ ad alios quosvis homines, præter Episcopos, & Sacerdotes, Clavium ministerium perniciosè extendunt*; putantes verba illa Domini: Quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in Cœlo; & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in Cœlo: & quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt. ad omnes Christi fideles indifferenter, & promiscuè, contra institutionem hujus Sacramenti, ita fuisse dicta, ut quivis potestatem habeat remittendi peccata, publica quidem per correptionem, si correptus acquieverit; secreta verò per spontaneam Confessionem cuicumque factam. Infrà can. 10. Matth. 16. & 18. Johan. 20. Suprà Sess. 7 de Sacram. can. 10. c. Secundum Ecclesiæ. 10 Dist. & cap. Non nocet. 1. quæst. 1.

* *Vid. Author. relat. in* Can. X. n. II. *hujus Sessionis.*
Vid. recensit. Can. X. n. III.

II. Docet quoque, etiam Sacerdotes, qui peccato mortali tenentur, per virtutem Spiritus Sancti in Ordinatione collatam, tamquam Christi ministros, functionem remittendi peccata exercere, eosque pravè sentire, qui in malis Sacerdotibus hanc potestatem non esse contendunt.
Vid. eumd. Can. n. I.

III. Quamvis autem Absolutio Sacerdotis alieni beneficii sit dispensatio; tamen non est solum nudum ministerium, vel annunciandi Evangelium, vel declarandi remissa esse peccata; sed ad instar actus judicialis, quo ab ipso, velut à Judice, sententia pronunciatur;

Infrà can. 9.

Vid. Author. relat. in Can. IX. n. I. *hujus Sessionis.*

IV. atque ideò non debet pœnitens adeò sibi de sua ipsius fide blandiri, ut, etiamsi nulla illi adsit contritio, aut Sàcerdoti animus seriò agendi, & verè absolvendi desit; putet tamen se, propter suam solam fidem, verè, & coram Deo esse absolutum:

Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 7., *cap.* 4., *n.* 4.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Absolutio.

V. nec enim fides sine pœnitentia remissionem ullam peccatorum præstaret; nec is esset, nisi salutis suæ negligentissimus, qui Sacerdotem joco se absolventem cognosceret, & non alium, seriò agentem, sedulò requireret.

Droit *de Re Sacram. lib.* 1., *cap.* 3., *Sect.* 2., §. 2. *p.* 106.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 5., *n.* 5.

CAPUT VII.

De casuum reservatione.

I. QUoniam igitur natura, & ratio judicii illud exposcit, ut sententia in subditos dumtaxat feratur; persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, & verissimum esse Synodus hæc confirmat, nullius momenti Absolutionem eam esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet jurisdictionem.

c. Si Epis. de Pœnit. in 6.

Barbos. *de Offic. & Potest. Episc. part.* 2. *allegat.* 25. *n.* 1.
Fagnan. *in cap.* Cum plantare *de Privileg. n.* 12.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *de Sacr. tit.* 6., *sect.* 19., *n.* 3.
Gotti *de Pœnit. qu.* 7., *dub.* 2., § 2., *pag.* 323.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 6. *de Poenit. cap.* 7., *pag.* 139.
Labat. *de Pœnit. disp.* 2., *dub.* 4. §. 1. *pag.* 272.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Absolutio.
Merbes. *de Sacram. dissert.* 4., *qu.* 30., *pag.* 86.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Poenit. cap.* 5., *art.* 8., *prop.* 2., *pag.* 171.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 4., *n.* 104.
Pignatel. *in Consul. Can. to.* 1., *cons.* 292. *n.* 3.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 67. *de Jurisd. Confess. n.* 20.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 7., *qu.* 10., *punct.* 2., *pag.* 1441.

Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 35. *n.* 1.

II. Magnoperè verò ad Christiani populi disciplinam pertinere sanctissimis Patribus nostris visum est, ut atrociora quædam, & graviora crimina non à quibusvis, sed à summis dumtaxat Sacerdotibus absolverentur: unde meritò Pontifices Maximi, pro suprema potestate sibi in Ecclesia universa tradita, causas aliquas criminum graviores suo potuerunt peculiari judicio reservare.

Antoin. *de Pœnit. cap.* 3., *art.* 2., *pag.* 525.
Besomb. *de Sacr. cap.* 1., *ar.* 4., §. 4., *confect.* 6., *pag.* 272.
Billuart *de Poenit. diss.* 6., *art.* 6., §. 2., *pag.* 350.
Concin. *eod tract. diss.* 2., *cap.* 6., *pag.* 558.
Fagnan. *in cap.* Quùm pro causa *de Sent. Excom. n.* 31.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 24., *n.* 2.

Cyprian. in Ep. quæ incipit. *Ingemiscere.* & in Epist. cujus initium, *Miror.* Origenes Hom. 10. in Gen. c. Si quis suadente 17. q 4. c. Ita quorundam. de Judæis. c Conquæst. de sent. excomm. c. Quicumque. eod. tit. in 6. c. 2. eod tit. in Clemen. &c. Etsi dominici. de Pœn. in Extrav. com. cum sim.

III. Neque dubitandum est, quando omnia, quæ à Deo sunt, ordinata sunt, quin hoc idem Episcopis omnibus in sua cuique Diœcesi, in ædificationem tamen, non in destructionem liceat, pro illis in subditos tradita supra reliquos inferiores Sacerdotes authoritate, præsertim quoad illa, quibus excommunicationis censura annexa est. Hanc autem delictorum reservationem, consonum est divinæ authoritati, non tantùm in externa politia, sed etiam coram Deo vim habere.

Vid. Author. relat. in Can. XI. *hujus Sessionis.*

Rom. 13.
Infrà Sess. 24. c. 6. de refor.

IV. Verumtamen piè admodum, ne hac ipsa occasione aliquis pereat, in eadem Ecclesia Dei custoditum semper fuit, ut nulla sit reservatio in articulo mortis: atque ideò omnes Sacerdotes quoslibet pœnitentes à quibusvis peccatis, & censuris absolvere possunt:

Clericat. *de Sacram. Ord. decis.* 34., *n.* 21.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Pœn. Minist. c.* 9., *p.* 312.
Droit *de Re Sacram. lib.* 1., *sect.* 2., §. 4., *pag.* 91.
Fliegen ad Wigandt *in Tribun. Confess.*, & *Ordin. c.* 11., *pag.* 372.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 19. *n.* 10.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. tom.* 6., *de Poen. c.* 7. *p.* 133.
Pax Jordan. *in Elucub. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 4. *n.* 24.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 5., *pag.* 567. *n.* 3.
Simonet. *de Poen. disp.* 9., *art.* 6., *resp.* 1. *pag.* 429.
De Graffis *in Decis. Aur. lib.* 1., *cap.* 13. *n.* 86.

c. Felicis. de Pœnit. in 6. c. Pastoralis, de off. ord. c Cupientes de pœnis in Cle. c. Inter cunctas, §. Duos, de priv. in Extrav. com. Cœlest. Ep. 2. c. 2. & IV. Conc. Carthag. c. 76. & II. Toletan. c. 12.

V. extra quem articulum Sacerdotes quùm nihil possint in casibus reservatis, id unum pœnitentibus persuadere nitantur, ut ad superiores, & legitimos judices pro beneficio Absolutionis accedant.

Antoin. *de Pœnit. cap.* 3., *art.* 2., *cap.* 527.
Besomb. *de Sacr. cap.* 1., *art.* 4., §. 4., *conf.* 6. *pag.* 273.

Quos casus Superiores Regularium reservere possint, vide in Decreto Clementis VIII. incip. *Sanctissimus*, 26 Maii. 1593.

CAPUT VIII.

De Satisfactionis necessitate, & fructu.

I. Demum quoad Satisfactionem, quæ ex omnibus Pœnitentiæ partibus, quemadmodum à Patribus nostris Christiano populo fuit perpetuo tempore commendata, ita una maximè nostra ætate, summo pietatis prætextu, impugnatur ab iis, qui speciem pietatis habent, virtutem autem ejus abnegarunt: Sancta Synodus declarat, falsum omnino esse, & à verbo Dei alienum, culpam à Domino numquam remitti, quin universa etiam pœna condonetur. Perspicua enim, & illustria in sacris Literis exempla reperiuntur, quibus, præter divinam traditionem, hic error quàm manifestissimè revincitur.

Suprà Sess. *6.* c. 14. & can. 30. de Justificatione, infrà can. 12. Gen. 3. 2. Reg. 12. Num. 12. & 20.

Berti *de Theol. Discipl. lib.* 34., *part. alter. c.* 10., *propos.* 1. *p.* 180.
Billuart *de Pœnit. dissert.* 3., *art.* 1., §. 3. *pag.* 96.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 14., *n.* 1.
Juvenin. *de Poen. qu.* 6., *cap.* 1., *art.* 1. *pag.* 441.
Labat *eod. tract. disput.* 2., *dub.* 5. *pag.* 290.
Tournely *de Poenit. qu.* 7., *art.* 1. *pag.* 244.
Valentia *in* 3. *part. to.* 2. *disp.* 6., *qu.* 17., *punct.* 5.
Vitasse *de Satisf. art.* 1., *assert.* 1. *pag.* 311.

II. Sanè & divinæ justitiæ ratio exigere videtur, ut aliter ab eo in gratiam recipiantur, qui ante Baptismum per ignorantiam deliquerint; aliter verò, qui semel à peccati, & dæmonis servitute liberati, & accepto Spiritus Sancti dono, scientes templum Dei violare, & Spiritum Sanctum contristare, non formidaverint;

1. Cor. 3. Ephes. 4.

Besomb. *de Sacr. cap.* 1., *art.* 4. §. 3. *pag.* 260.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 14., *n.* 5.
Gotti *de Poenit. qu.* 3., *dub.* 1., §. 2., *pag.* 288.
Merbesius *de Sacram. dist.* 4., *qu.* 55., *pag.* 157.
Natal. Alex. *de Poenit. cap.* 6., *art.* 2., *propos.* 1. *pag.* 229.
Simonet. *de Poenit. dist.* 2., *art.* 3., *resp.* 2., *pag.* 313.

III. Et divinam clementiam decet, ne ita nobis, absque ulla satisfactione, peccata dimittantur, ut, occasione accepta, peccata leviora putantes, velut injurii, & contumeliosi Spiritui Sancto, in graviora labamur, thesaurizantes nobis iram in die iræ:

Hebr. 10. Rom. 2.

Besomb. *loc. cit.*
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 14., *n.* 8.
Labat *de Pœnit. disp.* 2., *dub.* 5., *pag.* 290.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Satisfactio.
Merbes. *loc. cit.*

Natal. Alex.

Natal. Alex. *de Pœnit. cap.* 6., *art.* 1., *propos.* 1. *pag.* 229.
Tournely *de Sacram. Poen. qu.* 7., *art.* 1.

IV. procul dubio enim magnopere à peccato revocant, & quasi fræno quodam coercent hæ satisfactoriæ pœnæ, cautioresque, & vigilantiores in futurum pœnitentes efficiunt;
Antoin. *de Poenit. cap.* 1., *art.* 3., *pag.* 513.
Besombes *loc. cit. pag.* 261.
Clericat. *eod. tract. decis.* 3., *n.* 7., *vers.* Septimo.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Poenit. cap.* 7., *pag.* 246.
Concin. *de Poenit. lib.* 1., *diss.* 5., *c.* 6., *qu.* 1., *pag.* 392.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 15., §. 14., *pag.* 215.
Merbes. *de Sacram. dist.* 4., *qu.* 56., *pag.* 160.
Natal. Alex. *de Poenit. cap.* 6., *art.* 3., *pag.* 238.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 64. *de Satisfact. Sacram. n.* 16. *in fin.*

V. medentur quoque peccatorum reliquiis, & vitiosos habitus, malè vivendo, comparatos, contrariis virtutum actionibus tollunt.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Poenit. cap.* 7., *pag.* 246.
Concina *ibid.*
Æstius *ibid.*
Habert. *in Theol. Dogm. & Moral. tom.* 6. *de Pœnit. cap.* 10., §. 3., *pag.* 319.
Merbes. *loc. cit. pag.* 161.
Natal. Alex. *ibid.*

VI. Neque verò securior ulla via in Ecclesia Dei umquam existimata fuit ad amovendam imminentem à Domino pœnam, quam ut hæc pœnitentiæ opera homines cum vero animi dolore frequentent. (Ezech. 33. Jonæ 3. Jer. 3. 18. & 25. Is. 30. Eccl. 17. Matth. 3. 4 11. & 18. cum sim.)
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Pœnit. cap.* 7., *pag.* 146.
Concina *loc. cit.*
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 15., *n.* 3.
Merbes. *ibid. pag.* 163.
Natal. Alex. *de Poenit. cap.* 6., *art.* 3., *pag.* 238.

VII. Accedit ad hæc, quòd, dum satisfaciendo patimur pro peccatis, Christo JESU, qui pro peccatis nostris satisfecit, ex quo omnis nostra sufficientia est, conformes efficimur, certissimam quoque inde arrham habentes, quod, si compatimur, & conglorificabimur. (Ro. 5., 1. Johan. 2. in princip. 2. Cor. 1. Ro. 8.)
Besomb. *de Sacram. cap.* 1., *art.* 4., §. 3., *pag.* 260.
Colet *loc. sup. cit.*
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 15., §. 14., *pag.* 215.
Merbes. *loc. cit. pag.* 162.

VIII. Neque verò ita nostra est satisfactio hæc, quam pro peccatis nostris exsolvimus, ut non sit per Christum JESUM: nam qui ex nobis, tamquam ex nobis nihil possumus, eo (2. Cor. 3. Philip. 4. 1. Cor. 1. in fin.)

cooperante,

1. Cor. 10. in fin. Gal. 6.

Act. 17. Matth. 3. & 4. Luc. 3. 10. 17.

cooperante, qui nos confortat, omnia possumus: ita non habet homo, unde glorietur, sed omnis gloriatio nostra in Christo est: in quo vivimus, in quo meremur, in quo satisfacimus, facientes fructus dignos pœnitentiæ, qui ex illo vim habent, ab illo offeruntur Patri, & per illum acceptantur à Patre.

Engel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 38., *n.* 12.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 6. *de Pœnit. cap.* 1., §. 1., *pag.* 302., & 406.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Satisfactio.
Mastrius *in* 2. *Sent. disp.* 7. *de Justif. qu.* 9., *art.* 2., *pag.* 432.
Natal. Alex. *de Indulg. cap.* 1., *art. unic.*, *prop. un.*, *p.* 385.
Simonet. *de Pœnit. dist.* 7., *art.* 1., *pag.* 389.

IX. Debent ergo Sacerdotes Domini, quantum spiritus, & prudentia suggesserit, pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate, salutares, & convenientes satisfactiones injungere: ne, si fortè peccatis conniveant, & indulgentiùs cùm pœnitentibus agant, levissima quædam opera pro gravissimis delictis injungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur.

c. Tempora cum multis seq. 26, q. 7. c. De pœnitentib. de cons. Dist. 3. Conc. Carthà. III. c. 31 & Conc. Carth. IV. c. 74. Conc. Cabilonens. cap 34, & 38. Conc Afric. c. 9.

Antoin. *de Pœnit. cap.* 1., *art.* 3., *pag.* 513.
Besomb. *de Sacram. cap.* 1., *art.* 4., §. 3., *pag.* 259.
Billuart *de Pœnit. diss.* 9., *art.* 6., §. 2., *pag.* 557.
Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. de Sacram. Pœnit. tract.* 10. *tit.* 13., *n.* 120.
Concina *de Poenit. lib.* 1., *diss.* 5., *cap.* 6., *qu.* 3., *p.* 394.
Fliegen ad Wigandt *in Tribun. Confess.*, & *Ordin. de Poen. cap.* 11., *pag.* 359.
Genet. *de Sacram. Poenit. cap.* 7.
A' S. Gregorio *in Univ. Tract. cap.* 56., *n.* 5.
Juvenin. *de Poenit. qu.* 6., *cap.* 7., *art.* 2., *pag.* 463.
Labat *de Poenit. disp.* 2., *dub.* 5., §. 1., *pag.* 291.
Cardin. Lauræa *in Theol. to.* 1., *disp.* 22., *art.* 2.
Merbes. *de Sacram. diss.* 4., *qu.* 17., *pag.* 163., & *qu.* 64. *pag.* 179., & *qu.* 65., *pag.* 283.
Natal. Alex. *de Poenit. cap.* 6., *art.* 6., *reg.* 5., *pag.* 254.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 22., *art.* 2.
Simonet. *de Poenit. dist.* 7., *art.* 4., *resp.* 2., *pag.* 383.
Tournely *de Sacram. Poenit. qu.* 7., *art.* 3.

X. Habeant autem præ oculis, ut satisfactio, quam imponunt, non sit tantùm ad novæ vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam, & castigationem:

Antoin. *de Poenit. cap.* 1., *art.* 3., *pag.* 511.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Poenit. cap.* 7., *pag.* 237.

Concina

Concin. *loc. sup. cit.*
Gibert. *in Jur. Can. tom. 3. de Sacram. tit. 6., sect. 16., n. 3.*
Sabin. *in Luc. Mor. tract. 64. de Satisfact. Sacram. n. 3.*

XI. nam claves Sacerdotum, non ad solvendum dumtaxat, sed & ligandum concessas, etiam antiqui Patres & credunt, & docent. Matth. 16., & Jo. 10. Sup. c. 1. in fin. & infr. can. 3. & ult. de Pœnit.
Berti *de Theol. Discipl. lib. 34., par. alt., prop. 2., pag. 185.*
Merbes. *de Sacram. diss. 4., qu. 22., pag. 68.*
Vid. Author. relat. in Can. XV. n. I. *hujus Sessionis.*

XII. Nec propterea existimarunt, Sacramentum Pœnitentiæ esse forum iræ, vel pœnarum; sicut nemo umquam catholicus sensit, ex hujusmodi nostris satisfactionibus, vim meriti, & satisfactionis Domini nostri JESU Christi, vel obscurari, vel aliqua ex parte imminui:* quod dum Novatores intelligere volunt, ita optimam Pœnitentiam, novam vitam esse docent, ut omnem satisfactionis vim, & usum tollant. Infr. can. 23.

* Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Satisfactio.
* Valentia *tom. 3., disp. 6., qu. 17., punct. 5.*

CAPUT IX.

De operibus Satisfactionis.

DOcet præterea, tantam esse divinæ munificentiæ largitatem, ut non solùm poenis sponte à nobis pro vindicando peccato susceptis, aut Sacerdotis arbitrio pro mensura delicti impositis, sed etiam, quod maximum amoris argumentum est, temporalibus flagellis à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis, apud Deum Patrem per Christum JESUM satisfacere valeamus. c. Sunt plures. in fin. de Pœn. Dist. 3.

Billuart *de Pœnit. dissert. 9., art. 8., §. 4. pag. 574.*
Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. tract.* 10. *de Sacr. Poen. tit.* 13. *sub n.* 116., *pag.* 510.
Clericat. *eod. tract. decis.* 7., *n.* 3.
Concin. *eod. tract. diss.* 5., *c.* 1., *qu.* 3., *pag.* 356.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 15., §. 24., *pag.* 230.
Habert. *in Theol. Dogm. & Moral. tom. 6. de Pœnit. cap.* 10., §. 2., *pag.* 311.
Merbesius *de Sacram. diss.* 4., *qu.* 67., *pag.* 190.
Nat. Alex. *in Theol. Dogmat., & Moral. de Poenit. cap. 6., art.* 4., *prop.* 4.
Simonet. *eod. tract. diss.* 7., *art.* 1., *pag.* 379.
De Graffis *in Decis. Aur. par.* 2., *lib.* 1., *cap.* 7., *n.* 3.

Doctrina

Doctrina de Sacramento Extremæ Unctionis.

I. Visum est autem Sanctæ Synodo, præcedenti doctrinæ de Pœnitentia adjungere ea, quæ sequuntur de Sacramento Extremæ Unctionis; quod non modo Pœnitentiæ, sed & totius Christianæ vitæ, quæ perpetua Pœnitentia esse debet, consummativum existimatum est à Patribus.
Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. de Sacr. Extrem. Unct. tit.* 17., *n.* 14.
Clericat. *eod. tract. decis.* 63., *n.* 8., *&* *decis.* 78., *n.* 1.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *eod. trac. cap.* 1., *pag.* 377.
Ferrari *in Bibliothec. Can. verb.* Extrema Unctio *p.* 244., *n.* 4.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 8., *sect.* 1., *n.* 1., *p.* 379.
Habert. *in Theol. Dog.*, *& Mor. to.* 6. *de Extr. Unct. cap.* 7., *p.* 539
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 8., *cap.* 1., *n.* 1.
Reiffenstuel *in Th. Mor. tract.* 14., *dist.* 11., *qu.* 1., *n.* 1.
Jacobus Sainte-Beuve *in tract. de Extr. Unct. disp.* 1., *art.* 1., *n.* 6., *pag.* 348.

II. Primùm itaque circa illius institutionem declarat, & docet, quòd clementissimus Redemptor noster, qui servis suis quovis tempore voluit de salutaribus remediis adversùs omnia omnium hostium tela esse prospectum, quemadmodum auxilia maxima in Sacramentis aliis præparavit, quibus Christiani conservare se integros, dum viverent, ab omni graviori spiritus incommodo possint, ità Extremæ Unctionis Sacramento finem vitæ, tamquam firmissimo quodam præsidio, munivit: nam etsi adversarius noster occasiones per omnem vitam quærat, & captet, ut devorare animas nostras quoquo modo possit: nullum tamen tempus est, quo vehementiùs ille omnes suæ versutiæ nervos intendat ad perdendos nos penitus, & à fiducia etiam, si possit, divinæ misericordiæ deturbandos, quàm quùm impendere nobis exitum vitæ prospicit.

Inf. can. 1. de Sacr. Extremæ Unct. — *Eph. 6.* — *1. Petr. 5. c. Nulli dubium 3. q. 1.* — *Gen. 3. & inst. C. 2. in fin.*

Clericat. *de Extr. Unct. decis.* 82., *n.* 10.
Dupasquier *eod. tract. qu.* 5. *de Effectib. concl.* 1., *& seqq.*
Gonet. *de Extr. Unct. disp.* 1., *art.* 1., §. 1., *pag.* 462.
A' S. Gregorio *in Univ. Tract. lib.* 3. *de Sacram. Extr. Unct. cap.* 57., *n.* 12.
De Marinis *in Supplem. qu.* 30., *cap.* 1., *pag.* 571.
Felix Potest. *in Exam. Eccles. to.* 1., *par.* 4., *cap.* 9.
Suarez *de Extr. Unct. disp.* 41., *sect.* 4.

CAPUT I.

De Institutione Sacramenti Extremæ Unctionis.

I. Institura est autem sacra hæc Unctio infirmorum, tamquam verè, & propriè Sacramentum novi Testamenti, à Christo Domino nostro

Brognolus

Brognolus *in Spec. Cleric. tract.* 15., *resol.* 2., *cap.* 1.
Ferrari *in Biblioth. Can. verb.* Extrema Unctio *n.* 3. *p.* 244.
Habert. *in Theol. Dog.*, *& Mor. to.* 6. *de Extr. Unct. c.* 1., *p.* 532.
Juvenin *de Sacram. diss.* 7., *qu.* 5., *pag.* 505.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Extrema Unctio.
De Marinis *in Supplem. qu.* 29., *cap.* 2., *pag.* 563.
Natal. Alex. *de Extr. Unct. cap.* 1., *art.* 1., *pag.* 407.
Jacobus Sainte-Beuve *in tract. de Extr. Unct. disp.* 1., *art.* 2.
Valentia *in* 3. *par. de Sacr. Extr. Unct. qu.* 1., *punct.* 1., *p.* 1621

II. apud Marcum quidem insinuatum, per Jacobum autem Apostolum, ac Domini fratrem, fidelibus commendatum, ac promulgatum. Marci 6.
Belomb. *de Extrem. Unct. art.* 2., *pag.* 399.
Clericat. *eod. tract. decis.* 62., *n.* 21.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *eod. tract. cap.* 1., *pag.* 378.
Concina *de Extr. Unct. diss.* 1., *cap.* 2., *pag.* 13.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 8., *sect.* 1., *n.* 3., *p.* 379.
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 8., *c.* 1., *n.* 1., *& lib.* 7., *c.* 16., *n.* 2
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 8., *cap.* 1., *n.* 1.
Jacobus Sainte-Beuve *in tract. de Extr. Unct. disp.* 2., *art.* 1., *n.* 3., *pag.* 363.

III. Infirmatur, inquit, quis in vobis? Inducat Presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini: & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus; &, si in peccatis sit, dimittentur ei. Quibus verbis, ut ex Apostolica traditione per manus accepta, Ecclesia didicit, docet Materiam, Formam, proprium Ministrum, & effectum hujus salutaris Sacramenti: intellexit enim Ecclesia, materiam esse oleum ab Episcopo benedictum; nam Unctio aptissimè Spiritus Sancti gratiam, qua invisibiliter anima ægrotantis inungitur, repræsentat: Jacob. 2. c. Præsbyteros 95. Dist c. 1. §. de sacra Unctione. Con. Cabilon. cap 48. Innoc. I. Epist. 1. cap 8.
Boucat *de Extr. Unct. art.* 2., *sect.* 1., *pag.* 366.
Brognol. *in Spec. Cleric. tract.* 15., *cap.* 2.
Duran. *de Rit. Eccles. lib.* 1., *cap.* 20., *n.* 20.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, *& Ordin. cap.* 12., *pag.* 412.
Gonet. *de Sacr. Extr Unct. disp.* 1., *art.* 2., *§.* 1., *pag.* 464.
Habert. *in Theol. Dog.*, *& Mor. to.* 6. *de Extr. Unct. pag.* 544.
Juvenin *de Sacram. diss.* 7., *qu.* 3., *cap.* 1., *pag.* 501.
De Marinis *in Supplem. qu.* 29., *cap.* 3., *pag.* 565.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 46. *de Extr. Unct. n.* 3.
Suarez *to.* 4. *in* 3. *par. disp.* 40., *sect.* 1., *n.* 1.
Valentia *de Extr. Unct. punct.* 2., *pag.* 1628.

IV. Formam deindè esse illa verba: *Per istam Unctionem*, *&c.*
Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. tract.* 10., *tit.* 17. *de Extr. Unct. asser.* 1., *n.* 151.

Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *eod. tract. cap.* 2., *pag.* 391.
Juvenin *de Sacram. diss.* 7., *qu.* 4., *pag.* 504.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Extrema Unctio.
Merbes. *de Extr. Unct. qu.* 15., *pag.* 262.
Nat. Alex. *in Theo. Dog., & Mor. de Extr. Unct. c.* 1., *ar.* 3., *p.* 415
Jacobus Sainte-Beuve *eod. tract. disp.* 1., *art.* 4., *pag.* 336.
Tournely *de Sacram. Extr. Unct. art.* 2.
De Graffis *in Decis. Aur. par.* 2., *lib.* 1., *cap.* 8., *n.* 6.

CAPUT II.

De Effectu hujus Sacramenti.

Jacob. 5.

I. RES porrò, & effectus hujus Sacramenti illis verbis explicatur: Et oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus;

Bonaccin. *disp.* 7., *qu. unic. punct.* 6. *de Sacr. Extrem. Unct. qu.* 5., *conclus.* 1., & *seq.*
Dupasquier *de Effect. Extrem. Unct. qu.* 5., *concl.* 1., & *seq.*
Gonet. *de Extrem. Unct. disp.* 2., *art.* 1., §. 3. *pag.* 473.
Habert. *in Theol. Dogm. & Moral. to.* 6. *de Extrem. Unct. cap.* 1., *pag.* 533
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 11., *qu.* 2. *n.* 17.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 46. *de Extrem. Unct. n.* 21.
Jacobus Sainte-Beuve *in tract. de Extr. Unct. disp.* 5., *art.* 3., *pag.* 485.
De Graffis *in Decis. Aur. par.* 2., *lib.* 1., *cap.* 8., *n.* 8.

Infrà can. 2. de Sacr. Extremæ Unct.

II. &, si in peccatis sit, dimittentur ei:

Cathechism. Rom. *de Extr. Unct. sect.* 14.
Danieli *in Instit. Can. lib.* 2., *tit.* 7., *n.* 14., *pag.* 385.
Felix Potest. *in Exam. Eccl. to.* 1. *de Extr. Unct. par.* 4., *cap.* 9.
Gonet. *eod. tract. disp.* 2., *art.* 1., §. 1., *pag.* 469.
Tournely *de effect. Extrem. Unct. qu. ult.*, *art.* 1.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 9. *de Sacr. Extr. Unct. qu.* 1., *pag.* 1630.

III. res etenim hæc gratia est Spiritus Sancti, cujus Unctio delicta, si qua sint adhuc expianda, ac peccati reliquias abstergit;

Bonaccin. *disp.* 7., *qu. un. de Sacram. Extr. Unct. punct.* 6. *propos.* 1. *vers.* Primus, *pag.* 215.
Boucat *de Extr. Unct. art.* 6., *conclus.* 1., *pag.* 378.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *eod. tract. cap.* 4., *pag.* 407.
Concina *de Extr. Unct. diss.* 1., *cap.* 5., *pag.* 22.
Juvenin *de Sacram. dist.* 7., *qu.* 8., *cap.* 1., *pag.* 514.
Merbes. *de Extr. Unct. qu.* 22., *pag.* 267.
Jacobus Sainte-Beuve *eod. tract. disp.* 5., *art.* 1., *pag.* 475.

Valentia

Valentia *in 3. par. de Extr. Unct. punct.* 3., *pag.* 1630.

IV. & ægroti animam alleviat, & confirmat, magnam in eo divinæ misericordiæ fiduciam excitando; qua infirmus sublevatus & morbi incommoda, ac labores leviùs fert, & tentationibus dæmonis calcaneo insidiantis faciliùs resistit; Gen. 3.
Vid. Authbor. relat. in Doctrina de Sacram. Extr. Unct. hujus Sessionis n. II.

V. & sanitatem corporis interdum, ubi saluti animæ expedierit, consequitur.
Boucat *de Extr. Unct. art.* 6., *concl.* 2., *pag.* 379.
Concina *eod. tract. diss.* 1., *cap.* 5., *pag.* 22.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *O. diu. cap.* 12., *p.* 413.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 6. *de Extr. Unction. cap.* 6., *pag.* 567., & 580.
Juvenin *de Sacram. diss.* 7., *qu.* 8., *cap.* 5., *pag.* 517.
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 8., *cap.* 7., *n.* 2.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Extrema Unctio.
De Marinis *in Supplem. qu.* 30., *cap.* 2., *pag.* 573.
Natal. Alex. *in Th. Dog.*, & *Mor. de Extr. Unct. c.* 2., *pag.* 417.
Jacobus Sainte-Beuve *eod. tract. disp.* 5., *art.* 4., *pag.* 486.
Valentia *in* 3. *par. de Extr. Unct. qu.* 1., *punct.* 3., *pag.* 1632.

CAPUT III.

De Ministro bujus Sacramenti, & tempore, quo dari debeat.

I. JAM verò, quod attinet ad præscriptionem eorum, qui & suscipere, & ministrare hoc Sacramentum debent, haud obscurè fuit illud etiam in verbis prædictis traditum: nam & ostenditur illic, proprios hujus Sacramenti ministros esse Ecclesiæ Presbyteros:
Antoin. *in Theol. Moral. de Extrem. Unct. pag.* 551.
Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. de Extrem. Unct. tract.* 10. *tit.* 17., *n.* 193.
Boucat *de Extr. Unct. art.* 5., *pag.* 374.
Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *sect.* 4., *pag.* 357.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *tit.* 8. *de Sacram. sect.* 2., *n.* 1., *pag.* 66.
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 7., *cap.* 19., *n.* 1.
Cardin. Lauræa *in Epit. Can. verb.* Extrema Unctio.
De Marinis *in Supplem. qu.* 31., *cap. unic.*, *pag.* 573.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 46. *de Extr. Unct. n.* 23.

II. quo nomine eo loco, non ætate seniores, aut primores in populo intelligendi veniunt, sed aut Episcopi, aut Sacerdotes ab ipsis ritè ordinati per impositionem manuum presbiterij. c. Illud superfluum 95. dist. & inf. can. ult. 1. Tit. 4. c. Ecce ego. §. Presbyteri. Dist. 95.

 Vid.

Vid. Can. IV. *bujus Sessionis*.

III. Declaratur etiam, esse hanc Unctionem infirmis adhibendam, illis verò præsertim, qui tam periculosè decumbunt, ut in exitu vitæ constituti videantur: unde & Sacramentum * exeuntium nuncupatur.

* Boucat *de Extr. Unct. art.* 5., *concl.* 1., *pag.* 376.
Colet *in Inst. Theol. de Extr. Unct. cap.* 1., *pag.* 377.
Concina *eod tract. diss.* 1., *cap.* 4., *pag.* 19.
* Danieli *in Inst. Canon. lib.* 2., *tit.* 7., *n.* 1., *pag.* 376.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. cap.* 12., *pag.* 417.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 6. *de Extr. Unct. c.* 4., *pag.* 561.
Juvenin. *de Sacram. diss.* 7., *qu.* 7., *cap.* 3., *pag.* 512.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Extrema Unctio.
De Marinis *in Supplem. qu.* 32., *cap. unic.*, *pag.* 576.
Merbes. *de Extr. Unct. qu.* 5., *pag.* 256.
Natal. Alex. *in Th. Dog.*, & *Mor. eod. tr. cap.* 4., *pag.* 420.
* Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 11., *qu.* 1., *n.* 1.
* Jacobus Sainte-Beuve *de Extr. Unct. disp.* 7., *ar.* 2., *pag.* 508.
* Zoesius *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 15., *n.* 11.

IV. Quòd si infirmi post susceptam hanc Unctionem convaluerint; iterum hujus Sacramenti subsidio juvari poterunt, quùm in aliud simile vitæ discrimen inciderint.

Barbos. *de Paroch. cap.* 22., *n.* 38.
Gonet. *de Sacr. Extr. Unct. disp.* 3., *art.* 1., *pag.* 474.
A S. Gregorio *in Univ. Tract. cap.* 57., *n.* 11.
Guillelm. Antisiodorien. *lib.* 4. *in Sum. tract.* 7., *cap.* 2.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 6. *cap.* 4. *de Extr. Unct. p.* 565.
Juvenin. *de Sacram. diss.* 7., *qu.* 9., *cap.* 1., *pag.* 519.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 8., *cap.* 8., *n.* 3.
De Marinis *in Supplem. qu.* 33., *cap. unic.*, *pag.* 579.
Mastrius *in* 4. *Sent. disp.* 6., *n.* 19.
Merbes. *de Extr. Unct. qu.* 25., *pag.* 270.
De Graffis *in Decis. Aur. par.* 2., *lib.* 1., *cap.* 8., *n.* 21.

V. Quare nulla ratione audiendi sunt, qui contra tam apertam, & dilucidam Apostoli Jacobi sententiam docent, hanc Unctionem, vel figmentum esse humanum, vel ritum à Patribus acceptum, nec mandatum Dei, nec promissionem gratiæ habentem: & qui illam jam cessasse asserunt, quasi ad gratiam curationum dumtaxat in primitiva Ecclesia referenda esset: & qui dicunt, ritum, & usum, quem sancta Romana Ecclesia in hujus Sacramenti administratione observat, Jacobi Apostoli sententiæ repugnare, atque ideò in alium commutandum esse: & denique, qui hanc Extremam Unctionem à fidelibus sine peccato contemni posse affirmant: (*Jac.* 5.) (*Infra can.* 3. *de Sacr. Extr. Unction.*)

Clericat.

Clericat. *de Extr. Unct. decis.* 81., *n.* 7.
Colet *in Inst. Theol. to.* 5. *eod. tract. cap.* 5., *pag.* 409.
Concina *de Extr. Unct. diss.* 1., *cap.* 4., *pag.* 20.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacr. tit.* 8., *sect.* 1., *n.* 4., *p.* 379
Jacobus Sainte-Beuve *de Extr. Unct. disp.* 1., *art.* 2., *p.* 349.
Et vid. insuper Can. I., II., III. *hujus Sessionis*.

VI. hæc enim omnia manifestissimè pugnant cum perspicuis tanti Apostoli verbis. Nec profectò Ecclesia Romana, aliarum omnium mater, & magistra, aliud in hac administranda Unctione, quantum ad ea, quæ hujus Sacramenti substantiam perficiunt, observat, quàm quod beatus Jacobus præscripsit. Nec verò tanti Sacramenti contemptus absque ingenti scelere, & ipsius Spiritus Sancti injuria esse posset.

c. Non decet. 12 Dist. c. 2. in fin. de sum. Trin. & cap. fin. de for. compet.

Merbes. *de Extr. Unct. qu.* 4., *pag.* 256.

Hæc sunt, quæ de Pœnitentiæ, & Extremæ Unctionis Sacramentis, hæc Sancta Œcumenica Synodus profitetur, & docet, atque omnibus Christi fidelibus credenda, & tenenda proponit. Sequentes autèm Canones inviolabiliter servandos esse tradit, & asserentes contrarium perpetuo damnat, & anathematizat.

De Sanctissimo Pœnitentiæ Sacramento.

CANON I.

Si quis dixerit, in Catholica Ecclesia Pœnitentiam non esse verè, & propriè Sacramentum pro fidelibus, quoties post Baptismum in peccata labuntur, ipsi Deo reconciliandis à Christo Domino nostro institutum, anathema sit.

Supra cap. 1. de Pœnit.

Berti *de Theol. Discipl. lib.* 34., *cap.* 2., *prop.* 1., *pag.* 482.
Besomb. *de Sacram. cap.* 8., *art.* 3., *pag.* 388.
Bontemp. *in Fasc. Fl. Mor. tract.* 10., *tit.* 10., *n.* 81., *vers.* Item.
Clericat. *de Pœnit. decis.* 12., *n.* 2., & *decis.* 13., *n.* 15.
Colet *in Inst. Theol. to.* 5. *de Poenit. cap.* 2., *pag.* 2.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 14., §. 3., *pag.* 18.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. c.* 11. *de Pœn. p.* 327.
Gavard. *in* 4. *Sent. qu.* 1. *de Pœnit. art.* 1., §. 3., *p.* 376.
Card. Lauræa *in Epit. Can. verb.* Pœnit. Sacramenti effectus.
Labat *de Pœnit. disp.* 1., *dub.* 1., §. 1., *pag.* 4.
Mezger *de Pœnit. disp.* 41., *art.* 1., §. 1., *pag.* 374.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Moral. lib.* 11. *tract. de Sacr. Pœnit. cap.* 1., *art.* 5., *prop.* 1., *pag.* 19.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 60. *de Sacram. Pœnit. n.* 7.
Simonet. *de Pœnit. disp.* 1., *art.* 1., *pag.* 305.
Tournely *de Sacram. Pœnit. pag.* 33.

Valentia

Valentia *in 3. part. disp. 7., qu. 1., punct. 1., pag.* 1245.
Vitasse *de Pœnit. qu. 1., art. 6., asser. 1., pag.* 34.

C A N O N II.

I. Si quis Sacramenta confundens, ipsum Baptismum Pœnitentiæ Sacramentum esse dixerit, quasi hæc duo Sacramenta distincta non sint,

Supra c. 1.

Berti *de Theol. Discipl. lib. 34., cap. 2., prop. 2., pag.* 486.
Besomb. *de Sacram. cap. 8., art. 2., pag.* 388.
Boucat *de Poenit. art. 1., sect. 3., §. 5., pag.* 158.
Gotti *de Poenit. qu. 1., dub. 1., §. 3., pag.* 234.
Tournely *de Sacram. Poenit. pag.* 35.
Vitasse *de Poenit. qu. 1., art. 6., asser. 2., pag.* 38.

II. atque ideò Pœnitentiam non rectè secundam post naufragium tabulam appellari, anathema sit.

c. Secunda post naufragium. de Pœnit. Dist. 1.

Clericat. *de Sacram. Poenit. decis. 3., n. 3., vers.* Tertio.
Habert. *in Th. Dog., & Mor. to. 6. de Poenit. c. 2., pag.* 61.
Layman *in Theol. Mor. lib. 5., tract. 6., cap. 3., n.* 3.
Merbes. *de Sacram. diss. 4., qu. 1., pag.* 1.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm., & Mor. lib. 3. de Sacram. Poenit. cap. 1., art. 5., prop. 6., pag.* 25.
Reiffenstuel *in Jur. Can. to. 2., tit. 18., n.* 136.
Valentia *in 3. par. disp. 7., qu. 1., punct. 5., pag.* 1271.

C A N O N III.

Jo. 20. Matth. 16. supra c. 1. & Sess. 6. de Justif. c. 14.

Si quis dixerit, verba illa Domini Salvatoris: Accipite Spiritum Sanctum: quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; &, quorum retinueritis, retenta sunt: non esse intelligenda de potestate remittendi, & retinendi peccata in Sacramento Pœnitentiæ, sicut Ecclesia Catholica ab initio semper intellexit: detorserit autem, contra institutionem hujus Sacramenti, ad authoritatem prædicandi Evangelium, anathema sit.

Boucat *de Poenit. art. 1., sect. 3., §. 1., pag.* 155.
Æstius *in 4. Sent. dist. 14., §. 3., pag.* 185.
A S. Gregorio *in Univ. Tract. cap. 39., n.* 1.
Mastrius *de Poenit. Sacram. disp. 21., qu. 5., art.* 1.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm., & Mor. lib. 11., tract. de Sacram. Poenit. cap. 1., art. 5., prop. 1., pag.* 17.
Tournely *eod. tract. pag.* 37.
Vitasse *de Poenit. qu. 1., art. 3., asser. 2., pag.* 8.

C A N O N IV.

I. Si quis negaverit, ad integram, & perfectam peccatorum remissionem requiri tres actus in pœnitente, quasi materiam Sacramenti Pœnitentiæ, videlicet, Contritionem, Confessionem, & Satisfactionem, quæ tres Pœnitentiæ partes dicuntur; *

Supra cap. 3. de Pœnit.

Antoin.

Antoin. *de Pœnit. cap.* 1., *pag.* 577.
Bonaccin. *de Mater. Sacram. Poenit. qu.* 3., *punct.* 2., *n.* 1.
Clericat. *de Poenit. decis.* 13., *n.* 1.
Genet. *in Theol. Mor. to.* 4. *de Sacram. Poenit. tract.* 6., *c.* 3.
Gonet. *de Poenit. disp.* 1., *art.* 3., *pag.* 339.
* Mezger *de Poenit. disp.* 42., *art.* 3., §. 1., *pag.* 379.
* Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 61. *de Mater. Sacr. Poenit. n.* 15
Tournely *de Sacram. Poenit. art.* 3., *conclus.* 1., *pag.* 56.

II. aut dixerit, duas tantùm esse Pœnitentiæ partes, terrores scilicet incussos conscientiæ, agnito peccato, & fidem conceptam ex Evangelio, vel absolutione, qua credit quis sibi per Christum remissa peccata, anathema sit.
Billuart *de Poenit. dissert.* 1., *art.* 2., *pag.* 35.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Poenit. cap.* 4., *pag.* 61.
Æstius in 4. *Sent. dist.* 15., §. 1., *pag.* 199.
Tournely *de Sacram. Poenit. qu.* 2., *art.* 3., *pag.* 52.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 7., *qu.* 7., *punct.* 2., *pag.* 1357.

C A N O N V.

Si quis dixerit, eam Contritionem, quæ paratur per discussionem, collectionem, & detestationem peccatorum, qua quis recogitat annos suos in amaritudine animæ suæ, ponderando peccatorum suorum gravitatem, multitudinem, fœditatem, amissionem æternæ beatitudinis, & æternæ damnationis incursum, cùm proposito melioris vitæ, non esse verum, & utilem dolorem, nec præparare ad gratiam, sed facere hominem hypocritam, & magis peccatorem; demum, illam esse dolorem coactum, & non liberum, ac voluntarium, anathema sit. Supra c. 14. de Poenit. ss. 38. d.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Poenit. cap.* 5., *pag.* 65.
Concina *lib.* 1. *de Sacram. Poenit. diss.* 1., *cap.* 6., *qu.* 2., *p.* 47.
Droit *de Re Sacram. lib.* 6., *qu.* 4., *cap.* 3., *art.* 1., §. 3., *p.* 60
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 6. *de Poenit. c.* 8., §. 3., *p.* 178.
Juvenin *de Poenit. qu.* 4., *cap.* 2., *art.* 1., *pag.* 47.
Merbes. *de Sacram. disser.* 4., *qu.* 5., *pag.* 4.
Vitasse *de Poenit. qu.* 3., *pag.* 51, & *pag.* 115.

C A N O N VI.

I. Si quis negaverit, Confessionem Sacramentalem vel institutam, vel ad salutem necessariam esse jure divino; Supra cap. 5. de Poenit. Clemen. I. in ep. 1. ad Jacobum. Concil. Cabilon. c. 8.
Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 1., *n.* 112.
Colet *in Inst. Theol. to.* 5. *de Poenit. cap.* 6., *pag.* 135.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 14., §. 7., *pag.* 188.
Gammachæus *in* 3. *part. de Poenit. cap.* 11., *pag.* 552.
Gavard. *in* 4. *Sent. eod. tract. qu.* 1., *art.* 5., *pag.* 421.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 9., *n.* 2.
Gonet. *de Poenit. disp.* 8., *art.* 1., *pag.* 408.

Gotti

Gotti *eod. tract. qu.* 5., *dub.* 1., §. 2., *pag.* 290.
Labat *de Poenit. disp.* 1., *dub.* 2., §. 2., *pag.* 29.
De Lugo *eod. tract. disp.* 15., *sect.* 1., *pag.* 261.
Mastrius *in Theol. Mor. qu.* 7., *art.* 1.
Merbes. *de Sacram. diss.* 4., *qu.* 22., *pag.* 70.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 7., *qu.* 9., *punct.* 2., *pag.* 1417.
Grassius *in Decis. Aur. par.* 1., *lib.* 1., *cap.* 8.

II. aut dixerit, modum secretè confitendi soli Sacerdoti, quem Ecclesia Catholica ab initio semper observavit, & observat, alienum esse ab institutione, & mandato Christi, & inventum esse humanum, anathema sit.
Antoin. *de Pœnit. art.* 2., *vers.* Nota ex Concil. *pag.* 510.
Bontemp. *in Fasc. Fl. Mor. de Sacr. Pœn. tract.* 10., *tit.* 11., *n.* 96.
Boucat *de Pœnit. art.* 2., §. 3., *pag.* 178.
Boyvin *de Sacram. cap.* 7. *de Confess. qu.* 1., *pag.* 245.
Clericat. *de Pœnit. decis.* 16., *n.* 2., & *decis.* 12., *n.* 1.
Droit *de Re Sacram. lib.* 6., *qu.* 5., *cap.* 1., §. 2., *p.* 107.
Card. Lauræa *in Epit. Can. verb.* Confessio Sacramentalis.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 6., *cap.* 6., *n.* 1.
Mezger *de Pœnit. disp.* 47., *art.* 1., §. 1., *pag.* 421.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 63. *de Confess. n.* 17.
Tournely *de Pœnit. qu.* 6., *art.* 2., *pag.* 159., & *seq.*

CANON VII.

I. Si quis dixerit, in Sacramento Pœnitentiæ ad remissionem peccatorum necessarium non esse jure divino confiteri omnia, & singula peccata mortalia, quorum memoria cum debita, & diligenti præmeditatione habeatur, (Supra c. 5.)
Billuart *de Pœnit. diss.* 7., *art.* 2., §. 1., *pag.* 157.
Colet *in Inst. Theol. to.* 5. *de Pœnit. cap.* 6., *pag.* 167.
Genet. *de Pœnit. disp.* 10., *art.* 2., *pag.* 423.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 10., *n.* 7.
A' S. Gregorio *in Univ. Tract. cap.* 46., *n.* 9.
Habert. *in Theol. Dog.*, & *Mor. to.* 6. *de Poenit. c.* 4., *pag.* 86.
Merbes. *de Sacram. dist.* 4., *qu.* 25., *pag.* 75.
Tournely *de Sacram. Pœnit. qu.* 6., *art.* 1.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 7., *qu.* 21., *punct.* 1., *pag.* 1462.

II. etiam occulta, & quæ sunt contra duo ultima Decalogi præcepta, (Deut. 5.)
Berti *de Th. Discipl. lib.* 34., *par. alt. cap.* 1., *prop.* 5., *p.* 54.
Gotti *de Pœnit. qu.* 6., *dub.* 2., §. 2., *pag.* 392.
Labat *eod. tract. disp.* 2., *dub.* 3., §. 1., *pag.* 244.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 7., *qu.* 1., *n.* 19.
Simonet. *de Poenit. disput.* 6., *art.* 6., *resp.* 2., *pag.* 370.
Sporer *in Theol. par.* 3., *cap.* 2., *sess.* 1., *qu.* 2., §. 4. *pag.* 380.

III. & circumstantias, quæ peccati speciem mutant, sed eam

fessionem tantùm esse utilem ad erudiendum, & consolandum pœnitentem, & olim observatam fuisse tantùm ad Satisfactionem canonicam imponendam;

Antoin. *de Pœnit. cap.* 1., *art.* 2., *qu.* 3., *pag.* 584.
Bontemp. *in Fascic. Fl. Mor. de Sacram. Pœn. tract.* 10., *tit.* 12
Genet. *de Sacram. Pœnit. tract.* 6., *cap.* 6.
Gonet. *de Poenit. disp.* 10., *art.* 2., *pag.* 423.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. cap.* 4., *pag.* 63.
Lambertin. *de Synod. Dioeces. lib.* 6., *cap.* 6., *n.* 1.
Mastrius *in* 2. *Sent. disp.* 5., *qu.* 4., *ar.* 4., *concl.* 1., *n.* 206., *p.* 285
Merbes. *de Sacram. diss.* 4., *qu.* 25., *pag.* 75.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 63. *de Integrit. Confess. n.* 29.
Simonet. *de Poenit. disp.* 6., *art.* 7., *pag.* 371.
De Graffis *in decis. aur. cap.* 20. *n.* 25.

IV. aut dixerit, eos, qui omnia peccata confiteri student, nihil relinquere velle divinæ misericordiæ ignoscendum; aut demum, non licere confiteri peccata venialia, anathema sit.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 6. *de Poenit. cap.* 4., *pag.* 85.
Cardin. Lauræa *in Epit. Can. verb.* Confessio Sacramentalis de quibus facienda.

C A N O N V I I I.

I. Si quis dixerit, Confessionem omnium peccatorum, qualem Ecclesia servat, esse impossibilem, & traditionem humanam, à pijs abolendam; Supra c. 5.

Antoin. *de Poenit. art.* 2., *pag.* 507.
Boucat *eod. tract. art.* 2., §. 3. *pag.* 178.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 17., §. 9. *pag.* 252.
Gibert. *in Jur. Can. tom.* 3. *de Sacr. tit.* 6., *sess.* 11. *n.* 1.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Confessio Sacramentalis de quibus facienda.
Tournely *de Poenit. qu.* 6., *art.* 2. *pag.* 159., & *seq.*

II. aut ad eam non teneri omnes, & singulos utriusque sexus Christi fideles, juxta magni Concilii Lateranensis constitutionem, semel in anno; & ob id suadendum esse Christi fidelibus, ut non confiteantur tempore Quadragesimæ; anathema sit.
Billuart *de Poenit. dissert.* 5., *art.* 3., §. 2., *pag.* 285.
Concina *eod. tract. lib.* 1., *diss.* 4., *cap.* 2., *pag.* 269.
Dupasquier *de Sacram. Poenit. disp.* 5., *qu.* 4., *concl.* 2.
A' S. Gregorio *in Univ. Tract. cap.* 55., *n.* 6.
Mastrius *in Th. Mor. de Poen. Sacram. disp.* 21., *qu.* 7., *art.* 1.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. lib.* 11. *de Poenit. cap.* 5., *art.* 8., *prop.* 3., *pag.* 172.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 38., *n.* 69.
Viguer *in Inst. ad Christian. Theol. c.* 16., §. 4., *vers.* 17., *p.* 576.
De Graffis *in Decis. Aur. lib.* 1., *cap.* 9., *n.* 6.

CANON IX.

I. Si quis dixerit, Absolutionem Sacramentalem Sacerdotis, non esse actum judicialem, sed nudum ministerium pronunciandi, & declarandi remissa esse peccata confitenti; modò tantum credat, se esse absolutum;

Supra c. 6. in fin.

Besomb. *de Sacram. cap.* 8., *art.* 4., *pag.* 390.
Billuart *de Poenit. disser.* 1., *art.* 3., *pag.* 54.
Clericat. *eod. tract. decis.* 19., *n.* 54.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Poenit. cap.* 3., *pag.* 33.
Droit *de Re Sacram. lib.* 1., *cap.* 3., *sect.* 1., §. 1., *pag.* 93.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 18., §. 3., *pag.* 282.
Fagnan. *in Cap.* Quùm plantare *de Privileg. n.* 12.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 34.
Gonet. *de Poenit. disp.* 12., *art.* 3., *pag.* 458.
Gotti *eod. tract. qu.* 8., *dub.* 1., §. 2., *pag.* 355.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 6. *de Poenit. cap.* 3., *pag.* 61., & *pag.* 74.
Mezger *de Poenit. disp.* 43., *art.* 1., §. 1., *pag.* 385.
Monacel. *in Form. Leg. For. Eccl. to.* 2., *form.* 2., *tit.* 16., *n.* 14.
Natal. Alex. *in Th. Dog.*, & *Mor. lib.* 2. *de Sacram. Poenit. cap.* 7., *art.* 11., *prop. unic.*, *pag.* 285.
Tournely *de Sacram. Poenit. art.* 2., *pag.* 44.
Vitasse *de Poenit. qu.* 1., *art.* 3., *asser.* 4., *pag.* 14.

II. aut Sacerdos non serio, sed joco absolvat; * aut dixerit, non requiri Confessionem pœnitentis, ut Sacerdos ipsum absolvere possit, anathema sit.

* *A' S.* Gregorio *in Univ. Tract. cap.* 40., *n.* 4.
* Lambertin. *de Synod. Dioecef. lib.* 7., *cap.* 4., *n.* 4.
Merbes. *de Sacram. diss.* 4., *qu.* 13., *confect.* 3., *pag.* 49.

CANON X.

I. Si quis dixerit, Sacerdotes, qui in peccato mortali sunt, potestatem ligandi, & solvendi non habere;

Supra c. 1., & c. 6. de Poenit.

Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Poenit. cap.* 9., *pag.* 269.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 20., §. 1., *pag.* 280.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 18., *n.* 6.
A' S. Gregorio *in Univ. Tract. c.* 39., & *c.* 49. *utrobiq. n.* 1.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 66. *de Minist. Sacram. Poen. sub n.* 12.

II. aut, non solos Sacerdotes esse ministros Absolutionis,

Concin. *de Poenit. lib.* 2., *diss.* 2., *cap.* 1., *pag.* 530.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 4., *n.* 164.
Dupasquier *de Sacram. Poenit. disp.* 8., *qu.* 1., *concl.* 1.
Genet. *in Theol. Mor. to.* 4. *eod. tract. cap.* 8.
Gonet. *de Poenit. disp.* 9., *art.* 1., *pag.* 413.
Layman *in Th. Mor. lib.* 5., *tract.* 6., *cap.* 10., *n.* 1.
Merbes. *de Sacram. diss.* 4., *qu.* 29., *pag.* 84.

Mezger

Mezger *de Poenit. disp.* 49., *art.* 1., §. 1., *pag.* 440.
Simonet. *de Poenit. disp.* 9., *art.* 1., *pag.* 419.
Tournely *eod. tract. qu.* 10., *art.* 1., *pag.* 343.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 7., *qu.* 10., *punct.* 1., *pag.* 1439.
De Graffis *in Decis. Aur. lib.* 1., *cap.* 17., *n.* 2.
Rota *decis.* 315., *n.* 9. *coram Roxas.*

III. sed omnibus, & singulis Christi fidelibus esse dictum: Quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in Cœlo; & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in Cœlo. Et: Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt: quorum verborum virtute quilibet absolvere possit peccata, publica quidem per correptionem dumtaxat, si correptus acquieverit; secreta verò per spontaneam Confessionem, anathema sit. Matt. 16. & 18. Joh. 20.

Billuart *de Poenit. diss.* 6., *art.* 1., *pag.* 292.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 20., §. 2., *p.* 280., *& dist.* 17., §. 1., *p.* 254
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 4., *n.* 1.
Lambertin. *de Synod. Dioec. lib.* 7., *cap.* 15., *n.* 3.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm., & Mor. de Poenit. cap.* 5., *art.* 8., *propos.* 1., *pag.* 168.

CANON XI.

Si quis dixerit, Episcopos non habere jus reservandi sibi casus, nisi quoad externam politiam, atque ideò casuum reservationem non prohibere, quò minus Sacerdos à reservatis verè absolvat, anathema sit. Supra c. 7. c. Si Episc. de Poenit. in 6. c. de cetero & c. De monial. de sent. excom. cum sim.

Antoin. *de Poenit. cap.* 3., *art.* 2., *pag.* 611.
Antonel. *de Regim. Eccles. lib.* 8., *cap.* 1., *n.* 1.
Boyvin *de Sacram. cap.* 7. *de Confess. qu.* 16., *pag.* 129.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Poenit. cap.* 9., *pag.* 290.
Habert. *in Th. Dogm., & Mor. to.* 6. *de Poenit. c.* 7., *p.* 129
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Casus reservati.
Mezger *de Poenit. disp.* 49., *art.* 2., §. 1., *pag.* 444.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 10., *cons.* 163., *n.* 10.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 67. *de Reservat. Cas. n.* 59.
Simonet. *de Poenit. disp.* 9., *art.* 5., *pag.* 427.
De Graffis *in Decis. Aur. lib.* 1., *cap.* 13., *n.* 71.

CANON XII.

I. Si quis dixerit, totam pœnam simul cùm culpa remitti semper à Deo, Sup c. 8. de Poen.

Droit *de Re Sacram. lib.* 6., *qu.* 6., *cap.* 1., §. 1., *p.* 124.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 15., §. 7., *pag.* 206.
Gonet. *de Pœnit. disp.* 13., *art.* 1., *pag.* 447.
Habert. *in Th. Dog., & Mor. to.* 6. *de Poen. c.* 10., §. 4. *p.* 354
Labat *de Poenit. disp.* 2., *dub.* 9., *pag.* 288.
Mezger *de Poenit. disp.* 38., *art.* 5., *pag.* 351.

Satisfactionemque pœnitentium non esse aliam, quàm fi-
II. dem, qua apprehendunt, Christum pro eis satisfecisse, anathema sit.

Clericat. *de Sacram. Poenit. decis.* 3., *n.* 6., *& dec.* 4., *n.* 4. *in fin.*
Merbes. *de Sacram. differ.* 4., *qu.* 53., *pag.* 154.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. lib.* 11. *de Sacram. Poenit. cap.* 6., *art.* 2., *prop.* 3., *pag.* 237.

CANON XIII.

I. Si quis dixerit, pro peccatis, quoad pœnam temporalem, minimè Deo per Christi merita satisfieri pœnis ab eo inflictis, & patienter toleratis, vel à Sacerdote injunctis,

Supra c. 8. & 9.

Bontemp. *in Fasc. Fl. Mor. tract.* 10. *tit.* 13., *n.* 106., *vers.* Examinentur.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 15., §. 24., *pag.* 230.
Gonet. *de Poenit. disp.* 13., *art.* 1., *pag.* 447.
Gotti *eod. tract. qu.* 9., *dub.* 1., §. 1., *pag.* 341.
Habert. *in Th. Dog.*, *& Mor. to.* 6. *de Poen. c.* 10., §. 4., *p.* 328.
Mezger *de Poenit. disp.* 48., *art.* 1., §. 1., *pag.* 434.
Vitasse *in Tract. Theol. de Satisfact. art.* 1., *asser.* 3., *pag.* 317.

II. sed neque sponte susceptis, ut jejuniis, orationibus eleemosynis, vel aliis etiam pietatis operibus; atque ideò optimam pœnitentiam esse tantùm novam vitam, anathema sit.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Poenit. c.* 7., *pag.* 214.
Merbes. *de Sacram. diff.* 4., *qu.* 53., *pag.* 154., *& qu.* 7., *p.* 186.
Natal. Alex. *in Theol. Dog.*, *& Mor. lib.* 11. *de Poenit. c.* 6., *art.* 2., *prop.* 3., *pag.* 237.

CANON XIV.

Supra c. 8.

Si quis dixerit, Satisfactiones, quibus pœnitentes per Christum JESUM peccata redimunt, non esse cultus Dei, sed traditiones hominum, doctrinam de gratia, & verum Dei cultum, atque ipsum beneficium mortis Christi obscurantes, anathema sit.
Droit *de Re Sacram. lib.* 6., *cap.* 1., §. 11., *pag.* 124.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 15., §. 11., *pag.* 212.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Satisfactio.
Natal. Alex. *in Th. Dogm.*, *& Mor. lib.* 11. *de Poenit. c.* 6., *art.* 2., *prop.* 3., *pag.* 237.

CANON XV.

I. Si quis dixerit, Claves Ecclesiæ esse datas tantùm ad solvendum, non etiam ad ligandum; & propterea Sacerdotes, dum imponunt pœnas confitentibus, agere contra finem clavium, & contra institutionem Christi:

Supra c. 1., & c. 8. in fin. de Pœn.

Antoin. *de Poenit. cap.* 1., *art.* 3., *pag.* 516.
Bontemp. *in Fascic. Fl. Mor. de Sacram. Poenit. tract.* 10., *tit.* 13.

Canus

Canus *in Relect. eod. tract. part. 6. prop. finem*
Colet *in Instit. Th. to. 5. de Poenit. cap. 7., pag.* 211.
Droit *de Re Sacram. lib. 6., qu. 6., cap.* 1., §. 1., *pag.* 124.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 18., §. 5., *pag.* 265.
Layman *in Th. Mor. lib.* 5., *tract.* 6., *cap.* 15., *n.* 6.
Simonet. *de Poenit. disp.* 7., *art.* 4., *resp.* 1., *pag.* 382.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 7., *qu.* 14., *punct.* 4., *pag.* 1516.

II. & fictionem esse, quod, virtute Clavium, sublata pœna æterna, pœna temporalis plerumque exsolvenda remaneat, anathema sit.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 14., *n.* 4.
Gotti *in Theol. tract. de Poenit. qu.* 3., *dub.* 1., §. 2., *pag.* 247.

De Sacramento Extremæ Unctionis.

CANON I.

Si quis dixerit, Extremam Unctionem non esse verè, & propriè Sacramentum, à Christo Domino nostro institutum, & à beato Jacobo Apostolo promulgatnm; sed ritum tantum acceptum à Patribus, aut figmentum humanum, anathema sit.

Supra de hoc Sacramen. in prin. & cap. 1. Marc. 6. Jac. 5.

Bonaccin. *disp.* 6. *de Sacram. Extr. Unct. qu. unic., punct.* 1., *prop.* 2., *pag.* 211.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *eod. tit. cap.* 1., *pag.* 382.
Danieli *in Instit. Can. lib.* 2., *tit.* 7., *n.* 2., *pag.* 377.
Ferrari *in Biblioth. Can. verb.* Extrema Unctio *n.* 3. *pag.* 244.
Gotti *in Th. to.* 15. *in tract. de Extr. Unct. qu.* 1., *dub.* 1., §. 1., *p.* 3.
Habert. *in Th. Dog.*, *& Mor. to.* 6. *de Extr. Unct. c.* 1., *p.* 532.
Isambert. *to.* 7. *in* 3. *par. S. Thomæ de Extr. Unct. disp.* 1., *ar.* 1., *p.* 351
Juvenin *de Sacram. disser.* 7., *qu.* 5., *pag.* 505.
Natal. Alex. *in Th. Dog.*, *& Mor. lib.* 2. *in tract. de Sacr. Extr. Unct. cap.* 1., *art.* 1., *prop. unic.*, *pag.* 712.
Reiffenstuel *in Th. Mor. tract.* 14., *dist.* 11., *qu.* 1., *n.* 2.
Vanespen *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 7., *cap.* 1., *n.* 15.

CANON II.

Si quis dixerit, sacram infirmorum Unctionem non conferre gratiam, nec remittere peccata, nec alleviare infirmos; sed jam cessasse, quasi olim tantùm fuerit gratia curationum, anathema sit.

Supra c. 2 de hoc Sacramento.

Berti *de Theol. Discipl. lib.* 35., *cap.* 10., *pag.* 304.
Colet *in Instit. Th. to.* 5. *de Extr. Unct. cap.* 1., *pag.* 382.
Ægyd. Coninch. *eod. tract. disp.* 19., *dub.* 5., *pag.* 653.
Æstius *in* 4. *Sent. disp.* 23., §. 4., *pag.* 4.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 2., *n.* 25.
Gonet. *de Extr. Unct. disp.* 2, *art.* 1., §. 3., *pag.* 473.

De Marinis

Paullus à Lugduno *to. 6. Th. diss. 5. de Extr. Unct. c. 4., p. 452.*
De Marinis *to. 2. in 3. par. de Sacr. Extr. Unct. ar. 9., c. 1., p. 561*
Nat. Alex. *in Th. Dog., & Mor. lib. 2. de Sacr. Extr. Unct., p. 718.*
Valentia *in 3. par. disp. 9. eod. tract. qu. 1., punct. 3., pag. 1630.*
De Graffis *in Decis. Aur. par. 2., lib. 1., cap. 8., n. 8.*

CANON III.

Si quis dixerit, Extremæ Unctionis ritum, & usum, quem observat Sancta Romana Ecclesia, repugnare sententiæ beati Jacobi Apostoli, ideoque eum mutandum, posseque à Christianis, absque peccato, contemni, anathema sit.

Sup. c. ult. Conc. Cabilon. c. 48.

Jac. 5.

Droen *de Re Sacram. lib. 7., qu. 1., cap. 1., pag. 181.*
Gibert. *in Jur. Can. to. 3. de Sacram. tit. 8., sect. 2., n. 10., p. 380*
Habert. *in Theol. Dogm., & Mor. to. 6. de Extr. Unct. c. 1., pag. 532., & cap. 2., pag. 552.*
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Extrema Unctio.
Petra *ad Constit. Apost. to. 3., n. 4., pag. 147.*
Tournely *de Sacr. Extr. Unct. qu. 1., art. 2., concl. 2., pag. 409.*

CANON IV.

I. Si quis dixerit, Presbyteros Ecclesiæ, quos Beatus Jacobus adducendos esse ad infirmum inungendum hortatur, non esse Sacerdotes ab Episcopo ordinatos, sed ætate seniores in quavis communitate,

d. c. ult. Jac. 5.

Berti *de Theol. Discipl. lib. 5., cap. 8., prop. 1., pag. 286.*
Clericat. *de Extrem. Unct. decis. 69., n. 10.*
Colet *in Instit. Theol. to. 5. eod. tract. cap. 2., pag. 395.*
Ferrari *in Biblioth. Can. verb.* Extrema Unctio *n. 22., pag. 246.*
Habert. *in Th. Dog., & Mor. to. 6. de Extr. Unct. c. 4., pag. 555.*
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par. 2., tit. 7., cap. 3., n. 2.*

II. ob idque proprium Extremæ Unctionis Ministrum non esse solum Sacerdotem, anathema sit.

Antoin. *in Theol. Mor. de Extr. Unct. pag. 551.*
Bonaccin. *de Sacram. Extr. Unct. punct. 4., prop. unic., n. 1.*
Dupasquier *eod. tract. qu. 3., concl. 1.*
Gibert. *in Jur. Can. to. 3., tit. 8. de Sacr. Extr. Unct. sect. 2., n. 5., p. 66*
Isambert. *to. 3. in 3. par. eod. tract. disp. 5., art. 1., pag. 376.*
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib. 7., cap. 19., n. 1.*
Sabinus *in Luc. Mor. tract. 46. de Extr. Unct. n. 23.*

DECRETUM DE REFORMATIONE.

PROŒMIUM.

Episcoporum munus est, subditos, præsertim ad animarum curam constitutos, admonere officii sui.

Sic præfatur ferè Conc. IX. Tolet. Sup. sess. 6. de refor. c. 3.

QUùm propriè Episcoporum munus sit subditorum omnium vitia redarguere; hoc illis præcipuè cavendum erit, ne Clerici, præsertim ad animarum curam constituti, criminosi sint, neve inhonestam vitam, ipsis conniventibus,

niventibus, dueant; nam si eos pravis, & corruptis moribus esse permittant, quo pacto laicos de ipsorum vitiis redarguent, qui uno ab eis sermone convinci possent, quòd Clericos ipsis patiantur esse deteriores? qua etiam libertate Laicos corripere poterunt Sacerdotes, quùm tacitè sibi ipsi respondeant, eadem se admisisse, quæ corripiunt? Monebunt propterea Episcopi suos Clericos, in quocumque ordine fuerint, ut conversatione, sermone, & scientia, commisso sibi Dei populo præeant; memores ejus, quod scriptum est; Sancti estote, quia & ego sanctus sum. Et juxta Apostoli vocem: Nemini dent ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium eorum; sed in omnibus exhibeant se, sicut ministros Dei: ne illud Prophetæ dictum impleatur in eis: Sacerdotes Dei contaminant sancta, & reprobant legem. Ut autem ipsi Episcopi id liberiùs exequi, ac quoquam prætextu desuper impediri nequeant; eadem Sacrosancta Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legato, & Nunciis, hos, qui sequuntur, Canones statuendos, & decernendos duxit.

1. Cor 9. c Quid autem. 8. q. 1.

c. ult. 25 Dist. 1. C. una tantùm. 26. Dist. c. Sicut ii § Necesse. pal. 45. Dist. c. In Sacerdotibus. 61. Dist. & c. Proposuisti. 82. Dist.

Levit. 11. 1. Petr. 1.

Sess. 22. c. 1. de refor.

Levit. 19.

1. Cor. 6. in prin.

Ezech. 22. Sophon. 3.

CAPUT I.

Si prohibiti ascendere ad Ordines, ascendant, si interdicti, si suspensi, puniantur.

Quùm honestius, ac tutius sit subjecto, debitam Præpositis obedientiam impendendo, in inferiori ministerio deservire, quàm cum Præpositorum scandalo graduum altiorum appetere dignitatem; ei, cui ascensus ad sacros Ordines à suo Prælato, ex quacumque causa, etiam ob occultum crimen, quomodolibet, etiam extrajudicialiter, fuerit interdictus: aut qui à suis Ordinibus, seu gradibus, vel dignitatibus ecclesiasticis fuerit suspensus; nulla contra ipsius Prælati voluntatem concessa licentia de se promoveri faciendo, aut ad priores ordines, gradus, & dignitates, sive honores, restitutio suffragetur.

Clericat. *de Benef. discord.* 80., *n.* 3.
Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *cap.* 3., *§.* 2., *pag.* 262.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 1., *tit.* 22., *cap.* 1.
Hallier *de Sacr. Elect.*, *& Ordin. par.* 1., *sect.* 1., *cap.* 2., *art.* 1. *sub n.* 9. *lit.* C.
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 12., *cap.* 8., *n.* 3. *cum seqq.*
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Prælati, qui sint instituendi.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 4., *n.* 23.
Monacel. *in Form. Legal. For. Eccl. to.* 2., *tit.* 13., *form.* 3., *n.* 29
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 343., *n.* 1.
Pirhing *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *sect.* 1. *sub n.* 17., *vers.* Atque

Piton

Piton. *de Controv. Patron. to.* 1., *alleg.* 40., *n.* 44.
Vener. *in Exam. Episcop. lib.* 2., *cap.* 18., *n.* 4.
S.C.C. *in Capritana* 16. *Decemb.* 1730. *impress. in Thesaur. Resol. to.* 5. *p.* 81., *& in Amerina Functionum* 3. *Decemb.* 1757.

CAPUT II.

I. *Si Episcopus quoscumque Ordines contulerit sibi non subdito, etiam familiari, sine expresso proprii Prælati consensu, uterque decreta pœnæ subjaceat.* Infra cap. 8. Supra sess. 6. de refor.

Et quoniam nonnulli Episcopi Ecclesiarum, quæ in partibus infidelium consistunt, clero carentes, & populo Christiano, quùm ferè vagabundi sint, & permanentem sedem non habeant, non quæ JESU Christi, sed alienas oves, inscio proprio Pastore, quærentes, dum per hanc Sanctam Synodum se Pontificalia officia in alterius diœcesi, nisi de loci Ordinarii expressa licentia, & in personas eidem Ordinario subjectas tantùm, exercere prohibitos vident, in legis fraudem, & contemptum, quasi Episcopalem Cathedram in loco nullius diœcesis sua temeritate eligunt, & quoscumque ad se venientes, etiamsi suorum Episcoporum, seu Prælatorum litteras commendatitias non habeant, clericali charactere insignire & ad sacros etiam presbyteratus Ordines promovere præsumunt: quo plerumque fit, ut minus idonei, & rudes, ac ignari, & qui à suo Episcopo tamquam inhabiles, & indigni rejecti fuerunt, ordinati, nec divina Officia peragere, nec ecclesiastica Sacramenta rectè valeant ministrare: Nemo Episcoporum, qui Titulares vocantur, etiamsi in loco nullius diœcesis, etiam exempto, aut aliquo monasterio cujusvis Ordinis resederint, aût moram traxerint, vigore cujusvis privilegii sibi de promovendo quoscumque ad se venientes pro tempore concessi, alterius subditum, etiam prætextu familiaritatis continuæ commensalitatis suæ,

Alterius *de Censur. to.* 2. *disp.* 9., *cap.* 6. *sub lit.* E., *pag.* 157.
Andreuc. *de Episcop. Titul. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 3.
Barbos. *de Offic.*, *& Pot. Episc. par.* 2., *alleg.* 5., *n.* 17.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 9., *cap.* 9., *n.* 6.
Capon. *in Discept. For. to.* 2., *discept.* 108., *n.* 26.
Pax Jordan *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 177.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 1, *cap.* 1., *n.* 16.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 4., *n.* 103.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 12., *n.* 28.
Ugolin. *de Offic.*, *& Pot. Episc. cap.* 26., §. 4. *sub n.* 1.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 7., *n.* 18.

II. Supra Sess. 6 c. 5 de ref. inf. sess 23. c. 3. 8. & 10 de refor. Conc.

absque sui proprii Prælati expresso consensu, aut litteris dimissoriis, ad aliquos sacros, aut minores Ordines, vel primam tonsuram promovere, seù ordinare valeat.

Franes

Nic. I. cap. 15 Conc. Aurelianen. III. c. 13. Con. VI. Magun tienſ. c. 14. c. 1. 21. qu. 1. c. 2. cum ſeqq. de temp. Ord. in 6.

Frances *de Eccleſ. Cathed. cap.* 32., *n.* 32.
Gavant. *in Manual. Epiſc. n.* 61. *verb.* Ordo in genere
Leo *in Theſ. For. Eccl. par.* 1., *c.* 4., *n.* 24., & *par.* 3., *c.* 8. *n.* 16. & 26
Majol. *de Irregular. lib.* 4., *cap.* 2., *n.* 9.
Paſtor *de Benef. Eccleſ. lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 37.
Petra *ad Conſtit. Apoſt. to.* 1., *pag.* 305., *n.* 23.
Ricciol. *in Lucubr. Eccl. lib.* 2., *cap.* 10., *n.* 4.
Theſaur. *de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Ordines, *cap.* 18.
Thomaſſin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Diſcip. par.* 1., *lib.* 1., *c.* 27. *ſub n.* 6
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1. *adnot.* 23., §. 2. *n.* 32.

III. Contrafaciens ab exercitio Pontificalium per annum;
Alterius *de Cenſur. to.* 2., *diſp.* 9., *cap.* 6., *lit.* C., *pag.* 154.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 3., *n.* 25.
Girald. *ad Theſaur. de Pœn. Eccleſ. par.* 2., *verb.* Ordines collati, *cap.* 18., *n.* 7.
Habert. *in Theol. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Ordin.*, *pag.* 223.
Leo *in Theſaur. For. Eccleſ. par.* 1., *cap.* 4., *n.* 23.
Romagüer *ad Conſt. Syn. Gerund. lib.* 5., *tit.* 2., *cap.* 5., *n.* 27.

IV. taliter verò promoti ab exequutione Ordinum ſic ſuſceptorum, donec ſuo Prælato viſum fuerit, ipſo jure ſint ſuſpenſi.
Antonel. *de Regim. Eccleſ. lib.* 2., *cap.* 11., *n.* 2.
Cabaſſut. *in Hiſtor. Concil. pag.* 595., *n.* 45.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Epiſcopus quoad Ordinationes.
Petra *ad Conſtit. Apoſt. to.* 5., *pag.* 284., *n.* 11.
Piaſec. *in Prax. Epiſc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 46.
Zerol. *eod. tit. par.* 2., *verb.* Dimiſſoriæ, *verſ.* Primò.
Panimol. *Deciſ.* 4., *adnot.* 2., *n.* 1.
Rota *in Sanctæ Severinæ Penſionis* 7. *Junii* 1751. §. 6. *coram Emin. Caprara.*

CAPUT III.

Epiſcopus ſuos Clericos ab alio malè promotos ſuſpendere poteſt, ſi minus idoneos repererit.

Epiſcopus quoſcumque ſuos Clericos, præſertim in ſacris conſtitutos, abſque ſuo præcedenti examine, & commendatitijs litteris, quacumque authoritate promotos, licèt tamquam habiles ab eo, à quo ordinati ſunt, probatos, quos tamen ad divina officia celebranda, ſeù eccleſiaſtica Sacramenta miniſtranda minus idoneos, & capaces repererit, à ſuſceptorum Ordinum exercitio ad tempus, de quo ei videbitur, ſuſpendere, & illis, ne in Altari, aut aliquo Ordine miniſtrent, interdicere poſſit.

Supra c. proxi. & infra Seſſ. 23. de refor. cap. 8.

Alterius *de Cenſur. to.* 2., *diſp.* 9. *cap.* 6., §. Quamvis *p.* 158.
Gavant. *in Manual. Epiſc. verb.* Ordo in genere *n.* 44.
Genuenſ. *in Prax. cap.* 109., *n.* 4.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopi jurisdictio, *pag.* 310.
Leo *in Thesaur. For. Eccles. par.* 3., *cap.* 8., *n.* 28.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 50., *n.* 33.
Squillant *de Oblig.*, *& Privil. Episc. par.* 3 , *cap.* 1., *n.* 23.
Ugolin. *de Offic.*, *& Potest. Episc. cap.* 26., §. 18., *n.* 3.

Nullus Clericus eximatur a correctione Episcopi, etiam extra visitationem.

CAPUT IV.

I. Omnes Ecclesiarum Prælati, qui ad corrigendos subditorum excessus diligenter intendere debent, & à quibus nullus Clericus per hujus Sanctæ Synodi statuta, cujusvis privilegii prætextu, tutus censetur, quominus juxta canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi possit;

Supra c. 1. & sess. 6. de refor, c. 3. c. Irrefragabili. in princ. de Off. Ordin.

Cirin. *in Nex. Eccles. Jurisd. cap.* 6., *n.* 190.
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 1., §. 15., *n.* 2.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 8., *n.* 63.
Scoppa *in Observ. ad Decis. Gratian.* 188., *n.* 28.
Ventrigl. *in Prax. par.* 2., *adnot.* 24., §. 1., *n.* 22.

II. si in Ecclesiis suis * resederint, quoscumque sæculares Clericos, qualitercumque exemptos, qui aliàs suæ jurisdictioni subessent, de eorum excessibus, criminibus, & delictis, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra visitationem, tamquam ad hoc Apostolicæ Sedis delegati, corrigendi, & castigandi facultatem habeant:

Barbos. *de Offic.*, *& Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 74., *n.* 4.
Crespi de Waldaura *Observ.* 53., *n.* 10., *&* 12.
Fagnan. *in Cap.* Ex parte, *quod est secundum*, *n.* 12.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 20., *n.* 30.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Exempti *n.* 10.
Lezana *Consult. Mor. to.* 4., *consul.* 45., *n.* 61.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 25., *n.* 43.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 3., *resp.* 80., *n.* 32.
* Rota *Decis.* 254. *n.* 6. *cor.* SS. D. N. CLEMENTE XIII. Auximana *Manutentionis* 5. *Maii* 1745. §. 17. *cor. Eminent. Elephantutio.*
In altera super Bono Jure 28. *Aprilis* 1749. §. 23. *cor. Clemente.*

III. quibuscumque exemptionibus, declarationibus, consuetudinibus, sententiis, juramentis, concordiis, quæ suos tantùm obligent authores, ipsis Clericis, ac eorum consanguineis, cappellanis, familiaribus, procuratoribus, & aliis quibuslibet, ipsorum exemptorum contemplatione, & intuitu, minime suffragantibus.

Supra Sess. 6. c. 4. de refor. & infr. sess. 24. de refor. c. 5.

Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 20., *n.* 30.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopi jurisdictio.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 2., *resp.* 9., *n.* 58., *& seq.*
Piton. *de Controv. Patron. to.* 1., *alleg.* 41. *sub n.* 16.

CA-

CAPUT V.

Conservatorum jurisdictio certis finibus concludatur.

I. INsuper, quùm nonnulli, qui sub prætextu, quòd super bonis, & rebus, ac juribus suis diversæ eis injuriæ, ac molestiæ inferantur, certos judices per litteras Conservatorias deputari obtinent, qui illos à molestijs, & injuriis hujusmodi tueantur, ac defendant, & in possessione, seu quasi bonorum, rerum, ac jurium suorum manuteneant, & conservent, neque super illis eos molestari permittant, ejusmodi litteras in plerisque contra concedentis mentem in reprobum sensum detorqueant:

cap. 1. c. ult. de off. deleg.

Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 23., *n.* 1.
Lezana *Consult. Moral.* 40., *n.* 77.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccles. cap.* 15. *sub n.* 1., *vers.* Alii.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 3., *cons.* 1., *n.* 2.
Sbroz *de Vicar. Episc. lib.* 1., *cap.* 27., *n.* 1.
Rota *Decis.* 239. *coram Ubaldo.*

II. iccircò nemini omninò, cujuscumque dignitatis, & conditionis sit, etiamsi Capitulum fuerit, Conservatoriæ litteræ, cum quibuscumque clausulis, aut decretis, & quorumcumque judicum deputatione, quocumque etiam alio prætextu, aut colore concessæ, suffragentur ad hoc, ut coram suo Episcopo, sive alio Superiore Ordinario, in criminalibus, & mixtis causis accusari, & conveniri, ac contra eum inquiri, & procedi non possit; aut quò minus, si qua jura ei ex cessione competierint, super illis liberè valeat apud judicem ordinarium conveniri.

Vid. Constitut. Paulli V. *Religiosorum.* 1607.

Barbos. *de Offic.*, *& Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 101., *n.* 17.
Fagnan. *in Cap.* Tuarum *de Privileg. n.* 37.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Conservatores, *n.* 1.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 4., *cap.* 6., *n.* 5.

III. In civilibus etiam causis, si ipse actor extiterit, aliquem ei apud suos Conservatores judices in judicium trahere minimè liceat.

Forti *de Judice Conservator. art.* 3., *n.* 22.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Conservatores, *n.* 2.
Ventrigl. *in Prax. Eccles. par.* 1., *adnot.* 27.

IV. Quòd si in iis causis, in quibus ipse reus fuerit, contigerit, ut electus ab eo Conservator àb actore suspectus esse dicatur:

V. aut si qua inter ipsos Judices, Conservatorem, & Ordinarium, controversia super competentia jurisdictionis orta fuerit, nequaquam in causa procedatur, donec per arbitros in forma juris electos, super suspicione, aut jurisdictionis competentia fuerit judicatum.

Antonel. *de Regim. Eccleſ. lib.* 7., *cap.* 2., *n.* 9.

VI. Familiaribus verò ejus, qui hujuſmodi litteris Conſervatoriis tueri ſe ſolent, nihil illæ proſint, præterquam duobus dumtaxat; ſi tamen illi propriis ejus ſumptibus vixerint.
Fuſcus *de Viſit. lib.* 2., *cap.* 23., *n.* 6.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Litteræ Conſervatoriæ.

VII. Nemo etiam ſimilium litterarum beneficio ultra quinquennium gaudere poſſit.
Campanil. *in Diverſ. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 25.
Matthæuc. *in Official. Cur. Eccl. cap.* 15., *n.* 9.
Pilaja *Deciſ. Pontif. lib.* 1., *deciſ.* 13., *n.* 119.

VIII. Non liceat quoque Conſervatoribus judicibus ullum habere tribunal erectum.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Judices Conſervatores.
Leo *in Theſaur. For. Eccleſ. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 102.
Nicolius *par.* 2. *Lucubr. lib.* 1., *tit.* 29., §. 8.
Pignatel. *in Conſult. Can. to.* 2., *conſ.* 25., *n.* 1., & 4.

IX. In cauſis verò mercedum, aut miſerabilium perſonarum, hujus Sanctæ Synodi ſuper hoc decretum in ſuo robore permaneat.

Supra Seſſ. 7. cap. 14. de refor.

Barboſ. *de Offic.*, & *Poteſt. Epiſc. par.* 3., *alleg.* 105., *n.* 21.
Lezana *Conſult. Moral.* 45., *n.* 60., *to.* 4.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 25., *n.* 54.
Paſqualig. *Qu. Moral. Can.* 135., *n.* 1.
Piaſec. *in Prax. Epiſc. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 42.
Thomaſſin. *in Vet.*, & *Nov. Eccl. Diſcipl. de Benef. par.* 1., *lib.* 3., *cap.* 40., *n.* 6.
Rota *in recent. Deciſ.* 285., *n.* 12., *par.* 15.

X. Univerſitates autem generales, ac Collegia Doctorum, ſeu ſcholarium; & regularia loca, nec non hoſpitalia actu hoſpitalitatem ſervantia, ac Univerſitatum, Collegiorum, locorum, & hoſpitalium hujuſmodi perſonæ in præſenti Canone minimè comprehenſæ, ſed exemptæ omnino ſint, & eſſe intelligantur.
Leo *in Theſaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 8., *n.* 58.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 12., *n.* 8.
Rota *in rec. deciſ.* 49., *n.* 16., *par.* 7.
Coram Ubaldo Deciſ. 239., *n.* 5.

Pœna decernitur in Clericos, qui in ſacris conſtituti, aut beneficia poſſidentes Ordini ſuo congruentes veſtes non utuntur.

CAPUT VI.

I. QUia verò, etſi habitus non facit monachum,

c. Porrectum, & c. Ex parte de regul.

B... r. *Diſquiſit. Cleric. par.* 1. *de Diſcipl. Cleric.* §. 15., *n.* 10.
Campanil. *in Diverſ. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 4., *n.* 6.

Fuſcus

Fuſcus *de Viſit. lib.* 2., *cap.* 14., *n.* 27.
Pax Jordan *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 37., *n.* 2.
Ricciul. *de Jur. Patron. extra Eccl. grem. exiſt. cap.* 8., *n.* 2.
Sperel. *Deciſ.* 16., *n.* 3., *to.* 1.

Conc.VIII. Matiſcon. c.3. c.ul. Diſt. 14 Vide conſtit. Xixti V. *Cum ſacroſanctam, & Paſtoralis,* 1589. 21. q. 4. per totam Conc. Conſtiên. ult. ſeſs. 43 de vit. & hon. Cler.

II. oportet tamen Clericos veſtes proprio congruentes ordini ſemper deferre, ut per decentiam habitus extrinſeci morum honeſtatem intrinſecam oſtendant;

Barboſ. *de Jur. Eccl. Univ. cap.* 4., *n.* 2.
Carol. de Graſſ. *de Effect. Cleric. in prælud. n.* 277.
Romaguer *ad Conſtit. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 1., *c.* 2., *n.* 40.
Zerol. *in Prax. Epiſc. par.* 1., *verb.* Clericus, *verſ.* Ad decimumquartum.

III. tanta autem hodie aliquorum inolevit temeritas, religioniſque contemptus, ut propriam dignitatem, & honorem clericalem parvi pendentes, veſtes etiam publicè deferant laicales, pedes in diverſis ponentes, unum in divinis, alterum in carnalibus:

Habert. *in Theol. Dog.*, *& Mor. de Sacram. Ord. to.* 7. *pag.* 148.
Pax Jordan *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 37., *n.* 2.

IV. propterea omnes Eccleſiaſticæ perſonæ, quantumcumque exemptæ, quæ aut in ſacris fuerint, aut dignitates, perſonatus, officia, aut beneficia qualiacumque eccleſiaſtica obtinuerint, ſi poſteaquam ab Epiſcopo ſuo, etiam per edictum publicum, moniti fuerint, honeſtum habitum clericalem, illorum ordini, ac dignitati congruentem, & juxta ipſius Epiſcopi ordinationem, & mandatum, non detulerint, per ſuſpenſionem ab Ordinibus, ac officio, & beneficio, ac fructibus, redditibus, & proventibus ipſorum beneficiorum; nec non, ſi ſemel correpti, denuò in hoc deliquerint, etiam per privationem officiorum, & beneficiorum hujuſmodi coerceri poſſint, & debeant, Conſtitutionem Clementis V., in Concilio Viennenſi editam, quæ incipit *Quoniam*, innovando, & ampliando.

Clem. Quoniam De vit. & honeſt. Cleric.

Alterius *de Cenſur. to.* 2. *diſp.* 12. *c.* 1. *litt.* E *pag.* 207.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 8. *cap.* 1. *n.* 5.
Barboſ. *de Offic. & Poteſt. Epiſc. part.* 2., *allegat.* 9. *n.* 12.
Cabaſſut. *in Hiſtor. Concil. pag.* 248. *n.* 5.
Cucchier. *in Inſtit. Major. lib.* 3. *tit.* 10. *n.* 9.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3. *tit.* 1. *n.* 8.
Gavant. *in Manual. Epiſc. verb.* Clericatus *n.* 2.
Girald. *ad Theſaur. de Pœn. Eccl. cap.* 3., *verb.* Habitum *ſub verſ.* Nota.
De Gonteriis *in Concil. Provin. Avenion. tit.* 35., *cap.* 1., *p.* 152
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Clerici quoad habitum, & tonſuram.
Zerol. *in Prax. Epiſc. verb.* Aſſaſſini, *verſ.* Hinc *in fin. par* 1.

CAPUT VII.

Voluntarii homicidæ nunquam, casuales quomodo ordinandi.

I. QUùm etiam qui per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab Altari avelli debeat; qui sua voluntate homicidium perpetraverit,

Exodi 21.c.1. de homic.

Bellet. *disquisit. cleric. part.* 1. *de Discipl. Cleric.* §. 5. *n.* 1.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 15. *n.* 37.
Majol. *de Irregul. lib.* 5., *cap.* 48., *n.* 1., & *sub. n.* 11. *in fin.*
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 5., §. 8. *n.* 1.
Valenzuel. *Consil.* 128. *n.* 1., *to.* 2.
Rota *in Comen. Benefic.* 4. *Februar.* 1737. §. 5. *coram Emin. Bussio.*

II. etiamsi crimen id nec ordine judiciario probatum, nec alia ratione publicum, sed occultum fuerit, nullo tempore ad Sacros Ordines promoveri possit;

extendit illud in abort. procur. Bul Xisti V. *Effrenat.* 1588., quam ad foet. anim restrin. Greg. XIV. Bul. *Sedes Ap.* 1591.

Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Occidentium pœnæ.
Ugolin. *de Offic.* & *Potest. Episc. cap.* 57. *n.* 6.

III. nec illi aliqua ecclesiastica beneficia, etiamsi curam non habeant animarum, conferre liceat; sed omni Ordine, ac beneficio, & officio ecclesiastico perpetuò careat:

c. Inquisitionis de accus., & cap. Quùm non ab homine de jud.

Chocchier. *de Permut. Benef. par.* 1., *cap.* 33. *sub n.* 6.
Droit *de Re Sacramen. lib.* 8., *qu.* 9. *cap.* 1. §. 3. *pag.* 303.
Girald. *ad Thes. de Pœn. Eccl. part.* 2., *cap.* 1. *verb.* Homicidium, *vers.* Item, *pag.* 204.
Vener. *in Exam. Episcop. lib.* 2. *cap.* 24. *sub. n.* 24.

IV. si verò homicidium non ex proposito, sed casu, vel vim vi repellendo, ut quis se à morte defenderet, fuisse commissum narretur, quam ob causam etiam ad sacrorum Ordinum, & Altaris ministerium, & beneficia quæcumque, ac dignitates jure quodammodo dispensatio debeatur;

c. Studeat 50. Dist & c. Significasti de homic.

Droit *de Re Sacram. lib.* 8. *qu.* 9. *cap.* 1., §. 1., *pag.* 292.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Irregularitas, *n.* 120.
Habert. *in Theol. Dogm.* & *Mor. to.* 4., *cap.* 9., §. 3. *de Just.* & *Restit. pag.* 203.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 9. *n.* 31.
Thomassin. *de Vet.* & *Nov. Eccl. discipl. par.* 2., *lib.* 1., *cap.* 75., *n.* 9. *vers.* Primus.
S. C. C. *in Aversana Irregularitat.* 2. *Augusti* 1755.

V. committatur loci Ordinario, aut ex causa Metropolitano, seu viciniori Episcopo;

Campanil. *in Diversf. Jur. Can. c.* 23. *n.* 66., & *n.* 84., 129. & 132.
Daniel de Nobil. *to.* 2., *disput.* 69., *n.* 20.
Majol. *de Irregul. lib.* 5., *cap.* 48. *sub n.* 6., *vers.* Sexta.
Thomassin. *de Vet.* & *Nov. Eccl. discipl. de Benef. part.* 2. *lib.* 1., *cap.* 61. *n.* 15.

VI. qui nonnisi causa cognita, & probatis precibus, ac narratis, nec aliter, dispensare possit. Antonel.

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 2.; *cap.* 8. *sub n.* 9.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 9., *n.* 31.
Marant. *in Controv. Jur. to.* 4., *resp.* 31., *n.* 48.

CAPUT VIII.

Nulli alienos Clericos ex privilegio punire liceat.

Supra cap. 2 & Sess 6. c. u.c. de refor.

PRæterea, quia nonnulli, quorum etiam aliqui veri sunt Pastores, ac proprias oves habent, alienis etiam ovibus præesse quærunt, & ita alienis subditis quandoque intendunt, ut suorum curam negligant; quicumque, etiam Episcopali præditus dignitate, qui alienos subditos puniendi privilegium habuerit, contra Clericos sibi non subjectos, præsertim in sacris constitutos, quorumcumque etiam atrocium criminum reos, nisi cùm proprii ipsorum Clericorum Episcopi, si apud Ecclesiam suam resederit, aut personæ ab ipso Episcopo deputandæ interventu nequaquam procedere debeat: aliàs processus, & inde sequuta quæcumque viribus omninò careant.

Conc. Maguntien. sub Arnulpho Imperatore c. 14., & 15.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopi Jurisdictio.
Ludovic. à Saravia *de Jurisd. Adjunctor. qu.* 22., *n.* 4., *&* 35.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 5., *cap.* 1., *n.* 25. *cum seq.*

CAPUT IX.

Beneficia unius Diœcesis nulla de causa uniantur beneficiis alterius

A Dionysio Papa in can. Ecclesias 13q. 1. c. Pastoral. de his, quæ fiunt a Præl. Con. I. Constantinop. c. 2. infra Sess. 24, de refor. cap. 13. in fin. & cap. 17.

ET, quia jure optimo distinctæ fuerunt Diœceses, & Parochiæ, ac unicuique gregi proprii attributi Pastores, & inferiorum Ecclesiarum Rectores, qui, suarum quisque ovium, curam habeant, ut ordo Ecclesiasticus non confundatur, aut una, & eadem Ecclesia duarum quodammodo diœcesum fiat, non sine gravi eorum incommodo, qui illi subditi fuerint; beneficia unius diœcesis, etiamsi Parochiales Ecclesiæ, vicariæ perpetuæ, aut simplicia beneficia, seu præstimonia, aut præstimoniales portiones fuerint, etiam ratione augendi cultum divinum, aut numerum beneficiorum, aut alia quacumque de causa, alterius Diœcesis beneficio, aut Monasterio, seù Collegio, vel Loco etiam pio perpetuò non uniantur; decretum hujus Sanctæ Synodi super hujusmodi unionibus in hoc declarando.

Supra Sess. 7. c. 6. & 7. & infra Sess. 24. de ref. cap. 13. & 15.

Barbos. *de Offic.*, *&* *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 66., *n.* 28.
Cocchier. *ad Regul. Cancel. gloss.* 1., *n.* 19.
Cresp. de Waldaura *Observ.* 15., *n.* 315., *par.* 15.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 12., *n.* 13.
Fagnan. *in Cap.* Sicut unire *de Excessib. Prælator. n.* 10.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Beneficiorum unio *n.* 2.
Hojeda *de Incompatibil. par.* 2., *n.* 6.

Murga *de Benef. qu.* 5., *n.* 3.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 4., *cons.* 3., *n.* 14.
Pinsson. *de Benef. cap.* 3., §. 3., *n.* 5.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept.* 99., *n.* 34.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 8., §. 1., *n.* 25.

Regularia beneficia Regularibus conferantur.

CAPUT X.

I. Regularia beneficia, in titulum Regularibus professis provideri consueta, quùm per obitum, aut resignationem, vel aliàs illa in titulum obtinentis vacare contigerit,

c. Cum de beneficio. de beneficio de præb. in 6. & infra Sess. ult. c. 21 circa med. de Regul. & Mon.

Alvin. *de Potest. Episc. cap.* 6., *pag.* 73.
Ansald. *Consil.* 7., *n.* 5.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 7., *n.* 14.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 19.
Ludovicus Belli *Consil.* 60., *n.* 2.
Marant. *in Controv. Jur. respons.* 89., *n.* 14., *par.* 4.
Rota *Decis.* 68., *n.* 5. *coram Mantica.*
Corduben. *Cappellaniæ* 23. *Januarii* 1730., §. Sed alterum, *coram Cardin. Aldobrando.*
Leodien. *Canonicatus* 6. *Decembris* 1747. *cor. Reverendiss. Molino.*
S. C. C. *in Herbipolen. Parochialis Ecclesiæ, & Primissariæ* 21. *Novembris, &* 5. *Decembris* 1750.

II. Religiosis tantùm illius Ordinis,
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 599., *cap.* 10.
Capon. *in Discept. Forens. to.* 2., *cap.* 108., *n.* 69.
Konig. *in Jur. Canon. lib.* 2., *tit.* 12., *n.* 91.
Murga *de Benef. qu.* 3., *n.* 901.
Pinsson *de Benef. tit. de Divers. Benef. cap.* 3., §. 30., *n.* 5.
Thomassin. *de Vet., & Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 1., *lib.* 3., *cap.* 22. *sub n.* 9.
Zerol. *in Prax. Episc. par.* 1., *verb.* Beneficia, *vers.* Quintò.
Rota *in Valentina Vicariæ* 12. *Februarii* 1744., §. 27. *cor. Emin. Crescentio.*

III. vel iis, qui habitum omninò suscipere, & professionem emittere teneantur,

Deut. 21. c. Cùm causam. de elect. & cap. quidam de apost. cap. In nova. 16. q. 7.

Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *par.* 2., *sect.* 1., *pag.* 316.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 16.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *tit.* 27., *n.* 20.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *consult.* 77., *n.* 2.
Squillant. *de Privileg. Cleric. cap.* 4. *sub n.* 63.
Tondut. *in Quæst., & Resol. Benef. par.* 3., *cap.* 196., *n.* 2.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 6., *cap.* 11., *n.* 10.
Rota *Decis.* 418., *n.* 9., *to.* 1. *cor. Emin. Caprara.*

IV. & non aliis, ne vestem lino, lanaque contextam induant, conferantur.

Gonzalez

Gonzalez *ad Regul.* VIII. *Cancellar. gloss.* 7., *n.* 4., & 5., & *glos.* 8., *n.* 39., & 40.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Beneficia Sæcularia, & Regularia.
Rota *in Colonien. Pastoratus* 3. *Junii* 1744., §. 2., *cor. Reverendiss. Molino.*

Translati ad alium Ordinem in Claustro sub obedientia maneant, & beneficiorum sæcularium incapaces existant.
Additio ad c. 77 Concilii Agathensis.

Vid. Const. Sancti Pii V. *Quacumque* 1569.

CAPUT XI.

I. Quia verò Regulares, de uno ad alium Ordinem translati, facilè à suo Superiore licentiam standi extra Monasterium obtinere solent, ex quo vagandi, & apostatandi occasio tribuitur; nemo cujuscumque Ordinis Prælatus, vel Superior vigore cujusvis facultatis aliquem ad habitum, & professionem admittere possit; nisi ut in Ordine ipso, ad quem transfertur, sub sui Superioris obedientia in claustro perpetuò maneat;

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 1., *n.* 152.
Fagnan. *in Cap.* Recolentes *de Stat. Monachor. n.* 40,
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 44.
Marant. *in Controv. Jur. resp.* 52., *n.* 5., *par.* 4.
Zipæus *in Jur. Pontif. lib.* 5. *de Apostatis n.* 1., *pag.* 466.
Rota *Decis.* 549., *n.* 11., *to.* 3. *coram Cerro.*

II. ac taliter translatus, etiamsi Canonicorum Regularium fuerit, ad beneficia sæcularia, etiam curata, omninò incapax existat.

Capon. *Discept. Forens. to.* 2., *cap.* 108., *n.* 77.
Clericat. *de Regular. discord.* 11., *n.* 14.
Decian. *Consil.* 2., *n.* 32.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 31., §. 4. *sub n.* 62., *vers.* In Concilio Tridentino.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 15., *n.* 79.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Beneficiorum incapaces.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *consult.* 44., *n.* 1.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 3., *c.* 22., *n.* 9.
Rota *in Leodien. Canonicatus* 6. *Decemb.* 1747., §. 15. *cor. Molino.*
S. C. C. *in Pistorien. Indulti* 23. *Februarii*, & 18. *Maii* 1737.

Nemo nisi ex fundatione, vel dotatione, Jus Patronatus obtineat.
Sess. 25. c. 9. de reform.
cap. Piæ mentis, cum seq. 16 qu. 7. & cap. Nobis de iur. patron., & infra Sess. ult. c. 9. de reform. in princip.

CAPUT XII.

I. Nemo etiam cujusvis dignitatis Ecclesiasticæ, vel sæcularis, quacumque ratione, nisi Ecclesiam, beneficium, aut cappellam de novo fundaverit, & construxerit; seu jam erectam, quæ tamen sine sufficienti dote fuerit, de suis propriis, & patrimonialibus bonis competenter dotaverit; jus patronatus impetrare, aut obtinere possit, aut debeat.

Amostaz *de Caus. Piis to.* 2., *lib.* 5., *cap.* 4., *n.* 56.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 3., *cap.* 6., *n.* 25.
Barbos. *de Offic.*, & *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 70., *n.* 1.
Cæphal. *Consil.* 680., *to.* 5., *n.* 14.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Juspatronatus, *n.* 5.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 2., *sect.* 4., *n.* 2.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 6., *n.* 2.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 8., *n.* 1.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 5., *n.* 5.
Piton. *in Discept. Eccl. discept.* 33., *n.* 10., & 15., & *de Controv. Patron. to.* 1., *alleg.* 54., *n.* 39., *vers.* Et redeundo.,
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 7., *n.* 29.
Rigant. *ad Regul.* IX. *Cancellar.* §. 2., & *n.* 340. *ad* 345.
Salern. *Consil.* 49., *n.* 74.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. cap.* 51., *n.* 6., *par.* 2.
Pilaja *Decis. Pontif. to.* 2., *lib.* 3., *decis.* 1., *n.* 167.
Rota *Decis.* 117., *n.* 16. *cum seqq. cor. Crispo.*
Auximana *super Bono Jure* 21. *Junii* 1748., §. 5., & 28. *Aprilis* 1749., §. 4., & *seqq. cor. Clemente.*
Firmana *Collectar.* 25. *Jun.* 1751., §. 15. *cor. Emin. Elephantutio*,
Maceraten. *Jurispatronat. Eccl.* 5. *Maii* 1751. §. 5. *cor. De Canilliac.*
Tuscanen. *Cappellaniæ* 6. *Maji* 1746., §. 5. *cor. Eminent. Elephantutio.*

II. In casu autem fundationis, aut dotationis, hujusmodi institutio Episcopo, & non alteri inferiori, reservetur.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 11., *cap.* 13., *n.* 436.
Clericat. *de Benef. discord.* 18., *n.* 9.
Franciscus Palma *Consult.* 84., *n.* 15.
Paulut. *de Jurisprud. Sac. to.* 2., *lib.* 6., *tract.* 10., *cap.* 6., *n.* 8.
Piton. *de Controv. Patron. to.* 1., *alleg.* 31., *n.* 34., & *alleg.* 41., *n.* 10.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 3, *cap.* 13., *n.* 1.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 1., §. 3., *n.* 39., & 45.
Vivian. *de Jur. Patr. par.* 1., *lib.* 2., *cap.* 8., *n.* 3.
Rota *to.* 4., *Decis.* 439., *n.* 98. *cor. Ansaldo*
Cor. Molines *to.* 1., *Decis.* 158., *n.* 5.
Cor. Falconerio *to.* 2., *tit. de Jur. Patr.*, *decis.* 15., *n.* 4.
Cor. SS. D. N. CLEMENTE XIII. *to.* 2., *Decis.* 259., *n.* 1.
Colonien. *Vicariæ de Buttgen. super litteris subrogationis* 5. *Julii* 1751., §. 6. *cor. Reverendiss. De Canilliac.*

Præsentatio fiat Ordinario, aliàs præsentatio, & institutio sit nulla.

CAPUT XIII.

Infra Sess. 25 de ref. c. 9. c. Illud & c. Relat. de ju. patr. Conc Mag.

I. NON liceat præterea patrono, cujusvis privilegii prætextu, aliquem ad beneficia sui Juris Patronatus, nisi Episcopo loci Ordinario, ad quem provisio, seu institutio

tutio ipsius beneficii, cessante privilegio, jure pertineret, quoquo modo præsentare:

tem. Arnulp. c. 4 Con. Saleguilsdien. c. 13.

Daniel de Nobil. *Disput. Canon.* 31., *n.* 99., *to.* 1.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 7., *n.* 3.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 5. *sub n.* 13., *vers.* Institutio.
Piton. *de Controv. Patron. to.* 1., *alleg.* 41. *sub n.* 16.
Sbrotius *de Vicar. Episc. qu.* 111. *sub n.* 7.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 1., §. 3., *n.* 14.
Zerol. *in Prax. Ep. verb.* Juspatronat., *vers.* Ad Septimum, *par.* 1
Cortiada *Decis. Cathalon.* 133., *n.* 46.
Rota *Decis.* 22., *n.* 2. *post Monacel. Formul. Legal. to.* 2.
Cor. SS. D. N. CLEMENTE XIII. *to.* 2. *Decis.* 259., *n.* 1.
Colonien. *Vicariæ de Buttgen. super litteris subrogation.* 1. *Julii* 1751., §. 6. *cor. Reverendiss. De Canilliac.*

II. alias præsentatio, ac institutio forsan sequutæ, nullæ sint, & esse intelligantur.

Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 11., *cap.* 13., *n.* 395.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Juspatronatus, *n.* 34.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Præsentatio, *pag.* 694.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 6., *n.* 11.

CAPUT XIV.

DEclarat præterea Sancta Synodus in futura Sessione, quam ad xxv. diem Jan. subsequentis anni MDLII. habendam esse jam decrevit, unà cum Sacrificio Missæ agendum, & tractandum etiam esse de Sacramento Ordinis, & prosequendam esse materiam Reformationis.

SESSIO QUINTADECIMA,

Quæ est quinta

SUB JULIO III. PONT. MAX.

Celebrata die XXV. Januarii MDLII.

Decretum Prorogationis Sessionis.

QUùm ex eo, quod proximis Sessionibus decretum fuit, Sancta hæc, & Universalis Synodus per hos dies accuratissimè, diligentissimeque tractaverit ea, quæ ad sanctissimum Missæ Sacrificium, & ad Sacramentum Ordinis spectant, ut hodierna Sessione, quemadmodum Spiritus Sanctus suggessisset, decreta de his rebus, & quatuor prætereà articulos, ad Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum pertinentes, in hanc tandem Sessionem dilatos, publicaret; atque

atque interim affuturos esse putaverit ad hoc Sacrosanctum Concilium eos, qui se Protestantes vocant; quorum causa eorum publicationem articulorum distulerat; & ut liberè, ac sine cunctatione ulla hùc venirent, fidem eis publicam, sive Salvum Conductum concesserat: tamen, quùm illi nondum venerint, & eorum nomine supplicatum huic Sanctæ Synodo fuerit, ut publicatio, quæ hodierno die facienda fuerat, in sequentem Sessionem differatur, certa spe allata affuturos eos esse omninò multò ante illam Sessionem, Salvo Conductu amplioris formæ interim accepto; eadem Sancta Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, iisdem Legato, & Nunciis præsidentibus, nihil magis optans, quàm ex præstantissima Natione Germanica omnes de Religione dissensiones, & schismata tollere, ac ejus quieti, paci, otioque consulere, parata ipsos, si venerint, & humaniter excipere, & benignè audire; confidensque eos non Fidei Catholicæ pertinaciter oppugnandæ, sed veritatis cognoscendæ studio esse venturos, &, ut Evangelicæ veritatis studiosos decet, sanctæ matris Ecclesiæ decretis, & disciplinæ ad extremum esse acquieturos, sequentem Sessionem ad edenda, & publicanda ea, quæ supra commemorata sunt, in diem festum Sancti Josephi, qui erit die XIX mensis Martii, distulit, ut illi satis temporis, & spatii habeant, non solùm ad veniendum, verùm etiam ad ea, quæ voluerint, antequam is dies veniat, proponenda. Quibus ut omnem diùtius cunctandi causam adimat, fidem publicam, sive Salvum Conductum ejus, qui recitabitur, tenoris, & sententiæ, libenter dat, & concedit. Interea verò de Matrimonii Sacramento agendum, & de eo, præter superiorum decretorum publicationem, definiendum esse eadem Sessione, statuit, & decernit, & prosequendam esse materiam Reformationis.

Supra Sess. 13.

SALVUS CONDUCTUS

DATUS PROTESTANTIBUS.

SAcrosancta Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nunciis, inhærendo Salvo Conductui in penultima Sessione dato, & illum juxta tenorem infrascriptum ampliando, universis fidem facit, quod omnibus, & singulis Sacerdotibus, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, militaribus, popularibus, & aliis quibuscumque viris cujuscumque status, & condi-

conditionis, aut qualitatis existant, Germanicæ Provinciæ, & Nationis civitatibus, & aliis locis ejusdem, & omnibus aliis Ecclesiasticis, & sæcularibus, præsertim Augustanæ confessionis, personis, qui, aut quæ unà cum ipsis ad hoc Generale Tridentinum Concilium venient, aut mittentur, ac profecturi sunt, aut hucusque venerunt, quocumque nomine censeantur, aut valeant nuncupari, tenore præsentium publicam fidem, & plenissimam, verissimamque securitatem, quam Salvum Conductum appellant, liberè ad hanc Civitatem Tridentinam veniendi, ibidemque manendi, standi, morandi, proponendi, loquendi, unà cum ipsa Synodo de quibuscumque negotiis tractandi, examinandi, discutiendi, & omnia quæcumque ipsis libuerit, ac articulos quoslibet, tam scripto, quàm verbo, liberè offerendi, propalandi, eosque Scripturis sacris, & beatorum Patrum verbis, sententiis, & rationibus declarandi, adstruendi, & persuadendi, &, si opus fuerit, etiam ad objecta Concilii Generalis respondendi, & cum iis, qui à Concilio delecti fuerint, disputandi Christianè, aut charitativè absque omni impedimento conferendi, opprobriis, conviciis, ac contumeliis penitùs semotis: & signanter, quod causæ controversæ secundùm sacram Scripturam, & Apostolorum traditiones, probata Concilia, & Catholicæ Ecclesiæ consensum, & sanctorum Patrum auctoritates, in prædicto Concilio Tridentino tractentur: illo etiam addito, ut, religionis prætextu, aut delictorum circa eam commissorum, aut committendorum minimè puniantur, impartitur, ac omninò concedit: sic etiam, ut propter illorum præsentiam, neque in itinere, aut quocumque locorum, eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipsa Civitate Tridentina à divinis officiis quovis modo cessetur: & ut, his peractis, vel non peractis, quandocumque ipsis libuerit, aut Majorum suorum mandato, & assensu ad propria reverti optabunt, aut aliquis eorum optabit, mox absque ulla renitentia, & occasione, aut mora, salvis rebus eorum, & suorum pariter honore, & personis, vice versa possint juxta beneplacitum liberè, & securè redire, de scientia tamen ab eadem Synodo deputandorum, ut tunc opportunè eorum securitati absque dolo, & fraude provideatur. Vult etiam Sancta Synodus, in hac publica fide, Salvoque Conductu omnes quascumque clausulas includi, & contineri, ac pro inclusis haberi, quæ pro plena, efficaci, & sufficienti securitate in eundo, stando, & redeundo necessariæ, & opportunæ fuerint. Illud etiam, ad majorem securitatem, & pacis, ac conciliationis bonum, exprimens, quod, si quispiam,

Supra Sess. 3. in princip.

ſi quiſpiam, aut illorum aliqui, ſive in itinere Tridentum veniendo, ſive ibidem morando, aut redeundo, aliquod enorme, quod abſit, egerint, aut commiſerint, quo poſſet hujus fidei publicæ, & aſſecurationis beneficium eis conceſſum, annullari, aut caſſari; vult, & concedit, ut, in hujuſmodi facinore deprehenſi, ab ipſis dumtaxat, & non ab aliis, condigna animadverſione cum emenda ſufficienti, per partem ipſius Synodi meritò approbanda, & laudanda, mox puniantur: illorum aſſecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, ut, ſi quiſquam, vel aliqui ex ipſa Synodo, ſive in itinere, aut manendo, aut redeundo, aliquod enorme, quod abſit, egerint, aut commiſerint, quo poſſet hujus fidei publicæ, & aſſecurationis beneficium violari, aut quoquo modo tolli, in hujuſmodi facinore deprehenſi, ab ipſa Synodo dumtaxat, & non ab aliis, condigna animadverſione, & emenda ſufficienti, per partem Dominorum Germanorum Auguſtanæ Confeſſionis tunc hìc præſentium, meritò laudanda, & approbanda, mox puniantur: præſenti aſſecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Vult prætereà ipſa Synodus, quòd liceat ipſis Ambaſciatoribus omnibus, & ſingulis, toties, quotieſcumque opportunum fuerit, ſeu neceſſarium, ad auram capiendam exire de Civitate Tridentina, & reverti ad eandem, necnon nuncium, vel nuncios ſuos ad quæcumque loca pro ſuis neceſſariis negotiis ordinandis liberè mittere, ſeu deſtinare, ac ipſos miſſos, ſeu deſtinatos, ſeu miſſum, & deſtinatum ſuſcipere toties, quoties eis videbitur expedire; ita, quòd aliqui, vel aliquis per deputandos Concilij ſocientur, qui eorum ſecuritati provideant, vel provideat. Qui quidem Salvus Conductus, & ſecuritates ſtare, ac durare debent, & à tempore, & per tempus, quo in ipſius Synodi, & ſuorum tuitionis curam ipſos ſuſcipi contigerit, & uſque ad Tridentum perduci, ac toto tempore manſionis eorum ibidem, & rurſum poſt ſufficientem audientiam habitam, ſpatio viginti dierum præmiſſo, quùm ipſi petierint, aut Concilium, habita hujuſmodi audientia, ipſis receſſum indixerit, à Tridento uſque in quem quiſque elegerit ſibi locum tutum, Deo favente, reſtituet, dolo, & fraude prorſus excluſis. Quæ quidem omnia pro univerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus, pro omnibus Principibus, tam Eccleſiaſticis, quam ſæcularibus perſonis, cujuſcumque ſtatus, & conditionis exiſtant, aut quocumque nomine cenſeantur, inviolabiliter obſervanda eſſe promittit, & bona fide ſpondet.

ſpondet. Inſuper, omni fraude, & dolo excluſis, vera, & bona fide promittit, ipſam Synodum nullam vel manifeſtè, vel occultè occaſionem quæſituram, aut aliqua auctoritate, potentia, jure, vel ſtatuto, privilegio legum, vel canonum, aut quorumcumque Conciliorum, præſertim Conſtantienſis, & Senenſis, quacumque forma verborum expreſſa, in aliquod hujus fidei publicæ, & pleniſſimæ aſſecurationis, ac publicæ, & liberæ audientiæ, ipſis per ipſam Synodum conceſſæ, præjudicium quovis modo uſuram, aut quemquam uti permiſſuram: quibus in hac parte pro hac vice derogat. Quòd ſi Sancta Synodus, aut aliquis ex ea, vel ſuis, cujuſcumque conditionis, vel ſtatûs, aut præeminentiæ exiſtens, præſcriptæ aſſecurationis, & Salvi Conductus formam, & modum in quocumque puncto, vel clauſula violaverit; quod tamen avertere dignetur Omnipotens, & ſufficiens emenda non fuerit mox ſubſequuta, & ipſorum arbitrio meritò approbanda, & laudanda; habeant, ipſam Synodum, & habere poterunt incidiſſe in omnes pœnas, quas jure divino, & humano, aut conſuetudine, hujuſmodi Salvorum Conductuum violatores incurrere poſſunt, abſque omni excuſatione, aut quavis in hac parte contradictione.

Conc. Conſtantien. Seſſ. 19 in cap. *Quod non obſtantibus Salvis Conductibus.*

SESSIO SEXTADECIMA.

Quæ eſt ſexta, & ultima

SUB JULIO III. PONT. MAX.

Celebrata die XXVIII. Aprilis MDLII.

Decretum Suſpenſionis Concilii.

SAcroſancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitime congregata, præſidentibus in ea Reverendiſſimis Dominis, Sebaſtiano Archiepiſcopo Sipontino, & Aloyſio Epiſcopo Veronenſi, Apoſtolicis Nunciis, tam eorum proprio, quàm Reverendiſſimi, & Illuſtriſſimi Domini Marcelli, tit. S. Marcelli, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis Creſcentij, Legati, ob adverſam ejus graviſſimam valetudinem abſentis, nomine, non dubitat, Chriſtianis omnibus patere, hoc Concilium Œcumenicum Tridentum primò à Paullo fel. rec. convocatum, & collectum fuiſſe; deinde à Sanctiſſimo Domino Noſtro Julio III. efflagitante Carolo Quinto Auguſtiſſimo Imperatore, ea præcipuè de cauſa fuiſſe reſtitutum, ut religionem in multis Orbis partibus, & præſertim in Germania, in diverſas opiniones miſerabiliter diſtra-

distractam, in statum pristinum revocaret; abusus, & mores Christianorum corruptissimos emendaret; quùmque ad hoc agendum quamplurimi Patres, nulla laborum suorum, periculorumque habita ratione, è diversis regionibus alacriter confluxissent; resque strenuè magno fidelium concursu, feliciterque procederet, ac spes esset non levis illos Germanos, qui eas novitates excitarant, in Concilium venturos, sic animatos, ut veris Ecclesiæ rationibus unanimiter acquiescerent; lux denique quædam rebus affulsisse videretur, caputque attollere inciperet profligata antea, & afflicta Respublica Christiana: ii repente tumultus, ea bella, hostis generis humani versutia, exarserunt, ut Concilium velut hærere, ac suum cursum interrumpere satis incommode cogeretur; spesque omnis ulterioris progressus hoc in tempore tolleretur: tantumque aberat, ut Sancta Synodus Christianorum malis, & incommodis mederetur, ut multorum mentes, præter sui animi sententiam, irritaret potius, quàm placaret. Quùm igitur ipsa Sancta Synodus omnia, & præcipue Germaniam, armis ardere, & discordiis, videret, omnes fere Episcopos Germanos, præsertim Principes Electores, suis consultum Ecclesiis è Concilio abijsse, decrevit tantæ necessitati non reluctari, & ad meliora tempora rejicere; ut Patres, quod eis nunc agere non licet, suis ovibus prospectum ad suas Ecclesias regredi valerent; ne diutiùs utrobique inutili otio conterantur. Atque ità, quoniam sic temporum conditio tulit, hujus Œcumenici Concilii Tridentini progressum per biennium suspendendum fore decernit, prout præsenti Decreto suspendit; ea tamen lege, ut, si citiùs pacata res sit, ac tranquillitas pristina revertatur, quod sperat, Dei Optimi Maximi beneficio, non longo forsan spatio futurum, ipsius Concilii progressus eodemmet tempore suam vim, firmitatem, vigoremque habere censeatur. Sin autem, quod Deus avertat, peracto biennio, prædicta legitima impedimenta non fuerint submota; quùm primùm cessaverint, talis suspensio eo ipso sublata esse intelligatur, ac suus vigor, & robur Concilio sit restitutum, & esse intelligatur sine alia nova Concilii convocatione, accedente ad hoc Decretum consensu, & auctoritate Sanctitatis suæ, & Sanctæ Sedis Apostolicæ.

Interea tamen eadem Sancta Synodus exhortatur omnes Principes Christianos, & omnes Prælatos, ut observent, & respectivè, quatenus ad eos spectat, observare faciant in suis regnis, dominiis, & Ecclesiis omnia, & singula, quæ per hoc Sacrum, Œcumenicum Concilium fuerunt hactenus statuta, & decreta.

BUL-

BULLA CELEBRATIONIS CONCILII TRIDENTINI

SUB PIO IV. PONT. MAX.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Ecclesiæ regimen, licèt tanto oneri impares, sola Dei dignatione vocati, statim circumferentes mentis oculos per omnes Reipublicæ Christianæ partes, cernentesque non sine magno horrore, quàm longe, lateque pestis hæresum, & schismatis pervasisset, & quanta Christiani populi mores correctione indigerent; in eam curam, & cogitationem, pro suscepti muneris officio, incumbere cœpimus, quemadmodum ipsas hæreses extirpare, tantumque, & tam perniciosum schisma tollere, moresque adeò corruptos, & depravatos emendare possemus. Quùm autem intelligeremus, ad hæc sananda mala aptissimum esse remedium, quod sancta hæc Sedes adhibere consuevisset, Œcumenici, Generalisque Concilii; ejus congregandi, &, Deo juvante, celebrandi consilium cepimus. Indictum illud quidèm anteà fuit à fel. rec. Paullo III., & ejus Successore Julio, Prædecessoribus nostris; sed variis de causis sæpius impeditum, & interpellatum perfici non potuit: siquidem Paullus, quùm id primò in Urbem Mantuam, deinde Vincentiam indixisset; quasdam ob causas in litteris ejus expressas, id primò suspendit, posteà Tridentum transtulit: deinde quùm quibusdam de causis ibi quoque ejus celebrandi tempus dilatum fuisset, tandem, suspensione sublata, in eadem Civitate Tridentina inchoatum fuit: Verùm, Sessionibus aliquot habitis, & nonnullis decretis factis, ipsum se postea Concilium, aliquibus de causis, accedente etiam Sedis Apostolicæ auctoritate, Bononiam transtulit. Julius autem, qui ei successit, in eamdem Civitatem Tridentinam id revocavit: quo quidem tempore facta alia quædam decreta sunt: sed quùm novi in propinquis Germaniæ locis tumultus excitati fuissent, & bellum in Italia, & Gallia gravissimum exarsisset, rursus Concilium suspensum, & dilatum fuit, adnitente nimirum humani generis hoste, aliasque ex aliis difficultates, & impedimenta objiciente, ut tantum Ec-

Supra in prima Bulla.

Supra Sess. 1.

Sess 11. cum seqq.

clesiæ commodum, quod prorsus auferre non poterat, saltem quamdiutissime retardaret. Quantoperè verò intereà auctæ fuerint, & multiplicatæ, ac propagatæ hæreses, quantopere schisma creverit, sine maximo animi dolore, nec meminisse possumus, nec referre. Sed tandem pius, & misericors Dominus, qui numquam ità irascitur, ut misericordiæ obliviscatur, Regibus, & Principibus Christianis pacem, & unanimitatem donare dignatus est. Quà Nos occasione oblatà, maximam in spem venimus, ipsius misericordia freti, fore, ut his tantis quoque Ecclesiæ malis eadem Concilij via finis imponatur. Nos itaque ad schisma, hæresesque tollendas, ad corrigendos, & reformandos mores, ad pacem inter Christianos Principes conservandam, celebrationem ejus non esse duximus diutiùs differendam. Habità igitur cum Venerabilibus Fratribus Nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, deliberatione matura, factis etiam consilii nostri certioribus charissimis in Christo filiis nostris, Ferdinando Romanorum Imperatore electo, & aliis Regibus, atque Principibus, quos quidem, sicut de eorum summa pietate, & sapientia Nobis pollicebamur, paratissimos ad ipsius Concilij celebrationem adjuvandam invenimus; ad Dei Omnipotentis laudem, honorem, & gloriam, atque universalis Ecclesiæ utilitatem, de eorumdem Fratrum Nostrorum consilio, & assensu, Sacrum, Œcumenicum, & Generale Concilium, ex auctoritate ejusdem Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum, qua Nos quoque in terris fungimur, freti, & subnixi, in Civitate Tridentina, ad Sacratissimum diem Resurrectionis Dominicæ proximè futurum indicimus, & ibi celebrandum, sublata suspensione quacumque, statuimus, atque decernimus. Quocirca Venerabiles Fratres Nostros, omnibus ex locis, Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios Abbates, cæterosque, quibus in Concilio Generali sedere, & sententiam dicere, jure communi, vel ex privilegio, vel ex antiqua consuetudine licet, vehementer in Domino hortamur, & monemus, atque etiam districtè præcipiendo mandamus in virtute sanctæ obedientiæ, in vi quoque juramenti, quod præstiterunt, & sub pœnis, quas in eos, qui ad Concilia Generalia convenire neglexerint, sacris sciunt esse Canonibus constitutas, ut ad Concilium ibi celebrandum conveniant intrà eam diem; nisi fortè impedimento fuerint legitimo præpediti, quod tamen impedimentum per legitimos procuratores Synodo probare debebunt. Monemus præterea omnes, & singulos, quorum interest, interesseve pote-

Habac. 3.

Matth. 16. cap. Quanto. de transl. Episcop. c. un. Ut eccl. ben. c. Ad Apostolicæ §. Fœn. de re jud. in 6. Pelagius II in 1. Epist. circa princip.

Conc. Carthag. III. c. 43. inf Sess. 24. cap. 1. in fin. de refor.

poterit, ut in Concilio adesse ne negligant. Charissimos verò in Christo filios nostros, Romanorum Imperatorem electum, cœterosque Reges, & Principes, quos optandum sanè esset Concilio interesse posse, hortamur, & rogamus, ut, si ipsi Concilio interesse non potuerint, at Oratores suos, prudentes, graves, & pios viros, utique mittant, qui ipsorum nomine illi intersint, curentque diligenter pro sua pietate, ut ex eorum regnis, atque dominiis Prælati, sine recusatione, ac mora, tam necessario tempore, Deo, & Ecclesiæ officium suum præstent; eosdem etiam curaturos esse minime dubitantes, ut per ipsorum regna, & dominia tutum, ac liberum iter Prælatis, eorumque familiaribus, comitibus, & aliis omnibus, ad Concilium euntibus, & ab illo redeuntibus pateat; benigneque, ac comiter omnibus in locis recipiantur, atque tractentur; sicut, quod ad Nos attinet, ipsi quoque curabimus, qui nihil omnino prætermittere decrevimus, quod ad tam pium, & salutare opus perficiendum, à Nobis, in hoc loco constitutis, præstari possit; nihil, ut Deus scit, quærentes aliud, nihil propositum habentes in hoc Concilio celebrando, nisi honorem ipsius Dei, dispersarum ovium reductionem, ac salutem, & perpetuam Christianæ Reipublicæ tranquillitatem, ac quietem. Ut verò hæ Litteræ, & quæ in eis continentur, ad omnium, quorum oportet, notitiam perveniant, nec quisquam ea excusatione uti possit, quòd illa ignoraverit, præsertim quùm non ad omnes, quos de his Litteris certiores fieri oporteret, tutus forsitan pateat aditus; volumus, & mandamus, ut in Basilica Vaticana Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi, tunc, quùm in eis Populus, ut Missarum solemnibus intersit, congregari solet, palam clara voce à Curiæ nostræ Cursoribus, seu Notariis aliquibus publicis recitentur; &, postquam recitatæ fuerint, ad valvas earum Ecclesiarum, itemque Cancellariæ Apostolicæ, & in loco solito Campi Floræ affigantur; ibique, quò legi, & omnibus innotescere possint, aliquamdiu relinquantur: quùm autem inde amovebuntur, eorum exempla in eisdem locis affixa remaneant. Nos enim per recitationem hanc, publicationem, & affixionem, omnes, & singulos, qui his litteris comprehenduntur, post duos menses à die publicationis, & affixionis earum, volumus perinde adstrictos, & obligatos esse, ac si ipsismet illæ coram edictæ, & lectæ fuissent. Transumptis quoque earum, quæ manu publici alicujus Notarii scripta, subscriptave, & sigillo, ac subscriptione alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica con-

 stitutæ

ſtitutæ, munita fuerint, ut ſine dubitatione ulla fides habeatur, mandamus, atque decernimus. Nulli ergo omninò hominum liceat, hanc paginam noſtræ indictionis, ſtatuti, & decreti, præcepti, admonitionis, & adhortationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Paulli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ MDLXIII. Kal. Decemb., Pontificatus noſtri Anno primo.

Antonius Florebellus Lavellinus.

Barengus.

SACROSANCTI, OECUMENICI, ET GENERALIS

CONCILII TRIDENTINI

SESSIO DECIMASEPTIMA.

Quæ eſt prima

SUB PIO IV. PONT. MAX.

Celebrata die XVIII. Januar. MDLXII.

Decretum de celebrando Concilio.

PLacetne vobis, ad laudem, & gloriam Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ad incrementum, & exaltationem fidei, & religionis Chriſtianæ, Sacrum, Œcumenicum, & Generale Concilium Tridentinum in Spiritu Sancto legitimè congregatum, ab hodierno die, qui eſt decimusoctavus menſis Januarii, anni à Nativitate Domini milleſimi quingenteſimi ſexageſimi ſecundi, Cathedræ Romanæ B. Petri Apoſtolorum Principis, conſecrato, ſublata quacumque ſuſpenſione, juxta formam, & tenorem Litterarum Sanctiſſimi Domini Noſtri Pii IV. Pont. Max. celebrari: & in eo ea, debito ſervato ordine, tractari, quæ, proponentibus Legatis, ac Præſidentibus, ad horum temporum levandas calamitates, ſedandas de religione controverſias, coercendas linguas doloſas, depravatorum morum abuſus corrigendos, Eccleſiæ veram, atque Chriſtianam pacem conciliandam, apta, & idonea ipſi ſanctæ Synodo videbuntur? *Reſponderunt*, Placet.

Indictio

Indictio futuræ Sessionis.

Placetne vobis, proximam futuram Sessionem habendam, & celebrandam esse feria quinta, post secundam Dominicam Quadragesimæ, quæ erit die vigesimasexta mensis Februarii? *Responderunt*, Placet.

SESSIO DECIMAOCTAVA,

Quæ est secunda

SUB PIO IV. PONT. MAX.

Celebrata die XXVI. Febr. MDLXII.

Decretum de Librorum delectu, & omnibus ad Concilium fide publica invitandis.

SAcrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitime congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, non humanis quidem viribus confisa, sed Domini nostri JESU Christi, qui os, & sapientiam Ecclesiæ suæ daturum se promisit, ope, & auxilio freta, illud præcipuè cogitat, ut Catholicæ Fidei doctrinam, multorum inter se dissidentium opinionibus, pluribus locis inquinatam, & obscuratam, in suam puritatem, & splendorem aliquandò restituat; & mores, qui à veteri instituto deflexerunt, ad meliorem vitæ rationem revocet; corque patrum ad filios, & cor filiorum ad patres convertat. Quùm itaque omnium primum animadverterit, hoc tempore, suspectorum, ac perniciosorum librorum, quibus doctrina impura continetur, & longè, lateque diffunditur, numerum nimis excrevisse; quod quidem in causa fuit, ut multæ censuræ in variis provinciis, & præsertim in Alma Urbe Roma, pio quodam zelo editæ fuerint; neque tamen huic tam magno, ac pernicioso morbo salutarem ullam profuisse medicinam; censuit, ut delecti ad hanc disquisitionem Patres de censuris, librisque quid facto opus esset, diligenter considerarent; atque etiam ad eamdem Sanctam Synodum suo tempore referrent; quò faciliùs ipsa possit varias, & peregrinas doctrinas, tamquam zizania, à Christianæ veritatis tritico separare, deque his commodiùs deliberare, & statuere, quæ ad scrupulum ex complurium animis eximendum, & tollendas multarum querelarum causas, magis opportuna videbuntur. Hæc autem omnia ad notitiam quo-

Lucæ 21. Lucæ 1. Infra Sess. ult. circa fin. Infra Sess. 25. in fin. Mat. 13. c. Ita nos. in fin. 23. qu. 2.

quorumcumque deducta esse vult, prout etiam præsenti decreto deducit, ut, si quis ad se pertinere aliquo modo putaverit, quæ vel de hoc librorum, & censurarum negotio, vel de aliis, quæ in hoc Generali Concilio tractanda prædixit, non dubitet à Sancta Synodo se benignè auditum iri. Quoniam vero eadem Sancta Synodus ex corde optat, Deumque enixe rogat, quæ ad pacem sunt Ecclesiæ, ut universi, communem matrem in terris agnoscentes, quæ, quos peperit, oblivisci non potest, unanimes, uno ore, glorificemus Deum, & Patrem Domini nostri JESU Christi; per viscera misericordiæ ejusdem Dei, & Domini nostri, omnes, qui nobiscum communionem non habent, ad concordiam, & reconciliationem, & ut ad hanc Sanctam Synodum veniant, invitat, atque hortatur; utque charitatem, quod est vinculum perfectionis, amplectantur, pacemque Christi, exultantem in cordibus suis, præ se ferant, in quam vocati sunt, in uno corpore. Hanc ergo non humanam, sed Spiritus Sancti vocem audientes, ne obdurent corda sua, sed in suo sensu non ambulantes, neque sibi placentes, ad tam piam, & salutarem matris suæ admonitionem excitentur, & convertantur; omnibus enim charitatis officiis Sancta Synodus eos, ut invitat, ita complectetur.

Psalm. 121. Isaiæ 49. Rom. 15. Colos. 3. Psalm. 94., & Hebr. 3. Ephes. 4. Rom. 15.

Insuper eadem Sancta Synodus decrevit, fidem publicam in Congregatione Generali concedi posse, & eamdem vim habituram, ejusdemque roboris, & momenti futuram, ac si in publica Sessione data, & decreta fuisset.

Indictio futuræ Sessionis.

Eadem Sacrosancta Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, statuit, & decernit, proximam futuram Sessionem habendam, & celebrandam esse feria quinta, post Sacratissimum Festum Ascensionis Domini, quæ erit die XIV. Mensis Maij.

SALVUS CONDUCTUS

CONCESSUS

GERMANICÆ NATIONI

In Congregatione Generali die IV. Martij MDLXII.

Hic Salvus Conductus, excepta extensione ad alias Nationes, habetur supra Sess. 15.

Sacrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus

dentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, Universis fidem facit, quòd omnibus, & singulis Sacerdotibus, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, militaribus, popularibus, & aliis quibuscumque viris, cujuscumque status, & conditionis, aut qualitatis existant, Germanicæ Provinciæ, & Nationis Civitatibus, & aliis locis ejusdem, & omnibus aliis Ecclesiasticis, & sæcularibus, præsertim Augustanæ Confessionis, personis, qui, aut quæ unà cum ipsis ad hoc Generale Tridentinum Concilium vènient, aut mittentur, ac profecturi sunt, aut hucusque venerunt, quocumque nomine censeantur, aut valeant nuncupari, tenore præsentium publicam fidem, & plenissimam, verissimamque securitatem, quam Salvum Conductum appellant, liberè ad hanc Civitatem veniendi, ibidemque manendi, standi, morandi, proponendi, loquendi, unà cum ipsa Synodo de quibuscumque negotiis tractandi, examinandi, discutiendi, & omnia, quæcumque ipsis libuerit, ac articulos quoslibet, tam scripto, quàm verbo liberè offerendi, propalandi, eosque Scripturis Sacris, & beatorum Patrum verbis, sententijs, & rationibus declarandi, adstruendi, & persuadendi, & si opus fuerit, etiam ad objecta Concilii Generalis respondendi; & cum iis, qui à Concilio delecti fuerint, disputandi, aut charitative, absque omni impedimenro, conferendi, opprobriis, conviciis, ac contumeliis penitùs semotis; & signanter, quòd causæ controversæ, secundùm Sacram Scripturam, & Apostolorum traditiones, probata Concilia, Catholicæ Ecclesiæ consensum, & Sanctorum Patrum auctoritates in prædicto Concilio Tridentino tractentur: illo etiam addito, ut religionis prætextu, aut delictorum circa eam commissorum, aut committendorum, minimè puniantur, impertitur, ac omninò concedit: sic etiam, ut propter illorum præsentiam, neque in itinere, aut quocumque locorum, eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipsa Civitate Tridentina à divinis officijs quovis modo cesset ur; &, ut, his peractis, vel non peractis, quandocumque ipsis libuerit, aut Majorum suorum mandato, & assensu ad propria reverti optabunt, aut aliquis eorum optabit, mox absque ulla renitentia, & occasione, aut mora, salvis rebus eorum, & suorum pariter honore, & personis, vice versa possint juxta beneplacitum liberè, & securè redire, de scientia tamen ab eadem Synodo deputandorum, ut tunc opportune eorum securitati absque dolo, & fraude provideatur. Vult etiam Sancta Synodus, in hac publica Fide, Salvoque Conductu omnes quascumque clausulas

Supra Sess. 5. in princip.

clausulas includi, & contineri, ac pro inclusis haberi, quæ pro plena, efficaci, & sufficienti securitate in eundo, stando, ac redeundo, necessariæ, & opportunæ fuerint. Illud etiam ad majorem securitatem, & pacis, ac conciliationis bonum exprimens, quòd, si quispiam, aut illorum aliqui, sive in itinere, Tridentum veniendo, sive ibidem morando, aut redeundo, aliquod enorme, quod absit, egerint, aut commiserint, quo posset hujus fidei publicæ, & assecurationis beneficium eis concessum, annullari, aut cassari; vult, & concedit, ut, in hujusmodi facinore deprehensi, ab ipsis dumtaxat, & non ab aliis, condigna animadversione, cùm emenda sufficienti, per partem ipsius Synodi meritò approbanda, & laudanda, mox puniantur; illorum assecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, ut si quisquam, vel aliquis ex ipsa Synodo, sive in itinere, aut manendo, aut redeundo, aliquod enorme, quod absit, egerint, aut commiserint, quo posset hujus fidei publicæ, & assecurationis beneficium violari, aut quoquo modo tolli, in hujusmodi facinore deprehensi, ab ipsa Synodo dumtaxat, & non ab aliis, condigna animadversione, & emenda sufficienti, per partem Dominorum Germanorum, Augustanæ Confessionis, tunc hìc præsentium, meritò laudanda, & approbanda, mox puniantur; præsenti assecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Vult præterea ipsa Synodus, quòd liceat ipsis Ambasciatoribus omnibus, & singulis, toties, quotiescumque opportunum fuerit, seu necessarium, ad auram capiendam, exire de Civitate Tridentina, & reverti ad eandem, nec non nuntium, vel nuntios suos ad quæcumque loca pro suis necessariis negotiis ordinandis liberè mittere, seu destinare; ac ipsos missos, seù destinatos, seu missum, & destinatum suscipere toties, quoties eis videbitur expedire; ita quòd aliqui, vel aliquis, per deputandos Concilii socientur, qui eorum securitati provideant, vel provideat. Qui quidem Salvus Conductus, & securitates stare, ac durare debeant, & à tempore, & per tempus, quo in ipsius Synodi, & suorum tuitionis curam ipsos suscipi contigerit, & usque ad Tridentum perduci, ac toto tempore mansionis eorum ibidem; & rursum post sufficientem audientiam habitam, spatio viginti dierum præmisso, quùm ipsi petierint, aut Concilium, habita hujusmodi audientia, ipsis recessum indixerit, à Tridento usque in quem quisque elegerit sibi locum tutum, Deo favente, restituet, dolo, & fraude prorsus exclusis. Quæ quidem

quidem omnia pro universis, & singulis Christi fidelibus, pro omnibus Principibus, tam ecclesiasticis, quàm sæcularibus quibuscumque, atque omnibus aliis ecclesiasticis, & sæcularibus personis, cujuscumque status, & conditionis existant, aut quocumque nomine censeantur, inviolabiliter observanda esse promittit, & bona fide spondet. Insuper, omni fraude, & dolo exclusis, vera, & bona fide promittit, ipsam Synodum nullam, vel manifestè, vel occultè occasionem quæsituram, aut aliqua authoritate, potentia, jure, vel statuto, privilegio legum, vel canonum, aut quorumcumque Conciliorum, præsertim Constantiensis, & Senensis, quacumque forma verborum expressa, in aliquod hujus fidei publicæ, & plenissimæ assecurationis, ac publicæ, & liberæ audientiæ, ipsis per ipsam Synodum concessæ, præjudicium quovis modo usuram, aut quemquam uti permissuram: quibus in hac parte pro hac vice derogat. Quòd si Sancta Synodus, aut aliquis ex ea, vel suis, cujuscumque conditionis, vel status, aut præeminentiæ existens, præscriptæ assecurationis, & Salvi Conductus formam, & modum in quocumque puncto, vel clausula violaverit, quod tamen avertere dignetur Omnipotens, & sufficiens emenda non fuerit mox subsequuta, & ipsorum arbitrio meritò approbanda, & laudanda, habeant ipsam Synodum, & habere poterunt, incidisse in omnes pœnas, quas jure divino, & humano, aut consuetudine, hujusmodi Salvorum Conductuum violatores incurrere possunt, absque omni excusatione, aut quavis in hac parte contradictione.

Conc. Constant. sess. 19. in c. 1. *Quod non obstantibus Salvis Conductibus.*

Extensio ad alias Nationes.

EAdem Sacrosancta Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis de Latere Legatis, omnibus, & singulis aliis, qui nobiscum in iis, quæ sunt Fidei, communionem non habent, ex quibuscumque regnis, nationibus, provinciis, civitatibus, ac locis, in quibus publicè, & impunè prædicatur, vel docetur, sive creditur contrarium ejus, quod Sancta Romana sentit Ecclesia, dat fidem publicam, sive Salvum Conductum, sub eadem forma, & eisdem verbis, quibus datur Germanis.

SESSIO DECIMANONA,

Quæ est tertia

SUB PIO IV. PONT. MAX.

Celebrata die XIV. Maij MDLXII.

Decretum Prorogationis Sessionis.

SAcrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, decreta ea, quæ hodie in præsenti Sessione statuenda, ac sancienda erant, justis nonnullis, ac honestis causis, in feriam quintam, post proximam solemnitatem Corporis Christi, quæ erit pridie nonas Junii, proroganda esse censuit, ac prorogat; dictaque die Sessionem habendam esse, ac celebrandam omnibus indicit. Interea rogandus est Deus, & Pater Domini nostri JESU Christi, author pacis, ut sanctificet corda omnium; quo adjuvante, Sancta Synodus & nunc, & semper meditari, atque peragere valeat, quæ ad ejus laudem, & gloriam pertineant.

SESSIO VIGESIMA,

Quæ est quarta

SUB PIO IV. PONT. MAX.

Celebrata die IV. Junii MDLXII.

Decretum Prorogationis Sessionis.

SAcrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, propter varias difficultates, ex diversis causis exortas, atque etiam ut congruentiùs, majorique cum deliberatione omnia procedant, nempè ut dogmata cum iis, quæ ad Reformationem spectant, simul tractentur, & sanciantur; ea, quæ statuenda videbuntur, tam de reformatione, quàm de dogmatibus, in proxima Sessione, quàm omnibus indicit in diem sextamdecimam subsequentis mensis Julii, definienda esse decrevit: Hoc tamen adjecto, quòd dictum terminum ipsa Sancta Synodus, pro ejus arbitrio, & voluntate, sicuti rebus Concilii putaverit expedire, etiam in generali Congregatione, restringere, & prorogare liberè possit, & valeat.

Idem supra Sess. 9.

SES-

SESSIO VIGESIMAPRIMA,

Quæ est quinta

SUB PIO IV. PONT. MAX.

Celebrata die XVI. Julij MDLXII.

Doctrina de Communione *sub utraque specie.*
& Parvulorum.

SAcrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, quùm de tremendo, & Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento varia diversis in locis errorum monstra nequissimi dæmonis artibus circumferantur, ob quæ in nonnullis provinciis multi à Catholicæ Ecclesiæ fide, atque obedientia videantur discessisse; censuit ea, quæ ad communionem sub utraque specie, & parvulorum pertinent, hoc loco exponenda esse. Quapropter cunctis Christi fidelibus interdicit, ne posthac de iis aliter vel credere, vel docere, vel prædicare audeant, quàm est his decretis explicatum, atque definitum.

CAPUT I.

Laicos, & Clericos non conficientes, non adstringi jure divino ad Communionem sub utraque specie.

I. ITaque Sancta ipsa Synodus, à Spiritu Sancto, qui spiritus est sapientiæ, & intellectus, spiritus consilii, & pietatis edocta, atque ipsius Ecclesiæ judicium, & consuetudinem sequuta, declarat, ac docet, nullo divino præcepto laicos, & Clericos non conficientes, obligari ad Eucharistiæ Sacramentum sub utraque specie sumendum; neque ullo pacto, salva fide, dubitari posse, quin illis alterius speciei Communio ad salutem sufficiat: Isaiæ 11. Conc. Constant. sess. 13. Infrà Can. 2.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 5., *n.* 81.
Danieli *in Instit. Canon. lib.* 2., *tit.* 5., *n.* 12.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 11., §. 7., *pag.* 147.
Frassen *de Commun. sub utraq. spec. conclus.* 2., *pag.* 574.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. de Euch. cap.* 5., *art.* 5., *prop.* 1., *pag.* 445.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 4., *qu.* 7., *n.* 56.
Adamus Tanner *de Euchar.*, *& Miss. qu.* 8., *dub.* 6., *p.* 1237.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 9., *n.* 40,

 nam,

II. nam, etsi Christus Dominus in ultima cœna venerabile hoc Sacramentum in panis, & vini speciebus instituit, & Apostolis tradidit; non tamen illa institutio, & traditio eò tendunt, ut omnes Christi fideles statuto Domini ad utramque speciem accipiendam adstringantur.

Matth. 26. Marc 14. Lucæ 22. 1. Cor. 11.

Billuart. *de Euch. dissert. 6., art. 2., §. 1., pag.* 387.
Chacheranus *eod. tract. lib. 2., cap. 3., n.* 113., *pag.* 294.
Contenson *de Euch. dissert.* 4., *cap.* 1., *pag.* 677., *& seqq.*
Valentia *in 3. part. disp. 6., qu. 8., punct. 5., pag.* 1070.

III. Sed neque ex sermone illo, apud Johannem sexto, rectè colligitur, utriusque speciei Communionem à Domino præceptam esse; utcumque juxta varias sanctorum Patrum, & Doctorum interpretationes intelligatur; namque, qui dixit: Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis: dixit quoque: Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. Et qui dixit: Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam: dixit etiam; Panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Et deniquè qui dixit: Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo: dixit nihilominùs: Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.

Johan. 6. Ibid. Ibid. Ibid. Ibid. Ibid.

Frassen. *in Scot. Accad. de Commun. sub utraq. spec. concl. 2., p.* 575
Juvenin *de Sacram. dissert. 4., qu. 9., art. 1., §. 3., pag.* 263.
Suarez *in 3. par. disp. 71. ad qu. 80., sect. 1., & 2., pag.* 857.
Vid. Author. relat. in Can. I. *bujus Sessionis.*

CAPUT II.

Ecclesiæ potestas circa dispensationem Sacramenti Eucharistiæ.

I. PRæterea declarat, hanc potestatem perpetuò in Ecclesia fuisse, ut in Sacramentorum dispensatione, salva illorum substantia, ea statueret, vel mutaret, quæ suscipientium utilitati, seu ipsorum Sacramentorum venerationi, pro rerum, temporum, & locorum varietate, magis expedire judicaret: id autem Apostolus non obscurè visus est innuisse, quùm ait: Sic nos existimet homo, ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei: atque ipsum quidem hac potestate usum esse satis constat quùm in multis aliis, tum in hoc ipso Sacramento, quùm ordinatis nonnullis circa ejus usum: cœtera, inquit, quùm venero, disponam.

1. Cor. 4. 2. Cor. 6. 1. Cor. 11.

Bellarmin. *to. 3. Controv. de Sacram. Euch. lib. 4., c. 28., p.* 367.

Colet

Colet *in Inst. Th. to. 4. de Sacram. in gen. cap. 6., art. 1., pag. 193*
Droit *de Re Sacram. lib. 4., qu. 8., cap. 2., §. 3., pag. 443.*
Gonet. *de Euch. disp. 9., art. 3., §. 1., pag. 314.*
Gotti *eod. tract. qu. 4., dub. 7., §. 1., pag. 151.*
Juvenin *de Sacram. dissert. 4., qu. 9., art. 4., pag. 271.*
Natal. Alex. *in Theol. Dogm., & Mor. de Euch. cap. 5., prop. 2., pag. 449.*
Silvius *in 3. par. qu. 80., art. 12., quær. 3., pag. 329.*

II. Quare agnoscens Sancta Mater Ecclesia hanc suam in administratione Sacramentorum authoritatem, licèt ab initio Christianæ religionis non infrequens utriusque speciei usus fuisset: tamen progressu temporis, latissimè jam mutata illa consuetudine, gravibus, & justis causis adducta, hanc consuetudinem sub altera specie communicandi approbavit, & pro lege habendam decrevit: quam reprobare, aut sine ipsius Ecclesiæ authoritate pro libito mutare non licet. Conc. Constant. Sess. 13.

Billuart *de Euch. dissert. 6., art. 2., §. 1., pag. 393.*
Franciscus Bonæ Spei *eod. tract. disp. 7., dub. 5., resol. 1., p. 146*
Cacheranus *de Euch. ut Sacr. lib. 2., c. 3., §. 6., n. 122., & seq. pag. 296., & seq.*
Cucch. *in Instit. Major. lib. 5., tit. 5., n. 81. in fin.*
Æstius *in 4. Sent. dist. 11., §. 7., pag. 147., & seq.*
Gammachæus *in 3. part. de Sacrif. Miss. cap. 10., pag. 504.*
Petra *ad Constit. Apost. to. 4., pag. 410., n. 10.*
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract. 14. dist. 4., qu. 7., n. 58.*
Suarez *in 3. par. disp. 71. ad qu. 80., art. 11. sect. 3., pag. 484.*
De Graffis *in Decis. Aur. par. 2., lib. 1., cap. 7., n. 21. in fin.*

CAPUT III.

Totum, & integrum Christum, ac verum Sacramentum sub qualibet specie sumi.

I. INsuper declarat, quamvis Redemptor Noster, ut antea dictum est, in suprema illa cœna hoc Sacramentum in duabus speciebus instituerit, & Apostolis tradiderit; tamen fatendum esse, etiam sub altera tantùm specie totum, atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi; Mat. 26. Marci 14. 1. Cor. 11. Supra cap. 1. c. Qui manducant. c. Invitat. cap. Singuli. de cons. Dist. 2. Supra Sess. 13 c. 3. & can. 3. de Sac. Eucharist.

Besomb. *de Sacram. cap. 1., art. 3., pag. 322.*
Vid. Author. relat. in Can. III. *præsentis Sessionis:*

II. ac propterea, quod ad fructum attinet, nulla gratia, necessaria ad salutem, eos defraudari, qui unam speciem solam accipiunt.

Contenson *de Euchar. dissert. 4., cap. 1., pag. 704.*
Cucch. *in Instit. Major. lib. 5., tit. 5., n. 82.*

Æstius

Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 11., §. 7., *pag.* 150.
Gammachæus *in* 3. *par. de Sacr. Miss. cap.* 13., *pag.* 506.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Euchar. cap.* 5., *art.* 5., *prop.* 2., *pag.* 456.
Silvius *in* 3. *par. qu.* 80., *art.* 12., *quæres* 2., *pag.* 228.
Suarez *in* 3. *par. disp.* 63., *sect.* 6., *pag.* 771.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 6., *qu.* 8., *punct.* 5., §. 6., *pag.* 1075.

CAPUT IV.

Parvulos non obligari ad Communionem sacramentalem:

I. Denique eadem Sancta Synodus docet, parvulos usu rationis carentes, nulla obligari necessitate ad sacramentalem Eucharistiæ Communionem:

Infra can. 4. Tit. 3.

Suarez *in* 3. *part. disp.* 69., *sect.* 2., *pag.* 842.
Vid. Author. relat. in Can. IV. *hujus Sessionis.*

II. siquidem, per Baptismi lavacrum regenerati, & Christo incorporati, adeptam jam filiorum Dei gratiam in illa ætate amittere non possunt:

Billuart *de Euchar. dissert.* 6., *art.* 1., §. 1., *pag.* 357.
Droit *de Re Sacram. lib.* 4., *qu.* 8., §. 1., *pag.* 437.
Simonet. *de Euch. disp.* 1., *art.* 6., *pag.* 156., & *disp.* 7., *art.* 2., *resp.* 2., *pag.* 255.

III. neque ideò tamen damnanda est antiquitas, si eum morem in quibusdam locis aliquando servavit: ut enim sanctissimi illi Patres sui facti probabilem causam pro illius temporis ratione habuerunt; ita certè, eos nulla salutis necessitate id fecisse, sine controversia credendum est.

Cacheranus *de Euch. ut Sacram. lib.* 2., *cap.* 3., §. 1., *pag.* 272.
Concina *de Euch. dissert.* 1., *cap.* 8., *qu.* 1., *pag.* 309.
Gotti *eod. tract. qu.* 4., *dub.* 2., §. 2., *pag.* 124.
Juvenin *de Sacram. dissert.* 4., *qu.* 6., *cap.* 1., *pag.* 226.

De Communione sub utraque specie, & Parvulorum.

CANON I.

Si quis dixerit, ex Dei præcepto, vel necessitate salutis omnes, & singulos Christi fideles utramque speciem sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti sumere debere, anathema sit.

Supra c. 1. Conc. Const. Sess. 13.

Billuart *de Euch. dissert.* 6., *art.* 2., §. 1., *pag.* 387.
Ægidius Coninch. *de Sacram. ad qu.* 80., *art.* 12., *dub. unic. pag.* 334.
Concin. *de Euch. dissert.* 1., *cap.* 9., *qu.* 8., *pag.* 322.

Cucch.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 5., *n.* 82.
Du-hamel *in Th. tract. de Euch. lib.* 3., *diss.* 3., *cap.* 3., *pag.* 362.
Ferrari *in Biblioth. Can. verb.* Eucharistia, *n.* 43., *pag.* 174.
Gammachæus *in* 3. *part. de Sacrif. Miss. cap.* 13., *pag.* 501.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. cap.* 17. *pag.* 568., & *to.* 8. *eod. tract. cap.* 5., *pag.* 606.
Juvenin *de Sacram. dissert.* 4., *qu.* 9., *art.* 1., §. 2., *pag.* 262.
Mezger *de Sacr. Commun. art.* 2., §. 1., *pag.* 300.
Silvius *in* 3. *part. qu.* 80., *art.* 12., *vers.* Quæritur primò *p.* 325.
Tournely *de Sacram. Euch. qu.* 6., *art.* 2., *concl. unic.*, *pag.* 282.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 6., *qu.* 8., *punct.* 6., *pag.* 2048., & *seq.*

CANON II.

Si quis dixerit, sanctam Ecclesiam Catholicam non justis causis, & rationibus adductam fuisse, ut laicos, atque etiam Clericos non conficientes, sub panis tantummodo specie communicaret; aut in eo errasse, anathema sit. Supra cap. 1. & Conc. Constantien. ibid.

Contenson *de Euch. dissert.* 4., *cap.* 1., *specul.* 2.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 12., §. 7., *pag.* 147.
Franciscus Bonæ Spei *de Euch. disp.* 4., *dub.* 5., *resol.* 2., *p.* 147.
Frassen *in Scot. Accad. de Comm. sub utr. spec. concl.* 2., *pag.* 578.
Gonet. *de Euch. disp.* 9., §. 1., *pag.* 316.
Gotti *eod. tract. qu.* 4., *dub.* 6., §. 3., *pag.* 148.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. cap.* 17., *pag.* 568.
Isambert. *to.* 11. *in* 3. *part. disp.* 7. *ad qu.* 80., *art.* 4., *pag.* 653.
Labat *de Euch. disp.* 5., *dub.* 3., *pag.* 703.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. lib.* 11. *de Sacram. Euch. cap.* 5., *art.* 5., *prop.* 11., *pag.* 428.
Paullus à Lugduno *in Th. to.* 6. *de Euch. diss.* 3., *qu.* 7., *p.* 247.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 4., *pag.* 410. *sub n.* 9.

CANON III.

Si quis negaverit, totum, & integrum Christum, omnium gratiarum fontem, & authorem, sub una panis specie sumi, quia, ut quidam falsò asserunt, non secundum ipsius Christi institutionem, sub utraque specie sumatur, anathema sit. Supra c. 3. & sess. 13 c 3. & can. 3. Conc. Constant. ibid.

Besomb. *de Sacram. cap.* 7., *art.* 4., *confect.* 2., *pag.* 384.
Bonaccin. *de Sacram. Euch. disp.* 4., *qu.* 3., *punct.* 5., *prop.* 2., *n.* 2., *pag.* 62.
Droit *de Re Sacram. lib.* 4., *cap.* 2., §. 3., *pag.* 443.
Gotti *de Euch. qu.* 4., *dub.* 6., §. 3., *pag.* 148.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Eucharistia an sub utraque specie.
De Marinis *to.* 11. *in* 3. *par. qu.* 80., *art.* 12., *cap.* 1., *pag.* 348.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. lib.* 11. *de Euch.*, *cap.* 5., *art.* 5., *prop.* 11., *pag.* 428.
Reiffenstuel *in Th. Mor. tract.* 14., *dist.* 4., *qu.* 7., *n.* 60.

Vitasse

Vitasse *in Tract. Theol. to.* 4. *de Augustiss. Euchar. Sacram. qu.* 3., *art.* 3. *de Euchar. necessit. assert.* 1., *pag.* 449.

CANON IV.

Sup. in princ. & c. 4.

Si quis dixerit parvulis, antequam ad annos discretionis pervenerint, necessariam esse Eucharistiæ Communionem, anathema sit.

Berti *de Theol. Discipl. lib.* 33., *cap.* 14., *thesi* 1., *pag.* 353.
Billuart *de Euch. disp.* 1., *art.* 1., §. 1., *pag.* 357.
Frassen *de Susceptore Euch. qu.* 1., *concl.* 1., *pag.* 568.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. c.* 22., *pag.* 645.
Isambert. *to.* 2. *in* 3. *par. ad qu.* 73. *disp.* 4., *art.* 2., *pag.* 142.
Juvenin *de Sacr. diss.* 4. *de Euch. ut Sacr. qu.* 9., *art.* 1., §. 2., *p.* 262.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 4., *cap.* 5. *sub n.* 1.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. lib.* 11. *de Sacram. Euch. cap.* 1., *art.* 5., *prop.* 1., *pag.* 353.
Simonet. *de Euch. disp.* 1., *art.* 6., *pag.* 156.
Silvius *in* 3. *part. qu.* 80., *art.* 9., *pag.* 320.
Vitasse *in tract. Theol. to.* 4. *de Augustiss. Euchar. Sacram. art.* 3., *sect.* 1., *assert.* 1., *pag.* 432.

Sup. Sess. 13. in fin Vide etiam inf. sess. 22. in Decreto ult.

Duos verò articulos aliàs propositos, nondum tamen excussos, videlicet: An rationes, quibus Sancta Catholica Ecclesia adducta fuit, ut communicaret laicos, atque etiam non celebrantes Sacerdotes, sub una tantùm panis specie, ita sint retinendæ, ut nulla ratione Calicis usus cuiquam sit permittendus: &, An, si honestis, & Christianæ charitati consentaneis rationibus concedendus alicui vel nationi, vel regno Calicis usus videatur, sub aliquibus conditionibus concedendus sit; & quænam sint illæ: Eadem Sancta Synodus, in aliud tempus, oblata sibi quamprimum occasione, examinandos, atque definiendos reservat.

Infr. Sess. 22.

DECRETUM DE REFORMATIONE.

PROŒMIUM.

Eadem Sacrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, ad Dei Omnipotentis laudem, & Sanctæ Ecclesiæ ornamentum, ea, quæ sequuntur, de Reformationis negotio in præsenti statuenda esse censuit.

Episcopi gratis, cùm Ordines conferant, tum dimissorias, & testimoniales litteras dent: pro quibus eorum ministri nihil prorsùs; Notarii autem, quod in Decreto præfinitum est, accipiant.

CAPUT I.

Quoniam ab Ecclesiastico Ordine omnis avaritiæ suspicio abesse debet;

Fagnan.

Fagnan. *in Cap.* Licet *de Pœnis n.* 3.
Lotter *de Re Benef. in Apparat. n.* 5.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 3., *vers.* Maximè.

II. nihil pro collatione quorumcumque Ordinum, etiam clericalis tonsuræ; * nec pro litteris dimissoriis, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia quacumque de causa, etiam sponte oblatum, Episcopi, & alii Ordinum collatores, aut eorum ministri, quovis prætextu accipiant.

Vide, quæ circa Simoniacos statuit S. Pius. V. in const. *Cum primùm.* 1566. Conc. II. Later. c. 1., & Lat. IV. c. 63. Chalced. c. 2. Brac. caren. 2. c. 3. Aurelian. 2. c. 3 & Tolen. 2. can. 3. c. sicut. Episcop. 1. qu. 1. & c. 1. de sim. De quibus Milevit. Concil. c. 14

Barbos. *de Offic.*, *& Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 7., *n.* 26.
* Cabassut *in Histor. Concilior. pag.* 378., *n.* 3.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 78., *n.* 4.
* Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 3., *cap.* 6., *n.* 1.
* Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopus quoad ordinationes.
* Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 5., *n.* 16.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 55.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. par.* 1., *cap.* 5., §. 6., *n.* 29.
Squillant. *de Oblig.*, *& Privil. Episc. par.* 2., *cap.* 19.

III. Notarii vero in iis tantum locis, in quibus non viget laudabilis consuetudo nihil accipiendi, pro singulis litteris dimissoriis, aut testimonialibus, decimam tantùm unius aurei partem accipere possint; dummodò eis nullum salarium sit constitutum pro officio exercendo;

Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, *& Ord. cap.* 7., *pag.* 156.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 9., *verb.* Simonia, *vers.* Amplia secundò.
Hallier *de Sacr. elect.*, *& Ord. par.* 1., *sect.* 7., *c.* 2., *art.* 7., *n.* 8.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Ordinatio per prætium.
Zerol. *in Prax. Episc. par.* 1., *verb.* Dimissoriæ, *vers.* Ad Septimum.

IV. nec Episcopo ex notarii commodis aliquod emolumentum ex eisdem Ordinum collationibus directè, vel indirectè provenire possit: tunc enim gratis operam suam eos præstare omninò teneri decernit:

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Ordo in genere, *n.* 28.
Murga *de Benef. qu.* 3., *n.* 1136.
Sbroz. *de Vicar. Episc. lib.* 2., *qu.* 42., *n.* 3.
Thomassin. *de Vet.*, *& Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 3. *lib.* 1., *cap.* 60., *n.* 7.

V. contrarias taxas, ac statuta, & consuetudines, etiam immemorabiles, quorumcumque locorum, quæ potius abusus, & corruptelæ simoniacæ pravitati faventes, nuncupari possunt, penitus cassando, & interdicendo:

Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 11., *cap.* 27., *n.* 23.
Habert. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. to.* 4. *de Virtut. Religion. cap.* 8., *pag.* 639.

&, qui

VI. &, qui secus fecerint, tam dantes, quàm accipientes, ultra divinam ultionem, pœnas à jure inflictas ipso facto incurrant.

Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccles. par.* 2., *cap.* 9., *verb.* Simonia, *vers.* Amplia secundò.

CAPUT II.

I. QUùm non deceat eos, qui divino ministerio adscripti sunt, cùm Ordinis dedecore mendicare, aut sordidum aliquem quæstum exercere;

Alterius *de Censur. to.* 2., *disp.* 10., *cap.* 3., *pag.* 168.
Droit *de Re Sacr. lib.* 5., *qu.* 10., *pag.* 520.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 11. *de Cleric. Eccles. Ministr. sect.* 9., *n.* 1., *pag.* 265.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 45., *n.* 11.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 1., *consult.* 165., *n.* 5.
Ricciardel. *in Lyc. Eccles. cap.* 5., §. 8., *n.* 57.
Wiestner *in Instit. Canon. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 115.
Rota *Decis.* 294., *n.* 1. *coram Celso.*

II. compertumque sit, complures plerisque in locis ad sacros Ordines nullo fere delectu admitti, qui variis artibus, ac fallaciis confingunt se beneficium ecclesiasticum, aut etiam idoneas facultates obtinere: statuit Sancta Synodus, ne quis deinceps Clericus sæcularis, quamvis alias sit idoneus moribus, scientia, & ætate, ad sacros Ordines promoveatur, nisi prius legitimè constet eum beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad victum honestè sufficiat, pacificè possidere.

Bulla S. Pii V. 1568. quæ incip. *Romanus*, extenditur ad Clericos ... non professos, quæ tamen non ligat ... Societatis JESU, ... vita ... confirmata ... quia ... nihilominus Religiosi professi, uti ... Gregorius XIII Bulla *Ascendente*, ... & Gregorius XIV Bulla *Ecclesia* 1591

Barbos. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *cap.* 33., *n.* 151.
Barusius *in Torcul. Jur. resol.* 144., *n.* 19.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., §. 1., *n.* 12.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. c.* 13., *pag.* 424.
Hallier *de Sacr. Elect.*, & *Ordin. to.* 1., *par.* 1., *cap.* 2., *art.* 4., §. 6. *sub n.* 22. *lit.* D.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 12., *cap.* 9., *n.* 1.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 2., *respons.* 29., *n.* 45.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 3., *cons.* 2., *n.* 32., & *to.* 5. *cons.* 77. *n.* 15.
Squillant. *de Oblig. Cleric. par.* 2., *n.* 12.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 9., *cap.* 5., *n.* 13.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. cap.* 25., §. 8., *n.* 1., *vers.* Quòd primum.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 7., *n.* 4.
Rota *to.* 1., *in recent. Decis.* 348., *n.* 1., *par.* 19.

III. Id verò beneficium resignare non possit, nisi facta mentione, quod ad illius beneficii titulum sit promotus;

Antonel.

Antonel. *de Jur.*, *& Oner. Cleric. lib.* 1., *par.* 3., *c.*40., *n.* 2.
Chocchier. *de Permut. Benef. par.* 3., *cap.* 28., *n.* 1., *&* 8.
Habert. *in Th. Dog.*, *& Mor. to.* 7. *de Ordin. c.* 10., §. 4., *n.* 256.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Beneficiorum resignatio.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 8., *n.* 35.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 4. *discept.* 147., *n.* 10., *&* 19.
Rota *in Nuscana Canonicatus* 2. *Junii* 1745., §. Frustra *cor. De Canilliac.*
Ruben. *Manutentionis, seù Reintegrationis quoad Jus participandi* 10. *Decemb.* 1749., §. 3. *cor. Emin. Bussio*.

IV. neque ea resignatio admittatur, nisi constito, quod aliunde vivere commodè possit, & aliter facta resignatio nulla sit.
Chocchier. *ad Regul.* xliv. *Cancellar. n.* 9.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 9. *sub n.* 10. *vers.* Excipitur.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 3., *n.* 71.
Rosa *de Exequut. Lit. Apost. par.* 1., *cap.* 15., *n.* 4.
Saminiat. *to.* 2. *Controv.* 187., *n.* 4.
Rota *to.* 1. *Decis.* 128., *n.* 3. *coram Cerro*.
Cor. Kaunitz *to.* 2., *Decis.* 112., *n.* 2., *to.* 1., *& dec.* 147., *n.* 1.
Valentina *Resignationis* 27. *Junii* 1746., §. 3., *&* 4. *coram Rever. Molino*.

V. Patrimonium verò, vel pensionem obtinentes ordinari posthac non possint, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum;
Vide Bullam Innocentii XII. *Speculatores* an. 1694.
Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *c.* 3., §. 2., *pag.* 262.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Ordines majores.
De Gonteriis *in Conc. Prov. Avenion. cap.* 6., *pag.* 141.
Habert. *in Th. Dog.*, *& Mor. to.* 7. *de Ord. c.* 10., §. 4., *pag.* 252.
Pasqualig. *Qu. Moral. Can.* 121., *n.* 1.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 324.
Squillant *de Oblig.*, *& Privil. Episc. par.* 2., *cap.* 9., *n.* 2.
Rota *Decis.* 195., *n.* 3., *& decis.* 186., *n.* 4. *cor. Remboldo*.

VI. eo quoque prius prospecto, patrimonium illud, vel pensionem verè ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint:
Barbos. *de Offic.*, *& Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 19., *n.* 8.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 2., *n.* 21.

VII. atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus possint; donec beneficium ecclesiasticum sufficiens sint adepti; vel aliunde habeant, unde vivere possint:
c. Non liceat. e Episcopus. cap. Cum secundum. & c. Tuis. de præb. cap. Si Episcopus. eod. in vi. Conc. Later sub. Alex. III. part. 1. cap. 9.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 2., *cap.* 2., *n.* 34.
Cenedo *Qu. Canon.* 11., *n.* 1.
Gratian. *Discept. Forens. cap.* 159., *n.* 2.
Habert. *in Th. Dog.*, *& Mor. to.* 7. *de Ord. c.* 10., §. 4., *pag.* 256.

De Marinis *Resol. Jur. lib.* 2., *cap.* 48., *n.* 1.
Milaz. *Assert. Jur. to.* 1., *ass.* 25., *n.* 32., & 33., & *ass.* 26. *n.* 2.
Paulut. *Dissert. Legal.* 5., *n.* 28., *to.* 15.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 5., §. 8., *n.* 83.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. cap.* 26., §. 13.
Rota *Decis.* 55., *n.* 17. *post Lotter de Re Benef.*
In Recent. Decis. 224., *n.* 13., & *decis.* 439., *n.* 1., *par.* 14.
Firmana, seù Camerinen. *Patrimonii Sacri* 19. *Januar.* 1736. §. 7. *cor. Reverendiss. Paracciano.*
Imolen. *Nullitatis Contractus* 2. *Jul.* 1738. §. Certum *cor. Em. Bussio*
S. C. C. *in Fanen. Patrimonii Sacri*, & *Missarum* 21. *Aug.* 1740

VIII. antiquorum canonum pœnas super his innovando.
Alterius *de Censur. to.* 2., *disp.* 10., *cap.* 3., *pag.* 168.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 7. *de Ord. pag.* 254.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 3., *resp.* 61., *n.* 7.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 2., *discept.* 42., *n.* 6.
Rota *in Romana Pecuniaria* 22. *Mart.* 1751. *cor. Rever. Molino.*

Ratio distributiones quotidianas augendi praescribitur: illae, quibus debentur, non servientium contumacia punitur.

CAPUT III.

I. Quùm beneficia ad divinum cultum, atque ecclesiastica munia obeunda sint constituta; ne qua in parte minuatur divinus cultus, sed ei debitum omnibus in rebus obsequium praestetur;

c. fin. de reform. in 6.

Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 5., *n.* 3.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 111.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *cons.* 134., *n.* 9.

II. statuit Sancta Synodus in Ecclesiis, tam Cathedralibus, quam Collegiatis, in quibus nullae sunt distributiones quotidianae,

Infr sess. 21. de ref. c. 3.

Capon. *in Discept. For. to.* 2., *discept.* 123., *n.* 18.
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 2., §. 21., *n.* 4.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 67.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 10., *n.* 68.
Rota *Decis.* 458., *n.* 5. *cor. Pamphilio.*

III. vel ita tenues, ut verisimiliter negligantur, tertiam partem fructuum, & quorumcumque proventuum, & obventionum, tam dignitatum, quam canonicatuum, personatuum, portionum, & officiorum, separari debere; & in distributiones quotidianas converti,
Gibert. *in Jur. Can. to.* 1., *tit.* 22., *cap.* 6., *pag.* 189.
Lezzana *in Consult. Moral. to.* 4., *consult.* 45., *n.* 67.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 7., *vers.* De Distributionibus.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. to.* 3., *lib.* 2., *c.* 35., *n.* 9

Tondut.

Tondut. *Qu.*, & *Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 52., *n.* 2.
Vivian. *de Jurepatr. lib.* 14., *cap.* 15., *n.* 55.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 13., *n.* 2.
Rubeus *to.* 3. *recent. in Addit. ad Decis.* 576., *n.* 76., *par.* 4.
S. C. C. *in Zamoren. Unionis* 22. *Nov.*, & 20. *Dec.* 1738.

IV. quæ inter dignitates obtinentes, & cœteros divinis interessentes, proportionabiliter, juxta divisionem ab Episcopo, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegato, in ipsa prima fructuum deductione faciendam, dividantur:
Barbos. *de Canonic. dignit. cap.* 22., *n.* 14.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., §. 3. *sub n.* 24.
Lambertin. *in Instit. Eccl. instit.* 107., §. 7., *pag.* 775.
Marant. *Controv. Jur. resp.* 24., *n.* 25.
Moneta *de Distribut. Quotid. par.* 3., *qu.* 6., *n.* 28.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *consult.* 14., *n.* 4.
Sanctarel. *Var. Resol. qu.* 13., *n.* 2.
Rota *Decis.* 977., *n.* 4. *cor. Coccino.*
Cor. Ansaldo *to.* 4. *Decis.* 407., *n.* 23.
Cor. Caprara *to.* 2., *Decis.* 670., *n.* 10.

V. salvis tamen consuetudinibus earum Ecclesiarum, in quibus non residentes, seu non servientes, nihil, vel minus tertia parte percipiunt:
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 2., *lib.* 3., *c.* 34., *n.* 12.
Zecchius *de Reipubl. Eccl. inst. de Canonic. pag.* 182.

VI. non obstantibus exemptionibus, ac aliis consuetudinibus, etiam immemorabilibus, & appellationibus quibuscumque.
Tondut. *Qu.*, & *Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 102., *n.* 47., & *part.* 3., *cap.* 168., *n.* 6.
Rota *in Pampilonen. Beneficii de Allo* 13. *Februarii* 1705., §. Quia *cor. Cardin. Scotto.*

VII. Crescenteque non servientium contumacia, licet contra eos procedere, juxta juris, ac sacrorum canonum dispositionem. (Tof. sess. 23. de ref c. 1. c. Cum ad hoc & seq. de cler. non resid.)
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Distributiones quotidianæ.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. cap.* 19., §. 2., *n.* 7.

CAPUT IV.

Coadjutores curæ animarum quando sint assumendi. Ratio novas Parochias erigendi traditur.

I. Episcopi etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati in omnibus Ecclesiis Parochialibus, vel baptismalibus, in quibus populus ita numerosus sit, ut unus Rector non possit sufficere Ecclesiasticis Sacramentis ministrandis, & cultui divino peragendo; cogant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, sibi tot Sacerdotes ad hoc munus adjungere, quot sufficiant ad Sacramenta exhibenda, & cultum divinum celebrandum. (c. fin. de Eccl. ædif.)
Barbos.

Barbos. *de Off.*, & *Poteſt. Paroch. par.* 1., *cap.* 11., *n.* 4.
Capon. *Diſcept. For.* 36., *n.* 8., & 15., *to.* 1.
Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 3., *c.* 2., *n.* 1., & 7., *verſ.* Ex prædictis
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 41., *n.* 3.
Frances *Var. Reſol. cap.* 44., *n.* 121.
Gavant. *in Manual. Epiſc. verb.* Parochiæ *n.* 3.
Lambertin. *in Inſtit. Eccleſ. inſtit.* 94., *pag.* 160.
Leo *in Theſaur. For. Eccl. par.* 4., *cap.* 2., *n.* 68.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1. *qu.* 28., *n.* 28.
Murga *de Benef. qu.* 6., *n.* 9.
Ruger. *de Teſtam. Canon. lib.* 1., *diſp.* 2., *cap.* 5., *n.* 7.
Pilaja *Deciſ. Pontif. lib.* 1., *deciſ.* 7., *n.* 82.
Rota *in recent. Deciſ.* 484., *n.* 1., & 6., *par.* 1.
Cor. Anſaldo *to.* 4. *Deciſ.* 407., *n.* 9.
Cor. Card. Tanario *to.* 2., *Deciſ.* 204., *n.* 7.
Cor. Card. Creſcentio *to.* 1., *Deciſ.* 89., *n.* 7.
Conſtantien. *Parochialitatis*, *ſeù Reintegrationis Parochiæ* 3. *Julii* 1748., §. 10. *cor. Emin. Elephantutio.*
S. C. C. *in Theleſina* 18. *Februarii* 1758.

II. In iis verò, in quibus ob locorum diſtantiam, ſive difficultatem Parochiani ſine magno incommodo ad percipienda Sacramenta, & divina officia audienda accedere non poſſunt, novas parochias, etiam invitis Rectoribus,
Barboſ. *de Offic.*, & *Poteſt. Epiſc. par.* 3., *alleg.* 68., *n.* 1.
Clericat. *de Benef. diſcord.* 89., *n.* 10.
Fagnan. *in C.* Ad Audientiam quod eſt prim. *de Eccl. ædif. n.* 29.
Murga *de Benef. qu.* 6., *n.* 16.
Ugolin. *de Off.*, & *Poteſt. Epiſc. par.* 2., *c.* 53. *ſub n.* 2. *verſ.* Item
Rota *coram Martino Andrea deciſ.* 59., *n.* 3.
Cor. Card. Falconerio *in. tit. fin. de Miſcellan. deciſ.* 34. *ſub n.* 7.

III. juxta formam Conſtitutionis Alexandri III., quæ incipit, *Ad Audientiam*, conſtituere poſſint.

c. Ad audientiam de Eccl. ædif.

Amoſtaz *de Cauſ. Piis lib.* 5., *cap.* 4., *n.* 1.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 1., *cap.* 2., *n.* 8.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 6., *n.* 81. *cum ſeqq.*
Fuſcus *de Viſit. lib.* 2., *cap.* 2., *n.* 22.
Paulut. *in Juriſprud. Sacr. to.* 2., *tract.* 11., *cap.* 1. *ſub n.* 6.
Tondut. *Qu.*, & *Reſol. Benef. par.* 1., *cap.* 56., *n.* 8.
Valenzuel. *to.* 1. *Conſil.* 45., *n.* 5.
Rota *to.* 2. *Deciſ.* 221., *n.* 25. *cor. Criſpo.*
Æſina *Parochialis* 28. *Aprilis* 1752. §. 5. *cor. Em. Elephantutio*
S. C. C. *in Firmana Diſmembrationis* 15. *Decembris* 1759.

IV. Illis autem Sacerdotibus, qui de novo erunt Eccleſiis noviter erectis præficiendi, competens aſſignetur portio arbitrio Epiſcopi ex fructibus, ad Eccleſiam matricem quòmodo-

modocumque pertinentibus: &, si necesse fuerit, compellere possit populum ea subministrare, quæ sufficiant ad vitam dictorum Sacerdotum sustentandam: quacumque reservatione generali, vel speciali, vel affectione, super dictis Ecclesiis, non obstantibus. Neque hujusmodi ordinationes, & erectiones possint tolli, nec impediri, ex quibuscumque provisionibus, etiam vigore resignationis, aut quibusvis aliis derogationibus, vel suspensionibus.

Barra *Controv. For.* 52. *sub n.* 16., *vers.* Non obstant.
Bellet. *in Disquisit. Cleric. par.* 1. *de Cler. debit.* §. 14., *n.* 7.
Guttierez *Practic. Qu. lib.* 1., *qu.* 17., *n.* 15.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 28., *vers.* Posset.
Thomassin. *de Nov.*, *& Vet. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 1., *lib.* 2., *cap.* 26., *n.* 4.
Zerol. *in Prax. Epis. par.* 1., *verb.* Parochia, *vers.* Ad sextum.

CAPUT V.

Possint Episcopi facere uniones perpetuas in casibus à jure permissis.

I. Ut etiam Ecclesiarum status, ubi sacra Deo officia ministrantur, ex dignitate conservetur; possint Episcopi, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati, juxta formam juris, sine tamen præjudicio obtinentium, facere uniones perpetuas quarumcumque Ecclesiarum Parochialium, & Baptismalium, & aliorum beneficiorum curatorum, vel non curatorum cum curatis propter earum paupertatem, & in cæteris casibus a jure permissis,

c. Sicut unire de excess. Prælator. Conc. Later. sub Leone X. s. ss 9. de ref cu riæ, & inf. sess. 24. de ref. cap. 13. supra sess. 14. cap. 6. de reform.

Chocchier. *ad Regul.* VIII. *Cancell. gloss.* 1. *sub n.* 19.
Cirin. *in Nex. Eccl. Jurisd. cap.* 6., *n.* 221.
Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 3., *cap.* 2. *sub n.* 10.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 12. *sub n.* 11., *vers.* Præterea.
Fagnan. *in Cap.* Sicut unire *de Excessib. Prælator. n.* 31.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 70.
Lezzana *Consult. Mor.* 45., *n.* 62., *to.* 4.
Moneta *de Commut. Ultim. Volunt. cap.* 11., *n.* 325.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 5., §. 8., *n.* 208.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 8., §. 1., *n.* 32., *&* §. 2., *n.* 22.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 3., *decis.* 1., *n.* 25.
Rota *Decis.* 277., *n.* 21., *to.* 2. *coram Crispo.*
Burgen. *Beneficii de Huerta* 3. *Febr.* 1744., §. 21., *cor. Rev. De Canilliac*, *&* 4. *Decemb. ejusd. anni*, §. 3. *cor. Rev. Molino.*
S. C. C. *in Leopolien. Unionis* 1. *Septembris* 1736.

II. etiamsi dictæ Ecclesiæ, vel beneficia essent generaliter, vel specialiter reservata, aut qualitercumque affecta.

Barbos. *de Off.*, *& Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 66., *n.* 29.
Ciarlin. *Controv. Foren. lib.* 2., *cap.* 204., *n.* 8.

Engel

Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 12. *sub n.* 13., *vers.* In Session XXI.
Gratian. *Discept. Foren. to.* 2., *cap.* 278., *n.* 5., & 8.
Rota *Decis.* 837., *n.* 6. *cor. Manzanedo.*
Cor. Rembaldo *Decis.* 341., *n.* 7.

III. Quæ uniones etiam non possint revocari, nec quoquo modo infringi vigore cujuscumque provisionis, etiam ex causa resignationis, aut derogationis, aut suspensionis.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Beneficiorum unio.

c. Unio in fin. 17 qu. 3. c. & temporis, cum seq. 16. qu. 1.

Imperitis Parochis Vicarii, assignata parte fructuum, deputentur: in scandalo perseverantes privari beneficiis possint.

CAPUT VI.

I. Quia illitterati, & imperiti parochialium Ecclesiarum Rectores sacris minus apti sunt officiis, & alij, propter eorum vitæ turpitudinem, potius destruunt, quam ædificant; Episcopi, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati, eisdem illiteratis, & imperitis, si aliàs honestæ vitæ sint,

c. Illiteratos 36. Dist. c. Nisi cum pridem de renun. c. 1. 38. Dist. c. Cum ex eo de electione in 6. Conc. Tolet. VIII. can. 8.

Barbos. *in Jur. Eccl. Univ. lib.* 3., *cap.* 11., *n.* 12.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 6. *sub n.* 2.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Coadjutor *in Addit. n.* 15.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 4. *de Virtut. Religion. cap.* 8., *pag.* 647.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 3., *cap.* 9., *n.* 21.
Passerin. *de Homin. Stat. to.* 1., *qu.* 185., *art.* 4., *n.* 528.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 3., *c.* 86., *n.* 11
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *cap.* 54., *n.* 2.
Zerol. *in Prax. Episc. par.* 1. *verb.* Parochia, *vers.* Ad septimum.

II. Coadjutores aut Vicarios pro tempore deputare, partemque fructuum eisdem pro sufficienti victu assignare, vel aliter providere possint, quacumque appellatione, & exemptione remota.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 2., *cap.* 4., *n.* 11.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 5., *cap.* 2. *n.* 3.
Clericat. *de Benef. discord.* 28., *n.* 15., & *discord.* 44., *n.* 20.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 7.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 3., *n.* 257.
Pasqualig. *Qu. Moral. Canon. Centur.* 4., *qu.* 373., *n.* 4.
Pastor *de Benef. Eccles. lib.* 3., *tit.* 30., *n.* 6.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 22., *n.* 8.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1.. *decis.* 7. *sub n.* 84.

III. Eos verò, qui turpiter, & scandalosè vivunt, postquam præmoniti fuerint, coerceant, ac castigent; &, si adhuc incorrigibiles in sua nequitia perseverent, eos beneficiis, juxta sacrorum canonum Constitutiones, exemptione, & appellatione quacumque remota, privandi facultatem habeant.

c. Quia frater 7. q. 1. c. Ut clericor., & seq. de vit., & honestat. cleric.
c. Felicis de pœnis. in 6., & Clem. Multor. de pœnis.

Bellet,

Bellet. *in Disquisit. Cleric. par.* 3. *de pœn. Cler.* §. 53., *n.* 6.
Genuens. *in Prax. cap.* 65., *n.* 2.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Parochus, ejusque obligationes.
Leuren. *de Vicar. Episc. cap.* 3., *qu.* 343., *n.* 1.
Passerin. *de Homin. Stat. to.* 1., *qu.* 185., *art.* 4., *n.* 70.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 2., *adnot.* 4., §. 1., *n.* 23.
Rota *to.* 1. *recent., Decis.* 258., *n.* 45., *par.* 19.
S. C. C. *in Burgi S. Domnini Parochialis* 6. *Maij* 1737.

CAPUT VII.

Episcopi transferant beneficia ex Ecclesiis, quæ nequeunt restaurari: alias verò reparari curent: quid in hoc servandum sit.

I. QUùm illud quoque valde curandum sit, ne ea, quæ sacris ministeriis dicata sunt, temporum injuria obsolescant, & ex hominum memoria excidant; Episcopi, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati, transferre possint beneficia simplicia, etiam juris patronatus, ex Ecclesiis, quæ vetustate, vel aliàs collapsæ sint, & ob eorum inopiam nequeant instaurari, vocatis iis, quorum interest, in matrices, aut aliàs Ecclesias locorum eorumdem, seu viciniorum, arbitrio suo; atque in eisdem Ecclesiis erigant altaria, vel capellas sub eisdem invocationibus; vel in jam erecta altaria, vel capellas transferant cum omnibus emolumentis, & oneribus prioribus Ecclesiis impositis.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Ecclesia, *n.* 12.
Gratian. *Discept. Forens. to.* 1. *cap.* 73., *n.* 9.
Lezzana *in Consult. Mor. to.* 4., *cons.* 45., *n.* 64.
Marant. *in Controv. Jur. resp.* 73., *n.* 50., *par.* 4.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 3., *pag.* 303., *n.* 26.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2. *c.* 3. *sub n.* 33., *vers.* Ad extremum

c. 1. & c. pen. de Eccl. ædif. vel repar. Infra c. 8. & supra sess. 7. c. 8. de refor.

II. Parochiales verò Ecclesias, etiamsi juris patronatus sint, ita collapsas refici, & instaurari procurent ex fructibus, & proventibus quibuscumque ad easdem Ecclesias quomodocumque pertinentibus;
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 64., *n.* 8.
Clericat. *de Sacrif. Miss. decis.* 44., *n.* 10.
Crispin. *de Visit. Pastoral. par.* 2., §. 13., *n.* 7.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 44., *n.* 5.
Piton. *de Contr. Patr. to.* 1., *alleg.* 30., *n.* 19., & *to.* 2., *all.* 100., *n.* 174
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 1.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 3., *lib.* 2., *cap.* 36., *n.* 8.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 18., §. *unic.*, *n.* 12.
S. C. C. *in Bossanen. Reparationis Ecclesiæ Parochialis* 25. *Februarii*, & 11. *Martii* 1741.

III. qui si non fuerint sufficientes, omnes patronos, & alios,

fructus aliquos ex dictis Ecclesiis provenientes, percipiunt; aut in illorum defectum, parochianos omnibus remediis opportunis ad prædicta cogant, quacumque appellatione, exemptione, & contradictione remota.

Amostaz *de Caus. Piis lib. 6., cap. 6., n.* 20.
Clericat. *de Benef. discord. 99., n.* 15.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 48., *n.* 9.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 10., *n.* 16.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Ecclesia, *n.* 15.
Lambertin. *in Instit. Eccles. instit.* 100., *pag.* 487.
Mansius *Consult.* 248., *n.* 11., *to.* 3.
Marta *de Jurisd. par.* 2., *cap.* 48., *n.* 10.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 60., *n.* 7.
Cortiada *Decis.* 180., *n.* 1., *to.* 3.
Rota *to.* 4., *Decis.* 407.; *n.* 29. *cor. Ansaldo.*
Cor. Crispo *to.* 1., *Decis.* 7., *n.* 9.
Constantien. *Unionis 7. Martii* 1738., §. 1. *cor. Rev.* DeCanilliac.
Viterbien. *Contributionis*, & *Expensarum* 15. *Junii* 1745., §. 10. *cor. Emin. Elephantutio.*
Urbevetana *Restaurationis Ecclesiæ* 5. *Martii* 1752., §. 5. *cor. Vicecomite.*

IV. Quod si nimia egestate omnes laborent; ad matrices, seu viciniores Ecclesias transferantur,

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 2., *cap.* 2., *n.* 21.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Ecclesia Parochialis.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 73.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *cons.* 70., *n.* 9.

V. cum facultate tam dictas Parochiales, quam alias Ecclesias dirutas, in profanos usus, non sordidos, erecta tamen ibi Cruce, convertendi.

Fagnan. *in Cap.* Quùm ad Monasterium *de Stat. Monachor. n.* 71.
Frances *de Eccles. Cathed. cap.* 26., *n.* 267.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 26., *n.* 22.
Genuens. *in Prax. cap.* 54., *n.* 2., & 7.
Moneta *de Commut. Ult. Volunt. cap.* 8., *n.* 330.

Monasteria commendata, in quibus non viget regularis observantia, & beneficia quæcumque quotannis ab Episcopis visitentur.

CAPUT VIII.

I. QUæcumque in Diœcesi ad Dei cultum spectant, ab Ordinario diligenter curari, atque iis, ubi oportet, provideri æquum est: propterea commendata monasteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, & Præposituræ nuncupatæ, in quibus non viget Regularis observantia, nec non beneficia, tam curata, quàm non curata, sæcularia, & regularia qualitercumque commendata, etiam exempta, ab Episcopis,

copis, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegatis, annis singulis visitentur;

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Visitatio Episcopi *n.* 19., & 22.
Marescot. *Var. Resol. lib.* 2., *cap.* 15., *n.* 7.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 1. *lib.* 3., *cap.* 40., *n.* 2.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. cap.* 49., §. 5., *n.* 4.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 12., *n.* 53.
Rota *to.* 1., *Decis.* 709., *n.* 39., *par.* 3. *coram Molines.*
Tuden. *Jurisdictionis super Manutentione* 11. *Martii* 1735., §. Hæc *cor. Emin. Crescentio.*
Auximana *Manutentionis* 5. *Maii* 1745., §. 17. *cor. Emin. Elephantutio.*

II. curentque iidem Episcopi congruentibus remediis, etiam per sequestrationem fructuum, ut, quæ renovatione indigent, aut restauratione, reficiantur;

Supra sess. 7. de refor. c. 8. & infra sess. 24. c. 9. & sess. ult. de regul. c. 20. Conc. Tarracon. I. cap. 7. & Conc. Bracaren. II. c. 1.

Daniel. de Nobil. *Disput.* 26., *n.* 1., *to.* 1.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 2., *n.* 16.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Episcopus quoad Regulares exemptos.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 21.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 2. *lib.* 3., *cap.* 20. *sub n.* 12.

III. & cura animarum, si qua illis, vel eorum annexis immineat, aliaque debita obsequia recte exerceantur:

Azor. *in Instit. Mor. par.* 2., *lib.* 3., *cap.* 40., *lit.* B.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 579., *n* 13.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 5.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 2., *adnot.* 24., *n.* 10.
Rota *to.* 1., *Decis.* 6., *n.* 15. *cor.* SS. D. N. CLEMENTE XIII.

IV. appellationibus quibuscumque, privilegiis, consuetudinibus, etiam immemorabili tempore præscriptis, conservatoriis, judicum deputationibus, & eorum inhibitionibus non obstantibus.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 17., *n.* 13.
Forti *de Judice Conservator. art.* 4. *sub. n.* 15.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 7., *cons.* 8., *n.* 12.
Rota *in d. Decis.* 6., *n.* 23.

V. Et, si in eis vigeret observantia Regularis, provideant Episcopi paternis admonitionibus, ut eorum Regularium Superiores juxta eorum Regularia instituta debitam vivendi rationem observent, & observari faciant, & sibi subditos in officio contineant, ac moderentur.

Infr. sess. ult. d. c.

Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 15., *n.* 56.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 74.

Piasec, *in Prax. Episc, par.* 2., *cap.* 3., *n.* 45.
Rota *to* 2., *Decis.* 143., *n.* 8. *cor. Kaunitz.*

VI. Quod si admoniti, intra sex menses eos non visitaverint, vel correxerint; tunc iidem Episcopi, etiam ut delegati Sedis Apostolicæ, eos visitare possint, & corrigere, prout ipsi Superiores possent, juxta eorum instituta: quibuscumque appellationibus, privilegiis, & exemptionibus penitus remotis, & non obstantibus.

Lezzana *in Consult. Mor, to,* 4., *consult.* 45., *n.* 65.
De Graffis *Decis. Aur. par,* 1., *lib.* 3., *cap.* 5. *sub n.* 141.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 28.

CAPUT IX.

Quæstorum eleemosynarum nomen, & usus tollitur. Indulgentias, & spirituales gratias Ordinarii publicent. Duo de Capitulo eleemosynas gratis accipiant.

Conc. Lateran. cap. 61. sub Innoc. III. c. Cum ex eo de pœnit. & rem.
Clem. Abusionibus eod. tit. & infra sess. ult. in decreto de Indulg. & supra sess 5. cap. 2. de refor.

I. Qùm multa à diversis antea Conciliis, tam Lateranensi, ac Lugdunensi, quam Viennensi, adversus pravos eleemosynarum Quæstorum abusus remedia, tunc adhibita, posterioribus temporibus reddita fuerint inutilia; potiusque eorum malitia ita quotidie magno fidelium omnium scandalo, & quærela excrescere deprehendatur, ut de eorum emendatione nulla spes amplius relicta videatur: statuit, ut posthac in quibuscumque Christianæ religionis locis eorum nomen, atque usus penitus aboleatur;

Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 529. *sub n.* 4., *vers.* Dolosas
Fagnan. *in Cap.* Qùm ex eo *de Pœnit.*, & *remiss. n.* 19.
Fuscus *de Visit, lib.* 2., *cap.* 30., *n.* 35.
Genuens. *in Prax. cap.* 88., *n.* 14.
Nicol. *in Elucubr. Canon. to.* 2., *lib.* 5., *tit.* 39., *n.* 71.
Pax Jordan. *in Elucubr, to.* 1., *lib.* 6., *tit,* 1., *n.* 90.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 94., *n.* 3.
Zerol. *in Prax. Episc. par,* 1., *verb.* Quæstores.
Tristany *Decis. Cathalon.* 31. *sub n.* 162., *vers.* Et licet S. C.
Rota *Decis.* 282., *n.* 2., & *Decis.* 509., *n.* 1. *coram Coccino.*

II. nec ad officium hujusmodi exercendum ullatenus admittantur: non obstantibus privilegiis, Ecclesiis, Monasteriis, piis locis, & quibusvis cujuscumque gradus, status, & dignitatis personis, concessis, aut consuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Barbos. *de Offic.*, & *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 109., *n.* 2.
Leo *in Thes. For. Eccl. par.* 1., *c.* 7. *sub n.* 30., *vers.* Questorumque
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *consult.* 12., *n.* 12.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. cap.* 8., §. 4., *n.* 6.

III. Indulgentias verò, aut alias spirituales gratias, quibus non ideo Christi fideles decet privari, deinceps per Ordinarios locorum, adhibitis duobus de Capitulo, debitis temporibus populo publicandas esse decernit; Barb.

Barbos. *de Offic.*, & *Potest. Paroch. par.* 1., *cap.* 16., *n.* 19.
Clericat. *de Benef. discord.* 97., *n.* 2.
Gavant. *in Manual, Episc. verb.* Indulgentiæ, *n.* 20.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 13., *cap.* 18.. *n.* 1.
Lauræa *in Epit, Canon. verb.* Indulgentia.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 54.

VI. quibus etiam eleemosynas, atque oblata sibi charitatis subsidia, nulla prorsus mercede accepta, fideliter colligendi facultas datur; ut tandem cœlestes hos Ecclesiæ thesauros non ad quæstum, sed ad pietatem exerceri, omnes verè intelligant. Vide Const. S. Pii V. *Etsi Dominici.* 1567.

Habert. *in Theol, Dogm.*, & *Mor. to.* 6. *de Pœnit. in Append, de Indulgent.* §. 1., *pag.* 404.
Leo *in Thes. For. Eccl. par.* 1., *c.* 7. *sub n.* 30., *vers.* Et ut majori.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 3., *lib.* 1., *cap.* 74. *sub n.* 13.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 50.

Indictio futuræ Sessionis.

Sacrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, statuit, & decrevit proximam futuram Sessionem habendam, & celebrandam esse feria quinta, post octavam festi Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit decimaseptima mensis Septembris proximè futuri: Hoc tamen adjecto, quod dictum terminum, ac unicuique Sessioni in posterum præfigendum, ipsa Sancta Synodus, pro ejus arbitrio, & voluntate, sicuti rebus Concilii putaverit expedire, etiam in generali Congregatione, restringere, & prorogare liberè possit, & valeat. Idem supra sess. 9.

SESSIO VIGESIMASECUNDA,

Quæ est sexta

SUB PIO IV. PONT. MAX.

Celebrata die XVII. Septembris MDLXII.

Doctrina de Sacrificio Missæ.

SAcrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, ut vetus absoluta

Supra sess. 13. in princip.

soluta, atque omni ex parte perfecta de magno Eucharistiæ mysterio in Sancta Catholica Ecclesia fides, atque doctrina retineatur, & in sua puritate, propulsatis erroribus, atque hæresibus, conservetur; de ea, quatenus verum, & singulare sacrificium est, Spiritus Sancti illustratione edocta, hæc, quæ sequuntur, docet, declarat, & fidelibus populis prædicanda decernit.

De Institutione Sacrosancti Missæ Sacrificii.

CAPUT I.

I. Hæbr. 7. d.

QUoniam sub priori Testamento, teste Apostolo Paulo, propter Levitici sacerdotii imbecillitatem, consumatio non erat; oportuit, Deo, Patre misericordiarum, ita ordinante, sacerdotem alium secundum ordinem Melchisedech surgere, Dominum nostrum JESUM Christum, qui posset omnes quotquot sanctificandi essent, consummare, & ad perfectum adducere.

Colet *in Instit. Th. to. 5. de Euch. par. 2., c. 3., p. 776., & p. 781.*
Lambertin. *de Sacrif. Miss. sect 1., cap. 288., pag. 221.*

II. Hebr. 7. 2., & 10. c. Semel immolatus cum seq de consf. Dist. 2.

Is igitur Deus, & Dominus noster, etsi semel se ipsum in ara Crucis, morte intercedente, Deo Patri oblaturus erat, ut æternam illic redemptionem operaretur: quia tamen per mortem sacedotium ejus extinguendum non erat; in cœna novissima, qua nocte tradebatur, ut dilectæ sponsæ suæ Ecclesiæ visibile, sicut hominum natura exigit, relinqueret sacrificium, quo cruentum illud, semel in Cruce peragendum, repræsentaretur; ejusque memoria in finem usque sæculi permaneret; atque illius salutaris virtus in remissionem eorum, quæ à nobis quotidie committuntur, peccatorum applicaretur; Sacerdotem secundum ordinem Melchisedech se in æternum constitutum declarans Corpus, & Sanguinem suum sub speciebus panis, & vini Deo Patri obtulit;

Conc. Toletan. XII., c. 5. 1. Cor. 11.

Ps. 109. c. In calicem, & c. Accipite de consf. Dist. 2

Berti *de Theol. Discipl. lib. 27., c. 7., prop. 3., pag. 338.*
Concina *de Sacrif. Miss. cap. 2., §. 1., pag. 417.*
Æstius *in 4. Sent. dist. 12., §. 11., pag. 165.*
Frassen *in Scot. Accad. de Sacr. Miss. qu. 2., concl. 3., pag. 603.*
Gibert. *in Jur. Canon. to. 5. de Sacram., tit. 5. de Euch. quatenus est Sacrif. sect. 1., n. 5.*
Gotti *de Sacrif. Miss. qu. 1., dub. 1., §. 3., pag. 167.*
Habert. *in Theol. Dog., & Mor. to. 8. de Euch. pag. 573.*
Juvenin *de Sacram. dissert. 5., qu. 1., c. 2., art. 1., §. 1., pag. 276.*
Pasqualig. *de Sacrif. Nov. Leg. to. 1., tract. 1., qu. 21., n. 1., 31., n. 4., & qu. 44., n. 7.*
Adamus Tanner. *de Euch., & Miss. qu. 9., dub. 1., pag. 1274.*
Themud. *Decis. Olysipon. 45., n. 16.*

ac

III. ac sub earumdem rerum symbolis, Apostolis, quos tunc novi Testamenti Sacerdotes constituebat, ut sumerent, tradidit;

Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Euch. par.* 2., *cap.* 3., *pag.* 583.

IV. & eisdem, eorumque in Sacerdotio successoribus, ut offerrent, præcepit per hæc verba: Hoc facite in meam commemorationem: uti semper Catholica Ecclesia intellexit, & docuit; Matth. 26. Lucæ 22.

Antoin. *de Miss. Sacrif. cap.* 3., *pag.* 489.
Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. tit.* 7. *de mater.*, *& form. Euch. verb.* Ex SS. Canonibus.
Franciscus Bonæ Spei *de Sacrif. Miss. dub.* 4., *pag.* 156.
Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *cap.* 3., *qu.* 4., *p.* 247., *& p.* 358.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1. *sub n.* 2., *vers.* Quoniam
Gonet. *to.* 5. *de Sacrif. Miss. disp.* 11., *n.* 14. *cum seqq.*
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. de Sacram. Ord. cap.* 1., *art.* 1., *pag.* 455., *& art.* 7., §. 1., *pag.* 474.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 4., *tit.* 1., *n.* 1.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. to.* 3., *par.* 5., *tit.* 41., *n.* 10., *&* 39
Silvius *in* 3. *par. qu.* 83., *art.* 1., *qu.* 1., *pag.* 337.
Simonet. *de Euch. disput.* 8., *art.* 2., §. 2., *pag.* 268.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 6., *qu.* 11., §. 8., *pag.* 1247., *& seq.*

V. nam celebrato veteri Pascha, quod in memoriam exitus de Ægypto multitudo filiorum Israel immolabat, novum instituit Pascha, se ipsum ab Ecclesia per Sacerdotes sub signis visibilibus immolandum in memoriam transitus sui ex hoc mundo ad Patrem, quando per sui Sanguinis effusionem nos redemit, eripuitque de potestate tenebrarum, & in regnum suum transtulit. Exod. 13. Col. 1.

Cacheran. *de Euch. ut Sacr. cap.* 2., §. 5., *n.* 102., *pag.* 402.
Habert. *in Th. Dog.*, *& Mor. to.* 5. *de Euch. ut Sacrif. c.* 4., *p.* 683.
Pasqualig. *de Sacrif. Nov. Leg. tract.* 1., *qu.* 44., *n.* 11., *& qu.* 45. *n.* 4.

VI. Et hæc quidem illa munda oblatio est, quæ nulla indignitate, aut malitia offerentium inquinari potest:

Pasqualig. *de Sacrif. Nov. Leg. to.* 1., *tract.* 1., *qu.* 57., *n.* 5.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 8., *c.* 1., §. 3., *n.* 5., *p.* 347
Petra *ad Constit. Apost. to.* 4., *pag.* 39., *n.* 62.
Themud. *Decis. Olysipon.* 45., *n.* 12.

VII. quam Dominus per Malachiam nomini suo, quod magnum futurum esset in gentibus, in omni loco mundam offerendam prædixit: Malac. 1.

Berti *de Theol. Discipl. lib.* 33., *cap.* 19., *prop.* 3., *pag.* 411.
Billuart. *de Euch. dissert.* 8., *art.* 1., *pag.* 460.
Concina *de Sacrif. Miss. cap.* 2., §. 1., *pag.* 417., *& seq.*
Frassen *in Scot. Accad. de Sacrif. Miss. qu.* 1., *concl. unic.*, *pag.* 594.

Gam-

Gammachæus *in 3. par. de Sacrif. Miss. cap.* 3., *pag.* 459.
Juvenin *de Sacram. disser.* 5., *qu.* 1., *cap.* 2., *art.* 1., §. 2., *pag.* 279.
Merbesius *de Sacrif. Miss. qu.* 3., *pag.* 370.
Mezger *eod. tract. art.* 1., §. 3., *pag.* 311.

VIII. & quam non obscurè innuit Apostolus Paullus Corinthiis scribens, quùm dicit: Non posse eos, qui participatione mensæ dæmoniorum polluti sint, mensæ Domini participes fieri: per mensam altare utrobique intelligens.

1. Cor. 10. d. c. Non satis 34 q. 1

Boucat *de Sacram. Euch. dissert.* 3., *art.* 4., §. 2.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 12., §. 11., *pag.* 165.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Euch. cap.* 6., *art.* 1., *prop.* 1., *pag.* 475.
Suarez *in* 3. *par. disp.* 74., *sect.* 1., *pag.* 903.
Tanner *de Euch.*, & *Miss. qu.* 9., *dub.* 1., *pag.* 1273.
Tournely *de Sacram. Euch. qu.* 1., *art.* 1., *pag.* 7.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 6., *qu.* 3., §. 17., *pag.* 1118.

IX. Hæc denique illa est, quæ per varias sacrificiorum, naturæ, & legis tempore, similitudines figurabatur; utpote quæ bona omnia per illa significata, velut illorum omnium consummatio, & perfectio complectitur.

Gen. 4., & 22. Lev. 1. 3., & 3. alibi.

Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. ut Sacrif. cap.* 5., *pag.* 695. *in fin.*
Suarez *in* 3. *par. disp.* 74., *sect.* 2., *p.* 909. & *disp.* 76., *sect.* 2., *p.* 938.

Sacrificium Missæ est propitiatorium tam pro vivis, quam pro defunctis.

CAPUT II.

I. Et quoniam in divino hoc sacrificio, quod in Missa peragitur, idem ille Christus continetur, & incruente immolatur, qui in ara Crucis semel se ipsum cruentè obtulit;

Hebr. 9.

Billuart *de Euch. dissert.* 8., *art.* 2., *pag.* 480.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 12., §. 15., *pag.* 173.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. ut Sacrif. cap.* 5., *pag.* 692.
Simonet. *de Euch. disp.* 6., *art.* 3., *pag.* 275.
Suarez *in* 3. *part. disp.* 76., *sect.* 1., *pag.* 436.
Tanner *de Euch.*, & *Miss. qu.* 9., *dub.* 2., *pag.* 1290.

II. docet Sancta Synodus, sacrificium istud verè propitiatorium esse,

Mezger *de Sacrif. Miss. art.* 1., §. 7., *pag.* 313.
Vid. Author. relat. in Can. VI. *hujus Sessionis.*

III. per ipsumque fieri, ut, si cum vero corde, & recta fide, cum metu, & reverentia, contriti, ac pœnitentes ad Deum accedamus, misericordiam consequamur, & gratiam inveniamus in auxilio opportuno.

August. 10. de Civit. Dei, cap. 10.

Habert.

Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. ut Sacrif. c.* 11., *p.* 748.
Juvenin *de Sacram. dissert.* 5., *qu.* 6., *cap.* 1., *pag.* 293.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Euch. cap.* 6., *art.* 1., *prop.* 3., *pag.* 497.
Pasqualig. *de Sacrif. Nov. Leg. to.* 1., *tract.* 1., *qu.* 54., *n.* 6.

IV. Hujus quippe oblatione placatus Dominus gratiam, & donum pœnitentiæ concedens, crimina, & peccata, etiam ingentia dimittit:
Antoin. *de Sacrif. Miss. qu.* 3., *pag.* 554.
Bellarm. *to.* 3. *Controv. de Miss. c.* 1., *pag.* 418. & *c.* 4., *pag.* 421.
Cacheran. *de Euch. ut Sacrif. cap.* 3., §. 3., *n.* 47., *pag.* 417.
Lambertin. *de Sacrif. Miss. sect.* 1., *cap.* 233., *pag.* 89.
Mezger *de Sacrif. Miss. art.* 3., §. 3., *pag.* 321.
Paulut. *in Jurispr. Sacr. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 8., *c.* 1., §. 3., *n.* 5., *p.* 347
Suarez *in* 3. *par. disp.* 79., *sect.* 3., *pag.* 964.

V. una enim, eademque est hostia, idem nunc offerens Sacerdotum ministerio, qui seipsum tunc in Cruce obtulit, sola offerendi ratione diversa.
Berti *de Theol. Discipl. lib.* 33., *cap.* 19., *prop.* 3., *pag.* 418.
Billuart *de Euch. diss.* 8., *ar.* 1., *pag.* 467., & *ar.* 2., *pag.* 481.
Colet *in Instit. Th. de Euch. par.* 2., *cap.* 5., *pag.* 749., & 798.
Concin. *eod. tract. diss.* 1., *cap.* 2., §. 1., *pag.* 421.
Gammachæus *in* 3. *par. de Sacrif. Miss. cap.* 7., *pag.* 480.
Gavard. *eod. tract. art.* 4., *pag.* 344.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 8. *de Euch. pag.* 575.
Layman *in Theol. Mor. to.* 2., *tract.* 5., *n.* 1.
Pasqualig. *de Sacrif. Nov. Leg. to.* 1., *tract.* 1., *qu.* 27., *n.* 4.
Paulut. *in Jurispr. Sac. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 8., *c.* 2., §. 3., *n.* 2., *p.* 345.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 5., *qu.* 2., *n.* 20.
Sabinus *in Luc. Mor. tract.* 45. *de Sacrif. Miss. n.* 9.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. to.* 3., *par.* 5., *tit.* 41., *n.* 33.

VI. Cujus quidem oblationis, cruentæ, inquam, fructus per hanc incruentam uberrimè percipiuntur: tantum abest, ut illi per hanc quovis modo derogetur.
Vid. Author. relat. in Can. IV. *præsentis Sessionis.*

VII. Quare non solùm pro fidelium vivorum peccatis, pœnis, satisfactionibus, & aliis necessitatibus, sed & pro defunctis in Christo nondum ad plenum purgatis ritè, juxtà Apostolorum traditionem, offertur. *Infrà can. 3. & sess. 25. in princ.*
Vid. Can. III. n. III. *bujus Sessionis.*

CAPUT III.

De Missis in honorem Sanctorum.

I. ET quamvis in honorem, & memoriam Sanctorum nonnullas interdum Missas Ecclesia celebrare consueverit; *August. de Civ. Dei lib. 8. c. 27. Infr. can. 5. & sess. 25. de Invoc. Sanctorum.*

fueverit; non tamen illis sacrificium offerri docet, sed Deo soli, qui illos coronavit:

Concin. *de Sacrif. Miss. cap.* 4., *n.* 2., *pag.* 430.
Gotti *eod. tract. qu.* 2., *dub.* 1., §. 1., *pag.* 197.
Simonet. *de Euch. disp.* 8., *art.* 7., §. 4., *pag.* 288.
Suarez *in* 3. *par. disp.* 78., *sect.* 3., *pag.* 952.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 6., *qu.* 9., *punct.* 3., *pag.* 1214.
Vid. Author. relat. in Can. V. *præsent. Sessionis.*

II. unde nec Sacerdos dicere solet: Offero tibi sacrificium, Petre, vel Paulle; sed Deo de illorum victorijs gratias agens, eorum patrocinia implorat, ut ipsi pro nobis intercedere dignentur in Cœlis, quorum memoriam facimus in terris.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 6., *n.* 49.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 21., *n.* 17.
Pasqualig. *de Sacrif. Nov. Leg. to.* 1., *qu.* 160., *n.* 1.
Paulut. *in Jurisprud. Sac. to.* 2., *lib.* 3., *tract.* 8., *c.* 1., §. 3., *n.* 7. *in fin.*, *pag.* 349.

De Canone Missæ.

CAPUT IV.

I. Et quùm Sancta sanctè administrari conveniat, De Gonteriis *in Concil. Prov. Avenion. tit.* 31., *cap.* 9.

c. Nihil. de cons. Dist. 2.

II. sitque hoc omnium sanctissimum Sacrificium; Ecclesia Catholica, ut dignè, reverenterque offerretur, ac perciperetur, sacrum Canonem multis ante sæculis instituit, ita ab omni errore purum, ut nihil in eo contineatur, quod non maximè sanctitatem, ac pietatem quamdam redoleat, mentesque offerentium in Deum erigat:

Vid. Can. VI. *hujus Sessionis.*

Ambros. de Sacram l. 4. c 6. Augustin ad Januar. super illis verbis Pauli Cætera, cùm venero, disponam, & serm. de Corp. Christi, & ep. ad Paullinum.

III. is enim constat quùm ex ipsis Domini verbis, tum ex Apostolorum traditionibus, ac sanctorum quoque Pontificum piis institutionibus.

Ex Apostolica verò traditione emanasse, testantur c. Jacobus cum gloss. de cons. Dist. 1. Vigilius PP. epist. ad Eucher. & Innoc. III. in c. Quum Marthæ de cel. Miss.

Bellarmin. *to.* 3. *Controv. de Miss. cap.* 19., *pag.* 448.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. ut Sacrif. c.* 15., *p.* 796.
Lambertin. *de Sacr. Miss. sect.* 1. 210., *p.* 81., & *c.* 213. *cum seqq.*
Merbes. *eod. tract. qu.* 39., *pag.* 457.
Suarez *in* 3. *par. disp.* 83., *sect.* 3., *pag.* 1055.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 6., *qu.* 11., *punct.* 3., *pag.* 1224., & *seq.*

De Missæ Ceremoniis, & ritibus.

CAPUT V.

I. Quumque natura hominum ea sit, ut non facilè queat sine adminiculis exterioribus ad rerum divinarum meditationem sustolli; propterea pia mater Ecclesia ritus quosdam, ut scilicet quædam submissa voce, alia verò elatiore in Missa pronunciarentur, instituit. *Vid.*

Aug. l. 51. de Lib. arbit. c. 10.

Vid. Author. relat. in Can. IX. n. I. *hujus Sessionis.*

II. Cæremonias item adhibuit, ut mysticas benedictiones, lumina, thymiamata, vestes, aliaque id genus multa ex Apostolica disciplina, & traditione, * quo & majestas tanti Sacrificii commendaretur, & mentes fidelium per hæc visibilia religionis, & pietatis signa ad rerum altissimarum, quæ in hoc Sacrificio latent, contemplationem excitarentur. Infra can. 7.

* *Vid. Author. relat. in* Can. VII. *hujus Sessionis.*
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 6. *sub n.* 16., *vers.* Sic igitur.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. ut Sacrif. cap.* 15., *pag.* 784., & 790.
Rota *to.* 3. *Decis.* 214., *n.* 11. *coram Ansaldo.*

De Missa, in qua solus Sacerdos communicat.

CAPUT VI.

I. Optaret quidem Sacrosancta Synodus, ut in singulis Missis fideles adstantes non solum spirituali affectu, sed sacramentali etiam Eucharistiæ perceptione communicarent, quo ad eos sanctissimi hujus Sacrificii fructus uberior proveniret:

Sicut in primitiva Ecclesia factum testatur c. Omnes fideles. de cons. Dist. 1. & c Peracta. eod. Dist. 2.
Vid. Constit. Bened. XIV., quæ incipit. *Certiores effecti*: 64. §. 2., to. 1., pag. 129.

Colet *in Instit. Theol. de Euch. cap.* 7., *pag.* 628.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 6., *n.* 60.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 42., §. 2., *n.* 12.
Ferrari *in Biblioth. Can. verb.* Eucharistia *p.* 172. *in fin.*, *n.* 40.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. ut Sacrif. c.* 5., *p.* 700.
Hurtad. *de Sacr. to.* 2. *de Euch. disp.* 9., *diffic.* 42., *vers.* Recentiores.
Lambertin. *de Sacrif. Miss. sect.* 1., *cap.* 349., *pag.* 134., & *cap.* 352., *pag.* 135.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 1., *cons.* 38., *n.* 1.

II. nec tamen, si id non semper fiat, propterea Missas illas, in quibus solus Sacerdos sacramentaliter communicat, ut privatas, & illicitas damnat, sed probat, atque adeò commendat;

Billuart *de Euch. diss.* 8., *art.* 7., *pag.* 500.
Concin. *de Sacrif. Miss. cap.* 5., *qu.* 7., *pag.* 438.
Vid. Can. VIII. *hujus Sessionis.*

III. siquidem illæ quoque Missæ verè communes censeri debent, partim, quòd in eis populus spiritualiter communicet, partim verò, quòd à publico Ecclesiæ ministro non pro se tantùm, sed pro omnibus fidelibus, qui ad Corpus Christi pertinent, celebrentur.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 6., *n.* 3., & *n.* 62.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 12., §. 17., *pag.* 176.
Merbes. *de Sacrif. Miss. qu.* 52., *pag.* 505.
Silvius *in* 3. *par. qu.* 83., *art.* 5., *pag.* 362.

Valentia *in* 3. *par. disp.* 6., *qu.* 5., *punct.* 2., *pag.* 1215.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 5., *n.* 6.

De aqua miscenda vino in Calice offerendo.

CAPUT VII.

I. Syn. VI. cap. 32. Concil. Carth. III. c. 24. Bracaren. III c. 1. ex Cypr. l. 2. epist. 3. Trib. c. 19. & Flor. de S. Euch.

MOnet deinde Sancta Synodus præceptum esse ab Ecclesia Sacerdotibus, ut aquam vino in calice offerendo miscerent,

Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. de Sacr. Euch. tit.* 7., *verb.* Dixi.
Vid. Author. relat. in Can. IX. n. III. *hujus Sessionis.*

II. tum quod Christum Dominum ita fecisse credatur, tum etiam quia è latere ejus aqua simul cùm Sanguine exierit, quod Sacramentum hac mixtione recolitur.

Idem habent c. In Sacram. c. Non oportet. c. Quùm omne. & c. In Calicem, de consf. Dist. 2. c. Quùm Martha §. Quæsivisti de celeb. Miss. Joan. 19. Apoc. 17.

Besomb. *de Sacram. cap.* 1., *art.* 3., *pag.* 322.
Billuart. *de Euch. diss.* 3., *art.* 3., *pag.* 283.
Habert. *in Th. Dog.*, *& Mor. to.* 5. *de Euch. cap.* 7., *pag.* 412.
Juvenin *de Sacram. diss.* 4., *qu.* 2., *art.* 1., §. 2., *pag.* 151., *& seq.*
Lambertin. *de Sacrif. Miss. sect.* 1., *cap.* 171., *pag.* 70.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Aqua miscenda.
Pax Jordan. *in Elucub. to.* 1., *lib.* 4., *tit.* 1. *sub n.* 390., *vers.* Secundo.

III. & quùm aquæ in Apocalypsi Beati Johannis populi dicantur, ipsius populi fidelis cum capite Christo unio repræsentatur.

Concin. *de Euch. diss.* 1., *cap.* 4., *qu.* 4., *pag.* 252., *& seq.*
Daniel. *in Instit. Canon. lib.* 2., *tit.* 5., *n.* 8., *pag.* 345.
Droit *de Re Sacr. to.* 1., *lib.* 4., *cap.* 3., §. 2., *pag.* 366.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 8., §. 10., *pag.* 111.
Gotti *de Euch. qu.* 1., *dub.* 7., §. 1., *& seq.*, *pag.* 34., *& seq.*
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. to.* 3., *par.* 5., *tit.* 41., *n.* 3.
Simonet. *de Euch. disp.* 2., *art.* 7., *resp.* 3., *pag.* 194.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 10., *n.* 10.

Missa vulgari lingua non celebretur. Ejus mysteria Populo explicentur.

CAPUT VIII.

I. Latini græcè, & vicissim Græci latinè celebrare prohibentur ex const. S. Pii. V. *Provident.* 1566.

ETsi Missa magnam contineat populi fidelis eruditionem; non tamen expedire visum est Patribus, ut vulgari passim lingua celebraretur.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Missa in quo idiomate dicenda.
Vid. Auth. relat. in Can. IX. n. II. *hujus Sessionis.*

II. Quamobrem, retento ubique cujusque Ecclesiæ antiquo, & à Sancta Romana Ecclesia omnium Ecclesiarum matre, & magistra, probato ritu, ne oves Christi esuriant, neve parvuli panem petant, & non sit, qui frangat eis; mandat Sancta Synodus Pastoribus, & singulis curam animarum gerentibus, ut frequenter inter Missarum celebrationem, vel per se

Thren. 4.

Supra sess. 5. c. 2. de reform. & infra sess. 24. c. 7. de reform.

per se, vel per alios, ex iis, quæ in Missa leguntur, aliquid exponant;
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 3., *n.* 13.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 11., *cap.* 14., *n.* 13.
Juvenin *de Sacram. dissert.* 5., *qu.* 8., *cap.* 7., *pag.* 323.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Euch. cap.* 7., *art.* 5., *pag.* 661.

III. atque inter cœtera sanctissimi hujus Sacrificii mysterium aliquod declarent, diebus præsertim Dominicis, & festis.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. ut Sacrif. cap.* 7., *pag.* 715.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. par.* 1., *cap.* 16., *n.* 2.
S. C. C. *in Nullius Orbitelli* 28. *Aprilis* 1736.

CAPUT IX.

Prolegomenon Canonum sequentium.

QUia verò adversùs veterem hanc in sacrosancto Evangelio, Apostolorum traditionibus, sanctorumque Patrum doctrina fundatam fidem, hoc tempore multi disseminati sunt errores, multaque à multis docentur, & disputantur; Sancta Synodus, post multos, gravesque his de rebus maturè habitos tractatus, unanimi Patrum omnium consensu; quæ huic purissimæ fidei, sacræque doctrinæ adversantur, damnare, & a Sancta Ecclesia eliminare per subjectos hos Canones constituit.

De Sacrificio Missæ.

CANON I.

Si quis dixerit in Missa non offerri Deo verum, & proprium Sacrificium, aut quod offerri non sit aliud, quam nobis Christum ad manducandum dari, anathema sit.
Antoin. *de Miss. Sacrif. qu.* 1., *pag.* 554.
Berti *de Theol. Discipl. lib.* 33., *cap.* 19., *prop.* 3., *pag.* 408.
Billuart *de Euch. dissert.* 8., *art.* 1., *pag.* 460.
Franciscus Bonæ Spei *de Miss. Sacrif. dub.* 2., *resol.* 2., *pag.* 153.
Boucat *eod. tract. diss.* 3., *art.* 4., §. 3., *pag.* 141.
Colet *in Inst. Th. to.* 1. *de Euch. par.* 2., *cap.* 2., *pag.* 746.
Concin. *de Sacrif. Miss. cap.* 2., §. 1., *pag.* 416.
Frassen *in Scot. Accad. de Sacr. Miss. qu.* 1., *concl. unic.*, *pag.* 594.
Gammachæus *in* 3. *par. de Sacrif. Miss. cap.* 4., *pag.* 472.
Gavard. *de Sacrif. Miss. art.* 1., §. 1., *pag.* 325.
Gotti *eod. tract. qu.* 1., §. 3., *pag.* 166.
Labat *de Euch. disp.* 5., *dub.* 1., *pag.* 641.
Natal. Alex. *in Th. Dog.*, & *Mor. de Euch. c.* 6., *ar.* 1., *prop.* 1., *p.* 476

Paulut.

Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to. 2., lib. 5., tract. 8., c. 2. §. 2., n. 5.*
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract. 14., dist. 5., qu. 2., n. 18.*
Suarez *in 3. par. qu. 83., art. 1., disp. 74., sect. 4., pag. 910.*
Valentia *in 3. par. disp. 6., qu. 11., punct. 1., pag. 1127.*
Vanroy *de Sacrif. Miss. pag. 301.*

CANON II.

1. Cor. 11. Lucæ 22. supra c. 1. de hoc Sacrif.

Si quis dixerit illis verbis: Hoc facite in meam commemorationem: Christum non instituisse Apostolos Sacerdotes, aut non ordinasse, ut ipsi, aliique Sacerdotes offerrent Corpus, & Sanguinem suum, anathema sit.

Chacheran. *de Euch. ut Sacrif. c. 2., §. 5., n. 101., pag. 402.*
Clericat. *de Sacrif. Miss. decis. 31., n. 27.*
Contenson *de Euch. diss. 3., cap. 1., pag. 534.*
Droit *de Re Sacr. lib. 4., qu. 4., cap. 1., §. 2., pag. 383.*
Genet. *de Sacrif. Miss. cap. 2., qu. 1., pag. 236.*
Juvenin *de Sacram. diss. 5., qu. 4., cap. 2., pag. 287.*
Lambertin. *de Sacrif. Miss. sect. 2., cap. 1., pag. 156.*
Merbes. *eod. tract. qu. 8., pag. 387.*
Pax Jord. *in Elucubr. to. 1., lib. 4., tit. 1., n. 1.*
Saurai *in Panoplia Sacerdotal. par. 2., lib. 1., pag. 449.*
Simonet. *de Euch. disp. 8., art. 6., resp. 2., pag. 282.*
Adamus Tanner *de Euch., & Miss. qu. 9., dub. 1., pag. 1274.*

CANON III.

I. Supra c. 2. ibid. Si quis dixerit Missæ sacrificium tantum esse laudis, & gratiarum actionis, aut nudam commemorationem Sacrificii in Cruce peracti, non autem propitiatorium;

Antoin. *de Mis. Sacrif. cap. 3., pag. 489.*
Billuart *de Euch. diss. 8. art. 3. pag. 482.*
Franciscus Bonæ Spei *de Sacrif. Mis. dub. 4. pag. 157.*
Concin. *de Sacrif. Mis. cap. 3., qu. 2. pag. 428.*
Æstius *in 4. Sent. dist. 12., §. 15., pag. 173.*
Habert. *in Th. Dog., & Mor. to. 5. de Euch. ut Sacrif. c. 8., p. 176.*
Isambert. *tom. 2. in 3. part. ad qu. 83., disp. 5., art. 2. p. 715.*
Labat. *de Euch. disp. 9. dub. 3. §. 2. pag. 690.*
Lambertin. *de Sacr. Mis. sect. 1., cap. 230. pag. 88.*
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Missæ institutio.
Pasqualig. *de Sacr. nov. Leg. tom. 1., tract. 1. qu. 56. n. 1.*
Silvius *in 3. par. qu. 83., ar. 1., vers.* Queres duodecimo *pag. 347.*

II. vel soli prodesse sumenti;

Berti *de Th. Discipl. lib. 33., c. 20., prop. 1., pag. 423.*
Frassen *in Scot. Accad. de Sacrif. Miss. qu. 2., conclus. 1., pag. 601.*
Gammachæus *in 3. par. de Sacrif. Miss. cap. 10, pag. 491.*
Gavard. *eod. tract. art. 5., pag. 355.*
Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. to. 3., par. 5., tit. 41., n. 34.*

neque

III. neque pro vivis, & defunctis, pro peccatis, pœnis, satisfactionibus, & aliis necessitatibus offerri debere, anathema sit.

Bonaccin. *de Miss. Sacrif. qu. ult., punct. 5. secund., n. 6.*
Cacheran. *de Euch. ut Sacrif. cap. 3., §. 4., pag. 423.*
Clericat. *de Miss. Sacrif. decis. 14., n. 25.*
Colet *in Instit. Theol. to. 1. de Euch. par. 2., cap. 4., pag. 814.*
Concin. *de Sacrif. Miss. cap. 4., qu. 3., pag. 428.*
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf., & Ordin. cap. 13., pag. 444.*
Gotti *de Sacrif. Miss. qu. 2., dub. 4., §. 2., pag. 207.*
Mezger *de Sacrif. Miss. art. 3., §. 3., pag. 321.*
Natal. Alex. *in Theol. Dogm., & Mor. de Euch. cap. 6.; art. 3., prop. 4., pag. 524.*
Vanroy *de Sacrif. Miss. qu. 9., pag. 318.*

CANON IV.

Si quis dixerit blasphemiam irrogari sanctissimo Christi sacrificio in Cruce peracto, per Missæ sacrificium, aut illi per hoc derogari, anathema sit.

Droit *de Re Sacram. lib. 5., qu. 4., pag. 463.*
Gammachæus *in 3. par. de Sacrif. Miss. cap. 6., pag. 475.*
Habert. *in Theol. Dogm., & Mor. to. 5. de Euch. ut Sacrif. cap. 4., pag. 680.*
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Sacrificium.
Merbes. *de Sacrif. Miss. qu. 12., pag. 400.*
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to. 2., lib. 5., tract. 8., cap. 1. §. 2.*

CANON V.

Si quis dixerit imposturam esse Missas celebrare in honorem Sanctorum, & pro illorum intercessione apud Deum obtinenda, sicut Ecclesia intendit, anathema sit. Supra c. 3. ibid.

Colet *in Instit. Th. to. 1. de Euch. par. 2., cap. 8., pag. 846.*
Cucch. *in Instit. Major. lib. 5., tit. 6. sub n. 49.*
Frassen *in Scot. Accad. de Sacrif. Miss. qu. 4., concl. 1., pag. 609.*
Gotti *de Sacrif. Miss. qu. 2., dub. 2., §. 1., pag. 198.*
Ilambert. *to. 2., disp. 7. ad qu. 83. in 3. par. art. 2., pag. 723.*
Natal. Alex. *in Theol. Dogm., & Mor. de Euch. cap. 6., art. 2., prop. unic., pag. 502.*
Pasqualig. *de Sacrif. Nov. Leg. to 1., qu. 160., n. 2.*

CANON VI.

Si quis dixerit Canonem Missæ errores continere, ideoque abrogandum esse, anathema sit. Supra c. 4. ibid.

Fuscus *de Visit. lib. 2., cap. 3. sub n. 13.*
Habert. *in Th. Dog., & Mor. to. 5. de Euch. ut Sacrif. pag. 797.*
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Missæ institutio.
Merbes. *de Sacrif. Miss. qu. 39., pag. 457.*
Suarez *in 3. par. qu. 83., art. 4., disp. 83., sect. 2., pag. 1054.*

Tournely

Tournely *de Sacrif. Miss. qu.* 8., *art.* 13., *pag.* 473.

CANON VII.

c. Sanè de celeb. Miss. Supra cap. 5. ibid.

Si quis dixerit cæremonias, vestes, & externa signa, quibus in Missarum celebratione Ecclesia Catholica utitur, irritabula impietatis esse magis, quàm officia pietatis, anathema sit.

Besomb. *de Sacram. cap.* 1., *art.* 3., *pag.* 320.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 6., *n.* 16. *in fin.*
Dandin. *de Suspect. de Hæres. cap.* 3., *sect.* 2., *subsect. unic.*, *n.* 7.
Juvenin *de Sacram. diss.* 5., *qu.* 8., *cap.* 4., *pag.* 317., *& seq.*
Lavor. *in Lucubr. tit.* 2., *cap.* 3., *n.* 62.
De Marinis *in* 3. *par. qu.* 83., *art.* 6., *cap.* 1., *pag.* 385.
Pax Jordan. *in Elucubr. par.* 1., *lib.* 4., *tit.* 1. *sub n.* 260.
Suarez *in* 3. *par. disp.* 82., *sect.* 2., *pag.* 1036.

CANON VIII.

Supra c. 6. de hoc Sacrif. Vid. Constit. Bened. XIV. quæ incipit. *Certiores effecti*: 64: tom. 1. §. 1. pag. 129.

Si quis dixerit, Missas, in quibus solus Sacerdos sacramentaliter communicat, illicitas esse, ideoque abrogandas, anathema sit.

Berti *de Th. Discipl. lib.* 33., *cap.* 21., *prop.* 1., 2., *&* 3., *p.* 430 *& seq.*
Colet *in Instit. Theol. to.* 1. *de Euch. par.* 2., *cap.* 3., *pag.* 789.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 6. *sub n.* 62.
Droit *de Re Sacram. lib.* 5., *qu.* 9., §. 1., *pag.* 512.
Gammachæus *in* 3. *par. de Sacrif. Miss. cap.* 11., *pag.* 495.
Gavard. *eod. tract. art.* 7., *pag.* 359.
Juvenin *de Sacram. diss.* 5., *qu.* 7., *art.* 3., *pag.* 296.
Lambertin. *de Sacrif. Miss. lib.* 2., *cap.* 22., *n.* 9., *pag.* 228.
Pasqualig. *de Sacrif. Nov. Leg. to.* 1., *qu.* 37., *n.* 1.

CANON IX.

I. Si quis dixerit, Ecclesiæ Romanæ ritum, quo submissa voce pars Canonis, & verba consecrationis proferuntur, edamnandum esse;

Supra c. 8. ibid. c. In Sacramentorum. de cons. Dist. 2.

Antoin. *de Miss. Sacrif. cap.* 3., *pag.* 491.
Billuart *de Euch. diss.* 8., *art.* 12., *pag.* 535.
Colet *in Instit. Can. to.* 1. *de Euch. par.* 2., *cap.* 9., *pag.* 914.
Gotti *de Sacrif. Miss. qu.* 3., *dub.* 3., *pag.* 222.
Habert. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. to.* 1. *de Euch. ut Sacrif. cap.* 15., *pag.* 790.
Lambertin. *de Sacrif. Miss. lib.* 2., *cap.* 22., *n.* 16., *pag.* 247.
Suarez *in* 3. *par. qu.* 83., *art.* 4., *disp.* 83., *sect.* 1., *pag.* 1052.

II. aut lingua tantùm vulgari Missam celebrari debere;

Bellarmin. *to* 3. *Controv. lib.* 6., *cap.* 11., *pag.* 435.
Boucat *de Prax. Sacram. diss.* 50., *art.* 2., *concl.* 1., *pag.* 8.
Dandin. *de Suspect. de Hæres. cap.* 3., *sect.* 1., *subsect.* 6., *n.* 30.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 6., *cap.* 10., *n.* 6.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Sacrificii ritus.

Pasqualig.

Pasqualig. *de Sacrif. Nov. Leg. to.* 1., *qu.* 221., *n.* 1.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 4., *tit.* 1., *n.* 333.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 6., *qu.* 5., *punct.* 3., *pag.* 1220.

III. aut aquam non miscendam esse vino in Calice offerendo, eo quod sit contra Christi institutionem, anathema sit.

Boyvin *de Sacram. cap.* 3., *qu.* 3., *concl.* 2., *pag.* 101.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 291., *n.* 1.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 8., §. 10., *pag.* 11.
Ferrari *in Biblioth. Can. verb.* Eucharistia *pag.* 170., *n.* 6.
Gotti *de Euch. qu.* 1., *dub.* 7., §. 1, *pag.* 34.
Isambert. *to.* 2. *in* 3. *par. S. Thom. ad qu.* 74. *disp.* 4., *art.* 1., *p.* 379
Merbes. *in Sum. Christ. par.* 3. *de Sacrif. Miss. qu. ult.*, *pag.* 516.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Sacram. Euchar. art.* 3., *prop.* 4., *pag.* 53.
Tournely *eod. tract. qu.* 3., *art.* 6., *pag.* 193.

DECRETUM DE OBSERVANDIS, ET EVITANDIS IN CELEBRATIONE MISSÆ.

I. QUanta cura adhibenda sit, ut sacrosanctum Missæ Sacrificium omni religionis cultu, ac veneratione celebretur, quivis facilè existimare poterit, qui cogitarit, maledictum in sacris Litteris eum vocari, qui facit opus Dei negligenter. Jer. 48.

De Gonteriis *in Concil. Prov. Avenion. tit.* 21., *cap.* 2.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 4., *n.* 73.

II. Quod si necessariò fatemur, nullum aliud opus adeò sanctum, ac divinum à Christi fidelibus tractari posse, quàm hoc ipsum tremendum mysterium, quo vivifica illa hostia, qua Deo Patri reconciliati sumus, in altari per Sacerdotes quotidie immolatur;

Antoin. *de Miss. Sacrif. cap.* 3., *pag.* 492.
Colet *in Instit. Theol. de Euch. cap.* 6., *pag.* 597.
Leo *in Thes. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 4., *n.* 75.

III. satis etiam apparet omnem operam, & diligentiam in eo ponendam esse, ut quanta maxima fieri potest interiori cordis munditia, & puritate, atque exteriori devotionis, ac pietatis specie peragatur. Quùm igitur multa jam sive temporum vitio, sive hominum incuria, & improbitate irrepsisse videantur, quæ à tanti Sacrificii dignitate aliena sunt; ut ei debitus honor, & cultus ad Dei gloriam, & fidelis populi ædificationem restituatur; decernit Sancta Synodus, ut Ordinarii locorum Episcopi, ea omnia prohibere, atque è medio tollere sedulò curent, ac teneantur, quæ vel avaritia, idolorum servitus, vel irreverentia, quæ Supra sess. 13. c. 7. de Sac. Euchar. Eph. 5.

impietate vix sejuncta esse potest, vel superstitio, veræ pietatis falsa imitatrix, induxit.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 6., *n.* 46.

Droit *de Re Sacr. lib.* 5., *qu.* 8., §. 1., *pag.* 509.

IV. Atque, ut multa paucis comprehendantur; in primis, quod ad avaritiam pertinet, cujusvis generis mercedum conditiones, pacta, & quidquid pro Missis novis celebrandis datur, necnon importunas, atque illiberales eleemosynarum exactiones potius, quàm postulationes, aliaque hujusmodi, quæ à simoniaca labe, vel certè à turpi quæstu non longe absunt, omnino prohibeant.

Concin. *de Euch. diss.* 2., *cap.* 6., *n.* 7., *pag.* 441.

Droit *de Re Sacram. to.* 1., *lib.* 5., *qu.* 10. *in append. pag.* 523.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Missa *n.* 2.

Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Euch. diss.* 2., *cap.* 6., *art.* 6., *reg.* 8., *pag.* 605.

Perez *de Anniverf.*, & *Cappell. lib.* 1., *cap.* 15., *n.* 7.

Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 20., *vers.* Quod avaritiam.

Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 8., *cons.* 142., *n.* 3.

Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *cap.* 6., *n.* 6.

Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 10., *n.* 24.

V. Deinde, ut irreverentia vitetur; singuli in suis diœcesibus interdicant, ne cui vago, & ignoto Sacerdoti Missas celebrare liceat.

Cabassut *in Histor. Concil. pag.* 642. *sub n.* 2., *vers.* Statuit.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 6., *n.* 24.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Sacerdos peregrinus.

Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 1., *cap.* 16., §. 2., *n.* 14.

Vid. Auth. relat. in Sess. XXIII., Cap. XVI. *de Ref. n.* 9.

VI. Neminem præterea, qui publice, & notorie criminosus sit, aut sancto Altari ministrare, aut sacris interesse permittant;

Droit *de Re Sacr. lib.* 5., *qu.* 19., *pag.* 520.

Merbes. *de Sacrif. Miss. qu.* 9., *pag.* 388.

VII. neve patiantur privatis in domibus, atque omnino extra Ecclesiam, & ad divinum tantum cultum dedicata oratoria, ab eisdem Ordinariis designanda, & visitanda, sanctum hoc sacrificium à sæcularibus, aut Regularibus quibuscumque peragi:

Conc Laodicen. can. 58. Conc. Carthag. II. can. 9. c. Sicut, cum seq. c. Hic ergo, c. Nullus Presbyter, & c. Clericos. de cons. Dist. 1. Anacletus epist. 1.

Amostaz *de Caus. Piis lib.* 5., *cap.* 11., *n.* 7. *cum seqq.*

Baja *par.* 4., *cas.* 33., *vers.* Et quamvis.

Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 11., *n.* 19.

Billuart *de Euch. diss.* 8., *art.* 9., *pag.* 519.

Cacheran. *de Euch. ut Sacrif. cap.* 4., §. 7., *n.* 122., *pag.* 453.

Clericat. *de Sacrif. Miss. decis.* 12., *n.* 56.

Habert.

Habert. *in Th. Dog., & Mor. to.* 5. *de Euch. ut Sacrif. c.* 12., *p.* 759.
Lambertin. *de Sacrif. Miss. sect.* 2., *cap.* 42., *pag.* 174.
Card. de Lugo *de Euch. disp.* 20., *n.* 51.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 10., §. 3., *n.* 71.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. eod. tract. cap.* 6., *art.* 5., *reg.* 7., *pag.* 568.
Petra *ad Constit. Apost. to* 1., *pag.* 391., *n.* 78.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 21. *in fin.*
Pignatel. *in Conf. Can. to.* 1., *conf.* 93., *n.* 20., & *to.* 3. *conf.* 39., *n.* 2.
Reginald. *in Prax. For. Pœnit. lib.* 29., *n.* 178.
Reiffenstuel *in Jur. Can. to.* 1., *tit.* 31., *n.* 135.
Zecchius *de Stat., & Muner. Episc. cap.* 6. *sub n.* 6., *vers.* Ex Concilio

VIII. ac nisi priùs qui intersint, decenter composito corporis habitu, declaraverint se mente etiam, ac devoto cordis affectu, non solum corpore, adesse. *c. Auctoritate. de priv. in 6.*
Droit *de Re Sacr. to.* 1., *lib.* 5., *qu.* 10., *pag.* 520.
Juvenin *de Sacram. diss.* 5., *qu.* 7., *art.* 3., §. 1., *pag.* 307
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *conf.* 43., *n.* 18.
Simonet. *de Euch. disp.* 8., *art. ult.*, §. 6., *pag.* 299.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 10., *n.* 37.

IX. Ab Ecclesiis verò musicas eas, ubi sive organo, sive cantu lascivum, aut impurum aliquid miscetur, *Conc. Antisiod. c.* 9. *& Cabilon. sub Vitaliano, cap.* 19.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 7., *tract.* 12., *c.* 1., §. 2. *sub n.* 8., *vers.* Generaliter *pag.* 589.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *cap.* 9., *n.* 27.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 3., *adnot.* 22., *n.* 26.

X. item sæculares omnes actiones, vana, atque adeò profana colloquia, deambulationes, strepitus, clamores arceant; ut domus Dei verè domus orationis esse videatur, ac dici possit. *Pœnas pecuniarias adjecit S. Pius V. in Bulla, Quòd primum. 1566. Isaiæ 50. Mat. 21.*
De Gonteriis *in Conc. Prov. Avenion. tit.* 20. *in Proœm.*
Suarez *in* 3. *par. disp.* 81., *sect.* 8., *pag.* 1023.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 10., *n.* 20.

XI. Postremò, ne superstitioni locus aliquis detur, edicto, & pœnis propositis caveant, ne sacerdotes aliis, quam debitis horis, celebrent;
Billuart *de Euch. diss.* 8., *art.* 8., *pag.* 516.
Colet *in Inst. Major. de Euch. par.* 2., *cap.* 9., *pag.* 877.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccles. par.* 2., *cap.* 7., *verb.* Missam.
Silvius *in* 3. *par. qu.* 83., *art.* 6., *pag.* 367.
Adamus Tanner *de Euch., & Miss. qu.* 10., *dub.* 4., *pag.* 1338.

XII. neve ritus alios, aut alias cœremonias, & preces in Missarum celebratione adhibeant, præter eas, quæ ab Ecclesia probatæ, ac frequenti, & laudabili usu receptæ fuerint.

Antoin. *de Sacrif. Miss. qu. 6., pag.* 557.
Clericat. *eod. tract. decis. 9., n.* 41.
Habert. *in Theol. Dogm., & Mor. to. 5. de Euch. ut Sacrif. cap. 15., pag. 785., & 786.*
Squillant. *de Oblig. Cleric. par. 1., n.* 248.
Ugolin. *de Offic., & Potest. Episc. par. 1., cap. 16., §. 2., n.* 4.

XIII. Quarumdam verò Missarum, & candelarum certum numerum, qui magis à superstitioso cultu, quam à vera religione inventus est, omnino ab Ecclesia removeant:
Dandin. *de Susp. de Hæres. cap. 2., sect. 7., subsect. unic., n. 1., & 2.*
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Missa *n.* 3.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Missæ abusus.
Pax Jordan. *in Elucubr. to. 1., lib. 4., tit. 1., n.* 255.
Piasec. *in Prax. Episcop. par. 2., cap. 3. sub n. 24., vers.* Superstitio.
Pignatel. *in Consult. Can. to. 1., cons. 52., vers.* Temerarium.
Simonet. *de Euch. disp. 8., art. ult., §. 9., pag.* 199.
Suarez *in 3. par. disp. 81., sect. 6., pag.* 1017.
Vener. *in Exam. Episc. lib. 1., cap. 10., n.* 64.

XIV. doceantque populum, quis sit, & à quo potissimum proveniat sanctissimi hujus sacrificii tam pretiosus, ac cœlestis fructus,
Vid. Author. relat. in Cap. VIII. n. III. *de Sacrif. Miss.*

XV. Moneant etiam eumdem populum, ut frequenter ad suas parochias, saltem diebus Dominicis, & majoribus festis accedant,

c. 2. de Paroch. Conc Agath. c. 21. & 26.

Frances *de Eccl. Cathed. cap. 21., n.* 23.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib. 11., cap. 14., n.* 11.
Pignatel. *in Consult. Can. to. 1., cons. 52., n.* 24.
Murga *de Benef. Eccl. qu. 2., n.* 583.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm., & Mor. de Euch. cap. 6., art. 5., reg. 10., pag.* 573.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. to. 3., par. 5., tit. 41., n.* 49.

XVI. Hæc igitur omnia, quæ summatim enumerata sunt, omnibus locorum Ordinariis ita proponuntur, ut non solum ea ipsa, sed quæcumque alia hùc pertinere visa fuerint, ipsi pro data à Sacrosancta Synodo potestate, ac etiam ut delegati Sedis Apostolicæ, prohibeant, mandent, corrigant, statuant, atque ad ea inviolatè servanda, censuris ecclesiasticis, aliisque pœnis, quæ illorum arbitrio constituentur, fidelem populum compellant: non obstantibus privilegiis, exemptionibus, appellationibus, ac consuetudinibus quibuscumque.
De Gonteriis *in Conc. Prov. Avenion. tit. 31., c. 11., pag.* 144.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib. 9., cap. 15., n.* 5.

DECRE-

Decretum de Reformatione.

EAdem Sacrosancta, Œcumenica, & Generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, ut Reformationis negotium prosequatur, hæc in præsenti Sessione statuenda censuit.

Decreta de vita, & honestate Clericorum renovantur.

CAPUT I.

I. NIhil est, quod alios magis ad pietatem, & Dei cultum assidue instruat, quam eorum vita, & exemplum, qui in se divino ministerio dedicarunt:

Infra sess. ult. de refor. cap. 1.. cap. His igitur, Dist. 29.

Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 29., §. 2., *n.* 16.
Hallier. *de Sacr. Elect.*, *& Ordin. par.* 1., *sect.* 3. *cap.* 2., *n.* 3.
Habert. *in Theol. Mor.*, *& Dog. to.* 7. *de Sacram. Ord. pag.* 150.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 1., *n.* 27.

II. quùm enim à rebus sæculi in altiorem sublati locum conspiciantur, in eos tamquam speculum, reliqui oculos conjiciunt, ex iisque sumunt, quod imitentur.

Matth. 5. tit. 2. c. Qualiter. 17. de accus. c. Cleros. 21. Dist.

Alcedo *de Præcellent. Episc. Dignit. cap.* 1., *pag.* 17., *n.* 49.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. lib.* 5., *tract.* 7., *cap.* 9.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 4., *consf.* 17., *n.* 1.
Romaguer *ad Const. Syn. Gerund. lib.* 3., *tit.* 1., *cap.* 1., *n.* 1.

III. Quapropter sic decet omninò Clericos in sortem Domini vocatos, * vitam, moresque suos omnes componere, ut habitù, gestu, incessu, sermone, aliisque omnibus rebus nil, nisi grave, moderatum, ac religione plenum præseferant;

Sess. 14. in proœmio: & sess. 24. de refor. c. 10. tot. tit. de vi & hon cler. 1. n 6. & Clem. c. Non oportet. in 2 de cons. Dist 5. c. Canonum 14. qu. 4 c. Credo 21. q. 3. Conc. Carth. 3. Conc. Carth. III. c. 15. Chalced. can. 3. Conc. Arel II. c. 14. I. Conc. Matiscon c. 5. & II. Nicæ c. 16. & IV. Carth. c. 44. & seq.

* Argyr. *in Discept. Eccl. lib.* 8., *discept.* 7., *n.* 18.
Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 4., *n.* 341., *& seq.*
* Joseph Catalan. *de Vita Cleric.*, *& Sacerdot*, *pag.* 19.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 90. *sub n.* 3., *vers.* Quarto.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 2., §. 5., *n.* 20.
Romaguer *ad Const. Syn. Gerund. lib.* 3., *tit.* 1.. *cap.* 2., *n.* 4.

IV. leviæ etiam delicta, quæ in ipsis maxima essent, effugiant, ut eorum actiones cunctis afferant venerationem.

Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 90. *sub n.* 3., *vers.* Quarto.
Habert. *in Th. Dog.*, *& Mor. to.* 7. *de Ordin.* §. 4., *pag.* 149.

V. Quùm igitur quo majore in Ecclesia Dei, & utilitate, & ornamento hæc sunt, ita etiam diligentius sint observanda; statuit Sancta Synodus, ut quæ aliàs à Summis Pontificibus, & à Sacris Conciliis de Clericorum vita, honestate, cultu, doctrinaque retinenda, ac simul de luxu, commessationibus, choreis, aleis, lusibus, ac quibuscumque criminibus, necnon sæcularibus negotiis fugiendis, copiosè,

piosè, ac salubriter sancita fuerunt; eadem in posterum iisdem pœnis, vel majoribus, arbitrio Ordinarii imponendis, observentur;

Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 40., *n.* 2.
Capon. *in Discept. For. to.* 3., *discept.* 136., *n.* 15.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 3., *tit.* 10., *n.* 60.
De Gonteriis *in Conc. Prov. Avenion. tit.* 35., *pag.* 151.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 4. *de Contractib. cap.* 19., §. 2., *pag.* 394.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Clerici à quibus teneantur abstinere.
Leo *in Thes. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 4., *n.* 22.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 40., *n.* 4.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 5., *cap.* 9., *n.* 4.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 61., *n.* 2.
Salern. *Consil.* 17., *n.* 15., *lib.* 1.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 3., *lib.* 3., *cap.* 22., *n.* 8., & *cap.* 41., *n.* 16.
Rota *in Frisingen. Parochialis* 8. *Aprilis* 1715., §. Nequè *coram Cardin. Scotto.*

VI. nec appellatio exequutionem hanc, quæ ad morum correctionem pertinet, suspendat.

Fagnan. *in Cap.* Irrefragabili *de Offic. Ordinar. n.* 6.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 33. *sub n.* 18.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 90., *n.* 1.
Marant. *in Controv. Jur. resp.* 60., *n.* 65., *par.* 3.
Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 2., *tit.* 28., *sect.* 3., §. 2., *n.* 40. *in fin.*
Wiestner. *in Instit. Can. lib.* 2., *tit.* 38., *art.* 3., *n.* 37.

VII. Si qua verò ex his in desuetudinem abiisse compererint; ea quamprimùm in usum revocari, & ab omnibus accuratè custodiri studeant, non obstantibus consuetudinibus quibuscumque; ne subditorum neglectæ emendationis ipsi condignas, Deo vindice, pœnas persolvant.

Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 11., *cap.* 3., *n.* 9.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 1., *tit.* 1., *c.* 7., *n.* 2.

CAPUT II.

Quinam ad Cathedrales Ecclesias assumendi.

I. Quicumque posthac ad Ecclesias Cathedrales erit assumendus, is non solùm natalibus, ætate, moribus, vita, ac aliis, quæ à sacris Canonibus requiruntur, plenè sit prædıtus,

c. Quùm in cunctis & c. Cum nobis. de Elect. cap. Grave nimis de præb. & infra sess. 24. c. 1. de refor.

Girald. *ad Thes. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 3., *vers.* Nota primò
Pichler. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *n.* 63.
Pirhing. *eod. tract. lib.* 1., *tit.* 6., *sect.* 7., *n.* 319.

verum

II. verum etiam in sacro Ordine antea, saltem sex mensium spatio, constitutus;

Paria habe. Con. Sardic. c. 13. Con. Rom. sub Nicol. I. vers. *Ut nullus laicus*. Concil. Bracar. I. c. 20. c. De Syracusan. 28. Dist. 61. Dist. per totum. Supra sess. 7. c. 1. de ref.

Campanil. *in Diverf. Jur. Can. rubr.* 7., *cap.* 6., *n.* 45.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 28.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 9.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 3.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1. *cap.* 2., §. 2. *n.* 21.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privileg. Episcop. part.* 1., *c.* 1. *n.* 17.

III. quarum rerum instructio, si ejus notitia nulla, aut recens in Curia fuerit, à Sedis Apostolicæ Legatis, seu Nunciis Provinciarum, aut ejus Ordinario, eoque deficiente, à vicinioribus Ordinariis sumatur.

Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Episcopi eligendi qualitates.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. part.* 1., *tit.* 14., *cap.* 1. *n.* 1.

IV. Scientia verò præter hæc ejusmodi polleat, ut muneris sibi injungendi necessitati possit satisfacere;

Bellet. *Disquisit. Cleric. part.* 1. *de Discipl. Cler.* §. 4. *n.* 33.
Daniel. de Nobil. *Disput.* 25. *n.* 28. *to.* 1.
Murga *in Commentar. ad Constit. Apostol. pag.* 252. *n.* 962.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 1., §. 4., *n.* 43.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. cap.* 1., §. 1., *n.* 2.

V. ideoque antea in Universitate studiorum Magister, sive Doctor, aut Licentiatus in Sacra Theologia, vel Jure Canonico, meritò sit promotus;

Vid. Const. Pii V. *Quamvis* 1568.

Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 32., *n.* 68.
De Graffis *de Effect. Cleric. in Prælud. n.* 80.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 30., *n.* 2.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 2., *lib.* 1., *cap.* 91., *n.* 11.
Wiestner *in Instit. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *art.* 18., *n.* 318.

VI. aut publico alicujus Accademiæ testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur.

Barbos. *de Offic.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 1., *n.* 24.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., §. 2., *n.* 29.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11. *sub n.* 16., *vers.* Denique;
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 1., *lib.* 2., *tract.* 2., *cap.* 17. *sub n.* 2., *vers.* Primo *in fin.*
Zecchius *de Resp. Eccl. in tit. de Prælat. in gen. c.* 1., *n.* 5. *in fin.*
Rota *to.* 5. *Decis.* 1151, *n.* 7. *coram Molines*.

VII. Quod si Regularis fuerit, à Superioribus suæ Religionis similem fidem habeat.

Alzedo *in Præcell. Episc. Dignit. cap.* 3., *pag.* 28., *n.* 24.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopi eligendi qualitates.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 8.

Prædicti

VIII, Prædicti autem omnes, unde instructio, seu testificatio erit sumenda, hæc fideliter, & gratis referre teneantur: alioquin eorum conscientias graviter oneratas esse scient; ac Deum, & Superiores suos habebunt ultores.

Statuendæ distributiones quotidianæ ex tertia parte quorumcumque fructuum: portio absentium quibus cedat: certi casus excepti.

CAPUT III.

I, Episcopi, etiam tamquam delegati Apostolici, ex fructibus, & proventibus quibuscumque omnium dignitatum, personatuum, & officiorum, in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis existentium, tertiam partem in distributiones, eorum arbitrio, assignandas, dividere possint;

Supra sess. 21. de refor. cap. 3.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 1., *tit.* 22., *cap.* 6., *n.* 189.
Lezana *in Consult. Mor. to.* 4., *consult.* 45., *n.* 67.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept.* 99., *n.* 84.
Tondut *Qu.*, & *Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 52., *n.* 2.
Vivian. *de Jur. Patron. lib.* 14., *cap.* 5., *n.* 53.
Rota *in Cracovien. Canonicatus cor. Card. Calcagnino impress. apud Piton. in Discept. Eccl.* 99., *n.* 84., *to.* 3.

II. ut scilicet, qui eas obtinent, si personaliter competens sibi servitium, juxta formam ab eisdem Episcopis præscribendam, quolibet die statuto non impleverint; illius diei distributionem amittant, nec ejus quoquo modo dominium acquirant,

Barbos. *de Canon.*, & *Dignit. cap.* 22., *n.* 17.
Grananiet. *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 4., *par.* 4., *n.* 4.
Lambertin. *in Instit. Eccl. instit.* 107., §. 7., *pag.* 573.
Pasqualig. *Qu. Moral. Jurid.* 64., *n.* 4.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 2., *lib.* 3., *cap.* 34. *sub n.* 17.
Rota *in Pampilonen. Beneficii de Allo* 13. *Febr.* 1705. §. Quia *coram Cardin. Scotto.*
Gerunden. *Accensionis Candelarum* 17. *Martii* 1732. §. Et demum *coram Nunez.*

III, sed fabricæ Ecclesiæ, quatenus indigeat, aut alteri pio loco, arbitrio Ordinarii, applicetur

Toto tit. de cler. non resid. & cap. Quum ex eo. de elect. in 6.

Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 7., *cap.* 6. *sub n.* 15., *vers.* Consului.
Capon. *Discept. For. to.* 2., *discept.* 123., *n.* 144.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 15., *n.* 25.
Moneta *de Distrib. Quotid. par.* 3., *qu.* 6., *n.* 28., & 35.
Piasec *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 9.
Rota *Decis.* 325., *n.* 1., *par.* 2. *Diversor.*
In recent. Decis. 712., *n.* 12., *par.* 1.
Cor. Ansaldo *to.* 4., *Decis.* 407. *sub n.* 23., & *seq.*

S. C. C.

S. C. C. *in Caurien. Distributionum* 22. *Apr.*, & 4. *Jun.* 1740.

IV. Crescente verò contumacia, contra eos, juxta sacrorum Canonum Constitutiones, procedant.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Distributiones quotidianæ.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. cap.* 19., §. 2., *n.* 7.

V. Quòd si alicui ex prædictis dignitatibus in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis, de jure, seu consuetudine, jurisdictio, administratio, vel officium non competat, sed extra Civitatem in Diœcesi cura animarum immineat, cui is, qui dignitatem obtinet, incumbere voluerit; tunc pro tempore, quo in curata Ecclesia resederit, ac ministraverit, tamquam præsens sit, ac divinis intersit, in Ecclesiis Cathedralibus, ac Collegiatis habeatur. Vid. Const. 65. S. Pii V. Cupientes 1568.

Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 8., *n.* 17.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 2., *lib.* 3., *cap.* 34. *sub n.* 12.

VI. Hæc in iis tantùm Ecclesiis constituta intelligantur, in quibus nulla est consuetudo, vel statutum, ut dictæ dignitates non servientes aliquid amittant, quod ad tertiam partem dictorum fructuum, & proventuum ascendat:

Zecchius *de Rep. Eccl.* 1 *tit. de Canonicis pag.* 182.

VII. non obstantibus consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus, & constitutionibus etiam juramento, & quavis auctoritate firmatis.

Vid. Sess. XXI. Cap. III. n. VI.

CAPUT IV.

In Eccl. Cathed. vel Colleg. sacro Ord. non initiati vocem in Capitul. non habeant. Qualitat. & onera obtinen. benefic. in illis.

I. QUicumque in Cathedrali, vel Collegiata, Sæculari, vel Regulari Ecclesia divinis mancipatus officiis, in Subdiaconatus Ordine saltem constitutus non sit, vocem in hujusmodi Ecclesiis in Capitulo non habeat, etiamsi hoc sibi ab aliis liberè fuerit concessum.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 14., *n.* 9.
Frances *Var. Resol. cap.* 15., *n.* 41.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *n.* 4.
Moneta *de Distrib. Quotid. par.* 2., *qu.* 19., *n.* 17.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 227., *n.* 1.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 17.
Valenzuel. *to.* 1., *Consil.* 34., *n.* 99.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. cap.* 19., §. 3. *sub n.* 1.
Wiestner *in Instit. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *art.* 2., *n.* 17.
Zipæus *in Jur. Pontif. de Iis, quæ fiunt à major. Part. Capitul. sub n.* 1., *vers.* Quicumque *pag.* 226.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 10., *n.* 32.

Rota *Decis.* 202., *n.* 5. *coram Ottbobono.*
Cor. Crispo *to.* 2., *Decis.* 301., *n.* 18.
Gennen., seù Bactien. *Reintegrationis Massæ Communis super exhibitione* 20. *Junii* 1735. §. 6. *cor. Peralta.*
S. C. C. *in Romana Vocis in Capitulo* 1., & 22. *Jul.* 1741.

II. Ii verò, qui dignitates, personatus, officia, præbendas, portiones, ac quælibet alia beneficia in dictis Ecclesiis obtinent, aut in posterum obtinebunt, quibus onera varia sunt annexa, videlicet, ut alii Missas, alii Evangelium, alii Epistolas dicant, seù cantent; quocumque ii privilegio, exemptione, prærogativa, generis nobilitate sint insigniti, teneantur, justo impedimento cessante, infra annum Ordines suscipere requisitos:

Jur. c. Præterea cum gl. de ætat. & qualit. & cap. Si is de inst. in 6

Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *par.* 2., *sect.* 1., *pag.* 324.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., §. 2., *n.* 34.
De Laur. *de Ætat. ad Benef. requisit. c.* 9., *vers.* Conc. Trid. *p.* 102.
Piasec *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 7., *vers.* Assignatis.
Rosa *de Exequut. Litter. Apost. par.* 1., *cap.* 6., *n.* 114.
Ruger. *de Testam. Canon. lib.* 1., *disp.* 2., *cap.* 6., *n.* 7.
A' Saravia *de Jurisd. Adjunctor. qu.* 19., *n.* 8.
Thomassin. *de Vet., & Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 1. *cap.* 70. *sub n.* 9., *vers.* Ætas.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 7., *n.* 19.
Rota *Decis.* 174., *n.* 4. *coram Ratto.*
Cor. SS. D. N. CLEMENTE XIII. *to.* 1., *Decis.* 49., *n.* 5.

III. alioquin pœnas incurrant, juxta Constitutionem Concilii Viennensis, quæ incipit: *Ut ii, qui:* quam præsenti decreto innovat;

Clement. ut ii, qui. de ætat. & qualit. præf.

Clericat. *de Benef. discord.* 72., *n.* 10.
Fagnan. *in Cap.* Ex parte *de Cappellis Monachor. n.* 15.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Beneficium, *cap.* 6., *n.* 1.
Moneta *de Commut. Ult. Volunt. cap.* 10., *n.* 117., & *seq.*
Pasqualig. *Qu. Mor. Jurid. qu.* 84., *n.* 1.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 7. *sub n.* 9. *vers.* At frequentior *in fin.*
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 3., *cons.* 20., *n.* 25.
Rota *in Leodien., seù Aquisgranen. Canonicatus* 15. *Jun.* 1722. §. Promotionem *coram De Gamaches.*
Urgellen. *Archidiaconat.* 26. *Jun.* 1722. §. In his igitur *cor. eod.*

IV. cogantque Episcopi eos diebus statutis dictos Ordines per se ipsos exercere, ac cætera omnia officia, quæ debent, in cultu divino præstare sub eisdem, & aliis, etiam gravioribus pœnis, arbitrio eorum imponendis.

Infr. sess. 24. c. 12. de refor.

Garzias *de Benef. par.* 3., *cap.* 2., *n.* 494., & *seq.*

Lauræa

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Ecclesiæ Collegiatæ.
Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 27., *n.* 24.
Rota *Decis.* 121., *n.* 1. *coram Cardin. Tanario*.
Senogallien. *Canonicatus de Lucbis* 23. *Junii* 1710. §. Quidquid *coram Cardin. Aldovrando*.
Ostunen. *Cantoratus* 15. *Junii* 1750. §. 12. *cor. Rever. Molino*.

V. Nec aliis in posterum fiat provisio, nisi iis, qui jam ætatem, & cæteras habilitates integre habere dignoscantur: aliter irrita sit provsio.
Barbos. *de Canon.*, & *Dignit. cap.* 16., *n.* 5.
Frances *Var. Resol. cap.* 15., *n.* 39.
Girald. *ad Thes. de Pæn. Eccl. par.* 2., *verb.* Beneficium *c.* 6., *n.* 2.
Vital. *in Clement. II. de Ætat.*, & *Qualit. n.* 13.

CAPUT V.

Dispensation. extra Cur. Episc. committant., & ab eo examinent.

I. Dispensationes, quacumque auctoritate concedendæ, si extra Romanam Curiam committendæ erunt, committantur Ordinariis illorum, qui eas impetraverint.
Cenedo *Qu. Canon.* 38., *n.* 20.
Corrad. *in Prax. Dispens. lib.* 7., *cap.* 4., *n.* 10.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 28., *n.* 327.
Lezana *in Consult. Mor. to.* 4., *consf.* 45., *n.* 68.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *cons.* 97., *n.* 1.
Marant. *in Controv. Jur. resp.* 67., *n.* 17., *par.* 4.
Moneta *de Commut. Ult. Volunt. cap.* 7., *n.* 30.
Ricciul. *de Person. extra G. e n. Eccles. exist. lib.* 4., *c.* 68., *n.* 1.
Wiestner *in Instit. Can. Univ. lib.* 1., *tit.* 3., *art.* 9. *sub n.* 151

II. Eæ verò, quæ gratiosè conceduntur, suum non sortiantur effectum, nisi priùs ab eisdem, tamquam delegatis Apostolicis, summarie tantùm, & extrajudicialiter cognoscatur, expressas preces subreptionis, vel obreptionis vitio non subjacere.
Bayo *in Prax. Eccl. par.* 3., *lib.* 2., *qu.* 110., *n.* 14.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Dispensatio.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 49.
Moneta *de Commut. Ult. Volunt. cap.* 11., *n.* 455.
Pinsson. *de Benef. tit. de Qualit. Ordinand. cap.* 2., *n.* 44.
Rosa *de Exequut. Lit. Apost. par.* 1., *c.* 3., *n.* 10., & *c.* 6., *n.* 13.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *cap.* 57., §. 1., *n.* 1.

CAPUT VI.

Circumspectè commutandæ ult. voluntates.

IN commutationibus ultimarum voluntatum, quæ non nisi ex justa, & necessaria causa fieri debent: Episcopi, tamquam

Infr. sess. ult. de reform. cap. 4.

tamquam delegati Sedis Apostolicæ, summarie, & extrajudicialiter cognoscant, nihil in precibus, tacita veritate, vel suggesta falsitate fuisse narratum; priusquam commutationes prædictæ exequutioni demandentur.

Amostaz *de Caus. Piis lib.* 3., *cap.* 2., *n.* 36.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 1., *cap.* 10., §. 9., *n.* 77.
Capon. *Discept. For.* 103., *n.* 18.
Capra *Cons.* 121., *n.* 1.
Corrad. *in Prax. Dispens. lib.* 9., *cap.* 7., *n.* 38.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 6., *n.* 347.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Commutatio *n.* 1., & 4.
Genuens. *in Prax. Eccl. qu.* 214., *n.* 2., & 5.
Et in Manual. Pastor. cap. 73., *n.* 1.
Labbeus *in Concil. Gener. to.* 2., *pag.* 125., *lit.* E.
Maceratens. *Var. Resol. lib.* 1., *resol.* 112., *cap.* 40. *in fin.*
Moneta *de Commut. Ult. Volunt. cap.* 2. *sub n.* 270., & *c.* 4., *n.* 22., & *seqq.*
Palma *Nep. alleg.* 73., *n.* 1., *to.* 1.
Pasqualig. *Qu. Mor. Can. qu.* 91., *n.* 9.
Perez de Lara *de Anniverſ., & Capell. lib.* 1., *c.* 14., *n.* 35., & *seq.*
Reiffenstuel *in Jur. Can. tit.* 26., §. 23., *n.* 809.
Valenzuel. *Cons.* 130., *n.* 57., *to.* 2.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 2., *adnot.* 29., §. *unic.*, *n.* 51.
Rota *in recent. Decis.* 290., *n.* 1., & 2., *par.* 17.
Cor. Ubago *Decis.* 38., *n.* 8., & *decis.* 58., *n.* 4.
Cor. Ansaldo *to.* 5., *Decis.* 593., *n.* 7.
Cor. SS. D. N. CLEMENTE XIII. *Decis.* 158., *n.* 11.
S. C. C. *in Civitatis Plebis Legati* 18. *Febr.*, & 15. *Apr.* 1758.

Innovatur c. Romana de Appel. in Sexto.

CAPUT VII.

I. Legati, & Nuncii Apostolici, Patriarchæ, ac Primates, & Metropolitani in appellationibus ad eos interpositis, in quibusvis causis, tam in admittendis appellationibus, quam in concedendis inhibitionibus post appellationem, servare teneantur formam, & tenorem sacrarum Constitutionum, & præsertim Innocentii IV., quæ incipit, *Romana*:

Cap. Roman de appell in 6.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Appellans.
Piasec *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 4., *n.* 98.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 5., *cap.* 1., *n.* 16.
Rota *Decis.* 37., *n.* 4. *cor.* SS. D. N. CLEMENTE XIII.

II. quacumque consuetudine etiam immemorabili, aut stylo, vel privilegio, in contrarium non obstantibus: aliter inhibitiones, & processus, & inde sequuta quæcumque sint ipso jure nulla. Ciarlin.

Ciarlin. *Controv. For. to.* 2., *cap.* 125., *n.* 45.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 7., *n.* 35.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 8., §. 1. *in princip.*
Rota *to.* 2. *in recent. Decis.* 430., *n.* 2., *par.* 18.

CAPUT VIII.

Episc. pias omnes disposit. exeq. quaecumq. pia loca visitent, dummodo non sub immediata Regum protect. sint. Clem. Quia contingit de Religiosis dom.

I. Episcopi, etiam tamquam Sedis Apostolicæ delegati, in casibus à jure concessis, omnium piarum dispositionum, tam in ultima voluntate, quam inter vivos, sint exequutores,
Tex. *in Cap.* Nos quidem *de Testamento.*
Bellet. *Disquisit. Cleric. Real. part.* 1., §. 5. *n.* 68.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 8., *n.* 59.
Daniel. de Nobil. *Disput.* 49. *n.* 5.
Genuens. *in Prax. cap.* 69., *n.* 25.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 13., *cap. ult.*
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopi Jurisdictio.
Maranta *in Apolog. Tract. pro Jur. Eccl. resp.* 1., *n.* 83.
Marta *de Jurisdict. par.* 2., *cap.* 10., *n.* 12., & 43.
De Ponte *Consil.* 27., *n.* 7. *cum seqq. lib.* 2.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 3., *lib.* 2., *cap.* 10., *n.* 6.
Rota *Decis.* 13., *n.* 2. *coram Ratto.*
Tridentina *Præmissariæ super Bono Jure* 5. *Maii* 1745. §. 3. *cor. Lana*

Vide const. Clement. VIII. *Quæcumq.* 1604

II. habeant jus visitandi hospitalia, collegia quæcumque, ac confraternitates laicorum, etiam quas scholas, sive quocumque alio nomine vocant;
Amostaz *de Caus. Piis lib.* 4., *cap.* 11., *n.* 40.
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 75., *n.* 2., & 11.
Ciarlin. *Controv. For. cap.* 65., *n.* 1., *to.* 1.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 8., *n.* 52.
Eugen. *Consil.* 88., *n.* 41., *lib.* 2.
Gabriel. *Consil.* 195., *n.* 11., *lib.* 2.
Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 6., *n.* 15.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 14., *n.* 5.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2. *lib.* 7., *tit.* 9., *n.* 4., & 23.
Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 26., *n.* 24., & 25., *to.* 3.
Zecchius *de Republ. Eccl. cap.* 1., *vers.* Visitare.

III. non tamen quæ sub Regum immediata protectione sunt, sine eorum licentia:
Alzedo *de Præcellent. Episc. Dignit. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 50.
Capon. *Discept. Forens.* 276., *n.* 21.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 14., *n.* 23.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Hospitalia *n.* 4.

Lauræa

Laurea *in Epit. Can. verb.* Hospitalia.
Pignatel. *in Consf. Can. to.* 1., *consf.* 114., *n.* 1.
Thomassin. *de Vet.*, *& Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.*1. *lib.* 3., *cap.* 36., *n.* 39.
Valenzuel *Consil.* 58., *n.* 10., *to,* 1.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 37., *cap.* 2., *n.* 31.
Ugolin. *de Off.*, *& Potest. Episc. cap.* 24., *n.* 3., *vers.* Visitare.
Zerol. *in Prax. Episc. verb.* Hospitale, *vers.* Ad tertium.

IV. eleemosynas Montis pietatis, sive charitatis, & pia loca omnia, quomodocumque nuncupentur,
Capon. *in Discept. For. to.* 3., *discept.* 134., *n.* 8.
Leo *in Thes. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 16., *n.* 17.
Pax Jordan. *in Elucubr. lib.* 7., *tit.* 10., *n.* 1., *to.* 2.
Piasec *in Prax. Episc. par* 2. *sub n.* 38., *vers.* Similiter.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *consf.* 152., *n.* 15.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 2., *cap.* 11., §. 1, *n.* 120.

V. etiamsi prædictorum locorum cura ad laicos pertineat, atque eadem pia loca exemptionis privilegio sint munita;
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 1., *cap.* 3., *n.* 1.
Daniel. de Nobil. *Disp.* 49., *n.* 6.
Fagnan. *in Cap.* De Xenodochiis *de Religios. Domib. n.* 4.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 4., *tit.* 36., *n.* 16., *to.* 3.
Vanespen. *eod. tract. par.* 2., *tit.* 37., *cap.* 2. *sub n.* 35.

VI. ac omnia, quæ ad Dei cultum, aut animarum salutem; seu pauperes sustentandos instituta sunt; ipsi ex officio suo, juxta sacrorum Canonum statuta, cognoscant, & exequantur:

c. Nos quidem. c. Si hær. c. Tua & c. Johann. de Testam.

Rota *to.* 3., *Decis.* 314., *n.* 11. *cor. Emin. Crescentio.*
S. C. C *in Tuaentina Jurisdictionis* 22. *Septembris* 1742.

VII. non obstantibus, quacumque consuetudine, etiam immemorabili, privilegio, aut statuto.
Amostaz *de Caus. Piis lib.* 4., *cap.* 11., *n.* 42.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 27., *n.* 129.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *consf.* 114., *n.* 37.
Thomassin. *de Vet.*, *& Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 3., *lib.* 2., *cap.* 2., *n.* 42.
Panimol. *Decis.* 5., *annot.* 12., *n.* 41.
Rota *Decis.* 620., *n.* 23. *coram Coccino.*

Administratores quorumcumque piorum locorum reddant ration. Ordinario, nisi aliter in fundat. sit cautum.

CAPUT IX.

I. Administratores, tam Ecclesiastici, quam laici, fabricæ cujusvis Ecclesiæ, etiam Cathedralis, hospitalis, confraternitatis, eleemosynæ Montis pietatis, & quorumcumque piorum locorum, singulis annis teneantur reddere rationem administrationis Ordinario:

Sup. sess. 7. cap. ult. de refor. Clem Quia contingit. § Ut autem præmissa: de Relig. domib. Infra sess. 25. c. 8. de reform.

Capon.

Capon. *in Discept. For. to.* 5., *discept.* 396., *n.* 6.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 36., *n.* 10.
Eugen. *Consil.* 88., *n.* 42., *lib.* 2.
De Gonteriis *in Conc. Prov. Avenion. tit.* 41., *cap.* 3., *p.* 195.
Guttierez *Qu. Canon. lib.* 1., *cap.* 35., *n.* 19.
Novar. *de Elect.*, & *Variat. For. qu.* 54., *n.* 14.
Pax Jordan. *in Elucubr. lib.* 7., *tit.* 9., *n.* 25., *to.* 2.
Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 36., *n.* 24., & 26., *to.* 3.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 37., *cap.* 2., *n.* 39.
Cortiada *Decis. Cathalon.* 164., *n.* 2., *to.* 3.
Rota *Decis.* 16., *n.* 1. *coram Carillo.*
S. C. C. *in Juvenacen. Administrationis* 22. *Septembris*, & 17. *Novembris* 1736.

II. consuetudinibus, & privilegiis quibuscumque in contrarium sublatis:
Capon. *in Discept. For. to.* 3., *discept.* 134., *n.* 96.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Loca Pia.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 14., *n.* 24.
Thomat. *Decis. Maceratens.* 27., *n.* 1.
Panimol. *Decis.* 12., *adnot.* 5., *n.* 32.
Rota *Decis.* 3., *n.* 4. *coram Carillo.*

III. nisi secus fortè in institutione, & ordinatione talis Ecclesiæ, seù fabricæ expresse cautum esset.
Amostaz *de Caus. Piis lib.* 3., *cap.* 2., *n.* 42.
Cirin. *in Nex. Eccl. Jurisd. cap.* 6., *n.* 185.
Daniel. de Nobil. *Disp.* 49., *n.* 32.
Fagnan. *in Cap.* De Xenodochiis *de Religios. Domib. n.* 14.
Pasqualig. *Qu. Mor. Can.* 88., *n.* 5., & *qu.* 89., *n.* 1.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *cons.* 152., *n.* 21.
Piton. *de Contr. Patr. to.* 1., *alleg.* 23. *sub n.* 1., *vers.* Nec obstat:
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Disc. par.* 1., *lib.* 2., *c.* 91., *n.* 9. *in fin.*
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 11., *n.* 13.
Rota *in Nucerina Canonicatus* 6. *Decembris* 1752., §. 13. *coram Emin. Elephantutio.*
S. C. C. *in Savonen.* 8., & 29. *Februarii* 1744.

IV. Quod si ex consuetudine, aut privilegio, aut ex constitutione aliqua loci, aliis ad id deputatis ratio reddenda esset; tunc cùm iis adhibeatur etiam Ordinarius:
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 12., *n.* 38.
Petra *in Comment. ad Const. Apost. to.* 3., *pag.* 174., *n.* 12.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 2., *cap.* 11., §. 1., *n.* 84. *cum seqq.*
Rota *Decis.* 625., *n.* 2., & 24.
Cor. Molines *to* 2., *Decis.* 322., *n.* 24.

V. & aliter factæ liberationes dictis administratoribus minimè suffragentur,

Pignatel,

Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 7., *consult.* 15., *n.* 1.
Thomat. *Decis. Maceratens.* 27., *n.* 1.
Rota *Decis.* 473., *n.* 5. *coram Merlino.*

Notarii Episcoporum examini, & judicio subjaceant.

CAPUT X.

I. QUùm ex Notariorum imperitia plurima damna, & multarum occasio litium oriatur; possit Episcopus quoscumque Notarios, etiamsi Apostolica, Imperiali, aut Regia auctoritate creati fuerint, etiam tamquam delegatus Sedis Apostolicæ, examinatione adhibita, eorum sufficientiam scrutari;

Alzedo *de Præcellent. Episc. Dignit. c.* 12., *pag.* 136. *sub n.* 62.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Notarius.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 76.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 4., *n.* 12.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. de Benef. par.* 1., *lib.* 2., *cap.* 106., *n.* 6.

II. illisque non idoneis repertis, aut quandocumque in officio delinquentibus, officii ejus in negotiis, litibus, & caussis ecclesiasticis, ac spiritualibus exercendi usum perpetuò, aut ad tempus prohibere;

Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. part.* 3., *pag.* 107., *n.* 15.
Wiestner *in Instit. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 174.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 60.
Themud. *Decis. Olysipon. to.* 2., *decis.* 160., *n.* 3.

III. neque eorum appellatio interdictionem Ordinarii suspendat.

Bonorum cujuscumque Ecclesiæ, aut piorum locorum occupatores puniuntur.

CAPUT XI.

I. SI quem Clericorum, vel laicorum, quacumque is dignitate, etiam Imperiali, aut Regali, præfulgeat, in tantum malorum omnium radix cupiditas occupaverit, ut alicujus Ecclesiæ, seu cujusvis sæcularis, vel regularis beneficii, Montium pietatis, aliorumque piorum locorum jurisdictiones, bona, census, ac jura, etiam feudalia, & emphyteutica, fructus, emolumenta, seu quascumque obventiones, quæ in ministrorum, & pauperum necessitates converti debent; per se, vel alios vi, vel timore incusso, seu etiam per suppositas personas Clericorum, aut laicorum, seu quacumque arte, aut quocumque quæsito colore, in proprios usus convertere, illosque usurpare præsumpserit, seu impedire, ne ab iis, ad quos jure pertinent, percipiantur:

Conc. V. Aurelian c. 13 & seqq. Conc. Tiburien. I. c. 6. Con. Aurel III. c. 17 Conc. Turonen II cap 25. Con. Magun. sub Leone IV. c. 6., & 11. Conc. Aquisgran. sub Steph. V. c. 88. Con. Lateranen sub Leon X. sess. 9. & 10 c. Prædia cum seq. 12. q. 2. 1. Tim. 6.

Giananieto *in Decretal. lib.* 2., *tit.* 10., *n.* 19.

Girald.

Girald. *ad Thes. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *verb.* Usurpantes Bona, & *cap.* 3., *verb.* Montis Pietatis Bona.
De Luca *in Adnot. ad Conc. Trid. discurs.* 43., *n.* 8.
Marant. *in Controv. Jur. resp.* 21., *n.* 4., 10., & *seqq. par.* 2., & *resp.* 11., *n.* 14., & *seq. par.* 5.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 38., *n.* 23.
Romaguer *ad Const. Syn. Gerund. lib.* 5., *tit.* 9., *cap.* 12., *n.* 32.
Sayr *de Censur. lib.* 3., *cap.* 3., *n.* 26.
Ventrigl. *in Prax. par.* 1., *adnot.* 1., §. 4., *n.* 14.
Ugolin. *de Censur. par.* 2., *cap.* 17., §. 1., *n.* 1.
Zerol. *in Prax. Episc. verb.* Bona.
De Graffis *in Aur. Decis. par.* 1., *lib.* 4., *cap.* 18. *sub n.* 143.
Panimol. *Decis.* 78., *n.* 19.
Sperel. *Decis.* 8., *n.* 43.

II. is anathemati tamdiù subjaceat, quamdiù jurisdictiones, bona, res, jura, fructus, & redditus, quos occupaverit, vel qui ad eum quomodocumque, etiam ex donatione suppositæ personæ, pervenerint, Ecclesiæ, ejusque administratori, sive beneficiato, integrè restituerit; ac deinde à Romano Pontifice absolutionem obtinuerit. Vid. Bull. Cœn. clausul. 17.
Bellet. *in Disquisit. Cleric. part.* 2., *de Pœn. Cleric.* §. 35. *n.* 6.
Capon. *in Discept. Foren.* 134. *n.* 42. *to.* 3.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 7., *n.* 9. *in fin.*
Leo *in Thesaur. For. Eccl. part.* 1., *cap.* 15. *n.* 52.

III. Quod si ejusdem Ecclesiæ patronus fuerit, etiam jure patronatus, ultra prædictas pœnas, eo ipso privatus existat.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 38., *n.* 6.
De Luca *in Adnot. ad Conc. Trident. discurs.* 25., *n.* 1.
Thesaur. *de Pœn. Eccles. verb.* Vacantia per usurpationem Jurispatronatus, *cap.* 2.
Rota *to.* 4., *Decis.* 878., *n.* 26. *coram Lancetta.*

IV. Clericus verò, qui nefandæ fraudis, & usurpationis hujusmodi fabricator, seu consentiens fuerit, eisdem pœnis subjaceat, necnon quibuscumque beneficiis privatus sit, & ad quæcumque alia beneficia inhabilis efficiatur, & à suorum Ordinum exequutione, etiam post integram satisfactionem, & absolutionem, sui Ordinarii arbitrio suspendatur.
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 50. *sub n.* 130.
Lauræa *in Ep. Can. verb.* Clericus aliquid operans contra Eccles.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 15., *n.* 53.

DECRETUM SUPER PETITIONE CONCESSIONIS CALICIS.

Sup. sess. 21. cap. 4., & sess. 22. in decr. prorog.

INsuper quùm eadem Sacrosancta Synodus superiori Sessione duos articulos aliàs propositos, & tum nondum discus-

discussos, videlicet: An rationes, quibus sancta Catholica Ecclesia adducta fuit, ut communicaret laicos, atque etiam non celebrantes Sacerdotes sub una panis specie, ità sint retinendæ, ut nulla ratione Calicis usus cuiquam sit permittendus: &: An, si honestis, & Christianæ charitati consentaneis rationibus concedendus alicui vel nationi, vel regno Calicis usus videatur, sub aliquibus conditionibus concedendus sit, & quænam illæ sint, in aliud tempus, oblata sibi occasione, examinandos, atque definiendos reservaverit; nunc eorum, pro quibus petitur, saluti optimè consultum volens, decrevit, integrum negotium ad Sanctissimum Dominum nostrum esse referendum, prout præsenti decreto refert: qui pro sua singulari prudentia id efficiat, quod utile Reip. Christianæ, & salutare petentibus usum Calicis fore judicaverit.

Indictio futuræ Sessionis.

Insuper eadem Sacrosancta Tridentina Synodus diem futuræ Sessionis ad feriam quintam post octavam festivitatis omnium Sanctorum, quæ erit dies XII. mensis Novemb., indicit; & in ea decernetur de Sacramento Ordinis, & de Sacramento Matrimonii, &c.

Prorogata fuit Sessio usque ad diem XV. *Julii MDLXIII.*

SESSIO VIGESIMATERTIA,

Quæ est septima

SUB PIO IV. PONT. MAX.

Celebrata die XV. Julii MDLXIII.

Vera, & Catholica Doctrina de Sacramento Ordinis, ad condemnandas errores nostri temporis, à Sancta Synodo Tridentina decreta, & publicata in Sessione septima.

CAPUT I.

De institut. Sacerd. Novæ Leg.

Cyprian. lib. 1. advers. Judæos.

I. SAcrificium, & Sacerdotium ità Dei ordinatione conjuncta sunt, ut utrumque in omni lege extiterit.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 8., *n.* 5.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1., *n.* 8.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. de Sacram. Ordin. cap.* 1., *art.* 7., §. 1., *pag.* 474.
Silvius *in Supplem. qu.* 334., *art.* 3., *pag.* 127.

II. Quùm igitur in novo Testamento Sanctum Eucharistiæ Sacrifi-

crificium visibile ex Domini institutione Catholica Ecclesia acceperit; fateri etiam oportet in ea novum esse visibile, & externum Sacerdotium, in quo vetus translatum est. Hoc autem ab eodem Domino Salvatore nostro institutum esse, Hebr. 7.

Berti *in Theol. Discipl. lib.* 36., *cap.* 8., *prop.* 1., *pag.* 388.
Clericat. *de Sacram. Ord. decis.* 6., *n.* 18.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Ordin. cap.* 2., *pag.* 418., & *cap.* 3., *pag.* 424.
Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *qu.* 1., *pag.* 228.
A' S. Gregorio *in Univ. tract. cap.* 65., *n.* 2.
Hallier. *de Sacr. Elect.*, & *Ordin. par.* 2., *sect.* 2., *cap.* 1., *n.* 1.
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 8., *cap.* 9., *n.* 2.
Piasec *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 1.

III. atque Apostolis, eorumque successoribus in Sacerdotio, potestatem traditam consecrandi, offerendi, ministrandi Corpus, & Sanguinem ejus, necnon & peccata dimittendi, & retinendi, Sacræ Litteræ ostendunt, & Catholicæ Ecclesiæ traditio semper docuit. Matth 16. Marci 14 Lucæ cap. 22 Johan. 20.

Colet *in Instit. Theol. cap.* 3. *de Euch. pag.* 498.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1. *sub n.* 2., *vers.* Quoniam.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Sacram. Ordin. cap.* 1., *art.* 1., *pag.* 455., & *art.* 7., §. 1., *pag.* 471.

CAPUT II.

De Septem Ordinibus.

I. QUùm autem divina res sit tam sancti Sacerdotii ministerium*, consentaneum fuit, quò digniùs, & majori cum veneratione exerceri posset, ut in Ecclesiæ ordinatissima dispositione plures, & diversi essent Ministrorum Ordines, qui Sacerdotio ex officio deservirent ità distributi, ut qui jam Clericali Tonsura insigniti essent, per minores ad majores ascenderent; Infr. can. 1. & cap. 17. de ref.

Clericat. *de Sacram. Ord. decis.* 1., *n.* 5.
* Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1. *sub n.* 2., & 3. *vers.* Quia verò
Gonet. *de Sacram. Ordin. disp.* 2., *art.* 1., *pag.* 483.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 9., *cap.* 3., *n.* 1.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Sacram. Ordin. cap.* 1., *art.* 2., *pag.* 457.
Tournely *de Sacram. Ordin. qu.* 2., *pag.* 9.
Vitasse *eod. tract. qu.* 2., *art.* 1., *pag.* 21.

II. nam non solùm de Sacerdotibus, sed & de Diaconis* Sacræ Litteræ apertam mentionem faciunt, & quæ maximè in illorum Ordinatione attendenda sunt, gravissimis verbis docent, & ab ipso Ecclesiæ initio sequentium Ordinum nomina, 1. Tim. 3. & Act. 21.

* Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *sect.* 4., *pag.* 348.
Hallier. *de Sac. Elect.*, & *Ordin. par.* 2., *sect.* 1., *c.* 1., *n.* 2., *pag.* 2.
Nugno *in Supplem. qu.* 28., *art.* 2., *pag.* 557.
Piette *de Sacr. Ordin. qu.* 2., *pag.* 296.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 14., *dist.* 12., *qu.* 1., *n.* 9.

III. atque uniuscujusque eorum propria ministeria, Subdiaconi scilicet, Acolythi, Exorcistæ, Lectoris, & Ostiarii in usu fuisse cognoscuntur, quamvis non pari gradu;

Ignatius ep. ad Antioch. Tertul de Præscript. lib. 1. c. 41. Cypr. ep. 55. Conc. Rom III. sub Silvest. Eliberit. c. 33. Cart. IV. c. 5. & seqq.

Danieli *in Instit. Can. lib.* 2., *tit.* 8., *n.* 22., *pag.* 407.
Thomas ex Charmes *de Sacram. diss.* 7., *cap.* 2., *pag.* 462.
A' S. Gregorio *in Univ. tract. cap.* 65., *n.* 3.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 7., *cap.* 2. *sub n.* 6.

IV. nam Subdiaconatus ad majores Ordines à Patribus, & sacris Conciliis refertur, in quibus & de aliis inferioribus frequentissimè legimus.

c. Nullus, ult. 60 Dist. c. Si quis eorum: c. Erubescant, & c. Nemo. Dist. 32 c. A multis de æt. & qual. & c. Miramur. de ser. non Ord.

Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Ordin. cap.* 5., *pag.* 468.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 8., *n.* 4.
Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *cap.* 3., §. 2., *pag.* 243.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 2., *c.* 33.

CAPUT III.

Ordinem verè, & propriè esse Sacramentum.

I. Cùm Scripturæ testimonio, Apostolica traditione, & Patrum unanimi consensu perspicuum sit, per Sacram Ordinationem, quæ verbis, & signis exterioribus perficitur, gratiam conferri;
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 2., *n.* 3.
Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 3., *n.* 1., & 2.
Thomas ex Charmes *de Sacram. diss.* 7., *cap.* 1., *pag.* 461.
Sayro *de Sacram. in Gener. lib.* 5., *cap.* 1., *qu. unic.*, *art.* 2., *vers.* De Sacramento Ordinis.

II. dubitare nemo debet, Ordinem esse verè, & propriè unum ex septem sanctæ Ecclesiæ Sacramentis: inquit enim Apostolus: Admoneo te, ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum: non enim dedit nobis Deus Spiritum timoris, sed virtutis, & dilectionis, & sobrietatis.

2. Tim. 1. b. 1. Tim. 4. d.

2. Tim. 1. b.

Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *qu.* 1., §. 1., *pag.* 227.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1., *n.* 8.
Genet. *de Sacram. Ordin. cap.* 1., *qu.* 2., *pag.* 2.
Labat *de Sacram. disp.* 5., *dub.* 1., §. 1., *pag.* 410.
Lambertin. *de Synod. Diœcef. lib.* 8., *cap.* 9., *n.* 2.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 4., *n.* 16.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. de Sacram. Ordin. cap.* 1., *art.* 1., *pag.* 456.

Nugno

Nugno *in Supplem. qu.* 34., *art.* 3., *pag.* 540.
Piette *de Sacram. Ordin. qu.* 1., *pag.* 293.
Valentia *eod. tract. qu.* 1., *punct.* 4., *pag.* 1666.
De Graffis *in Decis. Aur. par.* 2., *lib.* 1., *cap.* 9., *n.* 3.

CAPUT IV.

De Ecclesiastica Hierarchia, & Ordinatione.

Supr. sess. 7. de Sacr. in genere can. 9. & infr. can. 4.

I. QUoniam verò in Sacramento Ordinis, sicut & in Baptismo, & Confirmatione, character imprimitur, qui nec deleri, nec auferri potest;

Berti *de Theol. Discipl. to.* 3., *lib.* 30., *cap.* 22., *prop.* 2.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 2., *n.* 22.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 8., *n.* 6.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1., *n.* 2.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 7., *cap.* 2., *n.* 9.
Piasec *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 52.
Rosignol. *de Sacram. Nov. Leg. par.* 3. *de Confirmat. art.* 4. *n.* 1. & *art.* 5. *pariter n.* 1.
De Graffis *in Decis. Aur. par.* 2., *lib.* 1., *cap.* 9., *n.* 17.

II. meritò sancta Synodus damnat eorum sententiam, qui asserunt novi Testamenti Sacerdotes temporariam tantummodo potestatem habere; & semel ritè ordinatos, iterum Laicos effici posse, si verbi Dei ministerium non exerceant.
Vid. Author. relat. in Can. IV. n. III. *hujus Sessionis*.

III. Quod si quis omnes Christianos promiscuè novi Testamenti Sacerdotes esse, aut omnes pari inter se potestate spirituali præditos affirmet; nihil aliud facere videtur, quam Ecclesiasticam Hierarchiam, quæ est ut castrorum acies ordinata, confundere; perinde ac si, contra beati Pauli doctrinam, omnes Apostoli, omnes Prophetæ, omnes Evangelistæ, omnes Pastores, omnes sint Doctores.

Cant. 6.

1. Cor. 12. Eph. 4. c. Cum ex injuncto de hæret.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 8., *n.* 8.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1. *sub n.* 2., *vers.* Similiter.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 24., §. 19., *pag.* 29.
Gonet. *de Sacram. Ordin. disp.* 2., *art.* 1., §. 1., *pag.* 483.
Tournely *eod. tract. qu.* 2., *pag.* 9.

IV. Proinde sancta Synodus declarat, præter cæteros Ecclesiasticos gradus, Episcopos, qui in Apostolorum locum successerunt,

Barbos. *in Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 12., *n.* 1.
Billuart *de Sacr. Ordin. dissert.* 4., *art.* 1., *pag.* 178.
Danieli *in Instit. Canon. lib.* 1., *tit.* 9., *n.* 1., *pag.* 139.
Du-hamel *de Sacram. Ord. cap.* 5., *pag.* 481.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 24., §. 25., *pag.* 33.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Episcopalis dignitas.

Reiffenstuel

Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 2., §. 4., *n.* 80.

V. ad hunc Hierarchicum ordinem præcipuè pertinere; & positos, sicut idem Apostolus ait, à Spiritu Sancto regere Ecclesiam Dei;

Act. 10.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 8., *n.* 9.
Gonet. *de Sacram. Ord. disp.* 4., *art.* 1., §. 1., *pag.* 507.
Habert. *in Theol. Dogm. & Mor. to.* 7. *de Ord. cap.* 5., *pag.* 328.

VI. eosque Presbyteris superiores esse;

Cœlest. 1. ep. ad Episc. Gall. cap. 1.

Guarnierius *in Oper. de Eccl. Milit. lib.* 3., *p.* 1., *c.* 6., *n.* 2., *verb.* Dico, *pag.* 313., *& seq.*
Vid. Author. relat. in Can. VII. n. I. *hujus Sessionis.*

VII. ac Sacramentum Confirmationis conferre;

Supra sess. 7. de Confirm. can. 3. Conc. Hisp. II. c. 5., 7. & alibi.

Barbos. *de Off.*, *& Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 30., *n.* 1.
Colet *in Instit. Theol. to.* 4., *cap.* 4. *de Confirm. pag.* 350.
Ægidius Coninch. *to.* 1. *de Sacr. in* 3. *par. qu.* 72., *art.* 11., *p.* 149
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 7., *cap.* 7., *n.* 2.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 3., *pag.* 140., *n.* 45., *&* 55.
Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 15., *n.* 5., *vers.* Idque.
Rota *to.* 4., *Decis.* 439., *n.* 80. *coram Ansaldo.*

VIII. Ministros Ecclesiæ ordinare, atque alia pleraque peragere ipsos posse, quarum functionum potestatem reliqui inferioris ordinis nullam habent.
Vid. recensit. Can. VII n. II., *&* III.

IX. Docet insuper sancta Synodus in Ordinatione Episcoporum, Sacerdotum, & cæterorum Ordinum, nec populi, nec cujusvis sæcularis potestatis, & Magistratus consensum, sive vocationem, sive auctoritatem ità requiri, ut sine ea irrita Ordinatio: *quin potius decernit eos, qui tantummodo à populo, aut sæculari potestate, ac Magistratu vocati, & instituti, ad hæc ministeria exercenda ascendunt: & qui ea propria temeritate sibi sumunt; omnes non Ecclesiæ Ministros, sed fures, & latrones, per ostium non ingressos, habendos esse.

Laodicen. Conc. c. 12.

John. 10 c. Ordinationes 1. q. 1. & c. Relatum de jur. pat.

* *Vid. eumd.* Can. VII. n. IV.

X. Hæc sunt, quæ generatim Sacræ Synodo visum est Christi fideles de Sacramento Ordinis docere. His autem contraria, certis, & propriis Canonibus in hunc, qui sequitur, modum damnare constituit; ut omnes, adjuvante Christo, fidei regulà utentes, in tot errorum tenebris, Catholicam veritatem faciliùs agnoscere, & tenere possint.

De Sacramento Ordinis.

CANON I.

I. Si quis dixerit, non esse in novo Testamento Sacerdotium visibile, & externum *, vel non esse potestatem aliquam consecrandi, & offerendi verum Corpus, & Sanguinem Domini, & peccata remittendi, & retinendi; Supr. c. 1. de hoc Sacram. Matth. 16. cap. Manet. cumseq. 24. q. 1.

* Besomb. *de Sacram. cap.* 10., *art.* 2. *pag.* 401.
Colet *in Instit. Theol. cap.* 3., *de Euchar. pag.* 498.
* Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11. §. 1., *sub n.* 2. *vers.* Quoniam.
* Natal. Alex. *de Sacr. Ord. cap.* 1., *n.* 7., §. 1. *pag.* 474.
Vanroy *de Ord. cap.* 2., *qu.* 5., *pag.* 327.

II. sed officium tantùm, & nudum ministerium prædicandi Evangelium, vel eos, qui non prædicant, prorsus non esse Sacerdotes * anathema sit.
Berti *de Theol. discipl. lib.* 36. *cap.* 8., *proposit.* 2. *pag.* 389.
Besomb. *de Sacr. loc. supra citat.*
* Æstius *in* 4. *Sentent. dist.* 24., §. 21. *pag.* 29.
* Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Ordines semel accepti.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. de Sacr. Ord. loc. sup. cit.*

CANON II.

Si quis dixerit, præter Sacerdotium, non esse in Ecclesia Catholica alios Ordines & Majores, & Minores, per quos, velut per gradus quosdam, in Sacerdotium tendatur, anathema sit. c. In singulis c. cum seqq dist. 77. Supra cap. 2 de hoc Sacram. Infr. de refor. c. 13.

Billuart. *de Sacr. Ord. diss.* 1., *art.* 2. *pag.* 71.
Clericat. *eod. tract. decis.* 1., *n.* 5.
Daniel. *in Instit. Canon. lib.* 2, *tit.* 8. *n.* 22., *pag.* 407.
Labat *de Sacr. disp.* 5., *dub.* 1., §. 2. *pag.* 419.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 9. *cap.* 3. *n.* 1.
Reiffenstuel *eod. tit. tract.* 14. *distinct.* 12. *quæst.* 1. *n.* 9. *&* 10.
Valentia *de Sacr. Ord. qu.* 1., *punct.* 2. *cap.* 1656.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ.. par.* 2., *tit.* 9. *de Sacr. Ord. c.* 1. *n* 1.

CANON III.

I. Si quis dixerit Ordinem, sive Sacram Ordinationem non esse verè, & propriè Sacramentum à Christo Domino institutum, vel esse figmentum quoddam humanum, excogitatum à viris rerum Ecclesiasticarum imperitis; Sup. c. 1. de hoc Sacram.

Besomb. *de Sacr. cap.* 10., *art.* 2. *pag.* 401.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *de Ord. c.* 2., *p.* 418. *& c.* 3. *p.* 424.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1. *n.* 2.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 24., §. 1. *pag.* 15.
Thomas Excharmes *de Sacr. diss.* 7., *cap.* 1. *pag.* 459.
Gonet. *de Ord. disp.* 1., *art. unic. pag.* 408.
Habert. *in Theol. Dog.*, *& Mor. to.* 7. *de Ord. cap.* 3. *pag.* 25.

Hallier

Hallier. *de Sacr. Elect. & Ord. par.* 2., *sect.* 2. *cap.* 1. *n.* 1.
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 8., *cap.* 9. *n.* 2.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. part.* 1., *cap.* 4. *n.* 16.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1. *n.* 1.
Piette *de Sacr. Ord. qu.* 5., *pag.* 306.
De Graffis *in Decis. Aur. part.* 2., *lib.* 1. *cap.* 9. *n.* 3.

II. aut esse tantùm ritum quemdam eligendi Ministros verbi Dei, & Sacramentorum; anathema sit.
Vid. Auth. jam relat. in Can. I. *n.* II.

CANON IV.

I. Si quis dixerit per Sacram Ordinationem non dari Spiritum Sanctum, ac proinde frustra Episcopos dicere: Accipe Spiritum Sanctum:
Colet *in Instit. Theol. to.* 5., *de Ord. cap.* 5. *pag.* 466.
Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *qu.* 7., *cap.* 1. §. 1. *pag.* 279.
Genet. *eod. tract. cap.* 5., *qu.* 17. *pag.* 94.
A S. Gregorio *in Univ. Tract. cap.* 66. *n.* 1.
Hallier *de Sacr. Elect. & Ord. part.* 2., *Sect.* 3., *c.* 1. §. 2. *pag.* 150.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm. & Moral. de Sacr. Ordin. cap.* 3., *art.* 4., *propos. unic. pag.* 513.
Valentia *de Sacr. Ordin. qu.* 1., *punct.* 4. *pag.* 1666.
Vanroy *eod. tract. cap.* 2., *qu.* 5., *pag.* 327.

II. aut per eam non imprimi characterem,
Clericat. *de Sacr. Ord. decis.* 36. *n.* 19.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 8. *n.* 13.
Hallier. *de Sacr. Elect. & Ord. part.* 2., *Sect.* 3. *cap.* 2. §. 1. *p.* 154.
De Marinis *in Supplem. qu.* 35., *cap. unic. pag.* 589.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 46. *n.* 4.
Silvius *in Supplem. qu.* 35. *art.* 2., *pag.* 129.
Tournely *de Sacr. Ord. qu.* 1., *art.* 2. *pag.* 136.
Vitasse *eod. tract. qu.* 1., *art.* 2. *pag.* 58.

III. vel eum, qui Sacerdos semel fuit, laicum rursus fieri posse, anathema sit.
Conc. Tol. VIII. cap. 7.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1., *sub n.* 2. *vers.* Ex quo
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 25., §. 5., *pag.* 47.
Silvius *in Supplem. qu.* 35., *art.* 2., *pag.* 129.
Vitasse *de Sacr. Ord. loc. supr. citat.*

CANON V.

Si quis dixerit Sacram Unctionem, qua Ecclesia in sancta Ordinatione utitur, non tantùm non requiri, sed contemnendam, & perniciosam esse, similiter & alias Ordinis cæremonias, anathema sit:
Bellarmin. *tom.* 3. *Controv. de Sacram. Ordin. cap.* 12., *pag.* 614.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. part.* 2., *cap.* 1. *verb.* Ritus.
Valentia *de Sacr. Ord. qu.* 5., *punct.* 1., *pag.* 1691.

CA-

CANON VI.

Si quis dixerit in Ecclesia Catholica non esse Hierarchiam divina ordinatione institutam, quæ constat ex Episcopis, Presbyteris, & Ministris, anathema sit.

Contenson *de Ord. dissert.* 3., *cap.* 1., *pag.* 127.
Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *cap.* 3., §. 1. *pag.* 240., *& sect.* 4. *p.* 348.
Æstius *in* 4. *Sent. Dist.* 24., §. 25. *pag.* 33.
Frances *de Eccl. Cath. cap.* 33., *n.* 51.
Habert. *in Theol. Dog.*, *& Mor. to.* 7. *de Ord. pag.* 282., *&* 291.
Natal. Alex. *eod. tract. de Sacr. Ord. cap.* 2., *art.* 1. *pag.* 488.
Daniel de Nobil. *disp.* 144., *n.* 5. *part.* 1.
Paulut. *in Jurisprud. Sac. lib.* 5., *tract.* 5., *cap.* 3. *sub n.* 1. *vers.* Ordinem quidem *tom.* 2. *pag.* 149.
Tournely *de Sacram. Ord. qu.* 2., *pag.* 9.
Valenzuel *Consil.* 34. *to.* 1., *n.* 20.
Rota *Decis.* 51. *n.* 13., *tom.* 1. *coram Crispo.*

CANON VII.

I. Si quis dixerit Episcopos non esse Presbyteris superiores;

Billuart *de Sacr. Ord. diss.* 4., *art.* 1., *pag.* 180.
Clericat. *eod. tract. Decis.* 32., *n.* 3.
Droit *de Re Sacr. lib.* 8. *cap.* 3., §. 1. *pag.* 241.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1. *n.* 4.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 19. *n.* 5.
Gonet. *de Sacr. Ord. Disp.* 4., *art.* 2., §. 1. *pag.* 507.
Grossi *in Theol. Moral. de Ord. qu.* 2., *art.* 5. *pag.* 261.
Guarnierius *de Eccl. Milit. lib.* 3. *par.* 1., *cap.* 6. *n.* 2. *verb.* Dico *pag.* 314.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopalis dignitas.
Piette *de Sac. Ord. qu.* 14., *pag.* 343.
Silvius *in Supplem. qu.* 40. *art.* 4., *pag.* 150.
Squillant. *de Oblig.*, *& Privil. Episc. par.* 1., *n.* 5.
Vitasse *de Episcopat. qu.* 1., *art.* 2., *pag.* 330.

II. vel non habere potestatem confirmandi, & ordinandi;

Barbos. *de Off.*, *& Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 3., *n.* 1.
Billuart. *de Sac. Ordin. dissert.* 3., *art.* 1., *pag.* 114.
Colet *in Instit. Theol. to.* 5. *cap.* 3., *pag.* 426.
Dandin. *de Suspect. de Hæres. cap.* 3., *sect.* 3., *subsect.* 3., *n.* 4.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 25., §. 1., *pag.* 43.
Labat *de Sacram. disp.* 5., *dub.* 4., §. 1., *pag.* 467.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 13., *cap.* 19., *n.* 5.
Natal. Alex. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. de Sacram. Ordin. cap.* 3., *art.* 1., *prop.* 2., *pag.* 497.
Piasec *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 6.
Piette *de Sac. Ordin. qu.* 12., *pag.* 329.

III. vel eam, quam habent, illis esse cum Presbyteris communem;
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1., *n.* 4.
Habert. *in Theol. Dog.*, *& Mor. de Sacr. Ord. cap.* 8., *pag.* 205.
Hallier *de Sac. Elect.*, *& Ord. par.* 2., *sect.* 3., *c.* 1., §. 1., *p.* 246.
Paullus à Lugduno *de Ordin. cap.* 4., *pag.* 478.
Nugno *in Supplem. qu.* 38., *art.* 1.
Thomas Excharmes *de Sacr. dissert.* 7., *cap.* 4., *pag.* 484.
Vitasse *de Sac. Ordin. qu.* 5., *art.* 1., *pag.* 177.

IV. vel Ordines ab ipsis collatos sine populi, vel potestatis sæcularis consensu, aut vocatione irritos esse; aut eos, qui nec ab Ecclesiastica, & Canonica potestate ritè ordinati, nec missi sunt, sed aliunde veniunt, legitimos esse verbi, & Sacramentorum Ministros, anathema sit.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 24., §. 31., *pag.* 39.
Habert. *in Theol. Dog.*, *& Mor. to.* 7. *de Ordin. cap.* 2., *pag.* 524.
Juvenin *de Sacram. disser.* 9., *qu.* 1., *cap.* 5., *pag.* 599.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopi consecratio, *& verb.* Ordinare Clericos.
Silvius *in Supplem. qu.* 36., *verb.* Utrum Electio, *concl.* 2., *p.* 131.
Valentia *de Sacram. Ordin. qu.* 3., *punct.* 1., *pag.* 1681.

C A N O N VIII.

Si quis dixerit Episcopos, qui auctoritate Romani Pontificis assumuntur, non esse legitimos & veros Episcopos, sed figmentum humanum, anathema sit.
Habert. *in Theol. Dogm.*, *& Mor. to.* 7. *de Ordin. cap.* 9., *pag.* 220., *& cap.* 2., *pag.* 524.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopi à quibus, & quomodò electi.
Rosa *de Resident. Episc. cap.* 1., *sect.* 2., *n.* 84., *& seq.*

Decretum de Reformatione.

Eadem Sacrosancta Tridentina Synodus Reformationis materiam prosequens, hæc, quæ sequuntur, in præsenti decernenda esse statuit, & decernit.

Rectorum Ecclesiarum in residendo negligentia coercetur: animarum curæ providetur.

C A P U T I.

I. Cùm præcepto divino mandatum sit omnibus, quibus animarum cura commissa est, oves suas agnoscere, pro his Sacrificium offerre;

Joha. 21 Actor. 20.
Vid. Constitut. Benedict. XIV. quæ incipit: Cum semper 68. §. 10. so. 1.

Barbos. *de Off.*, *& Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 24., *n.* 23.
Clericat. *de Benef. discor.* 29., *n.* 1., *& discord.* 33., *n.* 3.
Droit *de Re Sacr. lib.* 5., *qu.* 10., *pag.* 523.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 12. *sub n.* 1., *vers.* Primò.

Monacel,

Monacel. *in Form. Legal. For. Eccl. par.* 1., *form.* 2., *tit.* 2., *n.* 4.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 2., *n.* 593., & 597.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. to.* 3., *par.* 5., *tit.* 41., *n.* 102.
Schmier *eod. tit. to.* 2., *lib.* 3., *tract.* 1., *par.* 1., *c.* 4., *sect.* 3., §. 4., *n.* 89
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., *n.* 2.
Rota *in Hispalen. Applicationis Missæ pro Populo* 24. *Januarii* 1745., §. 3. *coram Vicecomite.*
S. C. C. *in Balneoregen. Missæ Parochialis*, & *Conventualis* 8. *Julii* 1740.

II. verbique divini prædicatione, * Sacramentorum administratione,
* Campanil. *in Diverſ. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 13.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Parochorum munera *n.* 12.
* Lambertin. *de Synod. Diœceſ. lib.* 9., *cap.* 17., *n.* 5.
* Pignatel. *in Conſult. Can. to.* 3., *conſ.* 48., *n.* 40.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., §. 2., *n.* 32.
* Rota *to.* 1., *Deciſ.* 198., *n.* 28. *coram Molines.*
Romana *Juris baptizandi* 6. *Decembris* 1734., §. Tantoque 1. *coram Emin. Creſcentio.*

III. ac bonorum omnium operum exemplo paſcere; c. Eph. 4. 3: Dist. c. Sicut. q. c. Qui Episcoporum. 8. q. 1. c. Præcipuè. 11. q. 3. c. Glor. Episcopi. 12. q. 2.
Barboſ. *de Off.*, & *Poteſt. Episc. par.* 3., *alleg.* 53., *n.* 2.
Moneta *de Commut. Ult. Volunt. cap.* 4., *n.* 95.
Sanctarel. *Var. Reſol. qu.* 1., *n.* 1.
Vivian. *de Jur. Patronat. par.* 3., *lib.* 15., *cap.* 3., *n.* 101.
Zecchius *de Muner. Episc. cap.* 5., *n.* 3.
S. C. C. *in Calaguritana*, & *Calceaten. Reſident.* 16. *Jan.* 1740

IV. pauperum, aliarumque miſerabilium perſonarum curam paternam gerere; & in cœtera munia paſtoralia incumbere; quæ omnia nequaquam ab iis præſtari, & impleri poſſunt, qui gregi ſuo non invigilant, neque aſſiſtunt, ſed mercenariorum more deſerunt:
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., §. 2., *n.* 7.
Fagnan. *in Cap.* Quùm licet *de Cenſib. n.* 14.
Pignatel. *in Conſult. Can. to.* 10., *conſ.* 150., *n.* 2.
Pirhing. *in Jur. Can. to.* 3., *lib.* 2., *tit.* 4., *sect.* 1., §. 2., *n.* 11.
Romaguer *ad Conſt. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 3., *cap.* 3., *n.* 1.
Schmier *in Jur. Can. Univ. to.* 2., *lib.* 3., *tract.* 1., *par.* 2., *sect.* 8., §. 1., *n.* 337.
Vaneſpen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 3., *cap.* 3. *ſub n.* 1., *verſ.* Porrò.

V. ſacroſancta Synodus eos admonet, & hortatur, ut divinorum præceptorum memores, factique forma gregis, in judicio, & veritate paſcant, & regant. Joan. 10. 1. Petr. 5. 2.
Danieli *in Inſtit. Can. lib.* 1., *tit.* 25., *n.* 3.
Konig *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., *n.* 4.

Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 27., *n.* 37.

VI. Ne verò ea, quæ de residentia sanctè, & utiliter jam antea sub fel. rec. Paullo III. sancita fuerunt, in sensus à Sacrosanctæ Synodi mente alienos trahantur, ac si vigore illius decreti quinque mensibus continuis abesse liceat; illis inherendo, declarat Sancta Synodus omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, ac Cathedralibus Ecclesiis quibuscumque, quocumque nomine, & titulo præfectos,

Supr. sess. 6. de refor. cap. 1. Vide Bullam Pii IV. anno 1564. *In Supremo.* & Bullam Urbani VIII. an. 1634. *Sancta Synodus.*

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 4., *n.* 125.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 32., *n.* 87.
Petra *ad Const. Apost. to.* 3., *pag.* 555. *sub n.* 14., *vers.* Verum.
Portius *Consil.* 162., *n.* 21.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 8., §. 1., *n.* 19.
Squillant *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 1., *cap.* 2., *n.* 1.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 3., *cap.* 33., *n.* 3., & 4.
Ugolin. *de Offic.*, & *Potest. Episc. cap.* 4., §. 13., *n.* 1.
Panimol. *to.* 2., *Decis.* 80., *n.* 6.

VII. etiamsi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales sint, obligari ad personalem in sua Ecclesia, vel Diœcesi residentiam, ubi injuncto sibi officio defungi teneantur,

Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 4. *de Contract. cap.* 11., §. 2., *pag.* 290.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., *n.* 5.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Cardinales circa residentiam.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 10., *art.* 3., *n.* 168.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 5., *tit.* 4., *n.* 4.
Pirhing. *eod. tit. to.* 3., *lib.* 3., *tit.* 4., *sect.* 1., §. 6. *sub n.* 39.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept.* 54. *sub n.* 36.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 2., §. 2., *n.* 10.
Schmalzgrueber *eod. tract. to.* 3., *par.* 1., *tit.* 4., §. 3., *sub n.* 52., *vers.* Extenditur.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 16., *cap.* 5., *n.* 9., *vers.* Quod probans.
Vener *in Exam. Episc. lib.* 4., *cap.* 7., *n.* 1.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., *n.* 5.

VIII. neque abesse posse, nisi ex causis, & modis infrascriptis. Nam quùm Christiana charitas, urgens necessitas, debita obedientia, ac evidens Ecclesiæ, vel Reip. utilitas aliquos nonnumquam abesse postulent, & exigant;

c. De cætero cap. Inter quatuor c. Tuæ & c. Relatum. de cleric. non resid. c. Ad supplicat de renunt. c. Quorumdam. 74 dist. c. Præsentium. 7. & cap. Postulastis. de voto.

Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., *n.* 6.
Pirhing. *eod. tract. to.* 3., *lib.* 3., *tit.* 4., *sect.* 1., §. 4., *n.* 22.
Scarfanton. ad Ceccoper. *in Lucubr. Can. to.* 2., *lib.* 3., *tit.* 7.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 3. *cap.* 28. *sub n.* 12., *vers.* Sed & illud.

Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 16., *cap.* 6., *n.* 3.

IX. decernit eadem Sacrosancta Synodus has legitimæ absentiæ causas à Beatissimo Romano Pontifice, aut à Metropolitano, vel eo absente, Suffraganeo Episcopo antiquiori residente, qui idem Metropolitani absentiam probare debebit, in scriptis esse approbandas; nisi quùm absentia inciderit propter aliquod munus, & Reip. officium, Episcopatibus adjunctum: cujus quoniam causæ sunt notoriæ, & interdum repentinæ, ne eas quidem significari Metropolitano necesse erit: ad eumdem tamen cum Concilio provinciali spectabit judicare de licentiis à se, vel a Suffraganeo datis, & videre, ne quis eo jure abutatur; & ut pœnis Canonicis errantes puniantur.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Episcopus *n.* 19.
Piton. *de Controv. Patron. to.* 1., *alleg.* 35., *n.* 11.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 2., *n.* 8.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. to.* 3., *par.* 1., *tit.* 4., §. 1., *n.* 13.
Ventrigl. *de Jurisdict. Archiep. cap.* 82., *n.* 1.

X. Interea meminerint discessuri, ita ovibus suis providendum, ut, quantùm fieri poterit, ex ipsorum absentia nullum damnum accipiant. Quoniam autem, qui aliquantisper tantùm absunt, ex veterum Canonum sententia non videntur abesse, quia statim reversuri sunt: c. Cum ex eo. de elect. in 6 cap. Beneficium. de reg. eod. & cap. 2. in fin. supra sess. 7. de reform. Sardicen. Conc. c. 14.

Capon. *in Discept. For. to.* 3., *discept.* 148., *n.* 12.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. cap.* 8., *pag.* 182.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 22., *n.* 12.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 40., *n.* 25.
Pichler *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 8.
Schimier *in Jur. Can. Univ. lib.* 3., *tract.* 1., *par.* 2., *cap.* 3., *sect.* 8., *n.* 328.
De Graffis *Decis.* 13., *n.* 4. *de Privileg.*
Tarraconen. *Canonicatus* 24. *Martii* 1732., §. Præterea *in fin. cor. Card. Millino.*

XI. Sacrosancta Synodus vult illud absentiæ spatium singulis annis, sive continuum, sive interruptum, extra prædictas causas, nullo pacto debere duos, aut ad summum tres menses excedere;

Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 617. *sub n.* 3., *vers.* Hæc eadem.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Episcopus, *n.* 15.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 21., *regul.* 40., *pag.* 336.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 40., *n.* 47.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 10., *cons.* 150., *n.* 57.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 41.

XII. & haberi rationem, ut id æqua ex causa fiat, & absque ullo gregis detrimento:

Barbos.

Barbos. *de Offic. & Potest. Episcop. part.* 3., *alleg.* 53. *n.* 4.
Marant. *in Controv. Jur. part.* 3., *resp.* 62. *n.* 53.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4. *n.* 6.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 10., *consult.* 150. *n.* 59.

XIII. quod an ita sit, abscedentium conscientiæ relinquit, quam sperat religiosam, & timoratam fore, quùm Deo corda pateant; cujus opus non fraudulenter agere, suo periculo tenentur. Eosdem interim admonet, & in Domino hortatur, ne per illius temporis spatium, Dominici Adventus, Quadragesimæ, Nativitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes item, & Corporis Christi diebus, quibus refici maximè, & in Domino gaudere Pastoris præsentia oves debeant, ipsi ab Ecclesia sua Cathedrali ullo pacto absint, nisi Episcopalia munia in sua Diœcesi eos aliò vocent.

Psalm. 7. Jerem. 48.

c. Si quis in Clero. 6. qu. 1. ex Conc. Agatheos.

Cabassut. *in Notitia Concil. pag.* 237., *n.* 23.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. part.* 3., *cap.* 2. *n.* 7.
Pirhing. *in Jur. Can. to.* 3., *lib.* 3., *tit.* 4. *sect.* 1. §. 3. *n.* 18.
Schmalzgrueber *eod. tract. tom.* 3., *par.* 1., *tit.* 4., §. 1. *n.* 13.
Vener *in Exam. Episcop. lib.* 4., *cap.* 7. *n.* 7.
Ventrigl. *de Jurisdict. Archiep. cap.* 83., *n.* 3.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4. *n.* 8.

XIV. Si quis autem, quod utinam nunquam eveniat, contra hujus Decreti dispositionem, abfuerit, statuit Sacrosancta Synodus, præter alias pœnas adversùs non residentes sub Paullo III. impositas, & innovatas,

Supr. sess. 6. de refor. c. 1. c. 2. c. Conquerente. & ferè per tot. de cler. non resid.

Konig *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 1., *n.* 10.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 4., *cons.* 16. *n.* 2.
Vid. Auctor. rel. in Sess. VI. *de Reformat. cap.* 1. *n.* 5.

XV. ac mortalis peccati reatum, quem incurrit, eum, pro rata temporis absentiæ, fructus suos non facere, nec tuta conscientia, alia etiam declaratione non sequuta, illos sibi detinere posse;

Alzedo *de Præcellent. Episcopal. Dignit. cap.* 6., *pag.* 73. *n.* 11.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., §. 1. *n.* 4.
Capon. *in Discept. Foren. to.* 3., *discept.* 148. *sub n.* 3.
Gavant. *in Manual. Episcop. verb.* Parochorum residentia.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. part.* 2., *verb.* Residentiam non facientes *cap.* 2., *vers.* Ex his.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 4. *de Contract. cap.* 11. §. 2. *pag.* 291.
Romaguer *Ad Const. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 3., *cap.* 3. *n.* 5.
Schmier. *in Jur. Can. Univ. to.* 2., *lib.* 3. *tract.* 1., *part.* 2. *sect.* 8. §. 2. *n.* 378.
Ugolin. *de Offic. & Potest. Episc. cap.* 15., §. 4. *n.* 2.

XVI. sed teneri, aut, ipso cessante, per Superiorem Ecclesiasticum

cum illos fabricæ Ecclesiarum, aut pauperibus loci erogare: prohibita quacumque conventione, vel compositione, quæ pro fructibus male perceptis appellatur; ex qua etiam prædicti fructus in totum, aut pro parte ei remitterentur: non obstantibus quibuscumque privilegiis, cuicumque Collegio, aut fabricæ concessis.

Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 2., *n.* 15.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 40., *n.* 19.
Pichler *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 4., *n.* 18.
Pirhing. *eod. tract. to.* 3., *lib.* 3., *tit.* 4., *sect.* 1., §. 10. *sub n.* 63. *vers* Similiter.
Sanctarel. *Var. Resol. lib.* 1., *qu.* 4. *n.* 2.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. to.* 3., *par.* 1., *tit.* 4., §. 1., *n.* 35.
Ventrigl. *in Prax. part.* 1., *adnot.* 20. §. 1. *n.* 8.

XVII. Eadem omnino, etiam quoad culpam, amissionem fructuum, & pœnas, de curatis inferioribus, & aliis quibuscumque, qui beneficium aliquod Ecclesiasticum curam animarum habens, obtinent, Sacrosancta Synodus declarat, & decernit, ità tamen, ut, quandocumque eos, causa priùs per Episcopum cognita, & probata, abesse contigerit, Vicarium idoneum, ab ipso Ordinario approbandum, cum debita mercedis assignatione relinquant. Supr. sess. 6. de refor. c. 2. c. Beneficium de Regul. in 6.

Capon. *in Discept. For. to.* 3., *discept.* 148., *n.* 3.
De Gonteriis *in Conc. Prov. Avenion. tit.* 37., *cap.* 7.
Pellizzar. *in Manual. Regul. tom.* 2. *tract.* 8. *cap.* 4. *sect.* 4. *n.* 124.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 3. *cap.* 3. *n.* 9.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. to.* 3., *par.* 1., *tit.* 4. §. 1. *n.* 16.
Schmier *in Jur. Can. Univ. to.* 2., *lib.* 3., *tract.* 1., *par.* 2., *sect.* 8., §. 1. *n.* 350.
Wiestner *in Jur. Eccles. lib.* 1. *tit.* 28. *n.* 15.
Rota *Decis.* 277. *n.* 2., & *Decis.* 353. *n.* 4. *to.* 2. *coram Crispo.*

XVIII. Discedendi autem licentiam in scriptis, gratisque concedendam, ultra bimestre tempus, nisi ex gravi causa, non obtineant.

Clericat. *de Benef. discord.* 33. *n.* 3.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4. §. 2. *n.* 8.
Fagnan. *in Cap.* Relat. *n.* 21. *de Cleric. non resid.*
Monacel. *in Formul. Legal. For. Eccl. to.* 1., *tit.* 6. *n.* 7.
Piasec. *in Prax. Episcop. part.* 2., *cap.* 3. *n.* 27.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., *n.* 13.
Pirhing. *in Jur. Can. to.* 3., *lib.* 3., *tit.* 4., *sect.* 1., §. 3., *n.* 20.
Tondut. *qu.* & *resol. Benef. part.* 1., *cap.* 42. *n.* 5.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. tom.* 1. *adnot.* 22. §. 1. *n.* 24. & 27.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 10., *n.* 125.

XIX. Quod si per edictum citati, etiam non personaliter, contumaces

contumaces fuerint; liberum esse vult Ordinariis, per censuras Ecclesiasticas, & sequestrationem, & subtractionem fructuum, aliaque juris remedia, etiam usque ad privationem, compellere;

Ab Alexandro *in Placit. Judicial. par.* 1., *placit.* 23., *n.* 1.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., §. 2., *n.* 8. *in fin.*
Frances *de Intrus. qu.* 60., *n.* 13.
Genuens. *in Prax. cap.* 112. *in fin.*
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 1.
Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 27., *n.* 115.
Pignatel. *in Consf. Can. to.* 4., *conf.* 17., *n.* 8., *& to.* 7. *conf.* 75. *n.* 11
Pirhing. *in Jur. Can. to.* 3., *lib.* 3., *tit.* 4., *sect.* 1., §. 10. *sub n.* 63., *vers.* Eadem.
Sanctarel. *Var. Resol. qu.* 4., *n.* 7.

XX. nec exequutionem hanc, quolibet privilegio, licentia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cujuscumque beneficii, pactione, statuto etiam juramento, vel quacumque auctoritate confirmato, consuetudine etiam immemorabili, quæ potius corruptela censenda est, sive appellatione, aut inhibitione, etiam in Romana Curia, vel vigore Eugenianæ constitutionis suspendi posse.

c. Divina, de Privil. in Extravag. com.

Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., §. 2., *n.* 12.
Gratian. *Discept. Forens.* 990., *n.* 9.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 2., *n.* 17.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 3., *pag.* 555., *n.* 14.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 9.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 125., *n.* 1.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., *n.* 4.
Rota *Decis.* 69., *n.* 9. *coram Kaunitz.*

Postremò tam Decretum illud sub Paullo III., quàm hoc ipsum in Conciliis Provincialibus, & Episcopalibus publicari, Sancta Synodus præcipit: cupit enim, quæ adeò ex Pastorum munere, animarumque salute sunt, frequenter omnium auribus, mentibusque infigi, ut in posterum, Deo juvante, nulla temporum injuria, aut hominum oblivione, aut desuetudine aboleantur.

Supra sess. 6. de refor, c. 1.

Ecclesiis præfecti consecrat. munus intra tres menses suscipiant: consecrat. quo loco peragenda.

CAPUT II.

I. Ecclesiis Cathedralibus, seu Superioribus, quocumque nomine, aut titulo præfecti, etiamsi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales sint, si munus consecrationis intra tres menses non susceperint,

Conc. Chalc. act. 16. c. 15. Conc. Vormatien. cap. 76. c. Quoniam 75. Dist. Quoniam c. 100 Dist. & sup. sess. 7. c. 9. de refor.

Andreuc. *de Episc. Titul. par.* 4., *cap. unic.*, §. 1., *n.* 186.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 6., *cap.* 4., *n.* 9.

Konig.

Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 2., *n.* 90.
Lambertin. *de Synod. Diœcef. lib.* 2., *cap.* 5., *n.* 4.
Paſtor *de Benef. Eccl. lib.* 1., *tit.* 6., *n.* 2.
Petra *ad Conſtit. Apoſt. to.* 5., *pag.* 208. *ſub n.* 12.
Piton. *in Diſcept. Eccl. to.* 2., *diſcept.* 74., *n.* 66.
Vanefpen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 15., *cap.* 1., *n.* 15.
Ventrigl. *de Juriſd. Archiep. cap.* 80., *n.* 2.
Ugolin. *de Off.*, & *Poteſt. Epiſc. cap.* 2., *n.* 2.
Wieſtner *in Jur. Eccl. lib.* 1., *tit.* 12., *n.* 19.
Rota *Deciſ.* 101., *n.* 1. *coram Seraphino*.

II. ad fructuum perceptorum reſtitutionem teneantur.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., §. 4., *n.* 56.
Girald. *ad Theſaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Epiſcopus. *cap.* 2., *n.* 3.
Leo *in Theſaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 22.
Piaſec *in Prax. Epiſc. in Proœm. de Elect.*, & *Elect. poteſt. ſub n.* 7.
Thomaſſin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Diſcipl. par.* 2., *lib.* 2., *cap.* 42. *ſub n.* 12., *verſ.* Remeandum.

III. Si intrà totidem menſes poſtea id facere neglexerint, Eccleſiis ipſo jure ſint privati.
Barboſ. *de Off.*, & *Poteſt. Epiſc. par.* 2., *alleg.* 1., *n.* 39.
Paſſerin. *de Elect. Canon. cap.* 25., *n.* 355.
Pax Jordan. *in Elucubr. lib.* 1., *tit.* 2., *n.* 2.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *n.* 68.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Epiſc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 23.
Zerol. *in Prax. Epiſc. verb.* Conſecratio Prælatorum, *verſ.* Ad ſecundum.
De Graffis *in Deciſ. Aur. par.* 1., *lib.* 2., *cap.* 97., *n.* 52.

IV. Conſecratio verò, ſi extra Curiam Romanam fiat, in Eccleſia, ad quam promoti fuerint, aut in provincia, ſi commodè fieri poterit, celebretur.
Cucch. *in Inſtit. Major. lib.* 4., *tit.* 5., *n.* 26.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Conſecratio Epiſcoporum.
Zoeſius *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 12.

CAPUT III.

Epiſcopi per ſe Ordines conferant.

I. Epiſcopi per ſemetipſos Ordines conferant:
Campanil. *in Diverſ. Jur. Can. rub.* 9., *cap.* 8., *n.* 31.
Cucch. *in Inſtit. Major. lib.* 5., *tit.* 8., *n.* 9.
Paulut. *in Juriſprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 7., *cap.* 6. *n.* 4.
Pignatel. *in Conſult. Can. to.* 10., *conſ.* 158., *n.* 32.

II. quòd ſi ægritudine fuerint impediti; ſubditos ſuos non aliter, quam jam probatos, & examinatos, ad alium Epiſcopum ordinandos dimittant. Infra cap. 8. & 10. Carthag. III. c. 22.

Cabassut *in Histor. Concil. pag. 568., n. 3., & pag. 631., n. 13.*
Engel *in Jur. Can. lib. 1., tit. 2., §. 3., n. 39.*
Genuens. *in Prax. cap. 83., n. 4.*
Hallier *de Sacr. Elect., & Ord. to. 1., par. 1., sect. 2., cap. 2., n. 13*
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Ordinandorum Examen.
Pignatel. *in Consult. Can. to. 5., cons. 77., n. 12.*
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib. 1., tit. 11., n. 115.*
Squillant. *de Oblig., & Privil. Episc. par. 3., cap. 1., n. 13.*
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par. 1., adnot. 23., §. 2. sub n. 11.*
Ugolin. *de Offic., & Potest. Episc. par. 2., cap. 26., §. 15. sub n. 2., vers.* Hæc autem.

Qui primo Tonsur. initiand. sint

CAPUT IV.

I. *c. 5. fin de temp. Ordin. in 6.*
PRima Tonsura non initientur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint,
Barbos. *in Jur. Eccl. Univ. to. 1., cap. 38. n. 36.*
Colet *in Instit. Theol. de Confirmat. lib. 8. cap. 7.*
Engel *in Jur. Canon. lib. 1., tit. 11., §. 3., n. 22.*
Gavant. *in Manual. Episcop. verb.* Ordines Minores *n. 4.*
De Gonteriis *in Concil. Provinc. Avenion. tit. 32. cap. 2.*
Monacel. *in Formul. Legal. For. Eccl. tom. 1., tit. 3., adnot. ad Formul. V. n. 1.*
Pax. Jordan. *in Elucubr. to. 1., lib. 3., tit. 6. n. 198.*
Pirhing. *in Jur. Can. lib. 1., tit. 11., sect. 1. n. 15.*
Wiestner *in Jur. Eccl. lib. 1., tit. 11. n. 49.*
Sperel. *Decis. 114. n. 1., to. 2.*

II. & fidei rudimenta edocti non fuerint;
Bellet. *in Disquisit. Cleric. par. 1., tit. de Disciplin. Cleric. §. 4., n. 21.*
Campanil. *in Divers. Jur. Canon. rubr. 5., cap. 2. n. 2.*
Lotter *de Re Benef. lib. 3., qu. 36. n. 46.*
Piasec. *in Prax. Episcop. par. 1., cap. 1. n. 40.*
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. to. 3. par. 3. tit. 11. n. 28.*
Squillant. *de Oblig. & Privil. Episcop. par. 2. cap. 7, n. 4.*
Ventrigl. *in Prax. Eccles. to. 1., adnot. 43., §. unic. n. 26.*

III. quique legere, & scribere nesciant;
Alterius *de Censur. to. 2. disp. 16. cap. 2. vers.* Secundò eadem *pag. 258.*
De Angelis *in Opusc. 5., n. 24. post tract. de Impensis Dotal.*
Frances *de Eccl. Cathed. cap. 28., n. 51.*
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par. 3., cap. 8., n. 6.*
Murga *de Benef. Eccl. qu. 3., n. 805.*
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap. 8. sub n. 30.*
Rota *in Pampilonen. Epistolanearum 21. April.* 1741. §. 6. *cor. Card. Calcagnino.* Gerun-

Gerunden. *Beneficii* 4. *Febr.* 1752. §. 6. *cor. Emin. Caprara*

IV. & de quibus probabilis conjectura non sit, eos non sæcularis judicii fugiendi fraude; sed ut Deo fidelem cultum præstent, hoc vitæ genus elegisse.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 3., *tit.* 9., *n.* 24.
Genuens. *in Manual. Past. cap.* 66., *n.* 15., & *in Prax. cap.* 9. *sub n.* 5.
Hallier *de Sacr. Elect.*, & *Ordin. par.* 1., *sect.* 2., *cap.* 3., §. 7., *n.* 24., & 34., *lit.* B., & *sect.* 5., *cap.* 1., *n.* 24., *lit.* B.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Ordines Clericales.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 3. *n.* 21., & *lib.* 3. *tit.* 5. *n.* 34
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *conf.* 17., *n.* 9.
Thesaur. *de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Ordines à criminoso, *cap.* 5. *sub n.* 1., *vers.* Si criminosus.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 1., *c.* 26., *n.* 5.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 17.

CAPUT V.

Ordinandi quibus conditionib. instructi esse debeant.

I. AD Minores Ordines promovendi bonum à Parocho, & à Magistro Scholæ, in qua educantur, testimonium habeant.

Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 10., *n.* 20.
Bellet. *in Disquisit. Cleric. par.* 1., *tit. de Discipl. Cler.* §. 4., *n.* 21.
Cabassut *in Hist. Conc. pag.* 644. *sub n.* 1., *vers.* Tùm à Parocho.
Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *qu.* 9., *cap.* 1., §. 1., *pag.* 289.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. c.* 13., *pag.* 428.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 7. *de Sacram. sect.* 9., *n.* 1.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Ordinandus.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 2., *cap.* 7. *sub n.* 4.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 1., *adnot.* 23., §. 1., *n.* 19.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 7., *n.* 2.

II. Hi verò, qui ad singulos majores erunt assumendi, per mensem ante Ordinationem Episcopum adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus, ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publicè in Ecclesia propositis, de ipsorum Ordinandorum natalibus, ætate, moribus, & vita à fide dignis diligenter inquirat; & litteras testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum Episcopum quam primùm transmittat.

e. Quando dist. 24.

Conc. III. Carthag. c. 22. & IV. Carthag. c. 22. Infra c. 7.

De Angelis *in Opusc.* 5., *n.* 4. *post tract. de Impens. Dotalib.*
Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. cap.* 33., *n.* 168.
Campanil. *in Diverf. Jur. Can. rubr.* 3., *n.* 3.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 12., *n.* 1.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Ordines Majores. *n.* 1.
Hallier *de Sac. Elect., & Ord. par.* 1., *sect.* 1., *ar.* 3., §. 2., *n.* 5., *lit.* B.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 12., *n.* 1.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 252., & *seqq.*
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 12., *n.* 3.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 1., *tit.* 2., *cap.* 1., *n.* 1.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. cap.* 26., §. 8., *n.* 1.

Ætas quatuordecim annorum ad beneficium Ecclesiasticum requiritur: quis privilegio fori gaudere debeat.

CAPUT VI.

I. NUllus prima Tonsura initiatus, aut etiam in minoribus Ordinibus constitutus, ante decimumquartum annum beneficium possit obtinere.

c. Indecorum, de æt. & qual. c. Joann. de cler. conjug.

Ambrosin. *de Immun.*, & *Libert. Eccl. cap.* 17., *n.* 13.
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 60., *n.* 72.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 7., *cap.* 6., *n.* 2.
Clericat. *de Benef. discord.* 3., *n.* 1.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., §. 2., *n.* 28.
Frances *Var. Resol. cap.* 31., *n.* 2.
Guttierez *Qu. Can. lib.* 1., *cap.* 26., *n.* 33.
Hallier *de Sac. Elect., & Ord. par.* 1., *sect.* 2., *cap.* 3., §. 7., *n.* 35., *lit.* A.
De Laur. *de Ætat. ad Benefic. requisit. cap.* 11., *vers.* Ad simplices, *pag.* 141.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 14.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 49., *n.* 19., & 20.
De Luca ad Gratian. *Discept.* 190., *n.* 1.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 5., *resp.* 85., *n.* 16.
Passerin. *de Elect. Canon. cap.* 25., *n.* 413.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 2., *cap.* 6., *n.* 1.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 2., *n.* 7.
Vivian. *de Jurepatr. par.* 2., *lib.* 6., *cap.* 7., *n.* 15.
Rota *to.* 1., *Decis.* 136., *n.* 12. *coram Kaunitz.*
Cor. Crispo *to.* 1., *decis.* 2., *n.* 6., & *Decis.* 622., *n.* 5., *to.* 3.
Cor. SS. D. N. CLEMENTE XIII. *Decis.* 2., *n.* 4.
Neapolitana *Abbatiæ* 15. *Junii* 1750., §. 7., & §. 12. *cor. Vicecomite*

II. Is etiam fori privilegio non gaudeat, nisi beneficium Ecclesiasticum habeat; aut clericalem habitum, & Tonsuram deferens, alicui Ecclesiæ ex mandato Episcopi inserviat, vel in Seminario Clericorum, aut in aliqua Schola, vel universitate, de licentia Episcopi, quasi in via ad majores Ordines suscipiendos versetur.

Bayo *in Prax. Eccl. par.* 1., *lib.* 1., *cap.* 3., *n.* 4.
Bontempius *in Fasc. Flor. Mor. tract.* 6. *de Immunit. Eccl. tit.* 3., *pag.* 284., *n.* 14.
Cenedo *Qu. Canon.* 4., *n.* 20.

Droit

Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *par.* 2., *sect.* 1., *pag.* 314.
Fagnan. *in Cap.* Perpendimus *de Sent. Excom. n.* 15.
Graf. *de Effect. Cler. effect.* 1., *n.* 66. *cum seqq.*
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Fori Privilegio *n.* 1.
Genuens. *in Manual. Past. c.* 66., *n.* 6., *& in Prax. cap.* 7., *n.* 1.
Habert. *in Th. Dog., & Mor. to.* 7. *de Sacr. Ord. pag.* 137., *& seq.*
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 11. *sub n.* 3.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 7., *tract.* 12., *cap.* 3., §. 2., *n.* 2., *pag.* 607.
Petra *ad Constit. Ap. to.* 2., *p.* 376., *n.* 47., *& to.* 4., *p.* 450., *n.* 14.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 2., *discept.* 92., *n.* 3.
Wiestner *in Instit. Can. lib.* 2., *tit.* 2., *art.* 10., *n.* 164.
Cortiada *in Decis. Cathal. decis.* 127., *n.* 1., *& decis.* 128., *n.* 1. *par.* 3
Tristanus *Decis. Cathalon. to.* 1., *decis.* 10., *n.* 130.
Rota *in recent. Decis.* 10., *n.* 10., *&* 19., *par.* 18.

III. In Clericis verò Conjugatis servetur constitutio Bonifacii VIII. quæ incipit, *Clerici, qui cum unicis*: modo hi Clerici, alicujus Ecclesiæ servitio, vel ministerio ab Episcopo deputati, eidem Ecclesiæ serviant, vel ministrent, & clericali habitu, & Tonsura utantur; nemini, quoad hoc privilegio, vel consuetudine, etiam immemorabili, suffragante. *Cap. Cler. 1. de Cler. conjug. in 6.*

Alterius *de Censur. to.* 1., *disp.* 16., *lib.* 5., *c.* 1., *lit.* D., *&* E., *p.* 673
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 4., *cap.* 1., *n.* 12.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 3., *tit.* 9., *n.* 27.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 3., *n.* 5.
Frances *de Competent. Jurisd. qu.* 95., *n.* 10.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Clerici Conjugati.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 4., *resp.* 76., *n.* 10.
De Marin. *Resol. Jur. lib.* 1., *cap.* 58., *n.* 1.
Pignatel. *in Consf. Can. to.* 2., *consf.* 42., *n.* 1.
Rota *in Romana, seu Sabinen. Cap.* Odoardus 2. *Martii* 1744., §. 2. *coram Canilliac.*

CAPUT VII.

De Examine Ordinandorum.

I. SAncta Synodus antiquorum Canonum vestigiis inhærendo, decernit, ut quando Episcopus Ordinationem facere disposuerit, omnes, qui ad sacrum ministerium accedere voluerint, feria quarta ante ipsam Ordinationem, vel quando Episcopo videbitur, ad Civitatem evocentur. *c. Quando. 24. dist.*

Barbos. *de Off., & Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 10., *n.* 2.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 12., *n.* 2.
Paravicin. *in Polyanth. Sacror. Canon. to.* 3., *verb.* Ordinandorum Examen, *pag.* 210.

Piasec.

Piasec. *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 49.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 12., *n.* 4.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 43., §. *unic. n.* 1.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *c.* 26. §. 18., *n.* 3.

II. Episcopus autem, Sacerdotibus, * & aliis prudentibus viris, peritis divinæ legis, ac in Ecclesiasticis sanctionibus exercitatis, sibi ascitis,
Campanil. *in Divers. Jur. Canon. rubr.* 3., *n.* 3.
Crispin. *Visit. Pastoral. par.* 2., §. 17. *n.* 42.
Carol. de Graff. *de Effectib. Cleric. in prælud. n.* 344.
* Hallier *de Sacr. Elect.*, & *Ord. par.* 1., *sect.* 2. *c.* 1. §. 5. *n.* 15.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Examen.
* Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 9. *cap.* 4. *n.* 16.

III. ordinandorum genus, personam, ætatem, institutionem, mores, doctrinam, & fidem diligenter investiget, & examinet.
Supra cap. 5.
De Angelis *in Opuscul.* 5. *impress. post tractat. de Impens. Dotal.*
Gavant. *in Manual. Episcop. Verb.* Ordines Majores *n.* 1.
Hurtad. *Resol. Moral. to.* 2., *tract.* 12. *cap.* 1., *n.* 1833.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 6. *n.* 252. & *seqq.*
Pichler *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 12. *n.* 3.
Romaguer *ad Const. Synod. Gerund. lib.* 1., *tit.* 2. *cap.* 3. *n.* 4.
Thesaur. *de Pœn. Eccl. par.* 2., *Verb.* Ordines Minores *cap.* 28.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 9. *cap.* 4. *n.* 18.

Quomodo, & à quo unusquisque promoveri debeat

CAPUT VIII.

I. Ordinationes Sacrorum Ordinum, statutis à jure temporibus,
Gelasius in Epist. 9. c. 13. cap. ult. 75 dist. cap. 1 cum seqq. de temp. Ord. in 6.
Aizedo *de Præcellent. Episcopal. Dignit. par.* 2., *cap.* 5. *n.* 26.
Barbos. *de Offic.* & *Potest. Episc. par.* 2., *allegat.* 17. *n.* 1.
Frances *Var. Resol. cap.* 32. *n.* 2.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 28. *n.* 37.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 4. *n.* 20.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 42. *n.* 4.
Pignatel. *in Consult. Can. tom.* 10. *cons. n.* 2. & 3.
Squillant. *de Oblig. Cler. part.* 2. *n.* 28.
Ventrigl. *in prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 44. §. *unic. n.* 1.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 8., *n.* 12.

II. ac in Cathedrali Ecclesia vocatis, præsentibusque ad id Ecclesiæ Canonicis, publicè celebrentur;
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 2., §. 21. *n.* 6.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 13. *n.* 11.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Ordo in gener. *n.* 1.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11. *sub n.* 35.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. to.* 3. *verb.* Ordinationes omnes *n.* 2. *pag.* 228.

Petra

Petra *ad Constit. Apost. to.* 5., *pag.* 388., *n.* 38.
S. C. C. *in Urbinaten. Visitationis Sacrorum Liminum* 10. *Decembris* 1746.
Rota *to.* 2., *in recent. Decis.* 433., *n.* 28., *par.* 9.

III. Si autem in alio Diœcesis loco, præsente Clero loci, dignior, quantùm fieri poterit, Ecclesia semper adeatur.
Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 33., *n.* 198.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Episcopus quoad Ordinationes.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 46.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 4., *n.* 31.
Pirhing. *eod. tract. lib.* 1., *tit.* 11., *sect.* 1., §. 9., *n.* 76.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 3., *cap.* 1., *n.* 15.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *cap.* 26., §. 24., *n.* 2.
Rota *to.* 1., *decis.* 280., *n.* 27. *coram Bichio*.

IV. Unusquisque autem à proprio Episcopo ordinetur. (Conc. Carthag. c. 21.)
Cabassut *in Histor. Concilior. pag.* 595., *n.* 48.
Capon. *in Discept. For. to.* 2., *discept.* 108., *n.* 3.
Cened. *Qu. Canon.* 38., *n.* 4.
Cocchier. *de Jurisd. Ordinar. in Exempt. qu.* 124., *n.* 29., *par.* 2.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 2., *n.* 12.
Marant. *in Controv. Jur. resp.* 4., *n.* 26., *par.* 4.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 35.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 77.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 12., *n.* 22.

V. Quod si quis ab alio promoveri petat, nullatenus id ei, etiam cujusvis generalis, aut specialis rescripti, vel privilegii prætextu, etiam statutis temporibus, permittatur, nisi ejus probitas, ac mores Ordinarii sui testimonio commendentur. (Sup. sess. 14. de refor. c. 2. & 3. Supra c. 3. Conc Aurel. V c. 5. c. 1. 21. qu. 2. 9. qu. 2. per totam c. 1. cum seq. de temp. Ord. in 6.)
Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *cap.* 3., §. 2., *pag.* 262.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. cap.* 13., *pag.* 427.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Ordines recepti *cap.* 26., *vers.* Ex Tridentino.
Hallier *de Sacr. Elect.*, & *Ordin. par.* 1., *sect.* 1., *cap.* 2., *art.* 4., *n.* 13. *sub lit.* D.
Solier *ad Pastor. de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 42., *lit.* T.
Squillant. *de Oblig. Cleric. par.* 4., *n.* 80.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 23., §. 1., *n.* 28.
S. C. C. *in Burgi S. Domnini, seù Cremonen. Ordinationis* 1. *Augusti* 1750.

VI. Si secus fiat, ordinans à collatione Ordinum per annum, & Ordinatus à susceptorum Ordinum exequutione, quamdiù proprio Ordinario videbitur expedire, sit suspensus.
Alterius *de Censur. to.* 2., *disp.* 9., *cap.* 6., *lit.* C., *pag.* 134.
Alzedo *de Præcell. Episc. Dignit. par.* 2., *cap.* 5., *n.* 17.

Engel

Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 3., *n.* 25.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Ordo in genere, *n.* 43.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 4., *n.* 23.
Pasqualig. *Qu. Mor. Can. centur.* 3., *qu.* 287., *n.* 1.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 7., *cap.* 6. *sub n.* 11., *vers.* Laicus.
Romaguer *ad Const. Syn. Gerund. lib.* 1., *tit.* 2., *cap.* 5., *n.* 27.
Schmier *in Jur. Can. Univ. lib.* 1., *tract.* 4., *cap.* 5., *sect.* 2., §. 2., *n.* 56., & 59.
Thesaur. *de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Ordines recepti *c.* 16., *n.* 7.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 8., *n.* 22.

CAPUT IX.

Episcopus Familiarem ordinans, conferat ei statim Beneficium.

I. c. Non liceat. de preb.

EPiscopus familiarem suum non subditum ordinare non possit, nisi per triennium secum fuerit commoratus; & beneficium, quacumque fraude cessante, statim reipsa illi conferat:

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 2., *cap.* 1., §. 2. *n.* 24.
Barbos. *de Offic. & Potest. Episcop. par.* 2. *allegat.* 5. *n.* 1.
Capon. *in Discept. Forens. to.* 2. *discept.* 108. *n.* 26.
Cened. *Qu. Can.* 38. *n.* 29.
Droit *de Re Sacram. lib.* 8. *cap.* 3., §. 2. *pag.* 259.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 3., *n.* 29.
Habert. *in Th. Dog., & Mor. to.* 7. *de Ordin. cap.* 9., *n.* 230.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 4. *n.* 23.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 4., *resp.* 83., *n.* 11., & 15.
De Marin. *in Resol. Jur. lib.* 1., *cap.* 104., *n.* 1.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. to.* 3. *verb.* Ordinans subditos *pag.* 223.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 42. *n.* 39.
Paulut. *in Jurispr. Sacr. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 7., *cap.* 6., *n.* 8.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 157.
Petra *ad Constit. Apost. pag.* 323., *n.* 45.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 13.
Squillant. *de Oblig., & Privil. Episc. par.* 2., *cap.* 10., *n.* 17.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 12., *n.* 38.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 1., *adnot.* 23., §. 1., *n.* 20. *cum seqq.*
Wiestner *in Jur. Eccl. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 62.
Panimol. *Decis.* 139., *n.* 51., *to.* 2.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 2., *decis.* 2., *n.* 21., *to.* 1.

II. consuetudine quacumque, etiam immemorabili, in contrarium non obstante.

Alterius *de Censur. to.* 2., *disp.* 9., *de Suspens. cap.* 6. *sub lit.* E., *vers.* Tertius, *pag.* 157.

Campanil.

Campanil. *in Diverſ. Jur. Can. rubr.* 9., *cap.* 9., *n.* 1.
Cucch. *in Inſtit. Major. lib.* 4., *tit.* 11. *n.* 44.
Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *ſect.* 1., §. 4., *n.* 29.
Reiffenſtuel *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 11., §. 4., *n.* 98.

CAPUT X.

Epiſcopis inferiores Prælati Tonſuram, vel Minores Ordines ne conferant, niſi Regularibus ſibi ſubditis; nec ipſi aut Capitul. quaque dimiſſorias concedant: contr. facient. plectuntur.

I. ABbatibus, ac aliis quibuſcumque, quantumvis exemptis, non liceat in poſterum, intra fines alicujus Diœceſis conſiſtentibus, etiamſi nullius Diœceſis, vel exempti eſſe dicantur, cuiquam, qui Regularis ſubditus ſibi non ſit, Tonſuram, vel Minores Ordines conferre:
Antonel. *de Regim. Eccl. cap.* 3. *n.* 4.
Barboſ. *de Off.*, *& Poteſt. Epiſc. par.* 2., *alleg.* 3., *n.* 10.
Cabaſſut. *in Hiſt. Concil. pag.* 565. *ſub n.* 49.
Clericat. *de Sacram. Ord. Deciſ.* 14. *n.* 3. *verſ.* Quintò.
Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *cap.* 2., *art.* 3. *pag.* 257.
Habert. *in Theol. Dogm. & Moral. to.* 7. *de Ordin. c.* 6. *p.* 182.
De Marin. *Allegat. Jur. cap.* 112. *n.* 1.
Paſtor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 42. *n.* 41.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 6. *n.* 28.
Petra *ad Conſtit. Apoſt. to.* 1., *pag.* 338. *n.* 20.
Proſper *de Territor. ſeparat. qu.* 5., *n.* 38.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 1., §. 5. *n.* 14.
Thomaſſin. *de Vet.*, *& Nov. Eccl. Diſcipl. par.* 1., *lib.* 3. *c.* 18. *n.* 9.
Ugolin. *de Offic. & Poteſt. Epiſc. par.* 2. *cap.* 26. §. 19. *n.* 2.
Wieſtner *in Jur. Eccl. lib.* 1., *tit.* 12. *n.* 11.
Cortiada *Deciſ. Cathalon. to.* 3., *deciſ.* 128. *n.* 44.
Rota *Deciſ.* 82. *n.* 11. *coram Otthobono*

II. nec ipſi Abbates, & alii exempti, aut Collegia, vel Capitula quæcumque, etiam Eccleſiarum Cathedralium *, litteras dimiſſorias aliquibus Clericis ſæcularibus, ut ab aliis ordinentur, concedant:
Anſald. *Conſil.* 11. *n.* 21.
* Campanil. *in Diverſ. Jur. Canon. rubr.* 9., *cap.* 8. *n.* 4.
* Cened. *in Qu. Can.* 38., *n.* 34.
Fagnan. *in Cap.* Epiſcopalia *de Privil. ſub n.* 57.
Fuſcus *de Viſitat. lib.* 2., *cap.* 15. *n.* 93.
Gavant. *in Manual. Epiſcp. verb.* Abbas. *n.* 32.
Gratian. *in Diſcept. Forenſ. cap.* 212. *n.* 1.
Lezzana *in Conſult. Mor.* 45. *n.* 95. *to.* 4.
De Luca *ad Gratian. in Diſcept.* 212. *n.* 2.
Theſaur. *de Pœn. Eccl. par.* 2., *Verb.* Ordines collati *c.* 20.
* Ventrigl. *in Prax. Eccl. adnot.* 23. §. 2. *n.* 15.
Rota *Dec.* 7. *n.* 10. *to.* 2., *tit.* 23. *de Of. Ord. cor. Card. Falconerio*:

 ſed

III. sed horum omnium Ordinatio, servatis omnibus, quæ in hujus sanctæ Synodi decretis continentur, ad Episcopos, intrà quorum Diœcesis fines existant, pertineat:

Supra c. 5 cum seq. & infr. c. 11. cum seq.

Azzor. *in Instit. Moral. par.* 2., *lib.* 3. *cap.* 49. *lit.* A.
Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. cap.* 33., *n.* 67. *lib.* 1.
Capon. *Discept. Forens.* 108. *n.* 48.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11. §. 2. *sub n.* 36.
Genuens. *in Prax. cap.* 87., *sub n.* 33.
Oliva *de For. Eccl. par.* 2., *qu.* 20. *n.* 8.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Episc. par.* 3. *cap.* 19. *n.* 30.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 8., *n.* 34., *& c.* 44. *n.* 21.
Panimol. *Decis.* 139. *n.* 68., *to.* 2.

IV. non obstantibus quibusvis privilegiis, præscriptionibus, aut consuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Cardinalis Albitius *de Titul. Card. sub n.* 69. *vers.* Et quamvis.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 5. *tract.* 7., *c.* 4. *n.* 10. *p.* 240.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *consult.* 59. *n.* 21.

V. Pœnam quoque impositam his, qui contra hujus sanctæ Synodi sub Paullo III. decretum, à Capitulo Episcopali, Sede vacante, litteras dimissorias impetrant; ad illos, qui easdem literas non à Capitulo, sed ab aliis quibusvis in jurisdictione Episcopi loco Capituli, Sede vacante, succedentibus, obtinerent, mandat extendi.

Supra sess. 7. de reform. cap. 10.

Vid. Sess. VII. Cap. X. ... III. *de Reformat.*

VI. Concedentes autem dimissorias contra formam decreti, ab officio, & beneficio per annum sint ipso jure suspensi.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Litteræ Dimissoriæ *pag.* 508.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 8. *n.* 49.
Thesaur. *de Pœn. Eccl. par.* 2. *verb.* Ordines collati *cap.* 21.

Interstitia in susceptione minor. Ordin., & certa alia præcepta servanda.

CAPUT XI.

I. Minores Ordines iis, qui saltem latinam linguam intelligant,

In singulis 77. ditt. & infr. cap. 14.

De Angelis *in Opusc.* 5., *n.* 28. *impres. post tract. de Impensis Dotal.*
Carolus de Grass. *de Effect. Cleric. in Prælud. n.* 78.
Gavant. *in Manual. Episcop. verb.* Ordines Minores *n.* 11.
Paravicinus *in Polyanth. Sacrorum Canonum to.* 3. *verb.* Ordines Clericales *pag.* 207.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 1., *pag.* 342. *n.* 46.
Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 1. *tit.* 11. *sect.* 1. *sub n.* 13. *vers.* Ad Minores.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. part.* 1. *adnot.* 43., §. *unic. n.* 27.

II. per temporum interstitia,

Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *par.* 2. *sect.* 1., *pag.* 524.

Majol.

Majol. *de Regul. lib.* 4., *cap.* 11. *n.* 1.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. to.* 3., *par.* 3. *tit.* 11. *n.* 3.
Squillant. *de Oblig. Cleric. par.* 2., *sub n.* 28. *verf.* Servatis.

III. nisi aliud Episcopo expedire magis videretur, conferantur;
Alterius *de Censur. to.* 2., *disp.* 10., *cap.* 4., *lit.* C., *verf.* Secunda.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 2., *cap.* 3., *n.* 6.
Engel *in Jur. Can. lib.* 5., *tit.* 30. *in fin.*
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Ord. c.* 10., §. 3., *n.* 239.
Laurea *in Epit. Can. verb.* Interstitia.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 3. *sub n.* 107.
Passerin. *de Homin. Stat. to.* 3., *qu.* 189., *ar.* 10. *inspect.* 10., *n.* 822
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Canon. verb.* Interstitia *n.* 3.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 1., *adnot.* 23., §. 1. *sub n.* 29.

IV. ut eo accuratiùs, quantum sit hujus disciplinæ pondus, possint edoceri;
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 18., *n.* 1.
Clericat. *de Benef. discord.* 27., *n.* 21.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 12., *n.* 223.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 18., *n.* 9.

V. ac in unoquoque munere, juxta præscriptum Episcopi, se exerceant; idque in ea, cui adscripti erunt, Ecclesia; Infr. c. 17. cap. 1. 15 dist. Conc. 1. Bracaren. c. 37 1. Nic. c. 2. Sardic. c. 15.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. cap.* 13., *pag.* 428.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Ord. c.* 10., §. 3., *pag.* 242.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 1., *c.* 87., *n.* 10

VI. nisi fortè ex causa studiorum absint;
Laurea *in Epit. Can. verb.* Ordinatorum obligationes.
Thomassin. *loc. sup. cit.*

VII. atque ita de gradu in gradum ascendant, ut in eis cum ætate vitæ meritum, & doctrina major accrescat;
Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *sect.* 1., §. 10., *n.* 83.

VIII. quod & bonorum morum exemplum, & assiduum in Ecclesia ministerium, atque major erga Presbyteros, & superiores Ordines reverentia, & crebrior, quàm antea, Corporis Christi communio maximè comprobabunt. Quùmque hinc ad altiores gradus, & sacratissima mysteria sit ingressus, nemo iis initietur, quem non scientiæ spes majoribus Ordinibus dignum ostendat. Conc. Tol VIII. c. 8. c. Qui Ecclesiasticis & seq dist. 59.
Pinsson. *de Benef. tit. de Qualit. Ordinad. cap.* 1., §. 7., *n.* 4.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 1., *c.* 14., *n.* 7

IX. Hi verò non nisi post annum à susceptione postremi gradus minorum Ordinum ad sacros Ordines promoveantur;
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Ord. c.* 10., §. 3., *pag.* 239.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 9.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 7., *cap.* 7. *sub n.* 7., *verf.* Perpetua.

Tom. I. Kk 2 Pax Jordan.

Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 425.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1. *sub n.* 10., *vers.* Requiritur.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 144.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *cap.* 26., §. 27., *n.* 5.

X. nisi necessitas, aut Ecclesiæ utilitas, judicio Episcopi, aliud exposcat.
Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 6., *cap.* 3., *n.* 10.
Genuens. *in Prax. cap.* 87., *n.* 77.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 9., *cap.* 16., *n.* 6., & *lib.* 11., *cap.* 2., *n.* 16. *in fin.*
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Ordinandor. obligationes.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 4., *n.* 22.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 18., *n.* 12.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 4., *n.* 21.

CAPUT XII.

Ætas ad major. Ordines requisit. digni dumtaxat assumendi.

I. Nullus in posterum ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum secundum,
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 596., *n.* 50.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 16., *n.* 13.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 1.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 49., *n.* 29.
Pasqualig. *in Qu. Mor. Canon.* 122., *centur.* 1., *n.* 3.
Pinsson. *de Benef. tit. de Qualit. Ordin. cap.* 1., §. 2., *n.* 23.
A Saravia *de Jurisd. Adjunct. qu.* 19., *n.* 9.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. adnot.* 43., §. *unic.*, *n.* 23.
Rota *Decis.* 29., *n.* 69. *cor.* Ottbobono.

II. ad Diaconatus ante vigesimum tertium,

II. Tolet. c. 1. & 3 Carthag. cap. 4. & Agathen c. 16, annum 25. requirebant.

Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. cap.* 13., *pag.* 421.
Frances *Var. Resol. cap.* 15., *n.* 51.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *vers.* Ad Diaconatum *pag.* 303.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Diaconus.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 23.
Pichler *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 22.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. to.* 3., *par.* 3. *sub n.* 27., *vers.* De Ætate.
Squillant. *de Oblig. Cleric. par.* 2. *sub n.* 27.

III. ad Presbyteratus ante vigesimum quintum ætatis suæ annum promoveatur.

Annum 30 requirit c. Siquis & c. Presbyter. 78 dist. & Conc. IV. Tolet. c. 18. & 19. c. Generalem, de ætate & qualit. in Clem.

Carolus de Graff. *de Effect. Cleric. in Prælud. n.* 295.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 4., *n.* 31.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 4., *resp.* 46., *n.* 32.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 3., *n.* 675.

Pastor

Pastor *eod. tract. lib.* 3., *tit.* 21., *n.* 2.
Pirhing *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *sect.* 1., *n.* 13.
Rosa *de Exequut. Lit. Apost. par.* 1., *cap.* 6., *n.* 114.
Tondut. *Resol. Benef. par.* 2., *cap.* 5., §. 2. *sub n.* 9.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 8., *n.* 4.
Panimol. *Decis.* 150., *n.* 3., *to.* 3.

IV. Sciant tamen Episcopi, non singulos in ea ætate constitutos, debere ad hos Ordines assumi: sed dignos dumtaxat, & quorum probata vita senectus sit.
Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 34., *n.* 1.
Guttierez *Qu. Canon. lib.* 1., *cap.* 26., *n.* 35.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 9., *cap.* 4., *n.* 18.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 15.

V. Regulares quoque, nec in minori ætate,
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Epis. par.* 2., *alleg.* 18., *n.* 1.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Regulares circa Ordinationes.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 2., *c.* 70. *sub n.* 7
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *cap.* 20., §. 1., *n.* 1.

Ordinarium hoc cadebere esse decrevit Clemens VIII 1596. Vid. Constit. Bened XIV., quæ incipit: *Impositi nobis*: 27., t. 2., §. *Porrò in fin.*, pag. 109.

VI. nec sine diligenti Episcopi examine ordinentur;
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 12., *n.* 12.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Ordo in genere *n.* 39.
Habert. *in Theol. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Ordin. cap.* 10., §. 1., *pag.* 236.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 1., *pag.* 343. *sub n.* 51.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. to.* 1., *par.* 3., *tit.* 12., *n.* 6.

VII. privilegiis quibuscumque, quoad hoc pænitùs exclusis.
Hallier *de Sacr. Elect.*, & *Ordin. par.* 1., *sect.* 1., *cap.* 3. *art.* 4., *n.* 4. *in fin.*
Pellizarius *in Manual. Regul. tract.* 8., *cap.* 1., *sect.* 4., *n.* 82.
Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 12., *n.* 5.
Schmier *in Jur. Can. Univ. lib.* 1., *tract.* 4., *c.* 3., *sect.* 1., §. 1., *n.* 14.
Wiestner *in Jur. Eccl. lib.* 1., *tit.* 12., *n.* 7.

De redditionibus initiandor. Subdiac., & Diac. nulli Ordin. Sacri duo conferantur eodem die.

CAPUT XIII.

I. SUbdiaconi, & Diaconi ordinentur, habentes bonum testimonium, & in minoribus Ordinibus jam probati,
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Subdiaconi.
Paravicin. *in Polyanth. Sacror. Can. verb.* Subdiaconi qui ordinari possunt *n.* 2., & *verb.* Diacon. quoad Ordinationem *n.* 12.

1. Tim. 3. Conc. IV. Tolet. c. 19. c. Quicumq. dist. 77.

II. ac litteris, & iis, quæ ad Ordinem exercendum pertinent, instructi.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 11., *cap.* 2., *n.* 17.
Nicol. *in Lucubr. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 11.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 234.

Pirhing.

Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *sect.* 1., §. 3. *sub. n.* 13., *vers.* Ad minores.
Romaguer *ad Const. Syn. Gerund. lib.* 1., *tit.* 2., *cap.* 4., *n.* 2.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 2., *cap.* 7., *n.* 7.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 43., §. *unic.*, *n.* 28.

III. Qui sperent, Deo auctore, se continere posse;
c. A multis de aet., & qualit. Cabassut. *in Hist. Concilior. pag.* 108., *n.* 1. *cum seqq.*
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 1., *n.* 5.
Hallier *de Sac. Elect.*, & *Ord. par.* 1., *sect.* 2., *cap.* 3., §. 10., *n.* 43.
Laurea *in Epit. Can. verb.* Ordinandorum obligationes.
Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 36., *n.* 4.
Piasec. *in Prax. Episc. part.* 1., *cap.* 1., *n.* 53.
Sanchez *de Matrim. to.* 3., *lib.* 7., *disp.* 27., *n.* 2., & *seq.*

IV. Ecclesiis, quibus adscribentur, inserviant: sciantque maximè decere, si saltem diebus Dominicis, & solemnibus, quum altari ministraverint, sacram Communionem perceperint.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Subdiaconus *n.* 13., & *verb.* Diaconus quoad Ministeria.

V. Promoti ad sacrum Subdiaconatus Ordinem, si per annum
Sup. cap. 11. saltem in eo non sint versati, ad altiorem gradum,
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 18., *n.* 1.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 389., *n.* 1., & *to.* 8., *cons.* 43., *n.* 110.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *cap.* 26., §. 27., *n.* 5.

VI. nisi aliud Episcopo videatur, ascendere non permittantur.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 2., *cap.* 3., §. 1., *n.* 2.
Thesaur. *de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Ordines *cap.* 11., *vers.* Inter Ordinem.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 9., *cap.* 5., *n.* 11.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 7., *sub n.* 7.

VII. Duo sacri Ordines non eodem die,
c. Litteras, & cap. Dilectus de temp. ord. Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 2., *n.* 19.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Ord. cap.* 10., §. 3., *pag.* 246.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 4., *n.* 29.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 1., *c.* 2. *sub n.* 50., *vers.* Hùc spectat.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. to.* 3., *par.* 3., *tit.* 11., *n.* 15.
Wiestner *in Jur. Eccl. lib.* 1., *tit.* 11., *art.* 3., *n.* 34.

VIII. etiam Regularibus, conferantur:
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 5., *tract.* 7., *cap.* 7., *sub n.* 6., *vers.* Minores *in fin.*
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 161.
Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccles. Disciplin. par.* 2., *lib.* 1., *cap.* 18., *n.* 11.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 9., *cap.* 5., *n.* 17.

privi-

IX. privilegiis, ac indultis quibusvis concessis, non obstantibus quibuscumque,
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 8., *n.* 50.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 4., *n.* 29.
Pirhing. *eod. tract. lib.* 1., *tit.* 11., *sect.* 1., §. 10., *n.* 84.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. to.* 3., *par.* 3., *tit.* 11. *sub n.* 15., *vers.* Difficultas,

Quinam ad Presbyteratum assumendi sint.

CAPUT XIV.

I. QUI piè, & fideliter in ministeriis ante actis se gesserint, & ad Presbyteratus Ordinem assumuntur, bonum habeant testimonium, *1. Tim. 3. Conc. Tolet. V. c. 19.*
Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 34., *n.* 11.
Gavant, *in Manual. Episc. verb.* Ordines Majores *n.* 38.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Presbyteri,
Romaguer *ad Constit. Syn. Gerund. lib.* 1., *tit.* 2., *cap.* 4., *n.* 5.
II. & hi sint, qui non modo in Diaconatu ad minus annum integrum,
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 2., *n.* 20.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 43., *n.* 110.
III. nisi ob Ecclesiæ utilitatem, ac necessitatem aliud Episcopo videretur, ministraverint;
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 9., *cap.* 16., *n.* 6., & *lib.* 11., *cap.* 2., *n.* 16. *in fin.*
Vid. Cap. XI. n. X. *hujus Sessionis*,
IV. sed etiam ad populum docendum ea, quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, ac ad ministranda Sacramenta,
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11. *sub n.* 6., *vers.* Ad Sacros Ordin.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Ord. c.* 5., §. 12., *pag.* 109.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 50., *n.* 54.
Pirhing, *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., §. 3. *sub n.* 13., *vers.* Ad minores,
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 1., *adnot.* 43., §. *unic.*, *n.* 29.
V. diligenti examine præcedente, idonei comprobentur:
Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *qu.* 9., *cap.* 2., §. 2., *pag.* 308.
De Gonteriis *in Conc. Prov. Avenion. tit.* 32., *cap.* 8.
Schmier *in Jur. Can. Univ. lib.* 1., *tract.* 4., *cap.* 3., *sect.* 1., §. 3., *n.* 41.
VI. atque ita pietate, ac castis moribus conspicui, ut præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ monita ab eis possint expectari.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Ord. c.* 10., §. 3., *pag.* 239.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 9., *cap.* 3., *n.* 18.
VII. Curet Episcopus, ut ii saltem diebus Dominicis, & festis solemnibus; *Vid Constit. Bened. XIV., quæ incip.: Cùm semper 103. §. 6. to. 1.*

Antoin.

Ia. A

Antoin. *de Miss. Sacrif. cap.* 3., *pag.* 489.
Colet *in Instit. Can. de Euch. par.* 2., *cap.* 9., *pag.* 850.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 12., §. 2.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. cap.* 11., *pag.* 752.
Lambertin. *de Sacrif. Miss. sect.* 2., *cap.* 6., *pag.* 157.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 2., *n.* 580.

VIII. si autem curam habuerint animarum, tam frequenter, ut suo muneri satisfaciant, Missas celebrent.
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Paroch. par.* 1., *cap.* 11., *n.* 5.
Hurtad. *in Resol. Mor. to.* 1., *tract.* 2., *cap.* 3., *n.* 34.
Squillant. *de Oblig. Cleric. par.* 1., *n.* 124.
Tondut. *in Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 31., *n.* 14.

IX. Cum promotis per saltum, si non ministraverint, Episcopus ex legitima causa possit dispensare.

c. Sollicitudo 13 dist. & 6. S Officia. dist. 591.

Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 10., *cap. unic.*, *n.* 6.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 12., *n.* 247.
Engel *in Jur. Can. lib.* 5., *tit.* 29., *vers.* Praeterea.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Ord. cap.* 10., §. 2., *pag.* 238.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1. *sub n.* 57., *vers.* Ejusdem.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. to.* 5., *par.* 3., *tit.* 29., *n.* 14.
Vanespen. *eod. tract. par.* 2., *tit.* 9., *cap.* 5., *n.* 9.

Nullus confessiones audiat, nisi ab Ordinario approbatus.

CAPUT XV.

I. Quamvis Presbyteri in sua ordinatione à peccatis absolvendi potestatem accipiant; decernit tamen Sancta Synodus nullum, etiam Regularem posse confessiones saecularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium,

Clem. Dudum §. Ac deinde de sepult. confirmatc. in Bull. S. Pii V, *Romani Pontifices* 6. Aug 1571. c. Si Episcopus de poenit. in 6.

Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 25., *n.* 16.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 6. *de Poenit. cap.* 6., *pag.* 115.
Lambertin. *de Synod. Dioeces. lib.* 9., *cap.* 16., *n.* 7.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 2., *n.* 491.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 10., *cons.* 30., *n.* 33., & *cons.* 95., *n.* 2.

II. aut ab Episcopis, per examen,
Fagnan. *in Cap.* Omnis *de Poenit.*, & *Remiss. sub n.* 56., *vers.* Hodie
Lezzana *in Consult. Mor. to.* 4., *cons.* 45., *n.* 89.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 4., *n.* 102.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 10.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 4., *cons.* 164., *n.* 14.

III. si illis videbitur esse necessarium,
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Confessarius *n.* 6.
Matthaeuc. *de Official. Cur. Eccl. cap.* 6. *sub n.* 19.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *cap.* 34. *sub n.* 1.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7. *sub n.* 49.

aut

IV. aut alias idoneus judicetur, & approbationem, quæ gratis* detur, obtineat:

Alterius *de Censur. to.* 1., *disp.* 4., *lib.* 4., *cap.* 4., *litt.* D., *p.* 424
Capon. *in Discept. For. to.* 3., *discept.* 133., *n.* 4.
Clericat. *de Regular. discord.* 38., *n.* 2.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 4., *n.* 203.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ordin. cap.* 1., *pag.* 1.
* Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 6., *sect.* 19., *n.* 10.
De Gonteriis *in Conc. Prov. Avenion. tit.* 30., *cap.* 9.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Confessores Regulares.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Approbatio *n.* 1., *pag.* 19.
* Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Approbatio *to.* 1., *p.* 108
Pellizar. *in Manual. Reg. to.* 2., *tract.* 8., *c.* 3., *sect.* 2., *subs.* 1., *n.* 9.
* Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 2., *cap.* 13., §. 2., *n.* 84.
Squillant. *de Privil. Cleric. cap.* 1. *sub n.* 57.
* Vener. *in Exam. Episc. lib.* 6., *cap.* 9., *n.* 10.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 35., *n.* 1.
Rota *to* 5., *decis.* 1190., *n.* 1. *coram Lancetta*.
Cor. Molines *to.* 1., *decis.* 198., *n.* 27.
Theatina *Jurisdictionis* 14. *Decemb.* 1708, §. Pari difficultate *cor. Card. Scotto*.
Savonen. *Aggregationis* 16. *April.* 1714., §. Non relevante *coram eodem*.

V. privilegiis, & consuetudine quacumque, etiam immemorabili, non obstantibus.

Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 6. *de Pœnit. cap.* 6., *pag.* 115.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 24., *n.* 71.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 10., *cons.* 95., *n.* 10.
Piton. *de Controv. Patron. alleg.* 41., *n.* 16.
Thesaur. *de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Absolutio *cap.* 2.
Rota *Decis.* 216., *n.* 1. *coram Carillo*.
Cor. Ubaldo *Decis.* 263., *n.* 4., & 7.

CAPUT XVI.

Qui ordinantur, certæ Ecclesiæ adscribantur.

I. QUùm nullus debeat ordinari, qui judicio sui Episcopi non sit utilis, aut necessarius suis Ecclesiis; (c. Neminem 70. dist.)

Clericat. *de Benef. discord.* 27., *n.* 21.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 12., *n.* 248.
Hallier *de Sacr. Elect.*, & *Ord. par.* 1., *sect.* 3., *cap.* 2., *n.* 38.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 11., *cap.* 2., *n.* 7.
Pasqualig. *Qu. Mor. Can. centur.* 4., *qu.* 357., *n.* 2., *to.* 2.

II. Sancta Synodus, vestigiis sexti Canonis Concilii Chalcedonensis inhærendo, statuit, ut nullus in posterum ordinetur, qui illi Ecclesiæ, aut pio loco, pro cujus necessitate, aut

(Conc. Nicæn c. 5. & 15. c. Sanctor. 70 dist. c. Tua de Cler. peregr. Conc. Antioch. sub Jul I. c 7. Chalced. c. 126. Aquisgr. sub Steph V. passim Epaunen. c. 6., & Aurelian. V. c. 5)

aut utilitate assumitur, non adscribatur, ubi suis fungatur muneribus;

Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. verb.* Apostasia *cap.* 4., *vers.* Et Hic, *pag.* 93.

Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Ordinarii *pag.* 214., *to.* 3.

Pignatel. *in Cons. Can. to.* 1., *cons.* 128., *n.* 1., & *to.* 3., *cons.* 15. *n.* 14.

Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 9., *cap.* 6. *sub n.* 3., *vers.* Proinde.

S. C. C. *in Caputaquen. Admissionis ad Consortium* 22. *Jul.* 1741.

III. nec incertis vagetur sedibus,

Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Ord. c.* 10., §. 4., *pag.* 252.

IV. Quod si locum, inconsulto Episcopo, deseruerit, ei sacrorum exercitium interdicatur,

Conc. Laodicen. c. 41. & III Carthag. c. 38.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Ordo in genere *n.* 23.

Marant. *in Controv. Jur. par.* 4., *resp.* 4., *n.* 25.

De Marin. *in Resol. Jur. lib.* 1., *cap.* 107., *n.* 8.

Piasec. *in Prax. Epis. par.* 1., *cap.* 1. *sub n.* 9., *vers.* Ampliatur secundo,

Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 3., *c.* 34., *n.* 14.

V. Nullus præterea Clericus peregrinus sine commendatitiis sui Ordinarii litteris ab ullo Episcopo ad divina celebranda, & Sacramenta administranda admittatur,

Barbos. *de Off.*, & *Potest. Epis. par.* 2., *alleg.* 21., *n.* 1.

Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 9., *cap.* 6., *n.* 1., & 4.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Sacerdos peregrinus.

Piton. *in Discept. Eccl. to.* 4., *discept.* 101., *n.* 27.

Ventrigl. *in Prax. to.* 1., *adnot.* 24., *n.* 1.

Wiestner *in Instit. Can. lib.* 1., *tit.* 22., *n.* 3.

Ordinum minorum functiones exerceant, à constitutis in illis.

CAPUT XVII.

I. UT sanctorum Ordinum à Diaconatu ad Ostiariatum functiones, ab Apostolorum temporibus in Ecclesia laudabiliter receptæ,

Hallier *de Sacr. Elect.*, & *Ord. par.* 2., *sect.* 1., *cap.* 1., *n.* 31., *lit.* D.

Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *sect.* 1. *sub n.* 1., *vers.* Verùm.

II. & pluribus in locis aliquandiù intermissæ, in usum juxta sacros Canones revocentur, nec ab hæreticis, tamquam otiosæ, traducantur; illius pristini moris restituendi desiderio flagrans Sancta Synodus decernit, ut in posterum hujuscemodi ministeria non nisi per constitutos in dictis Ordinibus exerceantur;

c. 1. 25. dist. c. Acolyt. c. Exorcista c. Lectore. c. Ostiarius, & c. Psalmista 23. dist. Sup. c. 11. Innoc. epist. 4. c. 5.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 3., *tit.* 8. *sub n.* 10., *vers.* Verùm Sacros. Synod. Trident.

Panimol. *Decis.* 70., *n.* 17., *to.* 2.

omnesque

III. omnesque, & singulos Prælatos Ecclesiarum in Domino hortatur, & illis præcipit, ut, quantùm fieri commodè poterit, in Ecclesiis Cathedralibus, Collegiatis, & Parochialibus suæ Diœcesis, si populus frequens, & Ecclesiæ proventus id ferre queant, hujusmodi functiones curent restituendas,

Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *par.* 2., *sect.* 1., *pag.* 305.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Clericus *n.* 30.

IV. & ex aliqua parte redituum aliquorum simplicium beneficiorum, vel fabricæ Ecclesiæ, si proventus suppetant, aut utriusque illorum, eas functiones exercentibus stipendia assignent;

Habert. *in Th. Dog., & Mor. to.* 7. *de Ordin. cap.* 6., *pag.* 185.
Thomassin. *de Vet., & Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 2., *c.* 35., *n.* 12.

V. quibus, si negligentes fuerint Ordinarii judicio, aut ex parte mulctari, aut in totum privari possint.

VI. Quod si ministeriis quatuor minorum Ordinum exercendis Clerici cælibes præstò non erunt; suffici possint etiam conjugati, vitæ probatæ, dummodo non bigami, c. 1. cum seqq. de bigam. non ord.

Barbos. *de Off., & Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 40., *n.* 16.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Matrimonium Bigami *cap.* 2.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 4., *n.* 35.
Monacel. *in Formul. Legal. For. Eccl. to.* 2., *tit.* 13., *form.* 3., *n.* 33., *pag.* 74.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 3., *sect.* 12., *n.* 836.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 24., *n.* 1.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 37.
Vulp. *in Prax. Eccl. cap.* 45., *n.* 4.

VII. ad ea munia obeunda idonei; & qui Tonsuram, & habitum Clericalem in Ecclesia gestent.

Bellet. *in Disquisit. Cleric. par.* 1. *tit. de Discipl. Cler.* §. 5., *n.* 75.
Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *qu.* 9., *cap.* 1., §. 2., *pag.* 298.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 22., *n.* 10.
Laurea *in Epit. Can. verb.* Ordinum exercitia.
Matthæuc. *de Official. Cur. Eccl. cap.* 35., §. *unic.*, *n.* 15.

Norma instituen. di Seminarii Clericorum, eosque in ipso educandi.

CAPUT XVIII.

I. Qùum adolescentium ætas, nisi rectè instituatur, prona sit ad mundi voluptates sequendas; &, nisi à teneris annis ad pietatem, & religionem informetur, antequam vitiorum habitus totos homines possideat, numquam perfectè, ac sine maximo, ac singulari propemodum Dei omnipotentis auxilio, in disciplina ecclesiastica perseveret:

IV. Tol. in c. O- [illegible] Gen 8. [illegible] A- quisgr. c. 135. Lateran. sub Leon X sess 9. de refor. Cleric.

Ll 2 Fagnan.

Fagnan. *in Cap.* Quùm Virum *de Regularib. n.* 46.; *verf.* Et pro hac.

II. Sancta Synodus ftatuit, ut fingulæ Cathedrales, Metropolitanæ, atque his majores Ecclefiæ, pro modo facultatum, & Diœcefis amplitudine, certum puerorum ipfius civitatis, & Diœcefis, vel ejus provinciæ, fi ibi non reperiantur, numerum in collegio ad hoc prope ipfas Ecclefias, vel alio in loco convenienti ab Epifcopo eligendo, alere, ac religiosè educare, & ecclefiafticis difciplinis inftituere teneantur.

Conftit. Alex. III. par. 1., c. 8. & in II. Lateran. c. 11. in c. Quia nonnullis de Magiftris. Sup. feff. 5. c. 1. de refor.

Barbof. *de Off.*, & *Poteft. Epif. par.* 3., *alleg.* 77., *n.* 1.
Cabaffut. *in Hiftor. Concil. pag.* 597., *n.* 2.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 39., *n.* 4.
Frances *de Competent. Jurifd. cap.* 84., *n.* 7.
Fufcus *de Vifit. lib.* 1., *cap.* 16., *n.* 6.
De Gonteriis *in Conc. Prov. Avenion. tit.* 33. *de Seminar. in prooem.*
Lambertin. *de Synod. Diœcef. lib.* 5., *cap.* 11., *n.* 3.
Pax Jordan. *in Elucub. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 4., *n.* 2., & 5.
Ugolin. *de Off.*, & *Poteft. Epif. par.* 1., *cap.* 11., §. 1., *n.* 8.
Rota *to.* 1. *in recent. decif.* 295., *n.* 3., & 16., *pag.* 19.

III. In hoc verò collegio recipiantur, qui ad minimum duodecim annos, & ex legitimo matrimonio nati fint;
Crifpin. *in Vifit. Paftoral. par.* 2., §. 31., *n.* 12.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 28., *n.* 57., & *n.* 132.
Gavant. *in Manual. Epif. verb.* Seminarium *n.* 2.
Zerol. *in Prax. Epif. par.* 1., *verb.* Seminar. *verf.* Ad fecund.
Rota *in recent. decif.* 84., *n.* 3., *par.* 11.

IV. ac legere, & fcribere competenter noverint:
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Clericorum Seminaria.
Paravicinus *in Polyanth. Sacrorum Canonum verb.* Clericorum Seminaria *n.* 5., *pag.* 409.
Vener. *in Exam. Epif. lib.* 6., *cap.* 30. *tit. de Seminar. n.* 33.
Zecchius *de Stat.*, & *Muner. Epif. cap.* 7., *n.* 27., *pag.* 110.

V. & quorum indoles, & voluntas fpem afferat, eos ecclefiafticis minifteriis perpetuò inferfituros.
Fagnan. *in Cap.* Olim *de Verbor. Signif. n.* 63.
Piafec. *in Prax. Epif. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 35., *verf.* Circa vifitationem.
Pignatel. *in Confult. Can. to.* 9., *conf.* 81., *n.* 17.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 24., §. 2., *n.* 59.

VI. Pauperum autem filios præcipuè eligi vult,
Crifpin. *in Vifit. Paftor. par.* 2., §. 31., *n.* 14.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 28., *n.* 57.
Zerol. *in Prax. Epif. par.* 1., *verb.* Seminarium, *verf.* Ad fecundum.

nec

VII. nec tamen ditiorum excludit; modò suo sumptu alantur, & studium præseferant Deo, & Ecclesiæ inserviendi.

Gavant. *in Manual. Episcop. verb.* Seminarium, *n.* 3.

Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 35., *vers.* Circa visitationem.

Vener. *in Exam. Episc. lib.* 6. *tit. de Seminar. cap.* 30., *n.* 29.

VIII. Hos pueros Episcopus in tot classes, quot ei videbitur, divisos juxta eorum numerum, ætatem, ac in disciplina ecclesiastica progressum, partim quùm ei opportunum videbitur, Ecclesiarum ministerio addicet; partim in collegio erudiendos retinebit; aliosque in locum eductorum sufficiet, ita, ut hoc collegium Dei ministrorum perpetuum seminarium sit.

Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 28., *n.* 199.

Zecchius *de Stat.*, *& Muner. Episc. cap.* 7., *n.* 27., *pag.* 111.

IX. Ut verò in eadem disciplina ecclesiastica commodiùs instituantur; Tonsura statim, atque habitu clericali semper utentur;

Frances *de Competent. Jurisd. qu.* 84., *n.* 22.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit. de præcip. oblig. Cleric. sect.* 3., *n.* 39., *pag.* 304.

X. grammatices, cantus, computi ecclesiastici, aliarumque bonarum artium disciplinam discent; sacram Scripturam, libros ecclesiasticos, homilias Sanctorum, atque Sacramentorum tradendorum, maximè quæ ad confessiones audiendas videbuntur opportuna, & rituum, ac cæremoniarum formam ediscent. cap. Quæ ipsis. dist. 38.

Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 13., *n.* 49.

Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 16., *n.* 14.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Clericorum Seminarium *n.* 9.

De Gonter. *in Conc. Prov. Avenion. tit.* 33. *de Semin. c.* 2. *p.* 148.

Laurea *in Epit. Can. verb.* Clericorum Seminaria.

Rigant. *in Comment. ad Reg. Canc. to.* 2., *reg.* 13., *n.* 99.

Vener. *in Exam. Episc. lib.* 6., *tit. de Seminar. cap.* 30., *n.* 42.

Zipæus *in Jur. Can. lib.* 5., *tit. de Magistris resp.* 1., *n.* 2.

XI. Curent Episcopi, ut singulis diebus, Missæ sacrificio intersint;

Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 2., §. 31., *n.* 8.

Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 35., *vers.* An habeant.

Squillant. *de Oblig.*, *& Privil. Episc. par.* 1., *cap.* 10. *in princ.*

XII. ac saltem singulis mensibus confiteantur peccata, & juxta Confessoris judicium sumant Corpus Domini Nostri JESU Christi;

Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 16., *n.* 7.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Seminarium *n.* 6.

Labbæi

Labbeus *in Concil. Gener. to.* 21., *pag.* 854. *sub lit.* D.

XIII. Cathedrali, & aliis loci Ecclesiis diebus festis inserviant.
Daniel. de Nobil. *in Addit. ad Cap.* 38., *n.* 17.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 28., *n.* 237.
Paravicin. *in Polyanth. Sacrorum Can. verb.* Clericorum Seminaria *n.* 5., *pag.* 409.
Scarfanton. ad Ceccoper. *in Lucubr. Can. to.* 3., *addit.* 38., *n.* 23.

XIV. Quæ omnia, atque alia ad hanc rem opportuna, & necessaria Episcopi singuli, cum consilio duorum Canonicorum seniorum, & graviorum, quos ipsi elegerint, prout Spiritus Sanctus suggesserit, constituent; eaque ut semper observentur, sæpius visitando operam dabunt.
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 2., §. 31., *n.* 2.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Clericorum Seminaria.
Valenzuel *Consil.* 22., *n.* 1., *to.* 1.
Rota *to.* 2. *recent. Decis.* 373., *n.* 9., *par.* 4.

XV. Discolos, & incorrigibiles, ac malorum morum seminatores acriter punient, eos etiam, si opus fuerit, expellendo: omniaque impedimenta auferentes, quæcumque ad conservandum, & augendum tam pium, & sanctum institutum pertinere videbuntur, diligenter curabunt.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 35., *vers.* Inquirendum.
Vener. *in Exam. Epis. lib.* 6., *cap.* 30., *tit. de Seminar. n.* 11.

XVI. Et quia ad Collegii fabricam instituendam, & ad mercedem præceptoribus, & ministris solvendam, & ad alendam juventutem, & ad alios sumptus certi redditus erunt necessarii; ultra ea, quæ ad instituendos, vel alendos pueros sunt in aliquibus Ecclesiis, & locis destinata, quæ eo ipso huic Seminario sub eadem Episcopi cura applicata censeantur: iidem Episcopi cum consilio duorum de Capitulo, quorum alter ab Episcopo, alter ab ipso Capitulo eligatur; itemque duorum de Clero Civitatis, quorum quidem alterius electio similiter ab Episcopum, alterius verò ad Clerum pertineat;
Castald. *Consult. Forens. to.* 1., *cons.* 32., *n.* 4.
Cyrin. *in Nex. Eccl. Jurisd. cap.* 6., *n.* 249.
Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 24.
Daniel. de Nobil. *Disp.* 38., *n.* 9., *&* 10. *to.* 1.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 5., *cap.* 11., *n.* 3.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 16., *n.* 24.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 29., *n.* 51.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept.* 78., *n.* 3.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 11., *cap.* 3., *n.* 12
Vivian. *in Jur. Patronat. par.* 3., *lib.* 14., *cap.* 5., *n.* 17.

Rota

Rota *to.* 1., *decis.* 149., *n.* 6., & *decis.* 171., *n.* 10., *coram Crispo*.

XVII. ex fructibus integris mensæ Episcopalis, & Capituli, & quarumcumque dignitatum personatuum, officiorum, præbendarum, portionum, Abbatiarum, & Prioratuum, cujuscumque Ordinis, etiam Regularis, aut qualitatis, vel conditionis fuerint, & Hospitalium, * quæ dantur in titulum, vel administrationem, juxta constitutionem Concilii Viennensis, quæ incipit, *Quia contingit*: & beneficiorum quorumcumque, etiam Regularium, etiamsi juris patronatus cujuscumque fuerint,

Quiete ciniantur vide in Bullis S. Pii V. [illegible] 1568. *Romanus* 1567. *Romanus* 1568. *In a inde-fessus* 1571. & Clement. VIII *Romanum* 1603 Clement. Quia contingit de Relig. Dom. Super. sess. 7. cap. 15. de reform.

Barbos. *de Off.*, & *Potest. Epis. par.* 3., *alleg.* 77., *n.* 2.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 39., *n.* 4.
* Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 16., *n.* 10.
* Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Seminarium *n.* 24.
Monacel. *in Form. Pract. Legal. For. Eccl. to.* 1., *tit.* 12., *n.* 3.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 4., *n.* 22.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 2. *sub n.* 5., *vers.* Erigi autem.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 7., *cons.* 9., *n.* 7.
Piton. *in Discept. Eccl. par.* 3., *discept.* 78., *n.* 27., & 31.
Rigant. *in Comment. ad Regul. Cancell. to.* 2., *regul.* 13., *n.* 61., *pag.* 183., & *n.* 83., *pag.* 185.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Epis. par.* 1., *cap.* 10., *n.* 2.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 11., *cap.* 3., *n.* 2.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 101., *n.* 2., & 7.
* Cabedo *Decis. Lusitan. par.* 1., *decis.* 204.
Rota *in Tudertina Beneficii* 9. *Junii* 1721. §. Præterea *cor. Cerro.*

XVIII. etiamsi exempta,

Daniel de Nobil. *to.* 2. *in addit. ad disp.* 38., *n.* 13.
Labbeus *in Concil. Gener. to.* 21., *pag.* 855.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 29., §. *unic.*, *n.* 24.

XIX. etiamsi nullius Diœcesis,

Lezzana *in Consult. Mor. to.* 4., *cons.* 45., *n.* 26.
Rigant. *in Comment. ad Regul. Cancel. to.* 2., *reg.* 13., *n.* 70., *ubi plures refert S.C.C. resolutiones*.
Rota *to.* 1. *in recent. decis.* 234., *n.* 21., *par.* 4.

XX. vel aliis Ecclesiis, Monasteriis, & Hospitalibus, & aliis quibusvis locis piis, etiam exemptis, annexa, & ex fabricis Ecclesiarum,

Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 4., *n.* 35.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 13., *n.* 2.
Vener. *in Exam. Epis. lib.* 6., *cap.* 30., *tit. de Seminar. n.* 23.

XXI. & aliorum locorum, etiam ex quibuscumque aliis ecclesiasticis redditibus, seu proventibus, etiam aliorum Collegiorum; in quibus tamen seminaria discentium, vel docentium,

Cap. fin. de magistr. c. Cum ex eo. de elect. in 6 & c. de quibusdam. dist. 37.

centium, ad commune Ecclesiæ bonum promovendum, actu non habentur: hæc enim exempta esse voluit:
Barbos. *de Offic. & Potest. Episcop. part.* 3., *allegat.* 77. *n.* 14
Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 17.

XXII. præterquam ratione redditum, qui superflui essent ultrà convenientem ipsorum seminariorum sustentationem;
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *consult.* 221. *n.* 23. & *to.* 9., *consult.* 81. *n.* 18.
Rigant. *in Comment. ad Regul. Cancellar. to.* 2., *regul.* 13. *n.* 74.
Vener. *in Exam. Episcop. lib.* 6., *cap.* 30. *n.* 24.
Panimol. *Decis.* 27. *to.* 1. *n.* 15.

XXIII. seu corporum, vel Confraternitatum, quæ in nonnullis locis Scholæ appellantur,
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Epis. par.* 3., *alleg.* 77., *n.* 10.
Pellizar. *in Manual. Regul. to.* 2., *tract.* 8., *cap.* 5., *sect.* 6. *n.* 289.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episcop. lib.* 1., *cap.* 10. *n.* 6.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 101. *n.* 10.

XXIV. & omnium Monasteriorum,
Monacel. *in Form. Pract. Legal. For. Eccl. to.* 1., *form.* 24. *tit.* 12. *n.* 4.
Vener. *in Exam. Episcop. lib.* 6., *cap.* 30. *n.* 17.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 29. §. *unic. n.* 33.

XXV. non tamen Mendicantium,
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 28., *n.* 314.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 104.
Paravicin. *in Polyanth. Sacrorum Can. verb.* Clericorum Seminaria *n.* 7., *pag.* 409.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 4., *pag.* 347. *n.* 32.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *cons.* 81. *n.* 23.
Zerol. *in Prax. Episc. part.* 1., *verb.* Seminarium *vers.* Dubium
S. C. C. *in Militen. Taxæ* 20. *Novemb.* & 4. *Decemb.* 1745.

XXVI. etiam ex decimis quacumque ratione ad laicos, ex quibus subsidia Ecclesiastica solvi solent, & milites cujuscumque Militiæ, aut Ordinis, pertinentibus
Fuscus *de Visitat. lib.* 1. *cap.* 16. *n.* 8.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 4., *n.* 35.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 29. §. *unic. n.* 37.

XXVII. (Fratribus sancti Johannis Hierosolymitani dumtaxat exceptis)
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Seminarium *n.* 32.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privileg. Episcop. par.* 1., *cap.* 10. *n.* 5.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. part.* 2. *tit.* 11. *cap.* 3.

XXVIII. partem aliquam, vel portionem detrahent: & eam portionem sic detractam, necnon beneficia aliquot simplicia, cujuscumque qualitatis, & dignitatis fuerint, vel etiam præstimonia, vel præstimoniales portiones nuncupatas, etiam ante vacationem,

Cyrin.

Cyrin. *in Nex. Eccles. Jurisd. cap. 6., n.* 249.
Menoch. *Consil.* 294., *n.* 3., *to.* 3.
Murga *de Benef. qu.* 4., *n.* 85.
Pastor *de Benef. Eccl. tit.* 4., *n.* 8.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 32. *n.* 47.
De Valentib. *de Re Eccl. Vot.* 12., *n.* 22.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 8., §. 1., *n.* 36.
Zerol. *in Prax. Episc. par.* 1., *verb.* Seminarium *n.* 15.

XXIX. sine cultus divini, & illa obtinentium præjudicio, huic Collegio applicabunt, & incorporabunt:
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 16., *n.* 9.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. part.* 2., *cap.* 16., *n.* 23.
De Valentib. *de Re Eccl., Vot.* 12., *n.* 9.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 11., *cap.* 3., *n.* 12.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. adnot.* 29., §. *unic.*, *n.* 42.

XXX. quod locum habeat, etiamsi Beneficia sint reservata, vel affecta;
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 3., *cap.* 8. *sub n.* 2., *vers.* Tertiò.
Clericat. *de Benef. discord.* 76., *n.* 10.
Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 38.
Fagnan. *in Cap.* Sicut unire *de Excessib. Prælator. n.* 36.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Seminarium *n.* 38.
Rigant. *in Comment. ad Reg. Cancell. to.* 2., *reg.* 13., *n.* 106.
S. C. C. *in Patavina Unionis* 11., & 25. *Januarii* 1744.

XXXI. nec per resignationem ipsorum beneficiorum, uniones, & applicationes suspendi, vel ullo modo impediri possint, sed omnino quacumque vacatione, etiamsi in Curia, effectum suum sortiantur, & quacumque constitutione non obstante.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 16. *sub n.* 23.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *consult.* 81., *n.* 39.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 11., *c.* 3. *sub n.* 1.

XXXII. Ad hanc autem portionem solvendam beneficiorum, dignitatum, personatuum, & omnium, & singulorum supra commemoratorum possessores non modò pro se, sed pro pensionibus, quas aliis forsan ex dictis fructibus solverent, retinendo tamen pro rata quidquid pro dictis pensionibus illis erit solvendum,
Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 13.
Daniel de Nobil. *to.* 2. *in addit. ad disp.* 38., *n.* 14.
Garzias *de Benef. tract.* 1., §. 1., *cap.* 5., *n.* 171.
Vener *in Exam. Episc. lib.* 6., *cap.* 30., *n.* 17.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 2. *adnot.* 29., §. *unic.*, *n.* 28.

XXXIII. ab Episcopo loci per censuras ecclesiasticas, ac alia juris remedia compellantur,

Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 18.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 16., *n.* 8.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 13., *n.* 2.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 1., *cap.* 10., *n.* 17.

XXXIV. etiam vocato ad hoc, si videbitur, auxilio brachii sæcularis:

XXXV. quibusvis, quoad omnia, & singula supradicta, privilegiis, exemptionibus, etiamsi specialem derogationem requirerent, consuetudine, etiam immemorabili, & quavis appellatione, & allegatione, quæ exequutionem impediat, non obstantibus.

XXXVI. Succedente verò casu, quo per uniones effectum suum sortientes, vel aliter Seminarium ipsum in totum, vel in partem dotatum reperiatur; tunc portio ex singulis beneficiis, ut supra, detracta, & incorporata ab Episcopo, prout res ipsa exegerit, in totum, vel pro parte remittatur.
Fuscus *de Eccl. Cathed. cap.* 28., *n.* 421., & 494.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Seminarium, *n.* 50.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 4., *n.* 51.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept.* 88., *n.* 28.
Rigant. *in Comment. ad Reg. Cancell. to.* 2., *reg.* 13., *n.* 78., & 85.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 39., §. 3., *n.* 37.

XXXVII Quod si Cathedralium, & aliarum majorum Ecclesiarum Prælati in hac Seminarii erectione, ejusque conservatione negligentes fuerint, ac suam portionem solvere detrectaverint; Episcopum Archiepiscopus, Archiepiscopum, & Superiores Synodus Provincialis acriter corripere, eosque ad omnia supradicta cogere debeat; & ut quamprimum hoc sanctum, & pium opus, ubicumque fieri poterit, promoveatur, studiosè curabit.
Barbos. *de Off.*, & *Pot. Episc. par.* 3., *alleg.* 77., *n.* 4.
Daniel de Nobil. *to.* 1., *ass.* 38., *n.* 7.
Genuens. *in Prax. cap.* 88., *n.* 3.
Pax Jordan. *in Elucub. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 4., *n.* 51.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 85., *n.* 3.

XXXVIII. Rationes autem redditruum hujus Seminarii Episcopus annis singulis accipiat, præsentibus duobus à Capitulo, & totidem à Clero Civitatis deputatis.
Crispin. *de Visit. Pastoral. par.* 2., §. 31., *n.* 5.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 16., *n.* 15.
Monacel. *in Formul. Legal. For. Eccl. to.* 2., *form.* 10., *tit.* 16., *n.* 22., *pag.* 258.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Clericorum Seminarium *n.* 6., *pag.* 409.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 35., *vers.* In Litteris.
Zerol. *in Prax. Episc. verb.* Seminarium, *vers.* Ad Tertium.

S. C. C.

S. C. C. *in Viglevanen. Seminarii* 13. *Januarii* 1741.

XXXIX. Deinde, ut cùm minori impensa hujusmodi scholis instituendis provideatur, statuit Sancta Synodus, ut Episcopi, Archiepiscopi, Primates, & alii locorum Ordinarii, scholasterias obtinentes, & alios, quibus est lectionis, vel doctrinæ munus annexum, ad docendum in ipsis scholis instituendos, per se ipsos si idonei fuerint, alioquin per idoneos substitutos ab eisdem scholasticis eligendos, & ab Ordinariis approbandos, etiam per subtractionem fructuum, cogant, & compellant. Supr. sess. 5 c. 1. de refor.

Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 28., *n.* 508.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Seminarium *n.* 19.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 25., *n.* 3.
Pax Jordan. *in Elucub. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 4., *n.* 57.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 6., *cap.* 30., *n.* 48.

XL. Quod si, judicio Episcopi, digni non fuerint, alium, qui dignus sit, nominent, omni appellatione remota:

XLI. quòd si neglexerint, Episcopus ipse deputet.

XLII. Docebunt autem prædicti, quæ videbuntur Episcopo expedire.

XLIII. De cætero verò officia, vel dignitates illæ, quæ scholasteriæ dicuntur, nonnisi Doctoribus, vel Magistris, aut Licentiatis in Sacra Pagina, aut in Jure Canonico, & aliàs personis idoneis, & qui per se ipsos id munus explere possint, conferantur: & aliter facta provisio nulla sit, & invalida: non obstantibus quibusvis privilegiis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Barbos. *de Off., & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 60., *n.* 62.
Labbeus *in Concil. Gener. to.* 21., *pag.* 856., *lit.* C.
Pax Jordan. *in Elucub. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 4. *sub n.* 58., *vers.* Nequè.
Pichler. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 4.
Squillant. *de Privil. Cleric. cap.* 4., *n.* 105.

XLIV. Si verò in aliqua Provincia Ecclesiæ tanta paupertate laborent, ut Collegiùm in aliquibus erigi non possit; Synodus Provincialis, vel Metropolitanus, cum duobus antiquioribus Suffraganeis, in Ecclesia Metropolitana, vel alia Provinciæ Ecclesia commodiori, unum, aut plura Collegia, prout opportunum judicabit, ex fructibus duarum, aut plurium Ecclesiarum, in quibus singulis Collegium commodè institui non potest, erigenda curabit, ubi pueri illarum Ecclesiarum educentur.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 10., *n.* 37.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1. *cap.* 16. *n.* 11.
Genuens. *in Prax. cap.* 88., *n.* 32.
Nicol. *in Lucubr. Utriusq. Jur. to.* 2., *lib.* 5., *tit.* 5. *de Seminar. sub n.* 15., *pag.* 207.

Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 101. *n.* 1.
Zerol. *in Prax. Episc. part.* 1., *verb.* Seminarium.

XLV. In Ecclesiis autem amplas Diœceses habentibus, possit Episcopus unum, vel plura in Diœcesi, prout sibi opportunum videbitur, habere Seminaria; quæ tamen ab illo uno, quod in Civitate erectum, & constitutum fuerit, in omnibus dependeant.

Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 28., *n.* 513.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 16., *n.* 12.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Clericorum Seminaria *n.* 10., *pag.* 409.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 4., *n.* 3.

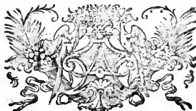
XLVI. Postremò, si vel pro unionibus, seu pro portionum taxatione, aut, vel assignatione, & incorporatione, aut qualibet alia ratione difficultatem aliquam oriri contigerit, ob quam hujus Seminarii institutio, vel conservatio impediretur, aut perturbaretur: Episcopus cum supra deputatis, vel Synodus Provincialis pro regionis more, pro Ecclesiarum, & beneficiorum qualitate, etiam suprascripta, si opus fuerit, moderando, aut augendo, omnia, & singula, quæ ad felicem hujus Seminarii profectum necessaria, & opportuna videbuntur, decernere, ac providere valeat.

Antonel. *de Regim. Eccles. lib.* 3., *cap.* 8., *n.* 7.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Seminarium *n.* 18.
Labbeus *in Concil. Gener. to.* 21, *pag.* 856., *lit.* E.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 5., *cap.* 11., *n.* 5., *& seqq.*

Indictio futuræ Sessionis.

Insuper eadem Sacrosancta Tridentina Synodus proximam futuram Sessionem in diem decimam sextam mensis Septembris indicit: in qua agetur de Sacramento Matrimonii, & de aliis, si qua erunt ad doctrinam Fidei pertinentia, quæ expediri possint: item de provisionibus Episcopatuum, dignitatum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum, ac de diversis Reformationis articulis.

Prorogata fuit Sessio ad diem XI. Nov. MDLXIII.

SES-

SESSIO VIGESIMAQUARTA,

Quæ est octava

SUB PIO IV. PONT. MAX.

Celebrata die XI. Novembris MDLXIII.

Doctrina de Sacramento Matrimonii.

I. MAtrimonii perpetuum, indissolubilemque nexum primus humani generis parens divini Spiritus instinctu pronunciavit, quùm dixit: Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea: quamobrem relinquet homo patrem suum, & matrem, & adhærebit uxori suæ, & erunt duo in carne una.

Gen. 2. Eph. 5. Cap Fraternitas 35. q. 10 c. Debitum. de bigam. c. prim. in princ. de conjug. lepr. Matth. 19.

Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 11., *p.* 3., *cap.* 6., *n.* 2. Reiffenstuel *eod. tit tract.* 14., *dist.* 13., *qu.* 5., *n.* 53.

II. Hoc autem vinculo duos tantummodo copulari, & conjungi Christus Dominus apertiùs docuit, quùm postrema illa verba, tamquam à Deo prolata, referens dixit: Itaque jam non sunt duo, sed una caro: statimque ejusdem nexus firmitatem, ab Adamo tantò ante pronunciatam, his verbis confirmavit: Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet.

Matt. 19. Marci 10. c. Martin. de cog. spir. C. Sunt qui. 27. q. 2. c. de infidelib. de consang. & affin.

III. Gratiam verò, quæ naturalem illum amorem perficeret, & indissolubilem unitatem confirmaret, conjugesque sanctificaret, ipse Christus, venerabilium Sacramentorum institutor, atque perfector, sua nobis passione promeruit; quod Paullus Apostolus innuit, dicens: Viri diligite uxores vestras, sicut Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea: mox subjungens: Sacramentum hoc magnum est: ego autem dico in Christo, & in Ecclesia.

Ephes. 5. in fin. c. Nemo. in fine, 32. q. 4. c. Debitum de Big.

IV. Quùm igitur Matrimonium in Lege Evangelica veteribus connubiis per Christum gratia præstet; meritò inter novæ Legis Sacramenta annumerandum, Sancti Patres nostri, Concilia, & universalis Ecclesiæ traditio semper docuerunt: adversùs quam impii homines hujus sæculi insanientes, non solum perperam de hoc venerabili Sacramento senserunt, sed de more suo, prætextu Evangelii, libertatem carnis introducentes, multa ab Ecclesiæ Catholicæ sensu, & ab Apostolorum temporibus probata consuetudine aliena, scripto, & verbo asseruerunt, non sine magna Christi fidelium jactura: quorum temeritati sancta, & universalis Synodus cupiens occurrere, insigniores prædictorum Schismaticorum hæreses, & errores, ne plures ad se trahat perniciosa eorum contagio, exterminandos duxit, hos in ipsos hæreticos, eorumque errores decernens anathematismos.

Conc. Flor. sub Eugenio IV. Cap. Ad abolend. de hæret.

Bon.

Bontemp. *in Past. Flor. Mor. de Instit. Sacram. Matrimon. tit.* 19, *verb.* Ex SS. Canonibus, *pag.* 544. *sub n.* 184.
Pignatel, *in Consult. Can. to.* 9., *cons.* 133., *n.* 18.

De Sacramento Matrimonii.

CANON I.

Math. 19. Marc. 10 Eph. 5. c. Ad ab eodam de hæret.

Si quis dixerit Matrimonium non esse verè, & propriè unum ex septem Legis Evangelicæ Sacramentis à Christo Domino institutum, sed ab hominibus in Ecclesia inventum, neque gratiam conferre, anathema sit.

Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 32., *n.* 199.
Bellarmin. *de Controv. to.* 3. *de Sacram. Matrim.*
Bontemp. *loc. sup. cit.*
Clericat. *de Sacrif. Miss. decis.* 47., *n.* 13., & *de Matrim. dec.* 4. *n.* 29
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 11., *n.* 16., *fol.* 570.
Droit *de Re Sacr. lib.* 10., *qu.* 1., §. 11., *pag.* 500.
Genet. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacram. tit.* 11. *de Sacram. Matrim. sect.* 2., *fol.* 87.
Gotti *in Theol. to.* 15., *tract. de Matrim. qu.* 2., *dub.* 1., §. 1., *n.* 2.
De Joriis *in Tract. Matrim. Sacram. par.* 3., *qu.* 6., *n.* 6.
Juvenin *de Sacram. diss.* 11., *qu.* 1., *fol.* 672.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 8., *cap.* 12., *n.* 3.
Natal. Alex. *in Th. Mor. lib.* 2., *cap.* 1., *art.* 4., *prop.* 1.
Oliva *de For. Eccl. par.* 3., *qu.* 37., *n.* 2.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 1., *n.* 73. *in fin.*
Romaguer *ad Consl. Syn. Gerund. lib.* 4., *tit.* 1., *n.* 1.
Pitaja *Decis. Pontif. to.* 1., *lib.* 2., *decis.* 2., *n.* 37.

CANON II.

Matth. 19 c. Si quis 32 q. 7 to-t. t. de sponsal. c. Gaudemus de divor.

Si quis dixerit, licere Christianis plures simul habere uxores, & hoc nulla lege divina esse prohibitum, anathema sit.

Antoin. *in Th. Mor. de Matrim. cap.* 2., *pag.* 564.
Berti *de Theol. Discipl. lib.* 37., *cap.* 11., *prop.* 4.
Billuart. *in Curs. Theol. to.* 6. *in tract. de Matrim. cap.* 3., *p.* 634.
Colet *in Inst. Th. par.* 4. *de Matrim. cap.* 3., *pag.* 634.
Dandin. *de Susp. de Hæres. cap.* 3., *sect.* 1., *subsect.* 1., §. 1., *n.* 1.
Engel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 4., *n.* 1.
Fulcus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 3., *n.* 33.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Matrim. c.* 2., *pag.* 675.
Pontius *de Matrim. lib.* 7., *cap.* 49., *n.* 1.
Tournely *de Sacr. Matrim. qu.* 5., *art.* 1., *concl.* 3.

CANON III.

Lev. 18. c. Pittacium 30 q. 3. 35. q. 2., & 3. per totam c. Non deb. de consang. & aff.

Si quis dixerit, eos tantum consanguinitatis, & affinitatis gradus, qui Levitico exprimuntur, posse impedire Ma-

Matrimonium contrahendum, & dirimere contractum,
Cened. *Qu. Canon.* 30. *sub n.* 91.
Clericat. *de Sacram. Matrim. decis.* 18., *n.* 16.
Concin. *de Matrim. lib.* 2., *diss.* III., *cap.* I., *n.* 2., *qu.* I.
Droit *de Re Sacram. lib.* 9., *qu.* 6., *cap.* I., §. I., *pag.* 473., & *cap.* 4., *pag.* 498.
Gotti *in Th. to.* 15. *tract. de Matrim. qu.* 7., *dub.* I., §. I., *n.* 155.
Juvenin *de Sacram. diss.* 10., *qu.* 6., *cap.* I., *fol.* 632.
Natal. Alex. *in Th. Mor. lib.* 2., *cap.* 4., *art.* I., *prop. unic.*
Petra *ad Constit. Apost. to.* 2., *fol.* 215., *n.* 15.

II. nec posse Ecclesiam in nonnullis illorum dispensare, aut constituere, ut plures impediant, & dirimant, anathema sit.
Berti *de Theol. Discipl. lib.* 37., *cap.* 5., *prop.* 4.
Billuart. *in Curs. Theol. to.* 6. *de Matrim. diss.* 6., *art.* III.
Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. tract.* 10. *de Impedim. Matrim. tit.* 21., *verb.* Ex Ss. Canonibus.
Boyvin *de Sacram. cap. ult., qu.* 12., *pag.* 367.
Engel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 16., §. 3., *n.* 5.
De Justis *de Dispensat. Matrim. lib.* 2., *cap.* I., *n.* 16.
Laurea *in Epit. Can. verb.* Matrimoniales dispensationes.
Tournely *de Matrim. qu.* 7., *conclus. unic.*
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 13., *cap.* 5., *n.* 28.

CANON IV.

Si quis dixerit Ecclesiam non potuisse constituere impedimenta matrimonium dirimentia, vel in iis constituendis errasse, anathema sit. Matth. 16. I. Cor. 4. sup. sess. 22. c. 4.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *cons.* 133., *n.* 17.
Vid. Author. relat. in supradict. Can. n. I., *qui hanc propositionem firmant.*

CANON V.

Si quis dixerit, propter hæresim, aut molestam cohabitationem, aut affectatam absentiam à conjuge, dissolvi posse Matrimonii vinculum, anathema sit. C. Lege dist. 10. c. de illa cum seq de divor. cap. De infidelib. de consang., & affin.
Antoin. *in Theol. Mor. cap.* 2. *de Matrim. pag.* 562.
Clericat. *de Sacram. Matrim. decis.* 10., *n.* 32.
Dandin. *de Susp. de Hæres. cap.* 3., *sect.* I. *subsect.* I., §. 4., *n.* II.
Droit *de Re Sacr. lib.* 9., *qu.* 6., *cap.* 2., §. 4., *pag.* 489.
De Justis *de Dispensat. Matrim. lib.* 2., *cap.* I., *art.* 7., *prop.* I.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 15., *cap.* 2., *n.* 15.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* I., *cap.* 47., *n.* 9.

CANON VI.

Si quis dixerit, matrimonium ratum, non consummatum, per solemnem religionis professionem alterius conjugum non dirimi, anathema sit. c. Commissum. de spons.
Alterius *de Censur. to.* 2., *disp.* 10., *cap.* 7. *in princ. fol.* 190.

Berti

Berti *de Theol. Discipl. lib.* 37., *cap.* 12., *prop.* 111.
Boyvin *de Sacram. cap. ult. de Matrim. qu.* 9., *pag.* 361.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 1., *n.* 82.
Concin. *eod. tract. lib.* 2., *diss.* 1., *cap.* 8., §. 6., *n.* 1.
Fagnan. *in Cap.* Verùm *de Convers. Conjug. n.* 2.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 3., *verb.* Matrimonia plura *fol.* 267.
Gotti *in Th. to.* 15. *de Matrim. qu.* 5., *dub.* 3., §. 1., *n.* 1.
A' S. Gregorio *in Univ. Tract. cap.* 93., *n.* 6.
Habert. *in Th. Dog., & Mor. to.* 7. *de Matrim. cap.* 2., *pag.* 716.
De Joriis *in Tract. de Matrim. Sacram. par.* 7., *qu.* 14., *n.* 3.
Juvenin *de Sacram. diss.* 10., *qu.* 4., *art.* 3., §. 1.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 13., *cap.* 12., *n.* 9.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 3., *cons.* 42., *n.* 11.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 19., *n.* 2.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 12., *n.* 9., *& lib.* 2., *dec.* 21., *n.* 90

CANON VII.

Math. 19 Lucæ 10 1. Cor. 7. c. Placuit cum multis seq. 32. q. 7. c. Gaudemus de divor.

Si quis dixerit Ecclesiam errare, quùm docuit, & docet, juxta Evangelicam, & Apostolicam doctrinam, propter adulterium alterius conjugum matrimonii vinculum non posse dissolvi; & utrumque, vel etiam innocentem, qui causam adulterio non dedit, non posse, altero conjuge vivente, aliud matrimonium contrahere; mœcharique eum qui, dimissa adultera, aliam duxerit, & eam, quæ dimisso adultero, alii nupserit, anathema sit.

Antoin. *in Th. Mor. de Matrim. cap.* 2., *pag.* 563.
Droit *de Re Sacr. lib.* 9., *qu.* 4., *cap.* 1., §. 7., *probat.* 2.
Engel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 19., §. 2., *n.* 9.
Fagnan. *in Cap.* Quùm sis *de Convers. Conjug. n.* 6.
Genet. *in Tract. de Matrim. cap.* 9., *qu.* 9.
De Justis *de Dispensat. Matrim. lib.* 2., *cap.* 10., *n.* 47.
Juvenin *de Sacram. diss.* 10., *qu.* 4., *art.* 3., §. 2.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5., *tract.* 10., *p.* 3., *cap.* 7., *n.* 7. *vers.* Porrò.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Matrimonia plura.
Tournely *de Sacram. Matrim. qu.* 5., *art.* 2., *concl.* 3., *arg.* 2.
Vener *in Exam. Epist. lib.* 1., *cap.* 47., *n.* 3.

CANON VIII.

Si quis dixerit Ecclesiam errare, quùm ob multas causas separationem inter conjuges, quoad thorum, seu quoad cohabitationem, ad certum, incertumve tempus fieri posse decernit, anathema sit.

Bellarmin. *de Controv. to.* 3. *de Sacram. Matrim. lib. unic. cap.* 14., *fol.* 643.
Concin. *eod. tract. lib.* 2., *diss.* 1., *cap.* 9., *n.* 1.

Gibert.

Gibert. *in Jur. Canon. to. 3. de Sacr. tit. 14., sect. 2., n. 1.*
Gotti *in Theol. to. 15., tract. de Matrim. qu. 5., dub. 6., §. 1., n. 2.*
Habert. *in Th. Dog., & Mor. to. 7. de Matrim. cap. 1., §. 8., pag. 775.*
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par. 2., cap. 9., n. 111.*
Natal. Alex. *in Th. Mor. lib. 2., cap. 6.*
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib. 4., tit. 19., n. 28.*
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par. 2., tit. 15., cap. 2., n. 1., & per tot.*
Rota *Decis. 292., n. 2. coram Crispo.*
Majoricen. *Divortii 13. Jan. 1749. §. 2. coram Emin. Bussio.*

C A N O N IX.

Dist. 27. c. Presbyt. & seqq. 27. q. 1. per totam. Extrav. Qui Cler. per tot. Conc. Carthag. 4. cap. 104. & Matisc. con. 1. c. 22.

Si quis dixerit Clericos in sacris Ordinibus constitutos, vel Regulares, castitatem solemniter professos, posse Matrimonium contrahere, contractumque validum esse, non obstante lege ecclesiastica, vel voto: & oppositum nil aliud esse, quam damnare matrimonium, posseque omnes contrahere Matrimonium, qui non sentiunt se castitatis, etiamsi eam voverint, habere donum, anathema sit: quùm Deus id recte petentibus non deneget, nec patiatur, nos supra id, quod possumus, tentari. 1. Cor. 10.

Antoin. *in Th. Mor. de Matrim. cap. 3., pag. 170.*
Berti *de Theol. Discipl. lib. 37., cap. 6.*
Billuart. *in Curs. Theol. to. 6 de Matrim. diss. 7., art. 3.*
Bontemp. *in Fascic. Flor. Mor. tract. 7., tit. 3., sub n. 98. vers.* Nequè.
Cleric. *de Sacrif. Miss. decis. 47., n. 17.*
Droit *de Re Sacr. lib. 8., par. 2., sect. 3., pag. 346.*
A' S. Gregorio *in Univ. tract. cap. 104., n. 4.*
De Joriis *in Tract. de Matrim. Sacram. par. 8., qu. 22.*
De Justis *de Dispensat. Matrim. lib. 2., cap. 14., n. 77.*
Juvenin *de Sacram. diss. 10., qu. 7., cap. 8., art. 4.*
Pax Jordan. *in Elucub. par. 1., lib. 3., tit. 7., n. 308.*
Pignatel. *in Consult. Can. to. 8., cons. 81., n. 26.*
Squillant. *de Oblig. Cleric. par. 1., n. 73.*
Tournely *de Matrim. qu. 8., art. 1. de impedim. Ord. concl. 2.*

C A N O N X.

Matth. 19. 1. Cor. 7. in fin. c. Nupti. c. 32. q. 1. c. Qui sine. 33. q. 5. c. commissum de Sponsal. cap Nuptiarum. 27. q. 1.

Si quis dixerit statum conjugalem anteponendum esse statui virginitatis, vel cælibatus; &, non esse melius, ac beatius, manere in virginitate, aut cælibatu, quàm jungi matrimonio, anathema sit.

Cucch. *in Instit. Major. lib. 5., tit. 11., n. 3., fol. 569.*
Fuscus *de Visit. lib. 2., cap. 18., n. 1.*
De Joriis *in tract. de Matrim. Sacr. par. 1., qu. 1., n. 3.*
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Matrimonii essentia.

Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 9., *n.* 11.
Monacel. *in Form. Leg. to.* 4. *in supplem. ad to.* 2. *sub n.* 324. *fol.* 67
Natal. Alex. *in Theol. Mor. lib.* 2., *cap.* 8.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 1., §. 7., *n.* 150.

CANON XI.

I. Si quis dixerit, prohibitionem solemnitatis nuptiarum certis anni temporibus superstitionem esse tyrannicam, ab ethnicorum superstitione profectam;

Infra c. 10. de refor. Matr.

Droit *de Re Sacram. lib.* 9., *qu.* 6., *cap.* 3., *n.* 2.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacr. tit.* 11., *sect.* 23., *n.* 1., *fol.* 92.
Perez *de Matrim. disp.* 43., *sect.* 10., *n.* 1.
Tournely *de Matrim. qu.* 8., *art.* 2., *de impedim. tempor.*
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 13., *cap.* 2., *n.* 12., *vers.* Cumque.

II. aut benedictiones, & alias cœremonias, quibus Ecclesia in illis utitur, damnaverit, anathema sit.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. verb.* Ritus, *cap.* 1., *par.* 2.
Juvenin. *de Sacram. diss.* 11., *qu.* 5., *fol.* 681.

CANON XII.

Si quis dixerit, causas Matrimoniales non spectare ad Judices ecclesiasticos, anathema sit.

c. Multorum. 35. q. 6. c. 1. in fin. de consang. & aff. c. Accedentibus de excess. Prælat.

Bellarmin. *de Controv. to.* 3. *de Sacram. Matrim. lib. unic.*
Dandin. *de Susp. de Hæres. cap.* 3., *sect.* 1., *subsect.* 1., §. 1., *n.* 20.
Engel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 28., *n.* 1.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Matrim. c.* 8., §. 1., *p.* 852.
De Jorius *in Tract. de Matrim. Sacram. par.* 1., *qu.* 2., *n.* 1., *vers.* Quæ conclusio, & *par.* 3., *qu.* 6., *n.* 6., *vers.* Et sciendum.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 9., *cap.* 9., *n.* 3.
Leo *ad Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 9., *n.* 6.
Vulp. *in Prax. Eccl. cap.* 41., *n.* 36.
Cortiada *Decis. Cathalon.* 174., *n.* 1., *par.* 3.
Sperel. *Decis.* 9., *n.* 9.
Rota *in Salamantina Jurisdictionis super Bono Jure in Caus. Matrimonial.* 27. *Febr.* 1750., §. 3. *coram de Vais.*

DECRETUM DE REFORMATIONE MATRIMONII.

CAPUT I.

Matrimonii cum certis solemnitatibus contrahendi forma in Concilio Lateranensi præscripta innovatur. Quo ad proclamat. dispensare possunt Episcopi. Qui aliter, quam præsentibus Parocho & duobus, vel tribus testibus contrahit, invalide contrahit.

I. Tametsi dubitandum non est, clandestina Matrimonia, libero contrahentium consensu facta, rata, & vera esse Matrimonia, quamdiu Ecclesia ea irrita non fecit; & proinde jure damnandi sint illi, ut eos Sancta Synodus

dus anathemate damnat, qui ea vera, ac rata esse negant;
Droit *de Re Sacr. to.* 2., *lib.* 10., §. 1., *pag.* 511.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Matrimonia clandestina.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *conf.* 133., *n.* 16.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 12., *cap.* 4. *n.* 7.
Panimol. *Decis.* 121., *n.* 12., *to.* 2.
Rota *in Placentina Matrimonii* 15. *Martii* 1715., §. Series, & 18. *Novemb. ejusd. Anni*, §. Constare *cor. Card. Scotto*.

II. quique falsò affirmant, matrimonia à filiisfamilias sine consensu parentum contracta, irrita esse,
Armandus Herman. *in* 4. *Sent. tract.* 9., *disp.* 2. *qu.* 3., *n.* 4.
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Paroch. par.* 1., *cap.* 21., *n.* 1.
Cabassut. *in Hist. Conc. pag.* 597., *n.* 54., & *pag.* 630., *n.* 13.
Campanil. *in Diverf. Jur. Can. rubr.* 6., *cap.* 3., *n.* 42.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. cap.* 13., *pag.* 475.
Guttierez *Pract. Qu. lib.* 2., *qu.* 1., *n.* 2., & 3., & *Qu. Can. lib.* 1., *cap.* 20., *n.* 2.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 7. *de Matrim. pag.* 859., & 864.
Ludovic. Abely Episcopus Ruten. *in Medul. Th. par.* 2., *tract.* 1., *cap.* 8., *sect.* 3., *n.* 3.
Palma *Consil.* 87., *n.* 26.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *conf.* 133., *n.* 20.
Rodericus Suares *Alleg.*, & *Consil. lib.* 2., *n.* 2., *pag.* 533.
Zaul. *ad Statut. Favent. to.* 1. *in addit. ad Rubr.* 26., *cap.* 3., *n.* 42.
Rota *Decis.* 822., *n.* 6. *coram Cerro*.

III. & parentes ea rata, vel irrita facere posse:
Gibert. *in Jur. Can. par.* 1., *tit.* 20., *sect.* 13., §. Utilis *in fin. pag.* 177., & *sect.* 15., *pag.* 183.
Salern. *Consil.* 15., *n.* 11., *lib.* 1.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 12., *cap.* 4., *n.* 19.
Panimol. *to.* 2., *Decis.* 45., *n.* 2.

IV. nihilominus sancta Dei Ecclesia ex justissimis causis illa semper detestata est, atque prohibuit.
Cened. *Qu. Can.* 30., *n.* 1.
Cæphal. *Consil.* 421., *n.* 54., *to* 3.
De Gonteriis *in Concil. Provinc. Avenion. tit.* 36. *de Matrim. cap.* 3., *pag.* 161.
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 7., *cap.* 27., *n.* 7.
Ludovicus Bellus *Consil.* 32., *n.* 9.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 1., *resp.* 6., *n.* 90.
Rota *to.* 4., *Decis.* 35. *sub n.* 2. *in tit. de Miscellan. cor. Cardin. Falconerio*.

cap. Non omn. c. Honorant. & c. fi. 32. q. 2. c. Aliter. & cap. Nostrates 20. q. 5. c. Videtur. qui matr. acc. pos. Conc. Tol. III. c. 10. Conc Bisontinense anno 155., art. 6 de Spons. & Matr. Conc Camerac. anno 1550. tit. 9 de Matrim.

V. Verùm, quùm Sancta Synodus animadvertat, prohibitiones

nes illas, propter hominum inobedientiam, jam non prodesse; & gravia peccata perpendat, quæ ex eisdem clandestinis conjugiis ortum habent; præsertim verò eorum, qui in statu damnationis permanent, dum, priore uxore, cum qua clam contraxerant, relicta, cum alia palam contrahunt, & cum ea in perpetuo adulterio vivunt. Cui malo quùm ab Ecclesia, quæ de occultis non judicat, succurri non possit, nisi efficacius aliquod remedium adhibeatur; idcirco, Sacri Lateranensis Concilii, sub Innocentio III. celebrati, vestigiis inhærendo, præcipit, ut in posterum, antequam Matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium Parocho,

cap. Consuluisti 2. q. 4. c. Ut nostrum. Ut Ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur Conc. Lateran. IV. cap. 51. & c. Cum inhib. de cland. desp.

Barbos. *de Off., & Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 32., *n.* 54.
Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. tract.* 10. *de Sacram. Matrim. tit.* 20., *verb.* Ratio.
De Joriis *de Matrim. par.* 2., *qu.* 4. *sub n.* 1., *vers.* Quæ denunciationes.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Matrimonia cum quibus solemnitatibus.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 3., §. 1., *n.* 23.

VI. tribus continuis diebus festivis in Ecclesia inter Missarum solemnia publicè denuncietur, inter quos Matrimonium sit contrahendum:
Bayo *in Prax. Eccl. par.* 3., *lib.* 2., *qu.* 26., *n.* 1.
Capyc. Latr. *Consult.* 126., *n.* 26., *to.* 2.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Matrim. denunciat. *n.* 2.
Marant. *in Controv. Jur. resp.* 13., *n.* 51., *par.* 5.
Pax Jordan. *in Elucubr. lib.* 3., *tit.* 7., *to.* 1., *n.* 39.
Pichier *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 1., *n.* 4.
Pontius *de Sacram. Matr. lib.* 5., *cap.* 30., *n.* 7.
Squillant. *de Privil. Cleric. par.* 2., *n.* 115.
Ugolin. *de Off., & Potest. Episc. par.* 2., *cap.* 15., *n.* 3.
Rota *Decis.* 431., *n.* 4. *coram Roxas.*

VII. quibus denunciationibus factis, si nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem Matrimonii in facie Ecclesiæ procedatur;
Genuens. *in Prax. cap.* 26., *n.* 1.
Layman *in Th. Mor. lib.* 5., *tract.* 10., *par.* 2., *cap.* 4., *n.* 9.
Menoch. *Consil.* 69., *n.* 1., *to.* 1.
Romaguer *ad Const. Syn. Gerund. lib.* 4., *tit.* 1., *cap.* 5., *n.* 1.
Salern. *Consil.* 39., §. 2., *n.* 18.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 12., *cap.* 3., *n.* 4.
Panimol. *in Decis.* 173., *adnot.* 1., *n.* 1.

VIII. ubi Parochus, viro, & muliere interrogatis, & eorum mutuo consensu intellecto, vel dicat, *Ego vos in Matrimonium*

nium conjungo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti; vel aliis utatur verbis, juxta receptum uniuscujusque Provinciæ ritum.
Cenedo *Qu. Can.* 30., *n.* 29.
Droit *de Re Sacr. to.* 2., *lib.* 10., *qu.* 2., §. 1., *pag.* 509.
Habert. *in Theol. Dogm.*, & *Mor. to.* 7. *de Matrim.*
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 2., *discept.* 52., *n.* 15.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 12., *cap.* 6. *n.* 1.

IX. Quod si aliquando probabilis fuerit suspicio, Matrimonium malitiosè impediri posse, si tot præcesserint denunciationes,
Cæphal. *Consil.* 421., *n.* 24., *to.* 3.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Matrim. denunciat. *n.* 13.
Menoch. *Consil.* 69., *n.* 4.
Pontius *de Sacram. Matrim. lib.* 5., *cap.* 32., *n.* 2.

X. tunc vel una tantùm denunciatio fiat, vel saltem Parocho, & duobus, vel tribus testibus præsentibus Matrimonium celebretur. Deinde ante illius consummationem denunciationes in Ecclesia fiant, ut, si aliqua subsunt impedimenta, faciliùs detegantur:
Engel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 3., *n.* 5.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 9., *n.* 50.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 5., *resp.* 13., *n.* 35.
Squillant. *de Privil. Cleric. par.* 2. *sub n.* 120.
Rota *Decis.* 431., *n.* 1. *coram Roxas.*

XI. nisi Ordinarius ipse expedire judicaverit, ut prædictæ denunciationes remittantur: quod illius prudentiæ, & judicio Sancta Synodus relinquit.
Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. de Sacram. Matrim. tract.* 10. *tit.* 20., *verb.* Ratio.
Droit *de Re Sacr. lib.* 9., *qu.* 5., *cap.* 2. *pag.* 471.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. cap.* 14., *pag.* 472
Guttier. *de Matrim. cap.* 57., *n.* 1.
Leuren. *de Vicar. Epis. par.* 4., *cap.* 3., *qu.* 161., *n.* 3.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 4., *n.* 29.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 1., *n.* 6.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 2., *cap.* 9., §. 7., *n.* 46.
Rota *in recent. Decis.* 243. *sub n.* 7., *par.* 2.
Cor. Ratto *Decis.* 128., *n.* 2., *to.* 2.

XII. Qui aliter, quàm præsente Parocho, vel alio Sacerdote, de ipsius Parochi, seu Ordinarii licentia, vel duobus, vel tribus testibus, Matrimonium contrahere attentabunt, eos Sancta Synodus ad sic contrahendum omnino inhabiles reddit; c. Videtur 35. q. 6.
Antonel. *de Regim. Eccl. cap.*, 10. *n.* 1.
Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. de Sacram. Matrim. tract.* 10., *tit.* 29. *verb.* Item.

Cened.

Cened. *Qu. Canon.* 30., *n.* 106.
Pax Jordan. *in Elucub. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 7., *n.* 66.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 5., *cons.* 78., *n.* 1.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 2., *cap.* 9., §. 11., *n.* 14.
Romaguer *ad Constit. Syn. Gerund. lib.* 4., *tit.* 1., *cap.* 6., *n.* 1.
Ruger. *de Testam. Can. lib.* 1., *disp.* 2., *cap.* 1., *n.* 5.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 48., *n.* 1.
Panimol. *Decis.* 19., *adnot.* 1., *n.* 23.
Rota *in Recent. Decis.* 305., *n.* 19., *par.* 15.
Romana *Nullitatis Matrimonii* 2. *Decemb.* 1720., §. Certiùs *cor. De Gamaches*.
Leopolien. *Matrimonii* 19. *Febr.* 1725., §. Jure *coram Cerro*.
Barchinonen. *Jurium Parochialium* 13. *Januar.* 1730., §. 26. *coram Cardin. Altobrando*.
Compostellana 2. *Maii* 1755., §. 21., & 30. *April.* 1756 §. 23. *coram de Canilliac*.

XIII. & hujusmodi contractus irritos, & nullos esse decernit; prout eos præsenti decreto irritos facit, & annullat.
Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 440., *col.* 1.
Engel *in Jur. Can. lib.* 2., *tit.* 23., *n.* 11., & *lib.* 4., *tit.* 1., *n.* 2.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 6., *verb.* Matrim. Clandestin. *n.* 1.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 7., *cap.* 27., *n.* 2.
Noal. *Consil.* 14., §. Quod enim.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 4. *sub n.* 30., *vers.* Illa autem.
Pontius *de Matrim. lib.* 5., *cap.* 6., *n.* 3.
Salern. *Consil.* 39., *n.* 13., *lib.* 1.
Spada *Consil.* 87., *n.* 3., *to.* 3.
Tondut. *Qu.*, & *Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 71., *n.* 2., & *cap.* 120., *n.* 18., & *par.* 3., *cap.* 165., *n.* 1.
Rota *in Recent. Decis.* 75., *n.* 13., *par.* 17.
Cor. Ubago *Decis.* 82., *n.* 2.
Leodien. *Nullitatis Matrimonii* 2. *Maii* 1732., §. 4. *coram Cardin. Corio*.

XIV. Insuper Parochum, vel alium Sacerdotem, qui cum minore testium numero, & testes, qui sine Parocho, vel Sacerdote hujusmodi contractui interfuerint, necnon ipsos contrahentes graviter arbitrio Ordinarii puniri præcipit.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Matrimonii celebratio *n.* 31.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 11. *de Sacr. Matrim. sect.* 19., *n.* 1.
Palma Sen. *Consil.* 87., *n.* 60.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. cap.* 9., §. 7., *n.* 57., *to.* 2.
Rigant. *in Comment. ad Reg. Cancell. to.* 4., *reg.* 49., *n.* 140.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 15., *n.* 2.

c. 1. cum multis seqq. 30. q. 5. & c. Nullus, 33. q. 2.

XV. Præterea eadem Sancta Synodus hortatur, ut conjuges ante benedictionem sacerdotalem, in templo suscipiendam, in eadem domo non cohabitent;
Boss. *de Matrim. cap.* 9., §. 5., *n.* 21.
Droit *de Re Sacr. lib.* 9., *qu.* 5., *cap.* 1., *pag.* 469.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 1., *n.* 4.
Panimol. *Decis.* 173., *adnot.* 1., *n.* 36.

XVI. statuitque benedictionem à proprio Parocho fieri;
Barbos. *de Paroch. par.* 1., *cap.* 12., *n.* 6.
Guttier. *de Matrim. cap.* 106., *n.* 4.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 6., *n.* 10.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 5., *cons.* 76., *n.* 16.
Romaguer *ad Const. Syn. Gerund. lib.* 4., *tit.* 1., *cap.* 3., *n.* 9.

XVII. neque a quoquam, nisi ab ipso Parocho, vel ab Ordinario licentiam ad prædictam benedictionem faciendam alii sacerdoti concedi posse: quacumque consuetudine, etiam immemorabili, quæ potius corruptela dicenda est, vel privilegio, non obstante.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Matrimonii celebratio *n.* 31
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 11. *de Sacram. Matrimon. sect.* 24., *n.* 5.
De Joriis *de Matrim. par.* 6., *qu.* 11., *n.* 1.
Rota *to.* 2. *Decis.* 239., *n.* 45. *cor.* SS. D. N. CLEMENTE XIII.

XVIII. Quod si quis Parochus, vel alius sacerdos, sive Regularis, sive sæcularis sit, etiamsi id sibi ex privilegio, vel immemorabili consuetudine licere contendat, alterius Parochiæ sponsos sine illorum Parochi licentia matrimonio conjungere, aut benedicere ausus fuerit, ipso jure tandiù suspensus maneat, quamdiù ab Ordinario ejus Parochi, qui matrimonio interesse debebat, seu à quo benedictio suscipienda erat, absolvatur.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 4., *n.* 3.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Matrimonia *cap.* 1., *vers.* Ex Tridentino.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Matrimonia clandestina quando prohibita.
Pastor *de Benef. lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 42.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 1., *adnot.* 48., §. *unic.*, *n.* 59.

XIX. Habeat Parochus librum, in quo conjugum, & testium nomina, diemque, & locum contracti matrimonii describat, quem diligenter apud se custodiat.
Cupic. Latr. *Consult.* 126., *n.* 10., *to.* 2.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 3., *n.* 24
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Parochius.,

Possevin.

Possevin. *de Off. Curati cap. 6., n. 44., & cap. 12., n. 42.*
Piton. *in Discept. Eccl. to. 4., discept. 104., n. 51.*
Panimol. *Decis. 19., adnot. 2., n. 2.*
Rota *in recent. Decis. 709., n. 1., par. 2.*
Cor. Ansaldo *to. 5., Decis. 512., n. 27.*
Leopolien. *Matrimonii 19. Februarii 1725.*, §. Jure *cor. Cerro.*

XX. Postremò Sancta Synodus conjuges hortatur, ut, antequam contrahant, vel saltem triduo ante Matrimonii consummationem sua peccata diligenter confiteantur, & ad sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum piè accedant.

Colet *in Inst. Th. to. 4. de Sacram. cap. 4., art. 2., pag. 133.*
Crispin. *in Visit. Pastoral. par. 2., §. 17., n. 46.*
Droit *de Re Sacr. lib. 9., qu. 5., cap. 1., pag. 466.*
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par. 2., cap. 9., n. 49.*
Ugolin. *de Off., & Potest. Episc. par. 2., cap. 15., §. 12., n. 4.*

XXI. Si quæ Provinciæ aliis, ultra prædictas, laudabilibus consuetudinibus, & cæremoniis hac in re utuntur, eas omnino retineri Sancta Synodus vehementer optat.

Droit *de Re Sacr. lib. 9., qu. 5., cap. 1., pag. 466.*
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Matrimonii celebratio *n. 23.*
Gibert. *in Jur. Can. tit. 11. de Sacram. Matrim. to. 3., sect. 21., n. 5*

XXII. Ne verò hæc tam salubria præcepta quemquam lateant, Ordinariis omnibus præcipit, ut, quùm primùm poterint, curent hoc decretum populo publicari, ac explicari in singulis suarum diœcesum Parochialibus Ecclesiis, idque in primo anno quamsæpissime fiat, deinde verò quoties expedire viderint. Decernit insuper, ut hujusmodi decretum in unaquaque Parochia suum robur post triginta dies habere incipiat à die primæ publicationis, in eadem Parochia factæ, numerandos.

Habert. *in Th. Dog., & Mor. to. 7. de Ord. cap. 7., pag. 198.*
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib. 12., cap. 5., n. 6.*

Inter quos cognatio spiritualis contrahatur.

CAPUT II.

I. *Declaratur in Bulla S. Pii V. Cum illius vicem 1566.*

DOcet experientia, propter multitudinem prohibitionum, multoties in casibus prohibitis ignoranter contrahi Matrimonia, in quibus, vel non sine magno peccato perseveratur, vel ea non sine magno scandalo dirimuntur. Volens itaque Sancta Synodus huic incommodo providere, & à cognationis spiritualis impedimento incipiens, statuit, ut unus tantùm, sive vir, sive mulier, juxta Sacrorum Canonum instituta, vel ad summum unus, & una baptizatum de Baptismo suscipiant;

c. Non plures de Cons. dist. 4. c. Veniens & fere per tot. de cognat. spirit. c. Quamvis eod. in 6.

Cucch. *in Instit. Major. lib. 5., tit. 2., n. 88., & 89.*

Droit

Droit *de Re Sacr. lib.* 2., *cap.* 1., §. 2., *pag.* 219.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 12.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 2., *pag.* 442., *n.* 8.
Pontius *de Sacram. Matrim. lib.* 7., *cap.* 37., *n.* 6.
Romaguer *ad Const. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 18., *cap.* 7., *n.* 7.
Pilaja *Decis. Pontif. lib:* 2., *decis.* 2., *n.* 58.

II. inter quos, ac baptizatum ipsum, & illius patrem, & matrem, necnon inter baptizantem, & baptizatum, baptizatique patrem, ac matrem tantùm spiritualis cognatio contrahatur. c. Super quibus c. Pittacium. & c. fin. 30. qu. 3. c. 1. c. Super eo & fere per totum de cogn spiri. c. 1. eod. tit. in 6.

Alzedo *de Præcellent. Episc. Dignit. par.* 2., *cap.* 7., *n.* 8.
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 3., *n.* 53.
Droit *de Re Sacr. lib.* 9., *qu.* 6., *cap.* 2., §. 4., *pag.* 487.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 7., *n.* 19.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 11., *n.* 4.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *cons.* 41., *n.* 58.
Pirhing *eod. tract. lib.* 4., *tit.* 11., §. 5., *n.* 31.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 13., *cap.* 6., *n.* 15.
Vener. *in Exam. Epis. lib.* 1., *cap.* 49., *n.* 3.
Rota *in Compostellana* 2. *Maii* 1755. §. 22. *cor. De Canilliac*.

III. Parochus, antequam ad Baptismum conferendum accedat, diligenter ab iis, ad quos spectabit, sciscitetur, quem, vel quos elegerint, ut baptizatum de sacro fonte suscipiant; & eum, vel eos tantùm ad illum suscipiendum admittat;

Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 12.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Parochus, ejusque obligationes;

IV. & in libro eorum nomina describat.

Argyr *in Discept. Eccl. to.* 2., *lib.* 7., *discept.* 4., *n.* 2.
Fermosin. *in Cap.* 2., & 3. *de Off. Archipresbyt. qu.* 1., *n.* 127.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 3., *n.* 24.
Passerin. *de Offic. Curati cap.* 6., *n.* 44., & *cap.* 12., *n.* 42.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 18., *cap.* 4., *n.* 1
Rota *to.* 1. *in recent. Decis.* 370., *n.* 1., & 7., *par.* 18.

V. doceatque eos, quam cognationem contraxerint, ne ignorantia ulla excusari valeant.

Colet *in Inst. Th. in tract. de Baptism. cap.* 5. *de Patrin. pag.* 264.
Piasec *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 25., *vers.* Circa.
Pontius *de Sacram. Matrim. lib.* 7., *cap.* 39., *n.* 8.

VI. Quod si alii, ultra designatos, baptizatum tetigerint, cognationem spiritualem nullo pacto contrahant: constitutionibus in contrarium facientibus non obstantibus. c. Quamvis. de cog. spir. in 6.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 14., *n.* 10.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. cap.* 10., *p.* 316.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Baptismus *n.* 3.

Moron. *Respons. Moral.* 15., *n.* 28.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 2., *pag.* 442., *n.* 11.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 11., *n.* 20.

VII. Si Parochi culpa, vel negligentia secus factum fuerit, arbitrio Ordinarii puniatur.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 7. *consult.* 90., *n.* 8.

VIII. Ea quoque cognatio, quæ ex Confirmatione contrahitur, confirmantem, & confirmatum, illiusque patrem, & matrem, ac tenentem non egrediatur: omnibus inter alias personas hujus spiritualis cognationis impedimentis omnino sublatis.

c. 2. 10. q. 1. c. 1. de cog. spirit. in 6.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 14., *n.* 25.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Baptismus *n.* 4.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 4., *n.* 15.
Leuren. *in Decretal. lib.* 4., *tit.* 11., *qu.* 203., *n.* 2.
Piasec *in Prax. Episc. par.* 1., *cap.* 3. *sub n.* 4., *vers.* Patrinum.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 13., *cap.* 6., *n.* 22.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 1., *cap.* 48., *n.* 11.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 2., *decis.* 2., *n.* 58.

CAPUT III.

Publicæ honestatis impedimentum certis limitibus coercetur.

I. Justitiæ publicæ honestatis impedimentum, ubi sponsalia, quacumque ratione, valida non erunt, Sancta Synodus prorsus tollit;

Declarat. in Bulla S. Pii V. *Ad Romanum spectat* 1568. Cap. 1. de sponf. in 6.

Barbos. *de Off.*, *& Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 51., *n.* 183.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 13., *n.* 42. *in fin.*
Engel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 1., §. 6., *n.* 2.
Gibert. *eod. tract. to.* 3., *tit.* 10. *de Sponsal. sect.* 5., *n.* 8.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 4. *sub n.* 33., *vers.* Circà eadem
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 5., *consult.* 50. *n.* 1., *&* 6.
Sperel. *to.* 1., *decis.* 95., *n.* 21.

II. ubi autem valida fuerint, primum gradum non excedant:
Alzedo *de Præcellent. Episc. Dignit. par.* 2., *cap.* 7., *n.* 16.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 8., *cap. ult.*, *vers.* Hinc fit.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, *& Ord. cap.* 15., *pag.* 517.
De Joriis *de Matrim. par.* 8., *qu.* 18., *n.* 8.
Lambertin. *de Synod. Diœcef. lib.* 9., *cap.* 13., *n.* 4.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Impedimentum publicæ honestatis.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 8., *n.* 40.
Ludovicus Bellus *Consil.* 32., *n.* 5., *& consil.* 35., *n.* 3.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 7., *conf.* 78., *n.* 7.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 4., *n.* 13.
Sanchez *de Matrim. lib.* 7., *disp.* 68., *n.* 10.
Sanctarel. *Var. Resol. lib.* 1., *qu.* 56., *n.* 4.

Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 13., *n.* 11.
Vanespen. *eod. tract. par.* 2., *tit.* 13., *cap.* 6., *n.* 28.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 2., *decis.* 2., *n.* 71.

III. quoniam in ulterioribus gradibus jam non potest hujusmodi prohibitio absque dispendio observari.

CAPUT IV.

Affinitas ex fornicatione ad secundum gradum restringitur. c. Quædam cum multis seq 32. q. 7. & toto tit de eo qui cogn. cons. uxor. suæ. Declarat. etiam in Bulla S Pii V. *Ad Roman. Pontificem.* 1566.

I. PRæterea Sancta Synodus, eisdem, & aliis gravissimis de causis adducta, impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione contractam inducitur, & matrimonium postea factum dirimit,
Barbos. *de Off.*, & *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 51., *n.* 165.
Bayo *in Prax. Eccl. par.* 3., *lib.* 2., *qu.* 8., *n.* 2.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Affinitas.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 13., *n.* 4.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *consult.* 377.
Rota *in recent Decis.* 112., *n.* 26., *par.* 8. *Cor. Otthobono*, & *Decis.* 282., *n.* 2.

II. ad eos tantùm, qui in primo, & secundo gradu conjunguntur, restringit:
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 8., *cap. ult. sub n.* 1., *vers.* Observa tamen.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 5., *tit.* 13., *n.* 41.
Engel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 14., §. 2., *n.* 9.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 2. *in Appendic. ad tract. de Matrim. vers.* Equidem.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *vers.* Incestus *n.* 4
Noguerel. *Allegat.* 23., *n.* 90.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 4., *consult.* 15., *n.* 1.
Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 13., §. 3. *sub n.* 21., *vers.* Verùm
Reiffenstuel *in eod. tract. lib.* 4., *tit.* 14., *n.* 47.
Sanctarel. *Var. Resol. qu.* 57., *n.* 1.

III. in ulterioribus verò gradibus statuit, hujusmodi affinitatem matrimonium postea contractum non dirimere.
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, & *Ord. cap.* 14., *pag.* 491.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 8., *n.* 41., & *cap.* 9., *n.* 75.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 13., *n.* 8.
Vanespen. *eod. tract. par.* 2., *tit.* 13., *cap.* 5., *n.* 29.

CAPUT V.

Ne quis intra gradus prohibitos contrahat; qua ratione in illis dispensandum. c. fin. §. Pœn de claud. desp. Clem. unic. de cons. & aff.

I. SI quis intra gradus prohibitos scienter matrimonium contrahere præsumpserit, separetur, & spe dispensationis consequendæ careat;

Cucch. *in Instit. Maj. lib.* 5., *tit.* 13., *n.* 18.
Cenedo *Qu. Canon.* 30., *n.* 103.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 5., *resp.* 8., *n.* 26.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 3., *consult.* 33., *n.* 12.
Reiffenstuel *in Th. Mor. tract.* 14., *dist.* 14., *qu.* 5., *n.* 159.
Rigant. *in Comment. ad Reg. Cancell. to.* 4., *reg.* 40., *n.* 141.

II. idque in eo multò magis locum habeat, qui non tantùm matrimonium contrahere, sed etiam consummare ausus fuerit.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 599., *n.* 63.
Corrad. *in Prax. Dispensat. lib.* 8., *cap.* 3., *n.* 28.

III. Quòd si ignoranter id fecerit, siquidem solemnitates requisitas in contrahendo matrimonio neglexerit, eisdem subjiciatur pœnis;
c. f. de immun. Eccl. c. Quia frustra de usur.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Matrimonii impedimenta *n.* 10
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 5., *verb.* Matrimonium incestuosum *n.* 5.
Labbeus *in Concil. Gener. to.* 20., *pag.* 154., *lit.* D.
Sanchez *de Matrim. lib.* 7., *disp.* 25., *n.* 27.

IV. non enim dignus est, qui Ecclesiæ benignitatem facilè experiatur, cujus salubria præcepta temere contempsit.
Bellarmin. *in Adnot. ad Conc. Trid. Sess.* 24., *cap.* 5. *de Ref. Matr.*
Fragos. *de Regim. Reipubl. Christ. disp.* 11., *par.* 2., *lib.* 1., *n.* 203., *to.* 1., *pag.* 58.
Pontas. *in Dictionar. Cas. Consc. to.* 1., *verb.* Dispensat. Matrim. *cas.* 6., *pag.* 411., *& seq.*

V. Si verò, solemnitatibus adhibitis, impedimentum aliquod postea subesse cognoscatur, cujus ille probabilem ignorantiam habuit, tunc faciliùs cum eo, & gratis dispensari poterit.
Frances *Var. Resol. cap.* 2., *n.* 22.
Layman *in Theol. Mor. lib.* 5. *tract.* 10. *par.* 2. *c.* 4. *sub n.* 16. *vers.* Altera pœna.
Rosignol. *de Matrim. lib.* 7. *disp.* 2., §. 25. *sub n.* 4.
Rota *Decis.* 231. *n.* 1. *to.* 2. *coram Cardinali Tanario.*

VI. In contrahendis Matrimoniis vel nulla omninò detur dispensatio, vel raro; idque ex causa, & gratis concedatur.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Matrimoniales dispensationes.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *c.* 14. *verb.* Simonia *n.* 1.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *to.* 4. *tit.* 3. *n.* 192.

VII. In secundo gradu numquam dispensetur, nisi inter magnos Principes, & ob publicam causam.
Capic. Latr. *Consult.* 134. *n.* 14., *&* 24.
Engel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 6. §. 3. *n.* 5.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 32. *n.* 7.

Gibert.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 13. *de imped. Matrim. sect.* 4. *n.* 5.
De Joriis *de Matrim. part.* 8., *qu.* 18. *n.* 6.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *consult.* 101., & *consult.* 106. *n.* 1.
Castillo *Decis. Sicil. to.* 2. *decis.* 106. *n.* 91.
Rota *in recent. decis.* 687. *n.* 23., *part.* 2., & *decis.* 603. *n.* 37., *part.* 5. *to.* 2.

CAPUT VI.

In Raptores animadvertitur.

I. Decernit Sancta Synodus, inter raptorem, & raptam, quamdiù ipsa in potestate raptoris manserit, nullum posse consistere Matrimonium.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 31. *sub n.* 7.
Cucch. *in Instit. Jur. Can. tit.* 12. *n.* 119. *lib.* 5.
Engel *in Jur. Can. lib.* 5., *tit.* 16. *n.* 35.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Rapta.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 5. *consult.* 80. *n.* 1.
Ricciul. *de Jur. Personar. extra Eccl. grem. lib.* 2. *c.* 3. *n.* 14.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. to.* 4., *part.* 3. *tit.* 16. *n.* 54.
Tondut *Quæst.*, & *Resol. Benef. part.* 3., *cap.* 184. *n.* 6.
Vanespen. *Jur. Eccl. Univ. part.* 2., *tit.* 13. *cap.* 10. *n.* 7.
Ugolin. *de Offic.* & *Potest. Episcop. part.* 2., *c.* 60. §. 1. *sub n.* 2. *vers.* Quibus *in fine*.
Reguerra *Decis.* 42. *sub n.* 2.
Rota *in recentioribus Decis.* 498. *n.* 1., *par.* 14., *decis.* 60. *n.* 1., & *decis.* 162. *n.* 2., *par.* 15.
Coram Ansaldo *Decis.* 642. *n.* 9.
Leodien. *Matrimonii* 19. *Junii* 1713. §. Animadvertebant *Coram Cerro*.

II. Quod si rapta à raptore separata, & in loco tuto, & libero constituta, illum in virum habere consenserit, eam raptor in uxorem habeat; *c. fin. de rapt.*
Textus *in cap.* Accedens *de Raptor*.
Peretius *in Codic. lib.* 9. *tit.* 13. *n.* 7., *to.* 2.
Salern. *in Consil.* 14. §. 2., *n.* 13. *lib.* 1.
Tondut *Qu.* & *Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 117. *n.* 6.
Vener *in Exam. Episcop. cap.* 55., *n.* 7.
Cortiada *Decis.* 175. *n.* 5. *to.* 3.
Panimolla *Decis.* 62., *n.* 3.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 2., *decis.* 2., *n.* 79.
Rota *in recent. Decis.* 305. *n.* 3., *par.* 15., & *decis.* 250. *n.* 2. *part.* 16.
Cor. Cerro *Decis.* 863. *n.* 1.

III. & nihilominus raptor ipse, ac omnes illi consilium, auxilium, & favorem præbentes, sint ipso jure excommunicati, *Conc. Chalced. c.* 16. *c.* Eos, & *c.* De puellis 36. *q.* 2. 6. *c.* Consanguineorum 3. *q.* 4. & *c.* Conjuratimus 3. *q.* 5.

nicati, ac perpetuò infames, omniumque dignitatum incapaces,

De Ameno *de Delict. & Pœn. tit.* 4., §. 7. *verb.* Raptus *n.* 7.
Barbos. *de Offic. & Potest. Episcop. part.* 3., *allegat.* 50. *n.* 243.
Engel *in Jur. Can. lib.* 5., *tit.* 16. §. 5., *n.* 36.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Matrimonii impedimenta *n.* 14
De Graffis *in Aur. Decis. part.* 1. *lib.* 4., *cap.* 24. *sub n.* 17.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 40. *n.* 45.
Ricciul. *de Jur. Personar. extra Eccl. grem. lib.* 2., *cap.* 3. *n.* 14.
Tondut *quæst. & resol. Benef. part.* 1., *cap.* 117. *n.* 29.

IV. & si Clerici fuerint, de proprio gradu decidant.

Alter. *de Censur. disput.* 15., *cap.* 6., §. Tertium genus.
Argyr *in Discept. Eccl. lib.* 8., *discept.* 9. *n.* 62.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. part.* 2., *verb.* Raptus Mulieris *cap.* 2.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Raptor.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *Consf.* 80. *n.* 1.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 4. *tit.* 1., *n.* 118.
Pirhing. *eod. tract. lib.* 5. *tit.* 17. *sect.* 1. *n.* 3.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 13., *c.* 10. *n.* 10.
Zoes. *in Decretal. lib.* 5., *tit.* 17. *n.* 7.

V. Teneatur præterea raptor mulierem raptam, sive eam in uxorem duxerit, sive non duxerit, decenter, arbitrio judicis, dotare.

Exod. 21. c. 1. de adult.

De Ameno *de Delict. & Pœn. tit.* 4., §. 6. *vers.* Raptus *n.* 9.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 31. *n.* 12.
Ricciul. *de Jur. Person. extra Eccl. grem. lib.* 2., *c.* 3. *n.* 14.
Salern. *Consil.* 14. §. 2., *n.* 14. *lib.* 1.
Schmalzgrueber *Jur. Eccl. Univ. part.* 2., *tit.* 17. *de Raptor. n.* 22. *to.* 3.
Cortiada *Decis.* 175. *to.* 3. *n.* 17.

Vagi caute Matrimonio jungendi.

CAPUT VII.

I. Multi sunt, qui vagantur, & incertas habent sedes, & ut improbi sunt ingenii, prima Uxore relicta, aliam, & plerumque plures, illa vivente, diversis in locis ducunt; cui morbo cupiens Sancta Synodus occurrere, omnes, ad quos spectat, paternè monet, ne hoc genus hominum vagantium ad Matrimonium facilè recipiant: Magistratus etiam sæculares hortatur, ut eos severè coerceant.

Conc. Agathen. c. 25.

Cabassut *in Histor. Concil. cap.* 7., *pag.* 599., & *pag.* 643., *col.* 1.
Cucch. *in Instit. major. lib.* 5., *tit.* 12. *n.* 81. & 284.
De Joriis *de Matrim. part.* 4., *qu.* 7. *n.* 24.
Labbeus *in Concil. General. to.* 20. *pag.* 555.

Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 1.; *conf.* 115. *n.* 24.
Rota *in Recent. Decis.* 535. *n.* 43. *part.* 14.

II. Parochis autem præcipit, ne illorum Matrimoniis intersint, nisi priùs diligentem inquisitionem fecerint, &, re ad Ordinarium delata, ab eo licentiam id faciendi obtinuerint.

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 8., *cap.* 10. *n.* 6.
Barbos. *de Offic.*, *& Potest. Episcop. part.* 2. *allegat.* 32. *n.* 73., *& de Paroc. cap.* 21. *n.* 89.
Cenedo *Qu. Can.* 30. *n.* 67.
Engel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 3. *n.* 13.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *tit.* 11. *de Sacram. Matrim. sect.* 20. *n.* 3.
De Gonteriis *in Concil. Provinc. Avenion. tit.* 36., *cap.* 8. *pag.* 166.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 2., *n.* 694.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 7., *consult.* 23., *n.* 1., *& to.* 8., *consult.* 79. *n.* 5.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 1., *discept.* 20. *n.* 10.
Ricciul. *de Person. quæ in stat. reprob. versantur lib.* 9. *c.* 7. *n.* 5.
Spada *Consil.* 144., *n.* 2. *to.* 2.
Panimolla *Decis.* 120. *n.* 35. *to.* 2.

Concubinatus gravissimè punitur.

CAPUT VIII.

I. Grave peccatum est, homines solutos concubinas habere; gravissimum verò, & in hujus magni Sacramenti singularem contemptum admissum, uxoratos quoque in hoc damnationis statu vivere, ac audere eas quandoque domi, etiam cum uxoribus alere, & retinere.

Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 643.
Guttierez *Qu. Can. lib.* 2., *cap.* 7., *n.* 20.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 4., *cap.* 4. *n.* 57.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 28. *n.* 1.

Infra sess. 25. c. 14 de ref Conc. Rom. sub Nic. II. in fin. Conc. Lateran sub Leone X. sess. 9. de reform. curiæ, & alibi r. vers. *Concubinatus.* Conc. Tolet. I cap. 17 *cap. Is qui.* 34. dist.

II. Quare, ut huic tanto malo Sancta Synodus opportunis remediis provideat, statuit hujusmodi concubinarios, tàm solutos, quàm uxoratos, cujuscumque status, dignitatis, & conditionis existant, si, postquam ab Ordinario, etiam ex officio ter admoniti ea de re fuerint,

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 29. *n.* 3.
Diaz *in Pract. Criminal. Canon. in Addit. ad cap.* 82. *vers.* Laicus Concubinarius.
Gavant. *in Manual. Episcop. verb.* Concubinarius *n.* 1.
Marescot. *Var. Resol. lib.* 2., *cap.* 35. *n.* 76.
Monacel. *in Formul. Legal. For. Eccl. to.* 3. *tit.* 1., *formul.* 27. *n.* 7.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 3., *conf.* 38. *n.* 3.

Concubinas

III. Concubinas non ejecerint, seque ab earum consuetudine non sejunxerint, excommunicatione feriendos esse;
Lambertin. *de Synod. Diœcesan. lib. 7., cap. 38. n. 2.*
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Concubinarius.
Pastor. *de Benef. Eccl. lib. 3., tit. 42. n. 1.*
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to. 2., cap. 9. §. 5. n. 4.*
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. part. 2., tit. 16. de Adulter. & Stupr. n.* 8.
Valenzuel. *Consil.* 131. *n.* 20. *to.* 2.
Cortiada *Decis.* 264. *n.* 15., *tom.* 4.

IV. à qua non absolvantur, donec re ipsa admonitiòni factæ paruerint.
Engel *in Jur. Can. lib. 5., tit. 16., n. 23.*
Fuscus *de Visitat. lib. 2., cap. 21. n. 26.*
Romaguer. *ad Constit. Synod. Gerund. lib. 5., tit. 3. cap. 1. n. 5.*

V. Quod si in Concubinatu per annum, censuris neglectis, permanserint, contra eos ab Ordinario severè, pro qualitate criminis, procedatur.
Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 640. *col.* 1.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. part. 2., tit. 16. de Adult. & Stupr. n.* 14.

VI. Mulieres, sive conjugatæ, sive solutæ, quæ cum adulteris, seù Concubinariis publicè vivunt, si ter admonitæ non paruerint; ab Ordinariis locorum, nullo etiam requirente, ex officio graviter pro modo culpæ puniantur; & extrà Oppidum, vel Diœcesim, si id eisdem Ordinariis videbitur, invocato, si opus fuerit, brachio sæculari, * ejiciantur: aliis pœnis contra adulteros, & Concubinarios inflictis in suo robore permanentibus.

Conc. Arelaten. 11. c. 3. c Fraternitatis 34 dist. c. Si Concubinæ de sentent. excom. c. 2 de cohabit. cler. & mul. Eadem innovat & auget Xystus V. Bulla *Ad compesc.* an. 1586

Antonel. *de Regim. Eccl. lib. 6., cap. 29. n. 3.*
* Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 534. *n.* 12.
Engel *in Jur. Can. lib. 5., tit. 16. §. 3. n. 23.*
Gavant. *in Manual. Episcop. verb.* Concubinarius *n.* 3.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Concubinæ.
Monacel. *in Formul. Legal. For. Eccl. tit. 1., formul. 27. n. 13., to. 3.*
* Pirhing. *in Jur. Canon. lib. 5., tit. 16. sect. 3. n. 78.*
* Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. part. 3., tit. 4. cap. 4. n. 57.*
* Zipeus *de Jurisd. Eccl. lib. 1., cap. 13. n. 10. & cap. 6. n. 11. lib. 4.*
* Cortiada *Decis.* 264. *n.* 16. *to.* 4.

CA-

CAPUT IX.

Ne Domini temporales, aut Magistratus quicquam libertati Matrimonii contrarium moliantur.

ITa plerumque temporalium Dominorum, ac Magistratuum mentis oculos terreni affectus, atque cupiditates excæcant, ut Viros, & Mulieres, sub eorum jurisdictione degentes, maximè divites, vel spem magnæ hæreditatis habentes, minis, & pœnis adigant cum iis Matrimonium invitos contrahere, quos ipsi Domini, vel Magistratus illis præscripserint. Quare quùm maximè nefarium sit Matrimonii libertatem violare, & ab eis injurias nasci, à quibus jura expectantur; præcipit Sancta Synodus omnibus, cujuscumque gradus, dignitatis, & conditionis existant, sub anathematis pœna, quam ipso facto incurrant, ne quovis modo directè, vel indirectè subditos suos, vel quoscumque alios cogant, quò minus liberè Matrimonia contrahant.

e. Quum locum c. Requisivit. & c Gemma. de Sponf.

Conc. Parif. I. c. 6. c. Nullus. 36. q. 2.

Barbos. *de Offic.*, *& Potest. Episcop. allegat.* 50. *n.* 244. *par.* 3.
Cabassut. *in Hist. Concil. pag.* 509. *n.* 65., *& pag.* 630. *cap.* 13.
Capon. *in Discept. Forens.* 98. *n.* 11. *to.* 2., *& discept.* 59. *cap.* 1. *n.* 6. *&* 7.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Matrim. Celebratio *n.* 1.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. part.* 2., *verb.* Matrim. Contractus *cap.* 7. *n.* 1.
Guttierez *Qu. Can. lib.* 1., *cap.* 20. *n.* 32.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Matrimonia *pag.* 530.
Palma *Consil.* 87. *n.* 62.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 40. *n.* 46.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. cap.* 9. §. 4., *n.* 66. *to.* 2.
Rota *in Albanen. Sponsalium* 14. *Maii* 1758. §. 2. *coram Borull.*

CAPUT X.

Nuptiarum solemnitates certis temporib. prohibentur.

I. AB Adventu Domini Nostri JESU Christi usque in diem Epiphaniæ, & à feria quarta Cinerum usque in octavam Paschatis inclusivè, antiquam solemnium nuptiarum prohibitiones diligenter ab omnibus observari, Sancta Synodus præcipit:

Conc. Laodicen. can. 52. Conc. Salaguitadien c. 3. c. Non oportet. cum tribus seqq. 33. qu. 4. c. Cappellanus de fer.

Engel *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 1. *n.* 8.
Barbos. *de Off.*, *& Potest. Episc. par.* 2., *alleg.* 32., *n.* 193.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 3. *n.* 21.
De Graffis *in Controv. Foren.* 23. *n.* 10.
Labbeus *in Concil. General. to.* 20. *pag* 155.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Matrimonia in quo tempore.
Piasec. *in Prax. Episcop. part.* 2., *cap.* 5. *n.* 26.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 4., *tit.* 16. *n.* 2.

Pignatel. *in Consult. Can. to. 6., consult. 47. n. 4., & 16.*
Panimolla *Decis. 173. n. 13. to. 3.*

II. in aliis verò temporibus nuptias solemniter celebrari permittit:
Cucch. *in Instit. Major. lib. 5., tit. 12., n. 7.*

III. quas Episcopi, ut ea, qua decet, modestia, & honestate fiant, curabunt:
Gibert. *in Jur. Can. par. 3., tit. 11. de Sacr. Matr. sect. 23. n. 10.*

IV. sancta enim res est Matrimonium, & sanctè tractandum.
c. Deinde 26. dist. Vulp. *in Prax. For. Eccles. cap. 15. n. 17.*

Decretum de Reformatione.

Eadem Sacrosancta Synodus Reformationis materiam prosequens, hæc in præsenti Sessione statuenda decernit.

Norma procedendi ad Creationem Episcoporum, & Cardinalium.

Caput I.

I. Si in quibuslibet Ecclesiæ gradibus providenter, scienterque curandum est, ut in Domini domo nihil sit inordinatum, nihilque præposterum; multo magis elaborandum est, ut in electione ejus, qui supra omnes gradus constituitur, non erretur: nam totius familiæ Domini status, & ordo nutabit, si, quod requiritur in corpore, non inveniatur in capite.
can. Miramur. dist. 61.
Alzedo *de Præcellent. Episc. Dignit. cap. 3., pag. 27. n. 15.*

II. Unde, etsi aliàs Sancta Synodus de promovendis ad Cathedrales, & Superiores Ecclesias nonnulla utiliter decrevit: hoc tamen munus hujusmodi esse censet, ut si pro rei magnitudine expendatur, numquam satis cautum de eo videri possit. Itaque statuit, ut quùm primùm Ecclesia vacaverit, supplicationes, ac preces publicè, privatimque habeantur; atque à Capitulo per Civitatem, & Diœcesim indicantur; quibus Clerus, Populusque bonum à Deo Pastorem valeat impetrare.
Supra de Ref. sess. 6 c. 1 Sess. 7 c. 1. & 3. & sess. 21. c. 2.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag. 599. n. 66.*
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Capitulum Sede vacante *n. 1.*
Marant. *in Controv. Jur. part. 3., resp. 29. n. 11.*
Pichler *in Jur. Canon. lib. 1., tit. 6. n. 3.*
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par. 1., tit. 13., cap. 50. n. 13. vers.* Ead. ratio.
Wiestner *in Instit. Can. lib. 1., tit. 6. art. 9. n. 139.*
Zerol. *in Prax. Episcop. part. 1., verb.* Processiones *n. 1.*

III. Omnes verò, & singulos, qui ad promotionem præficiendorum, quodcumque jus, quacumque ratione, à Sede Apostolica

Apostolica habent, aut alioquin operam suam præstant, nihil in iis pro præsenti temporum ratione innovando, hortatur, & monet, ut in primis meminerint, nihil se ad Dei gloriam, & populorum salutem utilius posse facere, quam si bonos Pastores, & Ecclesiæ gubernandæ idoneos promoveri studeant; eosque alienis peccatis communicantes mortaliter peccare,

Azor. *in Instit. Mor. par.* 2., *lib.* 6. *cap.* 15. *vers.* Altera opinio.
Barbos. *in Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 9. *n.* 16.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 6., *cap.* 3. *sub n.* 32. *vers.* Nec solum *in fin.*
Fliegen ad Wigandt *in Trib. Conf.*, *& Ord. cap.* 9., *pag.* 236.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 38. *n.* 1.
Habert. *in Theol. Dogm. & Moral. to.* 8., *de Jur. & Justit. cap.* 3. *pag.* 423.

IV. nisi quos digniores, & Ecclesiæ magis utiles ipsi judicaverint, non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium suggestionibus, sed eorum exigentibus meritis, præfici diligenter curaverint: Con. Tolet. IV c. 18.

Barbos. *de Offic. & Potest. Episcop. par.* 1., *tit.* 2. *Glos.* 3. *n.* 29.
Gratian. *in Discept. Forens. to.* 2., *discept.* 211. *n.* 10. *&* 20.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6. *n.* 48.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 2. *sub n.* 17.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1. *in prælud.* 12. *n.* 2.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 3., *pag.* 202. *n.* 17.
Velascus *de Privileg. Pauper. par.* 1., *cap.* 7. *n.* 2. *in fin.*
Wiestner *in Instit. Canon. lib.* 1., *tit.* 6., *art.* 6. *n.* 108.

V. & quos ex legitimo Matrimonio natos, & vita, ætate, doctrina, atque aliis omnibus qualitatibus præditos sciant, quæ juxta Sacros Canones, & Tridentinæ hujus Synodi Decreta requiruntur.

Vid. Sess. XXII. Cap. II. *de Reform. n.* 1. *& seqq.*

c Cum in cunctis &c. Cum nobis olim. de elec. Conc. Later. sub Leone X. de ref. Curiæ in princ. sess. 4. cum alleg. sup. sess. 22. de ref. cap. 2. Vide etiam formam præscript. in Bulla Gregorii XIV anno 1590 quæ incipit. *Onus.*

VI. Quoniam verò in sumendo de prædictis omnibus qualitatibus gravi, idoneoque bonorum, & doctorum virorum testimonio, non uniformis ratio ubique ex nationum, populorum, ac morum varietate potest adhiberi; mandat Sancta Synodus, ut in Provinciali Synodo, per Metropolitanum habenda, præscribatur quibusque locis, & Provinciis propria examinis, seu inquisitionis, aut instructionis faciendæ forma, Sanctissimi Romani Pontificis arbitrio approbanda, quæ magis eisdem locis utilis, atque opportuna esse videbitur:

Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Episcopi promot. *n.* 49. *pag.* 127.
Piasec *in Prax. Epis. in Proem. de Election. & Electi potest.* 2. 2.

Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 14., *cap.* 3., *n.* 2.

VII. ita tamen, ut, quùm deinde hoc examen, seù inquisitio de persona promovenda perfecta fuerit; ea in instrumentum publicum redacta, cum toto testimonio, ac professione fidei ab eo facta, quamprimùm ad Sanctissimum Romanum Pontificem omninò transmittatur: ut ipse Summus Pontifex, plena totius negotii, ac personarum notitia habita, pro Gregis Dominici commodo de illis, si idonei per examen, seù per inquisitionem factam reperti fuerint, Ecclesiis possit utiliùs providere.

Vide Bul. Pii IV. *In Sacrosancta* an. 1564.

Pirhing *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 6. *sect.* 7. *n.* 319.

Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. part.* 1., *tit.* 14. *cap.* 4. *n.* 6.

VIII. Omnes verò Inquisitiones, informationes, testimonia, ac probationes quæcumque de promovendi qualitatibus, & Ecclesiæ statu à quibuscumque, etiam in Romana Curia, habitæ, per Cardinalem, qui relationem facturus erit in Consistorio, & alios tres Cardinales diligenter examinentur; ac relatio ipsa Cardinalis relatoris, & trium Cardinalium subscriptione roboretur: in qua ipsi singuli quatuor Cardinales affirment, se, adhibita accurata diligentia, invenisse promovendos qualitatibus à jure, & ab hac Sancta Synodo requisitis, præditos; ac certò existimare sub periculo salutis æternæ idoneos esse, qui Ecclesiis præficiantur:

In dictis locis

Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Episcopi a quibus.

Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 17.

IX. ita ut, relatione in uno Consistorio facta, quò maturiùs interea de ipsa inquisitione cognosci possit, in aliud Consistorium judicium differatur; nisi aliud Beatissimo Pontifici videbitur expedire.

Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 14. *cap.* 4. *n.* 9.

X. Ea verò omnia, & singula, quæ de Episcoporum præficiendorum vita, ætate, doctrina, & cæteris qualitatibus aliàs in eadem Synodo constituta sunt, decernit eadem, etiam in creatione Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, etiamsi Diaconi sint, exigenda;

Quid in creatione Cardinalium observandum, vid in Const. Xisti V. *Postquam.* 1586. *&* *Religiosa* 1587.

Pax Jordan. *in Elucubr. tom.* 2., *lib.* 10. *tit.* 22. *n.* 37.

Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 2. §. 2. *n.* 21.

Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 14. §. 3. *sub n.* 24. *vers.* Episcopus.

XI. quos Sanctissimus Romanus Pontifex ex omnibus Christianitatis nationibus, quantùm commodè fieri poterit, prout idoneos repererit, assumet.

Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Cardinalium eligendorum qualitates.

Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 2. §. 2. *n.* 4.

Postremò

XII. Postremò eadem Sancta Synodus, tot gravissimis Ecclesiæ incommodis commota, non potest non commemorare, nihil magis Ecclesiæ Dei esse necessarium, quàm ut Beatissimus Romanus Pontifex, quam sollicitudinem universæ Ecclesiæ ex muneris sui officio debet, eam hìc potissimum impendat, ut lectissimos tantùm sibi Cardinales asciscat;
Lauræa *in Epitom. Can. loc. supra cit.*

XIII. & bonos maximè, atque idoneos Pastores singulis Ecclesiis præficiat; idque eò magis, quod ovium Christi sanguinem, quæ ex malo negligentium, & sui officii immemorum Pastorum regimine peribunt, Dominus noster JESUS Christus de manibus ejus sit requisiturus.
Fagnan. *in Cap.* Nè Religiosi *de Regularib. n. 6.*

Ezech. 3. & 18. Actor. 20. c. Ephe. 43. dist. Supr. sess. 6. de refor. c. 1.

CAPUT II.

Synodus Provincial. quolib. triennio, Diœcesana quotannis celebrentur: qui eas cogere, quive illis interesse debeant.

I. PRovinciaIia Concilia, sicubi omissa sunt, pro moderandis moribus, corrigendis excessibus, controversiis componendis, aliisque ex sacris Canonibus permissis renoventur.
Ansald. *Consil. 34. n. 3.*
Daniel. de Nobilib. *disput. 30., n. 1. lib. 1.*
Squillant. *de oblig. Episcop. part. 1., cap. 5. n. 1.*

c. Propter Ecclesiast cas cumseq. 18. dist. c. 1. Sicut olim. de accusat. Conc. Aurelian. II. c. 1. Inf. c. 21.

II. Quare Metropolitani per seipsos, seù, illis legitimè impeditis, Coepiscopus antiquior intra annum ad minus à fine præsentis Concilij, & deinde quolibet saltem triennio post octavam Paschæ Resurrectionis Domini nostri JESU Christi, seu alio commodiori tempore, pro more Provinciæ *, non prætermittat Synodum in provincia sua cogere:
Antonel. *de tempor. legal. lib. 2., cap. 57. n. 5.*
* Engel *in Jur. Can. lib. 1., tit. 33. n. 46.*
Lotter *de Re Benef. lib. 1., qu. 9. n. 45.*
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. tom. 1., lib. 3. tract. 3. cap. 8. in fin.*
Pax Jordan. *in Elucubr. tom. 2., lib. 8. tit. 2. n. 4.*
* Petra *ad Constit. Apost. to. 1., pag. 469. n. 19.*
Pignatel. *in Consult. Can. to. 4., consult. 206., n. 8.*
Prosper *de Territor. separat. qu. 13., n. 27. pag. 110.*
De Solorzano *de Jur. Indiar. to. 2., lib. 3. cap. 7. n. 40.*
Ventrigl. *de Jurisdict. Archiep. cap. 31. per tot.*
Zerol. *in Prax. Episcop. part. 2., verb.* Concilium
Rota *Decis. 87. n. 1., cor. Carillo.*

Conc Lateran. sub Leon X. sess. 10. In II. Later. sub Innoc. III c. 6. exigebatur, ut singulis annis Metropolitanus visitaret.

III. quò Episcopi omnes, & alii, qui de jure, vel consuetudine interesse debent,
Engel *in Jur. Can. lib. 1., tit. 33. n. 46.*
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap. 34., n. 6.*

exceptis

IV. exceptis iis, quibus cum imminenti periculo transfretandum esset, convenire omninò teneantur.
Genuens. *in Prax. cap.* 89., *sub n.* 2. *in fin.*
Lambertin. *de Synod. Diœcesan. lib.* 3., *cap.* 12. *n.* 3.

V. Nec Episcopi comprovinciales, prætextu cujuslibet consuetudinis, ad Metropolitanam Ecclesiam inposterum accededere inviti compellantur.
Genuens. *in Prax. cap.* 88., *n.* 27.
Thomassin. *de Vet., & Nov. Eccl. disci pl. par.* 1., *lib.* 1. *cap.* 48. *n.* 12.

VI. Itidem Episcopi, qui nulli Archiepiscopo subiiciuntur, aliquem vicinum Metropolitanum semel eligant; in cujus Synodo Provinciali cum aliis interesse debeant; & quæ ibi ordinata fuerint, observent, ac observari faciant.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 2., *p.* 2. *n.* 3., *& lib.* 3. *c.* 1. *n.* 16.
Oliva *de For. Eccl. part.* 3., *qu.* 8. *n.* 32.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 31., *n.* 6.

VII. In reliquis omnibus eorum exemptio, & privilegia salva, atque integra maneant.

VIII. Synodi quoque Diœcesanæ quotannis celebrentur:
Conc. Basil. sess. 15. Toler. sub Xisto IV. c. 1.
Antonel. *de tempor. Legal. lib.* 2., *cap.* 57. *n.* 1.
Daniel. de Nobilib. *lib.* 1., *disput.* 30. *n.* 7.
Gavant. *in Manual. Episcop. verb.* Synodus Diœcesana *n.* 4.
Masslobr. *de Synod. Diœces. cap.* 2., *dub.* 6. *n.* 1.
Squillant. *de oblig. Episcop. part.* 1., *cap.* 5. *n.* 1.
Vener. *in Exam. Episcop. lib.* 4., *cap.* 23. *n.* 3.
Wiestner *in Instit. Can. Univ. lib.* 1., *tit.* 9. *n.* 135. *in Proœm.*
Ugolin. *de Offic. & Potest. Episcop. part.* 2., *cap.* 48.

IX. ad quas exempti etiam omnes, qui aliàs, cessante exemptione, interesse deberent, nec Capitulis generalibus subduntur, accedere teneantur:
Barbos. *de Offic. & Potest. Episcop. par.* 3., *allegat.* 93. *n.* 8.
Gaudentius *de Visitat. Prælat. Regular. cap.* 7., *dub.* 20. *sect.* 3., *to.* 2. *n.* 2.
Marant. *in Controv. Jur. part.* 3., *respons.* 79. *n.* 81. *& resp.* 80. *n.* 90.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 19., *sub n.* 20.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 2., *n.* 306.
Themud *Decis. Olysipon.* 20., *n.* 12.
Rota *in Auximana super bono jure* 28. *Aprilis* 1749. §. 21. *Coram Clemente.*

X. ratione tamen Parochialium, aut aliarum sæcularium * Ecclesiarum, etiam annexarum, debeant ii, qui illarum curam gerunt, quicumque illi sint, Synodo interesse.
Alzedo *de Præcel. Epis. Dignit. par.* 2., *cap.* 1. *n.* 29. *& n.* 38.
Clemens de Arostegui *in Concordia Pastorali par.* 2., *c.* 12. *n.* 22

Gavant.

Gavant. *in Manual. Episcop. verb.* Synodus Diœcesana *n.* 12.
Lezzana *in Consult. Moral. to.* 4., *consult.* 45. *n.* 121.
Massobr. *de Synod. Diœcef. cap.* 2., *dub.* 2. *n.* 12.
* Reiffenstuel. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 31. *n.* 152. *to.* 1.
* Vener *in Exam. Episcop. lib.* 4., *cap.* 23. *n.* 5.
Themud *Decis. Ulysip. decis.* 20., *sub n.* 2. *vers.* Ventilata.
Rota *Decis.* 277. *n.* 8. *to.* 2. *coram Crispo*.
* Coram Molines *Decis.* 198. *to.* 1., *n.* 26.

XI. Quòd si in his tam Metropolitani, quàm Episcopi, & alii suprascripti negligentes fuerint; pœnas, sacris Canonibus sancitas, incurrant. dist. 18. ferè per totam. Conc. Aurel. V. c. 18. Tarracon. I. cap 6. Tolet. II. c. 15. & Basil. sess. 8.
Daniel. de Nobilib. *lib.* 1., *disp.* 30. *n.* 4.
Petra *ad Const. Apostol. to.* 1., *pag.* 469. *n.* 18.
Thomassin. *de Vet.,* & *Nov. Eccl. Discipl. part.* 2., *lib.* 3. *cap.* 75. *n.* 10.

CAPUT III.

Qua ratione visitatio ab Episcopis facienda.

I. PAtriarchæ, Primates, Metropolitani, & Episcopi propriam Diœcesim per se ipsos, aut, si legitimè impediti fuerint, per suum generalem Vicarium, aut Visitatorem, si quotannis totam, propter ejus latitudinem, visitare non poterunt, saltem majorem ejus partem, ita tamen, ut tota biennio per se, vel Visitatores suos compleatur, visitare non prætermittant. Conc. Tol. IV. c. 35. c. Episcopum. 1. q. 1.
Antonel. *de Tempor. Legal. lib.* 2., *cap.* 57. *n.* 25.
Bontempius *in Fasc. Fl. Mor. tract.* 5., *tit.* 3. *pag.* 245. *sub n.* 17. *vers.* Inquisitio.
Capon. *in Discept. Foren. to.* 1., *discept.* 47., *n.* 2.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 8. *n.* 105.
Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 1. *n.* 12.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 34., *n.* 1.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 6. *sect.* 19. *n.* 7.
Ghisilerius *in Prax. Regul. cap.* 16., *n.* 75.
Scarfanton ad Ceccoper. *in Lucubr. lib.* 4., *tit.* 3. *n.* 1.
Squillant. *de Oblig.* & *Privil. Episcop. par.* 1., *cap.* 3. *n.* 1.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Prælat. in gener. cap.* 1. *sub n.* 6. *vers.* Quadragesimoprimo *pag.* 96.

II. A Metropolitanis verò, etiam post plenè visitatam propriam Diœcesim, non visitentur Cathedrales Ecclesiæ, neque Diœceses suorum Comprovincialium, nisi causa cognita, & probata in Concilio Provinciali,
Capon. *in Discept. Forens. to.* 1., *discept.* 47. *n.* 14. *in fin.*
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 8. *n.* 103.
Nicol. *pag.* 377. *verb.* Visitatio

Thomassin.

Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. Discipl. part.* 2., *lib.* 3. *cap.* 82. *n.* 4.

Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 49. §. *unic. n.* 10.

III. Archidiaconi autem, Decani, & alii inferiores in iis Ecclesiis, ubi hactenus visitationem exercere legitimè consueverunt, debeant quidem, assumpto notario, de consensu Episcopi deinceps per se ipsos tantùm ibidem visitare.

Felician. Comens. *in Manu.Visit. lib.* 1., *tit.* 3. *vers.* Archidiaconi

Johannes-Honorius *Van-Exel. in Decret. lib.* 1., *tit.* 23. *n.* 6. & 7.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Archidiaconus.

IV. Visitatores etiam à Capitulo deputandi, ubi Capitulum jus visitandi habet, priùs ab Episcopo approbentur: sed non ideò Episcopus, vel, eo impedito, ejus Visitator easdem Ecclesias seorsum ab his visitare prohibeatur:

Barbos. *de Offic.* & *Potest. Episcop. par.* 3. *alleg.* 73. *n.* 27.

Gavant. *in Manual. Episcop. verb.* Visitatio inferiorum Episcopo *n.* 2.

Leo *in Thesaur. For. Eccl. part.* 2., *cap.* 16. *n.* 29.

Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Visitatores a quo possunt deputari.

V. cui ipsi Archidiaconi, vel alii inferiores, visitationis factæ infra mensem rationem reddere, & depositiones testium, ac integra acta ei exhibere teneantur: non obstantibus quacumque consuetudine, etiam immemorabili, atque exemptionibus, & privilegiis quibuscumque.

Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 23. *sub n.* 1.

Thomassin. *de Vet.*, & *Nov. Eccl. discipl. part.* 2., *lib.* 3. *cap.* 81. *n.* 4.

Rota *Decis.* 709. *sub n.* 7., *to.* 6. *cor. Ansaldo.*

Burgen. *Juris Visitandi de Bribiesca* 11. *Januar.* 1715. §. Atque *cor. Cerro.*

VI. Visitationum autem omnium istarum præcipuus sit scopus, sanam, orthodoxamque doctrinam, expulsis hæresibus, inducere, bonos mores tueri, pravos corrigere, populum cohortationibus, & admonitionibus ad religionem, pacem innocentiamque accendere; cætera, prout locus, tempus, & occasio feret, ex visitantium prudentia ad fidelium fructum constituere.

c. 1. § Sane de censi. in 6. c. nis. 75. dist.

Capon. *in Discept. Forens. to.* 1., *discept.* 1. *n.* 38.

Costa *de Remed. Subsid. remed.* 128. *n.* 11.

Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 1., §. 17. *n.* 39.

Fagnan. *in cap.* Procurationes *de Censib. n.* 21.

Fuscus *de Visitat. lib.* 2. *cap.* 7. *n.* 1.

Genuen. *in Manual. Pastor. cap.* 34. *n.* 1.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 6. *sect.* 19. *n.* 16.

Marant.

Marant. *in Controv. Jur. par.* 4. *resp.* 49. *n.* 39.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 3. *tit.* 39. *n.* 69.
Romaguer *ad Const. Synod. Gerund. lib.* 1., *tit.* 1., *cap.* 7., *n.* 1.
Rosa *de Resid. Epis. cap.* 4., *sect.* 6., *n.* 18., *& seqq.*
Squillant *de Oblig. & Privil. Epis. par.* 1., *cap.* 3. *sub n.* 3., *vers.* Hinc illa.

VII. Quæ ut faciliùs, feliciusque succedant, monentur prædicti omnes, & singuli, ad quos visitatio spectat, ut paterna charitate, Christianoque zelo omnes amplectantur; ideoque modesto contenti equitatu, famulatuque,
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 1., §. 17., *n.* 1.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 35., *n.* 10.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 4., *resp.* 49., *n.* 37.
Nicol. *in Lucubr. Can. lib.* 73., *tit.* 39. *sub n.* 21., §. 7.

VIII. studeant quamcelerrimè, debita tamen cum diligentia, visitationem ipsam absolvere.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 55., §. 2., *n.* 15.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 2., *n.* 152.

IX. Interimque caveant, ne inutilibus sumptibus cuiquam graves, onerosive sint;
Barbos. *de Off. & Potest. Epis. par.* 3., *alleg.* 73., *n.* 40.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 6., *sect.* 20., *n.* 12.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 3., *c.* 80. *sub n.* 8., *vers.* Optatissimum.

Conc Bracar. II. c. 1 & Tridentin. vers. Statuimus etiam, ne Episc. c. Caverdum c. Placuit, & c. Inter cætera 10 qu 2 & c. Cum Apostolus de censib

X. neve ipsi, aut quisquam suorum quidquam, procurationis causa, pro visitatione, etiam testamentorum ad pios usus, * præter id, quod ex relictis piis jure debetur, aut alio quovis nomine;
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 16., *n.* 33.
* Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 6., *consult.* 8., *n.* 20.
Pithoeus *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 20., §. 5.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 2., *discept.* 35., *n.* 9.
Reiffenstuel *eod. tract. lib.* 3., *tit.* 39. *sub n.* 61.
S. C. C. *in Amerina Procurationis* 20. *Decembris* 1755.

XI. nec pecuniam, nec munus, quodcumque sit, etiam qualitercumque offeratur, accipiant: non obstante quacumque consuetudine, etiam immemorabili:
Antonel. *de Jurib. Cleric. lib.* 2., *par.* 6., *cap.* 17., *n.* 84.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 39., *n.* 16.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 24., §. 2., *n.* 17. *&* 18.
S. C. C. *in Spoletana Procurationis super Contribut.* 30. *Apr.* 1746.

cap. Si Episcopus de offic. ord. in 6.

XII. exceptis tamen victualibus, quæ sibi, ac suis frugaliter, moderateque pro temporis tantùm necessitate, & non ultra, erunt ministranda.
Barbos. *in Cap.* Romani, §. Procurationes *n.* 20. *de Censib. in* 6.

— Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Visitatio Episcopi *n.* 43.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 35., *n.* 7., & 9.
De Gonteriis *in Concil. Prov. Avenion. tit.* 11., *cap.* 5., *pag.* 44.
Lambertin. *de Synod. Dioeces. lib.* 10., *cap.* 10., *n.* 6.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 54.
Vener. *in Exam. Epis. lib.* 4., *cap.* 26., *n.* 55.

XIII. Sit tamen in optione eorum, qui visitantur, si malint solvere id, quod erat ab ipsis antea solvi, certa pecunia taxata, consuetum, an verò prædicta victualia subministrare:

Antonel. *de Jur. Cler. lib.* 2., *part.* 6., *cap.* 17., *n.* 74.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 1., *n.* 16.
Maranta *in Controv. Jur. par.* 4., *resp.* 49., *n.* 7.
Pithoeus *in Jur. Can. to.* 2., *lib.* 3., *tit.* 20.
Reiffenstuel *eod. tract. lib.* 3., *tit.* 39., §. 4., *n.* 59.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 3., *lib.* 2., *cap.* 33. *sub n.* 11., *vers.* Uno porrò.
Zerol. *in Prax. Epis. verb.* Visitatio, §. 6. *dub.* 2.
S. C. C. *in Potentina Procurationis* 1740.

XIV. salvo item jure conventionum antiquarum cum Monasteriis, aliisve piis locis, aut Ecclesiis non parochialibus inito, quod illæsum permaneat.

Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *consult.* 8. *n.* 7.

XV. In iis verò locis, seu Provinciis, ubi consuetudo est, ut nec victualia, nec pecunia, nec quidquam aliud à Visitatoribus accipiatur, sed omnia gratis fiant, ibi id observetur.

Antonel. *de tempor. Legat. lib.* 2., *cap.* 57., *n.* 29.
Barbos. *de Offic. & Potest. Epis. par.* 3., *alleg.* 73., *n.* 45.
Fagnan. *in Cap.* Venerabili *de Censib. n.* 24.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 6., *sect.* 20., *n.* 3.
Gratian. *in Discept. Forens. cap.* 57., *n.* 19.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopus quoad procurationes.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 3., *c.* 80., *n.* 8.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 24., §. 2., *n.* 12.
S. C. C. *in Spoletana Procurationis super Contributione* 30. *Apr.* 1746

XVI. Quod si quisquam, quod absit, aliquid amplius in supradictis omnibus casibus accipere præsumpserit,

Capon. *in Discept. For. to.* 1., *discept.* 1., *n.* 37.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 35., *n.* 2.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 2., *n.* 128. & 150.
Tondut. *Qu. & Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 26., *n.* 9.

XVII. is præter dupli restitutionem, intra mensem faciendam, aliis etiam pœnis juxta constitutionem Concilii Generalis Lugdunensis, quæ incipit, *Exigit*: nec non & aliis pœnis in Synodo Provinciali, arbitrio Synodi, absque ulla spe veniæ multetur: (cap. Exigit. de Censib. in 6.)

Azor.

Azor. *in Instit. Moral. par.* 2., *lib.* 3., *cap.* 42., *qu.* 9.
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 1., §. 16., *n.* 39.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *verb.* Visitationis, *vers.* Si itaque.
Lavor. *in Lucubr. Var. tit.* 2., *cap.* 12., *n.* 39.
Murga *in Comment. ad Const. Apost. pag.* 312., *n.* 2.
Nicol. *in Lucubr. Canon. lib.* 3., *tit.* 39., *n.* 22.
Petra *eod. tract. to.* 5., *pag.* 387., *n.* 30.
Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 39., *sect.* 3., *n.* 64.
Surdus *de Aliment. tit.* 1., *qu.* 64., *n.* 6.

XVIII. Patroni verò in iis, quæ ad Sacramentorum administrationem spectant, nullatenus se præsumant ingerere; neque visitationi ornamentorum Ecclesiæ, aut bonorum stabilium, seù fabricarum proventibus immisceant; nisi quatenus id eis ex institutione, ac fundatione competat;
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 37., *n.* 5.
Gavant. *in Man. Episc. verb.* Visitatio inferiorum Episcopo *n.* 9.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 2., *sect.* 5., *n.* 5., *& seq.*
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopus quoad Visitationem.
Matthæuc. *in Official. Cur. Eccl. cap.* 55., §. 1., *n.* 7.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 25., *n.* 23.
Vener *in Exam. Episc. lib.* 4., *cap.* 26., *n.* 34.
Rota *to.* 2., *Decis.* 322., *n.* 3. *&* 22. *cor. Molines.*

XIX. sed Episcopi ipsi hæc faciant, & fabricarum redditus in usus Ecclesiæ necessarios, & utiles, prout sibi expedire magis visum fuerit, expendi curent.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 8., *n.* 128.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 6., *sect.* 19., *n.* 11.

Prædicationis munus a quibus, & quando obeundum. Ecclesi. Paroch. ad audiendum verbum Dei adeunda. Nullus contradicente Episc. prædicet. Con. Cartag. IV c. 10 & Rhemen. c. 14. in c. Episc. nullam rei. 88. dist.

CAPUT IV.

I. Prædicationis munus, quod Episcoporum præcipuum est,
Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 13.
Fagnan. *in Cap.* Responso *de Sent. Excom. n.* 16.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 18., *n.* 25.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 25., *n.* 1.
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 7., *cap.* 43., *n.* 5., *& lib.* 9., *cap.* 17., *n.* 5.
Pignatel. *in Consf. Can. to.* 4., *consf.* 202., *n.* 3.
Rota *in rec. decis.* 234. *n.* 20., *par.* 6., *& decis.* 188., *n.* 11., *par.* 18.
Cor. Molines *Decis.* 198., *n.* 28., *to.* 1.

II. cupiens Sancta Synodus, quò frequentiùs possit ad fidelium salutem exerceri; Canones alias super hoc editos sub fel. rec. Paulo III. aptiùs præsentium temporum usui accomodando, mandat, ut in Ecclesia sua ipsi per se, Supr. sess. 5. de reform. c. 2.

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 1., *cap.* 14., *n.* 1.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 6., *sect.* 15., *n.* 5.

III. aut, si legitimè impediti fuerint, per eos, quos ad prædicationis munus assument:
Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 75., *n.* 4.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 8., *n.* 3.
Vid. Sess. V. Cap. II. n. III. *de Reform.*

IV. in aliis autem Ecclesiis per Parochos, sive, iis impeditis, per alios,
Barbos. *de Offic. Paroch. cap.* 14., *n.* 1. *cum seqq.*
Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 15., *n.* 14.
Maquerd *de Suf. in tract. de Judæis cap.* 4., *n.* 24.
Rota *Decis.* 216., *n.* 7. *coram Carillo.*

Conc. Arelaten. IV. c. 10. Later. sub Innoc. III. c. 10 c. Inter cæteros de off. ord. Con. Moguntia. cum c. 25 Sup. sess. 5. de reform c. 2.

V. ab Episcopo impensis eorum, qui eas præstare, vel tenentur, vel solent,
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 1., *cap.* 16., *n.* 5.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 18., *n.* 115.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 6., *tit.* 1., *n.* 74.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 4., *consf.* 206., *n.* 33.
De Ponte *Consil.* 48., *n.* 1., *to.* 2.
Sperel. *Decis.* 70., *n.* 1., *to.* 1.

VI. deputandos in Civitate, aut in quacumque parte Diœcesis, censebunt expedire, saltem omnibus Dominicis, & solemnibus diebus festis; tempore autem Jejuniorum, Quadragesimæ, & Adventus Domini quotidiè, vel saltem tribus in Hebdomada diebus, si ita oportere duxerint, sacras Scripturas, divinamque legem annuntient, & aliàs, quotiescumque id opportune fieri posse judicaverint.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 18., *n.* 29. *cum seqq.*
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Parochorum munera *n.* 10.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 6., *sect.* 15., *n.* 6.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Episcopus *n.* 6., *pag.* 145.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 4., *consf.* 202., *n.* 7. *in fin.*

VII. Moneatque Episcopus Populum diligenter, teneri unumquemque Parochiæ suæ interesse, ubi commodè id fieri potest, ad audiendum verbum Dei.
Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 76., *n.* 34.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 638. *sub n.* 2., *vers.* Concilium Tridentinum.
Lambertin. *de Synod Diœcesf. lib.* 11., *cap.* 14., *n.* 12.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 6., *tit.* 1., *n.* 104.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *consf.* 52., *n.* 24.
Zerol. *in Prax. Episc. verb.* Prædicatio §. 4.
Rota *Decis.* 979., *n.* 6. *cor. Dunozet. Jun.*

IV. Cartag. c. 24 in c. Sacerdotes, de Conf. dist. 1 Theodulph. Episc. Aurelian ep. ad Paroch. in fin.

Nullus

VIII. Nullus autem sæcularis, sivè Regularis, etiam in Ecclesiis suorum Ordinum, contradicente Episcopo, prædicare præsumat. *Vid. Bull. Gregorii XIII. Vigore 1584.*
Gavant. *in Maual. Episc. verb.* Concio Sacra *n.* 4.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 17., *n.* 2.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 12., *n.* 7.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 9., *cap.* 15., *n.* 11.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 3., *art.* 6., *n.* 9.
Pignatel. *in Consf. Can. tom.* 1., *consf.* 325. *n.* 1.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 31., §. 6., *n.* 147.
Rota *to.* 3., *Decis.* 314., *n.* 17., *cor. Emin. Crescentio.*

IX. Iidem etiam saltem Dominicis, & aliis festivis diebus pueros in singulis Parochiis fidei rudimenta, & obedientiam erga Deum, & Parentes diligenter ab iis, ad quos spectabit, doceri curabunt, & si opus sit, etiam per censuras Ecclesiasticas compellent: non obstantibus privilegiis, & consuetudinibus. Vid Const S. Pii V. *Ex debit.* 1571 quam ampliavit Gregor. XIII 30. Octob. 1572.
Clericat. *de Regular. discord.* 19., *n.* 1.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 29., §. 2., *n.* 18.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 32., *n.* 7.
Habert. *in Th. Dogm.,* & *Mor. to.* 7. *de Sacram. Ordin. pag.* 96.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 6., *tit.* 2., *n.* 1.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 19.

X. In reliquis ea, quæ de prædicationis munere sub eodem Paullo III. decreta fuerut, suum robur obtineant. Sess 5. cap. 2. de refor.
Vid. Encyclicam Benedicti XIV. *emanatam die* 19. *Augusti* 1754. *in* §. Dum tamen *in fin.*

CAPUT V.

Causæ Criminales contra Episcopos, majores à solo Summo Pontifice; minores à Concilio Provinciali cognoscantur.

I. Causæ criminales graviores contra Episcopos, etiam hæresis, quod absit, quæ depositione, aut privatione dignæ sunt, ab ipso tantùm summo Romano Pontifice cognoscantur, & terminentur. Conc. Sardicen. cap 3. c. Ad abolendam de hæret. Confirmatur in Bulla S. Pii. V. *Si de protegendis* 1569.
Barbos. *de Off.* & *Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 112., *n.* 1.
Oliva *de For. Eccl. par.* 3., *qu.* 8. *sub n.* 50.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 1., *pag.* 236., *n.* 57.
Sbroz. *de Vicar. Episc. lib.* 2., *qu.* 58., *n.* 7.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 5., *cap.* 3., *n.* 19.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 56., *n.* 1.
Cortiada *Decis. Cathalon.* 122., *n.* 20.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 4., *decis.* 2., *n.* 16.
Themud *Decis. Ulyssipon. par.* 2., *decis.* 106., *n.* 11.

II. Quod si ejusmodi sit causa, quæ necessariò extra Romanam Curiam si committenda; nemini prorsus ea committatur, nisi Metropolitanis, aut Episcopis à Beatissimo Papa eligendis. Pax Jordan.

Pax Jordan. *in Elucubr. to. 3., lib. 13., tit. 3. n. 97.*

III. Hæc verò commissio, & specialis sit, & manu ipsius Sanctissimi Pontificis signata; nec unquam plus his tribuat, quàm ut solam facti instructionem sumant, processumque conficiant, quem statim ad Romanum Pontificem transmittant:

Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Episcopus quomodò judicandus.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par. 2., cap. 1., n. 1.*
Rainald *in observ. criminal. lib. 3., cap. 32., §. 4. sub n. 46.*
Ugolin. *de Offic. & Potest. Episcop. cap. 2. §. 2., sub n. 4. vers.* Undecimò.

IV. reservata eidem Sanctissimo sententia definitiva.

Supra sess. 13 de refor. c. 6. 7 & 8

Vener *in Exam. Episcop. lib. 4., cap. 18., n. 8.*

V. Cœtera aliàs sub fel. rec. Julio III. super his decreta; nec non & constitutio sub Innocentio III. in Concilio Generali, quæ incipit, *Qualiter & quando*, quam Sancta Synodus in præsenti innovat, ab omnibus observetur.

c. Qualiter, & quando de Judic.

VI. Minores verò criminales causæ Episcoporum in Concilio tantùm Provinciali cognoscantur, & terminentur, vel à deputandis per Concilium Provinciale.

Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr. 11., cap. 13., n. 153.*
Konig. *in Jur. Can. lib. 1., tit. 31., n. 11.*
Lotter *de Re Benef. lib. 1., qu. 22., n. 99.*
Tondut *Qu. & Resol. Benef. par. 3., cap. 127., n. 14.*

Episcopus quando, & quomodo possit absolvere à crimine, & dispensare in irregularitate, & suspensione.

CAPUT VI.

I. Liceat Episcopis in irregularitatibus omnibus, & suspensionibus ex delicto occulto provenientibus,

Aizedo *de Præcellent. Episc. Dignit. par. 2., cap. 6., n. 1.*
Antonel. *de Loc. Legal. cap. 10., qu. 1., n. 1.*
Fuscus *de Visit. lib. 1., cap. 29., n. 5.*
Girald. *ad Thes. de Pœn. Eccl. par. 1., cap. 23., vers.* Dico sextò.
Habert. *in Theol. Dogm. & Moral. to. 6. de Pœn. cap. 7., pag. 135. & to. 7., de Ordin. cap. 10., §. 2. pag. 238.*
Pasqualig. *Qu. Moral. Can. Centur. 2., qu. 185. n. 1.*
Petra *ad Constit. Apost. tom. 4., pag. 323. n. 42.*
A' Saravia *de Jurisdict. Adjunct. qu. 15., n. 9.*
Schimier *in Jur. Can. Univ. to. 2., lib. 3., tract. 1., par. 1. cap. 4., sect. 2., §. 3., n. 73.*
Squillant *de Oblig. & Privil. Episc. par. 3., cap. 8., n. 1.*
Tondut *Qu. & Resol. Benef. to. 1., par. 2., cap. 5., §. 2., n. 16.*
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to. 2., adnot. 26., n. 26.*
Zoesius *in Jur. Can. lib. 1., tit. 17., n. 6.*
Pilaja *Decis. Pontif. lib. 2., decis. 2., n. 84.*

exce-

Supra sess. 4. cap. 6. c. Minor. & c. Contumaces. 60. dist.

II. excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario,
Albitius *de Jurisd. S. R. E. Cardinal. pag.* 24., *n.* 74.
Campanil. *in Diverſ. Jur. Can. rubr.* 11., *c.* 13., *n.* 127., *verſ.* Postremò.
Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *qu.* 9., *cap.* 1., §. 3., *pag.* 304.
Gavant. *in Manual. Epiſ. verb.* Irregularitas, *n.* 105.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *par.* 2., *tit.* 13., *ſect.* 10., *n.* 5., *p.* 143.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 4., *reſp.* 67., *n.* 24.
Piasec. *in Prax. Epiſ. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 56., *verſ.* Excipitur.
Ventrigl. *de Juriſd. Archiep. cap.* 154., *n.* 18.
S. C. C. *in Elboren. Irregularitatis* 9. & 23. *Februarii* 1737.

Vide Bullam Cœnæ Domini.

III. & exceptis aliis deductis ad forum contentiosum, dispensare;
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 4., *n.* 7.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 33., §. 5., *n.* 52., *verſ.* Tertium requisitum.
Habert. *in Th. Dog. & Mor. to.* 7. *de Ordin. cap.* 9., §. 12., *pag.* 467.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Irregularitas a quo dispensanda.
Leo *in Theſaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 9., *n.* 57.

In Concil. Lateran. sub Alexan. III par. 14. conſtit. ejus.

IV. & in quibuscumque casibus occultis, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, delinquentes quoscumque sibi subditos, in Diœcesi sua per se ipsos, aut Vicarium, ad id specialiter deputandum, in foro conscientiæ gratis absolvere, imposita pœnitentia salutari.
Cabassut. *in Hiſtor. Concilior. pag.* 600., *n.* 700.
Lambertin. *de Synod. Diœceſ. lib.* 4., *cap.* 1., *n.* 5.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 32., *n.* 17.

Hæc facultas est revocata.

V. Idem & in hæresis crimine in eodem foro conscientiæ eis tantùm, non eorum Vicariis, sit permissum.
Pasqualig. *Qu. Mor. Can. centur.* 1., *qu.* 93.

Nota. An hujusmodi facultas per Tridentinum Episcopis tributa etiam hodie locum habeat, videri poterunt
Alzedo *de Præcellent. Episcopal. Dignit. part.* 2., *cap.* 6., *n.* 15. *cum ſeqq.*
Petra *ad Constit. Apoſt. to.* 3, *pag.* 178, *n.* 18. *cum ſeqq.*
Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 7., *n.* 351. *cum ſeqq.*

CAPUT VII.

Sacramentorum virtus, antequam populo administrentur, ab Episcopis, & Parochis explicetur. Inter Missarum solemnia sacra eloquia explanentur.

I. UT fidelis populus ad suscipienda Sacramenta majori cum reverentia, atque animi devotione accedat; præcipit Sancta Synodus Episcopis omnibus, ut non solùm quùm hæc per se ipsos erunt populo administranda, priùs illorum vim & usum, pro suscipientium captu, explicent,
Barbos. *de Off. & Poteſt. Paroch. par.* 2., *cap.* 17., *n.* 1.
Gavant. *in Manual. Epiſ. verb.* Parochorum munera *n.* 6.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 10., *ſect.* 4., *n.* 5.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopi obligationes.

sed

II. sed etiam idem à singulis Parochis piè, prudenterque, etiam lingua vernacula, si opus sit, & commodè fieri poterit, servari studeant, juxta formam à Sancta Synodo in Catechesi singulis Sacramentis præscribendam: quam Episcopi in vulgarem linguam fideliter verti, atque à Parochis omnibus populo exponi curabunt:

Droit *de Re Sacr. lib.* 1., *qu.* 7., *pag.* 123.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 3., *c.* 86. *sub n.* 8
Panimolla *Decis.* 91., *adnot.* 1., *n.* 13.

III. nec non ut inter Missarum solemnia, aut divinorum celebrationem sacra eloquia, & salutis monita eadem vernacula lingua singulis diebus festis, vel solemnibus, explanent; eademque in omnium cordibus, postpositis inutilibus quæstionibus, inserere, atque eos in lege Domini erudire studeant.

Supra sess. 22. de Sacrificio Missæ. cap. 8.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 10., *sect.* 4., *n.* 4.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 16.
Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. cap.* 16., §. 3., *n.* 1.

Publicè peccantibus publica pœnitentia injungatur, nisi Episcopo aliter videatur. Pœnitentiarius in Cathedralibus instituendus.

CAPUT VIII.

I. Apostolus monet publicè peccantes palàm esse corripiendos.

1. Tim. 5. c. Sed illud. 45. dist. c. Si peccaverit §. Ergo 2. q. 1. & c. 1. de Pœn. & remiss.

Corrad. *in Prax. Dispensat. Apost. lib.* 8., *cap.* 6., *n.* 2.
Genuens. *in Prax. Cur. Archiep. Neapol. cap.* 26., *n.* 4.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Peccatum.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *consf.* 135., *n.* 11.

II. Quando igitur ab aliquo publicè, & in multorum conspectu crimen commissum fuerit, unde alios scandalo offensos, commotosque fuisse, non sit dubitandum: huic condignam, pro modo culpæ, pœnitentiam publicè injungi oportet: ut quos exemplo suo ad malos mores provocavit, suæ emendationis testimonio ad rectam revocet vitam.

c. Pœnitentes. & c. In capite, cum seq. 50. dist.

Engel *in Jur. Can. lib.* 5., *tit.* 38., *n.* 3.
Fagnan. *in Cap.* Manifesta *de Pœnit. & Remiss. n.* 17.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 1., §. Tertiò.

III. Episcopus tamen publicæ hoc pœnitentiæ genus in aliud secretum poterit commutare, quando ita magis judicaverit expedire.

Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 11., *cap.* 10., *n.* 25.
Habert. *in Th. Dog. & Mor. to.* 6. *de Pœnit. cap.* 10., §. 10., *p.* 383.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9. *consult.* 133., *n.* 12.

IV. In omnibus etiam Cathedralibus Ecclesiis, ubi id commodè fieri poterit, Pœnitentiarius aliquis cum unione præbendæ proximè vacaturæ ab Episcopo instituatur.

Barbos.

Barbos. *de Canon. & Dignitat. cap.* 26. *n.* 1.
Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *sect.* 5., *pag.* 663.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 1., *tit.* 3., *n.* 10.
Pax Jordan. *in Elucubr. lib.* 7., *tit.* 3., *n.* 66. *& seqq.*
Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. cap.* 33., *n.* 1.
Wiestner *in Instit. Canon. lib.* 1., *tit.* 24., *n.* 4.
Zerol. *in Prax. Episc. verb.* Pœnitentiarius, *vers.* Ad primum.
Rota *in Barchinonen. Canonicatus Pœnitentiarii* 11. *Martii* 1726. §. Punctus *cor. Emin. Corio.*
S.C.C. *in Marturanen. Erectionis Canonicatuum* 23. *Jan.* 1738.

V. qui Magister sit, vel Doctor, aut Licentiatus in Theologia, vel Jure Canonico,
Fuscus *de Visit. cap.* 19., *lib.* 1., *n.* 7.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Pœnitentiarius *n.* 14.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Pœnitentiarii.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 14., *pag.* 106.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *consf.* 135., *n.* 7.
Rota *in Cæsaraugustana Canonicatus Pœnitentiarii* 1. *Julii* 1746. §. 5. *coram Vicecomite.*

VI. & annorum quadraginta,
Barbos. *de Canon. & Dignit. cap.* 26., *n.* 10.
Rosa *de Exequut. Litt. Apost. lib.* 1., *cap.* 6., *n.* 300.
Ventrigl. *in Prax. to.* 2., *adnot.* 12., §. 2., *n.* 1.
Rota *to.* 1. *decis.* 26., *n.* 7. *cor. Cerro.*
Melphicten. *Pœnitentiariatus* 28. *Nov.* 1732. §. 5. *cor. Card. Calcagnin.*
Oscen. *Canonicatus Pœnitentiarii* 30. *Jun.* 1738. §. 4. *cor. Peralta.*

VII. seu aliàs qui aptior, pro loci qualitate, reperiatur;
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Pœnitentiarius *n.* 15.
Rota *to.* 1. *decis.* 131., *n.* 13. *&* 14. *cor. Card. Tanario.*
Illerden. *Canonicatus Poenitentiarii* 13. *Junii* 1738. §. Hoc *cor. Nunez.*
Cæsaraugustana *Canonicatus Poenitentiarii* 16. *Martii* 1744. §. 6. *cor. De Vais.*

VIII. qui dum confessiones in Ecclesia audiet, interim præsens in choro censeatur.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 8., *cap.* 2., *n.* 11.
Barbos. *de Canon. & Dignit. cap.* 26., *n.* 20.
Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 646. *sub n.* 7., *vers.* Hùc spectant.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 8., *n.* 28.
Pax Jordan. *in Elucubr. lib.* 7., *tit.* 3., *n.* 79.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *consf.* 135., *n.* 31.
Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. cap.* 33., *n.* 5.
Zecchius *de Republ. Eccl. sub n.* 6., *vers.* Secundò *pag.* 188.
Panimol. *decis.* 1., *adnot.* 18., *n.* 7.

CAPUT IX.

A quo visitari debeant Ecclesiæ Sæculares nullius Diœcesis.

Supra sess. 6. de ref. c. 4. & sess. 7. de refor. c. 8. Sess. 21. de ref. c. 8.

I. Quæ aliàs sub fel. rec. Paullo III., & nuper sub Beatissimo Domino Nostro Pio IV., in hoc eodem Concilio de adhibenda ab Ordinariis diligentia in beneficiorum, etiam exemptorum, visitatione constituta sunt;

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Visitatio Episcopi *n.* 19. *&* 22.
Marescot. *Var. Resol. lib.* 2., *cap.* 15., *n.* 7.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 3., *c.* 40., *n.* 2.
Ventrigl. *in Prax. to.* 2., *adnot.* 24., §. 1., *n.* 10.
Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. cap.* 49., §. 5., *n.* 4.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 12., *n.* 53.
Rota *in Tuden. Jurisdictionis super Manutentione* 11. *Mart.* 1735. §. Hæc *cor. Emin. Crescentio.*

II. eadem etiam in iis Ecclesiis sæcularibus observentur, quæ in nullius diœcesi esse dicuntur; ut ab Episcopo, cujus Cathedralis Ecclesia est proximior,

Capon. *Discept. Foren.* 47., *n.* 29.
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 1., §. 13., *n.* 39.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 3., *cap.* 5., *n.* 3.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 74.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 24., *n.* 21.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 2. *sub n.* 26.
Petra *ad Constit. Apost. tom.* 5., *pag.* 131., *n.* 117.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 2., *consf.* 26., *n.* 13., *& to.* 7., *consf.* 8., *n.* 11.
Prosper *de Territor. Separat. qu.* 2., *n.* 22.
Rota *to.* 1., *rec. decis.* 396., *n.* 1.
Cor. Coccino *decis.* 786., *n.* 6.

III. si id constet, alioquin ab eo, qui semel in Concilio Provinciali à Prælato loci illius electus fuerit, tamquam Sedis Apostolicæ delegato, visitentur: non obstantibus privilegiis, & consuetudinibus quibuscumque, etiam immemorabilibus.

Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 8., *n.* 2.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Visitatio Episcopi *n.* 16.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopus quoad visitationem.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 10., *consult.* 90., *n.* 7.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 51., *n.* 1., *&* 4.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Prælat. cap.* 1., *pag.* 96.

CAPUT X.

Ubi agitur de visitatione, aut morum correctione, nulla decretorum suspensio admittitur.

I. Episcopi, ut aptiùs, quem regunt populum, possint in officio, atque obedientia continere, in omnibus iis, quæ

quæ ad visitationem, ac morum correctionem subditorum suorum spectant, jus, & potestatem habeant, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati, ea ordinandi, moderandi, puniendi, exequendi, juxta canonum sanctiones, quæ illis, ex prudentia sua pro subditorum emendatione, ac Diœcesis suæ utilitate, necessaria videbuntur.

cap. Transmissam. de elect.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 8. *sub n.* 121.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 6., *sect.* 16., *n.* 1.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 77.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 3., *cap.* 80. *sub n.* 8.
Ugolin. *de Off. & Potest. Epis. par.* 2., *cap.* 49., *n.* 5.
Thomat. *decis.* 259., *n.* 12., *to.* 2.

II. Nec in his, ubi de visitatione, aut morum correctione agitur, exemptio, aut ulla inhibitio, appellatio, seu querela, etiam ad Sedem Apostolicam, interposita, exequutionem eorum, quæ ab his mandata, decreta, aut judicata fuerint, quoquo modo impediat, aut suspendat.

Supra sess. 13. de ref. cap. 1. sess. 14. de ref. c. 4. & sess. 22. de ref. cap. 1.

Barbos. *de Off. & Potest. Epis. par.* 3., *alleg.* 73., *n.* 2.
Capon. *in Discept. For. to.* 4., *discept.* 261., *n.* 49.
Ciarlin. *Controv. For. lib.* 1., *cap.* 65., *n.* 17.
Cirin. *in Nex. Eccl. Jurisd. cap.* 6. *sub n.* 190.
Frances *Var. Resol. cap.* 49., *n.* 28.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 8., *n.* 3.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Visitatio Episcopi *n.* 39.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 4. *sub n.* 100., *vers.* Sessio verò.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 61., *n.* 1.
Salgad. *de Reg. Protect. to.* 1., *par.* 2., *cap.* 10., *n.* 26. & 81
Squillant. *de Oblig. & Privil. Epis. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 25.
Vela *Differt. Jur.* 41., *n.* 34., *to.* 2.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 21., *n.* 9.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 121., *n.* 1. & 5.
Rota post Marchesan. *de Commission. par.* 1., *pag.* 1219., *n.* 2.

CAPUT XI.

Honorarij tituli, aut privilegia particularia, juri Episcoporum nihil detrahant. Cap. Quùm Capella. de privileg. [illegible]
Sup. sess. 6. c. 3. de ref. c. Quùm & plantar. de priv. & cap. Venerabili. de verb. sig.

I. Quoniam privilegia, & exemptiones, quæ variis titulis plerisque conceduntur, hodie perturbationem in Episcoporum jurisdictione excitare, & exemptis occasionem laxioris vitæ præbere dignoscuntur;

Amostaz. *de Caus. Piis lib.* 5., *cap.* 7., *n.* 10.
Cocchier *de Jurisd. Ordinar. in Exempt. par.* 1., *qu.* 19., *n.* 9.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 30., *n.* 78.
Lotter *de Re Benef. qu.* 25., *n.* 6., *lib.* 1.
Maranta *in Controv. Jur. resp.* 56., *n.* 31., *par.* 4.

Tran-

Tranchedin. *consult.* 32., *n.* 18., *to.* 2.
Themud *Decis. Ulysip.* 97., *n.* 34., *par.* 1.

II. decernit Sancta Synodus, ut, si quando justis, gravibus, & ferè necessariis suadentibus causis, aliquos honorariis titulis Protonotariatus, Acolytatus, Comitis Palatini, Capellani Regii, aùt aliis hujusmodi in Romana Curia, vel extrà, insignibus decorandos esse placuerit; necnon alios, cuicumque Monasterio oblatos, vel quomodocumque addictos, aut sub nomine servientium militiis, seù Monasteriis, hospitalibus, collegiis, aut quocumque alio titulo assumi; nihil ex iis privilegiis detractum esse Ordinariis intelligatur, quò minus ii, quibus ea jam concessa sunt, vel in posterùm concedi contigerit, ipsis Ordinariis, tamquam Apostolicæ Sedis delegatis, plenè in omnibus,

Horum facultates, & indulta restrinxit etiam S. Pius V. in Bulla *Quamvis.* 1568.

Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 600. *sub n.* 70.
Cocchier *de Jurisd. Ordinar. in Exempt. par.* 1., *qu.* 19., *n.* 3.
Corrad. *in Prax. Dispensat. lib.* 5., *cap.* 6., *n.* 48.
Fagnan. *in Cap.* Ut Privileg. *de Privileg. n.* 37.
Lambertin. *de Synod. Dioeces. lib.* 6., *cap.* 3., *n.* 4.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Comites, *& verb.* Protonotarius.
Marant. *in Controv. Jur. resp.* 86., *n.* 17.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 59.
Spada *consil.* 157. *sub n.* 9., *to.* 1.
Tranchedin. *Consult.* 32., *n.* 5., *to.* 2.
Rota *Decis.* 744. *n.* 2., *& seqq. par.* 1. *divers.*
In recent. decis. 120., *n.* 22., *par.* 18.
Cor. Crispo *decis.* 386., *n.* 1., *to.* 2.
Cor. Card. Crescentio *decis.* 248., *n.* 1., *to.* 2.
Auximana *super bono Jure* 28. *Apr.* 1748. §. 8. *cor. Clemente.*

III. & quoad Capellanos Regios, juxta constitutionem Innocentii III., quæ incipit, *Quùm Capella*, subjecti existant:

c. Cum Capella. de privil.

Barbos. *ad Conc. Trid. in cap.* 11., *vers.* Quoad Capellanos Regios.
Fagnan. *in Cap.* Tuarum *de Privileg. n.* 41.
Zerol. *in Prax. Epis. verb.* Exemptus *n.* 2.
Rota *to.* 3., *decis.* 769., *n.* 76., *par.* 1. *cor. Molines.*

IV. exceptis tamen iis, qui prædictis locis, aut militiis actu serviunt, & intrà eorum septa, ac domus resident, subque eorum obedientia vivunt;
Barbos. *in Collect. ad Conc. Trid. sess.* 24., *cap.* 11., *n.* 10.
Capon. *in Discept. For. to.* 5., *discept.* 327., *n.* 29.
Monacel. *to.* 4. *in Supplem. ad* 3. *to. n.* 159., *pag.* 105.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 2., *cons.* 21., *n.* 10.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept.* 81., *n.* 2. *&* 3.
Themud *Decis. Ulysip.* 97., *n.* 12.

Rota

Rota *to.* 2., *decis.* 386. *sub n.* 1. *coram Crispo.*
S. C. C. *in Caputaquen. Jurisdictionis* 19. *Novemb.* 1735.

V. sive iis, qui legitimè, & secundùm regulam earumdem militiarum professionem fecerint, de qua Ordinario constare debeat:
Capon. *in Discept. For. to.* 5., *discept.* 327., *n.* 29.
Zerol. *in Prax. Epis. par.* 1., *verb.* Exemptio, *vers.* Tertiò.

VI. non obstantibus privilegiis quibuscumque, etiam Religionis Sancti Johannis Hierosolymitani, & aliarum militiarum.
Capon. *loc. supra cit.*
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 8., *n.* 2.
Marant. *in Controv. Jur. resp.* 86., *n.* 25., *par.* 1.

VII. Quæ verò privilegia residentibus in Curia Romana, vigore Eugenianæ Constitutionis, aut familiaritatis Cardinalium, competere solent; ea in iis, qui beneficia Ecclesiastica obtinent, ratione prædictorum beneficiorum minimè intelligantur; sed Ordinarii jurisdictioni subjecti permaneant: non obstantibus quibuscumque inhibitionibus. cap. Divina. de privil. in Extravag. com.
Fagnan. *in Cap.* Ex parte, quod est secundum, *n.* 34.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 1., *n.* 8., *& lib.* 2., *cap.* 8., *n.* 3., *& cap.* 20. *sub n.* 16.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Exempti *n.* 4.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 22. *sub n.* 4.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 59.
Zerol. *eod. tit. par.* 1., *verb.* Exemptio, *vers.* Quartò.

CAPUT XII.

Quales esse debeant promovendi ad dignitates, & Canonicatus Cathedral. Ecclesiarum: quidve promoti praestare debeant.

I. QUùm dignitates, in Ecclesiis præsertim Cathedralibus ad conservandam, augendamque Ecclesiasticam disciplinam fuerint institutæ,
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept.* 99., *n.* 10. *&* 50.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 18., *c.* 2., *n.* 18., *to.* 1.
Vener. *in Exam. Epis. lib.* 4., *cap.* 28., *n.* 13.
Rota *in Burgen. Thesaurariæ* 3. *Julii* 1739. §. 8. *cor. Peralta.*

II. ut qui eas obtinerent, pietate præcellerent, aliisque exemplo essent, atque Episcopos opera, & officio juvarent; meritò, qui ad eas vocantur, tales esse debent, qui suo muneri respondere possint.
Barbos. *de Canon. & Dignit. cap.* 4., *n.* 1.
Milaz. *Assert. Jur.* 3., *n.* 15.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 3., *cons.* 61., *n.* 14.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Dignitat. in Cathedral. existen. n.* 12., *vers.* Ideò, *pag.* 203.

III. Nemo igitur deinceps ad dignitates quascumque, quibus ani- Sess. sess. 22. c. 2.

animarum cura subest, promoveatur, nisi qui saltem xxv. suæ ætatis annum attigerit; & in clericali ordine versatus doctrina ad suum munus exequendum necessaria, ac morum integritate commendetur, juxta Constitutionem Alexandri III. in Concilio Lateranensi promulgatam, quæ incipit, *Quùm in cunctis*.

c. Quùm in cunctis §. inferiora de elect.

Engel *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 14., §. 2., *n.* 2.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 3., *vers.* Nota primò
Leuren. *de Vicar. Episc. cap.* 1., *qu.* 48., *n.* 1.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 49., *n.* 23.
De Luca ad Gratian. *in cap.* 482., *n.* 7.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 3., *n.* 669.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 7., *vers.* Assignatis.
Rosa *de Exequut. Lit. Apost. par.* 1., *cap.* 6., *n.* 298.
A' Saravia *de Jurisd. Adjunctor. qu.* 19., *n.* 8.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 2., *c.* 70. *sub n.* 9., *vers.* Ætas.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 10., *n.* 31.
Rota *in Burgen. Thesaurariæ* 3. *Junii* 1739. §. 17. *cor. Peralta*.
S. C. C. *in Viterbien. Concursus* 11. *Augusti* 1742.

IV. Archidiaconi etiam, qui oculi dicuntur Episcopi, sint in omnibus Ecclesiis, ubi fieri poterit, Magistri in Theologia, seù Doctores, aut Licentiati in Jure Canonico.

Clem. I. epist. 1. ad [illegible]. Anacletus epist. 1. c. Diaconi. 93. dist. c. ad hæc. de off. Archidiac.

Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 23. *sub n.* 1., *vers.* Officium.
De Laur. *in Tract. de ætat. ad Benef. requisit. cap.* 8., *p.* 69. & 81.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 1., *tit.* 3., *n.* 4.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 22., *n.* 20.
Pinsson *de Benef. cap.* 4., §. 15., *n.* 10.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 5., §. 7., *n.* 3.
Tondut *in Qu. & Resol. Benef. par.* 2., *cap.* 3., §. 11., *n.* 12.
Vener *in Exam. Episc. lib.* 4., *cap.* 28., *n.* 35.
Wiestner *in Jur. Eccl. lib.* 1., *tit.* 23., *n.* 7.
Rota *to.* 5., *decis.* 1151., *n.* 6. *coram Molines*.

V. Ad cœteras autem dignitates, vel personatus, quibus animarum cura nulla subest, Clerici alioquin idonei, & xxii. annis non minores, asciscantur.

Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 2., *cap.* 10., *n.* 81.
Frances *Var. Resol. cap.* 15., *n.* 23.
Massobr. *in Prax. habend. concurs. requisit.* 10., *dub.* 11., *n.* 24.
Narbona *de Ætat. adnot.* 22., *qu.* 3., *n.* 11., & 12.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 2.
Rota *to.* 2., *decis.* 592., *n.* 3. *coram Lancetta*.
Urgellen. *Archidiaconat.* 26. *Jun.* 1722., §. Eoque *cor. De Gamach.*
Neapolitana *Abbatiæ* 15. *Jun.* 1750., §. 6. *cor. Vicecomite*.

VI. Provisi etiam de beneficiis quibuscumque curam animarum haben-

habentibus, teneantur à die adeptæ possessionis ad minus intrà duos menses, in manibus ipsius Episcopi, vel eo impedito, coram Generali ejus Vicario, seù Officiali, Orthodoxæ suæ fidei publicam facere professionem, & in Romanæ Ecclesiæ obedientia se permansuros spondeant, ac jurent.

Conc. IV. Tol. c. 26.
Qui præterea ad professionem fidei teneantur, vide in const. Pii IV *In Sacrosancta*, 1564.

Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 1., *n.* 9.
Konig. *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 1., *n.* 8.
Lambertin. *de Synod. Diœcef. lib.* 5., *cap.* 2., *n.* 5.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Fidei professio.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 10., *n.* 24.
Milaz. *Assert. Jur.* 52., *n.* 4.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *cons.* 114., *n.* 45.
Rosa *de Exequut. Litt. Apost. par.* 1., *cap.* 14., *n.* 29.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 45., *n.* 4.

VII. Provisi autem de canonicatibus, & dignitatibus in Ecclesiis Cathedralibus, non solum coram Episcopo, seu ejus Officiali, sed etiam in Capitulo, idem facere teneantur:
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 3., *cap.* 14., *n.* 1.
Barbos. *de Canon. & Dignit. cap.* 17., *n.* 1.
Wiestner *in Inst. Can. Univ. lib.* 1., *tit.* 1., *art.* 3., *n.* 46.
Rota *to.* 2., *decis.* 271., *n.* 33. *cor. Emin. Crescentio.*
S.C.C. *in Capuana Professionis Fidei 6. Decembris* 1738.

VIII. alioquin prædicti omnes provisi, ut supra, fructus non faciant suos; nec illis possessio suffragetur.
Fagnan. *in Cap.* Olim *de Verbor. signif. n.* 62., *vers.* Et in hanc.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *c.* 5. *sub n.* 27., *vers.* Fidei quoque.
Squillant. *de Oblig. Cleric. par.* 1., *n.* 84.
Tondut. *Qu. & Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 40., *n.* 14.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 10., *n.* 48.

IX. Neminem etiam deinceps ad dignitatem, canonicatum, aut portionem recipiant, nisi qui eo Ordine sacro aut sit initiatus, quem illa dignitas, præbenda, aut portio requirit; aut in tali ætate, ut infra tempus à jure, & ab hac Sancta Synodo statutum, initiari valeat.

c. 1. & seqq. de æt. & qual. c. Licet canon. & c. Omnes ex eo de elect. in 6. Sup. sess. 7. decis cap. 12.

Antonel. *de Jur. Cler. lib.* 1., *par.* 3., *cap.* 28., *n.* 5.
Ciarlin. *in Controv. For. lib.* 3., *cap.* 239., *n.* 3., *& sub n.* 17., *vers.* Et quamvis.
Droit *de Re Sacr. lib.* 8., *par.* 2., *sect.* 1., *pag.* 324.
Frances *Var. Resol. cap.* 13., *n.* 6. *&* 46.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 3., *n.* 674.
Piton. *de Controv. Patron. to.* 2., *alleg.* 80., *n.* 2.
A' Saravia *de Jurisd. Adjunctor. qu.* 19., *n.* 3.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Canon. n.* 3., *pag.* 182.
Rota *in Senogallien. Canonicatus de Luchis* 23. *Junii* 1710.,

§. Con-

§. Considerarunt *coram Cardinali Aldobrando*.
Cracovien. *Canonicatus* 29. *Martii* 1743. §. 3., & 28. *Jun. ejusdem anni* §. Nullitas *cor. de Vais*.

X. In omnibus verò Ecclesiis Cathedralibus omnes canonicatus, ac portiones habeant annexum Ordinem Presbyterii, Diaconatus, vel Subdiaconatus.
Barbos. *de Canon. & Dignit. cap.* 2., *n.* 28.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 33.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 3., *cons.* 61., *n.* 7.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 10., *n.* 36.
Rota *in rec. decis.* 205. *n.* 8., *vers.* Non obstat *par.* 10.
Colonien. *Canonicat.* 7. *Dec.* 1725. §. Ultraquamquod *cor. Nunez.*
S. C. C. *in Theanen. Distributionis Ordinum* 7. *Februarii* 1740.

XI. Episcopus autem, cum consilio Capituli, designet, ac distribuat, prout viderit expedire, quibus quisque Ordo ex sacris annexus in posterum esse debeat; ita tamen, ut dimidia saltem pars Presbyteri sint, cœteri verò Diaconi, aut Subdiaconi: ubi verò consuetudo laudabilior habet, ut plures, vel omnes sint Presbiteri, omninò observetur.
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 2., §. 22., *n.* 2.
De Laur. *in Tract. de ætat. ad Benef. requisit. cap.* 9., *pag.* 102.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 7.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 3., *c.* 10., *n.* 4.
Rota *in recent. decis.* 41., *n.* 2., *par.* 15.

XII. Hortatur etiam Sancta Synodus, ut in Provinciis, ubi id commodè * fieri potest, dignitates omnes, & saltem dimidia pars Canonicatuum, in Cathedralibus Ecclesiis, & Collegiatis insignibus conferantur tantùm Magistris, vel Doctoribus, aut etiam Licentiatis in Theologia, vel Jure Canonico.
Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 2., *cap.* 10., *n.* 71. 72. & 77.
Carol. de Graff. *de Effect. Cleric. in Prælud. n.* 83.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Ordin. cap.* 3., *pag.* 427.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 15., *n.* 1.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 22., *n.* 17.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 1., *c.* 53., *n.* 13
Vener *in Exam. Epis. lib.* 4., *cap.* 28., *n.* 14.
* Wiestner *in Instit. Can. Univ. lib.* 1., *tit.* 14., *art.* 3. *sub n.* 46. *vers.* Neque.

XIII. Præterea obtinentibus in eisdem Cathedralibus, aut Collegiatis dignitates, canonicatus, præbendas, aut portiones, non liceat, vigore cujuslibet statuti, aut consuetudinis, ultra tres menses ab eisdem Ecclesiis quolibet anno abesse: salvis nihilominus earum Ecclesiarum constitutionibus, quæ longiùs servitij tempus requirunt:

Supra sess. 23. de ref. c. 1.

c. Ad audien. de cler. non resid.

Cened.

Cened. *Qu. Canon.* 1., *n.* 19.
Clericat. *de Benef. discord.* 25., *n.* 15.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Canonicorum Residentia, *n.* 1.
Konig. *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 4., *num.* 12. *in fin.*
Lambertin. *in Instit. Eccl. instit.* 107., §. 6., *pag.* 569.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 46., *n.* 7.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 4., *cons.* 131., *n.* 1.; *to.* 7. *cons.* 75., *n.* 1. & *to.* 9. *cons.* 114. *n.* 20.
Piton *in Discept. Eccl. to.* 4., *discept.* 115., *n.* 2.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., §. 4. *n.* 47.
Ventrigl. *in Prax. to.* 1., *adnot.* 19., §. 1. *n.* 2.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 13., *n.* 10.
Rota *decis.* 284. *n.* 8., *to.* 2. *cor. Crispo.*
Fanen. *Beneficii* 29. *Aprilis* 1735. §. 9., *cor. Peralta.*
S.C.C. *in Oveten. Coadjutoriæ* 8. *Maii* 1745.

XIV. alioquin primo anno privetur unusquisque dimidia parte fructuum, quos, ratione etiam præbendæ, ac residentiæ, fecit suos. Quòd si iterum eadem fuerit usus negligentia, privetur omnibus fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit: crescente verò contumacia, contra eos, juxta sacrorum Canonum constitutiones, procedatur. Cap. fin. eod. c. Licet. de præb.

Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., §. 3. *n.* 23.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 3. *n.* 4.
Pasqualig. *Qu. Moral. Jurid.* 103. *n.* 1.
Piasec. *in Prax. Episcop. par.* 2. *cap.* 3., *n.* 10. *vers.* Non solùm.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 1., *discept.* 34. *n.* 3.
Rota *decis.* 683. *n.* 7., *to.* 6. *cor. Ansalao.*
Cor. Molines *decis.* 1249. *n.* 2., *to.* 5.
S.C.C. *in Castri Maris privationis Canonicatus* 14. *Jan.* & 25. *Februarii* 1741.

XV. Distributiones verò, qui statis horis interfuerint, recipiant;

Argyr *in Discept. Eccl. to.* 2., *discept.* 7. *n.* 4.
Antonin. *Var. Resol. lib.* 1., *cap.* 102., *n.* 24.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 626. *vers.* Videtur.
Cened. *Quæst. Can.* 2., *n.* 12. *in fin.*
Habert. *in Theol. Dogm.* & *Moral. to.* 4., *de Injustit.* & *Restitut. cap.* 8. *pag.* 191.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 4., *cap.* 4., *n.* 1. *in fin.*
Monet. *de Quotid. distribut. par.* 2., *qu.* 2.
Rota *decis.* 85. *n.* 7., *to.* 1., & *decis.* 506. *n.* 1. *to.* 2. *cor. Emin. Caprara.*
Gerunden. *Accensionis Candelarum* 17. *Martii* 1732. §. Et demum *cor. Nunez.*
S.C.C. *in Anagnina Distributionum Quotidianarum* 29. *Februarii*, & 28. *Martii* 1744.

XVI. reliqui, quavis collusione, aut remissione exclusa, his careant, juxta Bonifacii VIII. decretum, quod incipit, *Consuetudinem*: quod Sancta Synodus in usum revocat,

cap. Consuetudinem. de cler. non resid. in 6.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Canonicorum Distributiones *n.* 11.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *cons.* 14., *n.*6.; & *to.* 9. *cons.* 69. *n.* 15.
S. C. C. *in Imolen. Distributionum* 28. *Januarii* 1736.

XVII. non obstantibus quibuscumque statutis, & consuetudinibus.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 3. *verb.* Residentiam. *n.* 5.
Tondut *Qu. & Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 102., *n.* 47., & *par.* 3. *cap.* 168. *n.* 6.
Rota *decis.* 273. *n.* 12., *to.* 3. *cor. Ansaldo.*
Pampilonen. *Beneficii de Allo* 13. *Februarii* 173. §. Quia *cor. Cardinali Scotto.*
S. C. C. *in Rossanen. Juris participandi* 13. *Februarii*, & 20. *Martii* 1745.

XVIII. Omnes verò divina per se, & non per substitutos, compellantur obire officia,

Supra sess. 22. cap. 4. de ref. c. Licet. & c. Extirpandæ § Qui verò de præb. c. Quia nonnulli. de cler. non resid.

Clericat. *de Benef. discord.* 66., *n.* 12.
Ciarlin. *Controv. For. lib.* 1., *cap.* 38. *n.* 29.
Garzias *de Benef. par.* 3., *cap.* 2., *n.* 494. & *seq.*
Habert. *in Theol. Dogm. & Moral. to.* 4., *de contract. cap.* 11., §. 1. *pag.* 273.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 13., *cap.* 9. *n.* 11.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Ecclesiæ Collegiatæ
Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 17. *n.* 24.
Piron. *de Controv. Patron. to.* 1., *allegat.* 27. *n.* 6.
Rota *decis.* 121. *n.* 1. *cor. Cardinal. Tanario*
Ostunen. *Cantoratus* 15. *Junii* 1750. §. 12. *cor. Rev. Molino.*
S. C. C. *in Urbinaten. Visitationis Sacror. Liminum* 10. *Dec.* 1746

XIX. & Episcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti, assistere, & inservire;
Alzedo *de Præcellent. Epis. Dignit. cap.* 13., *pag.* 147., *n.*34.
Argyr *in Discept. Eccl. to.* 2., *discept.* 9., *n.* 1.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 15., *n.* 16.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Canonicorum munera, *n.* 4.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 3., *cons.* 56., *n.* 15., & *to.* 5., *cons.* 83. *n.* 1.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Epis. par.* 3., *cap.* 18., *n.* 11.
Ugolin. *de Off. & Potest. Epis. par.* 1., *cap.* 19., §. 3. *in princ.*
Rota *in Andrien. super Assistentia in Confectione Sacrorum Oleorum* 27. *Novemb.* 1752. §. 9. *cor. Vicecomite.*
S. C. C. *in Oriolen.* 7. *Februar.*, 20. *Mart.*, & 28. *Aug.* 1758.

XX. atque in choro ad psallendum instituto, hymnis, & canticis

ticis Dei nomen reverenter, distinctè, devotèque laudare.
Clericat. *de Benef. discord.* 67., *n.* 16.
Frances *Var. Resol. cap.* 36., *n.* 1.
Genunes. *in Manual. Pastor. cap.* 88., *n.* 1.
De Gonteriis *in Conc. Prov. Avenion. tit.* 12., *cap.* 2.
Gonzalez *in Comment. ad cap. de Cætero n.* 5.
Lambertin. *in Instit. Eccl. instit.* 107., §. 3., *pag.* 562.
Monet. *de Quotid. Distribut. par.* 2., *qu.* 2., *n.* 32.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 3., *pag.* 71., *n.* 27.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 4., §. 4., *n.* 208.

Vid. Constitut. Bened. X IV. quæ incip. *Quàm semper* 103 §. 24. to. 1. pag. 223.

XXI. Vestitu insuper decenti, tam in Ecclesia, quàm extra, assiduè utantur;
Barbos. *in Jur. Eccl. Univ. cap.* 40., *n.* 2.
Bellet. *in Disquisit. Cleric. par.* 1. *de Discipl. Cler.* §. 16., *n.* 12.
Carol. de Grass. *de Effect. Cleric. in Prælud. n.* 277.
Novar. *in Summ. Bullar. commentar.* 70., *n.* 2. & *seq. par.* 2.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 1., *cap.* 2., *n.* 40.
Zerol. *in Prax. Epis. par.* 1., *verb.* Clericus, *vers.* Decimumquart.

XXII. ab illicitisque venationibus,
Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 252., *n.* 3., & *pag.* 620., *n.* 4.
Girald. *ad Thes. de Pœn. Eccl. par.* 2., *c.* 1., *pag.* 431., *vers.* Nec audiendi.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 11., *cap.* 10., *n.* 9.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 4., *n.* 15.
Monacel. *in Form. Leg. For. Eccl. form.* 5., *to.* 1., *tit.* 6., *n.* 14.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 3., *cons.* 59., *n.* 1.
Rota *in Juvenacen. Jurisdictionis super aliis controversiis jurisdictionalibus* 2. *Martii* 1736., §. Attamen *cor.* SS. D. N. CLEMENTE XIII.

Conc. Turon. III. c 8 Concil. Agath can 55. c. episcopum. 34. dist toto tit de vit. & hon cler. in 6. & in Clem. cap. 1. de cler. ven & Clem. Gravi. de celeb. Miss.

XXIII. aucupiis, choreis, tabernis, lusibusque abstineant; atque ea morum integritate polleant,
Cabassut. *in Hist. Concil. pag.* 627., *cap.* 5., & *pag.* 634., *n.* 9.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 1., *n.* 10. & 11.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 7., *sect.* 5., *n.* 4.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 4., *n.* 22.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 12., *vers.* Præcipuè.
Pinson. *de Benef. cap.* 3., §. 7., *n.* 7.

XXIV. ut meritò Ecclesiæ Senatus dici possit.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 7. *de Hierarch. Eccl. c.* 6., *p.* 347.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 13., *cap.* 12., *vers.* Hanc indubiè *to.* 1.

XXV. Cœtera, quæ ad debitum in divinis officiis regimen spectant; deque congrua in his canendi, seu modulandi ratione, de certa lege in choro conveniendi, permanendi, simulque de omnibus Ecclesiæ Ministris, quæ necessaria erunt, & si

qua hujusmodi; Synodus Provincialis, pro cujusque Provinciæ utilitate, & moribus, certam cuique formulam præscribet. Interea verò Episcopus non minus, quàm cum duobus Canonicis, quorum unus ab Episcopo, alter à Capitulo eligatur, in iis, quæ expedire videbuntur, poterit providere.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Canonicorum distributiones *n.* 24

S. C. C. *in Romana* 24. *Augusti*, & 14. *Septembris* 1748.

Quomodo tenuioribus Cathedralibus Ecclesiis, & Parochiis consulendum. Parochiæ certis finib. distinguendæ.

CAPUT XIII.

Supra sess. 7. de ref. c. 6 & 7. Sess. 14. de refor. cap. 9. & infra cap. 15.

I. QUoniam pleræque Cathedrales Ecclesiæ tam tenuis redditus sunt, & angustæ, ut Episcopali dignitati nullo modo respondeant, neque Ecclesiarum necessitati sufficiant; examinet Concilium Provinciale, vocatis iis, quorum interest, & diligenter expendat, quas propter angustias, tenuitatemque vicinis unire, vel novis proventibus augere expediat; confectaque de præmissis instrumenta ad summum Romanum Pontificem mittat; quibus instructus summus Pontifex, ex prudentia sua, prout expedire judicaverit, aut tenues invicem uniat, aut aliqua accessione ex fructibus augeat.

c. Unio 10 qu. 3. c. Et temporis. cum seq. 16. qu. 1.

Fagnan. *in cap.* Sicut Unire *de excessib. Prælator. n. 6.*
Fuscus *de Visitat. lib. 2., cap. 26. n.* 14.
Gibert. *in Jur. Canon. to. 3., tit.* 11., *sect. 3., n.* 4.
Moneta *de commut. ultim. volunt. cap.* 12., *n.* 49.
Petra *ad Constit. Apost. to. 4., pag.* 48., *n.* 23.
Ventrigl. *de Jurisdict. Archiep. cap.* 47., *n.* 1.
Ugolin. *de Offic. & Potest. Episc. par. 2., cap.* 52., §. 1. *n.* 5.

II. Interim verò, donec prædicta effectum sortiantur, hujusmodi Episcopis, qui fructuum subventione, pro diœcesis suæ tenuitate, indigent, poterit de beneficiis aliquibus, dummtamen curata non sint, nec dignitates, seu Canonicatus, & præbendæ, nec monasteria, in quibus viget Regularis observantia, vel quæ Capitulis Generalibus, & certis Visitatoribus subduntur, à summo Romano Pontifice provideri.

Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par. 2., cap. 1., verb.* Alienatio bonorum *vers.* Quintus.
Gobbius *Consult. decisiv.* 78., *n.* 6.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Episcopi spoliati.
Pinsson. *de Benef. cap. 3., §. 3., n.* 2.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par. 2. tit. 29., cap. 2., sub n. 11., vers.* Post hæc.
Pilaja *Decis. Pontif. lib. 3., decis. 1. n.* 22.

III. In Parochialibus etiam Ecclesiis, quarum fructus æquè adeò

adeò exigui sunt, ut debitis nequeant oneribus satisfacere: curabit Episcopus, si per beneficiorum unionem, non tamen Regularium, id fieri non possit, ut primitiarum, vel decimarum assignatione, aut per parochianorum symbola, ac collectas, aut qua commodiori ei videbitur ratione, tantum redigatur, quod pro Rectoris, ac Parochiæ necessitate decenter sufficiat.

Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Parochia *n.* 2.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 12., *sect.* 5., *n.* 3.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 16., *n.* 20.
Paravicin. *in Polyant. Sacr. Can. verb.* Parochialis Ecclesia *n.* 7. *pag.* 297.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 30., *cap.* 2., *n.* 32.

IV. In unionibus verò quibuslibet, seu ex supradictis, seu aliis causis faciendis, Ecclesiæ Parochiales Monasteriis quibuscumque, aut Abbatijs, seu dignitatibus, sive præbendis Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, sive aliis beneficiis simplicibus, aut hospitalibus, militiisve non uniantur:

Azor. *in Instit. Moral. par.* 2., *lib.* 6., *cap.* 28. *qu.* 27. *sub lit.* B.
Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *allegat.* 66. *n.* 30.
Hojeda *de incompatibil. Benef. par.* 12., *cap.* 2., *n.* 88.
Milaz. *Assert. Jur.* 21., *n.* 7. *par.* 2.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 5., *n.* 26.
Reiffenstuel *eod. tract. tom.* 3., *lib.* 3. *tit.* 12. §. 3. *de Union. n.* 61.
Rota *in recent. decis.* 817. *n.* 1., *part.* 16., *to.* 2.
Cor. Crispo *decis.* 59., *n.* 1.
Cor. Lancetta *decis.* 813. *n.* 6., *to.* 3.

V. & quæ unitæ sunt, revideantur ab Ordinariis, juxta aliàs decretum in eadem Synodo sub fel. rec. Paullo III.; quod etiam in unitis ab eo tempore citrà æquè observetur: Supra sess. 7. de ref. c. 6.

Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 29. *n.* 3.
Rota *decis.* 7. *n.* 24. *to.* 3., *tit. de Union. Benef. cor. Cardinali Falconerio.*
Vid. Sess. VII., cap. VI. *de Reformat.*

VI. non obstantibus in iis quibuscumque verborum formis, quæ hic pro sufficienter expressis habeantur.

Rota *decis.* 534. *n.* 3., *to.* 5., *cor. Ansaldo.*

VII. Ad hæc in posterum omnes hæ Cathedrales Ecclesiæ, quarum redditus summam ducatorum mille, & Parochiales, quæ summam ducatorum centum, secundum verum annuum valorem, non excedunt, nullis pensionibus, aut reservationibus fructuum graventur.

Antonel. *de Jur. & Oner. Cler. lib.* 2., *par.* 6., *cap.* 11., *n.* 15. & 16.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 5., §. 6. *n.* 69.
Fagnan. *in Cap.* Presbyteri *de Pœnis n.* 22.

Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 11. *n.* 26.

Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 5., *sub n.* 25. *vers.* In Parochialibus.

Piton. *de Controv. Patron. to.* 1., *alleg.* 44., *n.* 90.

Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 3., *lib.* 2., *c.* 24., *n.* 11.

Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 11., §. 1., *n.* 1.

Panimol. *decis.* 15. *adnot.* 2. *n.* 1.

Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 10., *n.* 122.

Rota *decis.* 43., *n.* 15. *post Lotter. de Re Benefic.*

Post Monacel. *Formul. Legal. to.* 2., *decis.* 30., *n.* 1.

In rec. decis. 342. *n.* 3., *par.* 14., & *decis.* 120. *n.* 15. *par.* 16.

Nazarena *Congruæ* 30. *Junii* 1732. §. 3. & 19. *Februarii* 1734. *cor. Cardin. Calcagnino.*

Urbevetana *Restaurationis Ecclesiæ* 2. *Martii* 1752. §. 13., & §. 15. *cor. Vicecomite.*

VIII. In iis quoque Civitatibus, ac locis, ubi Parochiales Ecclesiæ certos non habent fines, nec earum Rectores proprium populum, quem regant, sed promiscuè petentibus Sacramenta administrant; mandat Sancta Synodus Episcopis, pro tutiori animarum eis commissarum salute, ut, distincto populo in certas, propriasque Parochias, unicuique suum perpetuum, peculiaremque Parochum assignent, qui eas cognoscere valeat; & à quo solo licitè Sacramenta suscipiant; aut alio utiliori modo, prout loci qualitas exegerit, provideant.

c. 1. 13. qu. 1. c. Plures. 16 q. 1. c. 1 de Paroch & supra sess. 14. de ref. cap. 9.

Clericat. *de Benef. discord.* 39., *n.* 2.

Fattinel. *respons.* 73., *n.* 2. *post tract. de translat. pension.*

Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 2., *n.* 29.

Murga *de Benef. Eccl. qu.* 2., *n.* 347. & *qu.* 5. *n.* 5.

Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *cons.* 143., *n.* 2.

Ruger. *de Testam. Canon. lib.* 1., *disp.* 2., *cap.* 3., *n.* 1.

Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. to.* 3., *par.* 3., *tit.* 19., §. 1., *n.* 2.

Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. cap.* 54., §. 2., *n.* 1.

Panimol. *decis.* 5., *adnot.* 1., *n.* 36.

Rota *to.* 2. *decis.* 239., *n.* 11., & *decis.* 241., *n.* 1. *cor.* SS. D. N. CLEMENTE XIII.

Sabinen. *Jurium Parochialium* 8. *Maii* 1733. §. Comprobant *coram Cardinal. Calcagnino.*

IX. Idemque in iis Civitatibus, ac locis, ubi nullæ sunt parochiales, quam primum fieri curent: non obstantibus quibuscumque privilegiis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Parochia *n.* 2.

Pignatel. *in Consult. Can. to.* 4., *cons.* 3., *n.* 6.

CA-

CAPUT XIV.

In provisione beneficior. aut admissione ad possessionem, fructuum deductiones, quæ in usus pios non convertuntur, prohibentur.

I. IN pluribus Ecclesiis, tam Cathedralibus, quam Collegiatis, & Parochialibus, ex earum constitutionibus, aut ex prava consuetudine observari intelligitur, ut in electione, præsentatione, nominatione, institutione, confirmatione, collatione, vel alia provisione, sive admissione ad possessionem alicujus Cathedralis Ecclesiæ, vel beneficii, Canonicatuum, aut præbendarum, vel partem proventuum, seu ad distributiones quotidianas certæ conditiones, seu deductiones ex fructibus, solutiones, promissiones, compensationesve illicitæ, aut etiam, quæ in aliquibus Ecclesiis dicuntur Turnorum lucra, interponantur:
Barbos. *de Canon. & Dignit. cap.* 15., *n.* 24.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 12., *n.* 2.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 32., *n.* 8.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 3., *cons.* 30., *n.* 3.
Spada *consil.* 154., *n.* 5.
Rota *decis.* 263. *n.* 4., & *decis.* 277. *n.* 5. *coram Ratta.*
Paderbonen. *Canonissatus* 25. *Jan.* 1716. §. Strictiùs *cor. Cerro.*

Confirmatur in Bulla S. Pii V. Durum 1570. novis pœn. adjectis

II. hæc quùm Sancta Synodus detestetur, mandat Episcopis, ut quæcumque hujusmodi in usus pios non convertuntur,
Barbos. *ad Concil. Trid. sess.* 24., *cap.* 14., *n.* 6.
Pasqualig. *Qu. Moral. Jurid.* 139., *n.* 3.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept.* 57., *n.* 69.
Tondut. *Qu. & Resol. Benef. to.* 1., *cap.* 47., *n.* 7.
Panimol. *decis.* 31., *adnot.* 1., *n.* 25., *to.* 1.
Rota *to.* 4., *decis.* 416., *n.* 14. *coram Ansaldo.*

III. atque ingressus eos, qui simoniacæ labis, aut sordidæ avaritiæ suspicionem habent, fieri non permittant;
Barbos. *de Canon. & Dignit. cap.* 15., *n.* 31.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1. *cons.* 158. *n.* 9., & *to.* 3. *cons.* 30. *n.* 3.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Canonicis pag.* 183.

IV. ipsique diligenter de eorum constitutionibus, sive consuetudinibus super prædictis cognoscant, & illis tantùm, quas ut laudabiles probaverint, exceptis; reliquas, ut pravas, ac scandalosas, reijciant, & aboleant.
Fagnan. *de Jur. Patr. to.* 3., *cap.* 5., *pag.* 140.
Guttierez *Qu. Canon. lib.* 1., *cap.* 29., *n.* 27.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 13., *cap.* 11., *n.* 8.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 3., *n.* 186.

1. q. 1. ferè per totam Conc. Tolet. VIII. can. 3. c. Quùm super de cons. ter tit. Extrav. de simon., & c. Sicuti de simon.

V. Eos verò, qui adversus hæc, in præsenti decreto comprehensa, quavis ratione commiserint, pœnis contra simoniacos editis sacris Canonibus, & variis summorum Pontificum constitutionibus, quas omnes innovat, teneri decernit:

Vanespen

Vanespen *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 7., *cap.* 5. *sub n.* 13., *vers.* Idem supponit:

VI. non obstantibus quibuscumque statutis, constitutionibus, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam Apostolica auctoritate confirmatis:

Vide etiam Bullam Innoc. XII. an. 1695 Eccle. sia Catholica.

Petra *ad Constit. Apost. to.* 4., *pag.* 49., *n.* 27.
Rota *to.* 2., *decis.* 127., *n.* 26. *cor. Emin. Crescentio.*

VII. de quarum subreptione, obreptione, & intentionis defectu, Episcopus, tamquam Apostolicæ Sedis delegatus, cognoscere possit.

Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 6., *verb.* Simonia, *vers.* Sed Trident.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 79.

Norma augendi tenues prabend. Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatar. insignium.

CAPUT XV.

I. IN Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis insignibus, ubi frequentes, adeòque tenues sunt præbendæ simul cum distributionibus quotidianis, ut sustinendo decenti Canonicorum gradui, pro loci, & personarum qualitate, non sufficiant; liceat Episcopis cum consensu Capituli, vel aliquot simplicia beneficia, non tamen regularia, iis unire:

Supra c. 13.

Supra sess. 5 *de reformat. cap.* 1.

Amostaz. *de Caus. Piis lib.* 5., *cap.* 2. *sub n.* 39.
Azor. *in Instit. Mor. par.* 2., *lib.* 6., *cap.* 2. *sub n.* 39.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 12., *n.* 6.
Leuren. *For. Benef. to.* 3., *sect.* 2., *cap.* 1., *qu.* 891., *n.* 2.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 29., *n.* 45.
Carol. Ant. de Luc. *in Obse v. ad adnot.* 8. *Ventrigl.* §. 1., *n.* 12.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 4., *n.* 105.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 25.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 30., *n.* 4.
Pirrhing *de Benef. cap.* 3., §. 2., *n.* 6.
Rota *decis.* 23., *n.* 4. *post Contin. um Discept. For.*
In rec. decis. 565., *n.* 1., *par.* 2., *& decis.* 307., *n.* 7., *par.* 14.
Cor. Bichio *to.* 1., *decis.* 280., *n.* 9.
Cor. Crispo *to.* 2., *decis.* 415., *n.* 4., *& dec.* 451. *n.* 5. *to.* 3.
Cracovien. *Canonicatus* 15. *Jan.* 1725. §. 11. *cor. Card. Calcagnino.*
S. C. C. *in Aversana Nullitatis Unionis* 21. *Jul. &* 22. *Aug.* 1755.

II. vel, si hac ratione provideri non possit, aliquibus ex iis suppressis, cum patronorum consensu, si de jure patronatus laicorum sint, quarum fructus, & proventus reliquarum præbendarum distributionibus quotidianis applicentur, eas ad pauciorem numerum reducere; ita tamen, ut tot supersint, quæ divino cultui celebrando, ac dignitati Ecclesiæ commodè valeant respondere:

c. in Ecclesia de instit.

Barbos.

Barbos. *de Offic. & Potest. Episcop. par.* 3., *allegat.* 67. *n.* 1.
Moneta *de distribut. quotid. par.* 1., *qu.* 5. *n.* 27.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 80., *n.* 1., & *cons.* 108. *n.* 1.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. discipl. par.* 2., *lib.* 3., *cap.* 10. *sub n.* 15. *vers.* Quùm Concilium.

III. non obstantibus quibuscumque constitutionibus, & privilegiis, aut quacumque reservatione generali, vel speciali, aut affectione:

IV. neque prædictæ uniones, aut suppressiones tolli, seu impediri possint ex quibuscumque provisionibus, etiam vigore resignationis, aut quibusvis aliis derogationibus, vel suspensionibus.
Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 2., *cap.* 8., *sub n.* 76.

De Oeconomo, & Vicario constituendo. Episcopus deinde ab omnibus Officialib. rationem gesti muneris exigat.

Conc. Calced. actione 16 cap. 25. in 6o Conc. Vormatien. cap. 76.

CAPUT XVI.

I. CApitulum, Sede vacante, ubi fructuum percipiendorum ei munus incumbit, Œconomum unum, vel plures fideles, ac diligentes decernat, qui rerum ecclesiasticarum, & proventuum curam gerant; quorum rationem ei, ad quem pertinebit, sint redditurі.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 28. *n.* 3.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Capitulum Sede vacante, *n.* 2.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Capitulum Cathedralis Ecclesiæ.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 2. *n.* 40.
Schimier *in Jur. Can. Univ. to.* 2., *lib.* 3. *tract.* 1. *par.* 1. *cap.* 4., *sect.* 2., §. 2., *n.* 51. & *n.* 56.

II. Item Officialem, seu Vicarium infra octo dies post mortem Episcopi constituere, vel existentem confirmare omninò teneatur;
Capon. *in Discept. Forens. to.* 2., *discept.* 92. *n.* 3.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 28. *n.* 6.
Masser. *de Legat. & Nunc. lib.* 1., *cap.* 43. §. 1. *n.* 49.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 1., *tit.* 12. *n.* 2.
Pavin. *de Potest. Capitul. Sede vacante par.* 1., *qu.* 2.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 2., *pag.* 95. *n.* 123.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *cons.* 53., *n.* 1.
Piton. *in Discep. Eccl. to.* 4., *discep.* 156., *n.* 7.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 2., *cap.* 21. *n.* 3.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 73. *n.* 1.
Rota *decis.* 220. *n.* 1., & 3. *cor. Otthobono.*
Cor. Ratto *decis.* 267. *n.* 2., & 3.
S.C.C. *in Nullius Terræ Pontiani Electionis Vicarii Capitularis* 16. *Decembris* 1741.

III. qui saltem in Jure Canonico sit Doctor, vel Licentiatus,
Barbos. *de Canon. cap.* 42., *n.* 49.
Cabassut. *in Theor. & Prax. Jur. Can. lib.* 2., *cap.* 24., *n.* 38
Leuren. *de Vicar. Epis. to.* 4., *qu.* 49., *n.* 1.
De Luca *in aduot. ad Conc. Trid. dis.* 31., *n.* 10.
Monacel. *in Form. Legal. For. Eccl. to.* 1., *form.* 2., *n.* 12.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 5. *sub n.* 20., *vers.* Vicarius.
Wiestner *in Instit. Can. lib.* 1., *tit.* 14., *art.* 3., *n.* 34.
S. C. C. *in Leopolien. Vicarii Capitularis* 14. *Januarii* 1736.

IV. vel aliàs, quantùm fieri poterit, idoneus:
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 28. *n.* 10.
Zecchius *de Repub. Eccl. in tit. de Vicar. Epis. c.* 33., *n.* 2., *pag.* 161

V. si secus factum fuerit, ad Metropolitanum deputatio hujusmodi devolvatur.

Non liceat in 3. 12 q 2 & c. fin. suppl. negl. Prael. in 6.

Argyr *in Discept. Eccl. to.* 2., *discept.* 8., *n.* 2.
Card. de Luc. *de Praeeminent. disc.* 7., *n.* 25.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 2., *c.* 8., *n.* 1
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 9., *n.* 7.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 49., *n.* 22.

VI. Et, si Ecclesia ipsa Metropolitana fuerit, aut exempta, Capitulumque, ut praefertur, negligens fuerit; tunc antiquior Episcopus ex Suffraganeis in Metropolitana, & propinquior Episcopus in exempta Œconomum, & Vicarium idoneos possit constituere.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 2., *cap.* 9., *n.* 1.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 10., *n.* 7.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 1., *pag.* 277., *n.* 36.
Scarfanton. ad Ceccoper. *in Lucubr. lib.* 4., *tit.* 7., *n.* 12., *to.* 2.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 77., *n.* 1.

VII. Episcopus verò ad eamdem Ecclesiam vacantem promotus ex iis, quae ad eum spectant, ab eisdem Œconomo, Vicario, & aliis quibuscumque Officialibus, & administratoribus, qui, Sede vacante, fuerunt à Capitulo, vel ab aliis in ejus locum constituti, etiamsi fuerint ex eodem Capitulo, rationem exigat officiorum, jurisdictionis, administrationis, aut cujuscumque eorum muneris; possitque eos punire, qui in eorum officio, seù administratione deliquerint;
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 4., *cap. ult.*, *n.* 81.
Argyr *in Discept. Eccl. to.* 2., *lib.* 5., *discept.* 10., *n.* 2.
Barbos. *de Off. & Potest. Epis. par.* 3., *alleg.* 132., *n.* 23.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 11., *cap.* 23. *sub n.* 157.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 28., *n.* 3.
Zecchius *de Repub. Eccl. in tit. de revoc. Vicar. c.* 23., *n.* 4., *p.* 179.

VIII. etiamsi praedicti Officiales, redditis rationibus, à Capitulo, vel à deputatis ab eodem, absolutionem, aut liberationem obtinuerint. Barbos.

Barbos. *de Can. cap.* 42. *sub n.* 136., *vers.* Denique.
Vener *in Exam. Episc. cap.* 1., *n.* 39.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 44., *n.* 19.

IX. Eidem quoque Episcopo teneatur Capitulum de scripturis, ad Ecclesiam pertinentibus, si quæ ad Capitulum pervenerunt, rationem reddere.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Capitulum Sede vacante, *n.* 25.
Ugolin. *de Off. & Pot. Episc. par.* 1., *c.* 2., §. 2. *sub n.* 2. *vers.* Secundò

CAPUT XVII.

Plura beneficia uni conferre, eaque retinere, quatenam liceat.

I. QUùm Ecclesiasticus Ordo pervertatur, quando unus plurium officia occupat Clericorum;
Antoin. *in Th. Mor. de Benef. Eccl.* §. 5., *pag.* 216.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 2., *resp.* 29., *n.* 13.
Pax Jordan. *in Lucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 28., *n.* 1.
Salern. *consil.* 17., *n.* 10., *lib.* 1.

II. sanctè sacris Canonibus cautum fuit, neminem oportere in duabus Ecclesiis conscribi.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 4., *resp.* 99., *n.* 30.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 48., *n.* 57.

Conc. I. Nic. c. 15 & 16 Antioch. c. 3. Arelat. 1 c. 2. & 22. & Milev. c 15. c. Quia in tantum. cap Ad hæc. c. Quàm non ignores. c. Referente & c. De multa. de præb c Un. § Sed & hoc 10. q. 3. & 21. qu. 1. per tot cap. Quia nonnulli. de cler non resid. cum alleg. supr. sess. 7. de ref. cap. 2.

III. Verùm quoniam multi, improbæ cupiditatis affectu *, se ipsos, non Deum, decipientes, ea, quæ benè constituta sunt, variis artibus eludere, & plura simul beneficia obtinere non erubescunt:
* Clericat. *de Benef. discord.* 66., *n.* 19.
Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *par.* 2., *sect.* 1., *pag.* 318.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 5., §. 8., *n.* 201.

IV. Sancta Synodus, debitam regendis Ecclesiis disciplinam restituere cupiens, præsenti decreto, quod in quibuscumque personis, quocumque titulo, etiamsi Cardinalatus honore fulgeant, mandat observari;
Grananieto *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 5., *n.* 13.
Guttierez *consil.* 1., *n.* 42., & *consil.* 2., *n.* 12.
Pax Jordan. *in Lucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 28., *n.* 47.
Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. c.* 14., §. 2. *sub n.* 1., *vers.* Hæc autem

V. statuit, ut in posterùm unum tantùm beneficium Ecclesiasticum singulis conferatur;
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 3., *cap.* 2., *n.* 2.
Clericat. *de Benef. discord.* 33., *n.* 7.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Beneficia plura incompatibilia, *cap.* 7., *vers.* Alia.
Lambertin. *in Instit. Eccl. pag.* 450., *instit.* 91.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 4., *resp.* 57., *n.* 3.
Piton. *de Controv. Patron. to.* 1., *alleg.* 35., *n.* 7.

 Ventrigl.

Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 17., §. 2., *n.* 1.
Panimol. *decis.* 31., *n.* 9.
Rota *in Imolen. Canonicatus Theologalis* 2. *April.* 1753., §. 7 *cor. Rever. Molino*.
Pennen. *Beneficii* 25. *Jun.* 1753. §. 14. *cor. Emin. Elephantutio*.

VI. quod quidem si ad vitam ejus, cui confertur, honestè sustentandam non sufficiat, liceat nihilominus aliud simplex sufficiens,
Antonel. *de Jur. & Oner. Cler. par.* 3., *cap.* 27., *n.* 3.
Barbos. *de Off. & Potest. Epis. par.* 3., *alleg.* 61., *n.* 1.
Campanil. *in Diverf. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 7., *n.* 18.
Capon. *in Discept. For. to.* 2. *discept.* 108., *n.* 15.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 5. *sub n.* 68., *vers.* Porrò.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Beneficia plura.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 4., *discept.* 118., *n.* 13.
Rota *in Calauritana dimidii Beneficii de Victoria* 31. *Januarii* 1724., §. Parùm *cor. Cardinali Aldobrando*.
Romana *Beneficii* 16. *Jun.* 1741., §. Quamvis *cor. Card. Millino*.

VII. dummodo utrumque personalem residentiam non requirat, eidem conferri.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 3., *cap.* 2., §. 4., *n.* 13.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Beneficiorum pluralitas, *n.* 1.
Gonzalez *ad Regul.* VIII. *Cancell. gloss.* 15., *n.* 36.
Rigant. *in Comment. ad Reg.* 1. *Cancell.* §. 8., *n.* 134., *to.* 1.
Vivian. *de Jur. Patr. lib.* 6., *cap.* 10., *n.* 1.

VIII. Hæcque non modò ad Cathedrales Ecclesias, sed etiam ad alia omnia beneficia, tam sæcularia, quàm regularia quæcumque,
Guttierez *consil.* 1., *n.* 42., & *consil.* 10., *n.* 3.
Valenzuel *consil.* 135., *n.* 100., *to* 2.

IX. etiam commendata, pertineant, cujuscumque tituli, ac qualitatis existant.
Corrad. *in Prax. Dispensat. lib.* 6., *cap.* 4., *n.* 3.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 6., *tract.* 10. *sub n.* 4., *vers.* Exhibita.

X. Illi verò, qui in præsenti plures Parochiales Ecclesias, aut unam Cathedralem, & aliam Parochialem obtinent, cogantur omninò, quibuscumque dispensationibus, ac unionibus ad vitam non obstantibus, una tantùm Parochiali, vel sola Cathedrali retenta, alias Parochiales, infra spatium sex mensium, dimittere:

Supra sess. 7. de refor c. 4. c. de multa. de Præb.

Droit *de Re Sacram. lib.* 8., *par.* 2., *sect.* 1., *pag.* 316.
Grananieto *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 5., *n.* 19.
Spada *consil.* 64., *n.* 14., *to.* 2.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. lib.* 3., *cap.* 23., *n.* 1.

XI. alioquin tam Parochiales, quàm beneficia omnia, quæ obtinent, ipso jure vacare censeantur; ac, tamquam vacantia, liberè aliis idoneis conferantur; Lauræa

c. Execrabilis. §. Quia verò in Extr. comm. de præb.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Ecclesiæ plures, & *verb.* Beneficia plura.

Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 5. *sub n.* 25., *verb.* Beneficia itèm conferenda.

Pignatel. *in Consult. Can. to.* 5., *consult.* 75., *n.* 3., & *to.* 10, *consult.* 156., *n.* 1.

Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 1., *adnot.* 17., §. 2., *n.* 3.

Pilaja *Decis. Pontif. to.* 2., *lib.* 3., *decis.* 1., *n.* 132.

Rota *to.* 1., *decis.* 5., *n.* 3. *coram Molines.*

Cor. Emin. Crescentio *to.* 3., *decis.* 350., *n.* 18.

Frisingen. *Canonicatus* 9. *Jan.* 1705., §. Narrata *cor. Caffarello.*

XII. nec ipsi antea illa obtinentes, tuta conscientia, fructus, post dictum tempus, retineant.

Valenzuel *consil.* 235., *n.* 98., *to.* 2.

XIII. Optat autem Sancta Synodus, ut resignantium necessitatibus commoda aliqua ratione, prout summo Pontifici videbitur, provideatur.

Pignatel. *in Consult. Can. to.* 10., *cons.* 222., *n.* 6.

CAPUT XVIII.

Ecclesia Parochiali vacante, deputandus ab Episcopo Vicarius, donec illi provideatur de Rectore. Nominati ad Paroch. Ecclesias, qua forma, & à quibus examin. debeant.

Vide Bullam S. Pii V. *In conferendis*, 1566.

I. Expedit maximè animarum saluti *, à dignis, atque idoneis Parochis gubernari: id ut diligentiùs, ac rectiùs perficiatur, statuit Sancta Synodus, ut, quùm Parochialis Ecclesiæ vacatio, etiamsi cura Ecclesiæ vel Episcopo incumbere dicatur, & per unum, vel plures administretur, etiam in Ecclesiis Patrimonialibus, seu receptivis nuncupatis, in quibus consuevit Episcopus uni, vel pluribus curam animarum dare,

* Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 1., *n.* 8.

Piton. *de Controv. Patron. alleg.* 5., *n.* 1., *to.* 1.

Tondut. *Qu. & Resol. Benef. par.* 2., *cap.* 2., §. 5., *n.* 2.

Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 22., *cap.* 2. *sub n.* 2., *vers.* Verba.

II. quos omnes ad infrascriptum examen teneri mandat, per obitum, vel resignationem, etiam in Curia, seù aliter quomodocumque contigerit, Supra sess. 7. de ref. cap. 23.

Cabassut. *in Theor. & Prax. Jur. Can. lib.* 1., *cap.* 18., *n.* 5.

Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 1., *n.* 27.

Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *consult.* 1., *n.* 28.

Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 11., *cap.* 8., *n.* 1.

Vivian. *de Jur. Patr. lib.* 1., *cap.* 1. *sub n.* 147.

Rota *decis.* 48., *n.* 1., *par.* 1. *diversor.*

Dertusen. *Beneficii* 16. *Februarii* 1705. §. Non secundo *coram Caffarello.*

etiamsi

III. etiamsi ipsa Parochialis Ecclesia reservata, vel affecta fuerit generaliter, vel specialiter, etiam vigore indulti, seù privilegii in favorem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, seù Abbatum, vel Capitulorum:

Cocchier. *ad Regul.* VIII. *Cancell. gloss.* 2., *n.* 10.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 5., *n.* 67.
Fagnan. *in Cap.* Sicut unire *de Excessib. Prælator. n.* 63.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopus quoad collationem Beneficiorum.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 1., *n.* 31.
Rigant. *in Comment. ad Reg.* 1. *Cancell.* §. 10., *n.* 23.
Pilaja *Decis. Pontif. to.* 2., *lib.* 3., *decis.* 1., *n.* 143.

IV. debeat Episcopus statim, habita notitia vacationis Ecclesiæ, si opus fuerit, idoneum in ea Vicarium, cum congrua, ejus arbitrio, fructuum portionis assignatione, constituere; qui onera ipsius Ecclesiæ sustineat, donec ei de Rectore provideatur.

Vid. Const. Bened. XIV. quæ in.ip. *Quàmsemper* 103. §. 9. to 1. pag. 223.

Alzedo *de Præcellent. Epis. Dignit. par.* 2., *cap.* 9., *n.* 17.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Beneficiorum Parochialium provisio, *n.* 5.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 31., *n.* 12.
Oliva *de For. Eccl. par.* 3., *qu.* 16., *n.* 9
Pitsec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 5. *sub n.* 17., *vers.* Unde primò:
Romaguer *ad Constit. Syn. Gerund. lib.* 5., *tit.* 13., *cap.* 3., *n.* 4.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 2., *adnot.* 5., §. 1., *n.* 3.
Panimol. *decis.* 15., *adnot.* 2., *n.* 39.
Bononien. *Parochial.* 6. *Martii* 1715. §. Apostolicæ *cor. Card. Sestto.*

V. Porrò Episcopus, & qui jus patronatus habet, intra decem dies, vel aliud tempus ab Episcopo præscribendum, idoneos aliquot Clericos ad regendam Ecclesiam coram deputandis examinatoribus nominet.

Corrad. *in Prax. Eccl. lib.* 3., *cap.* 9., *n.* 47.
Fagnan. *in Cap.* Quùm propter *de Jurepatr. n.* 7. *in fin.*
Pichler. *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 5., §. 5., *n.* 40.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *cons.* 3., *n.* 4.
Rigant. *in Comment. ad Reg.* 1. *Cancell. to.* 1., §. 10., *n.* 13.
Tondut *Qu. & Resol. Benef. par.* 3., *cap.* 187., *n.* 2.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 22., *cap.* 1., *n.* 4.
Rota *to.* 6. *in nuperrim. decis.* 51., *n.* 1.
Cor. Ratto *decis.* 201., *n.* 1.
Lucen. *Parochialium* 27. *Novemb.* 1752. §. 1. *cor. Emin. Caprara.*

VI. Liberum sit tamen etiam aliis, qui aliquos ad id aptos noverint, eorum nomina deferre, ut possit postea de cujuslibet ætate, moribus, & sufficientia fieri diligens inquisitio.

Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 31., *n.* 17.

Zoesius *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 12., *n.* 1.

VII. Et si Episcopo, aut Synodo Provinciali, pro regionis more, videbitur magis expedire, per edictum etiam publicum vocentur, qui volent examinari.
Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 60., *n.* 43.
Clericat. *de Benef. discord.* 65., *n.* 4.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Beneficiorum Parochialium provisio, *n.* 4.
Massobr. *in Prax. haben. concurs. ad Paroch., requisit.* 2., *dub.* 3. *n.* 1.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 2., *tit.* 15., *n.* 5.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 10., *tit.* 8., *n.* 32.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 2., *adnot.* 5., §. 1., *n.* 12.
Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. cap.* 50., §. 4., *n.* 3.
Rota *in rec. decis.* 65., *n.* 7., *par.* 11., *& dec.* 147., *n.* 14., *par.* 14.
Cæsaraugustana *Canonicatus Pœnitentiarii* 14. *Martii* 1746. §. 3. *cor. Vicecomite*; *&* 8. *Maii* 1747., §. 2. *cor. Canilliac*.

VIII. Transacto constituto tempore, omnes, qui descripti fuerint, examinentur ab Episcopo, sive, eo impedito, ab ejus Vicario Generali, Infr. sess. ult. de ref. c. 9.
Vanespen *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 22., *n.* 1.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Vicar. Episc. cap.* 23., *pag.* 167.
Rota *decis.* 383., *n.* 12. *cor. Emin. Caprara.*
Aurien. *Parochialis de Villarino super concursu* 28. *Jun.* 1726. §. Solidiùs *cor. Emin. Calcagnino.*

IX. atque ab aliis Examinatoribus non paucioribus, quàm tribus:
Cabassut. *in Theor. & Prax. Jur. Can. lib.* 1., *cap.* 13., *n.* 20.
Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 3., *cap.* 8. *sub n.* 5., *vers.* Sicùt.
Engel *in Jur. Can. lib.* 2., *qu.* 31., *n.* 65.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par* 2., *cap.* 3., *n.* 27.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 31., *n.* 65.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 2., *resp.* 2. *sub n.* 2.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 11., *cap.* 8., *n.* 8.
Rota *in rec. dec.* 505. *sub n.* 3., *par.* 2.; *& dec.* 437., *n.* 18. *p.* 4. *to.* 2.

X. quorum votis, si pares, aut singulares fuerint, accedere possit Episcopus, vel Vicarius, quibus magis videbitur.
Clericat. *de Benef. discord.* 70., *n.* 5.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 5.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 4., *consult.* 125., *n.* 1.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 22., *cap.* 4., *n.* 2.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 2., *adnot.* 5., §. 1., *n.* 49., *&* 50.
Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. par.* 2., *cap.* 50., §. 12., *n.* 3.

XI. Examinatores autem singulis annis in Diœcesana Synodo ab Episcopo, vel ejus Vicario, ad minus sex proponantur, qui Synodo satisfaciant, & ab ea probentur;
Antonell. *de Regim. Eccl. lib.* 3., *cap.* 5., *n.* 1.

Vanespen.

Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 22., *cap.* 3., *n.* 4.
Rota *in Imolen. Canonicatus Theologalis* 2. *Aprilis* 1753., §. 15. *cor. Rever. Molino*.

XII. advenienteque vacatione cujuslibet Ecclesiæ, tres ex illis eligat Episcopus, qui cum eo examen perficiant; indequè succedente alia vacatione, aut eosdem, aut alios tres, quos maluerit, ex prædictis illis sex eligat.

Argyr *in Discept. Eccl. to.* 2., *lib.* 7., *discept.* 27., *n.* 12.
Pilaja *Decis. Pontif. to.* 2., *lib.* 3., *decis.* 1., *n.* 149.
Rota *to.* 2., *decis.* 560., *n.* 4. *cor. Emin. Caprara*.

XIII. Sint verò hi Examinatores Magistri, seù Doctores, aut Licentiati in Theologia, aut Jure Canonico, vel alii Clerici, seù Regulares, etiam ex Ordine Mendicantium, aut etiam sæculares, qui ad id videbuntur magis idonei;

Fagnan. *in Cap.* Inter cœteros *de rescript. n.* 3:
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Examinatores, *n.* 4. *cum seqq.*
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 4., *cap.* 7., *n.* 4.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Examinatores.
Massobr. *in Prax. de habend. concur., requisit.* 11., *n.* 2. *in fin.*
Novar. *in Lucern. Regular. verb.* Examinatores, *n.* 1., *pag.* 102.
Zerb. *in Gemm. Episcopal. tit.* 5., *resol.* 15., *n.* 1., *pag.* 46.
Rota *in Imolen. Canonicatus Theologalis* 2. *Aprilis* 1753. §. 8., & §. 12. *coram Rever. Molino*.

XIV. jurentque omnes ad Sancta Dei Evangelia, se, quacumque humana affectione postposita, fideliter munus exequuturos:

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 3., *cap.* 5., *n.* 3.
Argyr *in Discept. Eccl. to* 2., *lib.* 7., *discept.* 27., *n.* 22.
Clericat. *de Benef. discord.* 69., *n.* 1.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 5., *n.* 5.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 2., *resp.* 2., *n.* 13.
Vanespen *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 22., *cap.* 3., *n.* 13.
Rota *to.* 3., *decis.* 710., *n.* 2., *cor. Cerro*.
Cor. Remboldo *decis.* 617., *n.* 12.
S. C. C. *in Bisianen. Parochialis* 3. *Aprilis*, & 8. *Maii* 1756.

XV. caveantque, ne quidquam prorsus, occasione hujus examinis, nec ante, nec post accipiant: alioquin simoniæ vitium, tam ipsi, quam alii dantes incurrant; à qua absolvi nequeant, nisi dimissis beneficiis, quæ quomodocumque etiam antea obtinebant; & ad alia in posterùm inhabiles reddantur.

c. Quomodo, 24. dist.

Caballut. *in Theor.* & *Prax. Jur. Can. lib.* 1., *cap.* 18., *n.* 4.
Girald. *in Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 4., *verb.* Simonia in examine, *vers.* Trident.
Habert. *in Theol. Dogm.* & *Mor. to.* 4. *de Virtut. Religion. cap.* 8., *pag.* 639.

Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 31., *n.* 96.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 5., *pag.* 387., *n.* 33.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. to.* 4., *par.* 1., *tit.* 3., *n.* 68.
S. C. C. *in Jacen.* 14. *Januarii* 1758.

XVI. Et de his omnibus non solùm coram Deo, sed etiam in Synodo Provinciali, si opus erit, rationem reddere teneantur; à qua, si quid contra officium eos fecisse compertum fuerit, graviter, ejus arbitrio, puniri possint.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 2. *sub n.* 4., *vers.* Eliguntur.

XVII. Peracto deindè examine, renuntientur quotcumque ab his idonei judicati fuerint ætate, moribus, doctrina, prudentia, & aliis rebus ad vacantem Ecclesiam gubernandam opportunis:

c. Eam te de æt. & qual. Vid Const. Ben. XIV. quæ incip. *Quàm illud semper* 68. §. 10. to. 1. pag. 129.

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 3., *cap.* 5., *n.* 4.
Fagnan. *in Cap.* Eam te *de ætat. & qualit. n.* 15.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 3.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 31., *n.* 98.
Massobr. *in Prax. habend. concurs.*, *requis.* 4., *dub.* 1., *n.* 2.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 118., *n.* 1.; *& consul.* 183. *n.* 1.
Piton. *de Controv. Patron. to.* 2., *alleg.* 100. *in supplem. n.* 3.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 2., *adnot.* 5., §. 1., *n.* 46., *& seqq.*
Rota *in rec. decis.* 105., *n.* 13., *par.* 10.
Cor. Buratto *decis.* 90., *n.* 1.
Cor. Cavalerio *decis.* 299., *n.* 1. *cum seqq.*
Cassanen. *Parochialis* 28. *Martii* 1751, §. 13. *cor. Rev. Migazzi.*
S. C. C. *in Salernitana, seù Caputaquen. Parochial.* 9. *Febr. &* 8. *Martii* 1760.

XVIII. ex hisque Episcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum judicaverit;

Infra sess. 25. c. 9. de ref.

Bontempius *in Fasc. Flor. Mor. tract.* 5., *tit.* 3., *pag.* 250. *sub n.* 25., *vers.* Ad illud.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 5., *cap.* 3., *n.* 12.
Fragosius *de Regim. Reipubl. par.* 1., *lib.* 4., *disp.* 10. *sub n.* 181., *vers.* Multò clariùs.
Garz. *de Benef. par.* 9., *cap.* 2., *n.* 2.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 10., *verb.* Beneficium conferens, *vers.* Amplia.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 31.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 2., *tit.* 15., *n.* 5.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 127., *n.* 1.
Wiestner *in Jur. Eccl. lib.* 1., *tit.* 14., *art.* 4., *n.* 61.
Rota *to.* 1., *decis.* 24., *n.* 3. *cor. Lancetta.*
Cor. Emin. Crescentio *decis.* 350., *n.* 18., *to.* 3.
Firmana *Parochialis* 26. *Jun.* 1752., §. 3. *cor. Rever. Molino.*
S. C. C. *in Latinen. Concursus* 2. *Septembr.* 1758.

atque

XIX. atque illi, & non alteri, collatio Ecclesiæ ab eo fiat, ad quem spectabit eam conferre.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 2., *resp.* 2., *n.* 8.
Rota *in recent. decis.* 449., *n.* 10., *par.* 13.
Bituntina *Parochialis* 3. *Julii* 1752. §. 8. *coram Amadeo.*

XX. Si verò Jurispatronatus Ecclesiastici erit; ac institutio ad Episcopum, & non alium, pertineat: is, quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit, Episcopo præsentare teneatur, ut ab eo instituatur.

Supra sess. 14. de ref. c. 13.

Reiffenstuel *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 5., §. 5., *n.* 139.
Rota *to.* 3. *in recent. decis.* 640., *n.* 4. & 5., *par.* 4.
Cor. Priolo *decis.* 34., *n.* 38.
Cor. Ubago *decis.* 80., *n.* 8., & 9.
Cor. Ratto *decis.* 168., *n.* 4., & *decis.* 201., *n.* 1.
Lucen. *Parochialium* 27. *Nov.* 1752., §. 1. *cor. Emin. Caprara:*
Monopolitana *Præbendæ Theologalis super Pertinentia Patronali* 7. *Junii* 1754., §. 3. *cor. Emin. Elephantutio.*

XXI. Quùm verò institutio ab alio, quàm ab Episcopo, erit facienda; tunc Episcopus solus ex dignis eligat digniorem, quem Patronus ei præsenter, ad quem institutio spectat.
Barbos. *in Collect. ad Conc. Trid. in sess.* 24., *cap.* 18. *sub n.* 144., *vers.* Tunc Episcopus.
Garz. *de Benef. par.* 9., *cap.* 2., *n.* 275.
Scarfanton. ad Ceccoper. *in Lucubr. lib.* 3., *tit.* 3., *n.* 84.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Episc. par.* 3., *cap.* 16., *n.* 15.
Rota *to.* 3. *in recent. decis.* 640., *n.* 6., *par.* 4.
Aurien. *Parochialis* 20. *Martii* 1752., §. 2. *cor. Emin. Bussio.*
Compostellana *Parochialis Desajans.* 16. *Februarii* 1756., §. 6. *cor. Rever. Parraciano.*

XXII. Quòd si Jurispatronatus laicorum fuerit; debeat, qui à Patrono præsentatus erit, ab eisdem deputatis, ut suprà, examinari, & non, nisi idoneus repertus fuerit, admitti.

c. Illud & c. Relatum de jurepat.

Alzedo *de Præcell. Episc. Dignit. par.* 2., *cap.* 9., *n.* 2.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 5. *sub n.* 67., *vers.* Verùm
Fagnan. *in Cap.* Quoniam *de Jurepatr. n.* 15.
Gonzalez *ad Regul.* VIII. *Cancell. gloss.* 6., *n.* 134.
Lambertin. *in Instit. Eccl. instit.* 7. *pag.* 30.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 3., *resp.* 16., *n.* 12.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 3., *n.* 52.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *cons.* 82., *n.* 36., & *n.* 115.
Piton. *de Controv. Patron. to.* 2., *alleg.* 100., *n.* 17.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 11., *c.* 8., *n.* 2.
Pilaja *Decis. Pontif. to.* 2., *lib.* 3., *decis.* 1. *sub n.* 143.

XXIII. In omnibusque supradictis casibus non cuiquam alteri, quàm uni ex prædictis examinatis, & ab examinatoribus appro-

approbatis, juxta supradictam regulam, de Ecclesia provideatur;

Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 6.
Passerin. *de Homin. Stat. to.* 1., *qu.* 185., *art.* 1., *n.* 45.
Reiffenstuel *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 5., §. 5., *n.* 140.

XXIV. nec prædictorum Examinatorum relationem, quo minus exequutionem habeat, ut devolutio, aut appellatio, etiam ad Sedem Apostolicam, sive ejusdem Sedis Legatos, aut Vicelegatos, aut Nuncios, seù Episcopos, aut Metropolitanos, Primates, vel Patriarchas interposita, impediat, aut suspendat:

Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 11., *cap.* 13., *n.* 476.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 31., *n.* 120.
Rosa *de Exequut. Lit. Apost. par.* 1., *cap.* 11. *in addit. n.* 1.
Valenzuel *consil.* 45., *n.* 19., *to.* 1.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 126., *n.* 1.
Wiestner *in Instit. Can. Univ. lib.* 1., *tit.* 3., *art.* 11., *n.* 178
Pilaja *Decis. Pontif. to.* 2., *lib.* 3., *decis.* 1., *n.* 153.
Rota *to.* 1., *decis.* 64., *n.* 12. *cor. Ansaldo.*

XXV. alioquin Vicarius, quem Ecclesiæ vacanti anteà Episcopus, arbitrio suo, ad tempus deputavit, vel forsan postea deputabit, ab ejus Ecclesiæ custodia, & administratione non amoveatur, donec aut eidem, aut alteri, qui probatus, & electus fuerit, ut suprà, sit provisum:

XXVI. aliàs provisiones omnes, seù institutiones, præter supradictam, formam factæ, subreptitiæ esse censeantur:

Ab Alexand. *in Placit. Judicial. par.* 2., *placit.* 42., *n.* 21.
Passerin. *de Elect. Canon. cap.* 30., *n.* 81.
Tondut. *Qu. & Resol. Benef. par.* 3., *cap.* 187., *n.* 2.
Rota *to* 2., *in rec. decis.* 476., *n.* 1., & 4., *par.* 4.
Cor. Ratto *decis.* 201., *n.* 2.
Dertusen. *Beneficii* 16. *Febr.* 1715., §. Illicò *coram Caffarello.*

XXVII. non obstantibus huic Decreto exemptionibus, indultis, privilegiis, præventionibus, affectionibus, novis provisionibus, indultis concessis quibuscumque Universitatibus, etiam ad certam summam, & aliis impedimentis quibuscumque. Supr. sess. 7. c. 13. de ref.

Piton. *de Controv. Patron. to.* 1., *alleg.* 5., *n.* 1.
Rota *decis.* 133., *n.* 9. *coram Kaunitz.*
Cor. Molines *to.* 5., *decis.* 1172., *n.* 6., & 7.
Leodien. *Pastoratus, seu Vicariæ S. Petri* 9. *Maii* 1727., §. *final. cor. Cardinal. Cinc.*

XXVIII. Si tamen adeò exigui redditus dictæ Parochialis fuerint, ut totius hujus examinationis operam non ferant; aut nemo sit, qui se examini quærat subijcere: aut ob apertas factiones, seu dissidia, quæ in aliquibus locis reperiuntur, facile

facilè graviores rixæ, ac tumultus possint excitari; poterit Ordinarius, si, pro sua conscientia, cum deputatorum consilio ita expedire arbitrabitur, hac forma omissa, privatum aliud Examen, cæteris tamen ut supra servatis, adhibere.

Corrad. *in Prax. Benef. cap.* 8., *n.* 5., *lib.* 3.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 5., *n.* 9.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Beneficiorum Parochialium provisio, *n.* 53.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 7., *regul.* 5. *sub n.* 30., *vers.* Quoad privatum Examen *pag.* 94.
Gonzalez *ad Regul.* VIII. *Cancell. gloss.* 6., *n.* 139. *cum seqq.*
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 5., §. 5. *sub n.* 40.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Epis. par.* 3., *c.* 16. *sub n.* 28., *vers.* Septimò.
Pilaja *Decis. Pontif. to.* 2., *lib.* 3., *decis.* 1., *n.* 144.
Rota *in Colonien. Pastoratus* 14. *Junii* 1715., §. Minùs, *coram Cerro*.

XXIX. Licebit etiam Synodo Provinciali, si qua in supradictis circa examinationis formam addenda, remittendave esse censuerit, providere.

Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can.*, *verb.* Parochia, *n.* 24., *p.* 296.

Mandata de providendo, Expectativæ, & alia id genus abrogantur.

CAPUT XIX.

I. *Infr. sess. 25. c. 9. de refor.*

Decernit Sancta Synodus, Mandata de providendo, & gratias, quæ Expectativæ dicuntur, nemini amplius, etiam Collegiis, Universitatibus, Senatibus, & aliis singularibus personis, etiam sub nomine indulti, aut ad certam summam, vel alio quovis colore concedi; nec hactenùs concessis cuiquam uti licere.

Cabassut. *in Theor. & Prax. Jur. Can. lib.* 1., *cap.* 6., *n.* 3.
Cocchier. *de Permut. Benef. par.* 1., *cap.* 1., *n.* 20.; & *par.* 3., *cap.* 1., *n.* 18.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 5., *n.* 3.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 1., *tit.* 17., *n.* 3.
Remocampius *de Coadjutor. cap.* 8., *n.* 18.
Zecchius *de Repub. Eccl. in tit. de Referendar. c.* 10., *n.* 1. *in fin. p.* 131
Rota *to.* 1., *decis.* 102., *n.* 13. *coram Crispo*.
Cor. Card. Tanario *to.* 2., *decis.* 160., *n.* 4.
Brictinorien. *Beneficii* 28. *Januarii* 1726., §. Verùm *cor. Cerro*.

II. Sed nec reservationes mentales,

Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 6., §. 3., *n.* 39.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. to.* 2., *lib.* 1., *cap.* 45., *n.* 15
Vanespen. *in Jus. Eccl. Univ. par.* 2. *tit.* 23., *cap.* 2., *n.* 6., & 9.

nec

c. 2. de concess. præb. & c. Detestanda eod. tit. in 6.

III. nec aliæ quæcumque gratiæ ad vacatura, nec indulta ad alienas Ecclesias, vel Monasteria alicui, etiam ex Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, concedantur;
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 10., *verb.* Ambitus procurantis Beneficium. *vers.* Amplia.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 25., *n.* 4.
Milaz. *in Assert. Jur. to.* 1., *assert.* 1., *n.* 25.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 2., *discept.* 82., *n.* 2.
Rota *to.* 4., *decis.* 424., *n.* 10. *cor. Ansaldo.*
Cor. Lancetta *to.* 2., *decis.* 618., *n.* 12.

IV. & hactenùs concessa, abrogata esse censeantur.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Expectativè.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept* 82., *n.* 2., *& n.* 14.
Rota *to.* 2., *decis.* 378., *n.* 4. *coram Crispo.*
Maguntina *Canonicatus* 21. *Febr.* 1752., §. 6., *cor. De-Vais.*

Ratio agendi causas ad Forum Ecclesiastic. pertinentes praescrib.

CAPUT XX.

Declaratur Bulla Greg. XIII. *Ad Rom.* 1574. Quid porrò ad causarum expeditionem statuerit Clem. VIII. vide in ejus Const *Litium* 1592. vide etiam Decreta edita circa appellationes, & inhibitiones an. 1600. sub eodem Clem. VIII.

I. Causæ omnes, ad Forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, etiamsi beneficiales sint, in prima instantia coram Ordinariis locorum dumtaxat cognoscantur,
Ab. Alexandro *in Placit. Judicial. par.* 2., *placit.* 40. *n.* 15.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 7., *cap.* 2. *n.* 6.
Bayo *in Prax. Eccl. par.* 1., *lib.* 1., *cap.* 1., *n.* 1.
Ciarlin. *in Controv. Forens. lib.* 2., *cap.* 125., *n.* 1.
Contrius *Discept. Forens. caus.* 85., *n.* 1.
Flores de Mena *Var. Resol. lib.* 1., *qu.* 12., *n.* 8.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 35., *n.* 5.
Gabriel. *consil.* 182., *n.* 1., *lib.* 2.
Gonzalez *ad Reg.* VIII. *Cancell. gloss.* 52., *n.* 36.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 3., *n.* 342.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 1., *pag.* 236., *n.* 49.; *& to.* 4., *pag.* 492., *n.* 12.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. cap.* 8., §. 4., *sect.* 2., *n.* 1.
Rosa *de Exequut. Litt. Apost. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 1.
Tondut. *Qu. & Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 60., *n.* 9.
Valenzuel *consil.* 43., *n.* 9., *to.* 1.
Wiestner *in Instit. Canon. lib.* 2., *tit.* 1., *n.* 108.

II. atque omninò, saltem infra biennium à die motæ litis, terminentur;
Ciarlin. *in Controv. For. lib.* 2., *cap.* 125., *n.* 94.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Causa Ecclesiastica.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 70.
Salgad. *de Reg. Protect. par.* 2., *cap.* 17., *n.* 2.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Episc. par.* 3., *cap.* 27., *n.* 1.

Vener

Vener *in Exam. Epiſ. lib.* 5., *cap.* 1., *n.* 5.
Vivian. *de Jur. Patr. par.* 2., *lib.* 7., *cap.* 3., *n.* 8.

III. alioquin poſt id ſpatium liberum ſit partibus, vel alteri illarum, judices ſuperiores, alios tamen competentes, adire; qui cauſam in eo ſtatu, quo fuerit, aſſumant, & quamprimum terminari curent;

Barboſ. *de Off. & Poteſt. Epiſ. par.* 3., *alleg.* 81., *n.* 12.
Genuenſ. *in Prax. cap.* 8. *ſub n.* 3., *verſ.* Quartò *in fin.*
Oliva *de For. Eccl. par.* 3., *qu.* 6., *n.* 35.
Petra *Commentar. in Magn. Cur. Vicar. rit.* 245., *n.* 4.

IV. nec antea aliis committantur, nec avocentur: neque appellationes, ab eiſdem interpoſitæ, per ſuperiores quoſcumque recipiantur;

Inf. ſeſſ. ult. de ref. c. 10. in fin.

Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Cauſa Eccleſiaſtica.

V. eorumve commiſſio, aut inhibitio fiat, niſi à definitiva, vel à definitivæ vim habente,

Ab Alexand. *in Placit. Judicial. par.* 2., *placit.* 40., *n.* 15.
Konig *in Jur. Can. lib.* 2., *tit.* 28., *n.* 31.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 4., *reſp.* 28., *n.* 29.
Piaſec. *in Prax. Epiſ. par.* 2., *cap.* 4., *n.* 99.
Vaneſpen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 9., *cap.* 1., *n.* 8 *& tit.* 10., *cap.* 1., *n.* 15.
Ventrigl. *de Juriſd. Archiep. cap.* 109., *n.* 1.
Wieſtner *in Inſtit. Canon. lib.* 2., *tit.* 28., *art.* 6., *n.* 99.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 21., *n.* 7.

VI. & cujus gravamen per appellationem à definitiva reparari nequeat.

Engel *in Jur. Canon. lib.* 2., *tit.* 27., §. 2, *n.* 15.
Genuenſ. *in Prax. cap.* 28. *ſub n.* 9., *& in addit. n.* 9.
Pignatel. *in Conſult. Can. to.* 5., *conſ.* 66., *n.* 11.
Sbroz. *de Offic. Vicar. lib.* 2., *qu.* 2., *n.* 19.
Rota *in Colonien. Juriſdict. ſuper Attentatis* 29. *Apr.* 1744. §. 3. *coram Reverendiſs. de Thunn.*

VII. Ab his excipiantur cauſæ, quæ juxta Canonicas ſanctiones apud Sedem Apoſtolicam ſunt tractandæ;

c. Præceptis 12. diſt. c. Nec licuit. 17. diſt. c. Major de Bapt. Vigilius Pap. in epiſt. ad Eleutherium in fin. & Pelagius II. in 1. epiſt. circa fin. Con. Sar. c. 3. & 4.

Leo *in Theſaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 73.
Novar. *de Elect. & Variat. For. ſect.* 1., *qu.* 9., *n.* 5.
Piaſec. *in Prax. Epiſ. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 3.
Pignatel. *in Conſult. Can. to.* 10., *conſ.* 136., *n.* 3.
Raynald. *in Oper. poſthum. vot.* 7., *n.* 23.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 2., *cap.* 19., *n.* 64.

VIII. vel quas ex urgenti, rationabilique cauſa judicaverit ſummus Romanus Pontifex per ſpeciale reſcriptum Signaturæ Sanctitatis ſuæ, manu propria ſubſcribendum, committere, aut avocare.

Barboſ.

Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 81., *n.* 10.
Nicol. *in Lucubr. utriusq. Jur. lib.* 2., *tit.* 28. *de appellat. n.* 29.
Salgad. *de Reg. Protect. par.* 2., *cap.* 17. *n.* 2.

IX. Ad hæc, causæ matrimoniales, & criminales non Decani, Archidiaconi, aut aliorum inferiorum judicio, etiam visitando, sed Episcopi tantùm examini, & jurisdictioni relinquantur;

Fagnan. *in Cap.* Ex publico *de Convers. Conjugat. n.* 2.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 23., *n.* 13.
Grananiet. *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 9., *n.* 9., *pag.* 349.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *par.* 2., *tit.* 1., *sect.* 8., *n.* 1.
Leuren. *in Jur. Can. to.* 4., *lib.* 5., *tit.* 31., *qu.* 415., *n.* 3.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 24., *n.* 194., & 196.
De Manent. *de Potest. Episc. par.* 4., *cap.* 7., *n.* 20., & *seq.*
Petra *in Comment. ad Const. Apost. to.* 2., *pag.* 146., *n.* 1.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 4., *discept.* 112., *n.* 19.
Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 4., *tit.* 18., *n.* 18.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 1. *lib.* 2., *cap.* 20., *n.* 11.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 41., *n.* 36.
Zilot. *in Consil. Matrim. vol.* 1., *consil.* 18., *n.* 8.
Rota *decis.* 872., *n.* 1. & *seqq. cor. Coccino.*
Cor. Emerix Jun. *decis.* 958., *n.* 1.
Cor. Molines *decis.* 198., *n.* 16. *cum seqq.*; & *decis.* 204. *n.* 2. *cum seqq. to.* 1.; & *to.* 4., *decis.* 966., *n.* 43. & *seq.*
Salamantina *Jurisdictionis super bono jure in causis Matrimonialibus* 27. *Februarii* 1750., §. 3. *coram De-Vais.*

X. etiamsi in præsenti inter Episcopum, & Decanum, seù Archidiaconum, aut alios inferiores super causarum istarum cognitione lis aliqua in quacumque instantia pendeat:

XI. coram quo, si pars verè paupertatem probaverit, non cogatur extra Provinciam, nec in secunda, nec in tertia instantia in eadem causa Matrimoniali litigare; nisi pars altera, & alimenta, & expensas litis velit subministrare.

Barbos. *ad Conc. Trid. sess.* 24., *cap.* 20., *n.* 58.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Causæ Matrimoniales.
Novar. *de Elect. & Variat. For. sect.* 1., *qu.* 9., *n.* 17.
Marta *Decis. Pisan. par.* 2., *vot.* 209., *n.* 7.
Sperel. *decis.* 156., *n.* 5., *to.* 2.

XII. Legati quoque, etiam de Latere, Nuntii, Gubernatores Ecclesiastici, aut alii, quarumcumque facultatum vigore, non solùm Episcopos in prædictis causis impedire, aut aliquo modo eorum jurisdictionem iis præripere, aut turbare non præsumant;

Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *consf.* 121., *n.* 11.
Postius *de Manuten. observ.* 107., *n.* 2.

Ricciardel.

Ricciardel. *in Lyc. Eccl. cap.* 8., §. 4., *sect.* 2., *n.* 7.
XIII. sed nec etiam contra Clericos, aliasve personas Ecclesiasticas *, nisi Episcopo prius requisito, eoque negligente, procedant:
* Ab Alexandro *Placit. Judicial. par.* 2., *placit.* 38., *n.* 8.
Ciarlin. *in Controv. For. lib.* 2., *cap.* 125., *n.* 100.
XIV. aliàs eorum processus, ordinationesve nullius momenti sint; atque ad damni satisfactionem partibus illati teneantur.
XV. Praeterea, si quis in casibus à jure permissis appellaverit; aut de aliquo gravamine conquestus fuerit; seu aliàs ob lapsum biennii, de quo suprà, ad alium judicem recurrerit; teneatur acta omnia, coram Episcopo gesta, ad judicem appellationis expensis suis transferre:

c. Placuit 2 q. 6. & de appel. serè per tot.

Argyr *in Discept. Eccl. to.* 2., *discept.* 29., *n.* 21.
Marescot. *Var. Resol. lib.* 2., *cap.* 43., *n.* 1.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 10., *cons.* 88., *n.* 4.
Postius *de Manuten. observ.* 89., *n.* 5., & 14.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 143., *n.* 1., & 8.
Rota *decis.* 20., *n.* 1., *par.* 4. *diversor.*
Compostellana *Parochialis super transportatione actorum* 15. *Maii* 1752., §. 5. *coram Emin. Elephantutio.*
XVI. eodem tamen Episcopo priùs admonito, ut, si quid ei, pro causae instructione, videbitur, possit Judici appellationis significare.
XVII. Quòd si appellatus compareat, cogatur tunc is quoque actorum, quae translata sunt, expensas, pro portione sua, si illis uti voluerit, subire;
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 10., *cap.* 2., *n.* 51.
XVIII. nisi aliter, ex loci consuetudine, servetur, ut scilicet ad appellantem integrum hoc onus pertineat.
Scaccia *de Appellat. qu.* 20., *n.* 27.
XIX. Porrò ipsam actorum copiam teneatur Notarius, congrua mercede accepta, appellanti quanto citiùs, & ad minùs intrà mensem, exhibere.
Ciarlin. *in Controv. For. lib.* 2., *cap.* 125., *n.* 74., & 104.
Nicol. *in Luc. utr. Jur. lib.* 2., *tit.* 28. *de Appel. subn.* 82., *vers.* Nota.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 1., *tit.* 5., *cap.* 1., *n.* 6
XX. Qui Notarius si in differenda exhibitione fraudem fecerit, ab officii administratione, arbitrio Ordinarii, suspendatur; & ad dupli poenam, quanti ea lis fuerit, inter appellantem, & pauperes loci distribuendam, compellatur.
Lauraea *in Epit. Can. verb.* Notarius.
Scaccia *de Appellat. qu.* 20., *n.* 35.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 10., *cap.* 2., *n.* 52.
Vener *in Exam. Epis. lib.* 8., *cap.* 30., *n.* 35.

Judex

XXI. Judex verò, si & ipse impedimenti hujus conscius, particepsve fuerit, aliterve obstiterit, nec appellanti integre acta intrà tempus traderentur, ad eamdem dupli pœnam, prout suprà, teneatur:

Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 4. *sub n.* 12., *vers.* Processum. Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 43., *n.* 10.

XXII. non obstantibus, quoad omnia suprascripta, privilegiis, indultis, concordiis, quæ suos tantùm teneant auctores, & aliis quibuscumque consuetudinibus.

Fagnan. *in Cap.* Accedentibus *de Excessib. Prælator. sub n.* 6. Piton. *de Controv. Patron. to.* 1., *alleg.* 41., *n.* 16.

CAPUT XXI.

Declaratur, ex certis verbis supra positis non immutari solitā rationem tractandi negotia in Generalibus Conciliis.

CUpiens Sancta Synodus, ut ex Decretis ab ea editis nulla umquàm futuris temporibus dubitandi occasio oriatur, verba illa, posita in Decreto publicato Sessione prima, sub Beatissimo Domino nostro Pio IV., videlicet: *Quæ proponentibus Legatis, ac Præsidentibus, ad horum temporum levandas calamitates, sedandas de religione controversias, coercendas linguas dolosas, depravatorum morum abusus corrigendos, Ecclesiæ veram, & Christianam pacem conciliandam apta, & idonea ipsi Sanctæ Synodo videbuntur:* explicando declarat, mentis suæ non fuisse, ut ex prædictis verbis solita ratio tractandi negotia in Generalibus Conciliis ulla ex parte immutaretur; neque novi quidquam, præter id, quod à sacris Canonibus, vel Generalium Synodorum forma hactenùs statutum est, cuiquam adderetur, vel detraheretur.

Sup. sess. 17.

c. fin. dist. 14. c. De quibus dist. 20.

Indictio futuræ Sessionis.

INsuper eadem Sacrosancta Synodus proximam futuram Sessionem feria quinta post Conceptionem Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit dies nona mensis Decembris proximè venturi, habendam esse statuit, & decernit, cum potestate etiam abbreviandi: in qua Sessione tractabitur de sexto nunc in eam dilato capite, & de reliquis Reformationis capitibus jam exhibitis, deque aliis ad eam pertinentibus. Si verò opportunum videbitur, & tempus patietur, poterit etiam de nonnullis dogmatibus tractari, prout suo tempore in Congregationibus proponetur.

Abbreviata est dies Sessionis.

SESSIO VIGESIMAQUINTA,

Quæ est nona, & ultima

SUB PIO IV. PONT. MAX.

Cœpta die III., absoluta die IV. Decembris MDLXIII.

Decretum de Purgatorio.

I. Supra sess. 6 can. 30. & sess. 22. cap. 2. & can. 3. Cùm Catholica Ecclesia, Spiritu Sancto edocta, ex sacris Litteris, & antiqua Patrum traditione, in sacris Conciliis, & novissimè in hac Œcumenica Synodo docuerit, Purgatorium esse;

Amort *in demonstrat. Critic. par.* 1., *qu.* 17. *pag.* 93.
Æstius *in* 4. *Sentent. dist.* 21., §. 2., *pag.* 301.
Gotti *in Opere inscripto* La vera Chiesa *to.* 2., *par.* 1. *art.* 10.
Natal. Alex. *diss.* 45. *in Histor. Eccl. Sec.* IV., *pag.* 630.
Silvius *in Supplem. art.* 1., *pag.* 333.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 11., *punct.* 1., §. 6., & *seq.*

II. animasque ibi detentas, fidelium suffragiis, potissimum verò acceptabili Altaris Sacrificio, juvari;

Amostaz. *de Caus. Piis lib.* 1., *cap.* 1., *n.* 35.
Bellarmin. *to.* 2. *Controvers. lib.* 1., *cap.* 9., *lit.* D., *pag.* 298.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Sacr. tit.* 5., *sect.* 2., *n.* 9.
Habert. *in Th. Dog.*, & *Mor. to.* 5. *de Euch. ut Sacrif. c.* 9., *p.* 727.
Lambertin. *de Sacrif. Miss. sect.* 1., *pag.* 14.
Alphonsus de Leon. *de Offic. Cappellan. qu.* 7., *sect.* 13., *n.* 86.
De Lugo *de Sacram. Euch. disp.* 19., *sect.* 9., *n.* 153.
Pasqualig. *de Sacram. Nov. Leg. to.* 1., *qu.* 72., *n.* 4., *qu.* 74., *n.* 3., & *qu.* 155., *n.* 4.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 5., *tit.* 9., *cap.* 3., *n.* 9.
Rosignol. *de Purgator. pag.* 14.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. to.* 3., *par.* 5., *n.* 159.
Suarez *in* 3. *par. disp.* 48., *sect.* 4., *pag.* 629.

III. c. Qualis, & seqq. dist. 25. Conc. Flor. sess. ult. in fin. præcipit Sancta Synodus Episcopis, ut sanam de Purgatorio doctrinam, à Sanctis Patribus, & Sacris Conciliis traditam, à Christi fidelibus credi, teneri, doceri, & ubique prædicari diligenter studeant.

IV. 2. Tim. 2. Apud rudem verò plebem difficiliores, ac subtiliores quæstiones, quæque ad ædificationem non faciunt, & ex quibus plerumque nulla fit pietatis accessio, à popularibus Concionibus secludantur.

Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Prædicatores.

V. Conc. Later. sub Leone X. Incerta item, vel quæ specie falsi laborant, evulgari, ac tractari non permittant.

Ea

VI. Ea verò, quæ ad curiositatem quamdam, aut superstitionem spectant, vel turpe lucrum sapiunt, tamquam scandala, & fidelium offendicula prohibeant.

Valentia *in Supplem. disp.* 1., *qu.* 1., *punct.* 1., §. 4., *p.* 1859.

VII. Curent autèm Episcopi, ut fidelium vivorum suffragia, Missarum scilicet sacrificia, orationes, eleemosynæ, aliaque pietatis opera, quæ à fidelibus pro aliis fidelibus defunctis fieri consueverunt, secundùm Ecclesiæ instituta, piè, & dovotè fiant; Infra cap. 4. de reform.

Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 30. *sub n.* 10.

Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Purgatorium.

VIII. &, quæ pro illis ex testatorum fundationibus, vel alia ratione debentur, non persunctoriè, sed à Sacerdotibus, & Ecclesiæ Ministris, & aliis, qui hoc præstare tenentur, diligenter, & accuratè persolvantur.

DE INVOCATIONE, VENERATIONE, ET RELIQUIIS SANCTOR., ET SACRIS IMAGINIBUS.

I. Mandat Sancta Synodus omnibus Episcopis, & cœteris docendi munus, curamque sustinentibus, ut juxtà Catholicæ, & Apostolicæ Ecclesiæ usum, à primævis Christianæ religionis temporibus receptum, sanctorumque Patrum consensionem, & sacrorum Conciliorum Decreta, in primis de Sanctorum intercessione, invocatione, Reliquiarum honore, & legitimo Imaginum usu, fideles diligenter instruant, 86. dist. in prin. can. Multa. ead. dist.

Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 20.

Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 18., *vers.* De Sanctor.

Petra *ad Constit. Apost. to.* 1., *pag.* 515., *n.* 46.

II. docentes eos, Sanctos unà cum Christo regnantes, orationes suas pro hominibus Deo offerre;

L'Herminier *de Incarnat. pag.* 534.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Sancti.

Silvius *in Supplem. qu.* 72., *art.* 2., *pag.* 267.

III. bonum, atque utile esse, suppliciter eos invocare;

Amort *in Demonstrat. Critic. art.* 1., *qu.* 189., *pag.* 98.

Habert *in Theol. Dogm., & Mor. to.* 2. *de Cult. & Invocat. Sanctor. cap.* 3., *pag.* 262.

Natal. Alex. *in Sæcul.* V., *dissert.* 25., *art.* 2., *pag.* 409.

IV. & ob beneficia impetranda à Deo per Filium ejus JESUM Christum, Dominum nostrum, qui solus noster Redemptor, & Salvator est, ad eorum orationes, opem, auxiliumque confugere: Sup. sess. 22. c. de sacr. Missæ.

Marant. *in Controv. Jur. par.* 2., *resp.* 3., *n.* 12.

V. illos verò, qui negant, Sanctos, æterna felicitate in Cœlo

lo fruentes, invocandos esse; aut qui asserunt, vel illos pro hominibus non orare;
Bellarmin. *de Sanctor. Beatif. lib.* 1., *cap.* 17., & 19.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 45., §. 16., *pag.* 290.

VI. vel eorum, ut prò nobis etiam singulis orent, invocationem esse idololatriam; vel pugnare cum verbo Dei;
Gotti *in Oper. inscript.* La vera Chiesa *to.* 2., *par.* 2., *ar.* 14., §. 1.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Sancti.
Paulut. *in Jurispr. Sacr. to.* 2., *lib.* 7., *tr.* 12., *c.* 5., §. 1., *n.* 2., *pag.* 643

VII. adversarique honori unius mediatoris Dei, & hominum JESU Christi; vel stultum esse, in Cœlo regnantibus voce, vel mente supplicare, impiè sentire.
1. Tim. 2.
Bellarmin. *de Sanctor. Beatif. lib.* 1., *cap.* 20.
Æstius *in* 4. *Sent. dist.* 45., §. 27.
Silvius *in Supplem. qu.* 72., *art.* 2., *pag.* 268.

VIII. Sanctorum quoque Martyrum, & aliorum cum Christo viventium sancta corpora, quæ viva membra fuerunt Christi, & templum Spiritus Sancti, ab ipso ad æternam vitam suscitanda, & glorificanda, a fidelibus veneranda esse, per quæ multa beneficia à Deo hominibus præstantur:
1. Cor. 3. 6.
Hieronymus adversus Vigilantium.
Cassanæus *in Cathalog. gloriæ Mundi par.* 3., *considerat.* 22. *in* 6. *causa*, *vers.* Dignitas autem eorum, *pag.* 145.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 2., *resp.* 3., *n.* 4.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 5., *dist.* 1., *qu.* 4., *n.* 34.
Ricciul. *in Lucubr. Eccl. lib.* 1., *cap.* 28., *n.* 1.
Silvius *in* 3. *par. qu.* 25., *art.* 6., *pag.* 89.

IX. ità ut affirmantes Sanctorum Reliquiis venerationem, atque honorem non deberi; vel eas, aliaque sacra monumenta a fidelibus inutilitèr honorari; atque eorum opis impetrandæ causa Sanctorum memorias frustrà frequentari, omninò damnandos esse, prout jampridem eos damnavit, & nunc etiam damnat Ecclesia.
Conc. Nicæn. II. C. 7.
Habert *in Th. Dog. & Mor. to.* 2. *de Cult. & Invoc. Sanctor. cap.* 4., *pag.* 268.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Reliquiæ.
Natal. Alex. *in Sæcul.* v. *dissert.* 25., *pag.* 399.
Ricciul. *in Lucubr. Eccl. lib.* 1., *cap.* 18. *in fin.*

X. Imagines porrò Christi, Deiparæ Virginis, & aliorum Sanctorum, in templis præsertim habendas, & retinendas, eisque debitum honorem, & venerationem impertiendam;
Amostaz. *de Caus. Pijs lib.* 5., *cap.* 9., *n.* 19.
Bellarmin. *to.* 2. *Controv. de Imagin. Sanct. lib.* 2. *c.* 12., *pag.* 397.
Frances *Var. Resol. cap.* 48., *n.* 21.
Nat. Alex. *in Th. Dog.*, *& Mor. to.* 9., *pag.* 177.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 51., *vers.* Imagines...

Reiffenstuel

Reiffenstuel *in Th. Mor. tract.* 5., *dist.* 1., *qu.* 4., *n.* 35.
Simonet. *de Incarnat. disp.* 11., *art.* 5., *pag.* 578.
Rota *in Wratislavien. Translationis Imaginis* 17. *Mar.* 1738. §. 5. *coram Card. Calcagnino.*

XI. non quòd credatur inesse aliqua in iis divinitas, vel virtus, propter quam sint colendæ; vel quòd ab eis sit aliquid petendum, vel quòd fiducia in imaginibus sit figenda, veluti olim fiebat à Gentibus, quæ in idolis spem suam collocabant; sed quoniam honos, qui eis exhibetur, refertur ad prototypa, quæ illæ repræsentant: ità ut per imagines, quas osculamur, & coram quibus caput aperimus, & procumbimus, Christum adoremus, & Sanctos, quorum illæ similitudinem gerunt, veneremur: id, quod Conciliorum, præsertim verò secundæ Nicenæ Synodi, decretis contra imaginum oppugnatores est sancitum. Psalm. 134. Conc. Nicæn. II. act. 3. 4. & 6.

Concin. *to.* 3., *lib.* 3., *differ.* 1., *cap.* 5., *pag.* 9. & 10.
Æstius *in* 3. *Sent. dist.* 37., §. 11., *pag.* 34.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 9., *n.* 10.
Habert *in Th. Dog. & Mor. to.* 2. *de Cult. & Vener. Sanct. c.* 6. *p.* 285.
Paulut. *in Jurispr. Sacr. to.* 2., *lib.* 7., *tract.* 12., *c.* 5, §. 1., *n.* 6., *p.* 647
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 1., *n.* 149.
Silvius *in* 3. *part. qu.* 25., *art.* 3., *pag.* 88.

XII. Illud verò diligenter doceant Episcopi, per historias Mysteriorum nostræ redemptionis, picturis, vel aliis similitudinibus expressas, erudiri, & confirmari populum in articulis fidei commemorandis, & assiduè recolendis; tum verò ex omnibus sacris imaginibus magnum fructum percipi, non solùm quia admonetur populus beneficiorum, & munerùm, quæ à Christo sibi collata sunt; sed etiam quia Dei per Sanctos miracula, & salutaria exempla oculis fidelium subijciuntur; ut pro iis Deo gratias agant, ad Sanctorumque imitationem vitam, moresque suos componant; excitenturque ad adorandum, ac diligendum Deum, & ad pietatem colendam. Si quis autèm his Decretis contraria docuerit, aut senserit, anathema sit.

Bellarmin. *to.* 2. *Controv. lib.* 2., *cap.* 8., *pag.* 390., *vers.* Ultimò
Nat. Alex. *in Th. Dog. & Mor. to.* 9., *pag.* 177.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 2., *pag.* 516., *n.* 56. *sub lit.* C.

XIII. In has autem sanctas, & salutares observationes si qui abusus irrepserint, eos prorsùs aboleri Sancta Synodus vehementer cupit; ità ut nullæ falsi dogmatis imagines, & rudibus periculosi erroris occasionem præbentes statuantur.

Æstius *in* 3. *Sent. dist.* 37., §. 10., *pag.* 133.
Nat. Alex. *in Th. Dog. & Mor. to.* 9., *pag.* 189.

XIV. Quòd si aliquandò historias, & narrationes Sacræ Scripturæ,

ræ, quùm id indoctæ plebi expediet, exprimi, & figurari contigerit; doceatur populus, non propterea divinitatem figurari, quasi corporeis oculis conspici, vel coloribus, aut figuris exprimi possit.

Habert. *in Th. Dog. & Mor. to. 2. de Cult. & Ven. Sanct. c. 6., p. 291.*
Layman *in Th. Mor. lib. 4., tract. 7., c. 5. sub n. 2., vers.* Idque.
Silvius *in 3. par. qu. 25., art. 3., vers.* Quær. 2., *pag.* 87.

XV. Omnis porrò superstitio in Sanctorum invocatione, Reliquiarum veneratione, & Imaginum sacro usu tollatur, omnis turpis quæstus eliminetur, omnis deniquè lascivia vitetur, itaut procaci venustate Imagines non pingantur, nec ornentur;

c. ult. de reliq. & de ven. sanct.

Engel *in Jur. Can. lib. 3., tit. 45., n. 2.*
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Imagines sacræ, *n. 1.*
De Gonter. *in Conc. Prov. Avenion. tit. 16., cap. 1., pag. 68.*
Nat. Alex. *in Th. Dog. & Mor. to. 9., pag. 183.*
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to. 2., adnot. 22., §. unic. n. 32.*

XVI. & Sanctorum celebratione, ac Reliquiarum visitatione homines ad commessationes, atque ebrietates non abutantur; quasi festi dies in honorem Sanctorum per luxum, ac lasciviam agantur.

c. 1. dist. 44. & c. Irreligiosa. de Consec. dist. 3.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Sancti.
Ricciul. *in Lucubr. Eccl. lib. 1., cap. 41., n. 9.*
Vener. *in Exam. Epis. lib. 4., cap. 16., n. 2.*
Pilaja *Decis. Pontif. lib. 1., decis. 7., n. 100.*

XVII. Postremò tanta circa hæc diligentia, & cura ab Episcopis adhibeatur, ut nihil inordinatum, aut præposterè, & tumultuariè accommodatum, nihil profanum, nihilque inhonestum appareat, quùm domum Dei deceat sanctitudo.

Psalm. 92.
c. Dec. de Immun. Eccl. in 6.

Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Imagines sacræ, *n. 2.*
De Gonter. *in Conc. Prov. Avenion. tit. 20. in Proœm. pag. 84.*
Habert. *in Th. Dog. & Mor. to. 2. de Cult. & Ven. Sanct. c. 2. p. 259*
Nat. Alex. *eod. tit. to. 9., pag. 187.*

XVIII. Hæc ut fideliùs observentur statuit Sancta Synodus, nemini licere ullo in Loco, vel Ecclesia, etiam quomodolibet exempta, ullam insolitam ponere, vel ponendam curare imaginem, nisi ab Episcopo approbata fuerit;

Epitome Conc. Carol. Magni tit de pace. cap. 17.

Clericat. *in Discord. Forens. discord. 5., n. 13.*
Gavant. *loco supra cit. n. 3.*
Nat. Alex. *ibid.*
Vener. *in Exam. Epis. lib. 4., cap. 16., n. 3.*

XIX. nulla etiam admittenda esse nova miracula, nec novas Reliquias recipiendas, nisi eodem recognoscente, & approbante Episcopo; qui, simul atque de iis aliquid compertum habuerit, adhibitis in consilium Theologis, & aliis

c. Audivimus. de rel. & ven. Sanctor. c. fin. eod.

piis

piis viris, ea faciat, quæ veritati, & pietati consentanea judicaverit.

Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 97., *n.* 2.
De Gonter. *in Conc. Prov. Avenion. tit.* 17. *in Proœm. pag.* 71.
Grananiet. *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 45., *n.* 5., *pag.* 667.
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 7., *cap.* 41., *n.* 5. *in fin.*
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 21.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 1., *n.* 118.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 18., *vers.* Miracula.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 5., *cons.* 37., *n.* 1.
Ricciul. *in Lucubr. Eccl. lib.* 1., *cap.* 34., *n.* 1.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 101.
Themud *Decis. Ulysip.* 25., *n.* 2.
Rota *to.* 2., *decis.* 368., *n.* 11., & 12. *coram Crispo.*

XX. Quòd si aliquis dubius, aut difficilis abusus sit extirpandus, vel omninò aliqua de iis rebus gravior quæstio incidat; Episcopus, antequam controversiam dirimat, Metropolitani, & Comprovincialium Episcoporum in Concilio Provinciali sententiam expectet;

Barbos. *loc. sup. cit. n.* 17.

XXI. ità tamen, ut nihil, inconsulto Sanctissimo Romano Pontifice, novum, aut in Ecclesia hactenus inusitatum decernatur.

Concina *to.* 3., *lib.* 3. *in Decalog. dissert.* 2., *cap.* 5., *p.* 14.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 4., *cap.* 16., *n.* 4.

DE REGULARIBUS, ET MONIALIBUS.

Eadem Sacrosancta Synodus Reformationem prosequens, ea, quæ sequuntur, statuenda esse censuit.

Consule Bullam Greg. XV. *Inscrutabili.* 1622.

CAPUT I.

Regulares omn. ad Regulæ, quā professi sunt, præscriptum vitam instituant: id ut fiat, Superiores sedulò curent.

I. Quoniam non ignorat Sancta Synodus quantum ex Monasteriis piè institutis, & rectè administratis in Ecclesia Dei splendoris, atque utilitatis oriatur; necessarium esse censuit, quò faciliùs, ac maturiùs, ubi collapsa est, vetus, & regularis disciplina instauretur, & constantiùs, ubi conservata est, perseveret, præcipere, prout hoc decreto præcipit, ut omnes Regulares, tam viri, quàm mulieres, ad Regulæ, quam professi sunt, præscriptum vitam instituant, & componant:

D'Alvin. *de Potest. Episc. & Abbat. cap.* 10., *n.* 5., *pag.* 94.
Amyden. *de Stil. Datar. lib.* 1., *cap.* 15., §. 6., *n.* 62.
Capon. *in Discept. Forens. to.* 2., *discept.* 731, *n.* 18.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 15. *sub n.* 38.
Laurea *in Epit. Can. verb.* Regulares Superiores.

Novar.

Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Regula *n.* 1., *pag.* 255.
Pellizar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 10., *sect.* 1., *subsect.* 3., *n.* 65.

Clem. Exivi. §. Quòm igitur in primis. de verb. sign.

II. atque in primis, quæ ad suæ professionis perfectionem, ut obedientiæ, paupertatis, & castitatis, ac si quæ alia sunt alicujus Regulæ, & Ordinis peculiaria vota, & præcepta, ad eorum respectivè essentiam, nec non ad communem vitam, victum, & vestitum conservanda pertinentia, fideliter observent;

Fagnan. *in Cap.* Monachus *de Stat. Monachor. n.* 60.
Gaudent. *de Visit. Prælat. Regul. cap.* 7., *dub.* 21., *sect.* 3., *n.* 26., *to.* 1.
Lambertin. *de Synod. Diœcess. lib.* 13., *cap.* 12., *n.* 18.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Regulares Superiores, *pag.* 461., *n.* 49.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 3., *pag.* 794. *sub n.* 4., *vers.* Quùm autèm
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 45., *n.* 6.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 32., *cap.* 5., *n.* 15.

III. omnisque cura, & diligentia à Superioribus adhibeatur, tam in Capitulis Generalibus, & Provincialibus, quàm in eorum visitationibus, quæ suis temporibus facere non prætermittant, ut ab illis non recedatur:

Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 6., *n.* 5.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Regulares Superiores.
Novar. *in Lucern. Regular. verb.* Regula *sub n.* 1., *pag.* 255.
Pellizar. *de Monial. cap.* 10., *sect.* 1., *subsect.* 3., *n.* 65.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 2., *pag.* 70., *n.* 19.

c. Quùm ad Monasterium. in fin. de stat. Monach.

IV. quùm compertum sit, ab eis non posse ea, quæ ad substantiam regularis vitæ pertinent, relaxari;

Reginald. *in Prax. For. Pœnit. lib.* 18., *n.* 390.
Rodriquez *in Regular. Qu. to.* 1., *qu.* 26., *art.* 1.

c. Quùm Paulus 8 qu. 1.

V. si enim illa, quæ bases sunt, & fundamenta totius regularis disciplinæ, exactè non fuerint conservata, totum corruat ædificium necesse est.

Vanespen *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 32., *cap.* 5., *n.* 17.

Proprietas Regularibus omninò prohibetur.

CAPUT II.

I. NEmini igitur Regularium, tàm Virorum, quàm Mulierum, liceat bona immobilia, vel mobilia, cujuscumque qualitatis fuerint, etiam quovis modo ab eis acquisita, tamquam propria, aut etiam nomine Conventus, possidere, vel tenere;

c. 2. & c. Quùm ad Monasterium de stat. mon. c. Cui portio. cap. Non dicatis. & c. Expedit. 12. qu. 1. Conc. Mogunt. sub Leone IV. cap. 14.

Capon. *in Discept. For. to.* 2., *discept.* 82., *n.* 16.
Clericat. *de Regular. discord.* 1., *n.* 1.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 3., *tit.* 1. *sub n.* 118.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 12., *n.* 8.

Grananier.

Grananiet. *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 35., *n.* 4., *pag.* 575.
Habert *in Theol. Dogmat.* & *Mor. to.* 4. *de Just.* & *Jur. cap.* 20., *pag.* 113.
Lambertin. *de Synod. Diœcef. lib.* 13., *cap.* 12., *n.* 18.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 41.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 4., *pag.* 168., *n.* 23.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *conf.* 45., *n.* 8.
Rota *to.* 2., *decis.* 310., *n.* 5. *coram Crispo.*

II. sed statim ea Superiori tradantur, Conventuique incorporentur.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Monialium cura, *n.* 2.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Regularium Reformatio.
Tristany *Decis. Cathalon.* 81., *n.* 10., & 78.
Rota *in Romana Fideicommissi de Grifonibus* 8. *Martii* 1745. §. 16. *coram Vicecomite. Confirmat.* 4. *Martii* 1746., §. 10., & 17. *Jun. ejusd. anni* §. 8. *coram Cardin. Calcagnino.*

III. Nec deinceps liceat Superioribus bona stabilia alicui Regulari concedere, etiam ad usumfructum, vel usum, administrationem, aut commendam.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 7. *sub n.* 5. *vers.* Quod autèm.
Capon. *in Discept. For. to.* 2., *discept.* 82., *n.* 3.
Lezzana *Consult. Moral.* 15., *n.* 8.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *conf.* 349., *n.* 1.
Thomassin. *de Vet.* & *Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 3., *c.* 21. *n.* 10
Marta *Vot. Pisan.* 111., *n.* 4.

IV. Administratio autèm bonorum Monasteriorum, seu Conventuum ad solos officiales eorumdem, ad nutum Superiorum amovibiles, pertineat.
D'Alvin. *de Potest. Epis.* & *Abbat. cap.* 6., *pag.* 53.
Fagnan. *in Cap.* Monachi *de Stat. Monach. n.* 2., *vers.* Eumdem.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Monialium cura, *n.* 3.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Regulares circa administrationem bonorum.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *conf.* 45., *n.* 9.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 25., *n.* 9.

V. Mobilium verò usum ità Superiores permittant, ut eorum supellex statui paupertatis, quam professi sunt, conveniat;
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 16., *n.* 71.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 12., *n.* 9.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 4., *pag.* 168., *n.* 23.

VI. nihilque superflui in ea sit; nihil etiam, quod sit necessarium, eis denegetur.
Zipæus *de Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 45., *pag.* 334.

VII. Quòd si quis aliter quidquam tenere deprehensus, aut con-

victus fuerit; is biennio activa, & passiva voce privatus sit; atque etiam juxta suæ Regulæ, & Ordinis constitutiones puniatur.

Capon. *in Discept. For. to.* 2., *discept.* 73., *n.* 16.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 35., *n.* 5.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 15., *n.* 33.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 11., *verb.* Religiosus Proprietarius, *vers.* Religiosus convictus.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *n.* 14.
Pellizar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 8., *n.* 49., *to.* 2.
Tondut. *Qu. & Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 96., *n.* 3.

Omnia Monasteria, præter hic excepta, possunt possidere bona immobilia: numerus personar. in illis pro modo facultat., aut eleemosynarum constituendus: nulla sine licentia Episcopi erigenda.

CAPUT III.

I. Concedit Sancta Synodus omnibus Monasteriis, & domibus, tàm Virorum, quàm Mulierum, & Mendicantium, exceptis domibus Fratrum Sancti Francisci Capuccinorum, & eorum, qui Minorum de Observantia vocantur,

c Exiit qui seminat. §. Porrò de ver. sign. in 6.

D'Alvin. *de Potest. Episc. & Abbat. cap.* 9., *pag.* 80.
Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 103., *n.* 14.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 36., *& tit.* 35., *n.* 5.
Ferrar. *in Bibliothec. Can. verb.* Religion. Regul. *art.* 1., *n.* 26.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *verb.* Alienatio bonorum, *vers.* Secundus casus, *pag.* 80.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Regulares circa administrationem bonorum.
Pellizzar. *de Monial. to.* 2., *tract.* 10., *cap.* 3., *sect.* 3., *n.* 1.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 46., *n.* 2.
Reiffenstuel *in Th. Mor. tract.* 8., *dist.* 4., *qu.* 4., *n.* 48.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 5., *sect.* 5., *n.* 215.
Rota *decis.* 8., *n.* 14. *post Calcagnin. in Observat. Practico-Legal. par.* 1.
In rec. decis. 209., *n.* 12., *par.* 10.

II. etiam quibus aut ex constitutionibus suis erat prohibitum, aut ex privilegio Apostolico non erat concessum, ut deinceps bona immobilia eis possidere liceat.

Bontemp. *in Fasc. Fl. Mor. tract.* 4., *tit.* 7., *pag.* 158., *vers.* Secùs *sub n.* 121.
Fagnan. *in Cap.* Nimis prava *de Excessib. Prælator. n.* 18.
Habert. *in Th. Dog. & Mor. to.* 4. *de Just. & Jur. c.* 20., *pag.* 112.
Hondedeus *Consil.* 76., *n.* 3., *to.* 2.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 4., *pag.* 489., *n.* 3.
Pinsson. *de Benef. par.* 3., *cap.* 3., §. 1., *n.* 13.
Ricciul. *de Jur. Person. extr. Eccl. grem. exist. cap.* 9., *n.* 4.
Zipæus *de Jur. Can. lib.* 5., *resp.* 2., *n.* 1., *pag.* 268.

Tristany

Tristany *Decis. Cathalon. 69.*, *n.* 14.

III. Quòd si aliqua loca ex prædictis, quibus auctoritate Apostolica similia bona possidere permissum erat, eis spoliata sint, eadem omnia illis restituenda esse decernit.

Con. Arela. IV. c. 8. c. r. &c. Auctoritate de instit. c. Quoniam ut ait de vit. & hon. cler. c. un. § Sanè ut hoc de stat. regul. in 6. Vid. Con. tit. S. Pii V. Circa 1566

IV. In prædictis autem Monasteriis, & domibus, tàm Virorum, quàm Mulierum, bona immobilia possidentibus, vel non possidentibus, is tantùm numerus constituatur, ac in posterum conservetur, qui vel ex redditibus propriis Monasteriorum vel ex consuetis eleemosynis commodè possit sustentari:

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 7., *cap.* 3., *n.* 1.
Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 16., *n.* 7.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 18., *n.* 20. *cum seqq.*
Lambertin. *de Syn. Diœc. lib.* 11., *c.* 6., *n.* 2., *& lib.* 13., *c.* 12., *n.* 25.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 3., *pag.* 108., *n.* 37.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 7., *cons.* 90., *n.* 7., *&* 15.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discip. par.* 3., *lib.* 1., *c.* 54. *n.* 3. *&* 8.
Tondut. *Qu. & Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 24., *n.* 7.
Zipæus *de Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 34. *&* 35., *p.* 320. *&* 321
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 35. *in additamen. in fin.*

V. nec de cœtero similia loca erigantur sine Episcopi, in cujus Diœcesi erigenda sunt, licentia priùs obtenta.

Vid Const. Clemen. VIII. *Quoniam* 1603. & Urb. VIII. *Romanus* 1624.

Barbos. *de Offic. & Potest. Epis. par.* 2., *alleg.* 26., *n.* 3.
Fattinel. *respons.* 42. *post tract. de translat. pension. sub n.* 1., *vers.* Sacr. Concil.
Frances *Var. Resol. cap.* 27., *n.* 42., 86., *&* 91.
Marant. *in Controv. Jur. par.* 5., *resp.* 15., *n.* 67., 70., *& seq.*
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 8., *n.* 58.
Novar. *in Lucern. Regular. verb.* Licentia, *n.* 1., *pag.* 150.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 5., *tit.* 8., *n.* 36.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 46., *vers.* Novum etiam.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 1., *consult.* 179., *n.* 40.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. par.* 1., *cap.* 7., §. 5., *n.* 51.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 18., §. *unic.*, *n.* 6.
Larræa *Decis. Granatens.* 97., *n.* 10.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 2., *decis.* 5., *n.* 46.
Rota *in recent. decis.* 745., *n.* 1., *par.* 2., *& decis.* 87., *n.* 6., *p.* 13.
Cor. Ratto *to.* 3. *decis.* 258., *n.* 3. *cum seqq.*
Eystetten. *Fundationis Hospitii* 10. *Maii* 1726., §. Ratio *coram De Gamaches*.

CAPUT IV.

Regularis sine Superioris licent. nec se obsequio alterius subiciat; nec à Convent. recedat, Universitatis studiorum missus in Conventu habitet.

I. PRohibet Sancta Synodus, ne quis Regularis, sine sui Superioris licentia, prædicationis, vel lectionis, aut

 cujusvis

cujusvis pii operis prætextu, subjiciat se obsequio alicujus Prælati, Principis, vel Universitatis, vel Communitatis, aut alterius cujuscumque personæ, seù loci;

c. Quanto. de off. Ord. Clem. Ne in agro. § Quia ver. de stat. Mon. &c. Non magnopere ne cler. vel monach. c. Placuit. &c. Monachus 2. 16. qu. 1.

Campanil. *in Diverf. Jur. Canon. rubr.* 12., *cap.* 9., *n.* 1.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 1., *conf.* 135., *n.* 21., & *to.* 8. *consult.* 47., *n.* 13.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 42., *n.* 17.

II. neque ei aliquod privilegium, aut facultas, ab aliis super iis obtenta, suffragetur.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Recessus à Monasteriis *n.* 4., *p.* 251.

III. Quòd si contrafecerit; tamquam inobediens, arbitrio Superioris, puniatur.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 10., *n.* 10.

IV. Nec liceat Regularibus à suis Conventibus recedere, etiam prætextu ad Superiores suos accedendi, nisi ab eisdem missi, aut vocati fuerint.
Cened. *Qu. Canon.* 26., *n.* 19.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 7., *verb.* Religiosi, *vers.* Amplia.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 8., *n.* 15. & *seq.*
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 8., *conf.* 43., *n.* 113., & *conf.* 65., *n.* 3., & *to.* 10., *conf.* 24., *n.* 19.
Ricciul. *de Jur. Person. extr. Eccl. grem. exist. lib.* 8., *cap.* 2. *n.* 25.
Johan. Honor. Van-Exel *in Decretal. lib.* 3. *tit.* 31., *n.* 47., & *tit.* 35., *n.* 9.

V. Qui verò sine prædicto mandato, in scriptis obtento, repertus fuerit, ab Ordinariis locorum, tamquam desertor sui Instituti, puniatur.
Campanil. *in Diverf. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 31.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Regularium jura, *n.* 70.
Ghisiler. *in Prax. Regular. cap.* 9., *n.* 11.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 6., *cap.* 8., *n.* 10.
Zipæus *in Jur. Pontif. lib.* 5., *tit. de Apostat. n.* 3., *pag.* 466.
Panimol. *decis.* 84., *adnot.* 3., *n.* 8., *to.* 2.

VI. Illi autem, qui studiorum causa, ad Universitates mittuntur, in Conventibus tantùm habitent: alioquin ab Ordinariis contrà eos procedatur.
Cyrin. *in Nex. Eccl. Jurisd. cap.* 6., *n.* 91.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 2., *n.* 5.
Lambertin. *de Synod. Diœcef. lib.* 13., *cap.* 11., *n.* 13.
Lauræa *in Epitom. Can. verb.* Regulares circa Studia.
Paravicin. *in Polyanth. Sacror. Canon. verb.* Regulares, *to.* 3., *pag.* 448., *n.* 5.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 8., *consult.* 43., *n.* 116.

CA-

CAPUT V.

Clausura, & custodia Monialium providetur.

I. Bonifacii VIII. Constitutionem, quæ incipit, *Periculoso*, renovans Sancta Synodus, universis Episcopis, sub obtestatione divini judicij, & interminatione maledictionis æternæ, præcipit, ut in omnibus Monasteriis, sibi subjectis, ordinaria, Vide infra.

Capon. *Discept. For. to.* 3., *cap.* 184., *n.* 17.
Cyrin. *in Nex. Eccl. Jurisd. cap.* 6., *n.* 102.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 18., *n.* 56.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Clausura, *n.* 3.
Lotter *de Re Benef. lib.* 1., *qu.* 24., *n.* 66.
Roderic. *Qu. Regular. & Canon. qu.* 44., *art.* 2., *pag.* 259. *to.* 1.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 1., *cap.* 7., *n.* 3.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 30., *cap.* 3., *n.* 8., *to.* 1.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 5., §. 2., *n.* 1.
Vermigl. *consil.* 165., *n.* 1.
Zipæus *de Resp. Canon. lib.* 1., *resp.* 1., §. 10., *n.* 6.
Zoes. *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 35., *n.* 10.

II. in aliis verò Sedis Apostolicæ auctoritate, clausuram Sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter restitui, &, ubi inviolata est, conservari maximè procurent:

Vid. Const. S. Pii V *Circa* 1566. & *Decori* 1570. Gregorii XIII. *Deo sacris* 1572 *Ubi gratiæ* 1575 & *Dubiis* 1581. Gregor. XV. *Inscrutabilis* 1622.

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 7., *cap.* 5., *n.* 1.
Ciarlin. *in Controv. For. cap.* 147., *n.* 7.
Cocchier. *de Jurisd. Ordinar. in exempt. par.* 2., *qu.* 45., *n.* 15. & 81.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Monialium Monasteria circà Episcopos.
Lezzana *Qu. Regular. cap.* 26., *n.* 66., *to.* 1.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 11., *n.* 1.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *c.* 3. *de Visit. Sanctimonial. n.* 53.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. cap.* 7., §. 3., *n.* 52.
Tondut. *Qu. & Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 20., *n.* 1.
Zerol. *in Prax. Episc. verb.* Moniales, *vers.* Ad quartum.
Panimol. *decis.* 84., *adnot.* 3., *n.* 4.
Sperel. *decis.* 97., *n.* 19. *to.* 1.
Themud. *Decis. Ulyssipon. par.* 1., *decis.* 63., *n.* 3. & 5.
Rota *decis.* 771., *n.* 2. & 3. *coram Molines*.
Juvenacen. *Jurisdictionis super Attentatis* 3. *Februarii* 1736. §. Nullumque *cor.* SS. D. N. CLEMENTE XIII., *quæ est inter ejus impress. Decisiones*.

III. inobedientes, atque contradictores per censuras Ecclesiasticas, aliasque pœnas, quacumque appellatione postposita, compescentes,

Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 83.
Fagnan. *in Cap.* Quanto *de Privileg. n.* 10.

Girald.

Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl, par.* 2., *cap.* 9., *verb.* Clausura Monialium restituenda.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 9., *cap.* 15., *n.* 6.

IV. invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.
Altimar. *de Nullit. rubr.* 3., *qu.* 20., *n.* 9., *to.* 1.
Oliva *de For. Eccl. par.* 2., *qu.* 24., *n.* 1.
Pellizar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 10., *sect.* 1., *subsect.* 1. *sub n.* 25.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 7., *cons.* 32., *n.* 21.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 5., *tit.* 11., *c.* 9., *n.* 23
Themud. *Decis. Ulysip. decis.* 63., *n.* 10., *par.* 1.

V. Quod auxilium ut præbeatur, omnes Christianos Principes hortatur Sancta Synodus, & sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda, omnibus Magistratibus sæcularibus injungit.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 3., *n.* 10.
Carleval. *de Judic. lib.* 1., *tit.* 1., *disp.* 22., *n.* 40.
Gail. *Observ.* 115., *n.* 6.
Genuens. *in Prax. Cur. Archiep. cap.* 36., *n.* 1.
Molin. *de Brach. Sæcular. cap.* 5., *n.* 4. & 6.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 40., *n.* 47.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 5., §. 2., *n.* 9.
Zipæus *de Jurisd. Eccl. lib.* 4., *cap.* 6., *n.* 18.
Cortiada *decis.* 231., *n.* 21.
Panimol. *adnot.* 3. *ad decis.* 12., *n.* 49.

VI. Nemini autem Sanctimonialium liceat post professionem exire à Monasterio, etiam ad breve tempus, quocumque prætextu, nisi ex aliqua legitima causa, ab Episcopo approbanda: indultis quibuscumque, & privilegiis non obstantibus.

Conc. Cabilonens. I. c. 57. & 60.

Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 580., *n.* 13.
Corrad. *in Prax. Dispensat. Apost. lib.* 5., *cap.* 15., *n.* 4.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 6., *n.* 2.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 30., *cap.* 3., *n.* 13. *to.* 1.
Zerbius *Resol. Canon. de Monial. tit.* 53., *resol.* 6., *n.* 1.
Themud. *Decis. Ulysip. par.* 1., *decis.* 26., *n.* 1.

VII. Ingredi autem intrà septa monasterii nemini liceat, cujuscumque generis, aut conditionis, sexus, vel ætatis fuerit, sine Episcopi, vel Superioris licentia, in scriptis obtenta, sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda.

Conc. Matisco. II. c. [illegible] IV. c. 7. Cabil. II. c. 62. & Hispal. II. c. 12. c. Dilectissimus, & segg. 18. q. 2.

Antonel. *de Loc. Legal. cap.* 10., *n.* 57.
Campanil. *in Diverf. Jur. Can. rubr.* 11., *cap.* 16., *n.* 24.
Ciarlin. *in Controv. For. cap.* 147., *n.* 29. & 30.
Cyrin. *in Nex. Eccl. Jurisd. cap.* 6. *sub n.* 102., *vers.* Ingredientem.
Corrad. *in Prax. Dispens. Apost. lib.* 5., *cap.* 15., *n.* 16.

Ferrar.

Ferrar. *in Bibliothec. Can. verb.* Monialis *n.* 58.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 2. *sub n.* 13. *verf.* Infertur.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Monialium Monasteria qui possunt ingredi.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 40., *n.* 47.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 1., *cap.* 7., *n.* 1.
Squillant. *de Oblig. & Privileg. Epis. par.* 1., *cap.* 13. *sub n.* 41.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. par.* 4., *tit.* 35., §. 4. *n.* 105. *to.* 3.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. adnot.* 5., §. 2., *n.* 17.

VIII. Dare autem tantùm Episcopus, vel Superior licentiam debet in casibus necessariis; Vid d. Constit. Greg. XIII. *Ubi gratia* 1575. & Const. Alex. VII. *Felici.* 1664.
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 2., §. 42., *n.* 76.
Fagnan. *in Cap.* Quùm Virum *de Regular. n.* 20.
Lezzana *Qu. Regular. cap.* 25., *n.* 20., *to.* 1.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 11. *sub n.* 13., *verf.* Licentiæ
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *c.* 3. *sub n.* 54., *verf.* Licentiæ.
Roderic. *Qu. Regular. & Canon. qu.* 46., *art.* 4., *pag.* 271. *to.* 1.

IX. neque alius ullo modo possit, etiam vigore cujuscumque facultatis, vel indulti hactenùs concessi, vel in posterum concedendi.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 5., *n.* 3.

X. Et quia Monasteria Sanctimonialium, extra mœnia Urbis, vel Oppidi constituta, malorum hominum prædæ, & aliis facinoribus sine ulla sæpe custodia sunt exposita; curent Episcopi, & alii Superiores, si ita videbitur expedire, ut Sanctimoniales ex eis ad nova, vel antiqua Monasteria intrà Urbes, vel Oppida frequentia reducantur,
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 15.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Monialium Monasteria, *n.* 25.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 30., *cap.* 3., *n.* 30., *to.* 1.
Ugolin. *de Off. & Potest. Epis. cap.* 21., *n.* 1.
Zecchius *de Stat. & Muner. Epis. cap.* 6. *sub n.* 34., *pag.* 79.
Zipæus *de Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 40., *pag.* 328. & 331.

XI. invocato etiam auxilio, si opus fuerit, brachii sæcularis.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 36., *n.* 5.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 18., *n.* 58.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Monasteria Monialium qua cura ædificanda, & regenda.

XII. Impedientes verò, vel non obedientes, per censuras Ecclesiasticas parere compellant.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 15.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Monialium clausura.

CAPUT VI.

Norma servanda in electione Superiorum Regularium.

I. IN electione quorumcumque Superiorum, Abbatum temporalium, & aliorum Officialium, ac Generalium, & Abba-

Abbatissarum, atque aliarum Præpositarum, quò omnia rectè, & sine ulla fraude fiant, in primis Sancta Synodus districtè præcipit omnes supradictos eligi debere per vota secreta;

Amyden. *de Stil. Datar. lib.* 1., *cap.* 15., §. *6.*, *n.* 89.
Azor. *in Instit. Moral. par.* 1., *lib.* 3., *cap.* 10., *qu.* 2.
Clericat. *de Regular. discord.* 21., *n.* 7.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., §. 3. *sub n.* 35., *vers.* Attamen.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 18., *n.* 5.
Novar. *in Lucern. Regular. verb.* Electio *n.* 1., *pag.* 80.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 1., §. 7., *n.* 5.
Rota *to.* 3. *in recent. decis.* 574., *n.* 54., *par.* 4.

II. ita ut singulorum eligentium nomina numquàm publicentur.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 603., *n.* 78.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., §. 1. *sub n.* 10., *vers.* Sed & illud
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Monialium Officiales, *n.* 1.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *n.* 68.
Murga *in Comment. ad Constit. Apost. pag.* 140., *n.* 450.
Wiestner *in Inst. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *art.* 9. *n.* 146.; *& ar.* 13. *n.* 212

III. Nec in posterùm liceat, Provinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoscumque Titulares ad effectum electionis faciendæ constituere;
Pignatel. *in Consf. Can. to.* 8., *consf.* 48., *n.* 1.; *& to.* 10., *consf.* 77. *n.* 10.

IV. aut voces, & suffragia absentium supplere.
Barbos. *de Canon. & Dignit. cap.* 39., *n.* 14.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Electores, *n.* 7., *pag.* 89.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 10., *consf.* 23., *n.* 3.
Zoesius *in Comment. ad Epist. Decretal. lib.* 1., *tit.* 6., *n.* 70.

V. Si verò contra hujus Decreti constitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita sit;
Cabassut. *in Theor. & Prax. Jur. Can. lib.* 2., *cap.* 24., *n.* 5.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 2., *n.* 5.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 1., *n.* 1.

VI. & is, qui ad hunc effectum se in Provincialem, Abbatem, aut Priorem creari permiserit, deinceps ad omnia officia in Religione obtinenda inhabilis existat;
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 6., *cap.* 28., *n.* 11.

VII. facultatesque super his concessæ, eo ipso abrogatæ censeantur; &, si in posterùm aliæ concedantur, tamquam subreptitiæ habeantur.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *consf.* 48., *n.* 1.

Quæ, & quomodo in Abbatissas vel alio nomine Præfectas eligendæ: ambus Monasteriis nulla præsideat.

CAPUT VII.

I. Abbatissa, & Priorissa, & quocumque alio nomine Præfecta, vel Præposita appelletur, eligatur non minor

nor annis quadraginta, & quæ octo annis post expressam professionem laudabiliter vixerit.

Concil. Agath. c. 19. c. Juvenculas. & seqq. 20. q. 1.

Amyden. *de Stil. Datar. lib.* 1., *cap.* 15., §. 6., *n.* 88.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., §. 2. *sub n.* 28., *vers.* Circa Abbatissas.
Fagnan. *in Cap.* Quùm sis *de Convers. Conjug. sub n.* 75.
Fragosius *de Regim. Reipubl. par.* 2., *lib.* 2., *disp.* 24., *n.* 2.
Konig *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 6. *sub n.* 30.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 3., *n.* 719.
Wiestner *in Instit. Canon. lib.* 1., *tit.* 6., *art.* 4., *n.* 75.
Zoesius *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 3.
Rota *to.* 2., *decis.* 168., *n.* 7. *coram Ansaldo*.

II. Quòd si his qualitatibus non reperiatur in eodem Monasterio, ex alio ejusdem Ordinis eligi possit.
D'Alvin *de Potest. Episc. & Abbat. cap.* 3. *sub n.* 6., *vers.* Quòd quidèm, *pag.* 25.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 18., *n.* 33.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 45.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *cons.* 10., *n.* 2.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 31., *cap.* 10., *n.* 16.

III. Si hoc etiam incommodum Superiori, qui electioni præest, videatur; ex iis, quæ in eodem Monasterio annum trigesimum excesserint, & quinque saltem annis post professionem rectè vixerint, Episcopo, vel alio Superiore consentiente, eligatur.

c. Indemnitatibus, de elect. in 6.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Monialium Officiales *n.* 11.
De Laur. *de ætat. ad Benef. requisit. cap.* 7., *pag.* 402.
Piasec. *in Prax. Episcop. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 57., *vers.* In Monasteriis.

IV. Duobus verò Monasteriis nulla præficiatur.

Conc. Agath. c. 57. & Cabilon. c. 12. c. ult. 20. qu. 1. t. c. Unum 21. q. 1.

Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 17., *n.* 38.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Abbas, *n.* 13., *pag.* 3.

V. Et, si qua duo, vel plura quocumque modo obtinet, cogatur, uno excepto, intrà sex menses cœtera resignare:
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 6., *cap.* 28., *n.* 10.

VI. post id verò tempus, nisi resignaverit, omnia ipso jure vacent.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Monialium Præfectæ ætas.

VII. Is verò, qui electioni præest, Episcopus, sive aliùs Superior, Claustra Monasterii non ingrediatur, sed ante cancellorum fenestellam vota singularum audiat, vel accipiat.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 46.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 18., *n.* 8.
Monacel. *in Form. Legal. For. Eccl. to.* 3., *pag.* 188., *n.* 8.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *c.* 3. *sub n.* 57., *vers.* In Monasteriis.

Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 1., §. 7., *n.* 85.
Wiestner *in Instit. Canon. lib.* 1., *tit.* 6., *art.* 14., *n.* 225.

VIII. In reliquis serventur singulorum Ordinum, vel Monasteriorum Constitutiones.
Cabassut. *in Theor. & Prax. Jur. Can. lib.* 2., *cap.* 24., *n.* 6.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 8., *n.* 5.

Regimen Monasteriorum non habentium Ordinarios Regul. Visitatores quomodò sit instituendum.

CAPUT VIII.

I. Monasteria omnia, quæ Generalibus Capitulis, aut Episcopis non subsunt, nec suos habent Ordinarios Regulares Visitatores, sed sub immediata Sedis Apostolicæ protectione, ac directione regi consueverunt, teneantur, infra annum à fine præsentis Concilii, & deinde quolibet triennio sese in Congregationes redigere, juxta formam Constitutionis Innocentii III. in Concilio Generali, quæ incipit, *In singulis*: ibique certas Regulares Personas deputare, quæ de modo, & ordine, de prædictis Congregationibus erigendis, ac statutis in eis exequendis deliberent, & statuant.

c In singulis. de Statu Mon.

Fagnan. *in Cap.* In singulis *de Stat. Monachor. n.* 6.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 8., *n.* 1.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 3., *pag.* 91., *n.* 10.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 1., *c.* 48. *n.* 10
Zipæus *de Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 33., *pag.* 320.

II. Quòd si in his negligentes fuerint, liceat Metropolitano, in cujus Provincia prædicta Monasteria sunt, tamquam Sedis Apostolicæ Delegato, eos pro prædictis causis convocare.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *consf.* 43., *n.* 120.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 32., *cap.* 3., *n.* 19.

III. Quod si infra limites unius Provinciæ non sit sufficiens talium Monasteriorum numerus ad erigendam Congregationem, possint duarum, vel trium Provinciarum Monasteria unam facere Congregationem.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Monasteriorum obligationes.

IV. Ipsis autem Congregationibus constitutis, illarum Generalia Capitula, & ab illis electi Præsides, vel Visitatores eamdem habeant auctoritatem in suæ Congregationis Monasteria, ac Regulares in eis commorantes, quam alii Præsides, ac Visitatores in cœteris habent Ordinibus:
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 16., *n.* 31.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept.* 61., *n.* 59.

V. teneanturque suæ Congregationis Monasteria frequenter visitare, & illorum reformationi incumbere, & ea observare,

Toto tit. de Statu Regul. in 6. & Clem. c. Exi-

vare, quæ in Sacris Canonibus, & in hoc Sacro Concilio sunt decreta.

vi. de Verb. sign. in 6. & Clem. Exiit. eod.

Valenzuel *consil.* 74., *n.* 86., *to.* 1.

VI. Quòd si etiàm, Metropolitano instante, prædicta exequi non curaverint, Episcopis, in quorum Diœcesibus loca prædicta sita sunt, tamquam Sedis Apostolicæ Delegatis, subdantur.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 8. *sub n.* 3. *vers.* Quod si.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Monasteriorum obligationes.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 45., *vers.* Similitèr.

Monasteria Monialium immediatè subjecta Sedi Apost. ab Episcopo regantur: alia verò à Deputatis in Capitulis Generalibus, vel ab aliis Regularibus.

CAPUT IX.

I. Monasteria Sanctimonialium, Sanctæ Sedi Apostolicæ immediatè subjecta, etiàm sub nomine Capitulorum Sancti Petri, vel Sancti Johannis, vel aliàs quomodocumque nuncupentur, ab Episcopis, tamquam dictæ Sedis Delegatis, gubernentur, non obstantibus quibuscumque.

cap. Cognovim. 18. qu. 2.

Gavant. *in Man. Epis. verb.* Monialium communes leges *n.* 1.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 53., *vers.* Monasteria.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Epis. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 22.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 32., *cap.* 4. *sub n.* 13., *vers.* His conforme.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Religion. ingress. cap.* 3., *p.* 411.

II. Quæ verò à Deputatis in Capitulis Generalibus, vel ab aliis Regularibus reguntur; sub eorum cura, & custodia relinquantur.

Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 7., *n.* 2.
Zipæus *de Jur. Can. lib.* 1., *resp.* 1., §. 9., *n.* 4., *pag.* 32.

Moniales unoquoq mense peccata confiteantur & Eucharistiam sumant: Confessarius Extraordinarius iis ab Episcop. assignetur. Intra septa Monasterii Eucharistia non conservetur.

CAPUT X.

I. Attendant diligenter Episcopi, & cœteri Superiores Monasteriorum Sanctimonialium, ut in Constitutionibus earum admoneantur Sanctimoniales, ut saltem semel singulis mensibus Confessionem peccatorum faciant, & Sacrosanctam Eucharistiam suscipiant, ut eo se salutari præsidio muniant ad omnes oppugnationes Dœmonis fortitèr superandas.

Clem. Ne in agro. §. Sanè de Stat. Monac.

Bordonus *Var. Resolut. par.* 1., *resol.* 20., *n.* 7.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Confessiones *n.* 1., *pag.* 50.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 3., *n.* 45.
Pellizzar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 6., *n.* 8., *to.* 2.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 36., *n.* 3.
Zerol. *in Prax. Epis. par.* 1., *verb.* Moniales, *vers.* Ad septimum.

Zipæus in Jur. Pontif. lib. 3. de Regul. n. 32., pag. 319.

II. Præter ordinarium autem Confessorem alius extraordinarius ab Episcopo, & aliis Superioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium Confessiones audire debeat.
Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 604., *n.* 80.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 13., *cap.* 12., *n.* 17.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccles. cap.* 13., *n.* 9.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 43., *n.* 118.

III. Quòd verò Sanctissimum Christi Corpus intrà Chorum, vel septa Monasterii, & non in publica Ecclesia conservetur, prohibet Sancta Synodus: non obstante quocumque indulto, aut privilegio.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 44., *n.* 1.
Gattico *de Orator. privat. cap.* 19., *n.* 3.
Pellizzar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 7., *n.* 6.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 57., *vers.* Prohiberi.
Schimier *in Jur. Canon. Univ. to.* 2., *lib.* 3., *tract.* 1., *par.* 1., *sect.* 3., §. 4., *n.* 78.

In Monasteriis, quibus imminet cura personarum Sæcularium, qui eã exercent, subsint Episcopo, & ab eo prius examinentur, certis exceptis.

CAPUT XI.

I. IN Monasteriis, seù domibus Virorum, seù Mulierum, quibus imminet animarum cura personarum sæcularium, præter eas, quæ sunt de illorum Monasteriorum, seù locorum familia, personæ tàm Regulares, quàm sæculares, hujusmodi curam exercentes, subsint immediate iis, quæ ad dictam curam, & Sacramentorum administrationem pertinent, jurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in cujus Diœcesi sunt sita.

Vide Bul. Greg XV. *Inscrutabili.* 1622. c. Qui Religiosis. 18. q. 3.

D' Alvin. *de Potest. Epis. & Abbat. cap.* 15., *n.* 1., *pag.* 173.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 604., *n.* 81.
Cenedo *Qu. Canon.* 26., *n.* 25.
Clericat. *in Discord. Forens. discord.* 13., *n.* 27.
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 1., §. 13., *n.* 15.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 37. *sub n.* 11. *in fin.*
Fagnan. *in Cap.* Accedentibus *de Excessib. Prælator. n.* 53.
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 8., *cap.* 4., *n.* 5.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 8., *n.* 20.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 5., *n.* 27.
Spada *consil.* 157., *n.* 7., *to.* 1.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Prælatis in gener. cap.* 1, *sub n.* 6., *vers.* Vigesimoctavò, *pag.* 95.
Zipæus *de Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 39., *pag.* 327.
Rota *to.* 1., *decis.* 97., *n.* 5., *cor. Emin. Tanario.*
Cor. SS. D. N. CLEMENTE XIII. *to.* 1. *decis.* 6., *n.* 15.

Burgen

Burgen. *Jurisdictionis*, *seù Visitation. super Manutentione* 1. *Aprilis* 1715. §. Data *cor. Emin. Scotto*.
Præmislien. *Præpositura super Conventualitate* 27. *Febr.* 1760 §. 13.; & 3. *Jul.* 1761. *cor. R. P. D. Ratta*.

II. Nec ibi aliqui, etiam ad nutum amovibiles, deputentur, nisi de ejusdem consensu, ac prævio examine, per eum, aut ejus Vicarium faciendo:
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Regulares circà Parochos.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Cura Animarum *n.* 2., *pag.* 61.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3., *pag.* 182.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *cons.* 1., *n.* 10.
Sbroz. *de Offic. Vicar. qu.* 111., *n.* 9., & 10.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 42., *n.* 6.
Rota *to.* 3., *decis.* 314., *n.* 16. *cor. Emin. Crescentio*.
S. C. C. *in Colonien.* 10. *Maii* 1760.

III. excepto Monasterio Cluniacensi cum suis limitibus, & exceptis iis Monasteriis, seù locis, in quibus Abbates, Generales, aut Capita Ordinum sedem ordinariam principalem habent, atque aliis Monasteriis, seù domibus, in quibus Abbates, aut alii Regularium Superiores jurisdictionem Episcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercent;
Vid Const. Benedict XIV., quæ incip. *Firmandis* 100. § 2. to. 1. pag. 264.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 7., *cap.* 16., *n.* 1.
Cirin. *in Nex. Eccl. Jurisd. cap.* 6., *n.* 201., *pag.* 505.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Monasteria quoad Episcopos.
Alexander Trentacinque *Cons.*74. *sub n.*7., *vers.* Patet igitur *p.* 1.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 48., §. *unic. n.* 91.

IV. salvo tamen eorum Episcoporum jure, qui majorem in prædicta loca, vel personas jurisdictionem exercent.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 44., *n.* 12.

CAPUT XII.

Censuræ Episcopales, & Dies festi in Diœcesi indicti serventur etiam à Regularibus.

I. CEnsuræ, & interdicta, nedùm à Sede Apostolica emanata, sed etiam ab Ordinariis promulgata, mandante Episcopo, à Regularibus in eorum Ecclesiis publicentur, atque serventur.
Clem. 1. de sent. exc.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 6., *n.* 53.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Regularium jura, *n.* 42.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Regulares circa interdicta.
Leira *in Exam. Epis. lib.* 6., *cap.* 8., *n.* 13. *cum seq.*
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Censuræ, *n.* 1., *pag.* 37.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Regulares *pag.* 462. *n.* 2., *to.* 3.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 2., *pag.* 64., *n.* 3.

Ventrigl.

Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 48., §. *unic.*, *n.* 101.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 39., *n.* 132.
Panimol. *decis.* 84., *adnot.* 1., *n.* 51., *to.* 2.

II. Dies etiam festi, quos in Diœcesi sua servandos idem Episcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus, serventur.

a. De iis. 12. dist. V. de Const. S. Pii V. Quàm promàm 1566.

Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 105., *n.* 32.
Campanil. *in Diverf. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 91.
Cocchier. *de Jurisd. Ordinar. in Exempt. par.* 2., *qu.* 45., *n.* 55.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 15., *n.* 63.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 8., *cap.* 4., *n.* 6.
Lauret. de Franch *de Controv. inter Episc. & Regul. qu.* 6. *vers.* Sextò fallit.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 3., *pag.* 236., *n.* 31., & *n.* 40.
Pellizzar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 8., *n.* 28.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Episc. par.* 1., *cap.* 19., *n.* 14.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 42., *n.* 10.
Zecchius *de Repub. Eccl. in tit. de Vot. Relig. pag.* 418.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 95.
Rota *in Tarentina Processionis* 3. *Jul.* 1748., §. 6. *cor. Molino.*

Controversias de præcedentia componat. Episcopus Exemptos non in strictiori Clausura viventes, ad publicas Processiones accedere compellantur.

CAPUT XIII.

I. Controversias omnes de præcedentia, quæ persæpè maximo cum scandalo oriuntur inter Ecclesiasticas personas, tàm Sæculares, quàm Regulares, quùm in Processionibus publicis, tùm in iis quæ fiunt in tumulandis defunctorum corporibus, & in deferenda umbella, & aliis similibus, Episcopus, amota omni appellatione, & non obstantibus quibuscumque, componat.

Vide Bullam S. Pii V. 1568 Ut. tam. & Gregorii XIII. 1583. Exposcit.

Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 105., *n.* 71.
Campanil. *in Diverf. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 120.
Lara *de Anniverf. & Cappell. lib.* 1., *cap.* 24., *n.* 29.
Leo *in Thes. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 8., *n.* 18.
Passerin. *de Homin. Stat. to.* 3., *qu.* 189., *art.* 10., *insp.* 10., *n.* 993.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 128., *n.* 1.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 42., *n.* 14.
Rota *to.* 1. *in rec. decis.* 85., *n.* 9., *par.* 5.
Cor. Herrera *decis.* 63., *n.* 3.; & *decis.* 134., *n.* 7.
Cor. Emin. Crescentio *to.* 2., *decis.* 237., *n.* 64.
Bisinianen. *Præeminentiarum* 18. *Martii* 1726., §. 44. *cor. Card. Calcagnino.*
Melevitana *Funerum super Attentatis, & Provisione* 20. *Novemb.* 1744., §. Quià *in fin. cor. Card. Millino.*

II. Exempti autem omnes, tam Clerici Sæculares, quam Regulares

Regulares quicumque, etiàm Monachi, ad publicas Processiones vocati, accedere compellantur;
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 6., *n.* 55.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 8., *sub n.* 12. & *n.* 13.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Processio, *n.* 7.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 48. *vers.* Ut accedatur.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 53., *n.* 3. & *to.* 3. *cons.* 46., *n.* 1.; & *to.* 10., *cons.* 121., *n.* 4.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. cap.* 1., §. 2., *n.* 2.
Vermigliol. *Consil. Crimin.* 349., *n.* 1. & *consil.* 350.
Rota *decis.* 19., *n.* 1. *cor. Kaunitz*.

III. iis tantùm exceptis, qui in strictiori clausura perpetuò vivunt.
Fagnan. *in Cap.* Nimis prava *de Excessib. Prælator. n.* 10.
Genuens. *in Prax. Cur. Archiep. cap.* 64., *n.* 1.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Processiones.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 54., *n.* 1.
Pinsson. *de Benef. par.* 3., §. 10., *n.* 3.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 12., §. *unic.*, *n.* 8.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 12., *n.* 41.

CAPUT XIV.

Regulari publicè delinquenti pœna à quo irroganda sit

Vide Const. Clemen. VIII. *Suscepti muneris* 1596.

I. REgularis, non subditus Episcopo, qui intrà Claustra Monasterii degit, & extra ea ità notoriè deliquerit, ut Populo scandalo sit, Episcopo instante, à suo Superiore intrà tempus, ab Episcopo præfigendum, severè puniatur,
Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 105., *n.* 18.
Ciarlin. *in Controv. Forens. to.* 1., *cap.* 50., *n.* 1.
Crispin. *de Visit. Pastoral. par.* 1., §. 15., *n.* 2.
Genuens. *in Prax. Cur. Archiep. Neapol. cap.* 59., *n.* 2.
Marta *de Jurisdict. par.* 4., *centur.* 2., *cap.* 182., *n.* 2.
Panimolla *decis.* 84., *adnot.* 3., *n.* 2., *to* 2.
Sperel. *decis.* 38., *n.* 12., *to.* 1.

II. ac de punitione Episcopum certiorem faciat:
Girald. *ad Thes. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 8., *verb.* Religiosi *n.* 1.
Milaz. *Assert. Jur.* 5., *n.* 4.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Delinquens *n.* 4., & 5., *par.* 65.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 5., §. 6., *n.* 5.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 3., *cap.* 19. *sub n.* 47., *vers.* Et solet.
Vener *in Exam. Episc. lib.* 6., *cap.* 8., *n.* 3.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 38., §. *unic.*, *n.* 19.
Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. cap.* 20., §. 8., *n.* 2.

III. fin minùs, à fuo Superiore officio privetur;

c fin §. Si vero, de ftat. Mon.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *fect.* 16., *n.* 7.
Pellizzar, *de Monial. tract.* 10., *cap.* 10., *fect.* 1., *fubfect.* 1. *fub n.* 27., *verf.* An autem.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 42., *n.* 22.
Panimolla *decif.* 84., *adnot.* 3., *n.* 2., *to.* 2.

IV. & delinquens ab Epifcopo puniri poffit.
Barbof. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 43., *n.* 115.
Fufcus *de Vifit. cap.* 17., *n.* 11., *lib* 2.
Gavant, *in Manual, Epif. verb.* Regularium jura fub Epifcopo, *n.* 69.
Ghifilerius *in Prax. Regular. cap.* 9., *n.* 11.
Pafqualig. ad Franch. *de Controv. inter Epif. & Regular. qu.* 3., *n.* 114., *pag.* 56.
Pinffon, *de Benef. par.* 3., §. 12., *n.* 2.
Zipæus *de Jur. Can. lib.* 5., *refp.* 2., *n.* 3., *pag.* 269.

Profeffio non fiat nifi anno probationis exacto, & decimofexto ætatis expleto.

CAPUT XV.

I. IN quacumque Religione, tàm Virorum, quàm Mulierum profeffio non fiat ante decimumfextum annum expletum;
Cabaffut. *in Hiftor. Concilior. pag.* 604., *n.* 82.
Ferrar. *in Bibliotb. Can. verb.* Profeffio Regularis, *n.* 3.
Gargiareus *Singular. Jur. fingular.* 27., *n.* 2.
Girald. *ad Thefaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *verbi* Profeffio emiffa.
De Laur. *de Ætat. ad Benef. requifi.. cap.* 7., *pag.* 401.
Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 26., *n.* 32.
Paftor. *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 17., *n.* 2.
Wieftner *in Inftit. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *art.* 4., *n.* 73.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Religion. ingreff. cap.* 3. *fub n.* 11., *verf.* Ad hoc, *pag.* 396.
Zerb. *in Gemm. Epif. tit.* 52., *refol.* 8., *n.* 2.

II. nec qui minore tempore, quàm per annum poft fufceptum habitum in probatione fteterit, ad profeffionem admittatur.

c. Confaldus 27. qu. 2. c. Ad Apoft. de Regul. & c. Non folum. eod. in 6.

Lambertin. *de Synod. Diœcef. lib.* 13., *cap.* 12., *n.* 1.
Leo *in Thefaur, For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 36.
Pignatel. *in Confult. Can. to.* 9., *conf.* 173., *n.* 52.
Zecch. *de Rep. Eccl. in tit. de Relig. ingr. cap.* 3., *n.* 9., *p.* 394.
Zoefius *in Comment. ad Epift. Decretal. lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 38.
Rota *in rec. decif.* 15., *n.* 13., *par.* 11. *& decif.* 410., *n.* 1. *cor. Roxas.*

III. profeffio autem antea facta fit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicujus Regulæ, vel Religionis, vel Ordinis obfervationem, aut ad alios quofcumque effectus.

c. Ad noftram cap Quum Virum. & c. Poftulafti de Regular. & c. 1. eod. in 6.

Campanil.

Campanil. *in Diverf. Jur. Can. cap.* 11., *rubr.* 12., *n.* 1.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 31., §. 2. *fub n.* 18., *verf.* Refpondeo; *&* *n.* 24.
Fagnan. *in Cap.* Ad noftram *de Regular. n.* 4.
Monacel. *in Form. Leg. For. Eccl. to.* 3., *pag.* 185., *n.* 3.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Profeffio, *n.* 8., *pag.* 242.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Profeffio, *to.* 3., *n.* 3.
Pignatel. *in Confult. Can. to.* 1., *conf.* 151., *n.* 12.
Zipæus *in Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 16., *pag.* 311.
Zerol. *in Prax. Epif. par.* 1., *verb.* Moniales, §. 2.
Rota *in Romana Legati fuper Dote Monaftica* 13. *Maii* 1743. §. 3. *coram Lana.*
S. C.C. *in Sipontina reftitutionis in integrum* 28. *Januarii*, 18. *Martii*, 6. *Maii*, *&* 2. *Septembris* 1747.

Renunciatio, aut obligat. facta ante duos menfes proximos profeffioni, fit nulla. Finita probatione, Novitii aut profiteantur, aut ejiciantur. In Religione Clericorum Societat. JESU nihil innovetur. Ne quid ex bonis Novitii Monafterio tribuatur ante profeffionem.

CAPUT XVI.

I. NUlla quoquè renuntiatio, aùt obligatio, anteà facta, etiàm cum juramento, vel in favorem cujufcumque caufæ piæ, valeat, nifi cùm licentia Epifcopi, fivè ejus Vicarii fiat, intrà duos menfes proximos ante profeffionem;

Barbof. *de Off. & Poteft. Epif. par.* 3., *alleg.* 99., *n.* 20., *&* 21.
Cened. *Qu. Canon.* 6., *n.* 14., *lib.* 1.
Gavant. *in Man. Epif. verb.* Regular. jura, *n.* 1.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Regularis Religionem ingrediens.
Leo *in Thefaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 38.
Pafqualig. *in Addit. ad Lauret. de Franch. par.* 2., *qu.* 42., *n.* 6.
Piton. *in Difcept. Eccl. to.* 3., *difcept.* 64., *n.* 71.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 6., §. 4., *n.* 25.
Zoefius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 26.; *&* *tit* 35., *n.* 4.
Rota *in Romana*, *feù Januen. Succeffionis* 9. *Decemb.* 1746. §. 4. *coram Card. Millino.*

II. ac non aliàs intelligatur effectum fuum fortiri, nifi fequuta profeffione:

Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 9., *n.* 5.; *&* *lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 39.
Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 26., *n.* 25.
Paftor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 17., *n.* 3.
Piton. *in Difcept. Eccl. to.* 1., *difcept.* 6., *n.* 2., *verf.* Defperatam
Rota *in Ferrarien. Canonicatus* 5. *Mart.* 1698., §. Ex his *cor. Pio.*

III. aliter verò facta, etiàm fi cum hujus favoris expreffa renuntiatione, etiàm jurata, fit irrita, & nullius effectus. c Quàm Caufam, in fin. de elect.

Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Canon. to.* 3., *verb.* Profeffio *n.* 6., *pag.* 449.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 1., *adnot.* 46., §. *unic.*, *n.* 11.

Rota *decis.* 252. *coram Peguer.*
Theatina *Bonorum super primo dubio* 2. *Aprilis* 1745. ,§.11 *cor. Rever. Molino.*
Romana, *seu* Januen. *Successionis* 9. *Decemb.* 1746. §. 4. *cor. Card. Millino.*

IV. Finito tempore novitiatus, Superiores Novitios, quos habiles invenerint, ad profitendum admittant; aut è Monasterio eos eijciant.
Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 4., *n.* 1.
Clericat. *in Discord. Forens. discord.* 18., *n.* 8.
Fagnan. *in Cap.* Presbyterum *de Pœnit. & Remiss. n.* 121.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 149., *n.* 13.

V. Per hæc tamèn Sancta Synodus non intendit aliqui innovare, aut prohibere, quin Religio Clericorum Societatis JESU, juxta pium eorum institutum à Sancta Sede Apostolica approbatum, Domino, & ejus Ecclesiæ inservire possint:
Fagnan. *in Cap.* Ad Audientiam *de Regular. n.* 15.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 13., *cap.* 12., *n.* 1.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Jesuitæ, *n.* 32., *pag.* 136.

Vide Const. Gregorii XIII. *Ascendente Domino* 1584. Et Bullam Paul. III. *Regimini* 1540 & Julii III. *Exposcit.* 1550.

VI. sed neque ante professionem, excepto victu, & vestitu, Novitii, vel Novitiæ illius temporis, quo in probatione est, quocumque prætextu, à Parentibus, vel propinquis, aut Curatoribus ejus, Monasterio aliquid ex bonis ejusdem tribuatur, nè hac occasione discedere nequeat, quod totam, vel majorem partem substantiæ suæ Monasterium possideat, nec facilè, si discesserit, id recuperare possit: quin potiùs præcipit Sancta Synodus sub anathematis pœna dantibus, & recipientibus, ne hoc ullo modo fiat;
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Novitii.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par* 2., *cap.* 1., *n.* 50.
Pignatel. *in Cons. Can. to.* 1., *cons.* 109., *n.* 14.; *& cons.* 228., *n.* 15.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 3., *n.* 194., *to.* 4.

VII. & ut abeuntibus ante professionem omnia restituantur, quæ sua erant:

c Si quis 17. q. 2.

Fagnan. *in Cap.* Ex parte *de Regularib. n.* 50.
Gavant. *in Man. Epis. verb.* Monialium Novitiarum *n.* 16.
Lauræa *loc. mox. cit.*
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 50., *vers.* Renuntiatio.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 1., *discept.* 6. *sub n.* 28., §. Ex quibus *n.* 32
Rota *in Romana Restitutionis Dotis* 16. *Januarii* 1696. *coram Card. Scotto; &* 22. *Aprilis* 1697. *coram Olmo.*

VIII. quòd ut rectè fiat, Episcopus, etiàm per Censuras Ecclesiasticas, si opus fuerit, compellat.
Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 125.
Novar. *in Lucern. Reg. verb.* Episcopus quoad Regulares, *n.* 16. *pag.* 94.

Squillant.

Gavant. *in Manual. Epiſ. verb.* Convertitæ, *n.* 1.
Novar. *in Lucer. Regul. verb.* Convertitæ *n.* 1., *pag.* 59.
Pignatel. *in Conſult. Can. to.* 8., *conſ.* 57., *n.* 4.
Ricciul. *de Jur. Patr. extr. Eccl. grem. exiſt. lib.* 8., *cap.* 2., *n.* 6.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 6., *n.* 20.

CAPUT XIX.

Quomodo procedendum ſit in cauſis prætenſæ invaliditatis profeſſionis.

I. Quicumque Regularis prætendat, ſe per vim, & metum ingreſſum eſſe Religionem; aut etiàm dicat, ante ætatem debitam profeſſum fuiſſe; aut quid ſimile, velitque habitum dimittere quacumque de cauſſa; aut etiàm cum habitu diſcedere ſine licentia Superiorum; non audiatur, niſi intrà quinquennium tantùm à die profeſſionis, (c. Puellæ 20 q. 1. c. Quàm vitum de Regul.)
Antonel. *de Tempor. Legal. lib.* 2., *cap.* 63., *n.* 1., & *ſeqq.*
Bonaccin. *de Clauſur. qu.* 2., *punct.* 10., *difficult.* 4., *n.* 4.
Bordon. *de Profeſſ. Regular. cap.* 22., *n.* 12.
Gavant. *in Man. Epiſ. verb.* Regularium Jura *in Addit. n.* 1.
Konig. *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 41., *n.* 19.
Paſtor. *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 17., *n.* 2.
Paravicin. *in Polyanth. Sacror. Can. verb.* Regularis, *pag.* 418., *n.* 4., *to.* 3.
Pignatel. *in Conſult. Can. to.* 9., *conſ.* 173., *n.* 15., & 88.
Piton. *in Diſcep. Eccl. to.* 4., *diſcept.* 110., *n.* 24.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 3., §. 7., *n.* 122.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Epiſ. par.* 3., *cap.* 19., *n.* 32.
Zipæus *in Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 25., *pag.* 315.
Zoeſius *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 41.

II. & tunc non aliter, niſi cauſſas, quas prætenderit, deduxerit coram Superiore ſuo, & Ordinario.
Fagnan. *in Cap.* Presbyterum *de Pœnit. & Remiſſ. n.* 101. & *Cap.* Nullius *de Regularib. n.* 19.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *ſect.* 8., *n.* 2.
Girald. *ad Theſaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Profeſſio emiſſa, *verſ.* Cauſa.
Pignatel. *in Conſ. Can. to.* 1., *conſ.* 89., *n.* 27.; & *to.* 3., *conſ.* 37. *n.* 4
Zipæus *in Jur. Canon. lib.* 1., *reſp.* 1., §. 9. *ſub n.* 8. *verſ.* Quòd ſi urgens.

III. Quòd ſi antea habitum ſponte dimiſerit, nullatenus ad allegandum quamcumque cauſſam admittatur, ſed ad Monaſterium redire cogatur, & tamquam apoſtata puniatur: (Conc. Arelat. I. c. ult. & Arel. II c. 25.)
Barboſ. *de Off. & Poteſt. Epiſ. par.* 3., *alleg.* 104., *n.* 12.
Cabaſſut. *in Hiſtor. Concil. pag.* 605., *n.* 84.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 32., §. 4., *n.* 53.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Habitus, *n.* 15. *cum ſeq. pag.* 124

Pignatel.

Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 9., *verb.* Clausura Monialium restituenda.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 9., *cap.* 15., *n.* 6.

IV. invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.
Altimar. *de Nullit. rubr.* 3., *qu.* 20., *n.* 9., *to.* 1.
Oliva *de For. Eccl. par.* 2., *qu.* 24., *n.* 1.
Pellizar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 10., *sect.* 1., *subsect.* 1. *sub n.* 25.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 7., *cons.* 32., *n.* 21.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 5., *tit.* 11., *c.* 9., *n.* 23
Themud. *Decis. Ulysip. decis.* 63., *n.* 10., *par.* 1.

V. Quod auxilium ut præbeatur, omnes Christianos Principes hortatur Sancta Synodus, & sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda, omnibus Magistratibus sæcularibus injungit.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 3., *n.* 10.
Carleval. *de Judic. lib.* 1., *tit.* 1., *disp.* 22., *n.* 40.
Gail. *Observ.* 115., *n.* 6.
Genuens. *in Prax. Cur. Archiep. cap.* 36., *n.* 1.
Molin. *de Brach. Sæcular. cap.* 5., *n.* 4. *&* 6.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 40., *n.* 47.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 5., §. 2., *n.* 9.
Zipæus *de Jurisd. Eccl. lib.* 4., *cap.* 6., *n.* 18.
Cortiada *decis.* 231., *n.* 21.
Panimol. *adnot.* 3. *ad decis.* 12., *n.* 49.

VI. Nemini autem Sanctimonialium liceat post professionem exire à Monasterio, etiam ad breve tempus, quocumque prætextu, nisi ex aliqua legitima causa, ab Episcopo approbanda: indultis quibuscumque, & privilegiis non obstantibus.

Conc. Cabilonens. 1. c. 57. & 60.

Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 580., *n.* 13.
Corrad. *in Prax. Dispensat. Apost. lib.* 5., *cap.* 15., *n.* 4.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 6., *n.* 2.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 30., *cap.* 3., *n.* 13. *to.* 1.
Zerbius *Resol. Canon. de Monial. tit.* 53., *resol.* 6., *n.* 1.
Themud. *Decis. Ulysip. par.* 1., *decis.* 26., *n.* 1.

VII. Ingredi autem intrà septa monasterii nemini liceat, cujuscumque generis, aut conditionis, sexus, vel ætatis fuerit, sine Episcopi, vel Superioris licentia, in scriptis obtenta, sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda.

Conc. Matisco. II. c. [illegible] Aurel. IV. c. 7. Cabill. II. c. 65. & Hispal. II. c. 12. c. Dilectissimus, & seqq. 18. q. 2.

Antonel. *de Loc. Legal. cap.* 10., *n.* 57.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 11., *cap.* 16., *n.* 24.
Ciarlin. *in Controv. For. cap.* 147., *n.* 29. *&* 30.
Cyrin. *in Nex. Eccl. Jurisd. cap.* 6. *sub n.* 102., *vers.* Ingredientem:
Corrad. *in Prax. Dispens. Apost. lib.* 5., *cap.* 15., *n.* 16.

Ferrar.

Ferrar. *in Bibliothec. Can. verb.* Monialis *n.* 58.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 2. *sub n.* 13. *vers.* Infertur.
Lauræa *in Epitom. Canon. verb.* Monialium Monasteria qui possunt ingredi.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 40., *n.* 47.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 3., *tit.* 1., *cap.* 7., *n.* 1.
Squillant. *de Oblig. & Privileg. Episc. par.* 1., *cap.* 13. *sub n.* 41.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. par.* 4., *tit.* 35., §. 4. *n.* 105. *to.* 3.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. adnot.* 5., §. 2., *n.* 17.

VIII. Dare autem tantùm Episcopus, vel Superior licentiam debet in casibus necessariis; *Vid. d. Constit. Greg. XIII. Ubi gratia 1575. & Const. Alex. VII. Felici. 1664.*
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 2., §. 42., *n.* 76.
Fagnan. *in Cap.* Quùm Virum *de Regular. n.* 20.
Lezzana *Qu. Regular. cap.* 25., *n.* 20., *to.* 1.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 11. *sub n.* 13., *vers.* Licentiæ
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *c.* 3. *sub n.* 54., *vers.* Licentiæ.
Roderic. *Qu. Regular. & Canon. qu.* 46., *art.* 4., *pag.* 271. *to.* 1.

IX. neque alius ullo modo possit, etiam vigore cujuscumque facultatis, vel indulti hactenùs concessi, vel in posterum concedendi.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 5., *n.* 3.

X. Et quia Monasteria Sanctimonialium, extra mœnia Urbis, vel Oppidi constituta, malorum hominum prædæ, & aliis facinoribus sine ulla sæpe custodia sunt exposita; curent Episcopi, & alii Superiores, si ita videbitur expedire, ut Sanctimoniales ex eis ad nova, vel antiqua Monasteria intrà Urbes, vel Oppida frequentia reducantur,
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 15.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Monialium Monasteria, *n.* 25.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 30., *cap.* 3., *n.* 30., *to.* 1.
Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. cap.* 21., *n.* 1.
Zecchius *de Stat. & Muner. Episc. cap.* 6. *sub n.* 34., *pag.* 79.
Zipæus *de Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 40., *pag.* 328. & 331.

XI. invocato etiam auxilio, si opus fuerit, brachii sæcularis.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 36., *n.* 5.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 18., *n.* 58.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Monasteria Monialium qua cura ædificanda, & regenda.

XII. Impedientes verò, vel non obedientes, per censuras Ecclesiasticas parere compellant.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 15.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Monialium clausura.

CAPUT VI.

Norma servanda in electione Superiorum Regularium.

I. IN electione quorumcumque Superiorum, Abbatum temporalium, & aliorum Officialium, ac Generalium, & Abba-

Abbatissarum, atque aliarum Præpositarum, quò omnia rectè, & sine ulla fraude fiant, in primis Sancta Synodus districtè præcipit omnes supradictos eligi debere per vota secreta;

Amyden. *de Stil. Datar. lib.* 1., *cap.* 15., §. 6., *n.* 89.
Azor. *in Instit. Moral. par.* 1., *lib.* 3., *cap.* 10., *qu.* 2.
Clericat. *de Regular. discord.* 21., *n.* 7.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., §. 3. *sub n.* 35., *vers.* Attamen.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 18., *n.* 5.
Novar. *in Lucern. Regular. verb.* Electio *n.* 1., *pag.* 80.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 1., §. 7., *n.* 5.
Rota *to.* 3. *in recent. decis.* 574., *n.* 54., *par.* 4.

II. ita ut singulorum eligentium nomina numquàm publicentur.

Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 603., *n.* 78.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., §. 1. *sub n.* 10., *vers.* Sed & illud
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Monialium Officiales, *n.* 1.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *n.* 68.
Murga *in Comment. ad Constit. Apost. pag.* 140., *n.* 450.
Wiestner *in Inst. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *art.* 9. *n.* 146.; & *ar.* 13. *n.* 212

III. Nec in posterùm liceat, Provinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoscumque Titulares ad effectum electionis faciendæ constituere;

Pignatel. *in Cons. Can. to.* 8., *cons.* 48., *n.* 1.; & *to.* 10., *cons.* 77. *n.* 10.

IV. aut voces, & suffragia absentium supplere.

Barbos. *de Canon. & Dignit. cap.* 39., *n.* 14.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Electores, *n.* 7., *pag.* 89.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 10., *cons.* 23., *n.* 3.
Zoesius *in Comment. ad Epist. Decretal. lib.* 1., *tit.* 6., *n.* 70.

V. Si verò contra hujus Decreti constitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita sit;

Cabassut. *in Theor. & Prax. Jur. Can. lib.* 2., *cap.* 24., *n.* 5.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 2., *n.* 5.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 1., *n.* 1.

VI. & is, qui ad hunc effectum se in Provincialem, Abbatem, aut Priorem creari permiserit, deinceps ad omnia officia in Religione obtinenda inhabilis existat;

Vener. *in Exam. Epis. lib.* 6., *cap.* 28., *n.* 11.

VII. facultatesque super his concessæ, eo ipso abrogatæ censeantur; &, si in posterùm aliæ concedantur, tamquam subreptitiæ habeantur.

Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 48., *n.* 1.

Quæ, & quomodo in Abbatissas vel alio nomine Præfectas eligendæ: quibus Monasteriis nulla præficitur.

CAPUT VII.

I. Abbatissa, & Priorissa, & quocumque alio nomine Præfecta, vel Præposita appelletur, eligatur non minor

nor annis quadraginta, & quæ octo annis post expressam professionem laudabiliter vixerit.

Concil. Agath. c. 19. c. Juvenculas. & seqq. 20. q. 1.

Amyden. *de Stil. Datar. lib.* 1., *cap.* 15., §. *6.*, *n.* 88.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit. 6.*, §. 2. *sub n.* 28., *verf.* Circa Abbatissas.
Fagnan. *in Cap.* Quùm sis *de Converf. Conjug. sub n.* 75.
Fragosius *de Regim. Reipubl. par.* 2., *lib.* 2., *disp.* 24., *n.* 2.
Konig *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit. 6. sub n.* 30.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 3., *n.* 719.
Wiestner *in Instit. Canon. lib.* 1., *tit. 6.*, *art.* 4., *n.* 75.
Zoesius *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 3.
Rota *to.* 2., *decis.* 168., *n.* 7. *coram Ansaldo*.

II. Quòd si his qualitatibus non reperiatur in eodem Monasterio, ex alio ejusdem Ordinis eligi possit.
D'Alvin *de Potest. Episc. & Abbat. cap.* 3. *sub n.* 6., *verf.* Quòd quidèm, *pag.* 25.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 18., *n.* 33.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 45.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *cons.* 10., *n.* 2.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 31., *cap.* 10., *n.* 16.

III. Si hoc etiam incommodum Superiori, qui electioni præest, videatur; ex iis, quæ in eodem Monasterio annum trigesimum excesserint, & quinque saltem annis post professionem rectè vixerint, Episcopo, vel alio Superiore consentiente, eligatur.

c. Indemnitatibus, de elect. in 6.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Monialium Officiales *n.* 11.
De Laur. *de ætat. ad Benef. requisit. cap.* 7., *pag.* 402.
Piasec. *in Prax. Episcop. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 57., *verf.* In Monasteriis.

IV. Duobus verò Monasteriis nulla præficiatur.
Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 17., *n.* 38.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Abbas, *n.* 13., *pag.* 3.

Conc. Agath. c. 57. & Cabilon. c. 12. c. ult. 20. qu 1. c. Unum 21. q. 1.

V. Et, si qua duo, vel plura quocumque modo obtinet, cogatur, uno excepto, intrà sex menses cœtera resignare:
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 6., *cap.* 28., *n.* 10.

VI. post id verò tempus, nisi resignaverit, omnia ipso jure vacent.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Monialium Præfectæ ætas.

VII. Is verò, qui electioni præest, Episcopus, sive aliùs Superior, Claustra Monasterii non ingrediatur, sed ante cancellorum fenestellam vota singularum audiat, vel accipiat.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 46.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 18., *n.* 8.
Monacel. *in Form. Legal. For. Eccl. to.* 3., *pag.* 188., *n.* 8.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *c.* 3. *sub n.* 57., *verf.* In Monasteriis.

Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 1., §. 7., *n.* 85.
Wieſtner *in Inſtit. Canon. lib.* 1., *tit.* 6., *art.* 14., *n.* 225.

VIII. In reliquis ſerventur ſingulorum Ordinum, vel Monaſteriorum Conſtitutiones.

Cabaſſut. *in Theor. & Prax. Jur. Can. lib.* 2., *cap.* 24., *n.* 6.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *ſect.* 8., *n.* 5.

Regimen Monaſteriorum non habentium Ordinarios Regul. Viſitatores quomodò ſit inſtituendum.

CAPUT VIII.

I. Monaſteria omnia, quæ Generalibus Capitulis, aut Epiſcopis non ſubſunt, nec ſuos habent Ordinarios Regulares Viſitatores, ſed ſub immediata Sedis Apoſtolicæ protectione, ac directione regi conſueverunt, teneantur, infra annum à fine præſentis Concilii, & deinde quolibet triennio ſeſe in Congregationes redigere, juxta formam Conſtitutionis Innocentii III. in Concilio Generali, quæ incipit, *In ſingulis*: ibique certas Regulares Perſonas deputare, quæ de modo, & ordine, de prædictis Congregationibus erigendis, ac ſtatutis in eis exequendis deliberent, & ſtatuant.

c. In ſingulis. de Statu Mon.

Fagnan. *in Cap.* In ſingulis *de Stat. Monachor. n.* 6.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 13., *ſect.* 8., *n.* 1.
Petra *ad Conſtit. Apoſt. to.* 3., *pag.* 91., *n.* 10.
Thomaſſin. *de Vet. & Nov. Eccl. Diſcipl. par.* 1., *lib.* 1., *c.* 48. *n.* 10
Zipæus *de Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 33., *pag.* 320.

II. Quòd ſi in his negligentes fuerint, liceat Metropolitano, in cujus Provincia prædicta Monaſteria ſunt, tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegato, eos pro prædictis cauſis convocare.

Pignatel. *in Conſult. Can. to.* 8., *conſ.* 43., *n.* 120.
Vaneſpen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 32., *cap.* 3., *n.* 19.

III. Quod ſi infra limites unius Provinciæ non ſit ſufficiens talium Monaſteriorum numerus ad erigendam Congregationem, poſſint duarum, vel trium Provinciarum Monaſteria unam facere Congregationem.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Monaſteriorum obligationes.

IV. Ipſis autèm Congregationibus conſtitutis, illarum Generalia Capitula, & ab illis electi Præſides, vel Viſitatores eamdem habeant auctoritatem in ſuæ Congregationis Monaſteria, ac Regulares in eis commorantes, quam alii Præſides, ac Viſitatores in cœteris habent Ordinibus:

Leo *in Theſaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 16., *n.* 31.
Piton. *in Diſcept. Eccl. to.* 3., *diſcept.* 61., *n.* 59.

V. teneanturque ſuæ Congregationis Monaſteria frequenter viſitare, & illorum reformationi incumbere, & ea obſervare,

Toto tit. de Statu Regul. in 6. & Clem. c. Exi-

vare, quæ in Sacris Canonibus, & in hoc Sacro Concilio sunt decreta. *vi de Verb. sign. in 6. & Clem. Exiit. eod.*

Valenzuel *consil.* 74., *n.* 86., *to.* 1.

VI. Quòd si etiàm, Metropolitano instante, prædicta exequi non curaverint, Episcopis, in quorum Diœcesibus loca prædicta sita sunt, tamquam Sedis Apostolicæ Delegatis, subdantur.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 8. *sub n.* 3. *vers.* Quod si.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Monasteriorum obligationes.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 45., *vers.* Similitèr.

Monasteria Monialium immediatè subjecta Sedi Apost. ab Episcopo regantur: alia verò à Deputatis in Capitulis Generalibus, vel ab aliis Regularibus.

CAPUT IX.

I. MOnasteria Sanctimonialium, Sanctæ Sedi Apostolicæ immediatè subjecta, etiàm sub nomine Capitulorum Sancti Petri, vel Sancti Johannis, vel aliàs quomodocumque nuncupentur, ab Episcopis, tamquam dictæ Sedis Delegatis, gubernentur, non obstantibus quibuscumque. *cap. Cognovim. 18. qu. 2.*

Gavant. *in Man. Epis. verb.* Monialium communes leges *n.* 1.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 53., *vers.* Monasteria.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Epis. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 22.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 32., *cap.* 4. *sub n.* 13., *vers.* His conforme.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Religion. ingress. cap.* 3., *p.* 411.

II. Quæ verò à Deputatis in Capitulis Generalibus, vel ab aliis Regularibus reguntur; sub eorum cura, & custodia relinquantur.

Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 7., *n.* 2.
Zipæus *de Jur. Can. lib.* 1., *resp.* 1., §. 9., *n.* 4., *pag.* 32.

Moniales unoquoq mense peccata confiteantur & Eucharistiam sumant: Confessarius Extraordinarius eis ab Episcop. assignetur. Intra septa Monasterii Eucharistia non conservetur.

CAPUT X.

I. ATtendant diligenter Episcopi, & cœteri Superiores Monasteriorum Sanctimonialium, ut in Constitutionibus earum admoneantur Sanctimoniales, ut saltem semel singulis mensibus Confessionem peccatorum faciant, & Sacrosanctam Eucharistiam suscipiant, ut eo se salutari præsidio muniant ad omnes oppugnationes Dœmonis fortitèr superandas. *Clem. Ne in agro. §. Sanè de Stat. Monac.*

Bordonus *Var. Resolut. par.* 1., *resol.* 20., *n.* 7.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Confessiones *n.* 1., *pag.* 50.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 1., *lib.* 3., *tit.* 3., *n.* 45.
Pellizzar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 6., *n.* 8., *to.* 2.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 36., *n.* 3.
Zerol. *in Prax. Epis. par.* 1., *verb.* Moniales, *vers.* Ad septimum.

Zipæus *in Jur. Pontif. lib. 3. de Regul. n. 32. , pag.* 319.

II. Præter ordinarium autem Confessorem alius extraordinarius ab Episcopo, & aliis Superioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium Confessiones audire debeat.
Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 604., *n.* 80.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 13., *cap.* 12., *n.* 17.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccles. cap.* 13., *n.* 9.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 43., *n.* 118.

III. Quòd verò Sanctissimum Christi Corpus intrà Chorum, vel septa Monasterii, & non in publica Ecclesia conservetur, prohibet Sancta Synodus; non obstante quocumque indulto, aut privilegio.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 44., *n.* 1.
Gattico *de Orator. privat. cap.* 19., *n.* 3.
Pellizzar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 7., *n.* 6.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 57., *vers.* Prohiberi.
Schimier *in Jur. Canon. Univ. to.* 2., *lib.* 3., *tract.* 1., *par.* 1., *sect.* 3., §. 4., *n.* 78.

In Monasteriis, quibus imminet cura personarum Secularium, qui eam exercent, subsint Episcopo, & ab eo priùs examinentur, certis exceptis.

CAPUT XI.

I. IN Monasteriis, seù domibus Virorum, seù Mulierum, quibus imminet animarum cura personarum sæcularium, præter eas, quæ sunt de illorum Monasteriorum, seù locorum familia, personæ tàm Regulares, quàm sæculares, hujusmodi curam exercentes, subsint immediate iis, quæ ad dictam curam, & Sacramentorum administrationem pertinent, jurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in cujus Diœcesi sunt sita.

Vide Bul. Greg XV. *Inscrutabili.* 1622. c. Qui Religiosis, 18. q. 3.

D' Alvin. *de Potest. Epis. & Abbat. cap.* 15., *n.* 1., *pag.* 173.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 604., *n.* 81.
Cenedo *Qu. Canon.* 26., *n.* 25.
Clericat. *in Discord. Forens. discord.* 13., *n.* 27.
Crispin. *in Visit. Pastoral. par.* 1., §. 13., *n.* 15.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 37. *sub n.* 11. *in fin.*
Fagnan. *in Cap.* Accedentibus *de Excessib. Prælator. n.* 53.
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 8., *cap.* 4., *n.* 5.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 8., *n.* 20.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 5., *n.* 27.
Spada *consil.* 157., *n.* 7., *to.* 1.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Prælatis in gener. cap.* 1. *sub n.* 6., *vers.* Vigesimoctavò, *pag.* 95.
Zipæus *de Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 39., *pag.* 327.
Rota *to.* 1., *decis.* 97., *n.* 5., *cor. Emin. Tanario.*
Cor. SS. D. N. CLEMENTE XIII. *to.* 1. *decis.* 6., *n.* 15.

Burgen.

Burgen. *Jurisdictionis*, *seu Visitation. super Manutentione* 1. *Aprilis* 1715. §. Data *cor. Emin. Scotto*.
Præmislien. *Præpositura super Conventualitate* 27. *Febr.* 1760 §. 13. ; & 3. *Jul.* 1761. *cor. R. P. D. Ratta*.

II. Nec ibi aliqui, etiam ad nutum amovibiles, deputentur, nisi de ejusdem consensu, ac prævio examine, per eum, aut ejus Vicarium faciendo:
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Regulares circà Parochos.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Cura Animarum *n.* 2., *pag.* 61.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3., *pag.* 182.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 6., *cons.* 1., *n.* 10.
Sbroz. *de Offic. Vicar. qu.* 111., *n.* 9., & 10.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 42., *n.* 6.
Rota *to.* 3., *decis.* 314., *n.* 16. *cor. Emin. Crescentio*.
S. C. C. *in Colonien.* 10. *Maii* 1760.

III. excepto Monasterio Cluniacensi cum suis limitibus, & exceptis iis Monasteriis, seù locis, in quibus Abbates, Generales, aut Capita Ordinum sedem ordinariam principalem habent, atque aliis Monasteriis, seù domibus, in quibus Abbates, aut alii Regularium Superiores jurisdictionem Episcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercent;
Vid Const. Benedict XIV., quæ incip. *Firmandis* 100. § 2. to. 1. pag. 264.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 7., *cap.* 16., *n.* 1.
Cirin. *in Nev. Eccl. Jurisd. cap.* 6., *n.* 201., *pag.* 505.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Monasteria quoad Episcopos.
Alexander Trentacinque *Cons.* 74. *sub n.* 7., *vers.* Patet igitur *p.* 1.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 48., §. *unic. n.* 91.

IV. salvo tamen eorum Episcoporum jure, qui majorem in prædicta loca, vel personas jurisdictionem exercent.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 44., *n.* 12.

CAPUT XII.

Censuræ Episcopales, & Dies festi in Diœcesi indicti serventur etiam à Regularibus.

I. Censuræ, & interdicta, nedùm à Sede Apostolica emanata, sed etiam ab Ordinariis promulgata, mandante Episcopo, à Regularibus in eorum Ecclesiis publicentur, atque serventur.
Clem. I. de sent. exc.
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 6., *n.* 53.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Regularium jura, *n.* 42.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Regulares circa interdicta.
Leira *in Exam. Epis. lib.* 6., *cap.* 8., *n.* 13. *cum seq.*
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Censuræ, *n.* 1., *pag.* 37.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Regulares *pag.* 462. *n.* 2., *to.* 3.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 2., *pag.* 64., *n.* 3.

Ventrigl.

Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 48., §. *unic.*, *n.* 101.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 39., *n.* 132.
Panimol. *decis.* 84., *adnot.* 1., *n.* 51., *to.* 2.

II. Dies etiam festi, quos in Diœcesi sua servandos idem Episcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus, serventur.

a. De iis. 12. dist. Vide Const. S. Pii V Quàm primùm 1566.

Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 105., *n.* 32.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 91.
Cocchier. *de Jurisd. Ordinar. in Exempt. par.* 2., *qu.* 45., *n.* 55.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 15., *n.* 63.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 8., *cap.* 4., *n.* 6.
Lauret. de Franch *de Controv. inter Episc. & Regul. qu.* 6. *vers.* Sextò fallit.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 3., *pag.* 236., *n.* 31., & *n.* 40.
Pellizzar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 8., *n.* 28.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Episc. par.* 1., *cap.* 19., *n.* 14.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 42., *n.* 10.
Zecchius *de Repub. Eccl. in tit. de Vot. Relig. pag.* 418.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 95.
Rota *in Tarentina Processionis* 3. *Jul.* 1748., §. 6. *cor. Molino.*

Controversias de præcedentia componet. Episcopus Exemptis non in strictiori Clausura viventes, ad publicas Processiones accedere compellantur.

CAPUT XIII.

I. Controversias omnes de præcedentia, quæ persæpè maximo cum scandalo oriuntur inter Ecclesiasticas personas, tàm Sæculares, quàm Regulares, quùm in Processionibus publicis, tùm in iis quæ fiunt in tumulandis defunctorum corporibus, & in deferenda umbella, & aliis similibus, Episcopus, amota omni appellatione, & non obstantibus quibuscumque, componat.

Vide Bullam S. Pii V. 1568 Dilectus. & Gregorii XIII. 1583. Exposcit.

Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 105., *n.* 71.
Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 120.
Lara *de Anniversf. & Cappell. lib.* 1., *cap.* 24., *n.* 29.
Leo *in Thes. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 8., *n.* 18.
Passerin. *de Homin. Stat. to.* 3., *qu.* 189., *art.* 10., *insp.* 10., *n.* 993.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 128., *n.* 1.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 42., *n.* 14.
Rota *to.* 1. *in rec. decis.* 85., *n.* 9., *par.* 5.
Cor. Herrera *decis.* 63., *n.* 3.; & *decis.* 134., *n.* 7.
Cor. Emin. Crescentio *to.* 2., *decis.* 237., *n.* 64.
Bisinianen. *Præeminentiarum* 18. *Martii* 1726., §. 44. *cor. Card. Calcagnino.*
Melevitana *Funerum super Attentatis, & Provisione* 20. *Novemb.* 1744., §. Quià *in fin. cor. Card. Millino.*

II. Exempti autem omnes, tam Clerici Sœculares, quam Regulares

Regulares quicumque, etiàm Monachi, ad publicas Processiones vocati, accedere compellantur;
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 6., *n.* 55.
Fuscus *de Visitat. lib.* 2., *cap.* 8., *sub n.* 12. & *n.* 13.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Processio, *n.* 7.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 48. *vers.* Ut accedatur.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 53., *n.* 3. & *to.* 3. *cons.* 46., *n.* 1.; & *to.* 10., *cons.* 121., *n.* 4.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. cap.* 1., §. 2., *n.* 2.
Vermigliol. *Consil. Crimin.* 349., *n.* 1. & *consil.* 350.
Rota *decis.* 19., *n.* 1. *cor. Kaunitz.*

III. iis tantùm exceptis, qui in strictiori clausura perpetuò vivunt.
Fagnan. *in Cap.* Nimis prava *de Excessib. Prælator. n.* 10.
Genuens. *in Prax. Cur. Archiep. cap.* 64., *n.* 1.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Processiones.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 54., *n.* 1.
Pinsson. *de Benef. par.* 3., §. 10., *n.* 3.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 12., §. *unic.*, *n.* 8.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 12., *n.* 41.

CAPUT XIV.

Regulari publicè delinquenti pœna à quo irroganda sit
Vide Const. Clemen. VIII. *Suscepti muneris* 1596.

I. Regularis, non subditus Episcopo, qui intrà Claustra Monasterii degit, & extra ea ità notoriè deliquerit, ut Populo scandalo sit, Episcopo instante, à suo Superiore intrà tempus, ab Episcopo præfigendum, severè puniatur,
Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 105., *n.* 18.
Ciarlin. *in Controv. Forens. to.* 1., *cap.* 50., *n.* 1.
Crispin. *de Visit. Pastoral. par.* 1., §. 15., *n.* 2.
Genuens. *in Prax. Cur. Archiep. Neapol. cap.* 59., *n.* 2.
Marta *de Jurisdict. par.* 4., *centur.* 2., *cap.* 182., *n.* 2.
Panimolla *decis.* 84., *adnot.* 3., *n.* 2., *to* 2.
Sperel. *decis.* 38., *n.* 12., *to.* 1.

II. ac de punitione Episcopum certiorem faciat:
Girald. *ad Thes. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 8., *verb.* Religiosi *n.* 1.
Milaz. *Assert. Jur.* 5., *n.* 4.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Delinquens *n.* 4., & 5., *par.* 65.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 5., §. 6., *n.* 5.
Squillant. *de Oblig.*, & *Privil. Episc. par.* 3., *cap.* 19. *sub n.* 47., *vers.* Et solet.
Vener *in Exam. Episc. lib.* 6., *cap.* 8., *n.* 3.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 38., §. *unic.*, *n.* 19.
Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. cap.* 20., §. 8., *n.* 2.

fin

III. sin minùs, à suo Superiore officio privetur;

c. fin. §. Si vero. de stat. Mon.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 16., *n.* 7.
Pellizzar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 10., *sect.* 1., *subsect.* 1. *sub n.* 27., *vers.* An autèm.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 42., *n.* 22.
Panimolla *decis.* 84., *adnot.* 3., *n.* 2., *to.* 2.

IV. & delinquens ab Episcopo puniri possit.

Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 43., *n.* 115.
Fuscus *de Visit. cap.* 17., *n.* 11., *lib* 2.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Regularium jura sub Episcopo, *n.* 69.
Ghisilerius *in Prax. Regular. cap.* 9., *n.* 11.
Pasqualig. ad Franch. *de Controv. inter Epis. & Regular. qu.* 3., *n.* 114., *pag.* 56.
Pinsson. *de Benef. par.* 3., §. 12., *n.* 2.
Zipæus *de Jur. Can. lib.* 5., *resp.* 2., *n.* 3., *pag.* 269.

Professio non fiat nisi anno probationis exacto, & decimosexto ætatis expleto.

CAPUT XV.

I. IN quacumque Religione, tàm Virorum, quàm Mulierum professio non fiat ante decimumsextum annum expletum;

Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 604., *n.* 82.
Ferrar. *in Biblioth. Can. verb.* Professio Regularis, *n.* 3.
Gargiareus *Singular. Jur. singular.* 27., *n.* 2.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *verb.* Professio emissa.
De Laur. *de Ætat. ad Benef. requisit. cap.* 7., *pag.* 401.
Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 26., *n.* 32.
Pastor. *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 17., *n.* 2.
Wiestner *in Instit. Can. lib.* 1., *tit.* 6., *art.* 4., *n.* 73.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Religion. ingress. cap.* 3. *sub n.* 11., *vers.* Ad hoc, *pag.* 396.
Zerb. *in Gemm. Episc. tit.* 52., *resol.* 8., *n.* 2.

II. nec qui minore tempore, quàm per annum post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem admittatur.

c. Consaldus 17. qu. 2. c. Ad Apost. de Regul. & c. Non solum. eod. in 6.

Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 13., *cap.* 12., *n.* 1.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 36.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *cons.* 173., *n.* 52.
Zecch. *de Rep. Eccl. in tit. de Relig. ingr. cap.* 3., *n.* 9., *p.* 394.
Zoesius *in Comment. ad Epist. Decretal. lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 38.
Rota *in rec. decis.* 15., *n.* 13., *par.* 11.; & *decis.* 410., *n.* 1. *cor. Roxas.*

III. professio autem antea facta sit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicujus Regulæ, vel Religionis, vel Ordinis observationem, aut ad alios quoscumque effectus.

c. Ad nostram cap. Quàm Virum. & c. Postulasti de Regular. & c. 2. eod. in 6.

Campanil.

Campanil. *in Diverf. Jur. Can. cap.* 11., *rubr.* 12., *n.* 1.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 31., §. 2. *fub n.* 18., *verf.* Refpondeo; *& n.* 24.
Fagnan. *in Cap.* Ad noftram *de Regular. n.* 4.
Monacel. *in Form. Leg. For. Eccl. to.* 3., *pag.* 185., *n.* 3.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Profeffio, *n.* 8., *pag.* 242.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Profeffio, *to.* 3., *n.* 3.
Pignatel. *in Confult. Can. to.* 1., *conf.* 151., *n.* 12.
Zipæus *in Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 16., *pag.* 311.
Zerol. *in Prax. Epif. par.* 1., *verb.* Moniales, §. 2.
Rota *in Romana Legati fuper Dote Monaftica* 13. *Maii* 1743. §. 3. *coram Lana.*
S. C.C. *in Sipontina restitutionis in integrum* 28. *Januarii*, 18. *Martii*, 6. *Maii*, *&* 2. *Septembris* 1747.

CAPUT XVI.

Renuntiatio, aut obligat. facta ante duos menfes proximos profeffioni, fit nulla. Finita probatione, Novitii aut profiteantur, aut ejiciantur. In Religione Clericorum Societat. JESU nihil innovatur. Ne quid ex bonis Novitii Monafteria tribuatur ante profeffionem.

I. Nulla quoquè renuntiatio, aùt obligatio, anteà facta, etiàm cum juramento, vel in favorem cujufcumque caufæ piæ, valeat, nifi cùm licentia Epifcopi, fivè ejus Vicarii fiat, intrà duos menfes proximos ante profeffionem;
Barbof. *de Off. & Poteft. Epif. par.* 3., *alleg.* 99., *n.* 20., *&* 21.
Cened. *Qu. Canon.* 6., *n.* 14., *lib.* 1.
Gavant. *in Man. Epif. verb.* Regular. jura, *n.* 1.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Regularis Religionem ingrediens.
Leo *in Thefaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 38.
Pafqualig. *in Addit. ad Lauret. de Franch. par.* 2., *qu.* 42., *n.* 6.
Piton. *in Difcept. Eccl. to.* 3., *difcept.* 64., *n.* 71.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 6., §. 4., *n.* 25.
Zoefius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 26.; *& tit* 35., *n.* 4.
Rota *in Romana, feù Januen. Succeffionis* 9. *Decemb.* 1746. §. 4. *coram Card. Millino.*

II. ac non aliàs intelligatur effectum fuum fortiri, nifi fequuta profeffione:
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 9., *n.* 5.; *& lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 39.
Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 26., *n.* 25.
Paftor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 17., *n.* 3.
Piton. *in Difcept. Eccl. to.* 1., *difcept.* 6., *n.* 2., *verf.* Defperatam
Rota *in Ferrarien. Canonicatus* 5. *Mart.* 1698., §. Ex his *cor. Pio.*

III. aliter verò facta, etiàm fi cum hujus favoris expreffa renuntiatione, etiàm jurata, fit irrita, & nullius effectus.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Canon. to.* 3., *verb.* Profeffio *n.* 6., *pag.* 449.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 1., *adnot.* 46., §. *unic.*, *n.* 11.

e Quàm Caufam, in fin. de elect.

Gavant. *in Manual. Epiſ. verb.* Convertitæ, *n.* 1.,
Novar. *in Lucer. Regul. verb.* Convertitæ *n.* 1., *pag.* 59.
Pignatel. *in Conſult. Can. to.* 8., *conſ.* 57., *n.* 4.
Ricciul. *de Jur. Patr. extr. Eccl. grem. exiſt. lib.* 8., *cap.* 2., *n.* 6.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 6., *n.* 20.

CAPUT XIX.

Quomodo procedendum ſit in cauſis prætenſæ invaliditatis profeſſionis.

I. QUicumque Regularis prætendat, ſe per vim, & metum ingreſſum eſſe Religionem; aut etiàm dicat, ante ætatem debitam profeſſum fuiſſe; aut quid ſimile, velitque habitum dimittere quacumque de cauſſa; aut etiàm cum habitu diſcedere ſine licentia Superiorum; non audiatur, niſi intrà quinquennium tantùm à die profeſſionis,

c. Puellæ 20 q. 1. c. Quàm virum de Regul.

Antonel. *de Tempor. Legal. lib.* 2., *cap.* 63., *n.* 1., *& ſeqq.*
Bonaccin. *de Clauſur. qu.* 2., *punct.* 10., *difficult.* 4., *n.* 4.
Bordon. *de Profeſſ. Regular. cap.* 22., *n.* 12.
Gavant. *in Man. Epiſ. verb.* Regularium Jura *in Addit. n.* 1.
Konig. *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 41., *n.* 19.
Paſtor. *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 17., *n.* 2.
Paravicin. *in Polyanth. Sacror. Can. verb.* Regularis, *pag.* 418., *n.* 4., *to.* 3.
Pignatel. *in Conſult. Can. to.* 9., *conſ.* 173., *n.* 15., *&* 88.
Piton. *in Diſcep. Eccl. to.* 4., *diſcept.* 110., *n.* 24.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 3., §. 7., *n.* 122.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Epiſ. par.* 3., *cap.* 19., *n.* 32.
Zipæus *in Jur. Pontif. lib.* 3. *de Regular. n.* 25., *pag.* 315.
Zoeſius *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 41.

II. & tune non aliter, niſi cauſſas, quas prætenderit, deduxerit coram Superiore ſuo, & Ordinario.

Fagnan. *in Cap.* Presbyterum *de Pœnit. & Remiſſ. n.* 101. *& Cap.* Nullius *de Regularib. n.* 19.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *ſect.* 8., *n.* 2.
Girald. *ad Theſaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *verb.* Profeſſio emiſſa, *verſ.* Cauſa.
Pignatel. *in Conſ. Can. to.* 1., *conſ.* 89., *n.* 27.; *& to.* 3., *conſ.* 37. *n.* 4
Zipæus *in Jur. Canon. lib.* 1., *reſp.* 1., §. 9. *ſub n.* 8. *verſ.* Quòd ſi urgens.

III. Quòd ſi antea habitum ſponte dimiſerit, nullatenus ad allegandum quamcumque cauſſam admittatur, ſed ad Monaſterium redire cogatur, & tamquam apoſtata puniatur:

Conc. Arelat. I. c. ult. & Arel. II c. 25.

Barboſ. *de Off. & Poteſt. Epiſ. par.* 3., *alleg.* 104., *n.* 12.
Cabaſſut. *in Hiſtor. Concil. pag.* 605., *n.* 84.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 32., §. 4., *n.* 53.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Habitus, *n.* 15. *cum ſeq. pag.* 124

Pignatel.

Pignatel, *in Consult. Can. to.* 10., *cons.* 21., *n.* 1.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 3., §. 7. *n.* 171.
Zecch *de Rep. Eccl. in tit. de Relig. ingr. cap.* 3., *n.* 2., *p.* 387.

IV. interim verò nullo privilegio suæ Religionis juvetur.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1. *n.* 42.

V. Nemo etiam Regularis, cujuscumque facultatis vigore, transferatur ad laxiorem Religionem; nec detur licentia cuiquam Regulari occultè ferendi habitum suæ Religionis.

Sup. Sess. 14. c. 11. de reform.

Campanil. *in Diversor. Jur. Can. rubr.* 12. *cap.* 9. *n.* 9.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *sect.* 14. *n.* 1.
Grananieto *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 3. *pag.* 541.
Zipæus *in Jur. Pontif. lib.* 5., *de Apostat. n.* 2., *pag.* 466.
Zoesius *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 35.

Superiores Ordinum Episcopis non subjecti, inferiora Monasteria visitent, ac corrigant, etiam commendata

CAPUT XX.

I. Abbates, qui sunt Ordinum capita, ac cœteri prædictorum Ordinum Superiores, Episcopis non subjecti, quibus est in alia inferiora Monasteria, Prioratusve legitima jurisdictio, eadem illa sibi subdita Monasteria, & Prioratus, suo quisque loco, atque ordine, ex officio visitent, etiam si commendata existant.

Vide Const. Innoc. X. *Pastoralis.* 1654. & Alexand VII. *Exponi* 1655.

Fuscus *de Visitat. lib.* 1., *cap.* 2. *n.* 14.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 29., *n.* 41.

II. Quæ quùm Ordinum suorum Capitibus subsint, declarat Sancta Synodus, in iis, quæ aliàs de Visitatione Monasteriorum commendatorum definita sunt, non esse comprehensa:

Sup. Sess. 21. de refor. c. 8.

Vid. Sess. XXI. *de Reform.* Cap. VIII.

III. teneanturque quicumque prædictorum Ordinum Monasteriis præsunt, prædictos Visitatores recipere, & illorum Ordinationes exequi.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 29., *n.* 3.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Superiores Regularium.

IV. Ipsa quoque Monasteria, quæ sunt Ordinum Capita, juxta Sanctæ Sedis Apostolicæ, & cujusque Ordinis constitutiones visitentur.
Fagnan. *in Cap.* Venerabili *de Censib. n.* 4.

V. Et quamdiù durabunt hujusmodi commendæ, Priores claustrales, aut in Prioratibus conventum habentibus Subpriores, qui correctiones, & spirituale regimen exercent, à Capitulis Generalibus, vel ipsorum Ordinum Visitatoribus, instituantur.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 10., *conf.* 101., *n.* 1.

VI. In cœteris omnibus præfatorum Ordinum Privilegia, & facul-

Squillant. *de Oblig. & Privil. Epis. par.* 3., *cap.* 19., *n.* 40.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 42., *n.* 11.

Puella major duodecim annis, si habitum Regularem suscipere voluerit, exploretur ab Ordinario; iterumque ante professionem. c. Omnium Virum. de Regul.

CAPUT XVII.

I. LIbertati professionis Virginum Deo dicandarum prospiciens Sancta Synodus, statuit, atque decernit, ut, si puella, quæ habitum Regularem suscipere voluerit, major duodecim annis sit, non ante eum suscipiat,
Grananieto *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 31., *n.* 10., *pag.* 539.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *n.* 35.

II. nec posteà ipsa, vel alia professionem emittat, quàm exploraverit Episcopus, vel, eo absente, vel impedito, ejus Vicarius, aut aliquis, eorum sumptibus, ab eis deputatus, Virginis voluntatem diligenter, an coacta, an seducta sit; an sciat, quid agat:

c. Illud 20. qu. 1 Regulár.

c. Nullus de Regularib.

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 7., *cap.* 10., *n.* 1.
Fagnan. *in Cap.* Qui Presbyterum *de Pœnit. & Remiss. n.* 84.
Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 32., *n.* 10.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Exploratio *n.* 1., *pag.* 109.
Zecchius *de Republ. Eccl. in tit. de Religion. ingress. pag.* 397.
Rota *decis.* 410., *n.* 9. *coram Roxas.*

III. &, si voluntas ejus pia, ac libera cognita fuerit, habueritque conditiones requisitas juxtà Monasterii illius, & Ordinis regulam; nec non Monasterium fuerit idoneum, liberè ei profiteri liceat:

IV. cujus professionis tempus nè Episcopus ignoret, teneatur Præfecta Monasterio eum ante mensem certiorem facere.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 7., *cap.* 10., *n.* 2.
Monacel. *in Form. Leg. For. Eccl. to.* 3., *pag.* 184., *n.* 1., *vers.* Abbatissa.

V. Quòd si Præfecta certiorem Episcopum non fecerit, quamdiù Episcopo videbitur, ab officio suspensa sit.
Girald. *ad Thes. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *verb.* Monialium Præfecta.
Leuren. *de Epis. Vicar. cap.* 3., *qu.* 210. *in fin.*
Pellizzar. *de Monial. tract.* 10., *cap.* 8., *n.* 36.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 58., *vers.* Explorata.
Ricciardel. *in Lyc. Eccl. to.* 1., *cap.* 6., §. 6., *n.* 3.

Ne quis, præterquam in casibus à jure expressis, cogat Mulierem ad ingrediendū Monasterium, aut ingredi volentem prohibeat. Pœnitentium, seu Convertitarum constitutiones serventur.

CAPUT XVIII.

I. ANathemati Sancta Synodus subijcit omnes, & singulas personas, cujuscumque qualitatis, vel conditionis fuerint, tàm Clericos, quàm Laicos, Sæculares, vel Re-

facultates, quæ ipsorum personas, loca, & jura concernunt, firma sint, & illæsa.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 5., *tit.* 38., §. *6. n.* 136.

CAPUT XXI.

Monasteriis præficiantur Religiosi ejusdem Ordinis.

Conc. Lateran. sub Leone X. Sess 9 de refor. Curiæ.

I. QUùm pleraque Monasteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, & Præposituræ, ex mala eorum, quibus commissa fuerunt, administratione, non levia passa fuerint tàm in spiritualibus, quàm temporalibus detrimenta; cupit Sancta Synodus ea ad congruam Monasticæ vitæ disciplinam omninò revocare. Verùm adeò dura, difficilisque est præsentium temporum conditio, ut nec statim omnibus, nec commune ubiquè, quod optaret, remedium possit adhiberi. Ut tamen nihil prætermittat, undè prædictis salubriter aliquandò provideri possit; primùm quidèm confidit Sanctissimum Romanum Pontificem, pro sua pietate, & prudentia, curaturum, quantùm hæc tempora ferre posse viderit, ut iis, quæ nunc commendata reperiuntur, & quæ suos conventus habent, Regulares personæ, ejusdem Ordinis expressè professæ, & quæ gregi præire, & præesse possint, præficiantur.
Barbos. *in Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 17. *n.* 33.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 6., §. 2., *n.* 22.
Lavor. *Var. Lucubr. to.* 1., *tit.* 4., *cap.* 16. *n.* 127.
Pignatel. *in Conf. Can. to.* 8., *conf.* 145., *n.* 2.

Sup. Sess. 24. c. 10. de ref. Clem. un. de suppl. neg. Præl.

II. Quæ verò in posterùm vacabunt, non nisi Regularibus spectatæ virtutis, & sanctitatis conferantur.
Novar. *in Lucern. Regul. verb.* Abbatia *pag.* 4.
Pignatel. *in Conf. Can. to.* 9., *conf.* 77., *n.* 4.; & *to.* 10. *conf.* 101. *n.* 6.

III. Quoad ea verò Monasteria, quæ Capita sunt, ac Primates Ordinum, sivè Abbatiæ, sivè Prioratus, filiæ illorum Capitum nuncupantur; teneantur illi, qui in præsenti ea in commendam obtinent, nisi sit eis de Regulari successore provisum, infra sex menses Religionem illorum Ordinum propriam solemniter profiteri, aut iis cedere: aliàs commendæ prædictæ ipso jure vacare censeantur.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 13., *sect.* 2., *n.* 4.

IV. Nè autem in prædictis omnibus, & singulis fraus aliqua adhiberi possit; mandat Sancta Synodus, ut in provisionibus dictorum Monasteriorum qualitas singulorum nominatim exprimatur: aliterque facta provisio subreptitia esse censeatur: nullaque subsequenti possessione, etiam triennali, adjuvetur.
Pignatel. *in Conf. Can. to.* 1., *conf.* 141.

CA-

CAPUT XXII.

I. *Decreta de reformatione Regularium ab omnibus exequutioni demandentur.*

HÆC omnia, & singula in superioribus decretis contenta, observari Sancta Synodus præcipit in omnibus Cœnobiis, ac Monasteriis, Collegiis, ac domibus quorumcumque Monachorum, ac Regularium, necnon quarumcumque Sanctimonialium Virginum, ac Viduarum, etiamsi illæ sub gubernio militiarum, etiam Jerosolymitanæ, vivant, & quocumque nomine appellentur, sub quacumque Regula, vel Constitutionibus, & sub custodia, vel gubernatione, vel quavis subjectione, aut annexione, vel dependentia cujuscumque Ordinis Mendicantium, vel non Mendicantium, vel aliorum Regularium Monachorum, aut Canonicorum quorumcumque: non obstantibus eorum omnium, & singulorum privilegiis, sub quibuscumque formulis verborum conceptis, ac, Mare Magnum appellatis, etiam in fundatione obtentis, necnon Constitutionibus, & Regulis, etiam juratis, atque etiam consuetudinibus, vel præscriptionibus, etiam immemorabilibus.

Vide Bullam Pii IV. *In Principis Apostolor.* 1565. Vide etiam Bullam Clemen. X. *Superna.* 1670.

Cocchier. *de Jurisd. Ordinar. in exempt. par.* 2., *cap.* 54., *n.* 1.

De Franchis *in Controv. inter Episc. & Regular. par.* 1., *n.* 1., & 49.

Matthæuc. *de Offic. Cur. Eccl. cap.* 27. *sub n.* 12.

Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 52., *vers.* Delinquentes

Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 11., *n.* 40.; & *lib.* 5., *tit.* 33., §. 6., *n.* 137.

Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. to.* 1., *par.* 3., *tit.* 11. §. 2., *n.* 10.

Fontanel. *decis.* 354., *n.* 17., *to* 2.

II. Si qui verò Regulares, tam viri, quam mulieres sunt; qui sub arctiori regula, vel statutis vivunt, excepta facultate habendi bona stabilia in communi, eos ab eorum instituto, & observantia Sancta Synodus amovere non intendit.

III. Et quia Sancta Synodus desiderat, ut omnia, & singula supradicta quamprimùm exequutioni demandentur; præcipit omnibus Episcopis, in Monasteriis sibi subjectis, & in omnibus aliis, ipsis in superioribus decretis specialiter commissis, atque omnibus Abbatibus, ac Generalibus, & aliis Superioribus Ordinum supradictorum, ut statim prædicta exequantur.

Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13. *sub n.* 167. *vers.* In qua re.

Petra *ad Const. Apost. to.* 3., *pag.* 109. *n.* 38.

Etsi

IV. Et, si quid exequutioni mandatum non sit, Episcoporum negligentiam Concilia Provincialia suppleant, & coerceant.
Petra *ad Constit. Apostol. to.* 1., *pag.* 478. *n.* 97.
Ventrigl. *de Jurisdict. Archiep. cap.* 52. *n.* 1.

V. Regularium verò Capitula Provincialia, & Generalia, & in defectum Capitulorum Generalium Concilia Provincialia, per deputationem aliquorum ejusdem Ordinis, provideant.
Pignatel. *in Consf. Can. to.* 8., *consf.* 43., *n.* 132.

VI. Hortatur etiam Sancta Synodus omnes Reges, Principes, Respublicas, & Magistratus, & in virtute sanctæ obedientiæ præcipit, ut velint prædictis Episcopis, Abbatibus, ac Generalibus, & cœteris Præfectis in superiùs contentæ reformationis exequutione suum auxilium, & auctoritatem interponere, quotiès fuerint requisiti; ut sine ullo impedimento præmissa rectè exequantur ad laudem Dei Omnipotentis.
Pellizzar. *de Regular. to.* 2., *tract.* 9., *cap.* 5. *sub n.* 3., *vers.* Moneo.

Decretum de Reformatione.

CAPUT I.

Cardinales, & omnes Ecclesiarum Prælati modesta supellectili, & mensa utantur: consanguineos familiaresve suos ex bonis Ecclesiasticis non augeant.

I. Optandum est, ut ii, qui Episcopale Ministerium suscipiunt, quæ suæ sint partes, agnoscant; ac se non ad propria commoda, non ad divitias, aut luxum, sed ad labores, & sollicitudines pro Dei gloria vocatos esse intelligant.
Alzedo *de Præcellent. Epis. Dignit. in Præfat. pag.* 3., *vers.* Cogitavi.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 7., *n.* 2.

II. Nec enim dubitandum est, & fideles reliquos ad religionem, innocentiamque faciliùs inflammandos, si Præpositos suos viderint non ea, quæ Mundi sunt, sed animarum salutem, ac cœlestem patriam cogitantes. Hæc quùm ad restituendam Ecclesiasticam disciplinam præcipua esse Sancta Synodus animadvertat; admonet Episcopos omnes, ut secum ea sæpè meditantes, factis etiam ipsis, ac vitæ actionibus, quod est veluti perpetuum quoddam prædicandi genus, se muneri suo conformes ostendant:
Daniel de Nobil. *disp.* 6., *n.* 6., *to.* 1.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 2.
Rota *in adnot. ad decis.* 28., *n.* 192., *par.* 3. *recent.*

c Magnæ de voto. c. Qualiter, & quando. de accus. Supra sess. 22 de refor. c. 1. in princ.

III. in primis verò ita mores suos omnes componant, ut reliqui ab eis frugalitatis, modestiæ, continentiæ, ac, quæ

 nos

Psal. 101. Eccl. 3 & 35. Math. 10. & 13.

nos tantopere commendat Deo, sanctæ humilitatis exempla petere possint.

IV. Quapropter, exemplo Patrum nostrorum in Concilio Carthaginensi, non solùm jubet, ut Episcopi modesta supellectili, & mensa, ac frugali victu contenti sint; verùm etiam in reliquo vitæ genere, ac tota ejus domo caveant, ne quid appareat, quod a sancto hoc instituto sit alienum, quodque non simplicitatem, Dei zelum, ac vanitatum contemptum præseferat.

Conc. Carth. in c. Episcopus, 41. dist.

Campanil. *in Diverf. Jur. Can. rubr.* 4., *n.* 15.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 13., *n.* 10.
Lauræa *in Epit. Canon verb.* Episcopi vita.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Episcopi vita *n.* 6., *p.* 163
Squillant. *de Oblig. & Privil. Epis. par.* 1., *cap.* 8., *n.* 8.

V. Omninò verò eis interdicit, ne ex redditibus Ecclesiæ consanguineos, familiaresve suos augere studeant; quùm & Apostolorum Canones prohibeant, ne res Ecclesiasticas, quæ Dei sunt, consanguineis donent;

Conc. Antioch. cap. 25. c. Quisquis. c. Sunt manifesta. c. Episcopus. cap. Res Ecclesiæ. cùm seq. 12. q. 1. c. Quisquis. 12 q. 2. Canon. Apost. 39. & 75.

Alzedo *de Præcell. Epis. Dignit. cap.* 5., *pag.* 63., *n.* 100.
Barbos. *de Off. & Potest. Epis. par.* 1., *tit.* 2., *gloss.* 9., *n.* 30
Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. tract.* 4. *de Contract. Oner. tit.* 23. *sub n.* 258., *necnon tit.* 7., *pag.* 156. *sub n.* 114.
Habert. *in Th. Dog. & Mor. to.* 4. *de Just. & Jur. c.* 21., *pag.* 120.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 7., *cap.* 2., *n.* 5.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopi potestas in res Ecclesiæ.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 1., *lib.* 1., *cap.* 17., *n.* 3. *in fin.*
Zoesius *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 25., *n.* 4.

VI. sed, si pauperes sint, iis, ut pauperibus, distribuant; eas autem non distrahant, nec dissipent illorum causa:

Barbos. *in Jur. Eccl. Univ. lib.* 3., *cap.* 17., *n.* 21.
Capon. *in Discept. Forens. to.* 3., *discept.* 143. *sub n.* 1., *vers.* Respondeo.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 6., *n.* 134.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 46, *n.* 1.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Episcopi *n.* 11., *pag.* 177
Reiffenstuel *in Jur. Canon. to.* 3., *tit.* 5., §. 8., *n.* 222.

VII. imò, quammaximè potest, eos Sancta Synodus monet, ut omnem humanum hunc erga fratres, nepotes, propinquosque carnis affectum, unde multorum malorum in Ecclesia Seminarium extat, penitùs deponant.

c. Quoniam 16. q. 1. c. Quùm secundum. de Præb. &c. Quùm ex eo de elect. in 6.

Habert. *in Th. Dog. & Mor. to.* 4. *de Virt. Relig. cap.* 8., *pag.* 661.

VIII. Quæ verò de Episcopis dicta sunt, eadem non solùm in quibuscumque beneficia Ecclesiastica, tàm Sæcularia, quàm Regularia obtinentibus, pro gradus sui conditione, observari, sed & ad sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales pertinere decernit:

Conc. Lateran. sub Leone X. sess. 9 de refor. Curiæ.

Lambertin.

Lambertin. *ubi supra*
Layman *in Th. Mor. lib. 4., tract. 2., cap. 3. sub n. 3., vers.* Accedit
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par. 3., lib. 2., c. 46. n.* 12.

IX. quorum consilio apud Sanctissimum Romanum Pontificem quùm universalis Ecclesiæ administratio nitatur, nefas videri potest, non iis etiam virtutum insignibus, ac vivendi disciplina eos fulgere, quæ meritò omnium in se oculos convertant.

CAPUT II.

A quibus nominat. decret. Concilii solemnit. recipi debeant; nec non fidei professio facienda sit.

Supra sess. 24. de refor. c. 2.

I. Cogit temporum calamitas, & invalescentium hæresum malitia, ut nihil sit prætermittendum, quod ad populorum ædificationem, & Catholicæ fidei præsidium videatur posse pertinere. Præcipit igitur Sancta Synodus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & omnibus aliis, qui de jure, vel consuetudine in Concilio Provinciali interesse debent, ut in ipsa prima Synodo Provinciali, post finem præsentis Concilii habenda, ea omnia, & singula, quæ ab hac Sancta Synodo definita, & statuta sunt, palam recipiant;

Vid. Sess. XXIV. n. VI. *de Reform.*

Vide Bullam de professione fidei, Pii IV. 1574. incip. *Injunctum nobis*. Vide etiam Bullam Clem. VIII. *Dominici*. 1603. c. 2. in fine. de Summa Trinit. c. Sicut c. Excommunicamus 13. de hæret.

II. necnon veram obedientiam summo Romano Pontifici spondeant, & profiteantur; simulque hæreses omnes, à Sacris Canonibus, & Generalibus Conciliis, præsertimque ab hac eadem Synodo damnatas, publicè detestentur, & anathematizent.

Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Episcopi obligationes.
Piasec. *in Prax. Episc. par. 2., cap. 3., n. 3. in fin.*
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Episcopi *n. 47., p.* 154.

III. Idemque in posterum quicumque in Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopósque promovendi, in prima Synodo Provinciali, in qua ipsi interfuerint, omninò observent.

Lambertin. *de Synod. Diœces. lib. 5., cap. 2. sub n.* 3.
Romaguer *ad Const. Synod. Gerund. lib. 1. de Sum. Trinit. n.* 51.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap. 44., n.* 1.
Wiestner *in Instit. Canon. lib. 1., tit. 1., art. 3., n.* 50.

IV. Quòd si quis ex supradictis omnibus, quod absit, renuerit; Episcopi Comprovinciales statim summum Romanum Pontificem admonere sub pœna divinæ indignationis teneantur; interimque ab ejusdem communione abstineant.

Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Concilii Provincial. Patres.

V. Cœteri verò omnes, sive in præsenti, sive in futurum be-

neficia Ecclesiastica habituri, & qui in Synodo Diœcesana convenire debent, idem, ut suprà, in ea Synodo, quæ primo quoque tempore celebrabitur, faciant, & observent; aliàs secundùm formam sacrorum Canonum puniantur.

Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Fidei Professio *n.* 19.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 5., *cap.* 2., *n.* 6.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 1., §. 8., *n.* 164.
Ricciul. *de Jur. Personar. lib.* 1., *cap.* 13., *n.* 58., & 59.

VI. Ad hæc, omnes ii, ad quos Universitatum, & Studiorum generalium cura, visitatio, & reformatio pertinet, diligenter curent, & ut ab eisdem Universitatibus Canones, & decreta hujus Sanctæ Synodi integrè recipiantur: ad eorumque normam Magistri, Doctores, & alii in eisdem Universitatibus ea, quæ Catholicæ fidei sunt, doceant, & interpretentur; seque ad hoc institutum initio cujuslibet anni solemni juramento obstringant:

Sup. sess. 5. c. 1. de refor.

Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 1., §. 1. *sub n.* 9.
Fagnan. *in Cap.* Quùm venissent *de Judiciis lib.* 2. *n.* 99.
Jacob. Benius *de Privileg. Jurisconsult. par.* 1. *in Proœm. n.* 19. & 20
Vener. *in Exam. Epis. lib* 4., *cap.* 8., *n.* 23.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 45., *n.* 12.

VII. sed & si aliqua alia in prædictis Universitatibus correctione, & reformatione digna fuerint, ab eisdem, ad quos spectat, pro Religionis, & Disciplinæ Ecclesiasticæ augmento, emendentur, & statuantur.

Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 29., *n.* 2.

VIII. Quæ verò Universitates immediatè summi Romani Pontificis protectioni, & visitationi sunt subjectæ; has Sua Beatitudo per ejus Delegatos eadem, qua supra, ratione, & , prout ei utilius visum fuerit, salubriter visitari, & reformari curabit.

Gavant. *loc. sup. cit. n.* 20.

Excommunicationis gladio cautè utendum: ubi exequutio realis, aut personal. fieri potest, à censuris abstinendum: civilis Magistratus huic rei non se immisceat.

CAPUT III.

I. Quamvis excommunicationis gladius nervus sit Ecclesiasticæ Disciplinæ,

c. Dilecto de sent. excom. in 6. c. Multis in princip. 2 q. 1 c. Visis in fin. 16. qu. 2 c. Corripiantur. 24 q 3.

Fagnan. *in Cap.* Respons. *de Sent. excomm. n.* 9.
Petra *ad Const. Apost. to.* 1., *pag.* 199., *n.* 7. ; & *p.* 203. *n.* 28.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Epis. cap.* 26., *n.* 1.
Rota *to.* 2., *decis.* 414., *n.* 4. *coram Emin. Caprara.*

II. & ad continendos in officio populos valde salutaris: sobriè tamen, magnaque circumspectione exercendus est; quùm experientia doceat, si temerè, aut levibus ex rebus

bus incutiatur, magis contemni, quàm formidari, & perniciem potiùs parere, quàm salutem.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 65., *n.* 2.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 2., *tit.* 14., *n.* 28., *vers.* Reo facto.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 10., *cap.* 1., *n.* 2.
Lazzarius *Qu. Canon. sect.* 1., *qu.* 12., *n.* 10.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 12., *n.* 36.
Matthæuc. *de Off. Cur. Eccl. cap.* 3., *n.* 6. *in fin.*
Pastor. *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 36., *n.* 4.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 4., *discept.* 123., *n.* 69.
Suarez *de Censur. disp.* 18., *sect.* 3., *n.* 2.
Panimol. *decis.* 96., *adnot.* 1., *n.* 2.

III. Quapropter excommunicationes illæ, quæ monitionibus præmissis, ad finem revelationis, ut ajunt, aut pro deperditis, seu subtractis rebus ferri solent, à nemine prorsus, præterquam ab Episcopo, decernantur;

Formam præscr. S. Pius V. 27. Jun. 1570. in Const. *Sanctissimus.*

Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg.* 96., *n.* 3.
Costa *de Remed. Subsid. remed.* 14., *n.* 1.
Daniel de Nobil. *Disp. Canon.* 3., *n.* 96.
Engel *in Jur. Can. lib.* 5., *tit.* 39., §. 1., *n.* 22., & 23.
Fagnan. *in Cap.* Accedentibus *de Excessib. Prælator. n.* 25.
Guttierez *Qu. Canon. cap.* 11., *n.* 8.
Habert. *in Th. Dog. & Mor. to.* 7. *de Ord. c.* 9., §. 8., *pag.* 431.
Leuren. *de Vicar. Episc. cap.* 1., *qu.* 18., *n.* 1.
Marta *de Jurisdict. par.* 3., *cap.* 4., *n.* 1.
Piton. *de Controv. Patr. to.* 1., *alleg.* 41. *sub n.* 16., *vers.* Paritèr
Sbroz. *de Vicar. Episc. qu.* 171., *n.* 1.
Spada *consil.* 155., *n.* 18.
Chartar. *decis.* 78., *n.* 1., & 2.
Pilaja *decis. Pontif. to.* 2., *decis.* 12., *n.* 3., *lib.* 4.
S. C. C. *in Neapolitana* 21. *Julii* 1742.

IV. & tunc non aliàs, quam ex re non vulgari, causaque diligenter, ac magna maturitate per Episcopum examinata, quæ ejus animum moveat;

c. Episcopi. c. Nemo Episcop. c. Nullus Sacerdotum 11. q. 3. c. Sacro de sent. excom. Conc. Aurel. V. c. 2.

Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 650. *sub n.* 8.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 64., *n.* 5.
Romaguer. *ad Const. Syn. Gerund. lib.* 5., *tit.* 11., *cap.* 9., *n.* 33.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 11. *de Pœn. & Censur. cap.* 4., *n.* 5.
Vulp. *in Prax. Eccl. cap.* 2., *n.* 2.
Zecchius *de Rep. Eccl. in tit. de Prælat. in gener. cap.* 1., *pag.* 91.
Zipæus *in Respons. Jur. Can. lib.* 5., *resp.* 1., *n.* 8.

V. nec ad eas concedendas, cujusvis sæcularis, etiam Magistratus, auctoritate adducatur:
Solier. *ad* Pastor. *de Benef. lib.* 3., *tit.* 36., *lit.* F.

sed

VI. sed totum hoc in ejus arbitrio, & conscientia sit positum, quando ipse pro re, loco, persona, aut tempore eas decernendas esse judicaverit.
Fagnan. *in Cap.* Sacr. *de Sent. Excom. n. 39.*
Guttierez *Qu. Can. lib.* 1., *cap.* 11., *n.* 62., & 63.

VII. In causis verò judicialibus mandatur omnibus Judicibus Ecclesiasticis, cujuscumque dignitatis existant, ut, quandocumque exequutio realis, vel personalis in qualibet parte judicii propria auctoritate ab ipsis fieri poterit, abstineant se tam in procedendo, quam definiendo, à censuris Ecclesiasticis, seu interdicto:
Grananiet. *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 23., *n.* 9., *pag.* 451.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Excommunicatio ex causa ferenda.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3., *n.* 4.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 7., *cons.* 32., *n.* 24.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 4., *discept.* 157., *n.* 22.

VIII. sed liceat eis, si expedire videbitur, in causis civilibus, ad forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentibus, contra quoscumque, etiam laicos, per mulctas pecuniarias,
Fagnan. *cap.* & *loco mox memorat.*
Lambertin. *de Synod. Diœc. lib.* 10. *cap.* 9., *n.* 6.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *cons.* 42., *n.* 2., & 3.
Romaguer *ad Constit. Syn. Gerund. lib.* 1., *tit.* 10., *cap.* 9., *n.* 9.
Scaccia *de Judic. lib.* 1., *cap.* 93., *vers.* Undè sicut.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 1., *n.* 4.
Chartar. *Decis. Crim.* 20., *n.* 147.; & *decis.* 72., *n.* 21.

IX. quæ locis piis, ibi existentibus, eo ipso, quod exactæ fuerint, assignentur;
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 5., *n.* 4.
Ciarlin. *in Controv. For. cap.* 50., *n.* 39., *to.* 1.
Daniel de Nobilib. *lib.* 1., *disp.* 30. *sub n.* 67.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 6.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 78., *n.* 12.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 4., *n.* 97.
Rota *in recent. decis.* 346., *n.* 7., *par.* 13.
Colonien. *Sponsalium super mulcta Florenorum* 1000., 12. *Junii* 1752., §. 19. *coram Rever. Molino.*

X. seu per captionem pignorum, personarumque districtionem, per suos proprios, aut alienos exequutores faciendam; sive etiam per privationem beneficiorum, aliaque juris remedia procedere, & causas definire.
Pastor. *de Benef. Eccl. lib.* 3., *cap.* 36., *n.* 3.

c. Si quis deinceps. in fin. 17. q 4.

XI. Quòd si exequutio realis, vel personalis adversùs reos hac ratione fieri non poterit; sitque erga Judicem contumacia: tunc eos etiam anathematis mucrone, arbitrio suo, præter alias pœnas, ferire poterit. Antonel.

Antonel. *de Tempor. Legal. cap.* 39.; *n.* 7.
Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 39., *n.* 76., *& seqq.*
Ciarlin. *Controv. Forens.* 50., *n.* 43.
Frances *Var. Resol. cap.* 54., *n.* 89., *&* 91.; *cap.* 55., *n.* 34.; *cap.* 56. *pariter n.* 34.; *& cap.* 57., *n.* 104.
Genuens. *in Prax. Cur. Archiep. Neap. cap.* 68., *n.* 1.
De Luc. *in Adnot. ad Conc. Trid. disc.* 74., *n.* 6.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Episc. par.* 1., *cap.* 26., *n.* 8.
Zipæus *Resp. Can. lib.* 4., *resp.* 4., *n.* 18.
S. C. C. *in Spoletana Decimarum* 16. *Martii* 1726.

XII. In causis quoque criminalibus, ubi exequutio realis, vel personalis, ut supra, fieri poterit, erit a censuris abstinendum: sed, si dictæ exequutioni facilè locus esse non possit, licebit Judici hoc spirituali gladio in delinquentes uti;
Pax Jordan. *in Lucubr. lib.* 15., *tit.* 23,, *n.* 189.
Raynald. *in Reservat. Crimin. cap.* 1., §. 19., *n.* 75.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 11., *cap.* 6., *n.* 10.; *& cap.* 7., *n.* 4., *par.* 2.
Rota *in Cusentina Censurarum* 5. *Jun.* 1741., §. 16. *cor. Canilliac.*

XIII. si tamen delicti qualitas, præcedente bina saltem monitione, etiam per edictum, id postulet.
Fagnan. *in Cap.* Sacro *de Sent. Excom. n.* 18.
Matthæuc. *de Off. Cur. Eccl. cap.* 15. *sub n.* 16.

XIV. Nefas autem sit sæculari cuilibet Magistratui prohibere Ecclesiastico Judici, ne quem excommunicet; aut mandare, ut latam excommunicationem revocet, sub prætextu, quod contenta in præsenti decreto non sint observata; quùm non ad sæculares, sed ad Ecclesiasticos hæc cognitio pertineat.
Cened. *Qu. Can.* 45., *n.* 2.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 18., *n.* 66.
Marant. *in Apologet. Tract. pro Jur. Eccl. resp.* 1., *n.* 75.
Pastor. *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 36. *ibiq.* Solier *lit.* F.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 1., *consult.* 170., *n.* 2.; *& to.* 6., *cons.* 19., *n.* 20.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 11., *n.* 121.
Rota *in Augustana Canonicatus Sancti Mauritii* 14. *Martii* 1732., §. Maximè *coram Emin. Crescentio.*

XV. Excommunicatus verò quicumque, si post legitimas monitiones non resipuerit, non solùm ad Sacramenta, & Communionem fidelium, ac familiaritatem non recipiatur: (c. Rogo. cum seq. 11. q. 3. c. Nulli cum seq. cap. Quùm desideres c. Si Concubinæ de sent. excom.)
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Excommunicati cavendi.
Pignatel. *in Cons. Can. to.* 7., *cons.* 18., *n.* 2.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 3., *tit.* 11., *cap.* 4., *n.* 1

sed

ſed, ſi obdurato animo, cenſuris annexus in illis per annum inſorduerit, etiam contra eum, tamquam de hæreſi ſuſpectum, procedi poſſit.

Antonel. *de Regim. Eccl. lib. 6., cap. 20., n. 1. cum ſeq.*
Cened. *Qu. Canon. 15., n. 1.*
Dandin. *de Suſp. de Hæreſ. cap. ult., ſect. 1. ſub n. 8., & ſeq.*
Genuenſ. *in Prax. Cur. Archiep. Neap. cap. 7., n. 5.*
Novar. *lib. 5. tit. de Hæreticis conſil. 14.*
Paſtor. *de Benef. Eccl. lib. 3., tit. 35., n. 2.*
Romaguer *ad Conſtit. Synod. Gerund. lib. 5., tit. 10., cap. 9., n. 10. cum ſeqq.*
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to. 1., adnot. 2., §. 1., n. 1.*
Rota *to. 3., deciſ. 462., n. 3. coram Criſpo.*

Ubi nimius eſt Miſſarum celebrandarum numerus, provideant Epiſcopi, Abbates, & Generales Ordinum, prout expedire judicaverint.

CAPUT IV.

I. Contingit ſæpè in quibuſdam Eccleſiis vel tàm magnum Miſſarum celebrandarum numerum ex variis defunctorum relictis impoſitum eſſe, ut illis pro ſingulis diebus à teſtatoribus præſcriptis nequeat ſatisfieri; vel eleemoſynam hujuſmodi pro illis celebrandis adeò tenuem eſſe, ut non facilè inveniatur, qui velit huic ſe muneri ſubijcere; unde depereunt piæ teſtantium voluntates, & eorum conſcientias, ad quos prædicta ſpectant, onerandi occaſio datur.

Amoſtaz. *de Cauſ. Piis lib. 2., cap. 12., n. 32., & 33.*
Barboſ. *de Off. & Poteſt. Epiſ. par. 2., alleg. 29., n. 3., & 6.*
Capon. *Diſcept. For. 154., cap. 2. ſub n. 12.*
Paſſerin. *de Homin. Stat. qu. 187., art. 4., n. 1091.*

II. Sancta Synodus, cupiens hæc ad pios uſus relicta, quo plenius, & utilius poteſt, impleri, facultatem dat Epiſcopis, ut in Synodo Diœceſana, itemque Abbatibus, & Generalibus Ordinum, ut in ſuis Capitulis Generalibus, re diligenter perſpecta, poſſint pro ſua conſcientia in prædictis Eccleſiis, quas hac proviſione indigere cognoverint, ſtatuere circa hæc, quidquid magis ad Dei honorem, & cultum, atque Eccleſiarum utilitatem viderint expedire; ita tamen, ut eorum ſemper defunctorum commemoratio fiat, qui pro ſuarum animarum ſalute legata ea ad pios uſus reliquerunt.

Supra ſeſſ. 22. de reform. cap. 6.

Anſald. *conſil. 19., n. 20.*
Antonel. *de Regim. Eccl. lib. 1., cap. 14., §. 2., n. 7.*
Colet *in Inſtit. Theol. de Euch. par. 2., cap. 9.*
Engel *in Jur. Can. lib. 3., tit. 12. ſub n. 6., verſ.* Eſt autem *p. 870.*
Lambertin. *de Synod. Diœceſ. lib. 13., cap. ult.*

Monet.

Monet. *de Commut. ult. Volunt. cap.* 5., *n.* 365.
Pasqualig. *Qu. Mor. Canon. qu.* 91., *n.* 2.
Perez. de Lar. *de Anniversf. & Cappellan. cap.* 14., *n.* 9.
Schmalzgrueber *in Jur. Can. Univ. to.* 3., *par.* 3., *tit.*41. *sub n.* 139., *vers.* Probatur.
Zerol. *in Prax. Epis. par.* 1., *verb.* Missa; *vers.* Ad tertium.

Nota. Hodie ex Decreto San. Mem. Urbani VIII. Missarum reductio ad S. Sedem reservatur.
Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 1., *cap.* 14., §. 2., *n.* 8.
Barbos. *de Jur. Eccl. Univ. lib.* 1., *cap.* 16., *n.* 42.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 11., *n.* 7.
Pasqualig. *de Sacrif. Miss. qu.* 1076., *n.* 2.
Squillant *de Oblig. & Privil. Episc. par.* 2., *cap.* 11., *n.* 1.; *& de Privil. Cleric. cap.* 4., *n.* 36.
Thomassin *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 3., *lib.* 1., *cap.* 73., *n.* 6.
Tondut. *Qu. & Resol. Benef. par.* 3., *cap.* 162., *n.* 3.

CAPUT V.

Serventur conditiones, & onera beneficiis injuncta.

I. RAtio postulat, ut illis, quæ bene constituta sunt, contrariis ordinationibus non detrahatur. Quando igitur ex beneficiorum quorumcumque erectione, seù fundatione, aut aliis Constitutionibus, qualitates aliquæ requiruntur, seù certa illis onera sunt injuncta; in beneficiorum collatione, seù in quacumque alia dispositione, eis non derogetur.

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 1., *cap.* 10., *n.* 77.
Clericat. *de Benef. discord.* 10., *n.* 16.; *discord.* 27., *n.* 20.; *& discord.* 71., *n.* 16.
Corrad. *in Prax. Benef. lib.* 2., *cap.* 10., *n.* 150., *& seq.*
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 7., §. 1., *n.* 33.
Lambertin. *de Jur. Patr. lib.* 1., *par.* 1., *qu.* 9. *princip. n.* 49.
Marant. *in Controv. Jur. resp.* 81., *n.* 8., *& n.* 30., *par.* 4.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 9., *cons.* 111. *sub n.* 19.
Piton. *de Controv. Patron. cap.* 2., *alleg.* 100., *n.* 34.
Tondut. *Qu. & Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 9., *n.* 1.; *& c.* 68., *n.* 6.
Wiestner *in Jur. Eccl. lib.* 1., *tit.* 14., *art.* 2., *n.* 28.; *& ar.* 3. *n.* 48.
Vivian. *de Jur. Patron. lib.* 3., *cap.* 14., *n.* 6.
Rota *to.* 1., *decis.* 115., *n.* 6. *coram Crispo.*
Salamantina *Cappellaniæ* 13. *Jan.* 1747., §. 6. *coram Vicecomite.*
S.C.C. *in Florentina Cappellaniæ* 14. *Aprilis* 1736.

II. Idem in præbendis Theologalibus, Magistralibus, Doctoralibus, aut Presbyteralibus, Diaconalibus, ac Subdiaconalibus, quandocumque ita constituta fuerint, observetur, ut eorum qualitatibus, vel Ordinibus nihil in ulla provisione detrahatur: & aliter facta provisio subreptitia censeatur.

 Gallemart.

Gallemart, *ad C. T. in Sess.* 25., *cap.* 5. *de Reform.*
Gavant. *in Man. Epis. verb.* Beneficiorum reservatio *n.* 41.
Gonzalez *ad Reg.* VIII. *Cancell.* §. 2., *gloss.* 9., *n.* 19.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Beneficiorum erectio.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 30., *n.* 70.
Paravicin. *in Polyanth. Sacror. Canon. verb.* Beneficia conferenda, *n.* 3., *pag.* 171.

Quomodo se gerere debeat Episcopus circa visitationem Capitulorum exemptorum.

Rota *to.* 3. *decis.* 29., *n.* 8. *de rescript. cor. Emin. Falconerio.*

CAPUT VI.

I. Statuit Sancta Synodus, ut in omnibus Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis decretum sub fel. rec. Paullo III., quod incipit, *Capitula Cathedralium*, observetur,

Sup. sess. 6. de refor. c. 4. & sess. 14. de refor. c. 4.

Rota *to.* 3., *decis.* 846., *n.* 91. *cor. Molines.*
Vid. Sess. VI., cap. IV. *de Reform.*; & Sess. XIV. *parit.* cap. IV. *de Reform.*

II. non solum quando Episcopus visitaverit; sed & quoties ex officio, vel ad petitionem alicujus, contra aliquem ex contentis in dicto decreto, procedat:
Pignatel. *in Cons. Canon. to.* 9., *cons.* 129., *n.* 8.
Spada *consil.* 155., *n.* 35., *to.* 1.

III. ita tamen, ut, quum extra visitationem processerit, infrascripta omnia locum habeant: videlicet, ut Capitulum initio cujuslibet anni eligat ex Capitulo duos, de quorum consilio, & assensu Episcopus, vel ejus Vicarius, tam in formando processum, quam in cœteris omnibus actibus usque ad finem causæ inclusive, coram Notario tamen ipsius Episcopi, & in ejus domo, ac consueto tribunali, procedere teneatur.
Barbos. *de Canon. & Dignit. cap.* 28., *n.* 1.
Lambertin. *de Syn. Diœc. lib.* 8., *c.* 4., *n.* 8., & *lib.* 13., *c.* 4., *n.* 8.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 1., *n.* 82.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 5., *cons.* 72., *n.* 3.; *to.* 7. *cons.* 6., *n.* 3.; & *to.* 8., *cons.* 8., *n.* 11.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 1., *discept.* 16., *n.* 1.
Rubeus *in adnot. ad decis.* 27., *n.* 1., *par.* 3.
In rec. decis. 537., *par.* 4., *to.* 3., *n.* 13.
Cor. Carillo *decis.* 58., *n.* 2.
S. C. C. *in Gerunden. Jurisdictionis super Adjunctis, & Visitatione Cathedralis* 27. *Januarii*, & 16. *Martii* 1748.

IV. Unum autem tantum sit utriusque votum, possitque alter Episcopo accedere.
Pignatel. *in Cons. Can. to.* 9., *cons.* 129., *n.* 32.

V. Quod si ambo ab Episcopo discordes in aliquo actu, seu inter-

interloquutoria, vel definitiva sententia fuerint; tunc intrà sex dierum spatium cum Episcopo tertium eligant; &, si in electione tertii etiam discordent, ad viciniorem Episcopum electio devolvatur; & juxta eam partem, cum qua tertius conveniet, articulus, in quo erat discordia, terminetur, aliàs processus, & inde sequuta nulla sint, nullosque producant juris effectus.

Barbos. *de Canon. & Dignit. cap.* 28., *n.* 15.
Gratian. *in Discept. For. cap.* 100., *n.* 63., & 64.
Pignatel. *in Cons. Can. to.* 4., *cons.* 164., *n.* 2., & 8.
Rota *decis.* 339., *n.* 1. *coram Crispo*.

VI. In criminibus tamen ex incontinentia provenientibus, de qua in decreto de concubinariis, & in atrocioribus delictis, depositionem, aut degradationem requirentibus, ubi de fuga timetur, ne judicium eludatur, & ideò opus sit personali detentione, possit initio solus Episcopus ad summariam informationem, & necessariam detentionem procedere; servato tamen in reliquis ordine præmisso. Inf. c. 14 & sup. Sess. 24. de Matrimonio, c. 8. c. Qualiter 24. de acc. &c. Tuæ de pœn.

Pignatel. *in Cons. Can. to.* 9., *cons.* 129., *n.* 24., & 25.
Tondut *Qu. & Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 61., *n.* 5.
Rota *in rec. decis.* 4., *n.* 1.; & *decis.* 295., *n.* 1., *par.* 7.

VII. In omnibus autem casibus ea ratio habeatur, ut juxtà qualitatem delicti, ac personarum, delinquentes ipsi in loco decenti custodiantur.

Pignatel. *in Cons. Can. to.* 9., *cons.* 129., *n.* 24.

VIII. Episcopis præterea ubique is honor tribuatur, qui eorum dignitati par est; eisque in choro, & in Capitulo, in Processionibus, & aliis actibus publicis sit prima sedes, & locus, quem ipsi elegerint, & præcipua omnium rerum agendarum auctoritas. Concil. Carth. IV. cap. 35 cap. Episcopus in Ecclesia 95. dist.

Andræuc. *de Epis. Titular. par.* 3., *cap. unic.*, §. 2., *n.* 136.
Barbos. *de Off. & Potest. Epis. alleg.* 73., *n.* 17., *par.* 3.
Pignatel. *in Cons. Canon. to.* 4., *cons.* 23., *n.* 1., *to.* 7.; *cons.* 44., *n.* 2., *to.* 9. *cons.* 44., *n.* 2.; & *to.* 10. *cons.* 121. *n.* 5.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept.* 60., *n.* 1., 9., & 13.; & *discept.* 62., *n.* 1.
Salvator. *de Jur. Archiep. Cæsaraugustan. princip.* 5., *n.* 109.
Valenzuel. *consil.* 184., *n.* 14., *to.* 2.
Vener. *in Exam. Epis. lib.* 4., *cap.* 29., *n.* 28.
Rota *in Hispalen. Jurispræsidendi in Choro*, & *Capitulo super Remissoria* 2. *Julii* 1700., §. Irrelevantia *coram Del Olmo*.

IX. Qui si aliquid Canonicis ad deliberandum proponant; nec de re ad suum, vel suorum commodum spectante agatur; Episcopi ipsi Capitulum convocent, vota exquirant, & juxta ea concludant. c. Novit. cum seq. de his quæ fiunt a Præl. sine cons. Cap.

Ceccoper. *in Lucubr. Canon. lib.* 4., *n.* 9.
Fagnan. *in Cap.* Qùm ex injuncto *de nov. oper. Nunciat. n.* 26.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 15.
Rota *in Hispalen. Jurisprasidendi in Capitulo* 2. *Julii* 1700. §. Fortiùs *cor. Del Olmo*.

X. Absente verò Episcopo, omninò hoc ab iis de Capitulo, ad quos hoc de jure, vel consuetudine spectat, perficiatur; nec ad id Vicarius Episcopi admittatur.
Pignatel. *in Conf. Can. to.* 9., *conf.* 129., *n.* 31.

XI. Cœteris autem in rebus Capituli jurisdictio, & potestas, si qua eis competit, & bonorum administratio salva, & intacta omninò relinquatur.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 3., *discept.* 60., *n.* 15.
A' Saravia *de Jurisd. Adjunctor. qu.* 33. *n.* 36.
Rota *to.* 4., *decis.* 428., *n.* 17. *coram Ansaldo*.

XII. Qui verò non obtinent dignitates, nec sunt de Capitulo, ii omnes in causis Ecclesiasticis Episcopo subijciantur: non obstantibus, quo ad supradicta, privilegiis, etiam ex fundatione competentibus, nec non consuetudinibus, etiam immemorabilibus, sententiis, juramentis, concordiis, quæ tantùm suos obligent auctores:
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 4., *discept.* 112., *n.* 28.
A' Saravia *de Jurisd. Adjunctor. qu.* 25., *n.* 19.
Rota *in nuper. decis.* 24., *n.* 12.; *& decis.* 188., *n.* 12., *to.* 5. *par.* 1.

XIII. salvis tamen in omnibus privilegiis, quæ Universitatibus studiorum generalium, seu earum personis sunt concessa.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopi jurisdictio.
Paravicin. *in Polyanth. Sacror. Canon. verb.* Episcopus *n.* 11., *pag.* 137.

XIV. Hæc autem omnia, & singula in iis Ecclesiis locum non habeant, in quibus Episcopi, aut eorum Vicarii ex constitutionibus, vel privilegiis, aut consuetudinibus, sive concordiis, seu quocumque alio jure majorem habent potestatem, auctoritatem, ac jurisdictionem, quam præsenti decreto sit comprehensum: quibus Sancta Synodus derogare non intendit.
Gallemart. *ad Cap.* 6., *Sess.* 25. *de Reform. n.* 31.
Rota *to.* 3., *decis.* 906., *n.* 3., *par.* 2. *coram Molines*.

Accessus, & regressus ad beneficia tolluntur; Coadjutor quomodo, cui, & ex qua causa dandus.

CAPUT VII.

I. Qùm in beneficiis ecclesiasticis ea, quæ hæreditariæ successionis imaginem referunt, sacris constitutionibus sint odiosa, & Patrum decretis contraria;
Cucch. *in Instit. Major. lib.* 2., *tit.* 6., *n.* 405.

a. Plerique. & c. Apostol 8. q. 1. c. Ex transm ssa. c. Ad extirpandas successiones de fil. presb.

Gibert.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 2., *sect.* 4., *n.* 2.
Konig. *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 14., *n.* 12.
Leuren. *in For. Benef. to.* 4. *de Vicar. Episc. qu.* 310. *sub n.* 3.
Salern. *consil.* 10., *n.* 13., *lib.* 1.

c. Quia clericis c. Quumnos. de jur. patr. c. Ad hæc de dec. Conc. Rom. tempore Hilarii, c. 4 & Later. II. c. 16.

II. nemini in posterum accessus, aut regressus, etiam de consensu, * ad beneficium Ecclesiasticum, cujuscumque qualitatis, concedatur; nec hactenus concessi suspendantur, extendantur, aut transferantur.

Vide const. S. Pii V. Romani 1572

Antoin. *in Th. Mor. in tract. de Benef. Eccl.* §. 4., *pag.* 213.
Amyden. *de Styl. Datar. lib.* 1., *cap.* 26., *n.* 6.
Bontemp. *in Fascicul. Flor. Moral. tract.* 7., *tit.* 8. *de* 1. *Præcept. Decalog. pag.* 321.
* Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 27., *n.* 4.
Zipæus *in Jur. Pontif. lib.* 3., *tit.* Ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur *n.* 2., *pag.* 226.

III. Hocque decretum in quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis, ac etiam Cathedralibus Ecclesiis, ac in quibuscumque personis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, locum habeat.

Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Canon. verb.* Beneficia non admittunt accessum, & regressum, *n.* 26., *pag.* 204.

IV. In Coadjutoriis quoque cum futura successione idem posthac observetur, ut nemini in quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis permittantur.

Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 7.
Gonzalez *ad Regul.* VIII. *Cancell. gloss.* 5., §. 9., *n.* 43.
Lambertin. *de Synod. Diœcess. lib.* 13., *cap.* 10., *n.* 19.
Pichler *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 6.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Disc. par.* 2., *lib.* 2., *c.* 59., *n.* 9., & 11.
Torre *de Pact. Futur. Success. lib.* 1., *cap.* 20., *n.* 49.

V. Quòd si quando Ecclesiæ Cathedralis, aut Monasterii urgens necessitas, aut evidens utilitas postulet Prælato dari Coadjutorem; is non aliàs cum futura successione detur, quàm hæc causa priùs diligenter à Sanctissimo Romano Pontifice sit cognita; & qualitates omnes in illo concurrere certum sit, quæ à jure, & decretis hujus sanctæ Synodi in Episcopis, & Prælatis requiruntur:

Sup. sess. 21. de ref. c. 6. c. Scripsit. c. Quamvis 7. qu. 1.

Supr. sess. 7. de ref. c. 1. & 3. sess. 22. de ref. c. 2.

Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 7., *cap.* 6., *n.* 103.
Chocchier. *de Permut. Beneficior. par.* 3., *cap.* 21.
Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Coadjutoria *pag.* 412.
Remocampius *de Coadjutor. cap.* 8., *n.* 18.
Torre *de Pact. Futur. Success. lib.* 1., *cap.* 20. *sub n.* 61., *vers.* Et quidquid.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 2., *adnot.* 13., §. *unic.*, *n.* 17.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 9. *sub n.* 9.

Rota

Rota *decis.* 21. *n.* 9. *post Chocchier. de Permut. Benef.*
S. C. C. *in Oveten. Coadjutoriæ*, & *Distributionum* 16., & 30. *Januarii* 1740.

VI. aliàs concessiones super his factæ subreptitiæ esse censeantur.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 6. *sub n.* 7.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Coadjutoria.
Leuren. *de Vicar. Episc. cap.* 1., *qu.* 310., *n.* 4.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 25., *n.* 6.

In Hospitalibus quid servandum sit. Administratorum negligentia, à quibus, & qua ratione coercenda.

CAPUT VIII.

I. ADmonet Sancta Synodus quoscumque Ecclesiastica beneficia, Sæcularia, seu Regularia, obtinentes, ut hospitalitatis officium, à sanctis Patribus frequentèr commendatum, quantum per eorum proventus licebit, promptè, benigneque exercere assuescant, memores, eos, qui hospitalitatem amant, Christum in hospitibus recipere. Illis verò, qui hospitalia vulgò nuncupata, seù alia pia loca, ad peregrinorum, infirmorum, senum, pauperumve usum præcipuè instituta, in commendam, administrationem, aut quemcumque titulum, aut etiam Ecclesiis suis unita, obtinent; vel si Ecclesiæ Parochiales, Hospitalibus fortè unitæ, aut in hospitalia erectæ, earumque Patronis in administrationem concessæ sint; præcipit omninò, ut impositum illis onus, officiumve administrent, atque hospitalitatem, quam debent, ex fructibus, ad id deputatis, actu exerceant, juxta constitutionem Concilii Viennensis, aliàs in hac eadem Synodo, sub fel. rec. Paulo III. innovatam, quæ incipit, *Quia contingit*.

c. Quiscamus 42 dist. c. Archidiaconum 85. distinct. c Volumus. 89. dist. c. Mos est. 12. q. 2. c Quoniam 16. q 1. Matth. 15.

Supr. sess. 7. cap ult. cap Quia contingit de Relig. dom.

Fagnan. *in Cap.* Ex parte *de Cappell. Monachor. n.* 20. *in fin.*
Grananiet. *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 17., *n.* 3., *pag.* 392.
Pasqualig. *Qu. Mor. Canon. qu.* 319., *n.* 2.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 4., *cons.* 167., *n.* 18.
Pirhing. *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 36., *n.* 19., *to.* 3.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 37., *cap.* 1., *n.* 24.

II. Quòd si Hospitalia hæc ad certum peregrinorum, aut infirmorum, aut aliarum personarum genus suscipiendum fuerint instituta; nec in loco, ubi sunt dicta Hospitalia, similes personæ, aut perpaucæ reperiantur; mandat adhuc, ut fructus illorum in alium pium usum, qui eorum institutioni proximior sit, ac pro loco, & tempore utilior convertantur,

Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 27., *n.* 136.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 73., *n.* 2.
Moneta *de Commut. ult. Volunt. cap.* 3., *n.* 82.

Palma

Palma *consil.* 60., *n.* 21.
Pasqualig. *Qu. Moral. Canon. qu.* 91., *n.* 11.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 8., *cons.* 21., *n.* 4.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 36., §. 1., *n.* 10.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 4., *tit.* 36., *n.* 23. *to.* 3.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. par.* 2., *adnot.* 29., §. *unic.*, *n.* 49.
Rota *to.* 2., *decis.* 494., *n.* 21. *coram Lancetta*.
Bononien. *Hospitalis* 16. *Decembris* 1707., §. Huic unionis utilitati *coram Omanna*.

III. prout Ordinario cum duobus de Capitulo, qui rerum usu peritiores sint, per ipsum deligendis, magis expedire visum fuerit:
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 36., *n.* 11.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Hospitalia, *n.* 8.
Card. de Luc. *ad Concil. Trident. disc.* 21., *n.* 2.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 37., *cap.* 4., *n.* 19.
Zerol. *in Prax. Epis. verb.* Hospitale, *vers.* Octavum dubium.

IV. nisi aliter fortè, etiam in hunc eventum, in eorum fundatione, aut institutione fuerit expressum: quo casu, quod ordinatum fuit, observari curet Episcopus; aut si id non possit, ipse, prout suprà, utilitèr provideat.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 13., *n.* 24.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Hospitalia.
Pax Jordan. *in Elucubr. to.* 2., *lib.* 7., *tit.* 9., *n.* 36.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 8., *cons.* 21., *n.* 4.

V. Itaque si prædicti omnes, & singuli, cujuscumque Ordinis, & Religionis, & dignitatis, etiamsi laici fuerint, qui administrationem Hospitalium habent, non tamen Regularibus subjecti, ubi viget regularis observantia, ab Ordinario moniti, hospitalitatis munus, adhibitis omnibus, ad quæ tenentur, necessariis, re ipsa obire cessaverint; non solùm per Ecclesiasticas censuras, & alia juris remedia ad id compelli possint; sed etiam Hospitalis ipsius administratione, curave perpetuò privari possint; aliique eorum loco ab iis, ad quos spectabit, substituantur.
Pax Jordan. *in Elucubr. Canon. lib.* 7., *tit.* 9., *n.* 36., *to.* 2.
Pirhing. *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 36., *n.* 23., *to.* 3.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2., *tit.* 37., *c.* 2. *n.* 27.

VI. Et prædicti nihilominùs, etiam ad fructuum restitutionem, quos contra ipsorum Hospitalium institutionem perceperunt, quæ nulla eis remissione, aut compositione indulgeatur, in foro conscientiæ teneantur:
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 13., *n.* 25.

VII. nec administratio, seu gubernatio hujusmodi locorum uni, & eidem

& eidem personæ ultra triennium deinceps committatur;
Amostaz. *de Caus. Piis lib.* 4., *cap.* 11., *n.* 36.
Frances *de Eccl. Cathed. cap.* 27., *n.* 146.
Garzia *de Benef. par.* 1., *cap.* 3., *n.* 7.
Piasec. *in Prax. Epis. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 38.
Piton. *in Discept. Eccl. to.* 1., *discept.* 23., *n.* 23.
Ugolin. *de Off. & Potest. Epis. cap.* 24., §. 1., *n.* 1.
Zipæus *in Respons. Canon. consult.* 1., *n.* 4., & 5.
Rota *in Bononien. Hospitalis* 16. *Decemb.* 1707., §. Secunda verò *coram Omanna*.

VIII. nisi aliter in fundatione cautum reperiatur: non obstante, quoad omnia supradicta, quacumque unione, exemptione, & consuetudine in contrarium, etiam immemorabili, seu privilegiis, aut indultis quibuscumque.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 13., *n.* 26.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 1., *n.* 28.
Pax Jordan. *in Elucubr. Can. lib.* 7., *tit.* 9., *n.* 36., *to.* 2.

Quomodo probandum Juspatronatus: & cui deferendum. Patronis quid non liceat. Accessiones beneficiorum liberorum ad Ecclesias Juspatronatus vetitæ: Patronatus non legitimè quæsiti revocandi sunt.

CAPUT IX.

I. Sicuti legitima patronatuum jura tollere, piasque fidelium voluntates in eorum institutione violare æquum non est*: sic etiam, ut hoc colore beneficia ecclesiastica in servitutem, quòd à multis imprudenter fit, redigantur, non est permittendum.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 3., *tit.* 2., *sect.* 5., *n.* 1.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 6. *in princip.*
Pignatel. *in Cons. Can. to.* 9., *cons.* 82., *n.* 5.
Rota *in Camerinen. Canonicatuum* 3. *Jul.* 1748., §. 4. *cor. Emin. Matthæjo; Confirmat.* 16. *Junii* 1749., §. 2. *cor. Vicecomite.*
* S. C. C. *in Olomucen. Parochialis* 6. *Maii* 1741.

II. Ut igitur debita in omnibus ratio observetur; decernit Sancta Synodus, ut titulus jurispatronatus sit ex fundatione, vel dotatione, qui ex authentico documento, & aliis jure requisitis ostendatur; sive etiam ex multiplicatis præsentationibus per antiquissimum temporis cursum, qui hominum memoriam excedat, aliasve secundum juris dispositionem.

Sup. sess. 14. de ref. c. 12. c. Piæ mentis & seq. 16 qu. 7. c. Nobis. de jur. patr.

Choechier. *de Permut. Benef. par.* 3., *cap.* 25., *n.* 2.
Fagnan. *in Cap.* Quoniam *de Jurepatron. n.* 24.
Piton. *de Controv. Patr. to.* 1., *alleg.* 41., *n.* 16., *vers.* Pariter.
Zipæus *in Jur. Pontif. lib.* 3. *de Jurepatron. n.* 5., *pag.* 353.
Rota *in Colonien. Pastoratus* 1. *Julii* 1720., §. 1. *cor. De-Gamaches*
Altera Colonien. *Parochialis* 4. *Jul.* 1738. §. 3. *cor. Peralta.*
Monasterien. *Pastoratus* 7. *Martii* 1732., §. 2. *cor. Emin. Aldobrando*;

dobrando; & 9. *Aprilis* 1734., §. Quùm enim *cor. Emin. Corio.*
Præmislien. *Præposituræ super Manutentione*, & *Institutione* 29. *Februar.* 1760., §. 8. *cor. R. P. D. Ratta.*
Tarraconen. *Parochialis de Falcet super Pertinentia Patronali* 12. *Januar.* 1739., §. Quæstio *coram Emin. Bussio.*

III. In iis verò personis, seu Communitatibus, vel Universitatibus, in quibus id jus plerumque ex usurpatione potiùs quæsitum præsumi solet, plenior, & exactior probatio ad docendum verum titulum requiratur: nec immemorabilis temporis probatio aliter eis suffragetur, quàm si, præter reliqua ad eam necessaria, præsentationes, etiam continuatæ, non minori saltem, quam quinquaginta annorum spatio, quæ omnes effectum sortitæ sint, authenticis scripturis probentur.

Gonzalez *ad Regul. Cancell. gloss.* 18., *n.* 70.
Pichler. *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 38., *n.* 22.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 4., *cons.* 206., *n.* 17.
Rota *decis.* 352., *n.* 3. *coram Benincasa.*
Cor. Crispo *decis.* 518., *n.* 11.; & *decis.* 616., *n.* 4. & 5.
Car. Card. Tanario *decis.* 83., *n.* 18.; & *decis.* 95., *n.* 33. *to.* 1.
Aretina *Plebaniæ* 7. *Martii* 1738., §. 15. *cor. Emin. Calcagnino.*
Lucana *Beneficii* 14. *Junii* 1748., §. 19. *coram Lana.*
Præmislien. *Præposituræ super Pertinentia Patronali* 27. *Februarii* 1760., §. 9. *cor. R. P. D. Ratta.*

IV. Reliqui patronatus omnes in beneficiis, tam Sæcularibus, quam Regularibus, seu Parochialibus, vel dignitatibus, aut quibuscumque aliis beneficiis, in Cathedrali, vel Collegiata Ecclesia; seu facultates, & privilegia concessa, tam in vim patronatus, quam alio quocumque jure nominandi, eligendi, præsentandi ad ea, quùm vacant (exceptis patronatibus, super Cathedralibus Ecclesiis competentibus, & exceptis aliis quæ ad Imperatorem, & Reges, seu regna possidentes, aliosque sublimes, ac supremos Principes, jura Imperii in dominiis suis habentes, pertinent; & quæ in favorem Studiorum generalium concessa sunt) in totum prorsus abrogata, & irrita cùm quasi possessione inde sequuta intelligantur. Sup. sess. 24. cap. 19. de reform.

Clericat. *de Benef. discord.* 5., *n.* 14.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 38., *n.* 18.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Juspatronatus *n.* 4.
Piton. *in Discept. Eccl. discept.* 160., *n.* 66.

V. Beneficiaque hujusmodi, tamquam libera, à suis collatoribus conferantur; ac provisiones hujusmodi plenum effectum consequantur.

Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 6., *n.* 7.

VI. Ad hæc liceat Episcopo, præsentatos à patronis, si idonei non fuerint, repellere.

Sup. sess. 14. de reform. c. 13 & sess 24. de refor. cap 18.

Lauræa *in Epit.Can. verb.* Episc.quoad collationem Beneficior.
Piton. *de Controv. Patron. allegat.* 41., *n.* 35., *to.* 1.; *to.* 2., *alleg.* 100., *n.* 17.; & *to.* 3., *discept.* 99., *n.* 58.
Rota *to.* 7., *decis.* 807., *n.* 22. *coram Ansaldo*.
S.C.C. *in Olomucen. Parochialis 6. Maii* 1741.
Vid. Sess. XXIV., cap. XVIII., n. XXII. *de Reform.*

VII. Quòd si ad inferiores institutio pertineat; ab Episcopo tamen, juxtà aliàs statuta ab hac Sancta Synodo, examinentur: alioquin institutio, ab inferioribus facta, irrita sit, & inanis.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Juspatronatus *n.* 55.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 3., *tit.* 2., *sect.* 3., *n.* 11.
Piton. *de Controv. Patron. to.* 2., *alleg.* 100., *n.* 302.

VIII. Patroni autem beneficiorum, cujuscumque Ordinis, & dignitatis, etiamsi Communitates, Universitates, Collegia quæcumque Clericorum, vel laicorum existant, in perceptione fructuum, proventuum, obventionum quorumcumque beneficiorum, etiamsi vere de jure patronatus ipsorum ex fundatione, & donatione essent, nullatenùs, nulave causa, vel occasione se ingerant; sed illos liberè Rectori, seu beneficiato, non obstante etiam quacumque consuetudine, distribuendos dimittant.

cap. unic. Ut Eccl. Benef. sine dimin. conf.

Gibert. *in Jur. Canon. to.* 3., *tit.* 2., *sect.* 5., *n.* 7.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 6., *n.* 16.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 2., *pag.* 545., *n.* 62.
S.C.C. *in Fanen. Exequutionis Decretorum Sacræ Visitationis* 22. *Novembris* 1760.

IX. Nec dictum juspatronatus venditionis, aut alio quocumque titulo, in alios contra Canonicas sanctiones transferre præsumat: si secus fecerint, excommunicationis, & interdicti pœnis subijciantur; & dicto jurepatronatus, ipso jure, privati existant.

c. Quin Clerici. De jure patron.

Bontemp. *in Fasc. Flor. Mor. tract.* 7. *de* 1. *Præcept. Decalog. tit.* 7. *sub n.* 45., *pag.* 312.
Chocchier. *de Permut. Benef. par.* 2., *cap.* 14.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 38., *n.* 23., & 26.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Juspatronatus *n.* 30.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 8., *verb.* Simonia.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 38., *n.* 24.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. to.* 3., *par.* 4., *tit.* 38 *sub n.* 157.
S.C.C. *in Saluciarum Beneficii* 3. *Septembris* 1740.

X. Insuper accessiones, per viam unionis factæ de beneficiis liberis

liberis ad Ecclesias jurispatronatui, etiam laicorum subjectas, tam ad Parochiales, quam ad alia quæcumque beneficia, etiam simplicia, seù dignitates, vel Hospitalia, itaut prædicta beneficia libera ejusdem naturæ cum iis, quibuscum uniuntur, efficiantur, atque sub jurepatronatus constituantur.

Ab Alexandro *Placit. Judicial. par.* 2., *placit.* 59.
Amyden. *de Stil. Datar. lib.* 1., *cap.* 15., §. 15., *qu.* 4., *n.* 68. *& seq.*
Pichler. *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 5., *n.* 26.
Pinsson. *de Benef. cap.* 3., §. 3., *n.* 6.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 5., *n.* 168., *to.* 3.
Vanespen. *eod. tract. par.* 2., *tit.* 29., *cap.* 2., *n.* 20.
Wiestner. *in Instit. Can. Univ. lib.* 1., *art.* 9. *sub n.* 132. *in Proœm.*
Vivian. *de Jur. Patr. lib.* 14., *cap.* 5., *n.* 8., 10., *&* 73.

XI. Hæc si nondum plenarium sortitæ sunt effectum, vel deinceps ad cujusvis instantiam fient, quacumque auctoritate, etiàm Apostolica, concessæ fuerint, simul cum unionibus ipsis, per subreptionem obtentæ intelligantur: non obstante quacumque in iis verborum forma, seu derogatione, quæ habeatur pro expressa: nec exequutioni amplius demandentur; sed beneficia ipsa unita, quùm vacaverint, liberè, ut anteà, conferantur.

Vid. Author. relat. in Sess. VII. *de Reform.* cap. VI., n. III.

XII. Quæ verò à quadraginta annis citrà factæ, effectum, & plenam incorporationem sunt consequutæ; hæ nihilominùs ab Ordinariis, tamquam à Sede Apostolica delegatis, revideantur, & examinentur; ac quæ per subreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint, simul cum unionibus irritæ declarentur; ac beneficia ipsa separentur, & aliis conferantur. Sup. sess. 7. de reform cap. 6.

Ibid. n. I., *&* II.

XIII. Similitèr quoque patronatus quicumque in Ecclesiis, & quibuscumque aliis beneficiis, etiam dignitatibus anteà liberis, acquisiti à quadraginta annis citrà, & in futurum acquirendi, seù ex augmento dotis, seù ex nova constructione, vel alia simili causa, etiàm auctoritate Sedis Apostolicæ, ab iisdem Ordinariis, uti delegatis, ut suprà, qui nullius in his facultatibus, aut privilegiis impediantur, diligenter cognoscantur: & quos non repererint, ob maximè evidentem Ecclesiæ, vel beneficii, seù dignitatis necessitatem legitimè constitutos esse, in totum revocent; atque beneficia hujusmodi sine damno illa possidentium, & restituto patronis eo, quod ab eis iccircò datum est, in pristinum libertatis statum reducant: non obstantibus privilegiis, constitutionibus, & consuetudinibus, etiàm immemorabilibus.

Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Unio.
Lotter *de Re Benef. lib.* 2., *qu.* 8., *n.* 12.

CAPUT X.

Judices à Synodo designandi, quibus causæ à Sede Apostolica committantur, Judicesque omnes breviter causas terminent.

I. QUoniam ob malitiosam petentium suggestionem, & quandoque ob locorum longinquitatem, personarum notitia, quibus causæ mandantur, usqueadeò haberi non potest: hincque interdum Judicibus non undequaque idoneis, causæ in partibus delegantur: statuit Sancta Synodus, in singulis Conciliis Provincialibus, aut Diœcesanis aliquot personas, quæ qualitates habeant, juxtà constitutionem Bonifacii VIII., quæ incipit, *Statutum*; & alioquin ad id aptas designari, ut, præter Ordinarios locorum, iis etiam posthac causæ Ecclesiasticæ, ac spirituales, & ad forum Ecclesiasticum pertinentes, in partibus delegandæ committantur.

c. Statutum. de rescript. in 6

Barbos. *de Off. & Potest. Episc. par.* 3., *alleg* 106., *n.* 8.
Fagnan. *in Cap.* Quùm olim, *quod est secundum*, *n.* 6.
Forti *de Judice Conservator. art.* 10., *n.* 30.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Judex Synodalis, *n.* 2.
Konig. *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 29., *n.* 16.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Causa Ecclesiastica.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 4., *consf.* 130., *n.* 1.; & *consult.* 157., *n.* 1., & 5.

II. Et, si aliquem interim ex designatis mori contigerit, substituat Ordinarius loci cum consilio Capituli alium in ejus locum usque ad futuram Provincialem, aut Diœcesanam Synodum: ita ut habeat quæque Diœcesis quatuor saltem, aut etiam plures probatas personas, ac ut suprà qualificatas, quibus hujusmodi causæ a quolibet Legato, vel Nuncio, atque etiam à Sede Apostolica committantur:
Daniel de Nobil. *Disput. Canon.* 30., *n.* 43.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 4., *cap.* 5., *n.* 4.
Paleottus *de Bonor. Eccl. administr. par.* 4., *tit. de Synodo Diœcesana*, *n.* 29.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 2., *n.* 5.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 4., *cap.* 24., *n.* 2.

III. alioquin post designationem factam, quam statim Episcopi ad summum Romanum Pontificem transmittant, delegationes quæcumque aliorum Judicum, aliis, quàm his, factæ, subreptitiæ censeantur.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 1., *tit.* 18., *cap.* 18., *vers.* Canon.
Konig. *in Jur. Canon. lib.* 1., *tit.* 29., *n.* 16. *in fin.*

IV. Admonet dehinc Sancta Synodus tàm Ordinarios, quàm

alios

alios quoscumque Judices, ut terminandis causis, quanta fieri poterit brevitate, studeant; ac litigatorum artibus, seu in litis contestatione, seu alia parte judicii differenda, modis omnibus, aut termini præfixione, aut competenti alia ratione, occurrant.

sup. sess. 24. de reformat c. 20. c. Finem litibus. c. fin. de do. & contum. c. 2 de re jud. c. Constitutis. de procur.

Murator. *in tract. de defect. Jurisprud. cap.* 14., *pag.* 119.
Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 4. *sub n.* 9., *vers.* Præterea.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 10., *cons.* 145., *n.* 22.

CAPUT XI.

Locationes quædam bonorum, vel jurium Ecclesiasticor. prohibentur; quædam factæ irritantur.

I. MAgnam Ecclesiis perniciem afferre solet, quùm earum bona, repræsentata pecunia, in successorum præjudicium aliis locantur. Omnes igitur hæ locationes, si anticipatis solutionibus fient, nullatenus in præjudicium successorum validæ intelligantur: quocumque indulto, aut privilegio non obstante: nec hujusmodi locationes in Romana Curia, vel extra eam confirmentur.

c. De precariis 10. q. 2. c. 2. de precariis.

Genuens. *Practicabil. Eccl. qu.* 167.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3., *tit.* 12., *sect.* 17., *n.* 5.
Pirhing. *in Jur. Can. to.* 3., *lib.* 3., *tit.* 18., *sect.* 1., *n.* 30.
Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. to.* 3., *par.* 2., *tit.* 18., *n.* 38.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Episc. par.* 2., *cap.* 1. *sub n.* 31.
Tondut. *Qu. & Resol. Benef. par.* 1., *cap.* 66., *n.* 34.
Ventrigl. *in Prax. Eccl. to.* 1., *adnot.* 1., §. 1., *n.* 19.; *& de Jurisd. Archiep. cap.* 53., *n.* 3.
Panimol. *decis.* 151., *adnot.* 3., *n.* 37.

II. Non liceat etiàm, jurisdictiones Ecclesiasticas, seù facultates nominandi, aut deputandi Vicarios in spiritualibus, locare;

c. 1. & c. 2. Ne Prælati vices suas.

Piasec. *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 4. *sub. n.* 6., *vers.* Locare.
Pignatel. *in Consult. Can. to.* 1., *consult.* 168., *n.* 3.
Johan. Honor. Van-Exel *in Decretal. lib.* 5., *tit.* 4., *n.* 1.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 3., *lib.* 1., *c.* 75., *n.* 11.

III. nec conductoribus per se, aut alios ea exercere: aliterque concessiones, etiàm à Sede Apostolica factæ, subreptitiæ censeantur.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Ecclesiæ bonorum, & locationes.

IV. Locationes verò rerum Ecclesiasticarum, etiam auctoritate Apostolica confirmatas, Sancta Synodus irritas decernit, quas à triginta annis citrà, ad longum tempus, seu, ut in nonnullis partibus ad vigintinovem, seù bis vigintinovem annos vocant, factas, Synodus Provincialis, vel deputandi ab ea, in damnum Ecclesiæ, & contrà Canonicas sanctiones contractas fuisse judicabunt.

Extrav. Ambitiosæ de reb. Eccles. non alien.

Pignatel.

Decimæ integrè persolvendæ; eas subtrahentes, sive impedientes excommunicandi Rectoribus Ecclesiarum tenuiorum piè subveniendum.

Pignatel. *in Conf. Can. to.* 10., *conf.* 146., *n.* 5.
Pinsson. *de Benef. par.* 3., *cap.* 3., §. 13., *n.* 11.
Schimier *in Jur. Can. Univ. lib.* 3., *tract.* 3., *c.* 2., *sect.* 2. §. 3. *n.* 326.

CAPUT XII.

I. Non sunt ferendi, qui variis artibus decimas Ecclesiis obvenientes, subtrahere moliuntur; aut qui ab aliis solvendas temerè occupant, & in rem suam vertunt: quùm Decimarum solutio debita sit Deo: & qui eas dare noluerint, aut dantes impediunt, res alienas invadant.

Concil. Matiscon. II. c. 5. Ticin. sub Leone IV. vers. *In sacris*
Exod. 22. 23. Lev. 27. Num. 18. Tob. 1. Malach. 3.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Decimæ solvendæ Ecclesiis.
Cartar. *Decis. Crimin.* 9. *in Addit. vers.* Quòd autem.

II. Præcipit igitur Sancta Synodus omnibus, cujuscumque gradus, & conditionis sint, ad quos Decimarum solutio spectat, ut eas, ad quas de jure tenentur, in posterum Cathedrali, aut quibuscumque aliis Ecclesiis, vel personis, quibus legitimè debentur, integrè persolvant.

Vide c. Ecclesias §. His ita 13 q. 1 c. Decimas cum seqq. 16 q. 7. c. Parochian. c. Ex transmissa c. Tua de decim.

Rota *in Gnesnen. Decimar.* 26. *Jun.* 1715., §. Idque *cor. Altbann.*

III. Qui verò eas aut subtrahunt, aut impediunt, excommunicentur;

c. Omnes decimæ. 16. qu. 7. c. Pervenit. c. Non est c. Tua c. In aliquib. de decim. Clem. 1. eod. tit.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Decimæ, *n.* 2.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 2., *vers.* Decimas Ecclesiasticas usurpantes, *n.* 2.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Decimas fraudantes.
Pichler *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 30., *n.* 49.
Reiffenstuel *in Theol. Mor. tract.* 11., *distinct.* 4., *qu.* 1., *n.* 3.
Romaguer *ad Const. Syn. Gerund. lib.* 3., *tit.* 12., *cap.* 2., *n.* 8.
S.C.C. *in Ariminen.* 8. *Julii* 1679. ; & *in Januen.* 19. *Januarii*, & 9. *Februarii* 1737.

IV. nec ab hoc crimine, nisi plena restitutione sequuta, absolvantur.

Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 12., *cap.* 13., *n.* 157
Danieli *in Instit. Canon. to.* 2., *lib.* 2., *tit.* 19., *n.* 11.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 13., *n.* 33.
Velasc. *de Privileg. Pauper. par.* 1., *qu.* 27., *n.* 13.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 9., *cap.* 31., *n.* 9.
Ventrigl. *in Prax. For. Eccl. to.* 2., *adnot.* 27., §. 2., *n.* 40.

V. Hortatur dehinc omnes, & singulos pro Christiana charitate, debitoque erga Pastores suos munere, ut de bonis sibi a Deo collatis, Episcopis, & Parochis, qui tenuioribus præsunt Ecclesiis, largè subvenire ad Dei laudem, atque ad Pastorum suorum, qui pro eis invigilant, dignitatem tuendam, non graventur.

Vid. Sess. XXIV. *de Reform.* cap. XIII., n. III.

CA-

CAPUT XIII.

Quarta Funeralium Cathedralibus, vel Parochialibus Ecclesiis persolvantur

De sepult. in 6. & in Clem. eod. tit. Vide Const. Benedict. XIII. Romanus. 1725.

I. Decernit Sancta Synodus, ut quibuscumque in locis, jam ante annos quadraginta, Quarta, quæ Funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parochiali Ecclesiæ solita esset persolvi, ac postea fuerit ex quocumque privilegio, aliis Monasteriis, Hospitalibus, aut quibuscumque locis piis concessa, eadem posthac integro jure, & eadem portione, quæ anteà solebat, Cathedrali, seù Parochiali Ecclesiæ persolvatur:

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 1., *cap.* 13., *n.* 1.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 7., *cons.* 70., *n.* 5.
Pinsson. *de Benef. par.* 3., §. 4., *n.* 5.
Quaranta *in Summ. Bullar. verb.* Privileg. Regular.
Severol. *in Allegat. impress. apud Pilajam in addit.*
Rota *decis.* 34., *n.* 21., *cor. Arguelles*.
Wilnen. *Quartæ Funeralis* 5.*Martii* 1751.§. 4.*cor. Emin. Matthæjo*
S. C. C. *in Faventina Præeminentiarum*, *& Funer.* 7. *Jun.* 1760.

II. non obstantibus concessionibus, gratiis, privilegiis, etiam Mari Magno, nuncupatis, aut aliis quibuscumque.

Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 2., *cap.* 14., *n.* 1.
Pignatel. *in Cons. Can. to.* 1., *cons.* 52., *n.* 8.; *to.* 8., *cons.* 3., *n.* 5.; *& cons.* 43., *n.* 132.
Rota *decis.* 214., *n.* 3. *coram Ratto*.

CAPUT XIV.

Præscribitur ratio procedendi in Clericos Concubinarios.

I. Quàm turpe, ac Clericorum nomine, qui se Divino Cultui addixerunt, sit indignum, in impudicitiæ sordibus, immundoque Concubinatu versari, satis res ipsa, communi fidelium omnium offensione, summoque Clericalis militiæ dedecore, testatur.

Grananiet. *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 2.
Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 9., *cons.* 139., *n.* 236.

Sup. sess. 14. c. 8. de ref. Conc. Carth. III. c. 17. Nicæn. I. c. 3. Matiscon. I. c. 1. Arelaten. II. c. 3. Tolet. III. c. 3. Bracar. I. c. 15. Turon. II. c. 10 11. & 2. & Mogunt temp. Arnulphi c. 10. & 19. c. Interdixit. 32. dist. cap. Cum omnibus c. Volumus. c. Fœminas. 81. dist. 1. c. 1. cum multis seqq. de cohab. Cler. & Mulier.

II. Ut igitur ad eam, quam decet, continentiam, ac vitæ integritatem Ministri Ecclesiæ revocentur, populusque hinc eos magis discat revereri, quò illos vita honestiores cognoverit: prohibet Sancta Synodus quibuscumque Clericis, ne Concubinas, aut alias Mulieres, de quibus possit haberi suspicio, in domo, vel extra, detinere, aut cùm iis ullam consuetudinem habere audeant: alioquin pœnis, à sacris Canonibus, vel statutis Ecclesiarum impositis, puniantur.

Campanil. *in Divers. Jur. Can. rubr.* 4., *n.* 45.
Hurtad. *Resol. Mor. to.* 1., *tract.* 1., *cap.* 7., *n.* 234.

Paulut.

Paulut. *in Jurisprud. Sacr. lib.* 5., *tit.* 7., *cap.* 9., *n.* 5. & 6.
Pignatel. *in Consf. Can. to.* 9., *conf.* 139., *n.* 128.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 4.
A' Saravia *de Jurisd. Adjunctor. qu.* 16., *n.* 10.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 129., *n.* 1.
Zerol. *in Prax. Episf. par.* 1., *verb.* Concubinarii.
Panimol. *decis.* 149., *n.* 1., *to.* 3.

III. Quòd si, à Superioribus moniti, ab iis se non abstinuerint, tertia parte fructuum, obventionum, ac proventuum beneficiorum suorum quorumcumque, & pensionum, ipso facto sint privati; quæ fabricæ Ecclesiæ, aut alteri pio loco, arbitrio Episcopi, applicetur. Sin verò in delicto eodem cum eadem, vel alia fœmina perseverantes secundæ monitioni adhuc non paruerint; non tantùm fructus omnes, ac proventus suorum beneficiorum, & pensiones eò ipso amittant, qui prædictis locis applicentur, sed etiam à beneficiorum ipsorum administratione, quoad Ordinarius, etiam uti Sedis Apostolicæ delegatus, arbitrabitur, suspendantur: &, si ita suspensi, nihilominùs eas non expellant, aut cùm iis etiam versentur; tunc beneficiis, portionibus, ac officiis, & pensionibus quibuscumque Ecclesiasticis perpetuò priventur, atque inhabiles, ac indigni quibuscumque honoribus, dignitatibus, beneficiis, ac officiis in posterùm reddantur; donec, post manifestam vitæ emendationem, ab eorum Superioribus cum iis ex causa visum fuerit dispensandum.

Conc. Lateran. II. cap. 6.

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 29., *n.* 3.
Bellet. *in Disquisit. Cleric. par.* 2. *de pœn. Cleric.* §. 3., *n.* 2.
Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 547., *n.* 7.
Engel *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 2.; & *lib.* 5., *tit.* 16. §. 3. *n.* 25
Lambertin. *de Synod. Diœcef. lib.* 9., *cap.* 12., *n.* 2.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Clerici Concubinarii.
Murga *de Benef. Eccl. qu.* 9., *n.* 126.
Pastor *de Benef. Eccl. lib.* 3., *tit.* 42., *n.* 1.
Piasec. *in Prax. Episf. par.* 2., *cap.* 4., *n.* 96.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 3., *n.* 4.
Romaguer *ad Constit. Syn. Gerund. lib.* 5., *tit.* 3., *cap.* 1., *n.* 7.
Thesaur. *de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *verb.* Concubinatus.
Rota *in Plocen. Parochiæ* 9. *Decemb.* 1743., §. 9. *cor. Lanz;* & 15. *Junii* 1744., §. 8. *coram Emin. Millino.*
S.C.C. *in Burgi S. Domnini Parochialis* 6. *Maii* 1737.

IV. Sed si, postquam eas semel dimiserint, intermissum consortium repetere, aut alias hujusmodi scandalosas mulieres sibi adjungere ausi fuerint; præter prædictas pœnas, excommunicationis gladio plectantur.

c. 1. cum seqq. de cohab. cler. & mul. c. Si Concubinæ de sent. excom. Conc. Aurelian. III. c. 4.

Gavant.

Gavant. *in Manual. Epif. verb.* Clericus concubinarius *n.* 5.
Grananiet. *in Decretal. lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 4.
Nicol. *in Lucubr. Civil. lib.* 4., *tit.* 18., *n.* 67.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 3., *n.* 4.
Pignatel. *in Conf. Can. to.* 9., *conf.* 139., *n.* 240.
Ricciul. *de Perfon. quæ in ftat. reprob. verfant. lib.* 3., *c.* 17. *n.* 19.
Vener. *in Exam. Epif. lib.* 5., *cap.* 12., *n.* 32.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 28., *n.* 4.
Zerol. *in Prax. Epif. par.* 1., *verb.* Concubinarii.

V. Nec quævis appellatio, aut exemptio prædictam exequutionem impediat, aut fufpendat:
Diaz. *in Practic. Crimin. Can. in Addit. ad cap.* 82.
Garzias *de Benef. tract.* 11., *cap.* 10., *n.* 186., *dub.* 12.
Monacel. *in Form. Leg. For. Eccl. form.* 28., *n.* 17., *to.* 3.
Piafec. *in Prax. Epif. par.* 2., *cap.* 4., *n.* 100. *in fin.*
Panimol. *to.* 3., *decif.* 149., *n.* 13.

VI. fupradictorumque omnium cognitio non ad Archidiaconos, nec Decanos, aut alios inferiores, fed ad Epifcopos ipfos pertineat: qui fine ftrepitu, & figura judicii, & fola facti veritate infpecta, procedere poffint.
Pignatel. *in Confult. Can. to.* 9., *conf.* 139., *n.* 240.

VII. Clerici verò, beneficia Ecclefiaftica, aut penfiones non habentes, juxta delicti, & contumaciæ perfeverantiam, & qualitatem ab ipfo Epifcopo carceris pœna, fufpenfione ab Ordine, ac inhabilitate ad beneficia obtinenda, aliifve modis, juxta Sacros Canones puniantur.

Syn. c. 6. Conc. Tolet. IV. c. 41. Tolet. VIII. c. 4 & 6 c. Si autem de cohab. cler. & mul.

Bellet. *in Difquifit. Cleric. par.* 2. *de Pœn. Cleric.* §. 3., *n.* 3.
Konig. *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 2., *n.* 9., *verf.* Sexto.
Paravicin. *in Polyanth. Sacror. Canon. verb.* Clerici Concubinarii, *n.* 6., *pag.* 352.
Pignatel. *in Confult. Can. to.* 9., *conf.* 139., *n.* 184.
Ricciul. *de Perfon. quæ in ftat. reprob. verfant. lib.* 3., *cap.* 17. *n.* 20.
Vener. *in Exam. Epif. lib.* 5., *cap.* 12., *n.* 34.
Panimol. *to.* 2., *decif.* 59., *n.* 23.; *&* *decif.* 149., *n.* 5., *to.* 3.

VIII. Epifcopi quoque, quod abfit, fi ab hujufmodi crimine non abftinuerint, & à Synodo Provinciali admoniti, fe non emendaverint, ipfo facto fint fufpenfi: &, fi perfeverent, etiam ad Sanctiffimum Romanum Pontificem ab eadem Synodo deferantur, qui pro qualitate culpæ, etiam per privationem, fi opus erit, in eos animadvertat.

c. Quorumdam. 34 dist. & c. Si quis pro amodo 81. dist. Conc. Aurelian. V. c. 3. c. Presbyter. c. Si quis amodò, dist. 81.

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 29., *n.* 8.
Diaz. *in Pract. Crimin. Can. in Addit. ad cap.* 82., *lit.* B.
Girald. *ad Thefaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 1., *verb.* Concubinatus.
Hurtad. *Refol. Moral. to.* 1., *tract.* 1., *n.* 241.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Episcopus concubinarius.
Pastor *de Benef. Eccl. lib. 2., tit. 42., n. 43.*
Vener. *in Exam. Episc. lib. 5., cap. 12., n. 36.*
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap. 14. per tot.*

Filii Clericorum illegitimi à quibusdam beneficiis, & pensionibus arceantur.

CAPUT XV.

I. UT paternæ incontinentiæ memoria à locis Deo consecratis, quos maximè puritas, sanctitasque decet, longissimè arceatur;

Conc. IX. Tolet. c. 10. c. Proposuisti dist. 82. c. Quùm multæ 16. qu. 8.

Lotter *de Re Benef. lib. 2., qu. 48., n. 177.*
Pignatel. *in Consult. Can. to. 9., conf. 140., n. 5.*
Zoesius *in Jur. Canon. lib. 1., tit. 17., n. 9.*

II. non liceat Filiis Clericorum, qui non ex legitimo nati sunt Matrimonio, in Ecclesiis, ubi eorum patres beneficium aliquod Ecclesiasticum habent, aut habuerunt, quodcumque, etiam dissimile, beneficium obtinere;

Antonel. *de Regim. Eccl. lib. 3., cap. 7., n. 1.*
Gavant. *in Man. Episc. verb.* Filii Clericorum illegitimi *n. 1.*
Nicol. *in Lucubr. Canon. to. 2., lib. 1., tit. 17., n. 11.*
Romaguer *ad Const. Synod. Gerund. lib. 1., tit. 3., cap. 1., n. 1.*

III. nec in dictis Ecclesiis quoquo modo ministrare, nec pensiones super fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinent, vel aliàs obtinuerunt, habere.

Conc. II. Later. c. 21.

Corrad. *in Prax. Benef. lib. 5., cap. 6. sub n. 34., & 35.*
Engel *in Jur. Canon. lib. 1., tit. 17., n. 2.*
Konig. *in Jur. Canon. lib. 1., tit. 14., n. 11.*
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Filii Clericorum.
Wiestner *in Instit. Can. lib. 1., tit. 17., art. 3., n. 30.*

IV. Quòd si in præsenti Pater, & Filius in eadem Ecclesia beneficia obtinere reperiantur; cogatur filius suum beneficium resignare, aut cum alio permutare extrà Ecclesiam intrà trium mensium spatium: aliàs ipso jure eo privatus existat, & super iis quæcumque dispensatio subreptitia censeatur.

c. 2. & ferè per totum tit. de fil. Presbyt.

Chocchier. *de Permut. Benef. par. 1., cap. 30. sub n. 1.*

V. Ad hæc, reciprocæ resignationes, si quæ posthac à parentibus Clericis in favorem filiorum fient, ut alter alterius beneficium consequatur; in fraudem hujus decreti, & Canonicarum sanctionum factæ omninò censeantur:

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Filii Clericorum illegitimi *n. 20.*
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib. 13., cap. 24., n. 13.*
De Luca *in Adnot. ad C. T. disc. 49., n. 1.*

VI. nec collationes sequutæ vigore hujusmodi resignationum, seu aliarum quarumcumque, quæ in fraudem factæ fuerint, ipsis Clericorum Filiis suffragentur.

CA-

CAPUT XVI.

Beneficia curata non convertantur in simplicia: fructuum congrua portio assignetur Vicario exercenti curam animarũ.

I. Statuit Sancta Synodus, ut Ecclesiastica Beneficia sæcularia, quocumque nomine appellentur, quæ curam animarum ex primæva eorum institutione, aut aliter quomodocumque retinent, illa deinceps in simplex beneficium, etiam assignata Vicario perpetuo congrua portione, non convertantur: non obstantibus quibuscumque gratiis, quæ suum plenarium effectum non sunt consequutæ.

Paravicin. *in Polyanth. Sacr. Can. verb.* Beneficior. translatio *n.* 3., *pag.* 201.

Pignatel. *in Consult. Canon. to.* 1., *cons.* 52., *n.* 22.

Rota *in recent. decis.* 684., *n.* 5., *par.* 3.; *& decis.* 195., *n.* 26., *par.* 17.

Sabinen. *Jurium Parochialium* 8. *Junii* 1736., §. Non obstat *coram Emin. Millino*.

Quantitatem portionis declarat S. Pius V. in const. *Ad exequendum.* 1565. Sup sess. 7. de ref c. 7. Vide Const. Bened. XIV. quæ incipit. *Quàm semper.* 103 §. 4. to. 1. pag. 223.

II. In iis verò, in quibus contra earum institutionem, seù fundationem cura animarum in Vicarium perpetuum translata est, etiamsi in hoc statu ab immemorabili tempore reperiantur, si congrua portio fructuum Vicario Ecclesiæ, quocumque nomine is appelletur, non fuerit assignata; ea quamprimùm, & ad minus intrà annum à fine præsentis Concilii, arbitrio Ordinarij, juxtà formam Decreti sub fel. rec. Paullo III., assignetur.

Vid. Sess. VII. *de Reform.* cap. VII., n. II.

III. Quòd si id commodè fieri non possit, aut intrà dictum terminum factum non erit: quùm primùm per cessum, vel decessum Vicarii, seu Rectoris, aut quomodolibet alterum eorum vacaverit, beneficium curam animarum recipiat; ac Vicariæ nomen cesset, & in antiquum statum restituatur.

Antonin. *Var. Resol. lib.* 1., *resol.* 112., *cas.* 69., *vers.* Primò.

Moneta *de Commut. ult. Volunt. lib.* 11., *n.* 319.

Rota *in recent. decis.* 297., *n.* 9., *par.* 17.

CAPUT XVII.

Episcopi dignitatem suam custodiant; nec cum Regum Ministris Regulis, aut Baronibus indigna demissione se gerant.

Vide Conc. Agath. c. 23. & Braccar. 1. c 24. c Quanto de off. ord. & supra de Regul. c. 4. sess. 25.

I. Non potest Sancta Synodus non graviter dolere, audiens Episcopos aliquos, sui status oblitos, Pontificiam dignitatem non leviter dehonestare; qui cum Regum Ministris, Regulis, & Baronibus in Ecclesia, & extrà, indecenti quadam demissione se gerunt, & veluti inferiores Ministri Altaris, nimis indignè non solùm loco cedunt, sed etiam personalitèr illis inserviunt. Quare hæc, & similia detestans Sancta Synodus, Sacros Canones om-

nes, Conciliaque Generalia, atque alias Apostolicas sanctiones ad dignitatis Episcopalis decorem, & gravitatem pertinentes, renovando præcipit, ut ab hujusmodi in posterum Episcopi se abstineant; mandans eisdem, ut tam in Ecclesia, quàm foris suum gradum, & Ordinem præ oculis habentes, ubique se Patres, & Pastores esse meminerint;

Sup. c. 6 c. Valentinianus 62. dist. c. Episcop. in Ecclesia 95 dist. c. Quis dubitet. c. Duo sunt cum seqq 96. dist & c. Solitæ de major. & obed.

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 3., *tit.* 6., *n.* 9., & 10.
Engel *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 33., *n.* 56.
Genuens. *in Manual. Pastor. cap.* 10., *n.* 4.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Episcopi dignitas.
Squillant. *de Oblig. & Privil. Epis. par.* 3., *cap.* 8., *n.* 2.
Zerol. *in Prax. Epis. par.* 1. *verb.* Episcopus, *vers.* Duodecimò.

II. reliquis verò tam Principibus, quam cœteris omnibus, ut eos paterno honore, ac debita reverentia prosequantur.
Pignatel. *in Cons. Can. to.* 1., *cons.* 7., *n.* 1.

Canones exactè serventur. Siquando in eis dispensandum, id summa maturitate fiat.

CAPUT XVIII.

I. Sicuti publicè expedit legis vinculum quandoque relaxare, ut pleniùs, evenientibus casibus, & necessitatibus, pro communi utilitate, satisfiat: sic frequentiùs legem solvere, exemploque potiùs, quàm certo personarum, rerumque delectu, petentibus indulgere, nil aliud est, quàm unicuique ad leges transgrediendas aditum aperire.
Vanespen. *in Jur. Eccl. Univ. par.* 2. *tit.* 14., *n.* 2.

c. Requiritis. & c. Dispensatione 1. q. 7.

II. Quapropter sciant universi, sacratissimos Canones exactè ab omnibus, &, quoad ejus fieri poterit, indistinctè observandos.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 2., *lib.* 3., *cap.* 28., *sub n.* 14., *vers.* Sed nihil accuratiùs.

c. Si Romanorum. & c. Enim verò 19. dist. c. Si quis omnem. 1. q. 7. c. 1. de Constit.

III. Quòd si urgens, justaque ratio, & major quandoque utilitas postulaverit cum aliquibus dispensandum esse; id, causa cognita, ac summa maturitate, atque gratis,* à quibuscumque, ad quos dispensatio pertinebit, erit præstandum; aliterque facta dispensatio subreptitia censeatur.

c. 1. de voto.

* Fulcus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 32., *n.* 7.
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Dispensatio *n.* 2.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Dispensare.
Oliva *de For. Eccl. par.* 2., *qu.* 39., *n.* 29.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 4., *pag.* 324., *n.* 48.
* Schmalzgrueber *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 3., *n.* 192., *to.* 4.
Wiestner *in Instit. Canon. Univer. lib.* 1., *tit.* 2., *art.* 10., *n.* 186.

CA-

Monomachia, pœnis gravissimis irrogatis prohibentur.
c. Monomachiam. 2. qu. 5. c. 1. de torneam.

CAPUT XIX.

I. DEtestabilis duellorum usus, fabricante diabolo, introductus,
Alciat. *de Singul. Certam. cap.* 1.
Castil. *de Duello in proœm. n.* 22.
Larræa *Allegat. Fiscal.* 117., *n.* 8.
Prat. *Resol. Crimin. respons.* 40., *n.* 2.
Reiffenstuel *in Th. Mor. tract.* 9., *dist.* 3., *qu.* 3., *n.* 42.

II. ut cruenta corporum morte, animarum etiam perniciem lucretur, ex Christiano orbe penitùs exterminetur.
Carol. Scribanius *in Polytic. Christian. par.* 1., *cap.* 41.
Murga *de Sepultur. disquisit.* 11., *n.* 33.
Rubeus *in Adnot. ad decis.* 2., §. 4. *sub n.* 38., *par.* 3. *recent.*

III. Imperator, Reges, Duces, Principes, Marchiones, Comites, & quocumque alio nomine, Domini temporales, qui locum ad monomachiam in terris suis inter Christianos concesserint, eo ipso sint excommunicati;

Decr. Nicol. I Decretor. suorum titulo 12.

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 16., *n.* 2.
Engel *in Jur. Can. lib.* 5., *tit.* 14., *n.* 2.
Diana *Resol. Mor. par.* 2., *tract.* 8., *resol.* 21.
Guttierez *in Respons. qu.* 103., *n.* 20.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Duellum §. Concedentes.
Pastor *de Benef. Eccl. par.* 3., *tit.* 40., *n.* 49.
Petra *ad Constit. Apost. to.* 1., *pag.* 315., *n.* 32.
Prat. *in Resol. Crimin. respons.* 40., *n.* 15.
Raynald. *in Observ. Crim. cap.* 8., *n.* 15., *pag.* 545.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 5., *tit.* 14., *n.* 7.
Vener. *in Exam. Epis. lib.* 5., *cap.* 8., *n.* 4.

IV. ac jurisdictione, & dominio Civitatis, Castri, aut loci, in quo, vel apud quem duellum fieri permiserint, quod ab Ecclesia obtinent, privati intelligantur; &, si feudalia sint, directis Dominis statim acquirantur.
Diaz. *in Practic. Crim. Can. cap.* 103. *in Addit.*
Gavant. *in Manual. Epis. verb.* Duellum, *n.* 1., & 2.
Gibbalin. *in Synops. Censur. verb.* Duellum *n.* 2. & *seq.*, *pag.* 449.
Labbæus *in Conc. Gener. to.* 20., *cap.* 19., *lit.* B., *pag.* 192.
Sayr *de Censur. lib.* 3., *cap.* 31., *n.* 11., §. Secundò.
Thesaur. *de Pœn. Eccl. cap.* 3., *n.* 2., *verb.* Duellum formatum
Ugolin. *de Off. & Potest. Epis. cap.* 8., §. 2., *n.* 1.

Bulla Gregorii XIII. *Ad tollendum.* 1552. extendit ad duella privata.

V. Qui verò pugnam commiserint, & qui eorum Patrini vocantur;
Diana *in Resol. Mor. par.* 2., *tract.* 8., *resol.* 21.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 14., *n.* 2.
Escobar *in Th. Moral. lib.* 49., *cap.* 12., *n.* 128., *to.* 6.

Larræa

Larræa *in Allegat. Fiscal. alleg.* 117., *n.* 35.
Lauræa *in Epit. Canon. verb.* Duellum.
Passerin. *de Stat. Homin. qu.* 187., *art.* 4., *n.* 99., *to.* 2.
Sanchez *in Præcept. Decalog. lib.* 2., *cap.* 39., *n.* 19.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 5., *cap.* 8., *n.* 3.

VI. excommunicationis, ac omnium bonorum suorum proscriptionis,

Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 6., *cap.* 16., *n.* 2.
Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 608., *n.* 91.
Capon. *Discept. For.* 391., *n.* 9.
Fuscus *de Visit. cap.* 21., *n.* 44., *lib.* 2.
De Marinis *Resol. Quotid. lib.* 1., *cap.* 110., *n.* 1.
Navar. *consil.* 1., *n.* 1., *to.* 2.
Pastor. *de Benef. Eccl. par.* 3., *tit.* 40., *n.* 49.
Raynald. *in Observ. Crim. to.* 1., *cap.* 9., *pag.* 542.
Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 14., *n.* 5.
Vermigliol. *Consil. Crimin.* 194., *n.* 1.
Ugolin. *de Off.*, & *Potest. Episc. cap.* 8., §. 2., *n.* 2.
Vulp. *in Prax. For. Eccl. cap.* 1., *n.* 49.
Zipæus *in Jur. Pontif. lib.* 5., *tit. De pugnantibus in Duello*, *n.* 2., *pag.* 471.

VII. ac perpetuæ infamiæ pœnam incurrant;

Cucch. *in Instit. Major. lib.* 4., *tit.* 12., *n.* 150.
Diana *in Resol. Mor. par.* 2., *tract.* 8., *resol.* 21.
Lezana *in Qu. Regular. pag.* 186., *n.* 16., *to.* 2.
Sayr *de Censur. lib.* 7., *cap.* 11., *n.* 10.

VIII. & ut homicidæ, juxtà sacros Canones, puniri debeant;

c. 2. de cler. pugnant. in duel. & in tit. De torneam.

Cabassut. *in Histor. Concil. pag.* 608., *n.* 91.
Engel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 14., *n.* 2.
Girald. *ad Thesaur. de Pœn. Eccl. par.* 2., *cap.* 3., *verb.* Duellum formatum, *vers.* Qui verò pugna.
Reiffenstuel *in Jur. Canon. lib.* 5., *tit.* 14., *n.* 3.

IX. &, si in ipso conflictu decesserint, perpetuò careant Ecclesiastica sepultura.

Barbos. *de Jur. Eccl. par.* 2., *cap.* 10., *n.* 45.
Capon. *in Discept. For.* 379., *n.* 1.
Diaz. *in Pract. Crim. Can. cap.* 103. *in addit.*
Hurtad. *Var. Resol. tract. ult. resol.* 5., §. 6., *n.* 194., *to.* 2.
Labbæus *in Concil. Gener. to.* 19., *pag.* 397., *lit.* B.
De Luc. *ad* Gratian. *in Animadvers. ad cap.* 410., *n.* 1.
Murga *de Sepultur. disquisit.* 11., *n.* 54.
Passerin. *de Stat. Homin. qu.* 187., *art.* 4., *n.* 99., *to.* 2.
Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *tract.* 12., *cap.* 4., §. *un. pag.* 626.
Peregrin. *de Duello qu.* 7., *n.* 4.

Ventrigl.

Ventrigl. *in Prax. Eccl. adnot.* 52., §. *unic. n.* 21.
Panimol. *decis.* 144. *n.* 1.

X. Illi etiam, qui consilium in causa Duelli, tam in jure, quàm facto dederint, aut alia quacumque ratione ad id quemquam suaserint;

In Bulla Clem. VIII. Illius vices. 1592. declaratur, & extenditur.

Fliegen ad Wigandt *in Tribunal. Confess. & Ord. cap. 6. p.* 112.
Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 2. *n.* 44.
Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Duellum, *n.* 3.
Labbæus *in Conc. Gener. to.* 20., *cap.* 19., *lit.* D., *pag.* 192.
De Marin. *Resol. Quotid. lib.* 1., *cap.* 110. *n.* 2.
Murga *de Sepultur. disquisit.* 11., *n.* 37.
Reiffenstuel *in Jur. Can. lib.* 5., *tit.* 39. *n.* 7.
Romaguer *ad Constit. Synod. Gerund. lib.* 5., *tit.* 9. *c.* 12. *n.* 42.
Sayr *de Censur. lib.* 3., *cap.* 31., *n.* 23., §. Sextò.
Ugolin. *de Off. & Potest. Episc. cap.* 8., §. 2., *n.* 4.

XI. necnon spectatores, excommunicationis, ac perpetuæ maledictionis vinculo teneantur:

Capon. *Discept. For.* 391., *n.* 9.
Diaz. *in Practic. Crim. Can. cap.* 103. *in Addit.*
Gibalin. *in Synops. Censur. verb.* Duellum, *pag.* 450., *n.* 1.
Larræa *Allegat. Fiscal.* 116., *n.* 2.
Lezzana *Qu. Regular. pag.* 186., *n.* 8., *to.* 2.
Pastor *de Benef. Eccl. par.* 3., *tit.* 40., *n.* 49.

XII. non obstante quocumque privilegio, seu prava consuetudine, etiam immemorabili.

Capon. *in Discept. For.* 391., *n.* 10.
Raynald. *in Observ. Crim. cap.* 8., §. 1., & 2., *n.* 21., *pag.* 546.

CAPUT XX.

Immunitas, libertas, atque jura Ecclesiæ Principibus sæcularibus commendantur.

I. CUpiens Sancta Synodus Ecclesiasticam Disciplinam in Christiano populo non solùm restitui, sed etiam perpetuò sartam tectam à quibuscumque impedimentis conservari; præter ea, quæ de Ecclesiasticis personis constituit, sæculares quoque Principes officii sui admonendos esse censuit; confidens eos, ut Catholicos, quos Deus sanctæ Fidei, Ecclesiæque protectores esse voluit, jus suum Ecclesiæ restitui, non tantùm esse concessuros; sed etiàm subditos suos omnes ad debitam erga Clerum, Parochos, & Superiores Ordines reverentiam revocaturos;

c. fin. de constit. c. Boni 96. dist. c. Principes 23. q. 5. c. Concilia. §. Hinc. 17 dist. c. Quis dubitet. c. Duo sunt. 96. dist.

Fuscus *de Visit. lib.* 2., *cap.* 32., *n.* 9.
Gibert. *in Jur. Canon. to.* 2., *tit.* 15., §. 2. *sub n.* 2., *vers.* Ecclesiæ; & §. 6., *n.* 1.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 9., *n.* 30.

II. nec permissuros, ut Officiales, aut inferiores Magistratus, Ecclesiæ,

3. Mach. 10.

Ecclesiæ, & personarum Ecclesiasticarum immunitatem, Dei Ordinatione, & Canonicis sanctionibus constitutam, aliquo cupiditatis studio, seù inconsideratione aliqua violent;

Bontemp. *in Fascic. Flor. Mor. tract. 6., tit. 3., pag.* 285. *sub n.* 16., *verb.* Similitèr.

Cyrin. *in Nex. Eccl. Jurisd. cap.* 1., *n.* 22.

Engel *in Jur. Canon. lib.* 3., *tit.* 49., §. 2., *n.* 23.

Gattic. *de Immunit. Eccl. vol.* 1., *pag.* 566., *n.* 3.

Guarnierius *de Eccl. Milit. lib.* 3., *p.* 1., *cap.* 10., *n.* 10.

Konig. *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 4., *n.* 13.

Lauræa *in Epit. Can. verb.* Immunitas.

Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 3., *cap.* 7., *n.* 140.

Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 7., *tract.* 12., *cap.* 2., *vers.* Celebre *n.* 562.

Pellizzar. *in Man. Regul. to.* 2., *tract.* 8., *c.* 7., *sect.* 4., *n.* 130.

Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit.* 49., *n.* 7.

Rota *in recent. decis* 339., *n.* 9., *par.* 6.

III. sed unà cum ipsis Principibus debitam sacris Summorum Pontificum, & Conciliorum constitutionibus observantiam præstent.

Pii II. epist. 2.

Pignatel. *in Cons. Can. to.* 5., *cons.* 46., *n.* 1.

IV. Decernit itaque, & præcipit, sacros Canones, & Concilia Generalia omnia, necnon alias Apostolicas sanctiones, in favorem Ecclesiasticarum personarum, libertatis Ecclesiasticæ, & contrà ejus violatores editas, quæ omnia præsenti etiam decreto innovat, exactè ab omnibus observari debere.

c. Pervenit. 86 dist. c. Si quis suadente. 17. q. 4. Tot. tit de imm. Ecclesiæ c. Quamquam. de censib in 6. c Felicis. de pœn in 6. Concil Tridentin vers *Statuimus*, & vers. *Sancimus*. Conc. Aquisgran. cap. 9. Lateran. sub Leone X. sess. 9. & 10.

Thomas del Bene *de Immun. Eccl. to.* 2., *cap.* 16., *dubit.* 7., *n.* 2.

Fagnan. *in Cap.* Quùm pro causa *de Sent. Excom. n.* 7.

Paulut. *in Jurisprud. Sacr. to.* 2., *lib.* 7., *tract.* 12., *cap.* 2., §. 1. *in fin. pag.* 559.

Pignatel. *in Cons. Can. to.* 6., *cons.* 25., *n.* 3.

Wiestner *in Inst. Can. lib.* 1., *tit.* 2., *art.* 7., *n.* 115.

V. Proptereaquè admonet Imperatorem, Reges, Respublicas, Principes, & omnes, & singulos, cujuscumque status, & dignitatis extiterint; ut, quò largiùs bonis temporalibus, atque in alios potestate sunt ornati, eò sanctiùs, quæ Ecclesiastici juris sunt, tamquam Dei præcipua, ejusque patrocinio tecta, venerentur; nec ab ullis Baronibus, Domicellis, Rectoribus, aliisve Dominis temporalibus, seù Magistratibus, maximèque Ministris ipsorum Principum lædi patiantur;

Plurima circa Ecclesiarum immunitatem statuit Gregorius XIV. in Bulla *Cùm alias*. 1591 Vide etiam Bullam Benedicti XIII, *Ex quo* 1725.

A' Saravia *de Jurisd. Adjunctor. qu.* 30., *n.* 51.

Wiestner *in Jur. Can. lib.* 2., *tit.* 2., *art.* 10., *n.* 164.

Sperel, *decis,* 133., *n.* 36., *to.* 2.

sed

VI. ſed ſeverè in eos, qui illius libertatem, immunitatem, atque juriſdictionem impediunt, animadvertant: quibus etiam ipſimet exemplo ad pietatem, religionem, Eccleſiarumque protectionem exiſtant; imitantes anteriores optimos, religioſiſſimoſque Principes, qui res Eccleſiæ ſua in primis auctoritate, ac munificentia auxerunt, nedum ab aliorum injuria vindicarunt.

c. Valentinianus 65. diſt. c Eccleſiæ. in fin. 94. diſtinct. c. Conſtantinus. & cap. ult. 96. diſt.

Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 15., §. *6.*, *n.* 5.
Larræa *Deciſ. Granaten. to.* 1., *diſp.* 1., *n.* 44.
Adnot. *ad deciſ.* 412., *n.* 131., *par.* 9., *to.* 2. *rec.*

VII. Adeoque ea in re quiſque officium ſuum ſedulò præſtet; quò cultus divinus devotè exerceri, & Prælati, cœterique Clerici in reſidentiis, & officiis ſuis, quieti, & ſine impedimentis, cum fructu, & ædificatione populi, permanere valeant.

c. fin. de rebus Eccl. non alien

Gibert. *in Jur. Can. to.* 2., *tit.* 15., §. *6.*, *n. 6.*
Petra *ad Conſtit. Apoſt. to.* 4., *pag.* 350., *n.* 4.

CAPUT XXI.

In omnibus ſalva Sedis Apoſtolicæ auctoritas maneat.

POſtremò Sancta Synodus, omnia, & ſingula, ſub quibuſcumque clauſulis, & verbis, quæ de morum Reformatione, atque Eccleſiaſtica Diſciplina, tam ſub fel. rec. Paulo III., ac Julio III., quàm ſub Beatiſſimo Pio IV., Pontificibus Maximis, in hoc Sacro Concilio ſtatuta ſunt, declarat, ita decreta fuiſſe, ut in his ſalva ſemper auctoritas Sedis Apoſtolicæ & ſit, & eſſe intelligatur.

Sup. ſeſſ. 7. de reform in princ.

Corrad. *in Prax. Diſpenſat. lib.* 4., *cap.* 2. *n.* 46.
Fagnan. *in cap.* Ex parte, *quod eſt ſecundum n.* 26.
Lambertin. *de Synod. Diœceſ. lib.* 13., *cap.* 10. *n.* 29.
Lotter *de Re Benef. lib.* 3., *qu.* 12., *n.* 53. & 54.
Pichler *in Jur. Can. lib.* 3., *tit. 6. n. 6.*
Piton. *in Diſcept. Eccl. to.* 1., *diſcept.* 25. *n.* 11.
Michael Rouſſel *in Hiſtor. Pontif. Juriſd. lib.* 3., *cap.* 2., *de Concilior. approbatione*, & *confirmat. n.* 19.
Zoeſius *in Jur. Can. lib.* 1., *tit.* 2. *n.* 30.
Sperellus *Deciſ.* 18. *n.* 55.
Rota *in Deciſ.* 687., *n.* 24., *par.* 2.
Cor. *Buratto Deciſ.* 463.

Decretum de continuanda Seſſione in diem ſequentem.

Quùm ea omnia, quæ in præſenti Seſſione tractanda erant, quia hora tarda eſt, commodè expediri non poſſint; propterea juxtà id, quod in Generali Congre-

 gatione

gatione à Patribus statutum fuit, ea, quæ supersunt, in diem crastinam, hanc eamdem Sessionem continuando, differuntur.

CONTINUATIO SESSIONIS

Die IV. Decembris.

DECRETUM DE INDULGENTIIS.

Matth. 16. Johan 29. c. Audivimus & c. Quodcumque ligaveris. 24. q. 1. c. Ut constitueretur. 50, dist. c. Adhuc de Pœn. dist. 3. Toto tit. de Pœn, & remiss in 6. & in Clem. eod. tit.

I. Cùm potestas conferendi Indulgentias à Christo Ecclesiæ concessa sit; atque hujusmodi potestate, divinitùs sibi tradita, antiquissimis etiàm temporibus illa usa fuerit:

Amort *de Indulgentiis par.* 1., *sect.* 1.
Bellarmin. *de Indulgentiis cap.* 3., *& seq.*
Bonaccin. *eod. tit. to.* 1., *disp.* 6., *qu.* 1., *punct.* 1., *n.* 5.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Indulg. tit.* 7., *sect.* 1., *n.* 1.
Juvenin *de Sacram. dissert.* 13., *qu.* 1., *cap.* 1., *& seq.*
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Indulgentia.
Valentia *in* 3. *par. disp.* 7., *qu.* 20., *punct.* 2.

Conc. Ancyran. per multa capit. Neocæsar. cap. 3 Nicæn. I. can. 8 & 11. Carth. IV. cap. 74 Agathen. c 60. Claromon. sub Urb. II. c. 1. Lat. can. I. cap. 41. Lugdun. I. sub Greg. X Viennen. sub Clem V c Quùm ex eo de pœnit. & remiss.

II. Sacrosancta Synodus Indulgentiarum usum, Christiano Populo maximè salutarem, & Sacrorum Conciliorum auctoritate probatum, in Ecclesia retinendum esse docet, & præcipit; eosque anathemate damnat, qui aut inutiles esse asserunt, vel eas concedendi in Ecclesia potestatem esse negant:

Bellarmin. *de Indulgent. cap.* 105., *pag.* 183.
Concin. *de Pœnit. dissert.* 5., *cap.* 11., §. 1., *pag.* 439.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 7., *n.* 1.
Matthæuc. *de Off. Jur. Eccl. cap.* 26. *in princip.*
Nat. Alex. *in Theol. Dogm. & Moral. de Indulgentiis cap.* 2., *pag.* 387.
Reiffenstuel *in Th. Mor. tract.* 12., *dist.* 3., *qu.* 3., *n.* 25.
Theodorus à Spiritu Sancto *de Indulgentiis par.* 1., *cap.* 3., *art.* 1., *pag.* 177.

III. In his tamen concedendis moderationem, juxtà veterem, & probatam in Ecclesia consuetudinem, adhiberi cupit; ne nimia facilitate Ecclesiastica Disciplina enervetur.

Cabassut. *in Histor. Concilior. pag.* 619., *n.* 4.
Concina *de Pœnit. dissert.* 5., *cap.* 11., §. 4., *pag.* 444.
Gibert. *in Jur. Can. to.* 3. *de Indulg. tit.* 7., *sect.* 3., *n.* 1.
Habert. *in Theol. Dogm. & Mor. to.* 6. *de Pœnit. in appendic. de Indulgentiis* §. 2., *pag.* 410.
Lambertin. *de Synod. Diœces. lib.* 13., *cap.* 18., *n.* 1.
Layman *in Th. Mor. lib.* 5., *tract.* 7., *cap.* 1. *in fin.*

Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccl. Discipl. par.* 1., *lib.* 2. *c.* 15. *n.* 9.

IV. Abusus verò, qui in his irrepserunt, & quorum occasione insigne hoc Indulgentiarum nomen ab hæreticis blasphematur, emendatos, & correctos cupiens, præsenti decreto generaliter statuit, pravos quæstus omnes pro his consequendis, unde plurima in Christiano Populo abusuum causa fluxit, omninò abolendos esse.

Clem. Abusionibus de pœnit. & remiss. Confirmatur in Const. S. Pii V. *Etsi Dominici* 1567.

Gavant. *in Manual. Episc. verb.* Quæstores *n.* 6.
Leo *in Thesaur. For. Eccl. par.* 1., *cap.* 7., *n.* 30.
Thomassin. *de Vet. & Nov. Eccles. Discipl. par.* 3., *lib.* 1., *c.* 74. *sub n.* 13., *vers.* Concilii Trident.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 50.

V. Cœteros verò, qui ex superstitione, ignorantia, irreverentia, aut aliunde quomodocumque provenerunt, quùm ob multiplices locorum, & Provinciarum, apud quas hi committuntur, corruptelas commodè nequeant specialiter prohiberi; mandat omnibus Episcopis, ut diligenter quisque hujusmodi abusus Ecclesiæ suæ colligat, eosque in prima Synodo Provinciali referat: ut aliorum quoque Episcoporum sententia cogniti, statim ad Summum Romanum Pontificem deferantur; cujus auctoritate, & prudentia, quod Universali Ecclesiæ expediet, statuatur; ut ità sanctarum Indulgentiarum munus piè, sanctè, incorruptè omnibus Fidelibus dispensetur.

Supra sess. 21. de reform. c. 9.

Droit *de Re Sacr. to.* 2., *lib.* 6., *cap.* 1., §. 4., *pag.* 154.
Lauræa *in Epit. Can. verb.* Indulgentia.
Piasec *in Prax. Episc. par.* 2., *cap.* 3. *sub n.* 18., *vers.* Indulgentias.
Ventrigl. *de Jurisd. Archiep. cap.* 55., *n.* 1.

DE DELECTU CIBORUM, JEJUNIIS, ET DIEBUS FESTIS.

I. Insuper hortatur Sancta Synodus, & per Sanctissimum Domini Nostri, atque Salvatoris adventum Pastores omnes obtestatur, ut tamquam boni milites illa omnia, quæ Sancta Romana Ecclesia, omnium Ecclesiarum Mater, & Magistra, statuit, nec non ea, quæ tam in hoc Concilio, quàm in aliis Œcumenicis statuta sunt, quibuscumque Fidelibus sedulò commendent; omnique diligentia utantur; ut illis omnibus, & iis præcipuè sint obsequentes, quæ ad mortificandam carnem conducunt, ut ciborum delectus, & jejunia; vel etiam, quæ faciunt ad pietatem augendam, ut dierum festorum devota, & religiosa celebratio;

c. Non decet. 12. dist. Vigilius in epist. ad Eleutherium in fin.

Campanil. *in Diversf. Jur. Can. rubr.* 12., *n.* 93., *cap.* 13.
Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 20., *n.* 34.; & *lib.* 2., *cap.* 3., *n.* 29.

 De Gonteriis

De Gonteriis *in Concil. Provinc. Avenion. tit.* 38., *cap.* 1. *pag.* 168.; *& tit.* 39., *cap.* 1. *cum seqq. pag.* 181.
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 36.
Pilaja *Decis. Pontif. lib.* 1., *decis.* 7., *n.* 93. *& seq.*
Rota *in Mediolanen. Jurium Parochialium* 23. *Aprilis* 1708.

II. admonentes populos crebrò, obedire Præpositis suis; quos qui audiunt, Deum Remuneratorem audient, qui verò contemnunt, Deum ipsum ultorem sentient.

Felix in epist. 3. Can. Dudum 2 qu. 6. c. Quivis 53. dist. c. Quia frater. 7. qu. 1. Lucæ 10. Hebr. 13.

DE INDICE LIBRORUM, CATECHISMO, BREVIARIO, ET MISSALI.

I. Sacrosancta Synodus in secunda Sessione, sub Sanctissimo Domino Nostro Pio IV. celebrata, delectis quibusdam Patribus commisit, ut de variis censuris, ac libris, vel suspectis, vel perniciosis, quid facto opus esset considerarent, atque ad ipsam Sanctam Synodum referrent: audiens nunc, huic operi ab eis extremam manum impositam esse; nec tamen ob librorum varietatem, & multitudinem, distinctè, & commodè possit à Sancta Synodo dijudicari; præcipit, ut quidquid ab illis præstitum est, Sanctissimo Romano Pontifici exhibeatur; ut ejus judicio, atque auctoritate terminetur, & evulgetur.

Sup. sess. 18. in princ.

Borellus *in Summ. Decis. to.* 2., *tit.* 22., *n.* 8.
Cohellius *in Notit. Cardinalat. pag.* 64., *vers.* Libros.

II. Idemque de Cathechismo à Patribus, quibus illud mandatum fuerat, & de Missali, & Breviario fieri mandat.

Supra sess. 24 c. 2. de ref. 7. Vid. Const. S. Pii V. *Superni* 1561. Clem VIII. *Quæ in Ecclesia* 592. & Urbani VIII. *Divinum* 1631

Fuscus *de Visit. lib.* 1., *cap.* 21. *n.* 21.; *& cap.* 23., *n.* 3.
Vanespen *in Jur. Eccl. Univ. par.* 1., *tit.* 16., *cap.* 9.; *& tit.* 22., *cap.* 7., *n.* 1. 19., *& seq.*
Vener. *in Exam. Episc. lib.* 4., *cap.* 8., *n.* 32.

DE LOCO ORATORUM.

Supra sess. 2. in fin.

DEclarat Sancta Synodus, ex loco assignato Oratoribus, tàm Ecclesiasticis, quàm Sæcularibus, in sedendo, incedendo, aut quibuscumque aliis actibus, nullum cuiquam eorum factum fuisse præjudicium: sed omnia illorum, & Imperatoris, Regum, Rerumpublicarum, ac Principum suorum jura, & prærogativas illæsas, & salvas esse, in eodemque statu permanere, prout ante præsens Concilium reperiebantur.

DE RECIPIENDIS, ET OBSERVANDIS DECRETIS CONCILII.

Tanta fuit horum temporum calamitas, & hæreticorum inveterata malitia, ut nihil tam clarum in Fide nostra asserenda unquàm fuerit, aut tam certò statutum, quod non humani generis hoste suadente, illi errore aliquo contaminaverint. Eapropter Sancta Synodus id potissimum curavit, aut præcipuos hæreticorum nostri temporis errores damnaret, & anathematizaret; veramque, & Catholicam Doctrinam traderet, & doceret, prout damnavit, anathematizavit, & definivit. Quùmque tamdiù tot Episcopi, ex variis Christiani Orbis Provinciis evocati, sine magna gregis sibi commissi jactura, & universali periculo ab Ecclesiis abesse non possint; nec ulla spes restet, hæreticos, toties, Fide etiam publica, quam desiderarunt, invitatos, & tamdiù expectatos, hùc ampliùs adventuros: ideoque tandem huic Sacro Concilio finem imponere necesse sit: superest nunc, ut Principes omnes, quod facit, in Domino moneat, ad operam suam ita præstandam, ut, quæ ab ea decreta sunt, ab hæreticis depravari, aut violari non permittant; sed ab his, & omibus devotè recipiantur, & fideliter observentur. Quòd si in his recipiendis aliqua difficultas oriatur; aut aliqua inciderint, quæ declarationem, quod non credit, aut definitionem postulent; præter alia remedia, in hoc Concilio instituta, confidit Sancta Synodus Beatissimnium Romanum Pontificem* curaturum, ut vel evocatis ex illis præsertim Provinciis, unde difficultas orta fuerit, iis, quos eidem negotio tractando viderit expedire; vel etiam Concilii Generalis celebratione, si necessarium judicaverit, vel commodiore quacumque ratione ei visum fuerit, Provinciarum necessitatibus, pro Dei gloria, & Ecclesiæ tranquillitate, consulatur.

Sup in fin. sess. 13. 15. & 18.

Idem in fin quatuor primorum Conc, Gener Nicæn Const Eph. & Chalced.

Ne quisjuramento se addringat adversus Concil. Decreta, vetat Gregor. XIII. in fin. Bulla *Inter Apostolicas* 1582

* Fagnan. *in Cap.* Sacro *de Sent. Excom. n.* 33.

DE RECITANDIS DECRETIS CONCILII SUB PAULLO III., ET JULIO III., IN SESSIONE.

Quoniam diversis temporibus, tam sub fel. rec. Paullo III., quam Julio III., multa in hoc sacro Concilio, quo ad dogmata, ac morum reformationem, statuta, & definita sunt; vult Sancta Synodus, ut illa nunc recitentur, & legantur.

Sup. sess. 5. 6. 7, 13. & 14.

Recitata sunt,

DE

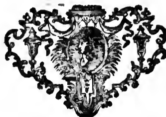
DE FINE CONCILII, ET CONFIRMATIONE PETENDA A SS. DOMINO NOSTRO.

Juxtà Gelas. Pap. sup. Conc. Chalced. & Pelagium. PP. II. in ep. decretali, & Marcel. in epist. decretali ad Episc. Antioch Provin. & Concil. Chalced. in 6. in epist. Concilii ad Leonem Papam, & c. Si Romanor. dist. 19.

Illustrissimi Domini, Reverendissimique Patres, placetnè Vobis, ut ad laudem Dei Omnipotentis huic Sacræ Œcumenicæ Synodo finis imponatur? & omnium, & singulorum, quæ tam sub fel. rec. Paullo III., & Julio III. quàm sub Sanctissimo Domino Nostro Pio IV., Romanis Pontificibus, in ea decreta, & definita sunt, confirmatio nomine Sanctæ hujus Synodi per Apostolicæ Sedis Legatos, & Præsidentes à Beatissimo Romano Pontifice petatur.

Responderunt, Placet.

Postmodùm Illustrissimus, & Reverendissimus Cardinalis Moronus, *Primus Legatus, & Præsidens, benedicens Sanctæ Synodo, dixit*: Post gratias Deo actas, Reverendissimi Patres, ite in pace. *Qui responderunt*. Amen.

ACCLA-

ACCLAMATIONES PATRUM

IN FINE CONCILII.

Cardinalis a Lotharingia

Beatissimo PIO Papæ, & Domino Nostro, Sanctæ, & Universalis Ecclesiæ Pontifici, multi anni, & æterna memoria.

RESPONSIO PATRUM.

DOmine Deus, Sanctissimum Patrem diutissimè Ecclesiæ tuæ conserva; multos annos.

CARD. Beatissimorum Summorum Pontificum animabus Paulli III., & Julii III., quorum auctoritate hoc Sacrum Generale Concilium inchoatum est, pax à Domino, & æterna gloria, atque felicitas in luce Sanctorum.

RESP. Memoria in benedictione sit.

CARD. Caroli V. Imperatoris, & Serenissimorum Regum, qui hoc Universale Concilium promoverunt, & protexerunt, memoria in benedictione sit.

RESP. Amen, Amen.

CARD. Serenissimo Imperatori Ferdinando, semper Augusto, Orthodoxo, & Pacifico, & omnibus Regibus, Rebuspublicis, & Principibus nostris, multi anni.

RESP. Pium, & Christianum Imperatorem, Domine, conserva: Imperator cœlestis terrenos Reges, rectæ Fidei conservatores, custodi.

CARD. Apostolicæ Romanæ Sedis Legatis, & in hac Synodo Præsidentibus, cùm multis annis magnæ gratiæ.

RESP. Magnæ gratiæ: Dominus retribuat.

CARD. Reverendissimis Cardinalibus, & Illustribus Oratoribus.

RESP. Magnas gratias, multos annos.

CARD. Sanctissimis Episcopis vita, & felix ad Ecclesias suas redditus.

RESP. Præconibus veritatis perpetua memoria: Orthodoxo Senatui multos annos.

CARD. Sacrosancta Œcumenica Tridentina Synodus: ejus Fidem confiteamur, ejus Decreta semper servemus.

RESP. Semper confiteamur, semper servemus.

CARD.

CARD. Omnes ità credimus: omnes id ipsum sentimus: omnes consentientes, & amplectentes subscribimus. Hæc est Fides Beati Petri, & Apostolorum, hæc est Fides Patrum, hæc est Fides Orthodoxorum.

RESP. Ità credimus; ità sentimus, ità subscribimus.

CARD. His Decretis inherentes, digni reddamur misericordiis, & gratia primi, & magni supremi Sacerdotis, JESU Christi Dei, intercedente simul Inviolata Domina Nostra Sancta Deipara, & omnibus Sanctis.

RESP. Fiat, fiat: Amen, Amen.

CARD Anathema cunctis Hæreticis.

RESP. Anathema, anathema.

Post hæc mandatum fuit à Legatis, & Præsidentibus, sub pœna excommunicationis, omnibus Patribus, ut, antequam discederent è Civitate Tridentina, subscriberent manu propria Decretis Concilii, aut ea per publicum instrumentum approbarent: qui omnes deindè subscripserunt, & fuerunt numero CCLV., videlicet, Legati IV., Cardinales II., Patriarchæ III., Archiepiscopi XXV., Episcopi CLXVIII., Abbates VII., Procuratores absentium cùm legitimo mandato XXXIX., Generales Ordinum VII.

Concordat cum Originali: in cujus fidem subscripsimus.

Ego Angelus Massarellus, Episcopus Thelesinus, Sacri Concilii Tridentini Secretarius.

Ego Marcus Antonius Peregrinus, Comensis, ejusdem Concilii Notarius.

Ego Cynthius Pamphilus, Clericus Camerinensis Diœcesis, ejusdem Concilii Notarius.

SUB-

SUBSCRIPTIONES
P A T R U M
SACRI OECUMENICI
CONCILII TRIDENTINI

Die IV. Decembris MDLXII.

IN DEI NOMINE.

EGO Johannes Cardinalis Moronus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Episcopus Prænestinus, in Sacro Concilio OEcumenico Tridentino Sanctissimi Domini PII Papæ Quarti, & Sanctæ Sedis Apostolicæ Legatus de Latere, & Præsidens manu propria definiens subscripsi.
Ego Stanislaus Hosius tituli S. Eustachii Presbyter Cardinalis Varmiensis, in eodem Sacro Concilio OEcumenico Tridentino, ejusdem Sanctissimi Domini PII Papæ Quarti, & Sanctæ Sedis Apostolicæ Legatus de Latere, & Præsidens manu propria subscripsi.
Ego Ludovicus tituli S. Cyriaci in Thermis Cardinalis Simoneta, in eodem Concilio Legatus, & Præsidens subscripsi.
Ego Bernardus Cardinalis Navagerius tituli S. Nicolai inter Imagines, in eodem Concilio OEcumenico Tridentino Legatus, & Præsidens subscripsi.

Ego Carolus Cardinalis Lotharingius tituli Sancti Apollinaris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter, Archiepiscopus Dux Rhemensis Franciæ primus par manu propria diffiniens subscripsi.
Ego Ludovicus Madrutius Sanctæ Romanæ Ecclesiæ tituli Sancti Honuphrii Diaconus Cardinalis, Electus Episcopus Tridentinus manu propria diffiniens subscripsi.

Ego Antonius Helius de Justinopoli, Episcopus Polen. & Patriarcha Hierosolymitanus definiens manu propria subscripsi.
Ego Daniel Barbarus Venetus, Patriarcha Aquilejensis electus definiens subscripsi.
Ego Johannes Trivisanus Patriarcha Venetiarum manu propria subscripsi diffiniens, & accepsans:

Petrus Landus Venetus, Archiepiscopus Cretensis diffiniens subscripsi.
Ego Petrus Antonius de Capua Neapolitanus, Archiepiscopus Hidruntinus diffiniens subscripsi.
Ego Marcus Cornelius electus Spalatensis diffiniens subscripsi.
Ego Petrus Guerrero Granatensis Hispanus diffiniens subscripsi.
Ego Antonius Altovita Florentinus Archiepiscopus Florentinus diffiniens subscripsi.
Ego Paullus Æmilius Verallus Caputaquensis diffiniens subscripsi.
Ego Johannes Brunus Patria Dulcinensis, Archiepiscopus Antibarensis Dioclensis, totius Regnique Serviæ Primas diffiniens subscripsi.
Ego Johannes Baptista Castaneus Romanus, Archiepiscopus Rossanen. manu propria subscripsi.
Ego Johannes Baptista Ursinus Archiepiscopus S. Severinæ diffiniens subscripsi.
Ego Mutius Archiepiscopus Jadrensis diffiniens subscripsi.
Ego Sigismundus Saraceny Neapolitanus, Archiepiscopus Acheruntinus, & Matheranus manu propria subscripsi.
Ego Antonius Perragues de Castillegio Archiepiscopus Callaritanen. definiens manu propria subscripsi.
Ego Bartholomæus de Martyribus Ulixbonen. Archiepiscopus Bracharensis, Hispaniæ Primas, definiens manu propria subscripsi.
Ego Augustinus Salvaigus Archiepiscopus Genuensis diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Philippus Mocenicus Venetus, Archiepiscopus Nicosiensis, Primas, & Legatus natus in Regno Cypri diffiniens subscripsi.
Ego Antonius Caucus Venetus, Archiepiscopus Patracen. & Coadjutor Corcyrensis diffiniens subscripsi.
Ego Germanicus Bandinus, Senensis, Archiepiscopus Corinthi, & Coadjutor Senarum definiens subscripsi.

Ego Marcus Antonius Columna Archiepiscopus Tarentinus definiens subscripsi.
Ego Gaspar à Fosso Archiepiscopus Rheginus definiens subscripsi.
Ego Antonius de Muglitio Archiepiscopus Pragensis definiens subscripsi.
Ego Gaspar Cervantes de Gaeta Archiepiscopus Messan. electus Salernitanus propria manu definiens subscripsi.
Ego Leonardus Marinus Genuensis, Archiepiscopus Lancianensis definiens subscripsi.
Ego Octavianus Præconius Franciscanus Messanensis, Archiepiscopus Panormitanus definiens subscripsi manu propria.
Ego Antonius Justinianus Chiensis, Archiepiscopus Naxiensis, & Parensis definiens subscripsi.
Ego Antonius Puteus Niciensis, Archiepiscopus Barensis definiens subscripsi.
Ego Jo. Thomas Sanfelicius Neapolitanus, Episcopus Caven. Senior subscripsi.
Ego Aloysius Pisanus Venetus, electus Paduan. Cameræ Apostolicæ Clericus diffiniens subscripsi.
Ego Alexander Piccolomineus Episcopus Pientinus subscripsi.
Ego Dionysius Græcus Episcopus Millopotamensis subscripsi.
Ego Gabriel de Veneur Episcopus Ebroicensis Gallus diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Gulielmus de Montbois Episcopus Lectorensis Gallus diffiniens manu propria subscripsi.
Ego Antonius à Camera Episcopus Bellicensis subscripsi.
Ego Nicolaus Maria Caracciolus Episcopus Casinensis Neapolitanus diffiniens subscripsi.
Ego Bernardus Bongiovannes Episcopus Camerinensis diffiniens subscripsi.
Fabius Mirtus Neapolitanus, Episcopus Calatinus, aliàs Cajacensis definiens subscripsi.
Georgius Cornelius Venetus, Episcopus Tarvisinus definiens subscripsi.
Ego Mauritius Petra Episcopus Viglovanensis diffiniens manu propria subscripsi.
Ego Martius Martius de Medicis Florentinus, Episcopus Marsicen. subscripsi.
Ego Ægidius Falcetta a Cingulo Episcopus Britonorien. manu propria subscripsi definiens.
Ego Thomas Casellus Civitatis Rossani Calabriæ, Ordinis Prædicatorum, Episcopus Cavensis definiens manu mea subscripsi.
Ego Hippolytus Arrivabenus Mantuanus, Episcopus Jerapetrensis manu propria subscripsi.
Ego Hieronymus Macbabæus Tuscanen. Episcopus Castren. Provinciæ Patrimonii Beati Petri manu propria subscripsi definiens.
Ego Petrus Augustinus Episcopus Oscensis, & Jacensis Provinciæ Cæsaraugustanæ in Hispania Citeriore definiens subscripsi.
Ego Jacobus Florentinus Episcopus Clodiensis propria manu subscripsi.
Ego Bartholomæus Sirgio Episcopus Castellanaten. diffiniens subscrpsi.
Ego Thomas Stella Episcopus Justinopolitanus diffiniens subscrpsi.
Ego Johannes Suarez Episcopus Colimbriensis definiens manu propria subscripsi.
Ego Johannes Jacobus Barba Neapolitanus, Episcopus Interamnensis, & Sacrista SS. D. N. manu propria subscripsi.
Ego Michael Turrianus Episcopus Cenetensis definiens manu propria.
Ego Pompeus Zambicarius Episcopus Valven. & Sulmonen. manu propria subscripsi.
Ego Antonius ex Comitibus a Cusurno Episcopus Brugnaten. manu propria subscripsi.
Ego Cæsar Foggia Episcopus Umbriaticen. diffiniens manu propria subscripsi.
Ego Martinus de Ayala Episcopus Segobiensis manu propria subscripsi.
Ego Nicolaus Psalmeus Episcopus Virdunen., Sacri Imperii Princeps, Lotharingius definiens manu propria subscripsi.
Ego Julius Parisianus Episcopus Ariminensis diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Bartholomæus Sebastianus Episcopus Patten. diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Franciscus Lambertus Sabaudus, Episcopus Niciensis definiens manu propria subscripsi.
Ego Maximilianus Doria Genuensis, Episcopus Naulensis diffiniens manu propria subscripsi.
Ego Bartholomæus Capranicus Romanus, Episcopus Carinolen. diffiniens manu propria subscripsi.
Ego Ennius Massarius de Narnia, Episcopus Feretranus diffiniens manu propria subscripsi.
Ego Achilles Brantia Neapolitanus Patritius Surrentinus, Episcopus Bovensis diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Johannes Franciscus Virdura Massanen. Episcopus Chiranensis diffiniens subscripsi.
Ego Tristandus de Biset Episcopus Xantonen. Gallus manu propria subscripsi.
Ego Ascanius Geraldinus Amerinas, Episcopus Casbacensis diffiniens subscripsi.
Ego Marcus Gonzaga Mantuanus, Episcopus Auxerensis manu propria diffiniens subscripsi.
Ego Petrus Franciscus Pallavicinus Genuensis, Episcopus Aleriensis definiens subscripsi.
Ego Fr. Ægidius Foscarius Episcopus Mutinensis definiens manu propria subscripsi.
Ego Fr. Thimotheus Justinianus Chius Ordinis Prædicatorum, Episcopus Calamonensis definiens subscripsi.
Ego Didacus Henricus de Almanca Episcopus Caurien. Hispanus diffiniens subscripsi.
Ego Lactantius Roverella Episcopus Asculanus diffiniens subscripsi.

Ego

Ego Ambrosius Monticula Lunen. Sarzanen. Episcopus Sigminus definiens subscripsi.
Dominus Petrus Camajanus Episcopus Fesularum manu propria subscripsi.
Ego Honoratus Fascius Tello Episcopus Insulanus sua manu.
Ego Horatius Græcus de Troja Episcopus Lesinensis diffiniens subscripsi.
Ego Hieronymus Burgensis Episcopus Cabalaunensis subscripsi.
Ego Julius Cananus Ferrarien. Episcopus Adriensis manu propria subscripsi.
Ego Carolus de Rovey Suessionensis Episcopus manu propria subscripsi.
Ego Fabius Cuppallata Placentinus, Episcopus Laquedonensis subscripsi.
Ego Adrianus Fusconius Episcopus Aquinas diffiniens subscripsi.
Ego Fr. Antonius à S. Michaele Hispanus, Ordinis Minorum Observantiæ, Episcopus Montis Marani diffiniens subscripsi.
Ego Hieronymus Melchiorius patria Recanatensis, Episcopus Maceratensis, & Cameræ Apostolicæ Clericus diffiniens subscripsi.
Ego Petrus de Petris Episcopus Lucerinus judicans subscripsi.
Ego Cæsar Jacomellus Romanus, Episcopus Bellicastrensis diffiniens manu propria subscripsi.
Ego Jacobus Silverius Piccolomineus Episcopus Aprutinus diffiniens subscripsi.
Jacobus Mignanellus Senensis Episcopus diffiniens subscripsi manu propria.
Franciscus Ricardotus Burgundus, Episcopus Atrebatensis diffiniens manu propria subscripsi.
Johannes Andreas Crucius Episcopus Tiburtinus diffiniens subscripsi manu propria.
Carolus Cicada Episcopus Albinganen. Genuensis diffiniens subscripsi manu propria.
Franciscus Maria Piccolomineus Senensis, Episcopus Ilcinensis diffiniens subscripsi manu propria tam meo nomine, quàm Illustriss & Reverendiss. D. Othonis Truchses Episcopi Augustani S. R. E. Cardinalis Episcopi Albanen. nomine procuratorio.
Arnoldus Vicensis Provinciæ Tarraconen. in Hispania subscribo.
Ego Julius Gallettus Episcopus Alexanen., Patria Pisanus definiens subscripsi.
Ego Agapitus Bellhomo Romanus, Episcopus Caserranus diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Didacus Sarmiento de Sotomayor Hispanus ex Regno Galiciæ Episcopus Astoricen. diffiniens subscripsi.
Ego Thomas Golduellus Episcopus Asaphen. Provinciæ Cantuariensis in Anglia diffiniens subscripsi.
Ego Belisarius Balduinus de Terra Montisardui Alexanen. Diœcesis Episcopus Larinen. diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Urbanus Vigorius de Ruvere Episcopus Senogallien. diffiniens subscripsi.
Ego Jacobus Suretus Santoneus Episcopus Milopotamen. Junior Græcus diffiniens subscripsi.
Ego Marcus Laureus Tropien. ex Ordine Prædicatorum assumptus Episcopus Campanien. & Satrianen. definiens subscripsi.
Ego Julius de Rubeis Polymasiæ Episcopus S. Leonis definiens subscripsi.
Ego Carolus de Grassis Bononien. Episcopus Montisfalisci diffiniens subscripsi.
Ego Arias Gallerus Episcopus Gerunden. manu propria subscripsi diffiniens.
Ego Fr. Johannes à Munatones Episcopus Segobricen. & Albarrazinen. Provinciæ Cæsaraugustanæ in Regno Hispaniarum subscripsi.
Ego Franciscus Blanco Episcopus Auriensis in Hispaniæ Regno Galeciæ diffiniens subscripsi.
Ego Franciscus Bachodius Sabaudus, Episcopus Gebennen. diffiniens subscripsi.
Ego Vincentius de Luchis Bononiensis, Episcopus Anconæ definiens subscripsi.
Ego Carolus de Angennes Episcopus Cenomanen. Gallus diffiniens manu propria subscripsi.
Ego Hieronymus Nichesola Veronensis Episcopus Theanen. propria manu subscripsi.
Ego Marcus Antonius Bobba Episcopus Augusten. diffiniens subscripsi.
Ego Jacobus Lomellinus Messanen. Episcopus Mazarien. diffiniens subscripsi.
Ego Donatus de Laurentiis Asculanus, Episcopus Arianensis diffiniens ut supra manu propria subscripsi.
Ego Hieronymus Savorgnanus Episcopus Sibinicen. diffiniens subscripsi.
Ego Georgius Drascovitius Episcopus Quinque Eccles. nomine Reverendissimorum Archiepiscopi Strigon., omnium Episcoporum Hungariæ, totiusque Cleri ex mandato eorumdem subscripsi.
Ego Georgius Drascovitius Croata Episcopus Quinque Ecclesiarum mea manu diffiniens subscripsi
Ego Franciscus de Aguirre Hispanus Episcopus Cotronensis Regni Neapolitani mea manu diffiniens subscripsi.
Ego Andreas Cuesta Episcopus Legionen. Hispanus diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Antonius Corrionero Episcopus Almeriensis Hispanus subscripsi definiens manu propria.
Ego Antonius Augustinus Episcopus Ilerdensis Provinciæ Tarraconensis in Hispania Citeriore definiens subscripsi.
Ego Dominicus Casablanca Messanensis Ord. Prædic. Episcopus Equensis Vicensis manu propria diffiniens subscripsi.

Ego Antonius Chiurelia Barensis, Episcopus Buduensis diffiniens manu propria subscripsi.
Ego Angelus Massarellus de S. Severino Agri Picens, Episcopus Thelesinus, Sacri Concilii Tridentini sub Paullo III., Julio III., & Pio IV. Summis Pontificibus Secretarius manu propria diffiniens subscripsi. ✠
Ego Petrus Faunus Costacciarius Episcopus Aquen. subscripsi.
Ego Johannes Carolus Episcopus Astuneensis diffiniens subscripsi.
Ego Ugo Boncompagnus Episcopus olim Vestan. subscripsi.
Ego Salvator Pacinus de Colle Vallis Elsæ Episcopus Clusinus subscripsi.
Ego Lupus Martinez Delagunilla Episcopus Elnen. diffiniens subscripsi.
Ego Ægidius Spifame Parisiensis, Episcopus Nivernensis diffiniens subscripsi.
Ego Antonius Sebastianus Minturnus Trajectensis, Episcopus Uxentinus diffiniens subscripsi.
Ego Bernardus del Bene Florentinus, Episcopus Nemausensis indignus subscripsi.
Ego Dominicus Bollanus Vanetus, Episcopus Brixiensis diffiniens subscripsi.
Ego Johannes Antonius Vulpius Episcopus Comensis diffiniens subscripsi pro me, & procuratorio nomine Reverendissimi D. Thomæ Plantæ Episcopi Curien.
Ego Ludovicus de Genolhac Episcopus Tutellensis Gallus diffiniens subscripsi.
Ego Johannes Guinnonius Hispanus, Episcopus Calaguritanus, & Calciatensis in Provincia Cantabriæ diffiniens subscripsi.
Ego Didacus Covarruvias de Leyva Hispanus, Episcopus Civitatensis diffiniens subscripsi.
Ego Johannes Petrus Delphinus Episcopus Jacintinus diffiniens subscripsi.
Ego Philippus Gerius Pistorien. Episcopus Isclanen. diffiniens subscripsi.
Ego Johannes Antonius Facbinettus de Nuce Episcopus Neocastren. subscripsi.
Ego Johannes Fabritius Severinus Episcopus Accerrensis diffiniens subscripsi.
Ego Martinus Risbovius Episcopus Iprien. subscripsi.
Ego Antonius Havetius Episcopus Namurcen. diffiniens subscripsi.
Ego Constantinus Bonellus Episcopus Civitatis Castelli subscripsi diffiniens.
Ego Julius Superchius Mantuanus, Episcopus Caprulanus in Marca Trivisana definiens subscripsi.
Ego Nicolaus Sfondratus Episcopus Cremonensis diffiniens subscripsi.
Ego Venturas Bufalinus Episcopus Massanus diffiniens subscripsi.
Ego Johannes Antonius Bellonius Messanen. Episcopus Massalubren. definiens subscripsi.
Ego Fridericus Cornelius Episcopus Bergomensis diffiniens subscripsi.
Ego Johannes Paullus Amanius Cremen. Episcopus Anglonen. & Tursien. diffiniens subscripsi
Ego Andreas Mocenicus Venetus, Episcopus Nimosiensis in Insula Cypri manu propria subscripsi
Ego Benedictus Salinus Firmanus, Episcopus Verulanus manu propria subscripsi.
Ego Guillielmus Cassador Episcopus Barcinonen. Ecclesiæ Provinciæ Tarraconen. in Hispania Citeriore definiens subscripsi manu propria, & confiteor eamdem cum Patribus fidem.
Ego Petrus Gonzalez de Mendoza Episcopus Salmantinus diffiniens subscripsi, ac confiteor eamdem cum Patribus fidem.
Ego Martinus à Corduba, seu Mendoza Dertbusensis Ecclesiæ Episcopus diffiniens subscripsi, ac confiteor eamdem cum Patribus fidem.
Ego Fr. Julius Magnanus Placentinus Franciscanus Episcopus Caluensis definiens subscripsi.
Ego Valentinus Herborsus Episcopus Præmislien. propria manu subscripsi definiens, natione Polonus.
Ego Fr. Petrus de Xaque Ord. Præd. Hispanus, Episcopus Niochensis diffiniens subscripsi.
Ego Prosper Rebiba Messanen. Episcopus Trojanus diffiniens subscripsi.
Ego Melchior Alvarez de Vosmediano Episcopus Guadixen. diffiniens subscripsi.
Ego Hippolytus Rubeus Parmensis, Episcopus Cenoniensis, & Papiæ Coadjutor diffiniens subscribo.
Ego A. Sfortia electus Parmen. Romanus Cameræ Apostolicæ Clericus subscripsi.
Ego Didacus Deleon Episcopus Columbrien. diffiniens subscripsi.
Ego Annibal Saraccenus Neapolitanus, Episcopus Dei gratia Luciensis manu propria me subscribo.
Ego Paullus Jovius Novocomensis, Episcopus Nucerinus definiens subscripsi.
Ego Hieronymus Ragazzonus Venetus, Episcopus Nazianzenus, & Coadjutor Famagustanus definiens subscripsi.
Ego Lutius Maranta Venusinus, Episcopus Lavellensis diffiniens subscripsi.
Ego Simon Pasqua Episcopus Lunensis, & Sarzanensis diffiniens subscripsi.
Ego Theophilus Galluppi Episcopus Oppidensis diffiniens manu propria.
Ego Julius Simonetta Episcopus Pisauren. definiens subscripsi.
Ego Jacobus Guidius Volaterranus, Episcopus Pennensis, Adriensisque diffiniens subscripsi.
Ego Didacus Ramirez Sedenno, Episcopus Pampilonen. definiens subscripsi.
Ego Franciscus Delgado Hispanus, Episcopus Lucensis in Regno Galleciæ diffiniens subscripsi.
Ego Jacobus Gilbertus Nogueras Hispanus Aragonius, Aliphanus Episcopus definiens subscripsi.
Ego Johannes Dominicus Annius Episcopus Hipponen. Coadjutor Bovinen. diffiniens subscripsi.

Ego

Ego Matthæus Priulus electus Emonien. diffiniens subscripsi.
Ego Fabius Pignatellus Neapolitanus, Episcopus Monopolitanus diffiniens subscripsi.
Ego Franciscus Guarinus Civitatis Castelli, Episcopus Imolen. diffiniens subscripsi.
Ego Thomas Obierllanibe Episcopus Rossen. diffiniens subscripsi.
Ego Franciscus Abondius Castillionen. Mediolanensis, Episcopus Bobiensis definiens subscripsi.
Ego Eugenius Obares Episcopus Achiden. diffiniens subscripsi.
Ego Donaldus Magnogail Episcopus Raposensis diffiniens subscripsi.
Ego Johannes Baptista Sighicellius Bononien. Episcopus Faventinus diffiniens subscripsi.
Ego Sebastianus Vantius de Arimino Episcopus Urbevetanus diffiniens huic S. Tridentinæ Synodo subscripsi.
Ego Johannes Baptista Lomellinus Messanensis, Episcopus Gardiensis diffiniens subscripsi.
Ego Augustinus Mellignanus Vercellensis, Episcopus Tivicanus diffiniens subscripsi.
Ego Carolus Grimaldus Genuensis, Episcopus Sagonensis diffiniens subscripsi.
Ego Fabritius Landrianus Mediolanen. Episcopus S. Marci propria manu subscripsi diffiniens.
Ego Bartholomeus Farratinus Amerinus, Episcopus Amerinus diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Petrus Fregus Aragonius, & Unicastrensis, Episcopus Ustellensis, & Terrabbensis in Sardinia diffiniens subscripsi.
Ego Hieronymus Gaddus Florentinus, electus Cortonen. mea manu diffiniens subscripsi.
Ego Franciscus Contarenus Venetus, Episcopus Paphensis diffiniens manu propria subscripsi.
Ego Johannes Delphinus Venetus, Episcopus Torcellanus diffiniens subscripsi.
Ego Alexander Molus de Ballvisona Diœcesis Comensis, Episcopus Minorien. diffiniens manu propria subscripsi.
Ego F. Hieronymus Vielmius Venetus, Episcopus Argolicensis subscripsi.
Ego Jacobus Episcopus Merchanensis, & Trebinensis, Ragusinus subscripsi.

Ego D. Hieronymus Abbas Clarevallensis his, quæ de fide definita sunt, credo, & subscripsi; his verò, quæ ad politiam, & Ecclesiæ disciplinam pertinent, paratus sum obedire, propria manu.
Ego D. Simplicianus de VVlselina Abbas S. Salvatoris Congregationis Cassinensis diffiniens manu propria me subscripsi.
Ego D. Stephanus Catanius Novariensis Abbas Sanctæ Mariæ Gratiarum Placentinæ Diœcesis Congregationis Cassinensis diffiniens subscripsi.
Ego D. Augustinus Loscos Hispanus Abbas S. Benedicti de Ferraria Congregationis Cassinensis diffiniens subscripsi.
Ego D. Eutychius Flander Abbas S. Fortunati de Bassano Congregationis Cassinensis diffiniens subscripsi.
Ego Claudius Lunevillanus determinatis de fide subscripsi: Reformationi obediam precatus a D. Nostro JESU Christo progressum ad meliora.
Ego Cosmas Damianus Hortolanus Abbas B. Mariæ Villæ Bertrandi Provinciæ Tarraconen. subscripsi.
Ego Fr. Vincentius Justinianus Chiensis Ord. Fratrum Prædicatorum Magister Generalis diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Fr. Franciscus Ramoza Hispanus Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Generalis Minorum de Observantia diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Fr. Antonius de Sapientibus ab Augusta Provincia Generalis Minorum Conventualium definiens subscripsi.
Ego Fr. Christophorus Patavinus Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini Prior Generalis definiens subscripsi manu propria.
Ego Fr. Johannes Baptista Millovacca Astensis Sacræ Theologiæ Magister, Ordinis Servorum Beatæ Mariæ Prior Generalis diffiniens subscripsi manu propria.
Ego Fr. Jo. Stephanus Facinus Cremonensis Sacræ Theologiæ Doctor, & Provincialis indignus Lombardiæ Ordinis Carmelitarum, & Vice-Generalis ejusdem Ordinis manu propria subscripsi.
Ego Jacobus Laynez Societatis JESU Præpositus Generalis diffiniens subscripsi manu propria.

Ego Antonius Monbiarenus Demalzaret Sorbonicæ Familiæ Theologus pro Reverendissimo Domino meo Johanne Episcopo Lexovien. Procurator subscripsi.
Ego Ludovicus de Matha Abbas S. Ambrosii Diœcesis Bituricensis, Procurator Reverendissimi Domini mei Nicolai de Peluè Archiepiscopi Senonensis, & Gabrielis de Bouvery Andegavensis, Petri Danesii Vaurensis, Caroli d'Espinay Dolensis, Philippi de Ber Venetensis, Petri de Val Sagiensis, Johannis Clausse Cenetensis, Reverendissimorum Dominorum meorum qui legitimè excusati a Concilio discesserunt, subscripsi.

Ego

Ego Anna Delaigenal Abbas de Bellayque Xatamontensis Diœcesis Procurator Reverendissimi Domini mei Guilielmi Dananson Archiepiscopi Ebredunensis, & Eustachii de Belay Parisiensis, Francisci Valette Vabriensis, Johannis Matulier Aurelianensis, Antonii Lecirier Abricensis, Delaubespine Lemovicensis, Stephani Bonissier Carisopotensis, Reverendissimorum Dominorum meorum Episcoporum, qui legitimè excusati à Concilio discesserunt, subscripsi.

Ego Didacus Paiva Pandrade Lusitanus, Procurator Reverendissimi Dom. Goncali Pynberio Episcopi Visensis subscripsi.

Ego Melchior Cornelius Lusitanus, Procurator Reverendissimi Domini James ab Alencastro Episcopi Septensis subscripsi.

Ego Doctor Petrus Cumelius Hispanus Canonicus Malacitanus subscripsi pro Reverendissimo Episcopo Malacitano, ac Reverendissimo Archiepiscopo Hispalensi supremo Censore Fides in Regnis Hispaniarum.

Ego Fr. Franciscus Orantes Hispanus pro Reverendissimo D. Episcopo Palentino subscripsi.

Ego Georgius Hochenuartes Theologiæ Doctor pro Reverendissimo, Illustrissimo Principe, & Domino, Domino Episcopo Basiliensi subscripsi.

Ego Fr. Franciscus Foverius Lusitanus, Sacræ Theologiæ Professor, Procurator Reverendissimi Domini Johannis de Mello Episcopi Silviensis subscripsi.

Ego Franciscus Jancho Magister, & Doctor in Sacra Theologia, Cathedraticus in Salmaticensi Universitate, Procurator Reverendissimi Archiepiscopi Hispalensis subscripsi etiam nomine Reverendissimi Allepus Archiepiscopi Sacarensis.

Ego Fr. Johannes a Ludegna S. Theologiæ Professor, Procurator Reverendissimi Domini Episcopi Siguntini subscripsi.

Ego Gaspar Lazdillus Villalpandeus Segobien. Doctor Theologus, ut Procurator D. Alvari Mendoza Episcopi Abulensis consentiens his, quæ sunt acta, subscripsi.

Ego Michael Thomasius Decretorum Doctor, Domini Francisci Thomasii Episcopi Ampurien. & Civitatensis Provinciæ Turritanæ in Sardinia Procurator subscripsi, & pro D. Michaele Torrella Episcopo Anagino.

Ego Didacus Sobagnos Hispanus in Theologia Doctor, Archidiaconus de Villameriel, & Canonicus in Ecclesia Legionen., ut Procurator Illustrissimi, & Reverendissimi D. D. Christophori de Rosas, & Sandoval Episcopi Pascen., qui modò est Corduvensis, consentiens his, quæ sunt acta, subscripsi manu propria.

Ego Alphonsus de Salmeron Theologus Societatis Jesu, & Procurator Illustrissimi, & Reverendissimi Domini Othonis Truches Cardinalis, & Episcopi Augustani consentiens subscripsi.

Ego Johannes de Polanco Theologus Societatis Jesu, & Procurator ejusdem Illustrissimi, ac Reverendissimi Cardinalis, Episcopi Augustani consentiens subscripsi.

Ego Petrus Fontanus Doctor in Sacra Theologia, & Procurator Illustrissimi, ac Reverendissimi Domini, Domini in Christo Patris Caroli Cerdani, Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Abbatis Monasterii Beatæ Mariæ de Veruela Ordinis Cisterciensis vocatus ad publicum, & OEcumenicum totius Orbis Concilium subscripsi manu propria.

Johannes Delgadus Canonicus vicem agens Domini mei Johannis de Sancto Æmiliano Episcopi Tudensis subscripsi.

Nicolaus Cromerus J. U. Doctor Canonicus Uratislaviensis, & Olomucensis, Procurator Reverendissimi D. Marci Olomucensis, & per totam Moraviam Episcopi.

CON-

CONFIRMATIO
CONCILII.

NOS Alexander, S. Laurentii in Damaso Diaconus Cardinalis, de Farnesio, S. R. E. Vice-Cancellarius, fidem facimus, & attestamur, qualiter hodie, die Mercurii, 26. Januarii, MDLXIV., Pontificatus Sanctissimi Domini Nostri D. Pii, divina providentia Papæ Quarti, anno quinto, in Consistorio secreto, apud S. Petrum, Reverendissimi DD. mei Cardinales Moronus, & Simoneta, nuper reversi a Sacro Concilio Tridentino, cui uti Sedis Apostolicæ Legati præerant, petierunt ab eodem Sanctissimo Domino Nostro, ut infrà.

Beatissime Pater, in Decreto super fine Concilii Œcumenici Tridentini, pridie nonas Decembris præteriti publicato, statutum fuit, ut per Sanctitatis Vestræ, & Sanctæ Sedis Apostolicæ Legatos, & Præsidentes peteretur nomine dicti Concilii a Sanctitate Vestra confirmatio omnium, & singulorum, quæ tam sub fel. rec. Paullo III., & Julio III., quam sub Sanctitate Vestra in eo decreta, & definita sunt. Quapropter nos Johannes Cardinalis Moronus, & Ludovicus Cardinalis Simoneta, qui tunc Legati, & Præsidentes eramus, volentes exequi, quod in dicto decreto stabilitum fuit, humilitèr petimus nomine dicti Concilii Œcumenici Tridentini, ut Sanctitas Vestra dignetur confirmare omnia, & singula, quæ tàm sub fel. rec. Paullo III., & Julio III., quàm sub Sanctitate Vestra in eo decreta, & definita sunt.

Quibus auditis, Sanctitas Sua, viso, & lecto tenore dicti decreti, & habitis votis Reverendissimorum DD. meorum Cardinalium, respondit per hæc verba.

Petitioni, nomine Concilii Œcumenici Tridentini super ejus Confirmatione per dictos Legatos Nobis factæ, annuentes, omnia, & singula, quæ in dicto Concilio tam sub fel. rec. Paullo III., & Julio III., Prædecessoribus Nostris, quàm Pontificatus nostri tempore decreta, & definita sunt, authoritate Apostolica, etiam de Venerabilium Fratrum Nostrorum Cardinalium consilio, & assensu, matura cum illis deliberatione præhabita, confirmamus, atque ab omnibus Christifidelibus recipi, & inviolabilitèr observari mandamus, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Ita est. A. Card. Farnesius Vice-Cancellarius.

BULLA

BULLA
PII PAPÆ QUARTI
SUPER CONFIRMATIONE
OECUMENICI GENERALIS
CONCILII TRIDENTINI.
PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

BENEDICTUS Deus, & Pater Domini Nostri JESU CHRISTI, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui respicere dignatus Ecclesiam suam Sanctam, tot procellis, & tempestatibus agitatam, atque vexatam, & graviùs in dies laborantem, apto tandem ei subvenit, optatoque remedio. Ad plurimas, & perniciosissimas hæreses extirpandas, ad corrigendos mores, & restituendam Ecclesiasticam disciplinam, ad pacem, & concordiam Christiani populi procurandam, indictum jampridem in Civitate Tridentina Oecumenicum Generale Concilium a piæ memoriæ Paulo III. Prædecessore Nostro, & Sessionibus aliquot habitis cœptum fuerat, ab ejus autem Successore Julio in eandem Urbem revocatum, post alias Sessiones celebratas, variis impedimentis, & difficultatibus objectis, ne tum quidem peragi potuerat, itaque diutiùs intermissum fuerat, non sine maximo mœrore piorum omnium; qùum quotidie magis Ecclesia ejusmodi remedium imploraret. Nos autem post susceptum Sedis Apostolicæ regimen, tam necessarium, ac salutare opus, sicut Pastoralis sollicitudo monebat, divinæ misericordiæ fiducia perficere aggressi, adjuti pio studio charissimi in Christo Filii Nostri Ferdinandi Rom. Imperatoris electi, & aliorum Christianorum Regum, Rerumpublicarum, ac Principum, tandem consequuti sumus; quod nec diurnis, nec nocturnis curis elaborare destitimus, quodque a Patre luminum assidue precati sumus. Quum enim eam in Urbem undique ex Christiani nominis Nationibus convenisset, Nostris convocata litteris, & sua etiam ipsorum pietate excitata, Episcoporum, & aliorum insignium Prælatorum maxima, & Oecumenico Concilio digna frequentia, præter plurimos alios pios, & Sacrarum Litterarum scientia, divinique, & humani Juris cognitione præstantes viros, præsidentibus ipsi Synodo Sedis Apostolicæ Legatis, Nobis adeò Concilii libertati faventibus, ut etiam de rebus Sedi Apostolicæ propriè reservatis liberum ipsi Concilio arbitrium per litteras ad Legatos Nostros scriptas, ultra permiserimus, quæ de Sacramentis, & aliis rebus, quæ quidem necessariæ visæ sint, tractandæ, definiendæ, & statuendæ restabant, ad confutandas hæreses, ad tollendos abusus, & emendandos mores, à Sacrosancta Synodo summa libertate, diligentiaque tractata, & accuratè, ac maturè admodum definita, explicata, statuta sunt. Quibus rebus perfectis, Concilium tanta omnium, qui illi interfuerunt, concordia peractum fuit, ut consensum eum planè à Domino effectum fuisse constiterit, idque in Nostris, atque omnium oculis valde mirabile fuerit. Pro quo tam singulari Dei munere supplicationes statim in alma hac Urbe indiximus, quæ magna Cleri, & populi pietate celebratæ fuerunt, laudesque, & gratias divinæ Majestati merito persolvendas curavimus: quum ejusmodi Concilii exitus spem magnam, & prope certam attulerit, fore, ut majores in dies fructus ad Ecclesiam ex ipsius decretis, constitutionibusque proveniant. Qùum autem ipsa Sancta Synodus pro sua erga Sedem Apostolicam reverentia, antiquorum etiam Conciliorum vestigiis inhærens, decretorum suorum omnium, quæ Nostro, & Prædecessorum Nostrorum tempore facta sunt, confirmationem a Nobis petierit, decreto de ea re in publica Sessione facto: * Nos ex Legatorum litteris prius, deinde post reditum eorum ex iis, quæ Synodi nomine diligenter retulerunt, postulatione ipsius Synodi cognita, habita super hac re cum Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, Sanctique Spiritus in primis auxilio invocato, quum ea decreta omnia

mnia Catholica, & Populo Christiano utilia, ac salutaria esse cognovissemus, ad Dei Omnipotentis laudem, de eorundem Fratrum Nostrorum consilio, & assensu, in Consistorio Nostro secreto, illa omnia, & singula auctoritate Apostolica hodie confirmavimus, & ab omnibus Christi fidelibus suscipienda, ac servanda esse decrevimus; sicut harum quoque litterarum tenore, ad clariorem omnium notitiam confirmamus, & suscipi, observarique decernimus. Mandamus autem in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub pœnis à Sacris Canonibus constitutis, aliisque gravioribus, etiam privationis arbitrio Nostro infligendis, universis, & singulis Venerabilibus Fratribus Nostris, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis quibusvis Ecclesiarum Prælatis, cujuscumque status, gradus, ordinis, & dignitatis sint, etiam si Cardinalatus honore præfulgeant, ut eadem decreta, & statuta in Ecclesiis suis, Civitatibus, & Diœcesibus, in judicio, & extra judicium diligenter observent, & à subditis quisque suis, ad quos quomodolibet pertinent, inviolabiliter faciant observari, contradictores quolibet, & contumaces per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, etiam in ipsis decretis contentas, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam, si opus fuerit, brachii sæcularis auxilio. Ipsum verò Charissimum Filium Nostrum Imperatorem electum, cæterosque Reges, Respublicas, ac Principes Christianos monemus, & per viscera misericordiæ Domini Nostri JESU Christi obtestamur, ut quâ pietate Concilio per Oratores suos affuerunt, eadem pietate, ac pari studio, divini honoris, & populorum suorum salutis causa, pro Sedis quoque Apostolicæ, & Sacræ Synodi reverentia, ad ejusdem Concilii exequenda, & observanda decreta Prælatis, quum opus fuerit, auxilio, & favore suo adsint, neque adversantes sanæ, ac salutari Concilii doctrinæ opiniones populis ditionis suæ recipi permittant, sed eas penitùs interdicant. Ad vitandam prætereà perversionem, & confusionem, quæ oriri posset, si unicuique liceret, prout ei liberet, in decreta Concilii commentarios, & interpretationes suas edere, Apostolica auctoritate inhibemus omnibus, tam Ecclesiasticis personis, cujuscumque sint ordinis, conditionis, & gradus, quàm laicis, quocumque honore, ac potestate præditis, Prælatis quidèm sub interdicti ingressus Ecclesiæ, aliis vero, quicumque fuerint, sub excommunicationis latæ sententiæ pœnis, ne quis sine auctoritate Nostra audeat ullos commentarios, glossas, adnotationes, scholia, ullumve omninò interpretationis genus super ipsius Concilii decretis quocumque modo edere, aut quidquam quocumque nomine, etiam sub prætextu majoris decretorum corroborationis, aut executionis, aliove quæsito colore, statuere. Si cui verò in eis aliquid obscuriùs dictum, & statutum fuisse, eamque ob causam interpretatione, aut decisione aliqua egere visum fuerit, ascendat ad locum, quem Dominus elegit, ad Sedem videlicet Apostolicam, omnium fidelium magistram, cujus auctoritatem etiam ipsa Sancta Synodus tam reverentèr agnovit. Nos enim difficultates, & controversias, si quæ ex eis decretis ortæ fuerint, Nobis declarandas, & decidendas, quemadmodum ipsa quoque Sancta Synodus decrevit, reservamus parati, sicut ea de Nobis meritò confisa est, omnium Provinciarum necessitatibus, ea ratione, quæ commodior nobis visa fuerit, providere. Decernentes nihilominus irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Ut hæc autem ad omnium notitiam perveniant, neque quis excusatione ignorationis uti possit, volumus, & mandamus, ut hæ litteræ per aliquos Curiæ Nostræ Cursores in Basilica Vaticana Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi tunc, quùm in eis populus, ut Missarum solemnibus intersit, congregari solet, palam, & clara voce recitentur, & postquam recitatæ fuerint, ad valvas earum Ecclesiarum, itemquè Cancellariæ Apostolicæ, & in loco solito Campi Floræ affigantur, ibique, ut legi, & omnibus innotescere possint, aliquantispèt relinquantur. Quùm autem inde amovebuntur, relictis de more ibidem exemplis, in Alma Urbe ad impressionem tradantur, quò commodiùs per Christiani Nominis Provincias, & Regna divulgari possint; transumptis quoque earum, quæ manu alicujus publici Notarii scripta, subscriptave, & sigillo, ac subscriptione alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munita fuerint, fidem sine ulla dubitatione haberi mandamus, atque decernimus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam Nostræ confirmationis, monitionis, inhibitionis, reservationis, voluntatis, mandatorum, & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Paulli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, * anno Incarnationis Dominicæ 1564. VII. kal. Februarii, Pontificatus Nostri Anno quinto.

EGO PIUS CATHOLICÆ ECCLESIÆ EPISCOPUS.

 Ego

Ego F. Card. Pisanus Episcopus Ostien. Decanus.
Ego Fed. Card. Cæsius Episc. Portuen.
Ego Jo. Card. Moronus Episcopus Tuscul.
Ego A. Card. Farnesius, Vicecanc. Episc. Sab.
✠
✠
Ego R. Card. S. Angeli, Major Pœnitent.
✠
✠
✠
Ego Jo. Card. S. Vitalis.
Ego Jo. Michael Card. Saracenus.
✠
Ego Jo. Bapt. Cicada Card. S. Clementis.
Ego Scipio Card. Pisarum.
Ego Jo. Card. Romanus.
Ego F. M. G. Card. Alexandrinus.
Ego F. Clemens Card. Aræcœli.
Ant. Florebellus Lavellinus.

Ego Jac. Card. Sabellus.
✠
✠
Ego B. Card. Salviatus.
Ego Ph. Card. Aburd.
Ego Lud. Card. Simoneta.
✠
✠
Ego F. Card. Paciecus, y de Tol.
Ego M. A. Card. Amulius.
Ego Jo. Franc. Card. de Gambara.
EGO CAROLUS CARD. BORROMÆUS.
Ego M. S. Card. Constant.
Ego Alph. Card. Gesualdus.
Ego Hipp. Card. Ferrar.
Ego Franciscus Card. Gonzaga.
✠
Ego Gui. Asc. Diac. Card. Cam.
Ego Vitellotius Card. Vitellius.
H. Cumyn.

* Concilium fuisse sub Pio Papa IV. confirmatum anno 1563. testatur Rota *decis. 469. n. 3. cor. Coccino.*

BULLA
PII PAPÆ QUARTI

Super declaratione temporis ad observanda Decreta

OECUMENICI, ET GENERALIS

CONCILII TRIDENTINI.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

SICUT ad sacrorum Conciliorum decreta, ac Canones authoritas, atque confirmatio Apostolicæ Sedis, & debet, & solet accedere; ita, si qua super eis exorta sit dubitatio, ejusdem Sedis judicio, & declaratione tollenda est. Ad aures Nostras pervenit, multos esse, qui dubitent, ex quo tempore cœperint Decreta Sacri Generalis Concilii Tridentini ad reformationem, & jus positivum dumtaxat spectantia, eos, ad quos pertinent, obligare; illa præsertim, quæ tempora certa præstituunt ad Provinciales, Diœcesanasque Synodos celebrandas, ad Sacros Ordines suscipiendos, ad Religionem profitendam, ad Parochiales Ecclesias, aliaque beneficia Ecclesiastica, quæ ejusdem Concilii decretis retineri prohibitum sit, resignanda, & ad complures res hujusmodi exequendas, ac alias omnes ad prædictam reformationem, jusque positivum tantum spectantes, quæ observari, aut evitari debeant. Nos itaque, ut omnis controversia, dubitatioque tollatur, Motu proprio eam rem, prout rationi, juri, & æquitati convenire censuimus, duximus declarandam. Nam, etsi ipsius Concilii decreta, etiam de Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu in Consistorio Nostro secreto confirmata a Nobis fuerunt sub finem Mensis Januarii, & ab eo etiam tempore apud hanc Sanctam Sedem observari cœperunt; quia tamen non parum temporis in eis Romæ diligenter, emendatèque imprimendis necessariò consumptum fuit, & jure etiam communi sancitum est, ut Constitutiones novæ vim non nisi post certum tempus obtineant; æquum Nobis, justumque visum est, prædicta decreta omnia ad dictam reformationem, jusque positivum dumtaxat spectantia, * a Kal. Maii proximè

ximè præteriti omnes obligare cœpisse, neque post eam diem excusationem cujusquam, quòd ea ignoraverit, admittendam: atque ita Apostolica authoritate declaramus, ac definimus, & ab omnibus judicari debere mandamus, atque statuimus; decernentes irritum, & inane, si quid secus a quoquam, quacumque dignitate, authoritate, & potestate prædito, contigerit judicari; non obstantibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, aliisque in contrarium facientibus quibuscumque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam Nostræ declarationis, definitionis, mandati, Statuti, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Paulli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnat. Dom. 1564. 15. Kal. Augusti, Pontif. Nostri anno quinto.

FED. CARD. CÆSIUS.

Cæs. Glorierius.

H. Comyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

* Concilium ligare cœpisse Kal. Maii 1564. firmant
Zaul. *ad Statut. Favent. to. 1., fol. 472., n. 34.*
Zipæus *in Respons. Can. lib. 4. tit. de Cognat. Spiritual. cons. 1., fol. 415.*
Rota *in rec. decis. 377., n. 56., par. 17.*

MOTUS PROPRIUS
PII PAPÆ QUARTI

Per quem deputantur octo Cardinales ad curandam exequutionem, & observationem Decretorum Sacri Concilii Tridentini.

PIUS PAPA IV.

MOtu Proprio, &c. Alias nonnullas constitutiones, & Ordinationes, reformationem Majoris Pœnitentiarii, ac Sacræ Pœnitentiariæ Nostræ, ac Vicarii Nostri, ac ejus officii, nec non Camerarii, & Cam. Apostol. ac illius causarum Auditoris, nec non Palatii Apostol. causarum Audit. ac Gubernatoris, & Capitulinæ Curiarum, & contradictoriarum, aliorumque almæ Urbis Nostræ, ac Rom. Cur. tribunalium, & officiorum concernentes edidimus, quæ tamen (ut intelleximus) ab eorumdem officiorum, & tribunalium Præfectis, ac Officialibus minus diligenter observantur. Quùm autem enixæ Nostræ voluntatis sit, ut illa, & pariter decreta Sacri Concilii Tridentini in his, quæ ad eorum officia spectant, ab eisdem omnino observentur; Nos propterea considerantes, parum esse jura condere, nisi sint, qui ea exequutioni demandari faciant, & in præmissis, prout ex debito Pastoralis officii Nobis (meritis licèt imparibus) injuncti obligamur, salubriter, & utiliter providere, præfatasque constitutiones, & Ordinationes, ac decreta Concilii, quas, & quæ hic haberi volumus pro expressis, inviolabiliter observari volentes; Venerabili Fratri Nostro Jo. Episc. Tuscul. Morono, Jo. Michaeli S. Anastasiæ Saraceno, ac Jo. Baptistæ S. Clementis Cicadæ, necnon Michaeli S. Sabinæ Alexandrino, Clementi S. Mariæ in Aracæli, & Ludovico S. Cyriaci in Thermis Simonetæ, ac Carolo S. Martini in Montibus Borromæo Presbyteris, necnon Vitellotio S. Mariæ in Porticu Vitellio nuncupatis titulorum, Diacono, Cardinalibus, committimus, & mandamus; quatenus ipsi, seu eorum major pars conjunctim, vel divisim, eorum arbitrio, etiam tamquam exequutores dictarum litterarum, constitutionum, & decretorum, prædictas constitutiones, ordinationes, ac decreta præfata, juxta tenores earum, ac litterarum desuper confectarum, per quoscumque Pœnitentiariæ, Vicariæ, & Cameræ, ac Rotæ Curiarum, ac Tribunalium prædictorum Judices, & officiales, sub excommunicationis latæ sententiæ, ac privationis officiorum, & aliis eisdem Cardinalibus bene visis, etiam pecuniarum, eo ipso incurrendis pœnis, firmiter observari faciant, & cum effectu; nisi tam in exequutione dictorum decretorum Concilii, quam dictarum litterarum Nostrarum aliqua dubietas, aut difficultas emerserit, quo casu ad Nos referant, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis, ac eos, qui literis,

literis, & decretis prædictis, & eorumdem Card. mandatis non paruerint, ex tunc, prout ex eadem die, & è contra, illorum officiis privatos, nec non ad illa, & alia Rom. Cur. officia in posterum obtinenda inhabiles, ac ipsis ab eisdem officiis sic privatis, illa tamquam per privationem vacantia a Datario Nostro vendi, & à quibusvis personis idoneis pro pretio convenienti emi libere, & licitè posse authoritate Nostra curent, nuncient, decernant, ac declarent, prout Nos, harum serie, nuntiamus, decernimus, & declaramus, non obstantib. quibusvis Constitutionib. & Ordinationibus Apost. ac Pœnitentiariæ, & Curiar., nec non Tribunal. præd. statutis, &c. etiam juramento, &c. roboratis, privilegiis quoque indultis, & literis Apost. illis, ac dictis officialibus, & Tribunalibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis etiam motu simili, &c. & aliàs quomodocumque concessis, &c. Quibus omnibus, &c. illorum tenores, &c. hac vice latissime derogamus, eaque adversus præmissa nullatenùs suffragari volumus; cæterisque contrariis quibuscumque.

Placet Motu proprio I.
Dat. Romæ apud S. Marcum, quarto Nonas Aug. Anno quinto.

EX CONSTITUTIONE
XISTI PAPÆ QUINTI
SUPER INSTITUTIONE CONGREGATIONUM,
Quæ incipit: *Immensa*: An. 1588.

Institutio Congregationis pro exequutione, & interpretatione Concilii Tridentini.

DEO autem Patri misericordiarum gratias agentes, qui in OEcumenico Concilio Tridentino, Spiritus Sancti lumine diffuso, Catholicam veritatem omnibus patefecit, hæreses nostrorum temporum confutavit, mores, & disciplinam restituit, ejusdemque Concilii decreta ab omnibus observari volentes, quùm ad singularem Romani Pontificis auctoritatem tantummodo spectet Generalia Concilia indicere, confirmare, interpretari, &, ut ubique locorum serventur, curare, ac præcipere.

Eorum quidem decretorum, quæ ad fidei dogmata pertinent, interpretationem Nobis ipsis reservamus; Cardinalibus verò Præfectis interpretationi, & exequutioni Concilii Tridentini, si quando in his, quæ de morum reformatione, disciplina, ac moderatione, & Ecclesiasticis judiciis, aliisque hujusmodi statuta sunt, dubietas, aut difficultas emerserit, interpretandi facultatem, Nobis tamen consultis, impertimur. Et quoniam eodem Concilio Tridentino decretum est, Synodos Provinciales tertio quoque anno, Diœcesanas singulis annis celebrari debere, id in exequutionis usum ab iis, quorum interest, induci eadem Congregatio providebit. Provincialium verò, ubivis terrarum illæ celebrentur, decreta ad se mitti præcipiet, ac eaque singula expendet, & recognoscet. Patriarcharum præterea, Primatum, Archiepiscoporum, & Episcoporum, (quibus Beatorum Apostolorum limina certo constituto tempore visitare alia Nostra sanctione jussum est) postulata audiat, & quæ Congregatio ipsa per se poterit, ex charitatis, & justitiæ norma expediat; majora ad Nos referat, qui Fratribus Nostris Episcopis, quantum cum Domino licet, gratificari cupimus. Item ab iisdem Prælatibus Ecclesiarum expofcat, quæ in Ecclesiis eorum curæ, ac fidei commissis, Cleri, Populique morum disciplina sit, quæ Concilii Tridentini decretorum, quùm in omnibus, tum præsertim in residentiæ munere, exequutio; quæ item piæ consuetudines, & qui omnium denique in via Domini sint progressus; ipsisque det litteras ex formula præscripta in testimonium obitæ per eos visitationis liminum Sanctorum eorumdem Apostolorum. Habeat itidem Congregatio auctoritatem promovendi reformationem Cleri, & Populi nedum in Urbe, & Statu Ecclesiastico temporali, sed etiam in Universo Christiano Orbe, in iis, quæ pertinent ad divinum cultum propagandum, devotionem excitandam, & mores Christiani populi ad præscriptum ejusdem Concilii componendos, atque ad rationes difficillimis his, perturbatisque temporibus necessarias conformandos, quo uberiùs divinæ misericordiæ vim in nobis sentiamus, justamque iram, atque animadversionem effugiamus.

CONSTI.

MOTUS PROPRIUS
SS. D. N. D. PII
DIVINA PROVIDENTIA PP. V.

De veritate exprimenda, &c. in dispensationibus matrimonialibus, & aliis gratiis, sub pœna falsi.

PIUS PAPA V.

MOTU proprio, &c. Cum, sicut accepimus, nonnulli suæ conscientiæ prodigi, ac propriæ salutis immemores, ut facilius a nobis, & Sede Apostolica dispensationes matrimoniales, & alias gratias, & concessiones obtineant, gradus consanguinitatis, vel affinitatis, aut cognationis spiritualis, ac scientiam illorum aliter, quam eis a principio ab ipsis partibus significatum, vel narratum fuerit, exponant, & si matrimonia hujusmodi adhuc contracta non fuerint, pro contractis narrent; ac alias diversimode veram facti speciem, tam in ipsis dispensationibus matrimonialibus, quam pro aliis quibuscumque gratiis,& concessionibus obtinendis immutent: ac propterea cum non solum in impetrationibus hujusmodi falsitas narretur, verum etiam in partibus plerunque pro verificatione gratiarum hujusmodi veritas immutetur, & falsitas committatur: Nos igitur hujusmodi abusibus, & erroribus obviare cupientes, Motu proprio, &c. omnes, & singulos Procuratores tam officii sacræ Pœnitentiariæ, seu contradictoriarum, quam alios quoscumque sollicitatores, & scriptores, quos Copistas vocant, qui veritatem facti a narratione, quam ab ipsis partibus habuerunt, quoad substantialia, & qualitates necessario exprimendas, diversam faciunt, seu quomodo invertunt, aut immutant, depravant, & per subreptionem, & obreptionem gratias a nobis extorquent, pœnam falsi incurrere, & ea puniri omnino debere decernimus, & declaramus; Mandantes propterea Almæ Urbis Gubernatori, Cameræ Apostolicæ Auditori, & Vicario, quatenus in præmissis reos, & culpabiles repertos pœna falsi, ut præmittitur, puniant, cum potestate citandi etiam per edictum, constito summarie de non tuto accessu aliqua dicendi, & faciendi in præmissis necessaria, seu quomodolibet opportuna; non obstantibus præmissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis nequaquam obstantibus: irritum quoque, & inane, &c. dicique, &c. judicari, definiri debere, & sublata, &c. decernentes. Et quod præsentis Motus proprii, & absque data, & registrata, sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat in judicio, & extra, regula contraria non obst. ejusque transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ; quodque Cameræ, & Cancell. Apostol. ac Audientiæ causarum Palatii Apostolici valvis,

& in acie Campi Floræ dimissis, inibi copiis affixis omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Placet Motu proprio M.

Die 5. Decembr. 1566. Suprascr. Literæ Apost. affixæ, & publicatæ fuerunt in locis suprascriptis, dimissis in eisdem locis copiis affixis, per me Nicolaum de Matthæis Curs.

Jo. Gerardi Mag. Curs.

B U L L A
SS. D. N. D. P I I
DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ V.

Super declaratione decreti Concilii Tridentini de cognatione spirituali inter maritum, vel uxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, & quascumque alias personas tam ex parte suscipientis, quam baptizantis, & baptizati.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei Memoriam.

CUM illius vicem, licet minime suffragantibus meritis, geramus in terris, de cujus vultu prodit judicium, & vident oculi æquitatem, officii nostri debitam prosequimur actionem, si obscuros sacrorum Canonum sensus ita aperire studemus, ut piis Christifidelium mentibus nulla dubitandi occasio relinquatur. Sane licet ex eo, quod in Concilio Tridentino decretum fuerit, cognationem spiritualem inter eos tantum contrahi, qui suscipiunt baptizatum de Baptismo, ac baptizatum ipsum, & illius patrem, & matrem, nec non baptizantem, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem; in reliquis personis, quæ per antiquos Canones occasione cognationis hujusmodi contrahere prohibentur, omne impedimentum sublatum esse videatur; adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an saltem impedimentum cognationis spiritualis hujusmodi inter maritum, vel uxorem suscipientis, & baptizatum, nec non inter maritum, vel uxorem suscipientis, & patrem, ac matrem baptizati vigeat, propterea quod prohibitum de uno conjuge, de altero etiam prohibitum esse videatur: Nos piarum mentium quieti, & matrimonium favori (quantum ex alto nobis permittitur) consulere volentes, a præcisis verbis Concilii minime discedendum

dendum in præmissis esse censuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognationis hujusmodi subesse decernimus, & declaramus, quominus inter dictos maritum, vel uxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, & quascumque alias personas tam ex parte suscipientis, quam baptizantis, & baptizati, in dicto Concilio nominatim non expressas, matrimonium libere, & licite contrahi possit, & ita ab omnibus judicari debere mandamus, atque statuimus, decernentes irritum, & inane, si quid secus a quoquam, quacumque dignitate, auctoritate, & potestate prædito, contigerit judicari; non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, aliisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod præsentes literæ in Cancellaria nostra Apostolica, & in acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Costitutiones perpetuo valituras describantur: & quia difficile foret, præsentes ad singula quæque loca deferri, quod earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis, ac sigillo alicujus Prælati munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, decreti, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum anno Incarnat. Domin. 1566. 4. Kal. Decembr. Pontific. nostri anno primo.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

Visa de Curia Jo. Barengus.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a Nativ. Domini 1566. Indict. 9. die vero 19. mensis Decemb. Pont. SS. D. N. Pii, divina Provid. Papæ V. anno ejus primo, retroscriptæ literæ Apost. affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Cancell. Apost. & in Acie Campi Floræ per nos Antonium Clerici, & Jo. Andream Rogerium, præfati Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

Stephanus de Olea Magist. Curs.

BULLA
SS. D. N. D. PII
DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ V.

Super declaratione Concilii Tridentini de impedimento affinitatis ex fornicatione provenientis.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum Pontificem spectat Canonicas sanctiones, quæ expressiorem sensum postulare videntur, re diligenter perspecta, ita declarare, & alias providere, ut omnis dubietas de piis Christifidelium mentibus evellatur. Sane postquam ex eo, quod Tridentina Synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proveniens, per quod non solum Matrimonium contrahi prohibetur, sed etiam postea factum dirimitur, ad eos tantum restrinxit, qui primo, & secundo gradu conjunguntur, in ulterioribus vero gradibus statuit, Matrimonium postea factum non dirimi, a pluribus Christifidelibus, ut accepimus, est dubitatum, an licite in ulterioribus gradibus hujusmodi Matrimonium contrahi prohibeatur. Et propterea nos omnem ambiguitatem tollere, & animarum tranquillitati, ac matrimonii libertati, quantum cum Deo possumus, consulere volentes, declaramus, & Apostol. auctoritate decernimus, nullum hodie impedimentum remanere, quominus in ulterioribus gradibus hujusmodi libere, & licite matrimonium contrahi possit, & ita ab omnibus judicari debere mandamus, atque statuimus, decernentes irritum, & inane, si quid secus a quoquam, quacumque dignitate, auctoritate, & potestate prædito, contigerit judicari; non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, aliisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod præsentes literæ in Cancellaria nostra Apost. & in Acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Constitut. perpetuo valituras describantur: & quia difficile foret, præsentes ad singula quæcumque loca deferri, quod earum transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis, ac sigillo alicujus Prælati munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, decreti, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnat. Dominicæ 1566. 4. Kal. Decemb. Pont. nostri anno primo.

Caes. Glorierius.

Visa de Curia Jo. Barengus.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a Nativitate Domini 1566. Indict. 9. die vero 19. mensis Decemb. Pontificatus Sanctiss. D. N. D. Pii divina providentia Papæ V. anno ejus primo, retroscriptæ literæ Apost. affixæ, & publicatæ fuerunt in valvis Cancellariæ Apostolicæ, & in Acie Campi Floræ, ut moris est, per nos Jo. Andr. Rogerium, & Camillum Cherub. Curs.

Stephanus de Olea Magister Cursorum.

DECLARATIO
CONCILII TRIDENTINI

De Compaternitate, & Affinitate, & fornicatione, ac Matrimoniis desuper contractis, & contrahendis.

SAnctissimus in Christo Pat. & D. N. D. Pius, Divina Providentia Papa V. ad cujus notitiam pervenit, quod, cum in decretis Sacri Concilii Trident. certæ tantum personæ enumerentur, inter quas dumtaxat cognatio spiritualis deinceps contrahatur, ab aliquibus revocatur in dubium, an qui ultra personas in dictis decretis enumeratas, quoquomodo cognatione spirituali, ante confirmationem dicti Concilii, conjuncti erant, absque dispensatione Apostolica, Matrimonium post dictam confirmationem contrahere potuerint, ac hodie, & de cætero contrahere possint, cum ante prædictam confirmationem id facere de jure minime liceret, & insuper, cum in eisdem decretis statuatur, affinitatem, quæ ex fornicatione contrahitur, in illis solummodo attendi debere, qui primo, vel secundo affinitatis gradu conjunguntur, ab aliquibus pariter dubitatur, an matrimonia inter personas, quæ ante confirmationem dicti Concilii, tertio, vel ulteriori hujusmodi affinitatis gradu conjunctæ erant, post confirmationem ejusdem Concilii absque dispensatione Apostol. contracta, & quæ deinceps contrahi contigerit, dirimi debeant; Sanctitas sua ad tollendum omne dubium, eos, qui ante confirmationem prædicti Concilii cognationem spiritualem contraxerunt (dummodo non sint ex personis in dictis decretis enumeratis, & inter quas tantum Concilium voluit deinceps contrahi hanc cognationem spiritua-

ritualem) matrimonii vinculo inter se absque dispensatione aliqua libere, & licite copulari posse, ac matrimonia etiam post confirmationem hujusmodi, absque dispensatione Sedis Apostolicæ, inter eas jam contracta valere, plenamque roboris firmitatem obtinere; Et similiter matrimonia post confirmationem Concilii absque dispensatione Apost. secuta, & quæ de cætero sequentur, inter personas, quæ ante dictam confirmationem affinitatem (infra tamen secundum gradum ex fornicatione provenientem) contraxerant, propter hujusmodi affinitatem dirimi non debere, sed valida, & efficacia existere declaravit. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam S. R. E. Card. sublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, ac quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decrevit.

Placet, publicetur, & describatur.

Lecta, & publicata fuit suprascripta Regula Romæ in Canc. Apostol. an. Incarn. Dom. 1566. die vero Martis, 20. mensis Aug. Pont. præfati SS. D. N. D. Pii Papæ V. anno primo.

A. Lomellinus Custos.

DECLARATIO REGULÆ PII QUINTI

Super expressione gradus propinquioris in dispensationibus Matrimonialibus.

SAnctissimus in Christo Pater, & D. N. Pius, Divina Providentia Papa V. attendens per quandam constitutionem dudum per fel. recor. Pium Papam IV. Sanctitatis suæ prædecessorem editam, qua cavetur, quod in dispensationibus Matrimonialibus, pro diversis consanguinitatis, seu affinitatis ex eodem stipite provenientibus gradibus conjunctis, non remotioris solum, prout olim fieri solebat, sed etiam propinquioris graduum expressa mentio fieri debeat, alioquin dispensationes, ac desuper confectæ literæ nullius sint roboris, vel momenti; prout in dicta Constitutione plenius continetur, a dispositione Juris communis, & laudabili, ac antiquo Rom. Cur stylo nimium recedi, ac favorem matrimonio debitum restringi, volensque propterea jure, & stylo prædictis, nec non piæ memoriæ Gregorii XI. Clementis VI. Rom. Pont. etiam Sanctitatis Suæ prædecessorum vestigiis inhærendo, Sacramento, & libertati matrimonii, quantum cum Deo potest, favere, statuit, & ordinavit, quod de cætero in quibuscumque dispensationibus,

bus, quas pro matrimoniis contractis, aut contrahendis inter viros, & mulieres invicem diversis prohibitis consanguinitatis, seu affinitatis, aut mixtis ex communi, seu ab eodem stipite surgentibus, quicumque illi sint, dummodo primum quoquo modo non attingant, cum in eo Sanctitas sua nunquam dispensare intendat, gradibus conjunctos, ab eadem Sanctitate sua, & pro tempore existente Rom. Pontifice, aut Sede Apostolica impetrari, vel alias concedi contigerit, ac in literis, commissionibusque desuper etiam locorum Ordinariis faciendis, gradus remotior attendatur, trahatque secum propinquiorem, ac ob id sufficiet remotiorem tantum gradum exprimere, obtentis tamen postea super propinquiore literis declaratoriis, juxta Gregor. & Clem. præd. hujusmodi constitutiones, quas quoad hoc innovavit, & inviolabiliter observari mandavit, dispensationesque, seu dispensandi commissiones, ac desuper confectas literas, & processus habitos per easdem dispensari, sed his, cum quibus dispensari mandatur propter proximioris gradus hujusmodi non expressionem, de surreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis defectu notari non posse, sed in omnibus, & per omnia suffragari, perinde ac si in literis, seu commissionibus hujusmodi de proximiore, seu utroque gradu specialis, & expressa mentio facta fuisset, sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam Sanct. Rom. Eccles. Cardinales, sublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, ac quidquid secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decrevit, constitutionibus Pii Præd. hujusmodi, cæterisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

Placet, publicetur, & describatur M.

Lecta, & publicata fuit suprascripta Regula Romæ in Canc. Ap. anno Incarn. Dom. 1566. die vero Martis, 20. mensis Augusti, Pontif. præfati SS. D. N. D. Pii Papæ anno primo.

BUL-

BULLA
SS. D. N. D. PII
DIVINA PROVIDENTIA PP. V.

Per quam declaratur Decretum S. Concilii Tridentini super impedimento publicæ honestatis editum.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum spectat Pontificem sua solicitudine diligenter providere, ut sacrorum Conciliorum decreta ita suæ declarationis adminiculo dilucidentur, quod nulla desuper dubitandi occasio cuiquam relinquatur. Sane ad aures nostras pervenit, multos esse, qui dubitent, an decretum œcumenici Conc. Trid. Sess. 24. de Reform. Matrim. c. 3. quo cavetur impedimentum publicæ honestatis, ubi sponsalia valida non fuerint, prorsus tolli; ubi vero valida fuerint, non excedere primum gradum, cum in ulterioribus gradibus non possit hujusmodi prohibitio servari; de sponsalibus per verba (ut ajunt) de futuro tantum conceptis intelligatur, vel etiam Matrimonia per verba de præsenti contracta, non tamen consummata, quæ interdum sponsalia appellantur, comprehendat, ita ut etiam eo casu impedimentum inde proveniens sublatum fuerit. Nos itaque ut omnis difficultas, & dubitatio tollatur, attendentes, quod Sponsalium appellatione, qua dictum Concilium utitur, nonnisi improprie Matrimonium verbis de præsenti conceptis contractum continetur, quodque agitur de correctione juris veteris, quo casu secundum proprietatem verborum dumtaxat procedendum, est præsertim cum longe majorem rationem prohibitionis in Matrimonio per verba de præsenti contracto, quam in sponsalibus de futuro vigere a nemine dubitetur; idcirco motu proprio auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus & definimus, decretum Concilii hujusmodi omnino intelligendum esse, & procedere in Sponsalibus de futuro dumtaxat, non autem in Matrimonio sic (ut præfertur) contracto, sed in eo durare adhuc impedimentum in omnibus illis casibus, & gradibus, quibus de jure veteri ante prædictum Decretum Concilii introductum erat, & ita ab omnibus judicari debere mandamus, atque statuimus; non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, aliisque contrariis quibuscumque; Volumus autem, quod præsentes literæ in Cancellaria nostra, & in Acie Campi Floræ de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur. Et, quia difficile foret, præsentes ad singula quæque loca deferri, volumus etiam, & declaramus, quod earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis,

scriptis, ac sigillo alicujus Prælati munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, definitionis, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum anno Incarn. Dom. 1568. Kalend. Julii Pontif. nostri anno tertio.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a Nativ. Dom. 1568. Indict. 6. die vero 24. mensis Febr. Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Pii divina Provid. Papæ V. anno tertio, retroscriptæ literæ Apostolicæ lectæ, & affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Cancell. Apost. & in Acie Campi Floræ, ut moris est, dimissis ibidem præsentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinde amotis per nos Julium Parinum, Cle. Ter. & Jo. Bornotum prælib. SS. D. N. Pap. Curs.

Cammillus Cherubinus, Magister Cursorum.

SS. DO-

SS. DOMINI NOSTRI DOMINI

PII PAPÆ V.

Extensio Decret. Concilii Trident. Sess. 21. cap. 2. quod incipit: Cum non deceat, loquentis de Clericis sæcularibus, ac Clericis regularibus non professis, quod non promoveantur ad sacros ordines, nisi servata forma dicti Decreti.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

ROmanus Pontif. sacrorum Conciliorum auctor, & interpres, illa, quæ in hujusmodi Conciliis a prudentibus Patribus, in Spiritu Sancto legitime congregatis, salubriter sancita sunt, pro sui pastoralis officii debito, dum æquitas, honestas, & decus suadet, sicuti declarare, & moderari, ita etiam ad alios casus extendere consuevit. Sane cum non deceat divino ministerio adscriptos cum ordinis dedecore mendicare, aut sordidum aliquem quæstum exercere, a Sacro Tridentino Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps Clericus sæcularis, quamvis alias moribus, scientia, & ætate esset idoneus, ad sacros Ordines promoveretur, nisi prius legitime constaret, eum beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficeret, pacifice possidere, vel alias ordinari non posse, nisi juxta Decreti ab ipso Concilio desuper editi formam, & tenorem. Cum autem nulla in hujusmodi Decreto Religiosorum Clericor. mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli (uti moleste accepimus) certorum Ordinum Religiosi, seu Canonici, vel Clerici intra claustra Monasteriorum, seu Domorum more regularium in communi viventes, qui nunquam, seu nonnisi ad certum tempus professionem emittunt, & ex claustro exire, vel dimitti, & ad sæculum redire libere, & licite possunt, religionis prætextu, absque titulo sufficientis beneficii, nec juxta dicti Decreti tenorem, ad sacros Ordines se promoveri prætendant, & a nonnullis Episcopis passim promoveantur, atque inde plerumque illud inconveniens eveniat, ut sic promoti, & e claustro exeuntes, & per sæculum vagantes, vel mendicare, vel sordidum quæstum exercere, non sine ipsorum dedecore, ac ordinis vilipendio, & quamplurimorum Christifidelium scandalo cogantur. Nos igitur, qui singulorum Dei Ministrorum honorem, & decus (quantum in nobis est) sinceris exoptamus affectibus, motu proprio, ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, hac perpetuo valitura sanctione, decretum prædictum de Clericis sæcularibus

laribus loquens ad omnes, & singulos etiam cujuscumque Ordinis Clericos Religiosos, sive sæculares, more religiosorum viventes in communi, non professos, harum serie extendimus, & ampliamus. Ac religiosis, & aliis prædictis non professis, ut ad sacros Ordines promoveri, nec non omnibus, & singulis venerabilibus Fratribus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis gratiam, & communionem Sedis Apost. habentibus, ut Ordines ipsos hujusmodi Religiosis personis impendere, nisi observata forma dicti Decreti, non valeant, in virtute S. Obed. & sub indignationis nostræ pœna interdicimus, & prohibemus, ac contra facientes per annum a præstatione talium Ordinum ipso jure suspendimus, statuentes, & decernentes, promotiones quarumlibet religiosarum personarum prædict. ad Ordines hujusmodi contra ipsius Decreti Concil. Trident. formam, etiam cujusvis licentiæ ab Apost. Sede, vel illarum superioribus, cujuscumque dignitatis, status, gradus, & præeminentiæ existant, etiamsi Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honore præfulgeant, concessæ prætextu factas, excusatione prædictorum ordinum omnino carere, nullasque prorsus, & irritas existere, sicque promotas personas in altaris ministerio ministrare non posse. Quinimo ministrantes privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, & aliis gratiis Clericis concessis omnino privari, & irregularitatem, aliasque in dicto Decreto contentas pœnas eo ipso incurrere, a quibus nisi a Rom. Pont. vel in mortis articulo minime absolvi possint; Non obstantib. quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quorumvis monasteriorum, & ordinum etiam juramento, & confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alias roboratis, statutis, & consuetudinibus, & privilegiis, atque indultis, & literis Apostolicis, illis, illorumque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis restitutivis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi alias pro illorum sufficienti derogatione de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exequuta forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, formas datas, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum inserentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Et ut præsentes literæ ad omnium notitiam perveniant, neve quis illarum ignorantia excusari possit, volumus, & Apost. auctoritate decernimus, præsentes literas ad valvas Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellar. Apost., ac in Acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi, & imprimi, illarumque exemplis etiam impressis manu alicujus Notarii publici,

blici, & sigillo Prælati Ecclesiastici; vel ejus curiæ obsignatis, eandem prorsus fidem adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ extensionis, ampliationis, interdicti, prohibitionis, suppositionis, statuti, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apost. ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Domini 1568. pridie Idus Octob. Pontificatus nostri anno tertio.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a Nativitate Domini 1568. Indict. 15. die vero 12. mensis Novemb. Pontif. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii, divina Provid. Papæ V. anno tertio, retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in Acie Campi Floræ, dimissis in superius expressis locis præsentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinde, ut moris est, amotis per nos Thomam Gallarum, & Julium Parinum, prælib. Sanctissimi D. N. Pii Papæ V. ac S. Sedis Apostolicæ Cursores.

Christianus de Monte, Mag. Curs.

CON-

CONSTITUTIONES
EX ANTIQUO JURE
DESUMPTÆ
ET PER CONCILIUM SPECIATIM INNOVATÆ
UNA CUM ALIIS DUABUS
PII PAPÆ QUARTI
AD CONCILIUM MAXIME SPECTANTIBUS;
QUEIS ALTERA ACCEDIT
BENEDICTI XIV.
SUPER RESIDENTIA EPISCOPORUM.

INDEX CONSTITUTIONUM
INNOVATARUM &c.

Leges, quæ in bonum commune procedunt, numquàm patiuntur occasum.

Symmachus lib. 10. *Epist.* 21.

LEO

LEO DECIMUS
IN CONCILIO LATERANENSI
SESSIONE X.

De Impressione librorum.

OS, ne id quod ad Dei gloriam, & fidei augumentum, ac bonarum artium propagationem salubriter est inventum in contrarium convertatur, ac Christifidelium saluti detrimentum pariat, super librorum impressione curam nostram habendam fore duximus, ne de cetero cum bonis seminibus spinæ coalescant, vel medicinis venena intermisceantur. Volentes igitur de opportuno super his remedio providere, hoc sacro approbante Concilio, ut negotium impressionis librorum hujusmodi eò prosperetur felicius, quo deinceps indago solertior diligentius, & cautius adhibeatur: statuimus & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, nullus librum aliquem, seu aliam quamcumque scripturam, tam in Urbe nostra, quam aliis quibusvis civitatibus & diœcesibus, imprimere, seu imprimi facere præsumat, nisi prius in Urbe per Vicarium nostrum, & sacri Palatii Magistrum; in aliis vero civitatibus & diœcesibus per Episcopum; vel alium habentem peritiam scientiæ, libri seu scripturæ hujusmodi imprimendæ, ab eodem Episcopo ad id deputandum, ac Inquisitorem hæreticæ pravitatis civitatis sive diœcesis, in quibus librorum impressio hujusmodi fieret, diligenter examinentur, & per eorum manu propria subscriptionem, sub excommunicationis sententia, gratis & sine dilatione imponendam, approbentur. Qui autem secus præsumpserit ultra librorum impressorum amissionem, & illorum publicam combustionem, ac centum ducatorum fabricæ Principis Apostolorum de Urbe, sine spe remissionis, solutionem, ac anni continui exercitii impressionis suspensionem excommunicationis sententia innodatus existat: ac demum ingravescente contumacia, taliter per Episcopum suum, vel Vicarium nostrum respective per omnia juris remedia castigetur; quod alii ejus exemplo similia minime attentare præsumant. Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romæ in publica Basilica solemniter celebrata anno Incarnationis Dominicæ 1515. 4. Maii Pontif. nostri anno 3.

Sess. 4 Decret. de edit. & usu sacr. lib.

SIXTI QUARTI

Constitutio prior de festo Conceptionis Immaculatæ Virginis, ex libro tertio Extravagantium Communium tit. e Reliquiis & veneratione Sanctorum.

Sess. 3. de pecc. orig. Vide Bullam Pii V. quæ incipit: Super specula 1570. Pauli V. quæ incip. Regis pacifici 1616. ejusdem decretum in generali congregatione 1617. 13. Aug. ne quis publice affirmare audeat Virginē peccasse in Adamo, extensum postea ad actus privatos a Greg. XV in generali Congregatione 24. Maii 1622. data tamen facultate Fratribus Ordinis prædicatorum per Bull. quæ incip. Eximii atque singulares, ejusd anni privatim & inter se dumtaxat eam quæstionem agitandi. Jam ante Concilium Basileense, eos qui Virginis Conceptioni immaculatæ detraherent solemniter admodum damnatos ab Episcopo & universo Clero Parisiensi auctor est Joan Juvenalis Ursinus Archiepiscopus Rhemensis lib. de Rebus gestis Caroli IV. Francorum Regis, sub an. 1387.

CUM præexcelsa meritorum insignia, quibus Regina cœlorum, virgo Dei genitrix gloriosa, sedibus prælata æthereis, fidei illius quasi stella matutina perrutilans, devotæ considerationis indagine perscrutamur, & infra pectoris arcana revoluimus, quod ipsa, utpote via misericordiæ, mater gratiæ, & pietatis amica, humani generis consolatrix, pro salute fidelium, qui delictorum onere gravantur, sedula oratrix, & pervigil, ad Regem, quem genuit, intercedit: dignum, quin potius debitum reputamus, universos Christi fideles, ut omnipotenti Deo (cujus providentia ejusdem Virginis humilitatem ab æterno respiciens, pro concilianda suo auctori humana natura, lapsu primi hominis æterna morti obnoxia, eam sui Unigeniti habitaculum sancti Spiritus præparatione constituit, ex qua carnem nostræ mortalitatis pro redemptione populi sui assumeret, & immaculata Virgo nihilominus post partum remaneret] de ipsius immaculatæ virginis mira conceptione gratias & laudes referant, & instituta propterea in Ecclesia Dei, Missas & alia divina Officia dicant, & illis intersint indulgentiis & peccatorum remissionibus invitare, ut exinde fiant ejusdem Virginis meritis & intercessione divinæ gratiæ aptiores. Hac igitur consideratione inducti, ejusdem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, auctoritate confisi, auctoritate Apostolica hac in perpetuum valitura constitutione statuimus & ordinamus, quod omnes & singuli Christi fideles utriusque sexus, qui Missam & Officium Conceptionis ejusdem Virginis gloriosæ, juxta piam, devotam & laudabilem ordinationem dilecti filii Magistri Leonardi de Nogarolis, clerici Veronensis, Notarii nostri, & quæ desuper a nobis emanavit, Missæ & Officii hujusmodi institutionem, in die festivitatis Conceptionis ejusdem Virginis Mariæ, & per Octavas ejus, devote celebraverint & dixerint, aut illis horis canonicis interfuerint: quoties id fecerint, eamdem prorsus indulgentiam & peccatorum remissionem consequantur, quam juxta felicis recordationis Urbani IV. in Concilio Viennensi approbatæ, ac Martini V. & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum

rum constitutiones consequuntur illi, qui Missam & Horas canonicas in festo Corporis & Sanguinis Domini nostri Jesu Christi à primis Vesperis, & per illius Octavas, juxta Romanæ Ecclesiæ constitutionem, celebrant, dicunt, aut Missæ, Officio, & Horis hujusmodi intersunt, præsentibus perpetuis temporibus valituris. Datum Romæ apud S. Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1476. 3. Kalend. Martii, Pontificatus nostri anno 6.

CONSTITUTIO ALTERA.

Grave nimis gerimus & molestum, cum sinistra nobis de quibusdam Ecclesiasticis personis referuntur. Sed in eorum, qui ad evangelizandum verbum Dei sunt deputati, excessibus prædicando commissis, eo gravius provocamur, quo illi periculosius remanent incorrecti; cum facile deleri nequeant, qui multorum cordibus sic publicè prædicando diffusius & damnabilius imprimuntur errores. Sanè cum sancta Romana Ecclesia de intemeratæ semperque Virginis Mariæ Conceptione publice festum solemniter celebret, & speciale ac proprium super hoc Officium ordinaverit, nonnulli, ut accepimus, diversorum Ordines prædicatores, in suis sermonibus ad populum publicè per diversas civitates & terras affirmare hactenus non erubuerunt, & quotidie prædicare non cessant, omnes illos qui tenent, aut asserunt eandem gloriosam & immaculatam Dei genitricem absque originalis peccati macula fuisse conceptam, mortaliter peccare, vel esse hæreticos: ejusdem immaculatæ Conceptionis Officium celebrantes, audientesque sermones illorum qui eam sine hujusmodi macula conceptam esse affirmant peccare graviter: sed & præfatis prædicationibus non contenti, confectos super his suis assertionibus libros in publicum ediderunt; ex quorum assertionibus & prædicationibus non levia scandala in mentibus fidelium exorta sunt, & majora merito exoriri formidantur in dies. Nos igitur hujusmodi temerariis ausibus, ac perversis assertionibus ac scandalosis, quæ exinde in Dei Ecclesia exoriri possunt, quantum nobis ex alto conceditur, obviare volentes, motu proprio, non alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione & certa scientia, hujusmodi assertiones prædicatorum eorumdem & aliorum quorumlibet, qui affirmare præsumerent, eos qui crederent aut tenerent, eandem Dei genitricem ab originalis peccati

macula

macula in sua conceptione præservatam fuisse, propterea alicujus hæresis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare: aut hujusmodi Officium conceptionis celebrantes, seu hujusmodi sermones audientes, alicujus peccati reatum incurrere, utpote falsas & erroneas, & a veritate penitus alienas, editosque desuper libros prædictos id continentes, quoad hoc auctoritate Apostolica, tenore præsentium reprobamus & damnamus: ac motu, scientia, & auctoritate prædictis statuimus & ordinamus, quod prædicatione verbi Dei, & quicumque alii, cujuscumque status, gradus, aut ordinis, ac cunditionis fuerint, qui da cætero ausu temerario præsumpserint in eorum sermonibus ad populum, seu alias quomodolibet affirmare, hujusmodi sic per nos improbatas & damnatas assertiones vetas esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere, postquam de præsentibus scientiam habuerint excommunicationis sententiam eo ipso incurrant, a qua ab alio quam a Romano Pontifice [nisi in mortis articulo] nequeant absolutionis beneficium obtinere. Item motu, scientia, & auctotitate similibus, simili pœnæ ac censuræ subiicientes eos, qui ausi fuerint asserere, contrariam opinionem tenentes, videlicet gloriosam Virginem Mariam cum originali peccato fuisse conceptam, hæresis crimen, vel peccatum incurrere mortale; cum nondum sit a Romana Ecclesia & Apostolica Sede decisum: non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscumque quibus communiter vel divisim a Sede Apostolica indultum existet, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam ac expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Et ne de præmissis aliquando valeant ignorantiam allegare, volumus, quod locorum Ordinarii requisiti, præsentes litteras in Ecclesiis consistentibus in eorum civitatibus & suarum diœcesum locis insignibus, dum major ibi multitudo populi ad divina convenerit sermonibus ad populnm mandare & faciant publicari. Præterea quia difficile foret præsentes litteras ad singula loca, in quibus expediens fuerit, deferre: etiam volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod earumdem litterarum transumpto, manu publici Notarii confecto, & authentico alicujus prælati Ecclesiastici sigillo munito, ubique stetur, prout staretur eisdem originalibus litteris, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ reprobationis, damnationis, statuti, ordinationis, voluntatis &

decreti

decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli, Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1483. pridie Nonas Septemb. Pontificatus nostri anno 13.

CONCILIUM LATERANENSE
SUB INNOCENTIO TERTIO

Canone 10. de Prædicatoribus instituendis.

INter cætera quæ spectant ad salutem populi Christiani, pabulum verbi Dei permaximè noscitur sibi esse necessarium, quia sicut corpus materiali, sic anima spirituali cibo nutritur; eo quod non in solo pane vivat homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei: unde cum sæpe contingat, quod Episcopi, propter occupationes multiplices, vel invaletudines corporales, aut hostiles incursiones, seu occasiones alias (ne dicamus defectum scientiæ, quod in eis est reprobandum omnino, nec de cætero tolerandum) per se ipsos non sufficiunt ministrare populo verbum Dei, maximè per amplas diœceses & diffusas: generali constitutione sancimus, ut Episcopi viros idoneos ad sanctæ prædicationis officium salubriter exequendum assumant, potentes in opere & sermone, qui plebes sibi commissas vice ipsorum, cum per se idem nequiverint, solicitè visitantes, eas verbo ædificent: & exemplo, quibus ipsi, cum indiguerint; necessaria ministrent, ne pro necessariorum defectu compellantur desistere ab incepto. Unde præcipimus tam in Cathedralibus, quam in aliis Conventualibus Ecclesiis viros idoneos ordinari, quos Episcopi possint coadjutores & cooperatores habere, non solum in prædicationis officio, verumetiam in audiendis confessionibus, & pœnitentiis injungendis, ac cæteris, quæ ad salutem pertinent animarum. Si quis autem hoc neglexerit adimplere, districtæ subjaceat ultioni. Sess. 5. de refor. c. 2.

Lib. 1. Decretal. tit. de electione, & electi potestate.

CAPUT VII.

CUM in cunctis sacris Ordinibus, & Ecclesiasticis ministeriis, sint ætatis maturitas, gravitas morum, & litte- Sess. 7. de refor. c. 1.

litterarum ſcientia inquirenda; multo fortius in Epiſcopo hæc oportet inquiri: qui ad aliorum curam poſitus, in ſe ipſo debet oſtendere, qualiter alios in domo Dei oporteat converſari. Eapropter, ne quod de quibuſdam pro neceſſitate temporis factum eſt, trahatur a poſteris in exemplum; præſenti decreto ſtatuimus, ut nullus in Epiſcopum eligatur, niſi qui jam trigeſimum annum ætatis exegerit, & de legitimo matrimonio ſit natus: qui etiam vita & ſcientia commendabilis demonſtretur.

Ibid. 5. Inferiora.

Seſſ. 24. de ref. c. 12.

INferiora etiam miniſteria, ut puta Decanatum, Archidiaconatum, & alia quæ curam animarum habent annexam, nullus omnino ſuſcipiat, ſed nec Parochialis Eccleſiæ regimen, niſi qui jam vigeſimum quintum annum ætatis attigerit, & ſcientia & moribus commendandus exſiſtat: cum autem aſſumptus fuerit, ſi Archidiaconus in Diaconum, & Decanus & reliqui admoniti non fuerint præfixo a Canonibus tempore in Præsbyteros ordinati: & ab iſto removeantur officio, & aliis conferatur, qui & velint & poſſint illud convenienter implere. Nec proſit eis appellationis refugium, ſi forte in conſtitutionis iſtius tranſgreſſionem per appellationem voluerint ſe tueri. Hoc ſane non ſolum de promovendis, ſed etiam de his qui jam promoti ſunt, ſi canones non obſiſtant, præcipimus obſervari.

Lib. 3. Decretalium, de Clericis non reſidentibus.

CAPUT III.

Seſſ. 7. de ref. cap. 3.

QUia nonnulli modum avaritiæ non ponentes dignitates diverſas Eccleſiaſticas, & plures Eccleſias Parochiales, contra ſacrorum canonum inſtituta nituntur accipere; ut cum unum officium vix implere ſufficiant, ſtipendia ſibi vindicent plurimorum: ne id de cetero fiat, diſtrictius inhibemus. Cum igitur Eccleſia vel Eccleſiaſticum miniſterium committi debuerit, talis ad hoc perſona quæratur, quæ reſidere in loco, & curam ejus per ſeipſam valeat exercere. Quod ſi aliter actum fuerit, & qui receperit, quod contra ſacros canones accepit, amittat; & qui dederit, largiendi poteſtate privetur.

In

In Sexto. De electione, & electi potestate.

CANON XIV.

Licet canon, a felicis recordationis Alexandro Papa III. prædecessore nostro editus inter cetera statuerit, ut nullus regimen Ecclesiæ parochialis suscipiat, nisi vigesimum quintum ætatis annum attigerit, ac scientia, & moribus commendandus existat; quodque talis ad regimen assumptus hujusmodi, si monitus non fuerit, præfixo a canonibus tempore, in presbyterum ordinatus, a regiminis ejusdem amoveatur officio, & alii conferatur. Quia tamen in observatione Canonis memorati se multi exhibent negligentes, nos periculosam illorum negligentiam volentes juris executione suppleri, præsenti decreto statuimus, ut nullus ad regimen parochialis Ecclesiæ assumatur, nisi sit idoneis moribus, scientia, & ætate: Decernentes, collationes de parochialibus Ecclesiis iis, qui non attigerint vigesimumquintum annum, de cetero faciendas, viribus omnino carere. Is etiam, qui ad hujusmodi regimen assumetur, ut gregis sibi crediti diligentius curam quærere possit, in parochiali Ecclesia, cujus rector is extiterit, residere personaliter teneatur. Et intra annum a sibi commissi regiminis tempore numerandum, se faciat ad sacerdotium promoveri. Quod si intra idem tempus promotus non fuerit, Ecclesia sibi commissa [nulla etiam præmissa monitione] sit præsentis constitutionis auctoritate privatus. Super residentia verò, uti præmittitur, facienda, possit Ordinarius gratiam dispensationis ad tempus facere, prout causa rationabilis id exposcit. Sess. 7. de ref. c. 3.

Lib. 3. Decretalium de præbendis, & dignitatibus.

CANON XXIX.

Grave nimis est & absurdum, quod quidam Ecclesiarum Prælati, cum possint viros idoneos ad Ecclesiastica beneficia promovere, assumere non verentur indignos, omnibus nec morum honestas, nec litterarum scientia suffragatur, carnalitatis sequentes affectum, non judicium rationis. Unde quanta Ecclesiis damna proveniant, nemo sanæ mentis ignorat. Volentes igitur huic morbo mederi, præcipimus, ut, prætermissis indignis, idoneos assumant, qui Deo & Ecclesiis velint & valeant gratum im- Sess. 7. de ref. cap. 3.

pendere famulatum: fiatque de hoc in provinciali Concilio diligens inquisitio annuatim; ita ut qui post primam, & secundam correptionem fuerit repertus culpabilis, a beneficiis conferendis per ipsum Concilium suspendatur, instituta in eodem Concilio persona provida & honesta, quæ suspensi suppleat defectum in beneficiis conferendis. Et hoc ipsum circa Capitula, quæ in his deliquerint, observetur. Metropolitani vero delictum superioris judicio relinquatur ex parte Concilii nuntiandum. Ut autem hæc salubris provisio pleniorem consequatur effectum, hujusmodi suspensionis sententia, præter Romani Pontificis auctoritatem, aut proprii Patriarchæ, minime relaxetur, ut in hoc quoque quatuor Patriarchales sedes specialiter honorentur.

Lib. 3. Decretalium de præbendis, & dignitatibus.

CAPUT XXVIII.

Sess. 7. de ref. cap. 4. DE multa providentia fuit in Lateranensi Concilio prohibitum, ut nullus diversas dignitates Ecclesiasticas, vel plures Ecclesias parochiales reciperet contra sacrorum Canonum instituta: alioquin recipiens sic acceptum amitteret; & largiendi potestate conferens privaretur. Quia vero propter præsumptiones, & quorumdam cupiditates, nullus hactenus, aut rarus, de prædicto statuto fructus provenit: nos evidentius & expressius occurrere cupientes, præsenti decreto statuimus, ut quicumque receperit aliquod beneficium, curam habens animarum annexam, si prius tale beneficium habebat, eo sit ipso jure privatus: & si fortè illud retinere contenderit, etiam alio spolietur. Is quoque, ad quem prioris spectat donatio, illud post receptionem alterius libere conferat, cui merito viderit conferendum: & si ultra sex menses conferre distulerit, non solum ad alios secundum Lateranensis Concilii statutum ejus collatio devolvatur, verum etiam tantum de suis cogatur proventibus in utilitatem Ecclesiæ, cujus est illud beneficium, assignare, quantum a tempore vacationis ipsius constiterit esse perceptum. Hoc idem in personatibus esse decernimus observandum: addentes, ut in eadem Ecclesia nullus plures dignitates, aut personatus habere præsumat, etiam si curam non habeant animarum. Circa sublimes tamen, & litteratas personas, quæ majoribus beneficiis sunt honorandæ, cum ratio postulaverit, per Sedem Apostolicam poterit dispensari.

In

In Sexto tit. 16. de officio Ordinarii.

CAPUT III.

ORdinarii locorum subditos suos plures dignitates, ut Ecclesias, quibus animarum cura imminet, obtinentes, seu personatum aut dignitatem cum alio beneficio, cui cura similis est annexa, districtè compellant dispensationes auctoritate, quarum hujusmodi Ecclesias, personatus, seu dignitates Canonicè tenere se asserunt, intra tempus pro facti qualitate ipsorum Ordinariorum moderandum arbitrio exhibere. Quod si forte justo impedimento cessante, nullam dispensationem intra idem tempus contigerit exhiberi, Ecclesiæ beneficia, personatus, seu dignitates, quæ sine dispensatione aliqua eo ipso illicitè detineri constabit, per eos, ad quos eorum collatio pertinet, libere personis idoneis conferantur. Ceterum si dispensatio exhibita sufficiens evidenter appareat, exhibens nequaquam in beneficiis hujusmodi, quæ Canonicè obtinet, molestetur. Provideat tamen Ordinarius, qualiter nec animarum cura in eisdem Ecclesiis, personatibus, seu dignitatibus negligatur: nec beneficia ipsa debitis obsequiis defraudentur. Si vero de dispensationis exhibitæ sufficientia dubitetur, super hoc erit ad Sedem Apostolicam recurrendum: cujus est æstimare, quem modum sui beneficii esse velit. In conferendis insuper personatibus, & dignitatibus & aliis beneficiis curam habentibus animarum annexam; iidem Ordinarii diligentiam illam observent, ut personatum, dignitatem, vel aliud beneficium similem curam habens animarum, alicui plura similia obtinenti non ante conferre præsumant, quam eis super obtentis dispensatio evidenter sufficiens ostendatur: qua etiam ostensa ita demum ad collationem procedi volumus, si appareat per eamdem, quod is, cui est collatio facienda hujusmodi personatum, dignitatem, vel beneficium retinere libere valeat cum obtentis; vel si ea quæ sic obtinet, libere ac sponte resignet. Aliter autem de personatibus, dignitatibus, & beneficiis talibus facta collatio nullius penitus sit momenti. Sess. 7. de ref. cap. 5.

In Sexto. De privilegiis.

CAPUT I.

VOlentes libertatem (quam nonnullis Apostolica Sedes privilegio exemptionis indulsit) sic integram obser- Sess. 7. de ref. cap. 14.

vari, ut & illam alii non infringant, & ipsi ejus limites non excedant, declaratione irrefragabili definimus, quod quantumcumque sic exempti gaudeant libertate; nihilominus tamen ratione delicti, sive contractus, aut rei de qua contra ipsos agitur, rite possunt coram locorum Ordinariis conveniri, & illi quoad hoc suam in ipsos jurisdictionem [prout jus exigit) exercere.

Numquid ergo carent omnino in his commodo libertatis? non utique: quia nec coram Ordinariis ipsis, dummodo sit in loco exempto commissum delictum, vel contractus initus, aut res litigiosa, nec ubi domicilium habent, si alibi delinquant vel contrahant, aut res ipsa consistat, conveniri possunt aliquatenus super istis: nec domiciliorum prætextu, locorum diœcesani (si ubi deliquerunt, vel contraxerunt, aut res ipsa consistit, illi conveniantur] remittendi eos illuc, vel ipsis, ut respondeant, injungendi habeant aliquam potestatem; salvis nihilominus casibus aliis, in quibus eos Episcoporum jurisdictioni subesse Canonica præcipiunt instituta. Et ipsum decernimus circa illos, quibus, ut non nisi sub uno judice teneantur de se conquerentibus respondere, Apostolico privilegio est concessum. In eos autem, quibus, ne interdici, suspendi, vel excommunicari a quoquam valeant, a Sede Apostolica est indultum [sicut sunt religiosi quamplures) in quorum privilegiis continetur: ne quisquam Episcopus vel Archiepiscopus monasteriorum suorum monachos pro ulla causa, ullove loco interdicere, suspendere, vel excommunicare præsumat; iidem Ordinarii jurisdictionem suam, quantum ad ista, ubicumque illi fuerint, penitus exercere non possint; nisi forsan ipsi monachi ad monasteriorum suorum prioratus Ordinariis eisdem subjectos fuerint destinati. Tunc enim etsi libere possint ad eadem monasteria revocari, ac tam illorum quam ipsorum prioratuum monachi reputentur (cum non sit inconveniens aliquem utrobique locum habere monachicum) unum alteri subesse monasterio, vel ab ipso noscitur dependere; ratione tamen eorumdem prioratuum dicti Ordinarii sua jurisdictione in ipsis etiam quoad præmissa (quamdiu morantur in iis) licite uti possunt.

In Clementinis, lib. 3. tit. de religiosis domibus.

Sess. 7. de ref. c. 15. & Sess. 25 de ref. c. 8.

QUIA contingit interdum, quod Xenodochiorum, leprosariarum, eleemosynariarum, seu hospitalium rectores,

ctores, locorum ipsorum cura postposita, bona, res & jura ipsorum interdum ab occupatorum & usurpatorum manibus excutere negligant; quinimo ea collabi & deperdi, domos & ædificia ruinis deformari permittunt; & non attento, quod loca ipsa ad hoc fundata & fidelium erogationibus dotata fuerunt, ut pauperes infectique lepra reciperentur inibi, & ex proventibus substentarentur illorum, id renuunt inhumaniter facere, proventus eosdem in usus suos damnabiliter convertentes; cum tamen ea, quæ ad certum usum largitione sunt destinata fidelium, ad illum debeant, non ad alium (salva quidem Sedis Apostolicæ auctoritate) converti: nos incuriam & abusum hujusmodi detestantes, hoc sacro Concilio approbante sancimus, ut ii, ad quos id de jure vel statuto ipsorum fundatione locorum apposito, aut ex consuetudine præscripta legitimè, vel privilegio Sedis Apostolicæ pertinet, loca ipsa studeant in prædictis omnibus salubriter reformare: ac occupata, deperdita, & alienata indebite, in statum reduci debitum faciant: & ad ipsarum miserabilium personarum receptionem & sustentationem debitam, juxta facultates & proventus locorum ipsorum, rectores prædictos compellere non omittant. In quo si fortè commiserint negligentiam vel defectum. Ordinariis locorum injungimus, ut, etiam si pia loca prædicta exemptionis privilegio munita consistant, per seipsos vel alios impleant omnia præmissa & singula, & rectores eosdem utique non exemptos, propria; exemptos verò, & alios privilegiatos Apostolica ad id auctoritate compellant. Contradictores cujuscumque status aut conditionis existant, aut præbentes eosdem circa præmissa consilium, auxilium, vel favorem, per censuram Ecclesiasticam, & aliis juris remediis compescendo; nullum tamen per hoc exemptionibus seu privilegiis ipsis quoad alia præjudicium generando. Ut autem præmissa promptiùs observentur, nullus ex locis ipsis sæcularibus clericis in beneficium conferatur, etiamsi de consuetudine (quam reprobamus penitus) hoc fuerit observatum: nisi in illorum fundatione secus fuerit constitutum, seu per electionem sit de rectore loci hujusmodi providendum. Sed eorum gubernatio viris providis, idoneis, & boni testimonii committatur, qui sciant, velint, & valeant loca ipsa, bona eorum, ac jura utiliter regere, & eorum proventus & reditus in personarum usum miserabilium fideliter dispensare; & quos in usus alios bona prædicta convertere præsumptio verisimilis non existat: in quibus

quibus sub obtestatione divini judicii illorum, ad quos dictorum locorum communio pertinet, conscientias oneramus illi etiam, quibus dictorum locorum gubernatio seu administratio committetur, ad instar tutorum & curatorum juramentum præstare, ac de locorum ipsorum bonis inventaria conficere, & Ordinariis, seu aliis quibus subsunt loca hujusmodi, vel deputandis ab eis, annis singulis de administratione sua teneatur reddere rationem. Quod si secus a quoquam fuerit attentatum, collationem, provisionem, seu ordinationem ipsam carere decernimus omni robore firmitatis. Præmissa vero ad hospitalia militarium Ordinum, aut religiosorum etiam aliorum, extendi minime volumus. Quorum tamen hospitalium rectoribus in sanctæ obedientiæ virtute mandamus, ut in illis secundum suorum Ordinum instituta & antiquas observantias providere pauperibus, & hospitalitatem debitam in illis tenere procurent: ad quod per superiores eorum arcta districtione cogatur, statutis aut consuetudinibus quibuslibet non obstantibus in præmissis. Ceterum nostræ intentionis existit, quod si quæ hospitalia, altare, vel altaria, & cœmeterium ab antiquo habentia, & præsbyteros celebrantes, & sacramenta Ecclesiastica pauperibus ministrantes, seu si parochiales rectores consueverint in illis exercere præmissa, antiqua consuetudo servetur, quoad exercenda & ministranda spiritualia supradicta.

Sess. 13 de Sac. Euch. Can. 9. & Sess. 14. de Sac. pœn. Can. 8. & Id est Parocho c. ut dominicis de paroch. c. Nuper d. [illegible] c. Vicesimo [illegible] Extrav. comm. & cap. Inter cunctis de privil. [illegible] Verum ad Episcopum extendi docent c. Ex temporis 16. q. 1. c. Relatio 21. q. 1. c. Licet, & de [illegible] N [illegible] de paroch. quippe cui totius [illegible] animæ sunt commissæ. cap. Quæcumque 10 q. 1. & c. Præcipimus 12 q. [illegible] quin & parochi nomine venit in Con. Vernen. passim.

CONCILIUM LATERANENSE

SUB INNOCENTIO TERTIO

C. 21. de pœn. & remiss. c. Omnis.

Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua solus peccata confiteatur fideliter, saltem semel in anno a proprio sacerdote, & injunctam sibi pœnitentiam studeat pro viribus adimplere, suscipiens reverenter ad minus in Pascha Eucharistiæ sacramentum, nisi forte de consilio proprii sacerdotis, ob aliquam rationabilem causam, ad tempus ab ejus perceptione duxerit abstinendum: alioquin & vivens ab ingressu Ecclesiæ arceatur, & moriens Christiana careat sepultura. Unde hoc salutare statutum frequenter in Ecclesiis publicetur, ne quispiam ignorantiæ cæcitate velamen excusatio-

nis

nis assumat. Si quis autem alieno sacerdoti voluerit justa de causa sua confiteri peccata, licentiam prius postulet, & obtineat a proprio sacerdote, cum aliter ille ipsum non possit solvere, vel ligare.

Lib. 3. Clem. De vita & honestate Clericorum.

QUoniam qui, abjectis vestibus proprio congruentibus Ordini, alias assumere, & in publico portare rationabili causa cessante præsumit, professorum illius Ordinis prærogativa se reddit indignum; præsenti constitutione sancimus, quod quicumque Clericus virgata, vel partita veste publicè utetur (nisi causa rationabilis subsit) si beneficiatus exstiterit, per sex menses a perceptione fructuum beneficiorum, quæ obtinet, sit eo ipso suspensus: si vero beneficiatus non fuerit, in sacris tamen Ordinibus citra sacerdotium constitutus, per idem tempus reddatur eo ipso inhabilis ad Ecclesiasticum beneficium obtinendum. Sess. 14. de reform. c. 3.

Idem quoque censemus de Clericis aliis, vestem talem, simul, & tonsuram publicè deferentibus Clericalem. Dignitatem vero, personatum, seu beneficium aliud obtinens, cui cura immineat animarum, necnon ceteri in sacerdotio constituti, ac religiosi quilibet quos oportet per decentiam habitus extrinseci morum intrinsecam honestatem ostendere, si præterquam ex causa rationabili publicè vestem ferant hujusmodi, aut insulam, seu pileum lineum publicè portent in capite: sint eo ipso beneficiati videlicet a perceptione fructuum beneficiorum quæ obtinent, suspensi per annum. Ceteri vero sacerdotes & religiosi quilibet per idem tempus reddantur inhabiles ad quodcumque beneficium Ecclesiasticum obtinendum. Sed & tales & ceteri quicumque Clerici utentes epitogio seu tabardo foderato usque ad oram, & ita brevi, quod vestis inferior notabiliter videatur; epitogium ipsum sæculares Clerici & religiosi, administrationem habentes, teneantur intra mensem dare pauperibus: ceteri vero religiosi administrationem non habentes, intra idem tempus illud teneantur suis superioribus assignare, in pios usus aliquos convertendum. Alioquin beneficiati suspensionis, ceteri vero inhabilitatis pœnas prædictas per idem tempus se noverint incurrisse.

Huic insuper adiicimus sanctioni, ut Clerici, præsertim beneficiati, caligis scacatis, rubeis aut viridibus publicè non utantur.

Lib.

Lib. 3. Decretal. De Ecclesiis ædificandis.

CAPUT III.

Seff. 21. de reform. cap. 4.

AD audientiam nostram noveris pervenisse, quod villa, quæ dicitur H. tantum perhibetur ab Ecclesia Parochiali distare, ut tempore hyemali, cum pluviæ inundant, non possint Parochiani sine magna difficultate ipsam adire: unde non valent congruo tempore Ecclesiasticis interesse officiis. Quia igitur dicta Ecclesia ita dicitur redditibus abundare, quod, præter illius villæ proventus, minister illius convenienter valet substentationem habere, mandamus, quatenus si res ita se habet, Ecclesiam ibi ædifices, & in ea sacerdotem, sublato appellationis obstaculo, ad præsentationem rectoris Ecclesiæ majoris cum Canonico fundatoris assensu instituas, ad sustentationem suam ejusdem villæ obventiones Ecclesiasticas percepturum; providens tamen, ut competens in ea honor pro facultate loci matrici servetur: quod quidem fieri posse videtur, cum ejusdem villæ dominus viginti arras terræ frugiferæ velit ad usus sacerdotis conferre. Si vero persona matrici Ecclesiæ virum idoneum præsentare distulerit, vel opus illud voluerit impedire; tu nihilominus facias idem opus ad perfectionem deduci, & virum bonum, appellationis cessante diffugio, instituere non omittas.

Lib. 1. Clement. De ætate, & qualitate, & ordine præficiendorum.

Seff. 22. de reform. c. 7.

UT ii, qui divinis cathedralibus, vel collegiatis fæcularibus, vel regularibus Ecclesiis sunt mancipati officiis, vel mancipabuntur in posterum, ad suscipiendos sacros Ordines propensius inducantur: Statuimus, ut nullus de cetero in hujusmodi Ecclesiis vocem in Capitulo habeat (etiam si hoc sibi ab aliis concedatur) nisi saltem in subdiaconatus ordine fuerit constitutus. Illi vero, qui dignitates, personatus, officia, vel præbendas, quibus certi ordines sunt annexi, pacificè nunc obtinent in eisdem Ecclesiis, vel obtinuerint in futurum, nisi (justo impedimento cessante) ad hujusmodi ordines se promoveri fecerint intra annum, ex tunc, donec ad eos promoti fuerint, nullo modo vocem in Capitulo habeant earumdem; ipsisque distributionum, quæ dantur iis, qui certis horis intersunt, pars dimidia

midia

midia ſubtrahatur : non obſtantibus quibuslibet conſuetudinibus, vel ſtatutis. Pœnis aliis, qui contra tales promoveri ad ordines recuſantes ſtatuuntur in jure, nihilominus in ſuo robore permanſuris.

In Sexto, lib. 2. tit. de Appellationibus.

CAPUT III.

Romana Eccleſia, & infra. Cum Suffraganeorum Rhemenſis Eccleſiæ, ſuorumque officialium (qui generaliter de cauſis ad ipſorum forum pertinentibus eorum vices ſupplendo cognoſcunt) unum & idem conſiſtorium, ſive adjutorium ſit cenſendum : ab ipſis officialibus, non addictos ſuffraganeos (ne ab eiſdem ad ſe ipſos interponi appellatio videatur) ſed de jure ad Rhemenſem eſt curiam appellandum; ab Archidiaconis vero, aliiſque inferioribus prælatis Suffraganeis ſubjectis, eiſdem, & eorum officialibus, ad Suffraganeos ipſos debet, & non ad eandem curiam [omiſſis dictis Suffraganeis) appellari; niſi aliud Rhemenſi Eccleſiæ de conſuetudine competat in hac parte. Cum autem ad præfatam curiam ab eorumdem Suffraganeorum, vel ſuorum officialium audientia fuerit appellatum, Rhemenſis Archiepiſcopus (qui pro tempore fuerit) vel officialis ipſius nullatenus in appellationis cauſa interpoſitæ ante definitivam ſententiam citent partes, nec etiam aliis illam committent, appellationis ejuſdem cauſa probabili, ſeu legitima non expreſſa. Seſſ. 22. de reform. c 6.

Si vero vocatis partibus, vel nullatenus, aut non intra decem dies poſt interlocutoriam, vel definitivam ſententiam appellatum fuiſſe, ſeu aliquid aliud ſimile, ſicque non eſſe per appellationem ad eumdem Archiepiſcopum, vel ejus officialem devolutum negotium, proponatur: iidem [niſi prius ipſis conſtiterit cauſam ipſam ad eos totaliter fuiſſe delatam] prohibere, ne in cauſa illa, vel ne ad executionem procedatur ſententiæ, non præſumant.

Quod ſi obiiciatur ex injuſta cauſa, ſeu minus legitima, ante ſententiam appellationem interpoſitam exſtitiſſe, & ex ea non eſſe appellationem hujuſmodi admittendam : nequeunt prædicti Archiepiſcopus, vel ejus officialis prohibere, ut procedant in cauſa, niſi prius, appellatione recepta, velut emiſſa ex cauſa probabili, cognoſcere incipiant de cauſa hujuſmodi, an ſit vera. Si autem poſt ſen-

tentiam in casibus a jure prohibitis (utpote a sententia super manifesto, & notorio crimine, vel de quo quis in jure confessus existit, promulgata), vel consimilibus appellatum fuisse dicatur: possunt, ne sententia executioni mandetur (postquam cognoscere cœperint, utrum sit recipienda, vel non appellatio ab eo interposita] inhibere. In alium quoque, qui circa rem, de qua inter appellantem, & appellatum controversia vertitur, aliquid post eorum inhibitionem attentat: non valent occasione hujusmodi jurisdictionem aliquam vindicare. Cum verò is, qui ad Rhemensem curiam super aliqua causa vocem appellationis emittit, nihilominus in causis aliis Ordinarii sui jurisdictioni subiiciatur. Rhemensis Archiepiscopus, vel Officialis ipsius nequaquam jurisdictionem ipsam in aliis impediant, ut ab ejusdem Ordinarii potestate totaliter eximant taliter appellantem. Debet autem ad eos ab Episcopis præfatæ Provinciæ super causis, in quibus temporalem jurisdictionem exercent, nisi fortè de consuetudine, aut privilegio, sive jure alio speciali sit appellandum, ad alium appellari. Sententias quoque interdicti, vel suspensionis, seu excommunicationis in appellantem ab eo, a quo appellatum proponitur, promulgatas, nullatenus, nisi vocatis partibus, & de appellatione legitimè cognita, revocent, aut denuntient esse nullas. Cum autem ad Rhemensem Archiepiscopum ab audientia Suffraganei sui super aliqua causa fuerit ante sententiam appellatum: idem Archiepiscopus [postquam de appellatione cognita constiterit eum minus rationabilem extitisse] causam ad eundem Suffraganeum remittere non postponat.

BONIFACIUS OCTAVUS

In Sexto, lib. tit. De Clericis conjugatis cap. unic.

Sess. 23. de ref. c. 6.

(a) Si quis suadente: 17. qu. 4.

(b) c. Nullus de. Foro comp. in 6.

CLerici, qui cum unicis, & virginibus contraxerunt, si tonsuram, & vestes deferant Clericales, privilegium retineant (*a*) Canonis ab Innocentio secundo prædecessore nostro editi in favorem totius ordinis Clericalis. Et cum juxta (*b*) Parisiense Concilium nullus Clericus distingui debeat, aut condemnari a judice sæculari; præsenti declaramus edicto, hujusmodi Clericos conjugatos pro commissis ab eis excessibus, vel delictis trahi non posse criminaliter, aut civiliter ad judicium sæculare; nec ab ipsis sæcularibus judici-

bus

bus eos debere personaliter, vel etiam pecunialiter (ut per unam viam concedatur eisdem judicibus, quod per aliam denegatur) ullatenus condemnari. In ceteris autem, vel nisi, ut præmittitur, tonsuram, vel vestem deferant Clericales, etiam in præmissis eos gaudere nolumus privilegio Clericali.

GREGORIUS DECIMUS

IN CONCILIO GENERALI LUGDUNENSI.

In. 6. lib. 3. tit. 20. De censibus, & exactionibus cap. 2.

EXigit perversorum audacia, ut non simus sola delictorum prohibitione contenti: sed etiam pœnam delinquentibus imponamus. Constitutionem itaque felicis recordationis Innocentii Papæ Quarti prædecessoris nostri, editum super non recipiendis in pecunia procurationibus, ac super receptione munerum visitantibus, eorumque familiaribus interdicta, quam multorum fertur temeritas præterire, volentes inviolabiliter observari, eam decernimus pœnæ adjectione juvandam: Statuentes, ut universi, & singuli, qui ob procurationem sibi ratione visitationis debitam, exigere pecuniam, vel etiam à volente recipere, vel alias constitutionem ipsam recipiendo munera, sine visitationis officio non impenso procurationem in victualibus, aut aliquid aliud procurationis occasione violare præsumpserint, duplum ejus, quod receperint, Ecclesiæ, a qua id receptum fuerit, intra mensem reddere teneantur. Alioquin ex tunc Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, duplum ipsum ultra prædictum tempus restituere differentes, ingressum sibi Ecclesiæ sentiant interdictum. Inferiores vero ab officio, & beneficio noverint se suspensos, quousque de duplo hujusmodi gravatis Ecclesiis plenariam satisfactionem impendant, nulla eis in hoc dantium remissione, liberalitate, seu gratia valitura.

Sess. 24. de ref. c. 3.

EX CONCILIO LATERANENSI. SUB INNOCENTIO TERTIO

Cap. 8. & lib. 5. Decretalium, tit. 1. de accusationibus, & inquisitionibus cap. 24.

cT. 24. de reform. c. 5. QUaliter, & quando debeat Prælatus procedere ad inquirendum, & puniendum subditorum excessus, ex auctoritatibus novi, & veteris Testamenti colligitur evidenter, ex quibus postea processerunt Canonicæ sanctiones, sicut olim apertè distinximus, & nunc, sacri approbatione Concilii, confirmamus. Legitur enim in Evangelio, quod villicus ille, qui diffamatus erat apud dominum suum quasi dissipasset bona ipsius, audivit ab illo; Quid hoc audio de te? redde rationem villicationis tuæ; jam enim non poteris villicare. Et in Genesi Dominus ait: Descendam, & videbo, utrum clamorem, qui venit ad me, opere compleverunt. Ex quibus auctoritatibus manifestè comprobatur, quod non solum cum subditus, verumetiam cum Prælatus excedit, si per clamorem, & famam ad aures superioris pervenit, non quidem a malevolis, & maledicis, sed a providis, & honestis; nec semel tantum, sed sæpe [quod clamor innuit, & diffamatio manifestat] debet coram Ecclesiæ senioribus veritatem diligentius perscrutari; ut si rei poposcerit qualitas, Canonica districtio culpam feriat delinquentis, non tamquam sit auctor, & judex, sed quasi, deferente fama, vel denuntiante clamore, officii sui debitum exequatur. Licet autem hoc sit observandum in subditis, diligentius tamen observandum est in prælatis, qui quasi signum sunt positi ad sagittam. Et quia non possunt omnibus complacere, cum ex officio teneantur non solum arguere, sed etiam increpare; quin etiam interdum suspendere, nonnunquam vero ligare, frequenter odium multorum incurrunt, & insidias patiuntur: Ideo sancti Patres provide statuerunt, ut accusatio Prælatorum non facile admittatur: ne, concussis columnis, corruat ædificium; nisi diligens adhibeatur cautela, per quam non solum falsæ, sed etiam malignæ criminationi janua præcludatur. Verùm ita voluerunt providere prælatis, ne criminarentur injustè; ut tamen caverent, ne delinquerent insolenter, contra morbum utrumque invenientes congruam medicinam, videlicet, ut criminalis accusatio, quæ ad diminutionem

Lucæ 16.

Genes. 18.

capitis

capitis (id est, degradationem) intenditur, nisi legitima præcedat inscriptio, nullatenus admittatur. Sed cum super excessibus suis quisquam fuerit infamatus, ita ut jam clamor adscendat, qui diutius sine scandalo dissimulari non possit, vel sine periculo tollerari, absque dubitationis scrupulo, ad inquirendum, & puniendum ejus excessus, non ex odii fomite, sed charitatis procedatur affectu; Quatenus si fuerit gravis excessus, etsi non degradetur ab ordine, ab administratione tamen amoveatur omnino: quod est, secundum Evangelicam sententiam, a villicatione villicum amoveri, qui non potest villicationis suæ dignam reddere rationem. Debet igitur esse præsens is, contra quem facienda est inquisitio, nisi se per contumaciam absentaverit: & exponenda sunt ei illa capitula, de quibus fuerit inquirendum, ut facultatem habeat defendendi seipsum. Et non solum dicta, sed etiam nomina ipsa testium sunt ei, ut quid, & a quo sit dictum, appareat, publicanda: nec non exceptiones, & replicationes legitimæ admittendæ, ne per suppressionem nominum infamandi, per exceptionum vero exclusionem, deponendi falsum, audacia præbeatur. Ad corrigendos itaque subditorum excessus, tanto diligentius debet prælatus assurgere, quanto damnabilius eorum offensas desereret incorrectas; contra quos, ut de notoriis excessibus taceatur, etsi tribus modis possit procedi, per accusationem videlicet, denuntiationem, & inquisitionem: ut tamen in omnibus diligens adhibeatur cautela, ne forte per leve compendium ad grave dispendium veniatur: sicut accusationem legitima præcedere debet inscriptio, sic, & denuntiationem charitativa admonitio, & inquisitionem clamosa insinuatio prævenire; illo semper adhibito moderamine, ut juxta formam judicii sententiæ quoque forma dictetur. Hunc tamen ordinem circa regulares personas non credimus usquequaque servandum, quæ, cum causa requirit, facilius, & liberius a suis possunt administrationibus amoveri.

Lib. 5. Decretal. tit. 33. De privilegiis, & excess. priv. cap. 16.

CUM cappella ducis Burgundiæ gaudere dicatur hujusmodi privilegio, quod nullus Archiepiscopus, vel Episcopus in personas Canonicorum ejusdem Cappellæ suspensionis, vel excommunicationis, aut interdicti, sententias audeat promulgare: quidam cappellæ supradictæ Canonici, Sess. 24. de reform. c. 11.

nonici, qui parochiales Ecclesias a te tenent, occasione privilegij prælibati, in his etiam, quarum jurisdictio ad te pertinet, ita se dicunt exemptos, ut quantumcunque graviter interdum excedant, tuæ correctioni recusent, & sententiæ subiacere. Quocirca mandamus, quatenus in quantum exempti sunt, ejusdem ratione capellæ, Apostolicis privilegiis deferas reverenter, sed in quantum ratione parochialium Ecclesiarum, vel alias, jurisdictionem tuam respicere dignoscuntur, officij tui debitum in eosdem liberè prosequaris.

In Sexto, lib. 3., tit. De clericis non residentibus, cap. un.

Sess. 24. de reform., c. 12.

COnsuetudinem, quæ in quibusdam partibus inolevit, qua Canonici, & alii beneficiati, seu clerici cathedralium, & aliarum collegiatarum Ecclesiarum, distributiones quotidianas (quæ alias manualia beneficia, seu victualia nuncupantur, & tantum residentibus tribuuntur) qualitercumque in civitatibus, seu aliis locis [in quibus ipsæ consistunt Ecclesiæ] sint præsentes, licet divinis officiis non intersint, ex integro percipiunt, ac si continuè in ipsis Ecclesiis, in eisdem officiis deservirent, penitus improbantes: Statuimus, ut distributiones ipsæ quotidianæ, in quibuscumque rebus consistant, canonicis, ac aliis beneficiatis, & clericis Ecclesiarum ipsarum, qui eisdem officiis in ipsis Ecclesiis adfuerint, tribuantur juxta Ecclesiæ cujuslibet ordinationem rationabilem jam factam, seu etiam faciendam: qui vero aliter de distributionibus ipsis quidquam receperit (exceptis illis, quos infirmitas, seu justa, & rationabilis corporalis necessitas, aut evidens Ecclesiæ utilitas excusaret) rerum sic receptarum dominium non acquirat, nec faciat eas suas; immo ad omnium restitutionem, quæ contra hujusmodi constitutionem nostram receperit, teneatur. De distributionibus etiam pro defunctorum anniversariis largiendis idem decernimus observandum.

In Sexto, lib. 3., tit. 16. de statu regularium, cap. undecimum.

Sess. 25. de regul., & monial., cap. 5.

PEriculoso, & detestabili quarumdam monialium statui [quæ honestatis laxatis habenis, & monachali modestia, sexusque verecundia, impudenter abjectis, extra sua monasteria nonnunquam per habitacula sæcularium perso-

narum

narum discurrunt, & frequenter intra eadem monasteria personas suspectas admittunt, in illius, cui suam integritatem voluntate spontanea devoverunt, gravem offensam, Religionis opprobrium, & scandalum plurimorum) providere salubriter cupientes, præsenti constitutione perpetuo irrefragabiliter valitura, sancimus, universas, & singulas moniales præsentes, atque futuras, cujuscumque Religionis sint, vel Ordinis, in quibuslibet mundi partibus existentes, sub perpetua in suis Monasteriis debere de cætero permanere clausura: ita quod nulli earum Religionem tacitè, vel expressè professæ, sit, vel esse valeat quacumque ratione, vel causa [nisi fortè tantò, & tali morbo evidenter earum aliquam laborare constaret, quod non posset cum aliis absque gravi periculo, seu scandalo commorari] Monasteria ipsa deinceps egrediendi facultas: nullique aliquatenus inhonestæ personæ, nec etiam honestæ (nisi rationabilis, & manifesta causa existat, ac de illius, ad quem pertinuerit, speciali licentia) ingressus, vel accessus pateat ad easdem: ut sic a publicis, & mundanis conspectibus separatæ, omnino servire Deo valeant liberius, & (lasciviendi opportunitate sublata) eidem corda sua, & corpora in omni sanctimonia diligentius custodire. Sane ut hoc salutare statutum commodius valeat observari, districtius inhibemus, ne in Monasteriis Ordinum non mendicantium, aliquæ recipiantur de cætero in sorores, nisi quot poterunt de ipsorum Monasteriorum bonis, sive proventibus absque penuria sustentari: si secus actum fuerit, irritum decernentes.

Verum quando Abbatissa, vel Priorissa cujusvis Monasterij, pro feudo, quod Monasterium ipsum tenet ab aliquo Principe, seu domino temporali, sibi debebit homagium, vel fidelitatis sacramentum præstare (nisi quod per procuratorem illud præstet, possit efficere apud eum) de Monasterio cum honesta, & decenti societate exire poterit eo casu licenter, homagio facto, quamprimum commodè poterit, seu fidelitatis præstito Sacramento, ad ipsum Monasterium è vestigio reversura: sic quod in fraudem residentiæ, sive moræ claustralis nihil fiat omnino.

Porro ne moniales causam, seu occasionem habeant evagandi, Principes sæculares, ac alios dominos temporales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordiæ Jesu Christi, eisdem in remissionem peccaminum nihilominus suadentes, quod Abbatissas ipsas, & Priorissas, ac moniales quascumque, Monasteriorum suorum cu-

ram,

ram, administrationem, negotiave gerentes, quibuscumque nominibus censeantur, per procuratores in suis tribunalibus, seu curiis litigare permittant: ne pro constituendis procuratoribus (qui adornati in aliquibus partibus nuncupantur) seu aliis ejusmodi easdem oporteat evagari. Si qui vero contra præsumpserint, exhortationi hujusmodi rationabili, atque sanctæ obtemperare nolentes, cum sit juri contrarium, quod mulieres [præsertim religiosæ] per se-ipsas litigare cogantur, & a via devient honestatis, & periculum animarum inducat, ad hoc per suos Ordinarios Ecclesiasticos censura Ecclesiastica compellantur. Episcopis autem, & aliis Prælatis superioribus, & inferioribus quibuscumque injungimus, quod & ipsi causas, seu negotia, quæ præfatæ moniales habebunt agere, coram ipsis, aut in curiis eorumdem, sive sint homagia, fidelitatis sacramenta, lites, vel quidquid aliud, ipsa per procuratores earum fieri faciant, & tractari.

Et quoniam parum esset condere jura, nisi essent, qui ea exsecutioni debitæ demandarent, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis universis districte in virtute sanctæ obedientiæ, sub obtestatione divini judicii, & interminatione maledictionis æternæ præcipiendo mandamus, quatenus eorum quilibet in civitate, ac diœcesi propria in monasteriis monialium sibi ordinatio jure subjectis, sua; in iis vero, quæ ad Romanam immediatè spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicæ auctoritate; Abbates vero, & alii tam exempti, quam non exempti Prælatis Ecclesiarum, Monasteriorum, & Ordinum quorumcumque, in Monasteriis hujusmodi sibi subjectis de clausura convenienti, ubi non est, ipsorum Monasteriorum expensis, & fidelium eleemosynis, quas ad hoc procurent diligentius faciendas, & de ipsis monialibus includendis, quamprimum commodè poterunt providere, procurent, si divinæ, ac nostræ indignationis voluerint acrimoniam evitare: contradictores, atque rebelles per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc [si opus fuerit] auxilio brachii sæcularis. Per hoc autem in Monasteriis exemptis Ordinarii locorum, quoad alia, nullam sibi credant jurisdictionem, vel potestatem aliquatenus attributam.

EX

EX INNOCENTIO TERTIO
IN CONCILIO LATERANENSI.

Cap. 12., & lib. 3. Decretal. tit. 35. de stat. Monachorum, cap. 7.

IN singulis Regnis, sive Provinciis fiat de triennio in triennium, salvo jure Diœcesanorum Pontificum, commune Capitulum Abbatum, atque Priorum Abbates proprios non habentium, qui non consueverunt tale Capitulum celebrare: ad quod universi conveniant, præpeditionem Canonicam non habentes, apud unum de Monasteriis ad hoc aptum, hoc adhibito moderamine, ut nullus eorum plus quam sex evictiones, & octo personas adducat. Advocent autem charitative in hujus novitatis primordiis duos Cisterciensis Ordinis Abbates vicinos, ad præstandum sibi consilium, & auxilium opportunum, cum sint in hujusmodi Capitulis celebrandis ex longa consuetudine plenius informati. Qui absque contradictione duos sibi de ipsis associent, quos viderint expedire. Ac ipsi quatuor præsint Capitulo universo, ita quod ex hoc nullus eorum auctoritatem prælationis assumat: unde, cum expedierit, provida possint deliberatione mutari. Hujusmodi vero Capitulum aliquot certis diebus continuè juxta morem Cisterciensis Ordinis celebretur, in quo diligens habeatur tractatus de reformatione Ordinis, & observantia regulari: & quod statutum fuerit, illis quatuor approbantibus, ab omnibus inviolabiliter observetur, omni excusatione, & contradictione, ac appellatione remotis, proviso nihilominus ubi sequenti termino debeat Capitulum celebrari: & qui convenerint, vitam ducant communem, & faciant proportionabiliter simul omnes communes expensas: ita quod si non omnes potuerint in eisdem, saltem plures simul in diversis domibus commorentur. Ordinentur etiam in eodem Capitulo religiosæ, ac circumspectæ personæ, quæ singulas Abbatias ejusdem Regni, sive Provinciæ, non solum Monachorum, sed etiam Monialium, secundum formam sibi præfixam, vice nostra studeant visitare, corrigentes, & reformantes, quæ correctionis, & reformationis officio viderint indigere, ita quod si rectorem loci cognoverint ab administratione penitus amovendum, denuntient Episcopo proprio, ut illum amove-

Sess. 25. de Regul. & Monial. c. 8.

amovere procuret: quod si non fecerit, ipsi Visitatores hoc referant ad Apostolicæ Sedis examen. Hoc ipsum Regulares Canonicos secundum ordinem suum volumus, & præcipimus observare. Si verò in hac novitate quidquam difficultatis emerserit, quod per prædictas personas nequeat expediri, ad Apostolicæ Sedis judicium, absque scandalo referatur; cæteris irrefragabiliter observatis, quæ concordi fuerint deliberatione provisa.

Porrò Diœcesani Episcopi Monasteria sibi subjecta ita studeant reformare, ut cum ad ea prædicti Visitatores accesserint, potius in illis inveniant, quod commendatione, quam quod correctione sit dignum; attentissimè præcaventes, ne per eos dicta Monasteria indebitis oneribus aggraventur. Quia sic volumus Superiorum jura servari, ut inferiorum nolimus injurias sustinere. Ad hoc districtè præcipimus tam Diœcesanis Episcopis, quam personis, quæ præerunt Capitulis celebrandis, ut per censuram Ecclesiasticam, appellatione remota, compescant Advocatos, patronos, vicedominos, rectores, & consules, magnates, & milites, seu quoslibet alios, ne Monasteria præsumant offendere in personis, ac rebus. Et si forsitan offenderint, eos ad satisfactionem compellere non omittant, ut liberius, & quietius omnipotenti Deo valeant famulari.

In Sexto, lib. 1., tit. 3. De Rescriptis, c. 11.

Sess. 23. de ref. cap. 10.

Statutum, quod circa Judices à Sede Apostolica deputandos nuper edidimus, cum quædam contenta in eo, quæ pro communi utilitate credebantur inducta [sicut experientia docuit] tendere dignoscantur ad noxam, sanctione præsenti, quam irrefragabiliter observari mandamus, suadente utilitate, in melius duximus reformandum. Sancimus igitur, ut nullis, nisi dignitate præditis, aut personatum obtinentibus, Ecclesiarum Cathedralium Canonicis, causæ authoritate litterarum Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejus, de cætero committantur: nec audiantur alibi, quam in civitatibus, vel locis insignibus, ubi possit commodè copia peritorum haberi.

BULLA

BULLA S. D. N. PII, DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ IV.

Super forma juramenti professionis fidei.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

INjunctum nobis Apostolicæ servitutis officium requirit, ut ea, quæ Dominus omnipotens, ad providam Ecclesiæ suæ directionem, sanctis Patribus in nomine suo congregatis, divinitus inspirare dignatus est, ad ejus laudem, & gloriam incunctanter exsequi properemus. Cum itaque juxta Concilij Tridentini dispositionem omnes, quos deinceps Cathedralibus, & superioribus Ecclesiis præfici, vel quibus de illarum dignitatibus, Canonicatibus, & aliis quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis curam animarum habentibus provideri continget, publicam Orthodoxæ fidei professionem facere, seque in Romanæ Ecclesiæ obedientia permansuros spondere, & jurare teneantur: Nos volentes, etiam per quoscumque, quibus de Monasteriis, Conventibus, domibus, & aliis quibuscumque locis, Regularium quorumcumque Ordinum, etiam Militarium, quocumque nomine, vel titulo providebitur, idem servari, & ad hoc, ut unius ejusdem fidei professio uniformiter ab omnibus exhibeatur, unicaque, & certa illius forma cunctis innotescat, nostræ sollicitudinis partes in hoc alicui minime desiderari, formam ipsam, præsentibus annotatam publicari, & ubique gentium per eos, ad quos, ex decretis ipsius Concilij, & alios prædictos spectat, recipi, & observari, ac sub pœnis per Concilium ipsum in contravenientes latis, juxta hanc, & non aliam formam, professionem prædictam solemniter fieri, auctoritate Apostolica, tenore præsentium districte præcipiendo mandamus hujusmodi sub tenore. (*a*) EGO N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur in Symbolo fidei,

Qui præter ea ad fidei professionem teneantur, declarat Bulla Pij V. *In sacrosancta* 1564.

[*a*] Cap. Ego N. de jurejurando.

fidei, quo sancta Ramana Eccesia utitur, videlicet: Credo in unum Deum Patrem omnipotentem, factorem cæli, & terræ, visibilium omnium, & invisibilium; & in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum, & ex Patre natum ante omnia sæcula; Deum de Deo, lumen de lumine; Deum verum de Deo vero; genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt; qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis; & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine, & homo factus est; crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est; & resurrexit tertia die secundum Scripturas; & adscendit in cælum, sedet ad dexteram Patris; & iterum venturus est, cum gloria judicare vivos, & mortuos; cujus regni non erit finis; & in Spiritum sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre, Filioque procedit; qui cum Patre, & filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas: & unam sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam: Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum; & expecto resurrectionem mortuorum; & vitam venturi sæculi. Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiæ observationes, & constitutiones firmissime admitto, & amplector. Item sacram Scripturam juxta eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu, & interpretatione sacrarum Scripturarum, admitto; nec eam umquam, nisi juxta unanimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque septem esse vere, & proprie Sacramenta novæ legis à Jesu Christo, Domino nostro, instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam-Unctionem, Ordinem, & Matrimonium; illaque gratiam conferre; & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque, & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in supradictorum omnium Sacramentorum solemni administratione recipio, & admitto. Omnia, & singula, quæ de peccato originali, & de justificatione in sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro vivis, & defunctis; atque in sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse vere, reali-

ter,

ter, & substantialiter Corpus, & Sanguinem, una cum anima, & Divinitate Domini nostri Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem; quam conversionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantum specie totum, atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi. Constanter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari: Similiter, & Sanctos una cum Christo regnantes venerandos, atque invocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum reliquias esse venerandas. Firmissime assero imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse, atque eis debitum honorem, ac venerationem impertiendam: Indulgentiarum, etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse; illarumque usum Christiano populo maximè salutarem esse, affirmo: Sanctam Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum matrem, & magistram agnosco; Romanoque Pontifici beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Jesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo, ac juro: Cætera item omnia à sacris Canonibus, & Œcumenicis Conciliis, ac præcipuè à sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata, indubitanter recipio, atque profiteor; simulque contraria omnia, atque hæreses quascumque ab Ecclesia damnatas, rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, reijcio, & anathematizo: Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præsenti sponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & inviolatam, usque ad extremum vitæ spiritum constantissimè (Deo adjuvante) retineri, & confiteri, atque à meis subditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum ego idem N. spondeo, voveo, ac juro: Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Volumus autem, quod præsentes litteræ inCancellaria nostra Apostolica de more legantur. Et ut omnibus facilius pateant, in ejus Quinterno describantur, acetiam imprimantur. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Paulli,

Paulli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingenteſimo ſexageſimo quarto, Idibus Novembris Pontificatus noſtri anno quinto.

Fed. Cardinalis Cæſius.

Cæ. Glorierius.

Lectæ, & publicatæ fuerunt ſupraſcriptæ litteræ Romæ, & in Cancellaria Apoſtolica anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo ſexageſimo quarto, die vero Sabbati, nona menſis Decembris, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Pij Papæ Quarti anno quarto.

A°. Lomelius Cuſtos.

BULLA S. D. N. D. PII PAPÆ IV.

Revocatoria Privilegiorum, Exemptionum, immunitatum, facultatum, conſervatoriarum, indultorum, confeſſionalium, Maris magni, & aliarum quarumcumque ſimilium gratiarum, quibuſcumque locis, & perſonis conceſſarum; in his, in quibus ſtatutis, & decretis ſacri Concilij Tridentini contrariantur.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

Gregorius XIII. privilegia Regularibus conceſſa à Pio V. reduxit iterum ad terminos Concilii per Bullam, *In tanta* 1573.

IN Principis Apoſtolorum Sede, meritis licet imparibus, divina diſpoſitione conſtituti, nihil neque univerſali Eccleſiæ, curæ, & ſollicitudini noſtræ commiſſæ, ſalubrius, neque injuncto nobis Apoſtolicæ ſervitutis officio decentius præſtare poſſumus, quam quod providentiæ noſtræ miniſterio Œcumenicum Concilium Tridentinum, ſicut noſtris potiſſimum auſpiciis, ſummaque ſanctorum Patrum concordia, per Dei miſericordiam feliciter abſolutum fuit: ita, per univerſos, qui Chriſtiana pietate

ye censentur, ubique suscipiatur, & remotis quibuslibet obstaculis, ab omnibus æqualiter observetur. Cum itaque in eodem Concilio quamplurima salubria, & ad universalem morum reformationem valdè utilia decreta, atque statuta, maturo præsentium ipsorum examine præcedente, sint edita, quibus multa, atque diversa privilegia, exemptiones, immunitates, dispensationes, facultates, conservatoriæ, indulta, &, ut vocant, confessionalia, & Mare Magnum, & aliæ gratiæ, quæ variis, tam Cathedralibus, etiam Metropolitanis, quam Collegiatis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, & aliis Religiosis, etiam Fratrum Mendicantium domibus, & Ordinibus: necnon Sancti Spiritus in Saxia, Sancti Joannis Lateranensis, ac Incurabilium de Urbe, Sancti Antonii Viennen., & Sancti Bernardi Juren., aliisque Hospitalibus, Militiis, eorumque Capitulis, & Conventibus, ac Universitatibus, etiam Studiorum Generalium Collegiis, tam sæcularibus, quam Ecclesiasticis, Confraternitatibus, Societatibus; & tam Principis Apostolorum de Urbe, quam aliis Fabricis, Sanctæ Cruciatæ, aliisque piis locis, & operibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Prælatis, Abbatibus, Abbatissis, Prioribus, Præpositis, & aliis Ecclesiasticis, tum sæcularibus, quam diversorum Ordinum, & Militiarum regularibus, ac etiam laicis cujuscumque dignitatis, & status, ac gradus, & excellentiæ, ac etiam Ducali, Regia, & Imperiali dignitate fulgentibus utriusque sexus personis: necnon aliquibus Notariis, & etiam de Latere Legatis, atque Nuntiis, tam perpetuo, quam ad tempus, per plures Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem Apostolicam, ejusque Legatos hactenus, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, seu etiam Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum contemplatione, & intuitu, etiam de Fratrum consilio, diversimode, variisque temporibus in genere, vel specie, ex quavis etiam honesta causa concessa, & etiam pluries confirmata, & innovata fuerunt, in plerisque contrariantur. Nos, quibus in primis cordi est, tam sancta, & Ecclesiæ Dei saluberrima decreta suos, ut par est, effectus ubique consequi, & ab omnibus obedienter observari, privilegiorum, exemptionum, immunitatum, facultatum, Conservatoriarum, Indultorum, Confessionalium, Maris Magni, & aliarum gratiarum prædictarum, ac quarumcumque Apostolicarum, & aliarum litterarum

rarum deſuper confectarum, proceſſuumque, decretorum, & aliorum inde ſecutorum, tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & plene inſertis habentes: Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quod eadem omnia, & ſingula privilegia, exemptiones, immunitates, facultates, diſpenſationes, Conſervatoriæ, Indulta, Confeſſionalia, Mare Magnum, & aliæ gratiæ in his omnibus, & ſingulis, in quibus illa ſtatutis, & decretis Concilij hujuſmodi contrariantur, ipſo jure revocata, caſſata, & annullata, ac ad ipſius Concilij terminos, atque limites reducta ſint, & eſſe cenſeantur, nec quidquam adverſus ipſa decreta, & ſtatuta, quominus ubique, & apud omnes obſerventur, in aliquo ſuffragari poſſe, ſed ea perinde haberi, & reputari debere, ac ſi numquam emanaſſent, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium declaramus, ac etiam ſtatuimus, & ordinamus. Decernentes nihilominus omnia, & ſingula, quæ vigore privilegiorum, exemptionum, immunitatum, & diſpenſationum, facultatum, Conſervatoriarum, Indultorum, Confeſſionalium, & aliarum quarumcumque gratiarum hujuſmodi, poſt id tempus, quo Concilium obligare cœpit, facta, & geſta quomodolibet fuerunt, & in poſterum fient, in his, in quibus dicti Concilij Decretis adverſantur, nulla, invalida, & irrita eſſe, & cenſeri, ac nemini, etiam quantumlibet, ut præfertur, qualificato, tam in foro (quod ajunt) fori, quam conſcientiæ, ſuffragari poſſe, & debere. Et ita per quoſcumque locorum Ordinarios, alioſque Judices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi facultate, in utroque foro judicari, & definiri debere, ac quidquid ſecus à quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, ſtatuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Paulli, Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incar-

natio-

nationis Dominicæ millesimo quincentesimo sexagesimo quinto, tertiodecimo Kalend. Martij, Pontificatus nostri anno sexto.

Ca. Glorierius.

P. Episcopus Narnien.

H. Cumyn.

Anno à Nativitate D. millesimo quincentesimo sexagesimo quinto, Indictione sexta, die vero vigesimaquarta mensis Februarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. nostri, Domini PII divina providentia Papæ Quarti, anno ejus sexto, retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in Acie Campi Floræ, & valvis Cancellariæ Apostolicæ per nos Nicolaum de Matthæis, & Camillum Cherubinum S. D. N. Papæ Cursores.

Philibertus Phapuis Magister Cursorum.

DE RESIDENTIA EPISCOPORUM

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

AD universæ Christianæ Reipublicæ statum, ad Ecclesiasticarum legum custodiam, & Fidelium Populorum salutem, tam magni refert singulos Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Ecclesiis Præpositos, In ipsis Ecclesiis, vel Diœcesibus sibi creditis assiduè residere; ut difficile sit aliud ullum reperire Ecclesiasticæ disciplinæ caput, quod aut Conciliaribus Canonibus, atque Decretis, aut Apostolicæ Sedis Constitutionibus, & Sanctionibus, tam sæpe, tamque impensè inculcatum fuerit, & commendatum. Utautem antiquiora canonica statuta prætereamus, Nobis satis erit innuere, quid hac de re, decreverit Sacrosancta Tridentina Synodus *Sess. 6. Cap. 1., & Sess. 23. Cap. 1. de Reform.*; tum ea, quæ recol. mem. Prædecessor noster Urbanus Papa VIII. præscripsit in sua Constitutione data apud S. Petrum die 12. De-

Pontificum, & Conciliorum sollicitudo quoad Residentiam Episcoporum.

Decembris Anni 1634., quæ incipit *Sancta Synodus*, & in qua præcedentes aliorum Romanorum Pontificum Pii IV., Gregorij XIII., Clementis VIII. Leges, & Constitutiones retulit, confirmavit, & ampliavit. Neque opus est recensere omnes Encyclicas Litteras, quæ ad Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, & Episcopos de implendo hujusmodi Residentiæ onere identidem admonendos, ab hac Apostolica Sede mitti consueverunt; ut patet ex Epistola jussu Ven. Servi Dei Innocentij Papæ XI. Prædecessoris quoque nostri scripta die 5. Februarij Anni 1678., item ex alia die 24. Decembris Anni 1707. a felic. record. Clemente Papa XI. ad suum, & Apostolicæ Sedis Nuncium Neapoli commorantem conscripta, ut illius Regni Præsules ad residendum in proprijs Ecclesijs, & Diœcesibus adigerentur; necnon ex ejusdem Clementis Litteris in forma Brevis datis die 25. Maij. Anni 1709. ad Archiepiscopos, & Episcopos Poloniæ, qui obtentu turbarum, & dissensionum, quæ tunc in eo Regno versabantur, suas reliquerant Ecclesias, atque Diœceses.

Quid hac in re præstiterit ipsemet Benedictus XIV.

Neque porro Nos hac in re Apostolici Officij nostri partes desiderari permisimus. Vix enim inscrutabili Divinæ Providentiæ consilio in hac suprema Ecclesiæ universalis specula collocati fuimus, quum veterem Prædecessorum nostrum morem in usum revocantes, ad Ven. Fratres omnium per Orbem Ecclesiarum Antistites Apostolica scripta direximus, quibus, inter cætera salubria monita, hoc etiam de residendo in proprijs Ecclesijs peculiari studio iis inculcare, & tam gravissima damna, quæ ex eorum absentia proveniunt, quam magnas utilitates, quas eorum præsentia concreditis ipsis Diœcesibus affert, ante oculos proponere non prætermisimus, ut videre est in §. 4. Encyclicæ die 3. Decembris anni 1740. a Nobis conscripta, quæ in *Tom.* 1. Bullarij nostri nuper vulgati *num.* 2. impressa est. Qui autem hominum corda scrutatur, Deus, is sane novit, quanto, & quam acerbo animi nostri dolore nonnumquam acceperimus Ecclesiasticas Regulas ab aliquo ex Fratribus hac in parte violari, & quantopere studuerimus, nunc admonendo, nunc obsecrando, nunc increpando, absentes quidem per litteras, præsentes verò ipsa voce ad debitum Residentiæ officium revocare. Quin etiam laudabilibus Prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes in nostra, & Cancellariæ Apostolicæ Regula, qua Beneficia Ecclesiastica in octo anni mensibus vacatura, nostræ dispositioni, & collationi

tioni reservavimus, simul etiam eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis residentibus gratiam alternative mensium, certis modo, & forma ab iis acceptandam, libenter obtulimus; nimirum, ut quandiù ipsi apud Ecclesias, aut Diœceses suas verè, & personaliter residerent, de Beneficiis hujusmodi Ecclesiasticis, quæ extrà Romanam Curiam in Februarij, aliisque alternis anni Mensibus vacare contingeret, dummodò alias dispositioni Apostolicæ reservata, vel affecta non essent, liberè disponere valerent, facultatem tempore Pontificatus nostri duraturam concessimus; quo scilicet iidem Episcopi, & majorum Ecclesiarum Præsules ampliorem Potestatem in Beneficiis prædictis conferendis sic obtinentes, hac etiam Apostolicæ nostræ liberalitatis gratificatione illecti, ad personalem residentiam prædictam libentius obeundam adducerentur.

Absentiæ causæ, & tempora a Concilio Tridentino permissa.

Quoniam vero, & certæ quædam causæ adesse possunt, & hujusmodi occasiones incidere, propter quas, prævio Romani Pontificis assensu, & approbatione, liceat Episcopo è propria Ecclesia, & Diœcesi per aliquod definitum tempus abesse; ea vero absentia, quæ ad modicum tempus protrahitur, neminem desertæ Residentiæ reum constituit; ideò, & in Concilijs, & in Apostolicis Constitutionibus, ad præcavendos abusus tam circa hujusmodi causarum, & occasionum relevantiam, quam circa tollerabilia temporum spatia, providæ statutæ Leges, & Regulę reperiuntur. Et quidem justæ, ac legitimæ absentiæ causæ a præfata Tridentina Synodo *citat. Cap.* 1. *Sess.* 23. non aliæ agnitæ fuerunt, quam christiana charitas, urgens necessitas, debita obedientia, & evidens Ecclesiæ, vel Reipublicæ utilitas. Verum iis etiam causis deficientibus, quum eadem sacrosancta Synodus perpendisset, ex veterum Canonum sententia, minimè abesse videri eos, qui aliquantisper absunt, & statim sunt reversuti; omnibus Ecclesiarum Antistitibus indixit, ut sibi licitum non putarent singulis annis, ultra duos, aut tres adsummum menses, sive continuos, sive interruptos, extra proprias Diœceses commorari; eosque simul admonuit, ne per illius temporis spatium, Dominici Adventus, Quadragesimæ, Nativitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes item, & Corporis Christi diebus, ab Ecclesiis suis Cathedralibus abessent, nisi fortè Episcopalia munia in aliis Diœcesum suarum locis eos detinerent; eamque præterea rationem ab iis haberi voluit, ut absque ullo Gregis detrimento concessa uterentur libertate, & ut

id *æqua ex causa fiat*; quibus verbis animi levitas, oblectationum cupiditas, aliæque futiles causæ penitus excluduntur.

Indultum Urbani VIII. a Benedicto XIII. ampliatum pro Episcopis recenter in Urbe promotis.

Præfatus autem Prædecessor ad peculiares occurrentes casus descendens, Episcopis in Curia promotis unum concessit mensem [quem postea declaratum fuit, a die ipsorum propositionis in Consistorio computandum esse), quo mense elapso, singuli ad proprias Ecclesias se conferre deberent. Sed quum in Concilio Romano habito a fel. record. Benedicto Papa XIII. Prædecessore pariter nostro, Episcopi exposuissent, tàm exiguo temporis spatio non posse a recens promotis sua in Urbe negotia expediri, idem Benedictus facultatem concessit Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali suo, & Romani Pontificis pro tempore in Urbe, ejusque Districtu Vicario, ut præfatum unius mensis terminum, juxta casuum contingentiam, & causa cognita, ad alios quadraginta dies, & non ultra prorogare posset.

Item pro Visitantibus Limina Apostolorum.

Præterea Episcopis ad Sacra Apostolorum Limina statutis temporibus visitanda personaliter accedentibus supradictus Urbanus Prædecessor indulsit, ut qui Ecclesiis citra Montes, & citra Mare positis præsiderent, per quatuor; qui vero Ultramarinis, & Ultramontanis Ecclesiis præessent, per septem menses continuos a Residentia in suis respectivè sedibus facienda, hujusmodi visitationis gratia, excusarentur.

Decreta ad præcavendos abusus.

Cum verò idem Urbanus declarasset, se, per ea, quæ in suis præfatis Litteris constituerat, minimè sublatam voluisse dictam trium mensium licentiam a Concilio indultam; hinc plures ortę quæstiones, & varia condita sunt Decreta, ab eodem Urbano, ejusque Successoribus approbata; cujusmodi sunt, non licere trimestrem absentiam prædictam conjungere, sive cum eo tempore, quo permittitur Episcopis post suam promotionem in Urbe commorari, sive cum eo, quod ad peragendam Sacrorum Liminum visitationem eisdem concessum fuit; neque fas esse absentiæ tempora ita disponere, ut tres postremi menses unius anni continuentur cum tribus prioribus mensibus anni subsequentis. Sicut etiam vetitum est prædictos menses conjungere cum eo anni tempore, quo, propter aeris insalubritatem, alicui Episcopo permittitur extra Diœcesim degere, ne scilicet continuatis absentiæ temporibus, vernos simul, & æstivos menses, sive æstivos unacum autumnalibus extra Diœcesim duci contingat. Denique, ne quis indulgentia Sacri Concilij per fraudem abuti posset, declaratum fuit, prædictam trium mensium vacationem intra cujusque anni limites

mites coerceri, ut qui uno anno usus ea non fuerit, non ideo sequenti anno diutius ab Ecclesia sua abesse valeat.

Et quoniam Tridentina Synodus sub legibus de Residentia hujusmodi ipsos etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales nominatim comprehendit; præfatus Urbanus Prædecessor advertens nonnumquam evenire, quod aliquis ex Cardinalibus alicui Patriarchali, seu Metropolitanæ, aut Episcopali Ecclesiæ Præpositus unum simul ex Episcopatibus Suburbicariis obtineret, constituit, ut hujusmodi Cardinales in primodictis Ecclesiis, non autem apud Episcopatus Suburbicarios, residere tenerentur. De Episcopis S. R. E. Cardinalibus.

Denique tam in prædicto Concilio, quam in citata Urbani Constitutione contra transgressores hujusmodi legum, quæ ad residentiam pertinent, gravissimæ pœnæ statutæ fuerunt; quarum executionem idem Urbanus primo quidem demandavit Auditori Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ: Verum biennio post totam hujus materiæ cognitionem delegavit Congregationi particulari a se deputatæ, quam compositam esse voluit ex tunc, & pro tempore existentibus Cardinali Romani Pontificis in Urbe Vicario, necnon ejusdem Pontificis Datario, & Secretario Status, ac Secretario Brevium, duobus item Secretariis Congregationum negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium, ac interpretationi, & executioni Decretorum prædicti Concilij Tridentini respectivè præpositarum: Et quidem prædicto Cardinali Vicario facultatem tribuit, ut, justis ex causis, & cum consilio prædictorum Prælatorum, concedere posset Episcopis licentiam abessendi a propriis Ecclesiis, & Diœcesibus spatio duntaxat dierum quadraginta, ut in ipsius Urbani Litteris datis die prima Januarij anni 1736. distinctius præscribitur. Congregatio super Residentiam ab eodem Urbano VIII. erecta.

Hujus Congregationis Caput, seu Præfectus, ex quo eadem instituta est, semper fuit præfatus Cardinalis Vicarius pro tempore existens; quemadmodum ejusdem Secretarii munus is semper gessit, qui Congregationi Concilij Tridentini fuit a Secretis; unde etiam Nos ipsi, dum in minoribus constituti officio Secretarij prædictæ Congregationis Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum fungeremur, par quoque munus Secretarij alterius Congregationis super Residentia Episcoporum simul sustinuimus. Quæ sanè Congregatio, ut ex illius Secretariæ Regestis appa-ret, tam ipsius Urbani Prædecessoris temporibus, quam aliis subsequentibus, non semel singulis annis adunari consuevit; Hujus Congregationis praxes.

ſuevit; id quod a ſan. mem. Prædeceſſore pariter Noſtro Clemente Papa XI. in uſum revocatum fuit, & identidem peractum, Nobiſmetipſis præfactum Secretarij munus obeuntibus, confectiſque a Nobis, & impreſſis foliis, ea prorſus methodo, quæ pro cauſis ad Congregationem Concilij pertinentibus obſervatur.

Ut autem Epiſcopis a ſuis Eccleſijs, vel Diœceſibus licite abeſſe poſſint, quum præter cauſam canonicam, expreſſa quoque licentia Romani Pontificis, ut ſupra diximus, ſit neceſſaria; excepto caſu prædictæ trimeſtris abſentiæ a Concilio permiſſæ, pro qua nulla peculiaris requiritur licentia, quum idem Concilium Epiſcoporum abſcedentium conſcientiæ relinquat, de æquitate cauſæ judicium facere: hinc eſt, quod quæcumque hujus generis licentia olim indulgeretur, per ſpeciale Chirographum manu Pontificis ſignatum expediebatur. Poſtmodum vero inductus fuit mos deſcribendi omnes hujuſmodi licentias in unico folio, quod Pontifici ſubſcribendum deferebatur; quem ſane morem a prædeceſſoribus Secretariis invectum, Nos quoque ſervavimus.

Quam olim intermiſſam Pontifex reſtaurare intendit.

Cum autem poſt abſentiam duodecim annorum, quorum duos apud Anconitanam, & decem apud Bononienſem Eccleſias regimini Noſtro ſucceſſivè commiſſas, aſſidue reſidendo tranſegimus, in Urbem reverſi, & ad Apoſtolicam Sedem, quamvis immerentes, evecti fuerimus; Congregationis præfatæ ſeſſiones, materia forſan deficiente, non amplius frequentari comperimus, neque porrò Chirographa, aut Folia ſignanda nobis oblata fuerunt; ſed facta Nobis oretenus a Prælato dictarum Congregationum ſuper executione, & interpretatione Concilij, & ſuper Reſidentia Epiſcoporum Secretario, tam petitionum Epiſcoporum, qui vacationem a Reſidentia poſtulabant, quam cauſarum, quibus hujuſmodi petitiones innitebantur, relatione; noſtroque deſuper accepto reſponſo; opportuna ſingulis Decreta perſcribi, eaque a Cardinali Vicario Noſtro, tamquam ſæpedictæ Congregationis ſuper Reſidentia Epiſcoporum Præfecto, ſignari conſueverunt. Verum quum Nos hanc agendi rationem pro rei gravitate nimis compendiariam judicaverimus; viſum eſt Nobis motu proprio, & ex certa ſcientia, non ſolum pro debita, ut ajunt, actus ſolemnitate, ſed etiam pro ipſius rei ſubſiſtentia, & pro maturiori examine cauſarum, quæ ad hujuſmodi licentias obtinendas afferuntur, infraſcriptas leges, & ordinationes invio-

inviolabiliter in posterum observandas, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, edicere, & constituere.

Primum itaque relata superius Sacrosanctæ Tridentinæ Synodi Decreta, *Sess. 6. Cap. 1.*, & *Sess. 23. Cap. 1. de Reform.*, laudatasque Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum Pij IV., Gregorij XIII., Clementis VIII., & Urbani pariter VIII. Constitutiones, & Ordinationes, necnon omnes, & singulas, quas supra innuimus, Resolutiones Apostolicæ Sedis auctoritate editas, innovantes, & tam Decretorum, quam Constitutionum, Ordinationum, & Resolutionum hujusmodi tenores etiam veriores pro satis hic expressis, ac etiam de verbo ad verbum insertis habentes, & haberi volentes; illaque, & illas, quatenus opus sit, iterum plenissimè approbantes, & confirmantes; omnia, & singula in ipsis contenta, ab iis, ad quos spectat, & pro tempore imposterum spectabit, attendi, & in his omnibus, quæ nostris hisce litteris non adversentur, exactissimè impleri, & conservari volumus, statuimus, & in virtute sanctæ obedientiæ mandamus, atque præcipimus; non obstantibus quibuscumque privilegiis, aut contrariis, etiam quantumvis inveteratis, usibus, & consuetudinibus, quæ potius abusus, & corruptelæ dici debent; quibus si fortè adesse, aut allegari contingat, motu, ac scientia simili, ac de prædictæ Apostolicæ auctoritatis nostræ plenitudine, derogamus, ac derogatum esse volumus, & decernimus.

Canonica, & Pontificia statuta confirmat, & innovat contraria non obstantibus.

Secundo loco, & consequenter ad præmissa, adversus prædictarum legum, & Constitutionum Transgressores, omnes, & singulas pœnas in eisdem Decretis, & Constitutionibus latas, & comminatas, auctoritate quoque nostra confirmamus, & innovamus; amissionis scilicet quartæ partis fructuum unius anni ipso facto ab iis incurrendæ, qui legitimo impedimento, seu justis, & rationabilibus causis cessantibus; & absque expressa, ut prætertur, Apostolicæ Sedis licentia, sex mensibus continuis extra suam Diœcesim morando abfuerint; & amissionis alterius quartæ partis fructuum, eodem modo incurrendæ, ubi hujusmodi absentia ad alios sex menses protrahatur; ut in prædicto Concilio Tridentino *Sess. 6. Cap. 1. de Reform.* statutum fuit; incursus quoque in peccati mortalis reatum, & obligationis restituendi fructus in absentia perceptos, nulla etiam prævia declaratione, eosque erogandi in Ecclesiarum fabricas, seù in subventionem pauperum ipsius loci, quacumque conventione, seu compositione pro hujusmodi fructibus male perceptis

Item pœnas in contravenientes latas.

ceptis prohibita; ut in eodem Concilio *Seſſ.* 23. *Cap.* 1. præſcribitur. Similiter impoſitam a prædicto Pio IV. Prædeceſſore pœnam amiſſionis facultatum teſtandi, & diſponendi, ſi quæ tranſgreſſoribus hujuſmodi competere dignoſcantur; necnon inhabilitatis ad majores dignitates, & Eccleſias obtinendas, quam præfatus quoque Prædeceſſor Clemens VIII. indixit, per omnia confirmamus, & innovamus. Quibus omnibus hoc etiam ſuperaddimus, ut iidem tranſgreſſores omnibus, & ſingulis Indultis, & Privilegiis, quæ forſan ipſis, tamquam Pontificio Solio Aſſiſtentibus, conceſſa fuerint, ipſo facto privati eſſe cenſeantur: Decernentes ſub tranſgreſſorum nomine comprehendi non ſolum eos, qui præter tres menſes a Concilio toleratos, abſque legitima cauſa, & expreſſa Romani Pontificis licentia, extra proprias Diœceſes commorantur; ſed eos etiam, qui hujuſmodi licentiam falſis ſimulatiſve cauſis doloſe extorquere non dubitaverint; vel ea ſemel ritè, recteque obtenta, præſcriptos in eadem limites, ac præfinitum tempus prætergreſſi fuerint. Quod ſi nihilominus aliqui, non minus canonica ſtatuta, quam propoſitas hujuſmodi pœnas contemnentes, in ſua contumacia obfirmati perſeverare præſumpſerint; volumus adverſus iſtos ad ulteriora cum effectu procedi, juxtà mentem ejuſdem Concilij Tridentini, quod in *citato Cap.* 1. *Seſſ.* 6. Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem hortatur, ut ſuæ ſupremæ Sedis auctoritate in hujuſmodi tranſgreſſores ad ſeveriorem Sacrorum Canonum normam animadvertat, atque etiam Eccleſiis ipſis de utilioribus Paſtoribus provideat, ſicut in Domino noverit ſalubriter expedire.

Addita pœna privationis Indultorum competentium Aſſiſtentibus Solio Pontificio.

Tertio loco volumus, & mandamus, ut prædictæ Congregationis ſuper Reſidentia Epiſcoporum ab Urbano Papa VIII. inſtitutæ exercitium, atque Seſſiones reſumantur; confirmantes ipſius Præfecturæ munus dilecto Filio Noſtro Johanni Antonio Tituli Sancti Martini in Montibus Præſbytero S. R. E. Cardinali Guadagni nuncupato moderno Noſtro in Urbe, ejuſque Diſtrictu in Spiritualibus Vicario, ejuſque in officio Vicariatus hujuſmodi Succeſſoribus; ſicut etiam officium Secretarij ejuſdem Congregationis dilecto Filio Magiſtro Joſeph Alexandro Furietto, ejuſque Succeſſoribus Congregationis Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum Secretariis; eoſdemque ſtatuentes in hujuſmodi Congregatione nunc, & deinceps prò tempore locum habere, & ſuffragium ferre, quicumque ea officia, & mu-

Congregationem ſuper Reſidentia, ejuſque Seſſiones in uſum reducit.

nera

nera obtinent, five obtinebunt inpofterum, quæ in præcitatis Urbani Prædecefforis Literis defignantur.

Præterea quum minime expediat hujufmodi Congregationem Promotore Fifcali carere, Nos eum, qui in Tribunali prædicti Cardinalis Vicarij Urbis Officium gerit Promotoris Fifcalis, ejufque in Officio Succeffores pro tempore, ad idem munus obeundum deputamus in præfata Congregatione, cui ipfum, feu ipfos cum confultivo fuffragio volumus intereffe.

Eique deputat Promotorem Fifcalem.

At vero perpendentes, quod fi Congregatio ifthæc toties habenda foret, quoties ab aliquo Epifcopo Licentiam abfcedendi a Diœcefi peti contingeret, eadem aut propter frequentiam nimis onerofa evaderet, aut propter negotiorum levitatem tractu temporis negligi, & parvipendi poffet; volumus, atque ftatuimus, eamdem tunc tantum cogendam, habendamque effe, quum aut a Nobis, five a Succefforibus Noftris Romanis Pontificibus, alicujus negotij cognitio ipfi remiffa, & delegata fuerit: aut, hujufmodi etiam remiffione ceffante, quoties de pœnis fuperius conftitutis, adverfus aliquem tranfgrefforem reipfa decernendis, infligendifque deliberandum fuerit; fiquidem hujufmodi pœnarum modus, prout cujufque major, aut minor contumacia exegerit, ab eadem Congregatione ftatuendus erit, ut facta per ipfius Secretarium Nobis, feu Succefforibus Noftris relatione, approbataque Congregationis refolutione, ad hujufmodi pœnarum executionem cum effectu procedatur; Aut denique quum aliquis Epifcopus Inftantiam proponat abeffendi a propria Dioecefi ratione alicujus muneris, five officii, cujus ea dicatur natura effe, ut Apoftolicum Indultum de non refidendo ad longum tempus ipfi fit concedendum; Nos etenim hujufmodi Indulta nemini unquam concedi debere decernimus, nifi prævio caufarum examine in eadem Congregatione peragendo, Noftraque, & Succefforum Noftrorum fcientia, & approbatione, & mediante expeditione Literarum Apoftolicarum in forma Brevis; ideoque mandamus

Præfcribit occafiones quibus adunari debeat.

Nostro, & Romani Pontificis pro tempore existentis supplicum Libellorum Secretario, aliisque Secretariis quarumvis Congregationum, quibus ea de re preces oblatæ fuerint, ut illas in prædictam Congregationem super Residentia Episcoporum omnino remittant; simulque prohibemus Nostro, & Successorum Nostrorum pro tempore Secretario Brevium, ne Literarum Apostolicarum super Indultis hujusmodi exempla Nobis, aut Successoribus Nostris signanda, ullatenus afferat, nisi authentica documenta, tam de causarum examine in dicta Congregatione peracto, quam de Apostolica approbatione, & assensu consequenter emanatis, eidem fuerint exhibita.

Folia, cum expressione Indultorum, quæ conceduntur, ad Pontificis Signaturam deferri mandat.

Quarto loco statuimus, ut Folia superius enunciata in posterum omnino conficiantur, in quibus nimirum describantur nomina Episcoporum, quibus dantur Indulta commorandi extra Diœcesim, unacum causis ab ipsis adductis, atque probatis, & spatio temporis, ad quod hujusmodi Indulta conceduntur; quæ quidem Folia a Romano Pontifice subscripta, in Tabulario prædictæ Congregationis, ut alias, asservari præcipimus: Quod tamen intelligi volumus non de iis Indultis, quæ per Apostolicas Literas in forma Brevis expedienda esse in paragrapho superiore descripsimus; sed de alterius generis Indultis, de quibus infra dicendum erit, quæque, post Pontificium assensum a Secretario requisitum, & obtentum, expediri debebunt per Decreta a prædicto Cardinali Vicario Urbis, tamquam præfatæ Congregationis Præfecto, subscripta. Decet enim has quoque licentias non sine Pontificia subscriptione prodire; idque obtinebitur accedente Signatura Pontificis super prædictis Foliis, in quibus singulorum Indultorum tenores, & causæ a Secretario descriptæ erunt; quemadmodum elapsis temporibus, atque etiam a Nobis ipsis, dum hujusmodi Secretarii munere fungeremur, servatum fuisse narravimus.

Singulis absentiæ causis opportuna Rescripta comparat.

Quinto loco, quoniam experiendo cognovimus, quod ad obtinenda Indulta commorandi extra Diœcesim, infrascriptæ plerumque causæ ab Episcopis afferri solent; nimirum aut necessitas assistendi personaliter alicui liti, seu controversiæ, in qua Ecclesiæ, aut Cleri sui, vel etiam propriæ Familiæ res agatur, quæque in Romana Curia introducta sit, vel alia in Urbe, in qua resideant majora Tribunalia, quorum ea de re judicium esse debeat; aut corporalis ægritudo, qua correptus fuerit Episcopus, dum extra Diœcesim, Conciliaribus mensibus utens, morabatur,

itaut

ítaut ad eamdem Diœcefim reverti nequeat; aut adverfa valetudo in ipfa Diœcefi contracta, ad quam depellendam Medici putent neceffarium fore Epifcopum aerem, & folum aliquantifper mutare; aut denique malignitas aeris in Diœcefi vigens, quam aliquibus anni menfibus devitari oporteat: Et quoniam nec ulla ex præmiffis caufis, abfque expreffa Romani Pontificis approbatione, quemquam ab onere refidendi eximere poteft; & nifi certis expreffis circumftantiis, iifque verificatis, difficile eft ad hujufmodi approbationem ritè, recteque procedere; neceffarium Nobis vifum eft infrafcriptas Regulas ftatuere, quas in fingulis refpectivè cafibus ab iis, ad quos fpectat, & prò tempore fpectabit, obfervari mandamus, atque præcipimus.

An, & quatenus permittendum Epifcopo, ut a Diœcefi abfit caufa Litis.

Si quis igitur in pofterum licentiam petierit abfcedendi a Diœcefi fibi concredita, ut judiciali controverfiæ, quæ alibi vertitur, per fe ipfum interfit; exprimere debebit in precibus tum Locum, fivè Urbem, in qua hujufmodi lis agitatur, tum etiam, an ea pertineat ad ipfam Oratoris Ecclefiam, feu Clerum, feu potius ad ipfius Familiam. Et quidem fi ad Familiam pertineat, abfque eo quod Secretarius Congregationis Pontificem, aut Cardinalem Præfectum adeat, refcribendum ab ipfo erit, ut Orator ad effectum, de quo in precibus, utatur menfibus a Conciliis indultis. Quod fi eis jam ufus fuerit, ulterior ipfi licentia non concedetur. Si vero de ejus Ecclefiæ, vel Cleri rebus agatur, exponi debebunt, tum ftatus litis, ejufdemque gravitas, tum caufæ, propter quas neceffaria creditur in loco judicii Oratoris præfentia tum etiam declarandum, an menfibus Conciliaribus ufus fuerit. Et quidem fi nondum illis ufus fit, refcribendum erit, ut eos in hujufmodi caufam impendat. Si verò id amplius Epifcopos integrum non fit [qua in re nec dolus, nec fraus interceſferit], & alioquin ipfius inftantia jufta videatur, tantum illi temporis, & non amplius, ad commorandum extra Diœcefim tribuatur, quantum judicatum fuerit neceffarium effe ad Caufæ Defenfores, Advocatos, & Judices de omnibus, quæ ad rem pertinent, fufficientur inftruendos. Si enim licentia abeffendi a Diœcefi ufque ad finalem exitum caufæ extendi deberet, nemo non videt, quam diuturna plerumque foret in hifce cafibus Epifcoporum abfentia, & quam facile evenire poffet, ut pleræque Diœcefes complurium annorum fpatio fuorum Paftorum præfentia carerent.

Quid ratione

Qui verò licentiam abeffendi petierint ratione infir-

f 2 mitatis

mitatis extra Diœcesim contractæ, dum vacatione a Concilio indulta uterentur, asserentes ea de causa regressum ad propriam Diœcesim sibi prohiberi; exponere debebunt contractæ infirmitatis qualitatem, & super ea testimonium Medici juramento firmatum exhibere. Atque ubi petita licentia ipsis indulgeatur, ea semper ad certum, ac definitum tempus concedi debebit, adjecta quoque clausula *si tamdiu infirmitas duraverit*.

Infirmitatis extra Diœcesim contractæ.

Ab iis autem, qui hujusmodi licentiam postulaverint, eo quod aeris mutatione opus sibi esse dicant ad convalescendum ex morbis, quos in suis Ecclesiis residendo contraxerunt, exprimendum erit in precibus, quo morbi genere, & quam graviter laborent, ac proferendum testimonium Medici, qui jurejurando testetur, utile, ac necessarium Oratori esse; ut in aliam regionem, atque aerem per aliquod tempus se transferat. Nec illud silentio prætereundum, an scilicet Orator, antequam morbo corriperetur, trimestri licentia a Concilio permissa usus fuerit; Si enim id nondum fecerit, & tempus a Concilio indultum sufficiens ipsi non reputetur, poterit eidem concedi, ut per quatuor menses, in quibus tamen Conciliares menses comprehendantur, a Residentia absens permaneat: at si prædictos Conciliares menses, remoto omni dolo, & fraude, jam extra Diœcesim transegerit; tantum temporis ipsi indulgeatur, quantum ad confirmandam ipsius valetudinem vere necessarium esse prudenter judicabitur.

Quid ad convalescendum ex morbo in Diœcesi contracto.

Qui tandem licentiam commorandi extra Diœcesim postulabit propter malignitatem aeris, quem in sua Diœcesi aliquo anni tempore insalubrem esse affirmet; is videat etiam, atque etiam quid agat: Et quidem pro veritate exponat, quibus anni mensibus perniciosus sit regionis aer: item an eadem Cœli temperies totam comprehendat Diœcesim, itaut nullus intra ejus tractum locus existat, in quo suspectum illud tempus absque salutis detrimento transigere valeat; postremo an Conciliaribus mensibus usus fuerit. Etenim si nondum eos sibi sumpserit, non ægre obtinebit Indultum abessendi per quatuor menses, [quatenus periculum ab aere tandiu durare censeatur], in quibus tamen tres illi a Concilio permissi numerandi erunt: Si autem hujusmodi Concilii indulgentia jam usus fuerit, frustra novum Indultum prædicta de causa ab Apostolica Sede postulabit; sibique imputare debebit, quod quum sciret certo anni tempore in sua Diœcesi aerem in-

Quid ratione Aeris insalubris.

salubrem

salubrem fore, concessos vacationis menses in tempus illud non reservaverit. In omnibus autem absentiæ Indultis, quæ ratione aeris insalubris in posterum concedentur, hanc Clausulam adiici volumus: *Dummodo intra Diœcesim aliquis locus non adsit, in quo aer salubris sit, & in quo Episcopus commorari possit.*

Quid pro celebrandis Conciliis, Assembleis, Diætis.

Sanè prædictus Urbanus Prædecessor non prætermisit eorum Antistitum causam considerare, qui Provincialibus Conciliis, vel Congregationibus, seu Assembleis Generalibus, in quibus Ecclesiastici intervenire solent, personaliter interesse, sive in aliis muneribus, aut Reipublicæ officiis, quæ ipsorum Episcopatibus, Ecclesiisque adjuncta sunt, ad certum tempus extra Diœcesim occupari solent, & debent; & his quidem in præcitata Constitutione licentiam abessendi concessit pro eo definito tempore, quo ejusmodi Concilia, Congregationes, & Assembleæ peragentur, exercitiumque muneris, seu officii publici eorum Ecclesiis adjuncti, actu duraverit; dummodo iis finitis, recto tramite, ad Ecclesias sibi commissas sese conferrent; cujus concessionis æquitatem Nos quoque agnoscentes, eamdem approbamus, & confirmamus. Sed quum idem Urbanus nihil statuerit de Episcopis, qui a Residentiæ suæ loco discedunt pro Processuum in Causis Beatificationum, & Canonizationum compilatione, Apostolica auctoritate ipsis delegata; necesse est aliquid a Nobis pro his etiam casibus opportunè constitui.

Quid pro construendis Processibus Apostolicis in Causis Canonizationum.

1 Expediuntur a Congregatione Sacrorum Rituum Literæ, quas vocant Remissoriales, & Compulsoriales, quibus committitur, ut supradicti Processus auctoritate Apostolica conficiantur; eæque diriguntur tribus Episcopis, aut Superioribus Prælatis, cum clausula, ut *duo ad minus procedant.* Cumque in hujusmodi Episcoporum numero semper includatur Ordinarius loci, in quo Processus construitur; fere contingit, e tribus, ad quos Literæ sunt directæ, unum duntaxat a Residentia avocari. Ubi itaque aliquis Episcopus Titularis Ecclesiæ in partibus Infidelium constitutæ haberi possit, volumus eum in præfatis Literis pro uno ex tribus Episcopis comprehendi. Quod si tres omnino Antistites in propriis Ecclesiis residentes ad hujusmodi effectum delegari oporteat, statuimus, atque præcipimus, ut Literæ a prædicta Congregatione dirigantur Episcopis, qui viciniores sunt Diœcesi, in qua Apostolicus Processus conficiendus erit. Quoniam vero non de re agitur, quæ dua-

bus

bus, tribuſve hebdomadibus perfici queat, ſed quæ plurium ſæpe menſium, aut etiam annorum operam requirit; volumus, ut Epiſcopi, qui ejuſmodi delegationem acceptaverint, neceſſariam licentiam abſcedendi a Diœceſi, cauſam abſentiæ exprimendo, petere, & impetrare non omittant, ſub pœnis adverſus eos conſtitutis, qui abſque cauſa extra Dioeceſim commorantur. In hujuſmodi autem licentiis concedendis ſtatuimus, ut Conciliares menſes ſemper comprehendantur, & præter eos, triginta dumtaxat dies, ſi opus fuerit, adiiciantur: nam, & ad plura peragenda quod trimeſtre ſpatium ſufficiens eſt, &, ſi adhuc facienda ſuperſint, quatuor alii menſes ſequenti anno in idem opus inſumi poterunt.

De præmiſſorum obſervantia præceptum.

Hæc ſunt, quæ ſalubriter in Domino ſtatuenda judicavimus, quæque pro regula, & norma inpoſterum haberi volumus, ut a Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, graviſſimum, quod ipſis incumbit, Reſidentiæ officium exacte impleatur. Itaque dilecto Filio moderno præfatæ Congregationis ſuper eadem Reſidentia Secretario, ejuſque Succeſſoribus in perpetuum, injungimus, & in virtute ſanctæ obedientiæ, ſub pęnis contra inobedientes mandatis Apoſtolicis in re gravi, præcipimus, atque jubemus, ut ſuplices libellos pro parte quorumcumque Antiſtitum ſibi oblatos, in quibus ea, quæ ſupra adnotavimus, expreſſa non fuerint, quibuſque neceſſaria authentica documenta ſuperius pariter indicata, non ſint adjuncta, nullo modo recipiant, multoque minus ad Pontificem referant: In Decretis autem, quæ poſt Pontificium aſſenſum ab ipſis Secretariis in conſueta audientia reportatum, a Cardinali ejuſdem Congregationis Præfecto ſubſcribenda erunt, ſupraſcriptas clauſulas reſpective apponere non prætermittant: illud etiam expreſſe cavendo, ut quæ concedentur Indulta, a die datæ ipſorum Decretorum decurrere intelligantur.

De onere denunciandi non Reſidentes.

Denique Venerabiles Fratres Patriarchas, Primates, Metropolitanos, & Epiſcopos omnes monemus, ut non ſolum ipſi ſtatutas de Reſidentia leges adamuſſim obſervent, ſed etiam memores ſint Decreti a Sacra Tridentina Synodo editi *Seſſ. 6. Cap. 1. de Reform.*, quo jubentur ſinguli pro virili parte in aliorum agendi rationem reſpective, vigilare & non Reſidentes Romano Pontifici infra certum tempus denunciare. Noſtris quoque, & Apoſtolicæ Sedis Nuntiis hoc idem demandamus, & injungimus: ubi intra ipſorum Nuncia-

Nuntiaturæ districtum aliquis Episcopus, seu Superior Prælatus existat, qui Canonicas Leges hac in parte violare dignoscantur.

Et quia Nobis relatum est, nullibi frequentius prædictas leges ab Episcopis violari, quam in proximo Neapolitano Regno, [neque vero id mirum in tanto eorundem numero], volumus, atque statuimus, ut in Indultis absentiæ, quæ pro Episcopis prædicti Regni in posterum expediri contingat, ad cæteras clausulas superius præscriptas hæc etiam addatur, *ut obtenta licentia exhiberi debeat Apostolico Nuntio Neapoli commoranti*, alioquin nullius roboris, & momenti habeatur. Nos siquidem prædicto Nuntio, earumdem præsentium tenore committimus, ut hujusmodi Licentias in acta sui Tribunalis referri faciat, itemque de causis, propter quas concessæ fuerint, inquirat, ac tempus in iis præfinitum observet, ad hoc scilicet, ut & per eum resciri possit, si quid obreptum, aut subreptum fuerit in precibus; & ipsum latere nequeat, si quis prescriptos sibi limites transgrediatur, sive absque necessario Apostolicæ Sedis Indulto, extra tempora a Concilio permissa, longe ab Ecclesia, & Dioecesi sua commoretur. Pro iis autem, qui, ut Nobis pariter relatum fuit, Dioeceses suas deserunt, & non quidem in Urbem Regni Principem, ubi Apostolicus Nuntius moram trahit, sed in alias se conferunt ejusdem Regni Civitates, quin ipse Nuntius quidquam de ipsis audiat; injungimus eidem Nuntio, ut per Officiales suos, atque Ministros, quos in omnibus Dioecesibus retinet, curet se certiorem fieri de Episcopis, quicumque a propriis Dioecesibus recedunt; ut, & ii, qui obtentis licentiis abutuntur, & multo magis ii, qui proprio marte se gerere præsumunt (dum vel absque prævla licentia, præter tempus a Concilio indultum a suis Dioecesibus absunt, vel si ob aliquem inopinatum eventum ab ipsis discedere compulsi fuerint, hujusmodi licentiam, statim ac ad destinatum locum pervenerint, petere & impetrare non curant;) severiori Sacrorum Canonum, & Apostolicarum Sanctionum censuræ subjiciantur.

Specialis Commissio Nuntio Apostolico Neapoli commoranti injuncta.

Cæterum intendimus sub præsentium Literarum Nostrarum ordinatione, & dispositione etiam ipsos Venerabiles Fratres Nostros S. R. E. Cardinales, qui Patriarchalibus, Primatialibus, Archiepiscopalibus, & Episcopalibus Ecclesiis prædictis ex concessione, & dispositione Apostolica nunc præsunt, & in futurum præerunt, comprehendi, atque comprehensos esse, & fore.

S. R. E. Cardinales præmissis legibus expresse comprehenduntur.

Præ-

Literarum firmitati consulitur.

Præſentes quoque Literas, omniaque, & ſingula in eis contenta de ſubreptionis, obreptionis, aut cujuſcumque nullitatis, vel invaliditatis vitio, intentioniſque Noſtræ, ac quocumque alio defectu, etiam ex eo, quod in præmiſſis quomodolibet intereſſe habentes, ſeu habere prætendentes, & præſertim ejuſdem S. R. E. Cardinales, præmiſſis non conſenſerint, nec ad ea vocati, & auditi, ſolemnitateſque, & alia ſervanda, & adimplenda nullatenus ſervata, & adimplenda fuerint, ac quocumque alio colore, prætextu, occaſione, & Cauſa, etiam neceſſario exprimenda, a quoquam notari, impugnari, in jus, vel controverſiam revocari, aut ad terminos Juris reduci, vel adverſus illa aperitionis oris, reſtitutionis in integrum, vel aliud quodvis juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari nullo unquam tempore poſſe; ſed ſemper, perpetuoque valida, firma, & efficacia eſſe, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac per omnes, & ſingulos, ad quos ſpectat, & quomodolibet ſpectabit in futurum inviolabiliter obſervari, perinde, ac ſi in Conſiſtorio Noſtro ſecreto, & de eorumdem Fratrum Noſtrorum Conſilio, & unanimi conſenſu emanaſſent; ſicque, & non aliter in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcumque Judices Ordinarios, vel Delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, necnon prædictæ S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vice-Legatos, & Apoſtolicæ Sedis Nuntios, prædictamque Congregationem ſuper Reſidentia deputatam, & quoſcumque alios quavis auctoritate, & poteſtate fungentes nunc, & pro tempore exiſtentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, declarandi, interpretandi, & definiendi facultate, judicari, & definiri debere, & quidquid ſecus ſuper iis a quocumque quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Sublato &c. irritum &c.

Derogationes.

Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, etiam in Univerſalibus, Generalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, vel edendis, necnon, quatenus opus ſit, de non tollendo jure quæſito, aliiſque Cancellariæ Apoſtolicæ Regulis, ſtatutis quoque etiam juratis, conſuetudinibus etiam diuturnis, & immemorabilibus dictarum reſpective Eccleſiarum, necnon Licentiis, Privilegiis, & Indultis, etiam Apoſtolicis, eiſdem Eccleſiis, earumque Præſulibus quomodolibet hactenus conceſſis, omnibuſque, & ſingulis aliis, quæ prædictus Urbanus

ſua-

ſuarum Literarum firmitati, & executioni voluit non obſtare, cœteriſque contrariis quibuſcumque.

Ut autem eædem præſentes, & in eis contenta quæcumque, ad omnium notitiam deducantur, & nè aliquis illorum ignorantiam prætendere poſſit; volumus, quod eædem præſentes per aliquem, ſeù aliquos ex Curſoribus Noſtris ad valvas Baſilicæ Principis Apoſtolorum, ac Cancellariæ Apoſtolicæ, & in Acie Campi Floræ de Urbe publicentur, & earum copiæ ibidem affigantur, & affixæ relinquantur, quæ ſic publicatæ, & affixæ omnes, & ſingulos, quos concernunt, arctent, & afficiant, non ſecus, ac ſi eorum unicuique perſonaliter intimatæ, & notificatæ fuiſſent; quodque earumdem præſentium Tranſumptis, etiàm impreſſis, manu alicujus Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo Perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fide adhibeatur in judicio, & extrà illud ubique locorum, quæ adhiberetur ipſis præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Publicationis vis, & exemplorum auctoritas.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Noſtrarum Ordinationum, Conſtitutionum, Derogationum, Præceptorum, Satutorum, & Decretorum infringere, ſeù eidem auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Paulli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Sanctio.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1746. tertio nonas Septembris, Pontificatus Noſtri Anno VII.

D. Cardinalis Paſſioneus.

I. Datarius

VISA DE CURIA

I. C. Boſchi.

I. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi

Regiſtrata in Secretaria Brevium
Publicat. die 20. Septembris 1746.

ORATIO
HABITA IN SESSIONE NONA, ET ULTIMA
SACRI CONCILII TRIDENTINI,

Celebrata duobus continuis diebus III., *&* IV. *Decemb.* M. D. LXIII. PIO IV. PONT. MAX.

A R. D. HIERONYMO RAGAZONO Veneto, Episcopo Nazianzeno, & Coadjutore Famaugustano.

Hic summatim recensentur omnia in Concilio Tridentino definita, quæ & ad piè credendum, & ad bene vivendum pertinent.

Audite hæc omnes Gentes, auribus percipite Omnes, qui habitatis Orbem. Tridentinum Concilium jam diu cœptum, aliquando intermissum, distractum varie, atque divulsum, nunc demum, singulari Dei Omnipotentis beneficio, summa, atque incredibili omnium Ordinum, ac Nationum voluntate connectitur, atque perficitur. Dies hæc quidem felicissima Christiano Populo illuxit, in qua templum Domini disturbatum frequenter, ac dissipatum reficitur, & absolvitur: & navis hæc una bonorum omnium ex maximis, ac diuturnis turbinibus, atque fluctibus tuta in portu collocatur: quam utinam conscendere nobiscum ij voluissent, quorum in primis gratia hæc ipsa navigatio instituta fuit; atque ædificii hujus construendi participes existerent, qui hoc nobis negotium exhibuerunt; majoris nunc profecto lætitiæ causam haberemus. Sed nostra id certe culpa non accidit.

Nos Urbem hanc in Germaniæ faucibus, id est in domus illorum fere limine positam elegimus: nos custodiam nullam Nobis, ne suspicionem illis aliquam minus liberi loci daremus, adhibuimus: Nos eam fidem publicam illis concessimus, quam sibi ipsi composuerunt: nos hic illos perdiù expectavimus; neque hortari, ac rogare unquam destitimus; ut ad veritatis lucem cognoscendam accederent. Verum illis etiam absentibus, satis, ut puto, a Nobis consultum est. Etenim cum duo essent, in quibus ægris, atque infirmis illorum animis medicina fuit adhibenda: alterum Fidei Catholicæ, ac vere Evangelicæ illis in rebus, quæ in dubium ab ipsis vocantur, quæque opportunè his temporibus videntur explicata, & confirmata, disjectis omnibus, ac dissipatis errorum tenebris, doctrina: alterum disciplinæ Ecclesiasticæ, cujus potissimum depravatione illi se a Nobis defecisse affirmant, restitutio: utrumque, quantum in Nobis fuit, pro temporum horum ratione, cumulate præstitimus.

Principio enim Sancta hæc Synodus [facta, ex laudabili Majorum Nostrorum consuetudine, suæ fidei professione] ut quoddam quasi fundamentum futuris actionibus poneret, & quibus testimoniis, atque

que

que præsidiis in Dogmatibus sanciendis nitendum esset, ostenderet; Veteris, ac Novi Testamenti Libros, qui essent sine ulla dubitatione recipiendi, antiquorum Conciliorum probatissimorum exemplo, pie, & prudenter enumeravit: ac ne de verbis quidem ulla ex variis Versionibus oriri posset difficultas, certam, ac definitam de Græcis, & Hebræis translationem approbavit. Hinc omnium hæresum caput, atque arcem aggrediens, de humanæ naturæ corruptis initiis ea statuit, quæ Veritas ipsa, si loqui posset, exprimeret. De Justificatione deinceps [res magna, & cum ab antiquis, tum a nostri temporis hæreticis mirum in modum oppugnata] ea definivit, quibus, & perniciosissimis eo in genere opinionibus occurreretur, & recte sentiendi ratio miro quodam ordine, atque admirabili sapientia (ut in illis Dei Spiritum facile agnoscas) demonstraretur. Præstantissimo hoc post hominum memoriam decreto hæreses fere universæ jugulantur, &, quasi caligo Sole, discutiuntur, ac dispelluntur: eaque claritas, isque splendor veritatis apparet, ut, tantum lumen quin videat, dissimulare jam nemo possit. Subsecuta est salutaris septem Divinorum Ecclesiæ Sacramentorum tractatio: primum simul de omnibus, post de unoquoque separatim. Hic vero quis non videt, quam distincte, explicite, abundanter, illuminate, & (quod caput est) vere tota cœlestium horum Mysteriorum ratio contineatur? Quis in tam magna, multiplicique doctrina quid aut sequendum, aut fugiendum sit, potest ullo modo desiderare? Quis in illis omnibus errandi locum, aut occasionem inveniat? Quis denique de Sacramentorum horum vi, atque virtute dubitare in posterum poterit, cum gratiam illam, quæ illis ipsis quibusdam quasi stillicidiis in Fidelium quotidie mentes illabitur, tunc nobis adfuisse tam copiose perspiciatur? Accesserunt ad hæc de Sacrosancto Missæ Sacrificio, & de Communione sub utraque specie, & Parvulorum, decreta: quibus quidem nihil sanctius, nihil utilius, ut de cœlo lapsa, non ab hominibus composita videantur. Adjungetur his hodie certa de Indulgentiis, de Purgatorio, de Sanctorum Veneratione, Invocatione, Imaginibus, & Reliquijs doctrina, qua non solum Hæreticorum fraudibus, & calumnijs obsistetur, sed piorum etiam Catholicorum conscientijs plene satisfiet.

Hæc de rebus ad salutem nostram pertinentibus, quæ Dogmata appellantur, fauste, ac feliciter erunt peracta: neque aliud quidquam præterea eo in genere a nobis hoc tempore expectabitur.

In eorum autem quibusdam administrandis quum nonnulla essent, quæ non rite omnino, ac recte servarentur; accuratissime, Patres Amplissimi, curastis, ut pure illa, & caste, atque ex more, institutoque Majorum tractarentur. Ita omnem superstitionem, omnem quæstum, omnem (ut dicunt) irreverentiam a divina Missarum celebratione abstulistis; vagis, ignotis, & criminosis Sacerdotibus San-

ctum hoc offerre Sacrificium interdixistis; rei hujus sacratissimæ usum a privatis domibus, & profanis in sacra, & religiosa loca revocastis; molliores cantus, & symphonias, deambulationes, colloquia, negotiationes a Templo Domini submovistis. Ita Ecclesiastico unicuique gradui leges illæ a vobis præscriptæ sunt, ut tradito illis divinitus ordine abutendi nullus utique locus relinquatur. Ita nonnulla Matrimonii impedimenta, quæ ansam quasi quamdam ad violanda Ecclesiæ præcepta dare videbantur, removistis: facilem veniæ consequendæ viam minus legitimè connubii fœdus ineuntibus interclusistis. Quid de furtivis, tenebricosisque Matrimoniis commemorem? Equidem ita sentio, si alia nulla causa convocandi Concilium fuisset, [quæ multæ, & maximæ fuerunt] propter unam hanc id omnino fuisse faciendum. Nam cum res hæc ad omnes spectet, neque ullus in Orbe terrarum universo angulus reperiatur, quem labes hæc non invaserit; curandum merito fuisset, ut communi huic malo communi etiam consilio provideretur. Innumerabilium, Patres Sanctissimi, & gravissimorum delictorum, ac scelerum occasio prudentissima ista vestra, ac prope divina sanctione penitus ablata est, & Christianæ Reip. gubernationi sapientissimè consultum. Accedit ad hæc utilis in primis, ac necessaria multorum in Purgatorio, Sanctorum Venerationis, Invocationis, Imaginum, & Reliquiarum, atque etiam Indulgentiarum ratione, abusuum interdictio, qui rerum ipsarum pulcherrimam faciem inquinare, atque deturpare mirum in modum videbantur.

Altera vero pars, in qua de labenti, ac prope cadenti Ecclesiastica Disciplina fulcienda erat agendum, diligentissime etiam absoluta fuit, atque perfecta. Eligentur in posterum ad Ecclesiastica munera obeunda, qui virtute, non ambitione præstent; quique populi commodis, non suis inserviant, & prosint potius, quam præsint. Enucleabitur, atque explanabitur frequentius, & studiosius Verbum Domini omni ancipiti gladio penetrantius.

Aderunt suis gregibus, & invigilabunt Episcopi, cœterique, quibus animarum cura commissa est, neque extra creditam sibi custodiam vagabuntur. Nihil cuiquam proderunt aut ad impure, & flagitiosè vivendum, aut ad male, & perniciose docendum privilegia: nullum sine pœna crimen, nulla sine præmio virtus relinquetur. Pauperum, & mendicantium Sacerdotum multitudini optime provisum est: certæ unusquisque Ecclesiæ, statutoque operi, unde ali possit, adscribetur.

Avaritia, quo nullum vitium est tetrius, præsertim in Domo Dei, ab ea omnino tolletur: gratis Sacramenta omnia, ut par est, conferentur. Ex una Ecclesia plures, ex pluribus una, ut populi commodum, & ratio postulabit, constituentur. Eleemosynarum Quæ-

stores

ſtores (ut appellant), qui ſua, non quæ JESU Chriſti, quærentes, magnum noſtræ Religioni damnum, magnam infamiam afferebant, ex omni hominum memoria [quod ſummæ felicitatis loco ponendum eſt] penitus evellentur. Hinc noſtra præſens calamitas ſumpſit exordium: hinc ſerpere infinitum malum, manareque in dies latius non deſiſtebat: neque occurri illi adhuc multorum Conciliorum cautionibus, ac proviſionibus potuit. Quamobrem quis non niſi ſapientiſſime factum dixerit, ut membrum hoc, in quo ſanando diù, ac multum fruſtra laboratum eſt, nè reliquo corpori noceret, excideretur?

Porro Deo cultus tribuetur puriùs, & accurratiùs, atque ita, qui fuerunt vaſa Domini, mundabuntur, ut ad ſui imitationem alios trahant; in quo præclare illud fuit excogitatum, ut, qui Sacris eſſent initiandi, iis moribus, atque literis in unaquaque Eccleſia a prima ætate inſtituerentur, ut quoddam quaſi virtutum omnium ſeminarium illud exiſteret. Jam vero Provincialibus Synodis reſtitutis, Viſitationibus ad populorum utilitatem, non ad quærelam, & ſumptum renovatis, tradita Paſtoribus regendi ſuos, atque paſcendi commodius facultate: pœnitentia publica in uſum revocata: hoſpitalitate tum Eccleſiaſticis hominibus, tum piis locis indicta: In Curatis Sacerdotiis conferendis memorabili, ac pene cœleſti ratione conſtituta: Beneficiorum (ut ajunt) pluralitate ſublata: Hæreditaria Sanctuarii Dei poſſeſſione prohibita: Modo excommunicationibus impoſito, ac terminato: Primis juditiis iis in locis, ubi lites oriuntur, aſſignatis: ſingularibus certaminibus interdictis; omnium hominum, ac ſacrorum in primis luxuriæ, cupiditati, atque licentiæ, freno quaſi quodam, quod excuti non facilè poſſit injecto: Regibus, ac Principibus ſui muneris diligenter admonitis: aliiſque rebus hujuſmodi prudentiſſimè ſancitis: quis non videt veſtras vos, PP. Optimi, hac etiam in re partes cumulatiſſime executos? Actum ſæpe eſt in Superioribus Conciliis de Fide noſtra explicanda, moribuſque corrigendis, ſed neſcio, an unquam diligentius, atque diſtinctius. Hic præſertim hoc biennio, ex omnium Populorum, ac Nationum, in quibus Catholicæ Religionis veritas agnoſcitur, non ſolum Patres, ſed Oratores habuimus. At quos Viros? Si doctrinam ſpectemus, eruditiſſimos; ſi uſum, peritiſſimos: ſi ingenia, perſpicaciſſimos; ſi pietatem, religioſiſſimos; ſi vitam, innocentiſſimos. Numerus is quoque fuit, ut, ſi præſentes Chriſtiani Orbis conſiderentur anguſtiæ, frequentiſſima hæc omnium, quæ antea fuerunt, Synodus appareat. Hic ſingula omnium vulnera detecta, mores expoſiti fuere: nihil diſſimulatum eſt, noſtrorum Adverſariorum argumenta, & rationes ità tractatæ, ut eorum tum cauſa, non noſtra agi videretur. Tertium nonnulla, atque etiam quartum diſcuſſa: ſumma ſæpe contentione certatum, eo ſcilicet conſilio,

lio, ut, quemadmodum igne aurum, ita quibusdam quasi luctationibus, veritatis vires, ac nervi probarentur. Quæ enim inter idem sentientes, idemque spectantes discordia potuit existere?

Quæ cum ita sint, licet optandum (ut initio dicebam) summopere fuisset, ut una cum illis hæc agerentur, quorum potissimum causa tractata sunt: absentium tamen etiam incolumitati, atque saluti ità provisum est, ut, alia ratione provideri, si adfuissent, non potuisse videatur. Legant illi, quæ de Fide nostra statuimus, ut Christianum hominem decet, humiliter: &, si lumen eis aliquod fulserit, ne faciem avertant, & si vocem Domini audierint, corda sua non obdurent. Ac si ad communem matris Ecclesiæ complexum, unde se illi distraxerunt, redire voluerint, clementiam sibi omnem, ac misericordiam tribuendam non dubitent. Sed præcipua illa ratio est, P. A., dissentientes è nobis animos conciliandi; consentientes in fide, atque officio retinendi: si, quæ hoc in loco verbis sancivimus, re ipsa in nostris Ecclesiis præstemus. Leges etsi optimæ sunt, muta tamen res est. Quid Hebræo populo Dei ipsius ore latæ leges profuerunt? Quid Lycurgi leges Lacedœmoniis, Solonis Athenienfibus ad libertatem retinendam, quam ob causam erant conscriptæ, utilitatis attulere? Sed cur externa, atque antiqua nimis commemoro? Quæ ad bene, beatèque vivendum instituta, atque præcepta, ex unius Christi Domini nostri vita, atque doctrina desiderare aut possumus, aut debemus? Quid item fuit à Majoribus nostris omissum, quod cum ad rectè sentiendum, tum ad præclarè agendum pertineret? Medicamentum quidem salutare compositum, ac paratum jamdiù habemus: verum, si morbum debet expellere, sumendum est, ac per venas in omne corpus diffundendum. Poculo hoc salutis nos primum inebriemur, Charissimi, & vivæ, atque eloquentes leges simus; & norma quasi quædam, ac regula, ad quam aliorum actiones, & studia dirigantur: atque ità sibi unusquisque persuadeat nihil è Christianæ Reip. commodum, ac dignitate successorum, nisi quantum in se sit, studiose præstiterit.

Id curandum nobis cum antea fuit, tum multo erit in posterum accuratius. Etenim, si Magistri nostri, ac Salvatoris exemplo facere prius debebamus, quam docere: postquam docuimus, quin faciamus, quæ esse poterit excusatio? quis ferre nos, ac pati poterit, si, cum non furandum esse demonstraverimus, ipsi furemur? si, cum non mœchandum, mœchemur? Sanctos à sancto Concilio; innocentes, atque integros ab integritatis præceptis, & innocentiæ; firmos in fide, atque constantes a Fidei nostræ firmata doctrina discedere minimè convenit. Ac tales quidem expectant nos populi nostri, qui nostrum jamdiù reditum sustinentes, ea se ipsi ratione consolabantur, fore, ut hanc temporis usuram majori præsentes studio sarciremus. Sed fiet
id

id à vobis, ut spero, Patres Sanctissimi, diligenter: & quemadmodum hoc in loco fecistis, ita etiam domi satis Deo, atque hominibus facietis. Nunc [quod hujus temporis est] Deo primum ipsi Maximo, atque Immortali maximas, atque immortales gratias & agamus, & habeamus, qui non secundum peccata, quæ fecimus nos, neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis: sed diem hunc lætissimum, quem videre multi concupiverunt, nobis, non solum videndum, sed etiam celebrandum, incredibili cum totius Christiani Populi assensu, atque approbatione, sua magna benignitate concessit. PIO deinde IV. Summo nostro, atque Optimo Pontifici gratiæ perpetuæ, ac singulares habendæ sunt, qui, cum primum Beati Petri Sedem ascendit, tanto Synodum hanc instaurandi desiderio exarsit, ut in eo suas omnes curas, & cogitationes defigeret. Nuntios statim viros probatissimos ad indicendum illis Nationibus, atque Provinciis Concilium misit, pro quarum in primis salute convocabatur. Hi Aquilonis partes propè omnes peragrarunt, rogarunt, obsecrarunt, obtestati sunt: tuta omnia, atque amica promiserunt; atque id etiam egerunt, ut in Angliam traijcerent: Legatos postmodum pietate, ac doctrina præstantissimos, cum interesse ille Synodo, ut mirum in modum cupiebat, non posset, hùc misit: ex quibus duos (quorum memoria in benedictione est) statuta die, tametsi nulli fere Episcopi convenissent, hîc esse voluit. Hi, atque additus eis paullò post Tertius, novem menses, atque eo amplius, justum ad Synodum instituendam Episcoporum numerum hoc in loco nihil agentes expectaverunt: cum interea nihil aliud Pontifex ipse aut ageret, aut meditaretur, quam ut Patres quam plurimi, quam optimi, & quamprimum hùc accederent; & Christiani nominis Reges omnes, ac Principes suos hùc Oratores mitterent: ut communi omnium voto, atque consilio communis hæc causa gravissima omnium, atque maxima tractaretur. Quid verò postea omni cura, sollicitudine, sumptibus prætermisit, quod ad Concilij hujus amplitudinem, libertatem, & commodum pertinere aliquo modo videretur? O singularem Pastoris, ac Patris nostri pietatem, atque prudentiam! o summam etiam ejusdem felicitatem, cujus auctoritate, atque auspicijs jactatum hoc diù, & agitatum Concilium constitit, & conquiescit? Te Paullum III., Te Julium, mortuos appello: quamdiù, quantoque studio videre, quod Nos videmus, exoptastis? quot in eam rem sumptus, quot labores insumpsistis? Quamobrem verè Tibi, atque ex animo, PIE Sanctiss., ac Beatiss., gratulamur, quod tantam Tibi lætitiam, tantam tuo nomini laudem [id, quod maximum divinæ in Te benevolentiæ argumentum est) Dominus reservavit: quem nos precibus omnibus, ac votis supplices oramus, ut Te nobis incolumem, pro Ecclesiæ suæ sanctæ commodo, atque ornamento, & quam citissime reddat, &

quam

quam diutissime conservet. Serenissimo etiam Imperatori gratias agere, & gratulari jure optimo debemus. Ille potentissimorum Cæsarum, qui propagandæ Christianæ Religionis miro quodam desiderio flagrarunt, animum, ut locum, referens, Urbem hanc omni periculo liberam conservavit, & nos ut tutam, tranquillamque pacem traheremus, sui vigilantia perfecit, magnamque nostris animis securitatem, assidua trium suorum Legatorum summorum virorum præsentia, ac prope pignore attulit. Ille de nostris his rebus pro sua eximia pietate sollicitus mirificè fuit.

Ille a se, atque a nobis dissentientes homines, ex obscurissimis, in quibus versantur, tenebris eruere, atque ad sanctæ hujus Synodi clarissimam lucem adspiciendam adducere, maximoperè laboravit. Regum præterea Christianorum, ac Principum in Concilio hoc amplissimis suis legationibus ornando, & suos vestræ auctoritati fasces submittendo, pia maximè voluntas, grata nobis memoria prosequenda est. Jam verò quis est, Illustriss. Legati, & Cardinales, qui se vobis debere plurimum non fateatur? Vos nostrarum actionum duces optimi, ac moderatores extitistis; Vos, ne nostra aut in dicendo, aut in decernendo libertas violari aliqua ex parte videretur, incredibili patientia, ac diligentia curastis. Vos nulli corporis labori, nulli animi contentioni pepercistis, ut ad optatum res exitum, quod alii multi vestri similes frustra tentaverunt, quamprium perduceretur. In quo præcipuam quamdam, ac propriam lętitiam habere TU, MORONE Illustriss., atque Ornatissime, debes: qui cum vigesimo ab hinc anno primum præclaro huic ædificio lapidem posueris, extremam nunc manum post alios multos huic operi architectos adhibitos, feliciter, pro summa tua, ac prope divina sapientia impones. Factum hoc tuum egregium, ac singulare omnium sermone perpetuo celebrabitur, neque ulla umquam ætas de tuis his laudibus conticescet. Quid de vobis dicam, Patres Sanctiss., quam bene de Christiana Republ. vestris his præstantissimis actionibus meruistis? quanta vestrum uniuscujusque nomini commendatio, quanta gloria a Christiano Populo universo tribuetur? Vos verè Patres, verè Pastores, & agnoscent omnes, & prædicabunt; vobis suam unusquisque vitam, atque salutem acceptam libentissimè referet. O diem illam populis nostris jucundissimam, atque lætissimam, in qua primum revisere illis nos, atque amplecti a Templi Domini ædificatione redeuntes contigerit?

Sed fac, TU DOMINE DEUS NOSTER, ut tam eximiæ de nobis opinioni egregiis factis respondeamus; & semen hoc, quod in agro tuo seminavimus, uberem fructum afferat, fluatque ut ros, eloquium tuum: atque, fore aliquando pollicitus es, fiat temporibus nostris, ut unum sit omnium ovile, & unus Pastor, atque is potissimum PIUS IV. in tui nominis gloriam sempiternam. Amen.

AD CONCILII TRIDENTINI MARGARITAS,

Adm. R. P. Mauritii de Gregorio, Siculi Cameratensis, Ord. Prædicatorum, Theol. Illustriss. D. Horatii Aquaviva, Episcopi Calatini.

HYACINTHUS.

Et collectio omnium Conciliorum Religionis Christianæ contra hæreticos. Ex primo Hierosolymit. sub Divo Petro usque ad Tridentin. Ex Tomis magnis Conciliorum, ex parvo volumine Archiepis. Toletani, Bartholomæi de Miranda etiam Conciliorum. Ex serie Synodorum Dominici Bannes, & Illustriss. Cardin. Baronio, & ex Illmo Card. Bellarmino, ex Historia Tripartita, ex Historia Ecclesiastica Ruffini, ex Historia Ecclesiæ Eusebii, ex Platina, ex Panvino, ex Tyghio de Ecclesiastica Hierarchia, ex Epiphanio, ex Alphonso de Castro, ex Serafino Porreta, ex Bullario, ex Sacris Canonibus, & eorum Expositoribus, ex Theologis in Sententiis, ex Summa S. Thomæ, & Commentatoribus, ex Expositoribus Novi, & Veteris Testam., ex Summis Casuum conscientiæ desumptus, sub quibus Pontificibus, Imperatoribus, & in quo anno confectorum, & quot Episcopi, & cæteri interfuerunt.

CONCILIUM PRIMUM.

Supposita definitione Concilii, quam prædicti Doctores assignant, scilicet, quod est conventus, seu congregatio Episcoporum, Abbatum, & Generalium Ordinum ex gratia, & Sacerdotum in Episcopali, seu locali Synodo, ad tractandum de fide, & religione, & moribus authoritate Summi Pontificis; Videatur Bannes in princip. 2. 2.

Et supposita divisione, quod Concilium est triplex, Generale, ad quod generaliter Episcopi convocantur; Provinciale, ad quod Episcopi unius Provinciæ, aut Regni, Metropolitani authoritate congregantur; Et Episcopale, quod faciunt Episcopi cum Sacerdotibus. Videantur Concilia Synodalia Sancti Caroli Borromæi. Tandem supposita alia divisione, scilicet, quod Synodorum quædam sunt congregatæ, & confirmatæ a Summo Pontifice; quædam congregatæ tantum, & non confirmatæ; quædam non congregatæ, sed confirmatæ; & quædam neque confirmatæ, neque congregatæ. Videantur Expositores Concilii Constantiensis.

PRIMUM CONCILIUM

SECUNDUM ALIQUOS.

QUidam dicunt in principio nominati, primum Concilium fuisse contra Judam in electione Matthiæ, ut in Actis Apostolorum, cap. 1. sub D. Petro in Hierosolyma, cum cæteris Apostolis post Ascensionem Christi Viri. Fratres, &c. dicit Petrus de Juda, &c. qui possedit agrum de mercede iniquitatis, &c. & orantes, &c. cecidit sors super Matthiam, & annumeratus est cum undecim Apostolis: Ecce ex primo Concilio existentia Spiritus Sancti.

PRIMUM CONCILIUM

SECUNDUM COMMUNEM OPINIONEM.

Summarium de circumcisione non facienda, ut abstineant a contaminationibus simulacrorum, fornicatione, suffocatis, & sanguine.

COncilium primum Hierosolymis celebratum est sub Divo Petro Apostolo, & reliquis Apostolis tempore Claudii Tiberii, quod habetur in Actibus Apostolorum cap. 15. quod modo sequitur, Surrexerunt autem quidam de hæresi Pharisæorum, qui crediderunt, dicentes, quia oportet circumcidi eos; præcipere quoque servari leges Moysi; conveneruntque Apostoli, & seniores videre de verbo hoc. Cum autem magna conquisitio fieret, surgens Petrus dixit ad eos, Viri fratres, vos scitis, quoniam ab antiquis diebus Deus in nobis elegit per os meum gentes audire verbum Evangelii, & credere, & qui novit corda Deus, testimonium perhibuit, dans illis Spiritum Sanctum, sicut & nobis: & nihil discrevit inter nos, & illos fide purificans corda eorum, nunc ergo quid tentatis Deum, imponere jugum super cervices Discipulorum, quod neque Patres nostri, neque nos portare potuimus, sed per gratiam Domini nostri Jesu Christi credimus salvari, quemadmodum & illi? Tacuit autem omnis multitudo, & audiebant Barnabam, & Paulum narrantes, quanta Deus fecisset signa, & prodigia in Gentibus per eos; & postquam tacuerunt, respondit Jacobus, dicens; Viri fratres, audite me: Simon narravit, quemadmodum primum Deus visitavit sumere ex gentibus populum nomini suo, & huic concordant verba Prophetarum, sicut scriptum est: Post hæc revertar, & reædificabo tabernaculum David, quod decidit, & diruta ejus reædificabo, & erigam illud; ut requirant cæteri hominum Dominum, & omnes Gentes, super quas invocatum est nomen meum, dicit Dominus faciens hæc: Notum a sæculo est Domino opus suum: propter quod ego judico non inquietari eos, qui ex Gentibus convertuntur ad Deum: sed scribere ad eos, ut abstineant se a contaminationibus simulacrorum, & fornicatione, & suffocatis, & sanguine. Moyses enim a temporibus antiquis habet in singulis civitatibus, qui eum prædicent in Synagogis, ubi

per

per omne Sabbatum legitur. Tunc placuit Apostolis, & senioribus, cum omni Ecclesia eligere viros ex eis, & mittere Antiochiam cum Paulo, & Barnaba Judam, qui cognominabatur Barsabas, & Silam, viros primos in fratribus, scribentes per manus eorum Apostoli, & seniores fratres his, qui sunt Antiochiæ, & Syriæ, & Ciliciæ fratribus ex gentibus salutem. Quoniam audivimus, quia quidam ex nobis exeuntes turbaverunt vos verbis, evertentes animas vestras, jubentes vos circumcidi, & servare legem, quibus non mandavimus: placuit nobis collectis in unum eligere viros, & mittere ad vos cum carissimis nostris Barnaba, & Paulo hominibus, qui tradiderunt animas suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi. Misimus ergo Judam, & Silam, qui & ipsi vobis verbis referent eadem. Visum est enim Spiritui Sancto, & nobis, nihil ultra imponere vobis oneris, quam hæc necessaria, ut abstineatis vos ab immolatis simulacrorum, & sanguine, & suffocato, & fornicatione, a quibus custodientes vos bene agetis. Valete.

Alia Tria Concilia.

Glossa Ordinaria Actuum Apostolorum ponit alia duo Concilia, ut in cap. sexto, Non est æquum derelinquere verbum Dei, & mensis ministrare, &c.

Elegerunt Stephanum, &c.

Aliud.

In capitulo vigesimo primo aliud, permittendo ad tempus legalia, donec Synagoga honorifice sepeliatur.

Aliud.

In capitulo quarto aliud, quod potius Cœtus orans pro incremento gratiæ dicitur, quam Concilium.

II. Conc. anno 252.

Fuit Romanum sub Cornelio Papa, & Decio Imperatore, congregatum contra Novatum; constituitur a sexaginta Episcopis, & totidem Presbyteris cum Diaconibus multis, ubi statuitur, Novatum cum his, qui eum sequerentur, alienum esse ab Ecclesia. Eos vero, qui lapsi fuissent in certamine, fraterna commiseratione curandos, & fomentis pœnitentiæ medicandos, & contra Catharos mundos se appellantes,

III. Conc. anno 303.

Fuit Ancyranum ab Ancyra civitate Galatiæ dictum, post tempora Marcellini Papæ celebratum, paulo ante Nicænum, circa annum Domini supradictum, quod facile non invenitur; fuit autem Provinciale, sed tamen receptum in sexta Synodo generali Constantinopoli in Trullo celebrata, ut patet ex 2. can. sextæ Synodi, a Geratiano in Decreto, Anchiritanum, dictum a quibusdam (ut ait) Bartholomæus Carranza, Aquitanum, & continet canones 24. contra eos, qui inviti diis thurificabant, vel immolabant sub Eusebio Papa, & Dioclet. Imperat.

IV. Conc. anno 311.

Fuit Neocæsariense sub Melchiade Papa (quamvis quidam dicant, quod nesciatur, sub quo Pontifice, cui opinioni videtur adhærere Archiepi-

ſcopus Toletanus) & ſub Conſtantino Chloro, & Galerio Maximino Auguſtis, in clara Neocæſarienſi civitate, quæ nunc Trapezuntium appellatur, ut ait Palemonius de origine civitatum Scriptor, & Coſmographi recentiores enucleant, in provincia Cappadociæ ſita, factum fuit paulo ante Nicænum: quoniam Epiſcopus hic, & illic deſignatus reperitur, in quo Patres 17. convenerunt; cujus Canones ſexti. Synodus Conſtantinopolitana in Trullo celebrata probavit, ut ex ſecundo Canone Græcæ editionis conſtat; depoſitionem, irregularitatem, tempus ordinandorum Presbyterum, numerum Diaconorum, &c. obſervari jubet.

V. Conc. anno 315.

Fuit Nicænum primum in Nicæa Bithyniæ civitate habitum, ut ait Palemonius, ubi congregati fuerunt 118. Epiſcopi Catholici: fidem integram, ſanctam, Catholicam, immaculatam expoſuerunt, damnando Arium, Sabellium, & Photinum hæreticos, ſub Divo Silveſtro, & Magno Conſtantino.

VI. Conc. anno 320.

Fuit ſecundum Romanum congregatum intra thermas Domitianas ſub D. Silveſtro, & Conſtantino Imperatore, cum 275. Epiſcopis, iterum Arium, Photinum, & Sabellium reprobando, de gaudio mundationis Conſtantini, de donatione Eccleſiæ, &c.

VII. Conc. anno 322.

Fuit Elibertinum Provinciale apud Elibertum Hiſpaniæ civitatem celebratum ſub Conſtantino Magno Imperatore, & Silveſtro Papa 19. Epiſcoporum, idola, & homicidia prohibens, pœnam ponens matrimonium contemnentibus, virginitatem laudans, uſuram ejiciens, lenocinium, &c.

VIII. Conc. anno 323.

Fuit Arelatenſe primum Provinciale, ſub Conſtantino Magno, & Silveſtro Papa, authoritate Pontificis confirmatum, cum fuiſſet provinciale in Gallis de obſervatione Paſchatis, de domicilio, de Epiſcopis, & de quorumdam delictorum pœnis, &c. confirmatione prima in Præfatione.

IX. Conc. anno 324.

Fuit Cangrenſe in Paphlagonia, ſeu regione Pelaſgiorum, provinciale confirmatum in ſexta Synodo generali Conſtantinopolitana in Trullo celebrata, ſub eiſdem, ut ex ſecundo Canone editionis Græcæ Pariſinæ, ubi de nuptiis, de orationibus, de parentibus obediendo poſt epiſtolam, &c. tractat.

X. Conc. anno 328.

Fuit Arelatenſe ſecundum provinciale etiam ſub Silveſtro Papa, & Conſtantino, jubendo, ne cum mulieribus cohabitetur, cum hæreticis non communicetur, ne Neophytis clericis ordo detur, &c.

XI. Conc. anno 332.

Fuit Carthaginenſe primum ſub Silveſtro Papa, & Conſtantino Imperatore, provinciale fuit, in quo Carthaginem ex diverſis Provinciis Africanis plurimi convenerunt Epiſcopi, & ſancivit, rebaptizationem non faciendam, martyres non infamandos, de ordine, &c. XII.

XII. Conc. anno 342.

Fuit Romanum fecundum, fub Julio I. in quo convenerunt 116. Epifcopi contra Arium, cujus hærefis invalefcebat, quem damnarunt una cum fuis dogmatibus, & in Synodo Nicæna confirmarunt acta.

XIII. Conc. anno 346.

Fuit Colonienfe fub Julio I. Papa, & Conftantino Imperatore contra Euphratem blafphemum hæreticum, Chriftum negantem Deùm effe, & cum fuiffet Epifcopus, fuit privatus, & damnatus.

XIV. Conc. anno 347.

Fuit Antiochenum fub Julio I. Papa, & Conftantino Imperatore, cui Concilio fubfcripferunt triginta Epifcopis qui in eodem convenerunt, & probatum eft in fexta Synodo generali Conftantinopoli in Trullo celebrata, ut in can. 2. Græcæ editionis patet, ubi prohibetur cum Judæis celebrare, cum excommunicatis communicare, & que facere non licet Epifcopis.

XV. Conc. anno 351.

Fuit Sardicenfe, a Sardinia dictum, congregatum eft præcepto Conftantii Imperatoris, fub quo fuit factum, & fub Julio Papa, ut Athanafio liceret ad fuam Ecclefiæ redire, unde fuerat expulfus per hæreticos Epifcopos Arianos, ut in hiftoria Tripartita, in lib. 4. cap. 21. convenerunt Orientales Epifcopi 76. Occidentales quafi 300. qui tamen continuo a Concilio difcendentes feorfim aliud Concilium fecere, in quo Arii dogmata ftatuerunt. Eorum difceffus caufa fuit, quod dicerent, fe nolle ad verba procedere, nifi prius a Concilio fummoverentur defenfores Pauli, & Athanafii, quod Occidentales pati non potuerunt, cui Concilio affuit Hofius Epifcopus Cordubenfis, prius in Nicæno de depofitione Epifcoporum, & de excommunicatione, &c. tractarunt.

XVI. Conc. anno 352.

Fuit Hierofolymitanum fecundum, per Maximum ejufdem loci Epifcopum, cum Athanafius literis Conftantii Imperatoris, & Julii Papæ, fub quibus fuit congregatum, fultus, ut ad fuam reverteretur Ecclefiam, & hoc per omnes Epifcopus fuit intentum.

XVII. Conc. anno 353.

Fuit Sirmenfe fub Julio I. Papa, & Conftantino Imperatore, quod paulo poft Conftantinus in Sirmio juffit congregari, ubi fratres regulas tradiderunt fidei Orthodoxæ contra Arium, in quibus interpretati funt locum illum Genefis cap. 19. hic non prætereundum; Pluit Dominus a Domino, ut fit fenfus, non quod ipfe Pater a femetipfo pluere dicatur, fed pluit Dominus Filius a Domino Patre, ut habetur in Hiftoria Tripartita, in lib. 5. cap. 3.

XVIII. Conc. anno 364.

Fuit Laodicen. Provinciale confirmatum in fexta Synodo Generali in Trullo celebrata, præfente Conftantino: cum ergo vigintiduo Patres in Laodicea Phrygiæ Pacatianæ ex diverfis Provinciis Afiæ conveniffent, ftatuerunt Can. 59. quibus regulis expofuerunt ecclefiafticas fub Liberio Papa, & Conftantino Imperator ubi de Bigamia; de Pfalmis, & Evangeliis legendis

gendis in Ecclesia, & quod clerici ad tabernas, & ludos ire non audeant.

XIX. Conc. anno 368.

Fuit Constantinopolitanum sub Damaso Papa, & Cyrillo Hierosolymitano, Gratiano, & Theodosio Imp. Concilium centum quinquagintaPatrum fuit contra Macedonium Episcopum Constantinopolitanum, qui Spiritum Sanctum Deum esse negabat. Est autem ex quatuor principalibus Conciliis, & quidem proximum post Nicaenum; statuerunt aliquot Canones, & Symbolum fidei non diversum ab eo, quod in Ecclesia cantatur, nisi quod addiderunt Spiritum Sanctum ex Patre procedentem; subscripserunt se centum quinquaginta Episcopi.

XX. Conc. anno 387.

Fuit Valentinum Provinciale apud Gallias celebratum sub Damaso Primo Papa, & Gratiano, & Valentiniano Imperator in quo convenerunt triginta Episcopi, & ediderunt Canones quatuor de puellis, quae se Deo voverant, quod baptizati non debeant sacrificiis daemonum se miscere, &c.

XXI. Conc. anno 389.

Fuit Telense apud Africam Concilium Provinciale contra Jovinianum, & socios ejus sub Siricio Papa, Theodosio I., Arcadio, & Honorio Imp. ubi perlectae sunt literae Pontificis, & ad eumdem responsum factum, & etiam contra Manichaeos, &c.

XXII. Conc. anno 396.

Fuit Carthaginense secundum Provinciale, sed confirmatum in sexta Synodo generali Trulli, quod Carthaginense fuit sub Siricio Papa, & Theodosio Imperator ubi jubetur, ut praedicetur Trinitas, quod Sacerdotes, & clerici sint casti, de dioecesibus & ut Parochis obediant, &c.

XXIII. Conc. anno 397.

Fuit Carthaginense tertium Provinciale, tamen confirmatum in sexta Synodo generali Trulli, ubi dicitur, ut singulis annis Synodus ab Episcopis fiat, & cui quaedam Sacramenta non conferenda; vetus, & novum testamentum in Ecclesia legendum, & eorum partes, quae sint, explicentur.

XXIV. Conc. anno 398.

Fuit Carthaginense quartum Provinciale, sub Siricio Papa, & Arcadio Imperator cui interfuerunt 214. Episcopi, confirmatum deinde in sexta Synodo in Trullo celebrata, ubi recepta sunt Concilia in Carthagine habita de proprietatibus Episcoporum, & ordinandorum, & de aliis ordinibus, de clericis, & Virginibus sanctimonialibus, quae facere, & quae non licet Episcopis, clericis, & viduis professis.

XXV. Conc. anno 399.

Fuit Tauritanense Provinciale, sub Siricio Papa, & Divo Ambrosio Episcopo Mediolanensi, Arcadio, & Honorio Imperatoribus, quod totum consumptum est in causarum quarumdam civilium compositione, quae tunc inter Episcopos quosdam, & aliquos Presbyteros agitabantur, & ideo

ideo a multis, ut ab Archiepiſcopo Toletano, & a Bannes omnia derelinquuntur.

XXVI. Conc. anno 402.

Fuit Carthaginenſe quintum ſub Anaſtaſio Papa, & Arcadio Imperator exiſtentibus 73. Epiſcopis, a quibus quindecim Canones editi ſunt, de clericis, de non alienatione rerum Eccleſiarum, de idolatris deſtruendis, & cætera tractarunt.

XXVII. Conc. anno 403.

Fuit Toletanum 1. provinciale ſub Anaſtaſio Papa, & Arcadio Imperator authoritate Leonis Papæ 1. confirmatum, præſentibus 19. Epiſcopis, Toletano Præſidente: ubi fuit determinatum, ne ad ſchiſma ſubditi Epiſcopi perveniant, & ut nullus præter Epiſcopos chriſma conficiat, & regula fidei Catholicæ, & aſſertio ejuſdem contra Priſcillianiſtas, &c.

XXVIII. Conc. anno 408.

Fuit Milevitanum ſub Innocentio I. Papa, atque Auguſtino Hipponenſi Epiſcopo Doctore Eccleſiæ; & capite Auguſtinianorum, Arcadio, & Honorio Imperator contra Pelagianos, præſente Anſelmo, Legato Eccleſiæ Romanæ, ſubdentes poſt contra Pelagium, dicentem, ſalutem evenire ex nobis. Ne Epiſcopi ſint negligentes contra hæreticos, quando Concilium eſt faciendum: & ibi fuit confirmatum ab Innocentio.

XXIX. Conc. Anno 423.

Fuit Carthaginenſe 6. ſub Bonifacio I. Papa, & Honorio Imperator Provinciale tamen: a 217. Epiſcopis celebratum eſt, decidentibus, ut ab Epiſcopis Orientalibus petatur Concilium Nicænum, & recitarunt profeſſionem fidei;

XXX. Conc. anno 424.

Fuit Carthaginenſe ſeptimum, Provinciale, ſub Bonifacio primo Papa, & Honorio Imperatore, a 73. Epiſcopis editum, nihil habens, quod ad noſtra tempora perveniat, quamvis multa in ſupraſcriptis, & dicendis Conciliis tangantur.

XXXI. Conc. anno 428.

Fuit Epheſinum ſub Cœleſtino I. Papa, ſub quo mortuus eſt Auguſtinus ſupradictus R. A. (quorum fuit Pater magnus Dominicus) etiam author & Theodoſius Imperator quod Concilium fuit ex quatuor principalibus contra Neſtorium Conſtantinopolitanum Epiſcopum, exiſtentibus in eo 200. Epiſcopis. Qui Neſtorius purum hominem ex S. Maria Virgine natum aſſeruit Chriſtum, & aliam perſonam carnis, & aliam facere deitatem dicebat, cui Synodo præfuit Cyrillus Alexandriæ Epiſcopus, qui cum univerſo Concilio ad eumdem Neſtorium eadem decreta tranſmiſit, ut habetur in Epiſtola.

XXXII. Conc. anno 436.

Fuit Rhegienſe Concilium Provinciale ſub Sixto III. Papa & Theodoſio II. Imperator a tredecim Epiſcopis celebratum, facientibus ſex Canones, attingendo ad ea, quæ dicta ſunt in Concilio Tauritanenſi de hæreticis, & ſchiſmaticis Epiſcopis, quod in Nicæno tetigit. De Epiſcopis tandem loquuntur.

XXXIII.

XXXIII. Conc. anno 438.

Fuit Agatense provinciale, a civitate Agata Galliæ, a triginta quinque Episcopis, in quo de disciplina, & ordinationibus Clericorum, & Pontificum, & Ecclesiarum utilitatibus, de prædicatione Symboli, & ne ante Missam expletam egredi populus præsumat.

XXXIV. Conc. anno 440.

Fuit Aquilejense provinciale, contra Palladium, & Secundinum Arianæ sectæ defensores, sub Sixto Papa III. & Theodosio Imperator ubi damnarunt eos Patres, & adest damnationis forma, quod fecerunt cum quibusdam Legatis Afrorum, & Gallorum.

XXXV. Conc. anno 444.

Fuit Arausicanum provinciale sub Leone Papa, & Theodosio II. Imper. continens vigintiquinque Canones ad ædificationem Ecclesiæ, & stabilimentum, primo de Chrismate, de conversione hæreticorum in articulo mortis, & de Cathecumenis, de libero arbitrio, de Misericordia Dei, de adjutorio ejus, de natura, & gratia, de peccato originali, quæ habentur in Concilio Tridentino.

XXXVI. Conc. anno 446.

Fuit Vasense Provinciale per decem, & octo Episcopos celebratum, ubi fuit decisum, quod proprii Episcopi Chrisma recipiatur, de sepulturis, de prædicatoribus: ut Kyrie eleison in omnibus Ecclesiis dicatur, &c. sub Leone I. Papa, & Theodosio Imperator.

XXXVII. Conc. anno 447.

Fuit Carpetoractense provinciale, sub Leone I. & Valentiniano Imper. fecerunt constitutiones contra Episcopos querelatos, parum, aut nihil eorum, quæ a fidelibus Ecclesiis conferebantur, dantes, ut amplius non faciant.

XXXVIII. Conc. anno 453.

Fuit Arelatense tertium provinciale a 34. Episcopis celebratum sub Leone Papa, & Valentiniano Imperator Martiano Augusto, Opilione, & Vincamalo consulibus, de observandis Canonibus, de ætate Diaconorum, & Sacerdotum ordinandorum, &c.

XXXIX. Conc. anno 457.

Fuit Chalcedonense generale unum ex quatuor celeberrimis sub Leone Papa, & Martiano Imperator celebratum est a 630. Patribus contra Eutychen Constantinopolitanum Abbatem, qui afferebat, Christum post humanam assumptionem non ex duabus naturis existere, sed solam in eo divinam naturam permanere, & contra Dioscorum ejusdem defensorem Alexandrinum Episcopum, damnando etiam Episcopos ordinationem per pecuniam facientes, de clericis, ne absque dimissoriis ministrent, &c.

XL. Conc. eodem anno.

Fuit Synodus Chalcedonensis 630. Episcoporum, habita contra omnes hæreses, & præcipue contra Eutychen, & Dioscorum Alexandrinum Episcopum, per actiones decem, & octo, & concluditur invalidum esse Concilium absque Apostolicæ Sedis Legatis, sub Valentiniano, & Martiano Imper. & Leone I. Papa, &c.

XLI.

XLI. Conc. anno 459.

Fuit Veneticum provinciale, in quo pauci Episcopi convenerunt, sexdecim Canones statuentes, in quibus tractatur de regula Ecclesiast. quæ sacerdotibus, donante Domino, credita est, de districtione, cujus cura non sine culpa eorum torpescit, sub Leone I. Papa, & Martiano Imper. celebratum, &c.

XLII. Conc. anno 462.

Fuit Turonense provinciale primum; in quo fuerunt octo Episcopi, continens tredecim Canones, quibus primo hortatur clericos ad castitat., secundo ad abstinentiam, in reliquo complectitur institutionem regularem eorumdem clericor. &c.

XLIII. Conc. anno 466.

Fuit Romanum tertium provinciale, sub Hilario Papa, a 50. Episcopis congregatum, potissimum statuentibus, ut Canones Nicæni Concil. & Apostolicæ Sedis decreta custodiantur, & ut bigami ad gradus Ecclesiasticos non accedant, scilicet viduæ, aut corruptæ mulieris mariti, de Episcopis, & quod non eligant successores.

XLIV. Conc. anno 486.

Fuit Taraconense provinciale a decem Episcopis celebratum sub Felice 3. Papa, & Zenone Imper. decidentibus, ne Clerici, & Monachi communicent cum mulieribus, ne vendant carius, & vilius emant, ad criminalia se miscere non audeant, de Episcopis, quod semel in anno visitent, & nullum bis confirment.

XLV. Conc. anno 494.

Fuit Eupapenense provinciale, in quo fuerunt 70. Episcopi sub Gelasio Papa, & Anastasio Imper. facientes 40. decreta ad institutionem clericorum, & Episcoporum, ut in Agaten. Concil. scilicet ut Episcopi, & clerici venatores non sint, illicitis horis non deambulent.

XLVI. Conc. anno 502.

Fuit Ilerdense provinciale, & 8. Episcoporum sub Symmacho Papa, & Anastasio Imper. facientium quatuordecim Canones jubentes, ut clerici a sanguine humano abstineant, ab abortu, & ejus poena, ab incestu, a stupro, &c. quæ a Gratiano de hoc Concil. in decret. de consecr. dist. 4.

XLVII. Conc. anno 510.

Fuit Valentinianum per sex Episcopos celebratum, a Valentia Hispaniæ dictum, sub Symmacho Papa, & Anastasio Imper. constituentes, ut Evangelium post Epistolam legatur, & quod Episcopus defunctus per viciniorem Episcopum honorifice sepeliatur.

XLVIII. Conc. anno 512.

Fuit Aurelianense primum tempore Clodovei Regis Francorum, cujus etiam extat epistola ad eandem Synod. in qua profitetur se pariturum Ecclesiæ, & Papæ præceptis, de non captivandis clericis, monialibus, servis Ecclesiarum, & ipsos reddere captivos: ideo ad eundem Regem rescribitur a Synodo præter hæc, de homicidis, adulteris, & furibus, &c. ab Ecclesia abstrahere non præsumant, quod præscriptio non

habet locum in Ecclesia, de Quinquagesima, Sexagesima, Quadragesima, de Litaniis, &c. tractatur.

XLIX. Conc. anno 513.

Fuit Gerundense provinciale sub Hormisda Papa, & Justino Imper. constituens, ut quælibet Provincia in officio Ecclesiæ unum teneat ordinem, de baptizatione catechumenorum in vigilia Paschæ, & Pentecostes, ut dicatur oratio Dominicalis, de honestate, & vita clericorum, &c.

L. Conc. anno 520.

Fuit Cæsaraugustanum provinciale duodecim Episcoporum sub Hormisda Papa, & Justino Imp. jubentium, ut mulieres fideles ad cœtus virorum alienorum non accedant, neque ad lectionem, & Doctoratus nomen non usurpetur, die Dominico non jejunetur.

LI. Conc. anno 528.

Fuit Toletanum 2. anni quinti Almarici Regis sub Joanne 1. Papa, & Justino Imper. jubens, ut clericus ante ordinem sacrum, & Monachus ante professionem ad nuptias accedere permittantur, hæreticos post mortem posse anathematizari per testes Sanctorum Patrum.

LII. Conc. anno 533.

Fuit Constantinopolitanum quintum generale a 165. Patribus sub Felice quarto, Bonifacio Secundo, Joanne Secundo, Agapito primo, Sylverio, & Vigilio Pontificibus, sub Justino Imperat. contra Petrum, Antimum, Severum, & Ibam hæreticos. Petrus Archiepiscopus Antiochenus asserebat in Trisagio hymno addendam esse Crucem, idest Trinitatem esse crucifixam, ut diceretur Sanctus, Sanctus, Sanctus, qui crucifixus est pro nobis, ubi necesse erat, aut confundere personas Trinitatis, aut negare duas naturas in Christo, contra quos plures Episcopi Orientales plura scripserunt, quæ habentur in tomo 2. Concil. fol. 6. & infra secundum impressionem nostrorum Conciliorum.

LIII. Conc. anno 543.

Fuit Aurelianense secundum provinciale ex Urbe Aurelia, ex præceptione Francorum Regum, ut ibi Patres de observatione legis Catholicæ tractarent, & quid de novis dogmatibus sentirent, & conscriberent, quid observandum in posterum; cum vigintiquinque canonibus de Episcopis Commetropolitanis, ut Concil. Provinciale congregent.

LIV. Conc. anno 545.

Fuit Aurelaniense tertium provinciale tempore Childeberti Regis Francorum sub Vigilio Papa, Justiniano Imp. per Canones 6. dicentes, ne in sacris constituti misceant se ad uxores accipiendas. De electione Metropolitanorum contra Bonosiacum hæreticum, de rebaptizatione.

LV. Conc. anno 550.

Fuit Avernense provinciale, sub Vigilio Papa, & Justiniano Imper. addendo quædam nova, & repetendo aliqua supradicta ad emendationem vitæ, ad severitatem regulæ, ad animarum remedium.

LVI. Conc. anno 551.

Fuit Aurelianense quartum provinciale, sub Pelagio primo Papa, & Justi-

Justiniano Imp. & Childeberto Rege Francorum, determinando prius sancita non violanda esse, de Quadragesima; & festivitate Paschali plura dicendo.

LVII. Conc. anno 552.

Fuit Turonense secundum provinciale pro pace, & instructione Ecclesiæ sub Pelagio I. Papa, Justiniano Imp. per viginti Canones determinando, ne laici in Ecclesia clericis misceantur, ut litis jacula finiant, & vota pacis acquirant, dicente Domino in Joan. c. 14. Pacem meam do vobis.

LVIII. Conc. anno 567.

Fuit Parisiense primum pro utilitate Ecclesiæ, sub Pelagio I. Papa, Justiniano Imp. ut nemo res Episcopi, & Ecclesiæ confiscare præsumat, excommunicatum ab aliis non debere admitti.

LIX. Conc. anno 568.

Fuit Aurelianense secundum, in quo inter cætera, Eutychetis, & Nestorii dogmata iterum damnata sunt, & quotannis Concilium convocaretur cautum, & per capita duodecim dicendo, ut nullus propter causas leves suspendatur, sub Joanne III. Papa, Justino Imp. concludit, &c.

LX. Conc. anno 584.

Fuit Hispalense primum sub Pelagio 2. Papa, & Mauritio, robur habens a Sede Romana, ut in præfatione habetur, de disponendis Ecclesiæ rebus, cum subscriptionibus assistentium.

LXI. Conc. anno 587.

Fuit Toletanum tertium, in quo Arii hæresis damnatur, sub Ricardo Rege, Pelagio 2. Papa, & Mauritio Imp. per Canones 22. & in 2. dicitur, quod in Ecclesia Dominicis diebus Symbolum recitetur, &c.

LXII. Conc. anno 588.

Fuit Matisconense provinciale primum sub Pelagio 2. Papa, & Mauritio Imper. ut monasteria puellarum nullus ingrediatur non probatæ vitæ. De jejunio Adventus, & cætera ordinans.

LXIII. Conc. anno 588.

Fuit Matisconense 2. provinciale sub eisdem, de observantia diei Dominicæ, de decimis per Canones 20. multa Ecclesiastica tractans.

LXIV. Conc. anno 616.

Fuit Antisiodorense provinciale sub Theodoro, & Heraclio Imperat. contra strigas diabolicas, contra sortilegia, & superstitiones, de chrismate, & sanguine Christi, de vino consecrando, per quadraginta, & unum Canones.

LXV. Conc. anno 623.

Fuit Hispalense 2. provinciale sub Honorio Papa, & Heraclio Imp. de præscriptione, de bigamia, de ingratitudine, & duabus in Christo naturis.

LXVI. Conc. anno 636.

Fuit Toletanum 4. ab omnibus Hispaniæ, & Galitiæ Episcopis sub eisdem docentibus formulam Concilior. celebrandorum, de oratione, & confessione fidei, de passione Christi, Quando cantandum Alleluja, & de Hymnis, &c.

LXVII. Conc. anno 640.

Fuit Toletanum 5. Provinciale, a viginti Episcopis celebratum tempore Regis Gothorum Suvintillæ sub filio Heraclii Imp. & Theodoro Papa, de Litaniis, quando sint dicendæ, cum Episcopis, & eorum Vicariis.

LXVIII. Conc. anno 642.

Fuit Toletanum 6. provinciale in Ecclesia S. Leucadiæ Martyris, a quinquaginta Episcop. Hispaniæ, & Galitiæ sub Theod. Papa, & Heracleone Imp. præsidente Eugenio Ep. Tolet. De humanitate Christi assumpta, & subdit Regem Suvintillam expellere eos jurasse cum quinquaginta duobus Epis.

LXIX. Conc. anno 644.

Fuit Braccarense primum Tulgæ Gothorum Regis temporibus ab Episcopis Galitiæ sub Theodoro, & Constante Imp. in quo Concilio primo lectum est exemplar fidei cum Capitulis, quæ Episcopi Taraconenses, Lusitani, & Bætici contra hæresim Priscillianam per Canones 30. statuerunt.

LXX. Conc. anno 646.

Fuit Braccarense 2. provinciale, tractans ea, quæ ad Ecclesiasticam, disciplinam pertinent, de forma visitationis Ecclesiæ ab Episcopis, quæ possint, & non possint accipere. De consecr. Ecclesiæ sub Theodoro Papa, & Constantino Imper. filio Constantini Tertii.

LXXI. Conc. anno 648.

Fuit Toletanum septimum, a triginta octo Episcopis celebratum sub Martiano Papa primo, & Constante Imperatore. De eventu infirmitatum in clerico ministrante. De exequiis, & similibus.

LXXII. Conc. anno 650.

Fuit Lateranense primum, Romæ celebratum a 105. Episcopis, contra Sergium, Pyrrhum, & Paulum, Patriarchas Constantinop., Cyrum Alexandrinum, & Theodorum contra immaculatam fidem multa dicentes, cum subscriptionibus Martini Papæ, & dictorum Episcoporum.

LXXIII. Conc. anno 652.

Fuit Toletanum octavum, a quinquaginta Episcopis celebratum. De incauto juramento non faciendo. De castitate Episcoporum. De frangentibus jejunium, & similibus, sub Martino Papa, & Constantino Imp.

LXXIV. Conc. anno 653.

Fuit Toletanum 9. Provinciale a sexdecim Episcopis sub supradictis Imp. & Papa jubentibus, quod a correctione Prælatorum est inchoanda Synodus, & ab eisdem danda est tertia pars Ecclesiæ, cætera de filiis clericorum.

LXXV. Conc. anno 654.

Fuit Toletanum sub iisdem 10. de celebritate annunciationis Dominicæ; de professione, & habitu viduæ professæ, &c.

LXXVI. Conc. anno 655.

Fuit Cabilonense provinciale in Galliis sub Eugenio 1. Papa, & Constantino Imp. per decem & novem canones repetentes, quæ in Concilio Nicæno, & quod Canonum statuta ab omnibus intemerata serventur: De pænitentia a Confessore danda: Ne turpia in Ecclesia cantentur.

LXXVII. Conc. anno 668.

Fuit Toletanum undecimum, sub Vitaliano Papa, & Constante Imper. De processione Spiritus sancti. De Trinitate. De Incarnatione. De Resurrectione: & quod Episcopus debeat prædicare.

LXXVIII. Conc. anno 669.

Fuit Bracarense Provinciale tertium, sub eisdem: de pane, & vino, exclusis opinionibus schismaticis, aqua permixta, fiat sacrificium in Missa, & in novis vasibus. De reliquiis quomodo gestandis.

LXXIX. Conc. anno 670.

Fuit Constantinopolitanum sextum generale, & Oecumenicum iterum adversus Sergium, & cæteros, ut supra, dicentes, unam voluntatem, unam operationem in dispensatione Incarnationis, Præsidente Constantinopolitano Imp. & Legatis missis ab Agathone Papa, sub eodem Constantino Quarto, per actiones decem, & octo.

LXXX. Conc. anno 683.

Fuit Toletanum duodecimum, sub Leone II. Papa, & Constantino IV. Imper. & ut ait Carranza, etiam sub Agathone de pænitentia, de authoritate concessa Episcopo Toletano, & de pertinentibus ad Regem communicantem cum Ecclesia.

LXXXI. Conc. anno 690.

Fuit Toletanum tertium decimum, sub Sergio, Papa, & Justiniano 2. Imp. ubi quædam particularia, & quædam communia supradicta tanguntur.

LXXXII. Conc. anno 742.

Fuit Synodus mandato Apostolico a S. Bonifacio, & Episcopis Francorum habita sub Zacharia Papa, & Carolo Magno Imp. Quæ sunt prohibita Ecclesiasticis, &c. & quod ad Episcopos pertinet ejicere spurcitias Gentilitatis.

LXXXIII. Conc. anno 781.

Fuit Nicænum secundum, quod Græci generale appellant. In quo imagines expresse adorandas, & amplectendas veneratione decretum est, & sanctorum reliquias venerandas, sub Adriano Papa, & Constantino VI. Imperatore.

LXXXIV. Conc. anno 813.

Fuit Maguntianum ad instaurandam Ecclesiam collapsam, sedentes in prima Turma Episcopi cum quibusdam notariis legentes, ac tractantes Evangelium, & Epistolas Actuum Apostolorum, Canones, & Opuscula Sanctorum Patrum, Pastoralem librum Div. Greg. per Can. 75.

LXXXV. Conc. anno 815.

Fuit VVormatiense provinciale, sub Leone III. Papa, & Carolo Magno Imp. & pronunciata professione fidei, propter causam levem non esse excommunicandum aliquem. De professione monachorum, quod ministri Dei sint sobrii, & mensa Episcopalis parca.

LXXXVI. Conc. anno 816.

Fuit Rhemense provinciale sub Carolo Magno, & Leone II. Papa, multa ad honestatem clericorum pertinentia, & quædam Sacramenta supra tangit.

LXXXVII. Conc. anno 870.

Fuit Constantinopolitanum octavum universale, factum potissimum propter depositionem Ignatii Patriarchæ Constantinopolitani, quem quidam Episcopi Ecclesia, cui jure præsidebat, tyrannice projecerant, & Photinum ex foro sæcularis militiæ subito tonsuratum eidem Ecclesiæ contra sacros Canones præfecerant, sub Adriano II. Papa & Basilio Imper. Constantinopolitano.

LXXXVIII. Conc. anno 888.

Fuit Triburiense provinciale a viginti duobus Episcopis Germanorum, ad reformationem morum, & statum non solum clericorum, sed etiam laicorum.

LXXXIX. Conc. anno 1215.

Fuit Lateranense secundum generale sub Innocent. III. Papa, & Philippo Imper. cui interfuerunt Hierosolymitanus, & Constantinopolitanus Patriarchæ, Metropolitani 70. Episc. 400. Abbates 17. Priores Conventuales 80. Græci, & Romani Imperii Legati, Oratores Regnum Hispaniæ, Galliæ, Angliæ, sub quo Pont. Romanus moritur Perusiis Pontificatus sui anno 18. mense septimo, die 26. cujus Pontificis virtutem, & doctrinam summa perjuvit B. Dominici, & B. Francisci sanctitas, e quibus Prædicatorum, & Minorum Ordo tunc ortum habuit: Damnans libellum contra Magistrum Petrum Lombardum, excommunicans hæreticos omnes; & sine licentia prædicantes; & quod semel in anno omnes confiteri teneantur per capita 69.

XC. Conc. anno 1313.

Fuit Viennense generale probans constitutiones, quæ in volumine Clementinarum feruntur sub Clem. V. & Alberto Imper. ubi determinarunt festum Corporis Christi celebrari feria V. post octavam Pentecostes, concedendo Indulgentias existentibus in officio, & horis divinis etiam octavæ, & quod anima rationalis sit forma per se corporis humani, & essentialiter; damnando errores Begardorum, & Beguinarum.

XCI. Conc. anno 1415.

Fuit Constantiense, sub Joanne Vigesimo tertio Papa, & Sigismundo Imp. inchoatum tempore schismatis tribus Pontificibus existentibus, Joanne 23. Benedicto 13. & Gregorio 12. pronunciando sententiam damnationis Joannis Vviclef, cum suis 45. articulis per sessiones 45.

XCII. Conc. anno 1431.

Fuit Basileense inchoatum prius Senis, translatum deinde Basileam sub Martino V. Papa, & Sigismundo Imp. & notandum, quod ait Bartholomæus Archiepiscopus Toletanus hic, quod quæ in Constantiensi, & Basileensi dicuntur, non habent aliquid authoritatis, nisi quod in Bulla Martini Quinti, & Nicolai Quinti Pontificum continentur.

XCIII. Conc. anno 1432

Fuit Florentinum, inchoatum Ferrariæ, & propter pestem Florentiam translatum; præsente Imper. Græcorum, & Patriarcha Constantinopolitano, cum aliis Pontificibus, Abbatibus, Monachis, & Crucesignatis,

per

per 15. Sessiones sex habitas prius Ferrariæ, de processione Spiritus sancti a Filio, de igne Purgatorii, de primatu Papæ, de Sacram. ibi disputatum est sub Eugenio 4. & Sigismundo Imperatore.

XCIV. Conc. anno 1513.

Fuit Lateranense tertium Generale, sub Julio Secundo, & Leone Decimo Pontificibus, & Maximiliano Imp. pro reformatione Ecclesiæ, & pace inter Principes Christianos componenda, jubendo etiam Lectoribus Philosophiæ, ut discipulis suis veritatem fidei declarent, ut de creatione, de anima intellectiva; damnando Pisanum Conciliabulum, legendo Bullas, Canones, & Sacram Theologiam: de officio Præceptorum Puerorum, ut doceant præcepta divina, & articulos fidei.

De Conciliis, quæ extra seriem reperiuntur attestata tantum.

AB Archiepiscopo Toletano Concilium Generale Viennense, & Lugdunense.
A Panicarola in Quadragesimali. Conc. Aquense.
A Gratiano 6. quæst. 2. cap. quod autem Conclium Varense.
Cap. si tantum Alsense Concilium.
Hermetianum.
Faventinum.
Hipponense.
Genuense.
Mirtense.
Misierense.
Urbariense.
Compendiense.
Aliud apud Sanctum Medardum habitum.
Aliud apud Belvacum, de consecr. dist. 4.
A Dominico Bannes in fine suæ seriei Concilium Sirmense partim sacrum, & partim sacrilegum.
Ex Socrate in historia Tripartita, & Theodoreto similiter.
Fuerunt facta ab Arianis alia decem, ut ait Athanasius in Epist. ad Afros, & Sozomenus in cap. 35. l. 5. quæ supradicta tangunt.

Ex Camillo Barello, de præstantia Messica.

Conc. anno 1545.

FUit ultimum Tridentinum Generale, & Oecumenicum sub Paulo 3. Julio 3. Marcello 2. Paulo 4. Pio 4. & Pio 5. Pontificibus, sub Carolo V. & Ferdinando Imperatore, ad extinguendas hæresis Martini Lutheri in Germania, contra Indulgentias Pontificis hæretice prædicantis, & scribentis contra Primatum Ecclesiæ Romanæ: contra cælibatum, & cœteros ritus veteris Ecclesiæ, contra quem, & alios, fuit assignata Concilio primo Mantua, deinde propter aliquas causas legitimas Vincentia,

tertio

tertio Tridentum, nec tunc quidquam factum est. Quarto rursus anno 1545 inchoatum est tertiodecimo die Decembris, Legatis Apostolicæ Sedis Præsidentibus, cum tot Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Generalibus, Theologis, & Legistis, Oratoribus, a Regibus Christianis, & Principibus etiam missis, ut patent in ipso.

IN magnis tomis novis, & ultimis impressis Conciliorum erga finem habentur sex Concilia Mediolan. sub Divo Carolo. Aliud adest Aquilejense sub Clemente VIII. 1593. & Francisco Barbaro Patriarcha ejusdem civitatis. De reformatione. De vitiis fugiendis, & virtutibus amplectendis. De vita, & honestate clericorum, ut adimpleant Concilia Canonis, & C. ordinantur.

HÆc de Conciliis Generalibus, Provincialibus. De Episcopalibus autem, seu localibus, quæ anno quolibet, ut ait Concilium Carthaginense cap. 2. facienda, & augenda sunt, nihil dicimus; & dictæ S. R. Ecclesiæ supponuntur, Sanctisque suis, quibus honor, gloria, & labor quinque annorum ex 1604. Galatiæ in die S. Stephani Confessoris Episcopi Calatini, usque ad 1611. in die S. Ferdinandi, etiam Episcopi Calatini, quorum auxilio Viridarium omnium scientiarum imprimere pollicemur, & Sacræ Scripturæ Paradisum, quem Deus nobis concedat. Amen.

NOMI-

NOMINA, ET COGNOMINA
ALIORUM PATRUM
EX VARIIS
CONCILII TRIDENTINI
EXEMPLARIBUS EXCERPTA.

Hercules Gonzaga S. R. E. Presb. Card. tit. S. M. Novæ, Mantuanus, abiit Tridenti die 2. Martii 1563. & sepultus est Mantuæ.

Hieronymus Seripandus S. R. E. Presb. Card. tit. S. Susannæ, Neapolitanus, obiit Tridenti 18. Martii 1563. & ibi sepultus in Ecclesia S. Marci, Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, quorum olim fuerat Generalis.

Marcus Siticus S. R. E. Diaconus Card. Basilicæ duodecim Apostolorum, Altaemps, Germanus.

Georgius Drascovicius; Croatus, Episc. quinque Ecclesiarum, Orator Cæsareus pro Regno Hungariæ.

Valentinus Herbutus, Polonus, Episcop. Præmisciensis, Orator Serenissimi Regis Poloniæ.

Marcus Antonius Bobba, Casalensis, Episc. Augusten. in Pedemontio, Serenissimi Ducis Sabaudiæ Orator, nunc Cardinalis.

Hieronymus de Gaddis, Florentinus, Episc. Crotonensis, Orator Excellentissimi Ducis Florentiæ, missus in locum Joan. Strozii.

Frater Martinus Royas Portalrubeo Hisp. Orator Relig. Hierosolymitanæ:

Sigismundus a Tuun, Tridentinus. Orator Cæsareus.

Lud. de S. Gelasius Dominus Larsac)
Arnaldus Ferrerius Præsident in Parlamen. Parisiensi, &) *Oratores Christianissimi Galliarum Regis.*
Guido Faber, Jud. major Tholosæ.)

Ferdinandus Martineus Mazcarenius, Orator Serenissimi Regis Portugal.

Nicolaus de Ponte, Doctor & eques.) *Oratores Serenissimi*
Matthæus Dandulus, Eques,) *Dominii Venetorum.*

Melchior Lussi eques auratus, Orator Septem Cantonum Helvetiorum.

Augustinus Paungrattner J. U. D. de Monachio, Orator Excellentissimi Alberti Ducis Bavariæ.

Claudius Fernandez Quingnonii, Comes Lunensis, Orator Regis Catholici in locum Illustrissimi Ferdinandi de Avalos Marchionis Piscariæ missus, obiit Tridenti die 20. Decem. 1563. post finem Concilii, ibique sepultus est.

Ferdinandus Annius, Neapolitanus, Archiepisc. Amalphitan. nunc Episc. Bovinus.

Sebastianus Leccavella, Græcus, Ord. Præd. olim Archiepisc. Naxiensis, nunc Ep. Latteranen.

Cæsar Cibo Genuensis, Archiepiscop. Taurinensis, abiit Tridenti die 26. Dec. 1562.

Ludovicus Beccatellus, Bononiens. Archiepisc. Ragusinus.

Julius Pavesius, Brixiensis, Ordin. Prædic. Archiepisc. Surentinus.

Guilielmus d'Avanson, Gallus, Archiepisc. Ebredunen.

Maximus de Maximis, Romanus, Archiepiscopus Amalphitanus.

Nicolaus de Pelleve, Gallus, Archiepiscop. Senonensis.

Vincentius Nicosantius de Fano, Episc. Arbensis.
Joannes Franc. de Flisco, Genuen. Episc. Ariden.
Quinctius de Rusticis, Romanus, Episc. Militen.
Lucas Bizantius de Catharo, Episc. Catharen.
Scipio Bongallus, Romanus, Episc. Civitatis Castellanæ.
Vincentius Durantius, Brixiensis, Episc. Themularum.
Joannes Vincentius Michaelius, Barolitanus, Episc. Minebinen.
Gabriel de Bouveri, Gallus, Episc. Andegaven.
Leonardus Haller, Germanus, Episc. Philadelphien.
Lud. Vanninus de Theodolis, Forolivens. Episc. Britonorien. obiit Tridenti die 11. Mensis Jan. 1563.
Julius Contarenus, Venetus, Episc. Civitatis Bellunens.
Petrus du Val, Gallus, Episc. Sagiensis.
Jo. Antonius Pantusa, Consentinus, obiit Tridenti, die 28. Octobr. 1562. Episc. Litteriensis.
Joannes Baptista de Grossis, Mantuanus, Episc. Regiensis.
Philippus Ricabella, Recanaten. Episc. Recanat.
Joannes Beroaldus, Panormitanus, Episc. S. Agathæ.
Antonius Scarampus, Aquensis, Episc. Nolanus.
Cæsar Comes a Gambara, Brixien. Episc. Tortonen.
Jo. Baptista de Bernardis, Lucen. Episc. Adjacen.
Alphonsus Rosettus Ferrariensis, Episc. Chomaclen. nunc Ferrar.
Justachius du Bellay, Gallus, Episc. Parisien.
Albertus Duimius de Gliricis, Ord. Præd. de Catharo, Episc. Veglen.
Joannes Antolinez de Brieianos de la Ribera, Hispan. Episc. Juvenacen.
Baldovinus de Baldovinis, Pisanus, Episc. Aversanen.
Sebastianus Gualterius, Urbevetanus, Episc. Viterbien.
Gaspar de Casal, Lusitanus, Ord. S. Aug. Episc. Leirien.
Bernardinus de Cuppis, Romanus, Episc. Auximanus.
Joannes de Morvilliers, Blesensis, Gallus, Episc. Aurelianen.
Julius Gentilius, Torton. Episc. Vulturarien.
Jacobus Silverius Piccolomineus, de Cœlano, Episc. Aprutinus.
Ludovicus de Brezè, Gallus, Episc. Melden.
Galeatius Roscius de Interamna, qui obiit Tridenti, die 16. Octobr. 1563. Episc. Assisien.
Jacobus Maria Sala, Bonon. Episc. Vivarien.
Gabriel de Monte S. Sabini, Episc. Hesinus.
Marianus Sabellus, Rom. Episc. Eugubinus.
Scipio Æstensis, Ferrarien. Episcopus Casalen.
Faustus Capharellus, Rom. Episc. Fundanus.
Jo. Baptista Osius, Romanus, Episc. Reatinus, obiit die 11. Novembr. 1562.
Franciscus de Beauquere, Gallus, Episc. Metensis.
Jo. Franciscus Commendonus, Venetus, Episc. Zacynthen. nunc Card.
Hieronym. Gallego, Hisp. Ep. Oveten.
Hercules Rettinger, German. Episc. Laventinus.
Jompejus Piccolomineus de Aragonia, Episc. Tropien.
Petrus Barbaricus, Venetus, Episc. Curzolen.
Petrus Contarenus, Venetus, Episc. Paphen.
Petrus Danesius, Gallus, Episc. Vauren.
Philippus du Bec, Gallus, Episc. Veneten.
Carolus d'Espinay, Gallus, Episc. Dolen.
Philippus Maria Campegius, Bonon. Episc. Feltren.
Hippolytus Capilupus, Mant. Episc. Fanen.

Mat-

Matthæus de Concinis, Florentinus Episc. Cortonens.
Ludovicus de Bueil, Gallus, Episc. Vencien.
Hieronymus Galleratus, Mediol. Episc. Sutrinus.
Georgius Zischuvid, Hungarus, Ord. Min. S. Franc. de Obser. Episc. Signien.
Stephanus Bouther, Gallus, Episc. Corisopiten.
Antonius le Cirier, Gallus, Episc. Abrincen.
Simon Aleotus, Forojulien. electus Episc. Forojulien. mortuus est Tridenti die 20. Augusti 1562.
Hieronymus Trivisanus, Venetus, Ord. Præd. mortuus est Trident. die 9. Septem. 1562. Episc. Veronen.
Romulus de Valentibus, de Trebia, Episc. Conversan.
Petrus de Albert, Gallus, Episc. Convenarum.
Joannes Clausse, Gallus, Episc. Senecien.
Antonius Maria de Salviatis, Romanus in Gallia, Episc. S. Paull, postea Card. a Gregor. XIII. 1583.
Thomas Lilius, Bon. Episc. Soranus, deinde Plac.
Hieronymus Guerinus, Feretranus, Episc. Imolen.
Franciscus de la Valete, Gallus, Episc. Vabren.
Carolus de Vicecomitibus, Mediolanen. Episc. Vintimilien. mortuus Card. tit. SS. MM. Viti, & Modesti, in Macello.
Joannes Colosvarinus, Hungarus, Ordin. Prædicat. obiit Tridenti die 24. Novembris, anno 1562. Episc. Canadien.
Andreas Duditius Sbardellatus, Hungarus, Episc. Tinien. nunc Quinque Eccles.
Spinellus Bencius Politianus, Episc. Montispolitiani.
Stanislaus Falefchi, Polonus, Episc. Theodosien.
Guido Ferrerius, Pedemontanus, Episc. Vercellen. nunc Card. tit. S. Euphemiæ, deinde SS. Viti, & Modesti MM. in Macello.
Jo. Baptista Milanesius, Florent. Episc. Marsican.
Franciscus Raguseus Ord. S. Francisci de Obser. Episc. Marcan.
Ludovicus de Baissey Abbas Cisterc. & Generalis.
Thomas Tiphernas Civitatis de Castello, in Umbria, Generalis Capuccinorum.
Gabriel Paleottus, Bonon. Auditor Rotæ, nunc Card. tit. S. Nerei, & Achillei.
Scipio Lancellotus, Rom. Advocatus Consistorialis, Card. a Greg. XIII. 1583.
Jo. Bapt. Castellius, Bonon. Promot. deinde Episc. Arim.
Michael Thomasius, Majoricen. Doctor Decretorum.
F. Petrus de Soto, Ordin. Prædicatorum, Hisp. obiit Tridenti mense Aprilis, 1563.
Franciscus Torensis, Legionensis, Doct. Theolog. Hispanus.
Antonius Solisius, Doctor Theologus Hisp.
Fr. Camillus Campegius Papien. Inquis. Ferrariæ, Ord. Præd.
F. Hieronymus Bravo, Hisp. Ord. Prædicatorum.
Fr. Adrianus Valentinus, Venet. Ord. Prædic. in demortui Fr. Petri de Soto locum, nunc Illustr. Dominii Veneti Inquisitor Generalis.
Nicolaus Maillard, Decanus facultatis Parisiensis.
Joannes Peletier.
Antonius Demochares.
Nicolaus de Bris.
Jacobus Hugonis, Franciscanus, idem etiam Procurator Reverend. Joan. Ursini, Episcopi Trecorensis.
Simon Vigor.
Ricardus du Pre.
Natalis Pailet, obiit Tridenti 7. Kal. Decemb. 1562.
Robertus Fournier.
Antonius Coquier.

Lazarus Broychot.
Claudius de Sainctes, Carnot. Canon. Regularis.
Cosm. Damianus, Hortulanus, electus Abb. Villaebertrandi.
Ferdinandus Tritius Doct. Theologus, Canonic Caurien.
Ferdinand. Vellosillus Doct. Theolog. Canonic. Saguntinus.
Thomas Dassio J. U. D. Canonicus Valentinus, Licentiat.
Antonius Covarruvias, Auditor Granaten.
Ferdinandus Mineasensis, Decretorum Doctor.
Frater Joannes Ramirez, Hispanus, Minister Provinc. D. Jacobi.
Frater Alphonsus Contreras, Commissarius Ord. Min. in Curia Regis Hispaniae.
Frater Michael de Medina, Hisp. Ord. Minor. S. Theolog. Doct.
Frater Joan. Lobera, Hispan. S. Theolog. Lector Salmanticae, missus in societatem Ministri Provin. D. Jacobi sup. memorati.
Cosmus Palma Fonteyus, Sacrae Theologiae Lector. Hispanus, Hortani Abb. Socius.
Fr. Jo. Gallo, Hisp. Ord. Praedicat.
Fr. Petrus Fernandez, Hisp. Ord. Praed. in societate Magistri Gallo.
Frater Desiderius de S. Martino, Pauor. Ord. Carmelit.
Michael Bajus ab Atho, Sacrae Theologiae Doctor.
Jo. Hessels a Lovanio, S. Theologiae Doctor.
Cornelius Jansenius, Hulstensis, S. Theologiae Doctor.
Joannes Covillonius, Flander, ex Societate Jesu.
Marchantius, Doctor Theologus, pro Illust. Card. de Mendozza, Episc. Burgen.
Jo. Gotardus Cler. saec. Germanus, pro Episc. Ratisbon.
Georgius Hoehenvarter Cler. saec. Doct. Theologus, Suffraganeus pro Rever. Episc. Basileensi.
Frater Felicianus Minguarda a Morbinio, Ord. Praed. pro Illustr. D. Salisburg. Orator.
Caesar Ferrantinus, Suessanus, Doct. Theologus, pro Rever. Episc Suessano apud Rever. Ilerdensem.
Jo. Contignon D. Gallus, Prior, & Procur. Ord. Cluniacensis.
Nicolaus Boucherat, Gallus, Prior Monasterii de Recluso, Procurator Generalis Ord. Cistercien.
Gentianus Hervetus, Gallus, cum Illustriss. & Rever. Cardinale à Lotharingia.
Matthaeus Guerra, Consentinus, Calaber, Presbyt. saecularis, cum Rever. Episc. S. Marci.
Federicus Pendasius cum Illustr. Card. de Mantua, Legato S. Conc.
Jo. Franciscus Lombardus, cum Illust. Card. Seripando, Legato S. Concilii.
Petrus Mercatus, Theologus, cum Rever. Vicensi.
Trigillus Doctor Theologus, Canonicus Legionen. cum Reveren. Legionen.
Antonius Leitonius, Doct. Theol. cum Rever. Conimbricensi.
Petrus Fontidonius, D. Theol. cum Reverendiss. Salmantino.
Joannes Villetta, D. Theol. cum Reverendiss. Barcinonen.
Jo. Fonseca, D. Theol. cum Reverendiss. Episc. Granat.
Michael Oroncuspe, D. Theol. cum Rever. Episc. Pampilon.
Alphonsus Fernandez de la Guerra. Hisp. Doctor Theologus, cum Rev. Guadixen.
Michael Ttero D. U. I. cum Rever. Episc. Pampilon.
Josephus Puebla, Doct. Theolog. cum Rever. Episc. Civitaten.
Jo. Chiacon, Doct. juris Canonici, cum Rever. Episc. Almer.
Antonius Garsias, Doctor Theologus, crm Reverendiss. Episc. Oveten.
Benedictus Arias Montanus, Ord. S. Jacobi, Doctor Theologus, cum Reverend. Segobien.
Joannes Barcellona, Theol. cum Rev. Episc. Uscellen.
Joan. de Carthougne, Doctor Theologus.

Jo.

Jo. de Verdun, Doctor Theologus.
Angelus Ciofius Flor., cum Illustr. Card. Mantuano Leg. S. Conc.
Seraphinus de Caballis, Brix. Provinc. terræ S. cum Rever. suo Generali.
Helisæus Cadis, Venetus, Theologus, cum Reverend. Archiepisc. Pragen.
Petrus Aridien. Gallus, cum Rev. D. Cenomanen.
Bernardus Bernardi, Gallus, Inquisitor Avinion. Vicar. Congreg. Franciæ, cum Rev. D. Nemausensi.
Joan. Matthæus Valdina, cum Rever. D. Tarentino.
Petrus Martyr Coma, Hispan. cum Rev. D. Gerundensi.
Petrus Zatores, Hisp. cum Revend. D. Dertusensi.
Antonius de Grosupto, cum Rever. D. Viglevanensi.
Aurelius de Chio, cum Reverend. D. Spalatrensi.
Adrianus Valentinus, Venetus cum Reverend. D. Nicosiensi.
Marcus Medices, Veronen. cum Reverend. D. Ceneten.
Benedictus Herba, Mantuanus, cum Rever. D. Brixiensi.
Michael de Ast, Genuensis, Prior S. Laurentii.
Constantinus Coccianus Isorella, cum Rever. Dom. Montispolitiani.
Henricus de Sancto Hieronymo, cum Rever. D. Bracarensi.
Ludovicus de Soto major, cum Reverendiss. D. Georg. de Tuyde.
Baptista de Lugo, cum Reverend. D. Veronensi.
Hieronymus Barolus Papien.
Aloysius de Burgo novo, Italus, Sacræ Theolog. Lector, Bononiensis, Commissarius Generalis, nunc Ordinis Generalis.
Thomas de Sogliano, Italus, Provinc. Bonon. Minist.
Antonius de Padua, Lusitanus, Ordinis Secratarius.
Bonifacius Regusæus, Apostolicus Prædicator, Terræ S. Gubernator, nunc Episc. de Stagno in Dalmatia.
Angelus de Petriolo, Italus, Lector Sacræ Theologiæ Perusiæ.
Angelus Justinianus, Italus, Lector Sac. Theologiæ Januæ.
Vincentius de Messina, Italus, Sac. Theol. Lector Neapoli.
Julius Passianus, Urceanus, Italus, Sacræ Theol. Lector Bergomi.
Jacobus Alani, Gallus, Theol. cum Reveren. Episcop. Veneten.
Marcus Anto. Gambaronus a Lugo, socius Relig.
Bartholomæus Golphus de Pergula, Præd. Ill.
Joannes Tertius, Bergomen. Lector Theologiæ publicus in Gymnasio Papiensi.
Clemens Thomasinus de Florentia, Regens in Conventu S. Crucis de Florentia.
Augustinus Balbus a Lugo.
Joannes Bapista Ghisulphus, Ordin. Scriba.
Antonius de Grignano, Regens S. Antonii de Patavio.
Lucius Angusiola, Placentinus, Regens S. Franc. Bononiæ.
Maximilianus Bevianus, Cremen. Orator pro Religione, & Inquisitor Paduæ.
Octavianus Charus de Neap. Regens S. Lauren. de Neap.
Antonius Posius de Monte Ilcino, Regens in Conventu Duodecim Apostolorum Romæ.
Bonaventura Meldulen. Regens in Conventu Parmæ.
Martialis Peregrinus Calbec, Regens in Conv. Ferrariæ.
Antonius a Cubalo, Feltren.
Andreas Schynopius de Amandula, cum Rever. Dom. Cathanzario.
Balthassar Crispus, Neapolitanus, cum Rever. D. Tropien.
Thaddæus Perusinus, cum Rever. Dom. Salviato, nunc Generalis.
Jo. Paulus Recanutensis, cum Rev. D. Quinque Ecclesiar. Oratore pro Regno Hungariæ.
Simon Florentinus, cum Illustr. Card. Seripando, Legato.

Cherubinus Lavosius de Cassia, cum Rever. D. Vercellen.
Gabriel Verratelus, Anconitanus.
Ambrosius Veronensis, Prior Conventus S. Marci in Urbe Trid.
Jo. Baptista Burgos, Valentinus, Hisp.
Antonius Modulphensis cum Rever. D. Pragen. Oratore.
Ægidius Vollateranus, cum Rever. Episcopo Thinien.
Eugenius Pisauriensis in præterita Quadrag. Concilii Prædicator celeberrimus.
Adamantius, Florentinus, cum Illustr. Card. Madrutio.
Aurelius Corismaltensis, cum D. Orat. Hælvetiorum.
Balthassar Massanus, cum Rev. Episc. Catanien.
Sebast. Fanensis, ejusdem Ord. Scriba.
Christopharus de Sanctoriis Burgensis, Hisp.
Simon de Brazzolatis, Patavinus.
Angelus Ferrus, Venetus, cum Rever. D. de Osma.
Petrus Lusitanus, cum Reveren. D. Leiriens.
Jo. Jacobus Cherecatus, Vincentinus, Provin. Venetiarum, nunc Procurator Generalis Ordin.
Theodorus Masius, Mantuanus, cum Rev. Domino Cremonensi.
Sylvester Confessor Illustr. Card. Mantuani.
Lucretius Asolanus, cum Rever. D. Patriar. Venetiarum.
Nicolaus Gallus, cum Rever. P. Generali.
Eraldus Gallus, cum Rev. Patre Generali.
Laurentius Lauretus, Venetus, cum Reverend. Patre Generali.
Angelus Ambrosinus, Venetus.
Stephanus Bonutius, Aretinus.
Amans pro Congregatione Servorum, cum Rever. D. Sebinic.

Officiales Sac. Concilii Trid:

Episcopus Cavensis, Commissarius.
Episcopus Thelesinus, Secretarius.
Ludovicus Bondonius, Magist. Ceremoniarum.
Antonius Marcellus, Depositarius.

Cantores Sacri Concilii.

Simon Bartolinus, Perusinus.
Joan. Aloysius de Episcopis, Neopolit.
Bartholomæus Conte, Gallus.
Matthias Albo, de Fulginio.
Franciscus Bustmante, Hisp.
Jo. Antonius Latinus, Beneventanus.
Franciscus Druda, Calliensis.
Lucas Longiquus, Gisonen.
Petrus Scorteccius, Aretinus.

Notarii.

Marcus Antonius Peregrinus, Comensis, & Cynthius Pamphilus, de S. Severin.
Hieronym. Gambarus, Brixiensis, Forensis.

Cursores SS. D. N. & Sac. Conc.

Nicolaus de Mattheis, & } *Allobroges.*
Jacobus Carra. }

INDEX

INDEX ALPHABETICUS
LOCUPLETISSIMUS

Rerum Notabilium, Præcipuorumve Verborum, quæ habentur in Sacrosancto Tridentino Concilio.

Numerus Arabicus paginam, Romanus numerum designat Marginalem. Ubi verò duo Romani adsunt Numeri, prior, cui littera c. præponitur, Canonem, alter marginalem innuit ejusdem Canonis.

A

pe-

C

Concu-

Corpo-

E

spec

F

G

ex

M

Pecca-

Q

Quæstus

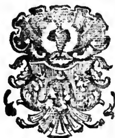
R

S

Vicarius

ſubre-

F I N I S.

TYPOGRAPHI AD LECTOREM

PROTESTATIO.

En tandem tibi, candide Lector, Superis secundis, explicitam undequaque omnium votis expetitam Collectaneam &c. ad Tridentinum Concilium *opera, & studio V. Cl. HIERONYMI BALDASSINII perbellè confectam. In ea pauculi occurrent errores, quos in Codicum, Voluminumve impressione, plerisque de caussis, haud irrepere difficillimum arbitrabitur, qui à tergo dumtaxat Libros salutaverit, vel rusticas admoverit manus. Veruntamen monitum Te volo, idque vehementèr meum recreat animum, omnes, quotquot introspicies, errorculos, singulos, inquam, aut ex parte nonnullorum commatum, punctorumve, aut penès pauxillam Litterarum inversionem, etiam Te judice, sese tenere. Cæterum quidquid sit de hoc, hisce susque deque habitis, quæ ad maximarum rerum capessendam perceptionem semitam haud oppilant, neque præpediunt, plurimum profluet utilitatis ex* Collectaneæ *lectione, nam si præli vitio deprehendes* mala mixta bonis, *nihilosecius gravissimi* Collectoris *solertia, eruditione, doctrina, &, quod caput est, ingenii sui præstantia, qui nihil abs se passus est desiderari, quominus Opus in Universa Litteraria Republica utilitate, ac dignitate nulli secundum, foret numeris omnibus absolutum, cuncta adsunt ritè elimata, disposita, atque castigata, queis si uti velis, ad penitiorem Sacrorum Dogmatum intellectum, Præcl. Hominum judicio, facilè poteris pertingere. Vale*

